ASTROTEOLOJİ

ve

KADİM MASONİK ASTROLOJİ

Antik ve Modern Gizemlerin Kökeni ve Anlamı

ROBERT HEWITT BROWN

TURGUT TİFTİK
tarafından
çevrildi, resimler, notlar ve çizimler eklendi.

HERMES

ASTROTEOLOJİ

ve

KADİM MASONİK ASTROLOJİ

Antik ve Modern Gizemlerin Kökeni ve Anlamı

HERMES YAYINLARI - 178
ISBN 978-605-72550-3-7

Astroteoloji ve Kadim Masonik Astroloji
Robert Hewitt Brown

İmtiyaz Sahibi: Kemal Menemencioğlu
Mizanpaj: Meline Pamukçuoğlu
Kapak Tasarımı: Kemal Menemencioğlu, Melek Öztürk

1. Basım: Mayıs 2023

©HERMES YAYINLARI
Tanıtım amaçlı kısa alıntılar dışında
Yayıncının izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

www.hermeskitap.com
www.hermetics.org
facebook.com/hermestrismegistuss

Hermes Kitap ve Yayıncılık Ticaret Ltd. Şti.
Hobyar Mah. Cemal Nadir Sk. No: 24
Büyük Milas Han Kat: 1 No: 101-102
Cağaloğlu - Fatih - İstanbul
Tel: 0212 519 93 79
Sertifika No: 69465

Baskı ve Cilt:
Ana Basın Yayın Gıda İnş. San. Tic. A.Ş.
Mahmutbey Mah. Devekaldırımı Cad. 2622 Sk.
Güven İş Mrk. No: 6/13 Bağcılar / İstanbul
Tel 0212 446 05 99
Sertifika No: 52729

ASTROTEOLOJİ

ve

KADİM MASONİK ASTROLOJİ

Antik ve Modern Gizemlerin Kökeni ve Anlamı

ROBERT HEWITT BROWN

Turgut Tiftik

tarafından

çevrildi, resimler, notlar ve çizimler eklendi.

HERMES

Evrenin doğası insanlar tarafından kısmen anlaşılacağından,
gizemler her zaman olacaktır.

İçindekiler

Kısaltmalar Dizini 10
Kutsal Kitap Kısaltmaları 12
Önsöz 15

BİRİNCİ KISIM

1. Bölüm - Mason Kardeşliğine Birkaç Söz 19
2. Bölüm - Antik Gizemlerin Tanımlanması 25
3. Bölüm - Astronomik Gerçekler 79
Ekliptik 80
Zodyak – Burçlar Kuşağı 80
Koç (♈) *Aries* 81
Boğa (♉) *Taurus* 82
İkizler (♊) *Gemini* 84
Yengeç (♋) *Cancer* 84
Aslan (♌) *Leo* 85
Başak (♍) *Virgo* 86
Terazi (♎) *Libra* 87
Akrep (♏) *Scorpio* 88
Yay (♐) *Sagittarius* 88
Oğlak (♑) *Capricornus* 89
Kova (♒) ve Balık (♓) *Aquarius, Pisces* 89
Zodyak İşaretleri 90
Gündönümü Noktaları 92
Ekinoktal Noktalar, Ekinokslar 93
Ekinoksların Presesyonu (Devinim) 95
4. Bölüm - Eski Uygarlıkların Astronomi Hakkında Bildikleri 101

İKİNCİ KISIM

5. Bölüm - Masonik Astronomi 111
Nizamın Adı 111
Astronomi ve Geometri 112
Mabet 112
Görevlilerin Yerleri 113
Masonik Seyahat 115
Masonik Kelimeler ve İsimler 115
Royal Arch 116

Kral Süleyman'ın Tapınağı 122
Hiram Abif 129
6. Bölüm - Güneş'in Ölümü ve Dirilişinin Astronomik Alegorisi 145
Masonik Alegori 149
Kısım I - Güneş'in Ölümü 149
Osiris'in Hayata Dönüşü, Güneş'in Dirilişine Bir Alegori..... 154
Masonik Alegori 157
Kısım II - Güneş'in Dirilişi 157
İkinci Kısıma Ek 162
Aslan Pençesi 162
Ölülerin Yargılanması 166
ÜÇÜNCÜ KISIM
7. Bölüm - Astronomik Açıklamalar 175
Yedi Yıldız 176
Yedi Basamaklı Merdiven 177
Üç Basamaklı Masonik Merdiven 184
Zodyak Merdiveni 186
İman, Ümit ve Şefkat 189
Üç Adım 190
Dönemeçli Merdiven 190
Buğday, Yağ ve Şarap 198
Parlayan Yıldız 201
Tavaf Riti 203
Gönye 206
Masonik Festivaller, Kutlamalar 209
İki Paralel Çizgi Arasındaki Daire 210
Kuzu Derisi 215
Her Şeyi Gören Göz 217
Masonik İşaretler 218
Zodyak İşaretlerinin Masonik Önemi 219
Üçüncü Derecenin Güzel Bakiresi 221
Ağlayan Bakire Kurgusu 223
Her Dem Yeşil 235
Akasya Dalı 235
"G" Harfi 237
Eşkenar Üçgen 238

Pergel 240
Su Geçidinde Asılı Buğday Başakları veya
Nehir Kenarında Bir Demet Buğday 242
Sibola 245
8. Bölüm - Astronomik Açıklamalar (Devamı)
Hristiyanlık, Masonluk ve kadim astronomi sembolleri
arasındaki ilişkiler 249
Mabedin Giriş Sütunları 249
Küreler, Yer Küre ve Gök Küre 252
Kuzeydoğu Köşesi ve Temel Taşı 264
Kareli Zemin 272
Druid Tapınakları 280
Bereket Boynuzu (Cornucopia) 283
Arı Kovanı 285
Kum Saati 287
Çapa, Tırpan ve Gökkuşağı 288
Tabut, Kürek ve Benzerleri 289
Kilit Taşı ve Kayboluş Efsanesi 289
Kilit Taşı 290
Kilit Taşı Üzerindeki Daire 291
Kayıp Kelime Efsanesi 294
Masonik Ark 303
Aslan, Kartal, Öküz ve İnsan 310
Royal Arch Sancağı 312
"Yedi" Sayısı ve Haftanın Günleri 314
"Yedi" Kelimesi 320
"Yedi" İşaretinin Çizimi 321
Üçlü Tau 322
Crux Ansata 335
Astronomik Üçlü Tau 337
Dörtlü Tau 340
Gizemler ve Masonluk 343
Masonluğun Antik Çağları 354
Masonluk Güneş Tapımı Değildir 355
9. Bölüm - Son Söz 359
Ek 1 369
Kaynakça 371

Kısaltmalar Dizini

age.	Adı geçen eser
Akk.	Akadca
Alm.	Almanca
Arm.	Aramice, Aramaca
Ar.	Arapça
astr.	Astronomi
astrol.	Astroloji
Asur.	Asurca
b.	bin. ibn (oğlu)
bkz.	Bakınız
bs.	Baskı, basım
c.	cilt
C.	Cevap
çev.	Çeviren
Çivi Y.	Çivi Yazısı
çiz.	Çizen
çoğ.	Çoğul
çn.	Çevirenin notu
der.	Derleyen
esk.Fr.	Eski Fransızca
esk.İng.	Eski İngilizce
esk.Rom.	Eski Roma'da
esk.Mıs.	Eski Mısır, Antik Mısır
esk.Tr.	Eski Türkçe
Far.	Farsça
Fenike.	Fenike Dili
Fr.	Fransızca
Grek.	Grekçe, Antik Yunanca, Eski Yunanca
HKEMBL	Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası
IPA	International Phonetic Alphabet, Uluslararası Fonetik Alfabe
İbr.	İbranice
İng.	İngilizce

İt.	İtalyanca
Kıpt.	Kıptice
Koini Grek.	Koini Grekçesi
Lat.	Latince
lit.	literal (kelimesi kelimesine)
M.Ö.	Milattan Önce
M.S.	Milattan Sonra
mit.	Mitoloji
Osm. Tr.	Osmanlı Türkçesi
ör.	Örnek
ÖMBL	Özgür Masonlar Büyük Locası
PIE	Proto Indo European, Hint-Avrupa anadili
R.H.B.	Robert Hewitt Brown (Kitabın orijinal yazarı)
Rum.	Rumca
Sans.	Sanskritçe
s.	Sayfa
S.	Soru
Süm.	Sümerce
Sür.	Süryanice
Tr.	Türkçe
TDK	Türk Dil kurumu
UGLE	United Grand Lodge of England (İngiltere Birleşik Büyük Locası)
vb.	ve benzeri
vd.	ve diğerleri
vs.	ve saire
vol.	cilt
Yun.	Yunanca
yy.	Yüzyıl

Kutsal Kitap Kısaltmaları

ARA	Kutsal Kitap, "Aramaic Bible Translated"
AKJV	Kutsal Kitap, "American King James Version"(Classic Translations)
AMP	Kutsal Kitap, "Amplified Bible" (Modern Translations)
ASV	Kutsal Kitap, "American Standard Version"(Classic Translations)
BSB	Kutsal Kitap, "Berean Study Bible" (Modern Translations)
CEV	Kutsal Kitap, "Contemporary English Version"
CSB	Kutsal Kitap, "Christian Standard Bible" (Modern Translations)
DBT	Kutsal Kitap, "Darby Bible Translation" (Classic Translations)
D-RB	Kutsal Kitap, "Douay-Rheims Bible" Latince Vulgate Kutsal Kitaptan İngilizce çeviri (Catholic Translations)
ERV	Kutsal Kitap, "English Revised Version"(Classic Translations)
ESV	Kutsal Kitap, "English Standard Version" (Modern Translations)
GNT	Kutsal Kitap, "Good News Translation" (Modern Translations)
GWT	Kutsal Kitap, "God's Word Translation" (Modern Translations)
HCS	Kutsal Kitap, "Holman Christian Standard Bible"
ISR	Kutsal Kitap, "The Scriptures (ISR 1998)"
ISV	Kutsal Kitap, "International Standard Version" (Modern Translations)
JB2000	Kutsal Kitap, "Jubilee Bible 2000"
KJ2000B	Kutsal Kitap, "King James 2000 Bible"(Classic Translations)
KJP	Kutsal Kitap, "King James Bible: Purple Letter Edition"
KJV	Kutsal Kitap, "King James Bible" Versiyonu (Classic Translations)
LSV	Kutsal Kitap, "Literal Standard Version" (Literal Translations)

NAB Kutsal Kitap, "New American Bible"
NAS Kutsal Kitap, "New American Standard Bible"
NAS 1995 Kutsal Kitap, "New American Standard Bible" 1995 (Modern Translations)
NAS 1997 Kutsal Kitap, "New American Standard Bible" 1997 (Modern Translations)
NET Kutsal Kitap, "NET Bible" (Modern Translations)
NHE Kutsal Kitap, "New Heart English Bible"(Classic Translations)
NIV Kutsal Kitap, "New International Version" (Modern Translations)
NKJ Kutsal Kitap, "New King James Version"(Classic Translations)
NLT Kutsal Kitap, "New Living Translation" (Modern Translations)
WBT Kutsal Kitap, "Webster's Bible Translation"(Classic Translations)
WEB Kutsal Kitap, "World English Bible"(Classic Translations)
WNT Kutsal Kitap, "Weymouth New Testament"
YLT Kutsal Kitap, "Young's Literal Translation" (Literal Translations)

Diğer Kutsal Kitaplar:

Geneva Bible of 1587 (Early Modern)
Bishops' Bible of 1568 (Early Modern)
Coverdale Bible of 1535 (Early Modern)
Tyndale Bible of 1526 (Early Modern)
Smith's Literal Translation (Literal Translations)
Catholic Public Domain Version (Catholic Translations)
Peshitta Holy Bible Translated (Translations from Aramaic)
Lamsa Bible (Translations from Aramaic)
JPS Tanakh 1917 (OT Translations)
Brenton Septuagint Translation (OT Translations)

Önsöz

1980'li yıllarda bir Ağustos ayı, beni misafir ettikleri Marmaris Pamucak Orman kampında Ertuğrul Alatlı beyefendi ile gökyüzünün pırıl pırıl ışıldadığı Marmaris yaz gecelerinin birinde yürüyüş yaptığımız sırada bana doğru dönüp burcumu sordu. Akrep deyince bana gökyüzünün güney istikametinin hafif doğusunun yukarısına yakın bir yerlerde, diğerlerinden farklı daha belirgin ışıyan yıldızı göstererek onun ne olduğunu sordu. Cevap veremeyeceğimi beklemeden, "İşte," dedi, "gördüğün bu yıldız bir güneştir, adı da Antares, Akrep burcunun güneşi." O geceden itibaren her şeyin yazıldığı gökyüzü ve onu gözlemek, takımyıldızları, burçları ve güneşleri ya da yıldızları bulmak benim için vazgeçilmez oldu. Merhum Ertuğrul Alatlı beyefendiyi bu vesileyle şükran ve minnetle anıyorum.

Kabul edildiğimde Gönye Pergelin altında Tevrat, İncil ve Kuran'ı gördüm ve tüm sırların orada gizli olduğunu düşündüm ve fark ettim ki adının sonradan Mabet olduğunu öğrendiğim yerin tavanı bir gökyüzüydü ve yıldızlarla bezeliydi.

Araştırma çalışmalarımda masonluğun gerçek sırlarının yıldızlarda ve doğa kitabında yazılı olduğunu ve alegorik perdeyi kaldırmak için astroloji ve astronomi bilgisinin gerekli olduğunu sonucuna vardım.

Bu bilgiyi edindikten sonra, bu üç kitabın masonluk ile aynı yasaya, aynı yıldızlara, aynı doğa kitabına dayandığını gördüm.

Bu kitap sadece bir çeviri değildir. Bu çalışmada 700'den fazla İngilizce, Almanca, Fransızca hatta Latince kitap okumaları yaptım. Aslında yazdığım dipnotları kendim için öğrendiklerim ve paylaşmak istediklerimdi.

Dr. George Oliver'in gerek "The History of Initiation", gerekse iki cilt olan "The Historical Landmarks And Other Evidences Of Freemasonry" ya da "Theocratic Philosophy of Freemasonry" eserlerinde olduğu gibi, örnek alarak dip notlarını geniş tuttum.

Bu çalışmada adı geçen yazarlara ek olarak yıldız teoloji bilgilerini masonlukla buluşturan Robert Hewitt Brown'a minnettarım.

Turgut Tiftik

Şubat 2022

Birinci Kısım

1. Bölüm

Mason Kardeşliğine Birkaç Söz

Bu eserin yazarı, uzun bir süre, yayımlanmasının uygunluğu konusunda oldukça şüphe içindeydi, savunduğu teorinin doğruluğuna olan inancını yitirdiği için değil, ancak içerdiği açıklamaların masonik yükümlülüğün katı yapısına göre aykırı sayılabileceği endişesinden. Ancak, kardeşliğin önde gelen, seçkin olduğu kadar vicdanlı ve dürüst birçok üyesine danıştıktan sonra, yazar, bu nizamın temel sırlarından herhangi birini ifşa edildiğine dair bu kitapta hiçbir şeyin söylenmediğine olan inancını doğruladı.

Masonluğun "Başlıca Sırları", Dr. Oliver tarafından kendisinin "Sembolik Masonluk Sözlüğü" kitabında, şu şeklinde tanımlanır.[1]

> *Masonluğun başlıca sırları, cemiyeti, mason görünümlü sahtekârların saldırılarından korumak için gerekli olan işaretler, elin toka ederken özel bir şekilde kavranması, parolalar ve derecelerin dokunuş işaretinin verilmesinden ibaretten başka bir şey değildir. Belirli sembolik simgelerle birlikte locaların kurulduğu her yerde ve ülkede Kardeşlik üyelerinin birbirlerini ayırt edebilecekleri bir tür evrensel dil görevi gören mesleki terimlerdir.*

Şimdi, ilerleyen sayfalarda önemli bir masonik şahsiyet tarafından geçmişinde masonik geleneğe serbestçe dokundurmasına rağmen, hiçbir yerde, bu mesleğin temel sırlarından herhangi bi-

1 *Oliver, George the Rev. D.D. - A Dictionary of Symbolical Masonry (1853) "Essential Secrets", s. 127;* (D.D., Doctor of Divinity, İlahiyat Doktoru; the Rev., reverend, rahip, muhterem peder)

rinin tehlikeye atıldığı söylenen veya hatta ima edilen hiçbir şey yoktur. Ne kadar keskin olursa olsun, kardeşlik üzerinde, onların yararlarına ve onurlarında hak sahibi olmak gibi, kendilerini empoze etmeyi isteyebilecek ilkesiz kişiler için kullanılabilecek herhangi bir bilgi parçası da yoktur.

Masonik okuyucu, bundan sonraki sayfalarda kendisi için masonik anlamla dolu olan birçok şeyin, inisiye olmayanlar için astronomi biliminde uzun süredir kanıtlanan ve herkes tarafından bilinen en basit bazı gerçeklerin bir ifadesi olarak görüneceğini de akılda tutmalıdır.

Alman ünlü bir mason yazar olan Gadicke şöyle der: [2]

> *Aydınlanmanın ve akılcı düşünmenin artmasıyla, bir kardeşin, onun sırlarına ihanet etmeden, Nizam üzerine hem konuşup hem de çok şey yazabileceği kabul edilir.*
>
> *Nizamın tarihi ve bu işlerle uğraşan bilgili kardeşler tarafından kutsal simgelerinin ve törenlerinin gerçek anlamı hakkında yapılan araştırmalar ihanet olarak kabul edilemez, çünkü nizamın kendisi, tarihinin incelenmesini ve her kardeşin mümkün olduğu kadar kardeşleri talimat şeklinde bilgilendirmesi gerektiğini tavsiye eder. Nizamın ahlaki ilkelerinin ve sembollerinin basılı açıklaması ile aynıdır. Kendimizi içerdikleri değerli bilgilerin üstadı olana kadar onları sürekli olarak incelememiz tavsiye edilir. Bilgili ve ihtiyatlı kardeşlerimiz araştırmalarının sonucunu yayınladıklarında, mesleğimiz için çok hoş karşılanmaları gerekir.*

2 *Gadicke, Johann Christian - Freimaurer Lexicon (1818) "Verräter", s. 502-503; Oliver, George - A Dictionary of Symbolical Masonry (1853) "Traitor", s. 363-364; Freemasons' Quarterly Review Second Series (1848) Vol XV- Dec. 30, 1848, s. 386-387*

Gadicke'nin dikkat çeken bu sözleri Dr. Oliver tarafından onaylanarak alıntılanır, kendisi de "Landmarks"ın girişinde şunları söyler:[3]

> *Hiçbir hipotez, felsefesini ve ahlaki eğilimini açıklayan bilimsel incelemelerin yayınlanmasından, masonik bir kurumun bu kötülüktür diye önceden belirtmesi kadar daha savunulamaz bir şey olamaz. Locadaki masonik konuşmalar, en geniş ve kapsamlı biçimiyle, ne kadar hoş ve öğretici olursa olsun, yetersiz ve sonuçsuzdur. Bunlar yalnızca temel niteliktedir ve kendine özel herhangi bir ilkeyi yeterince ve tam olarak açıklamazlar. Genellikle locaların onda dokuzunda yapılan bu konuşmalar[4] monotondurlar ve çerçevelendikleri amaca veya yaratmak istedikleri etkiye tam olarak adapte edilemediler.[5] Bu nedenledir ki, yararlanılacak yeni bir entelektüel aydın kaynakların açılması ve derin düşüncelerinden istifade ederek değişik fikirlere erişmek umuduyla saflarımıza katılmaya özendirilen, edebiyatçılar ve bilim adamları, bezginlik değilse bile, en azından karışık üzüntü ve pişmanlık duygularıyla, daha iyi bir amaca uygulanabilecek çok değerli zamanlarının boşuna feda edilmesinden dolayı çoğunlukla uzaklaşırlar.*

3 *Oliver, George - The Historical Landmarks and Other Evidences of Freemasonry Vol I (1846), s. 4*

4 "Burada şunu söylemek doğru olabilir, basit Mavi Masonlukta Derslerini (Lectures) sisteme eklemek her zaman alışılmış değildi. Genellikle daha yüksek derecelerde verilirdi." *Oliver, George - The Historical Landmarks and Other Evidences of Freemasonry Vol I (1846), s. 4 dipnot 6*

5 "İngiltere'de Masonluk, Royal Arch da dahil olmak üzere yalnızca üç dereceden oluşur ve bunlar, gerçek sayılabilecek Masonluk bilimi in çoğunu içerir. Ama zamanı, eğilimi veya eğitimi, birinci derece ile bile mükemmel bir şekilde haberdar olan ne kadar az kişi var! Örneğin, Nizamın tarihini içeren dersleri ele alalım, birçok nedenden dolayı bunlar Üstat Masonların büyük çoğunluğu tarafından çok az bilinir." *Oliver, George - The Historical Landmarks and Other Evidences of Freemasonry Vol I (1846), s. 4 dipnot 7*

Ve ekler:

> *Masonluğun yetkili kurumlarınca onaylanmış bu masonluk dersleri[6] tüm ayrıntılarıyla yazılıp, net bir şekilde gösterilseydi, bu tür durumlar nadiren yaşanırdı, localarımız ülkedeki tüm yetenekli ve akıllı kimselerin uğrak yeri olurdu.*

Amerika'da mason yazar olarak en yüksek dereceye sahip olan Dr. Mackey der ki[7]

> *Avrupalı masonlar, gizlilik yükümlülüğü konusundaki görüşlerinde İngilizlere veya Amerikalılara göre çok daha liberaldir. Gerçekten de bir Fransız ya da Alman bir mason yazarının son derece açık yüreklilikle tartışmayı reddedeceği çok az şey vardır. Hür Masonluğun tek gerçek aporretasının[8] (temel sırlarının) Nizamın tanınma biçimleri ve kendine özgü değişik ve ayırt edici törenleri olduğu artık genel olarak kabul edilmeye başlandı. İngiliz ve Amerikalı yazarlar bu kabule göre hareket ederler. Bunlara son olarak, bilimsel araştırma amacıyla bahsedilenlerin kamuya açık olarak yapılabileceği iddia edilir, ancak bu bahsedilenler profanlara[9] anlaşılmaz ve sadece inisiye olanlar için anlaşılır olacak şekilde yapılması şartıyla.*

---

6 Masonluğun üç derecesini kapsayan ezberlenmek üzere soru cevap şeklinde hazırlanan el kitapları.

7 *Mackey, Albert G. - An Encyclopaedia of Freemasonry and It's Kindred Sciences Volume I (1914) "Aporrheta", s. 70; Mackey, Albert G. - The Symbolism of Freemasonry (1869) Synoptical Index "Aporrheta", s. 316*

8 "Antik Çağ'daki gizemlerde sadece inisiyeler tarafından bilinen ve profan kişilere ifşa edilmemesi gereken kutsal şeylere aporrheta denirdi." *Mackey, Albert G. - An Encyclopaedia of Freemasonry and It's Kindred Sciences Volume I (1914), s. 70*

9 Profan, kafir, inançsız, kutsal olan herhangi bir şeye saygısız, kutsal olmayan, dinsiz, tanrısız.

İngiltere'de Dr. Oliver ve Amerika'da Pike, Mackey ve Morris gibi herkesçe kabul edilmiş ve yetkin mason yazarlarına[10] aşina olmayan birçok mason, kardeşliğin en seçkin mevkilerini işgal eden bu kardeşler tarafından ritüelimizin pek çok bölümünün ne kadar özgürce konuşulduğunun farkında değiller.

Bu çalışmada, onaylı yayınlarımızdan birinde ya da herhangi diğerinde basılı biçimde yer almayan masonluğun özel konularından tek bir cümleyi kabul etme konusunda titiz davrandım.

Masonik geleneklerden ve efsanelerden bahsederken, eserleri İngiltere, Almanya, Fransa ve Amerika'daki en yüksek masonik kurumlar tarafından resmi yetkilendirilmiş diğer masonik yazarlardan daha fazla özgürlük kullanmadım. Tüm bu görüşleri göz önüne alarak, inandığım gibi, meslek için büyük önem taşıyan ve ilgi çeken gerçeklerin yayınlanmasını daha uzun süre geciktirmek için gereksiz ve lüzumsuz bir tedbire izin vermenin akıllıca olmadığı sonucuna vardım.

10 Masonluğun otoriteleri Büyük Localardır. Büyük Localar tüzükler çıkarır, ritüelleri düzenler ve basılı materyalleri yayınlar ve dağıtır. Bu basılı materyaller bir kişi veya bir grup birey tarafından yazılır. Basılı materyaller Masonluk adına konuşur ve Büyük Localar tarafından kabul edildiğinde, dağıtıldığında veya tavsiye edildiğinde yetkili yazılar haline gelirler ve bunların yazarlarına da yetkili ya da otoriter yazarlar denir. Masonluğun ne öğrettiğine dair gerçekleri belirlemek için kullanılır.

2. Bölüm

Antik Gizemlerin Tanımlanması

Dinsel tapınımların daha eski biçimlerini yakından incelersek, çoğunda Tanrı'ya güneş sembolü altında tapıldığını bulacağız. Bu sadece pagan[11] olarak adlandırılan uluslar için geçerli değil, aynı zamanda Kutsal Kitap'ın kendisinde de yaratıcının en mükemmel ve uygun sembolü olarak ima edilen Güneş'i buluruz. Güneş, doğadaki en ihtişamlı ve muhteşem nesnedir. Rotasının düzeni hiçbir değişikliği tanımaz. "Dün, bugün ve sonsuza dek" aynıdır. Tüm yaşamın ve hareketin fiziksel ve manyetik kaynağıdır. Işığı bir tür ebedi hakikat; ısısı evrensel lütuftur. Bu nedenle, insanın tüm çağlar boyu Tanrı'nın en yüksek ve en mükemmel simgesi olarak Güneş'i seçmesi garip değildir. Bununla birlikte, insan zihninde, tüm sembolleri ilk başta sadece tasvir etmeyi amaçladıkları kişi veya bir şeyle karıştırmaya yönelik doğal bir eğilim vardır. Bu nedenle zamanın akışında, çoğu ulusun gerçek Tanrı'ya tapınmayı unuttuğunu ve böylece tanrılaştırıp insanlaştırdıkları[12] Güneş'e tapmaya başladıklarını görürüz. Bu şekilde temsil edilen Güneş, onun on iki takımyıldızdan yıllık geçişinin simgesi olarak alegorik tarihin konusu haline getirildi.

Zodyak[13], Güneş'in yıldızlar arasında görünen yoludur. Antik çağdakiler tarafından, on iki ayın tipik özelliği olan "canlı ya-

11 Pagan, paganus (çoğul), Roma'nın alçak bölgelerinin köylü, taşralı sakinleri. *Glare, P.G.W. - Oxford Latin Dictionary (2016), s. 1412*; pagan, daha sonra "kâfir, putperest karaktere veya alışkanlıklara sahip kişi" olarak "Hıristiyan, Yahudi veya Müslüman olmayan biri" anlamında daha dar bir anlamda kullanıldı. 1908'den itibaren modern panteistler ve doğaya tapanlara uygulandı. (*Online Etymology Dictionary,* pagan)

12 Her ne kadar orijinal metin "personification" temelinde geçse de, tüm yazıda "anthropomorphism, insan biçimcilik" esasından insanlaştırmak olarak kullanıldı.

13 Burçlar Kuşağı

ratıklar" olarak adlandırılan yıldız kümelerinden oluşan on iki eşit parçaya bölündü. Bu ışıltılı yıldız kuşağına *Zodyak* adı verildi, "canlı yaratıklar" anlamına gelen bu kelime, bir hayvan olan *zo-on*'dan[14] gelen Yunanca *zodiakos*[15] kelimesinden türetildi. Bu ikinci kelime doğrudan sözcüğün en eski hali Mısır'a ait "*zo*", yaşam ve "*on*" varlık kelimelerinin bileşiminden oluşur.

Güneş, Zodyak'ın bu "canlı yaratıkları" arasında solgunluğunu sürdürürken, alegorik bir dille ya girdiği burcun huyunu, mizacını takınacağı ya da onu yeneceği söylenirdi. Böylece Güneş Boğa burcunda (*Taurus*) Boğa haline geldi ve Mısırlılar tarafından Apis[16] adıyla ve Asurlular tarafından Bel, Baal[17] veya Bul adıyla tapınıldı. Aslan burcunda (*Leo*) Güneş bir Aslan avcısı, Herkül ve Yay burcunda (*Sagittarius*) ise bir Okçu oldu. Balık burcunda (*Pisces*), o bir balıktı. Filistinlilerde balık tanrı Dagon[18]

14 *Spencer, Herbert - The Principles of Biology (1854), Volume 1, s. 205*

15 Yun. ζῳδιακός; ζῴδῐον (zôidion, "küçük hayvan") +ῐ́κός (-ikós, "-ic", sıfat oluşturan son ek). (*Wiktionary,* ζῳδιακός)

16 Antik Mısır dininde Grekçe Apis (Ἆπις) veya orijinal hali Hapi (ḥwjp?w, ḥe?p ?w), eski Mısır panteonunda birincil tanrı olan Hathor'un oğlu olarak tanımlanan Memphis bölgesinde tapılan kutsal bir boğaydı. (*Wikipedia,* Apis deity); Hiyeroglif olarak yazılan efsanelerde Hapi olarak anılır ve yazıda boğa ile gösterilen figürün tamamına crux ansata veya yaşam simgesi eşlik eder. *Wilkinson, J. G., Sir - A Popular Account of the Ancient Egyptians in two volumes of Vol I (1854), s. 290*

17 Baal veya Ba'al, Arami, Amori ve Kenan dillerini kapsayan Kuzeybatı Sami dillerinde "efendi" ve "sahip" anlamlarına gelen bir saygı unvanıdır. Terim özellikle antik çağlarda Levant (Akdeniz'in doğu sahilleri) bölgesinde kullanılmış ve insanlar tarafından çeşitli tanrılar ile bağdaştırılmıştır. İsmin ilah olarak kullanımını akademisyenler, daha önceleri çeşitli güneş tanrıları ile bağdaştırmış olsa da, yazıtlar Baal kelimesinin özellikle fırtına ve bereket tanrısı Hadad için kullanıldığını gösterir. (*Vikipedi,* Baal)

18 Dagon ya da Dagan, eski Suriye'de Fırat'ın orta bölgelerinde tapılan bir tanrıydı. Kutsal Kitap'a göre Dagan, Aşdod ve Gazze'deki tapınakları olan Filistinlerin ulusal tanrısıydı, ancak bunu doğrulayan Kutsal Kitap dışı bir kanıt yok. Etimolojisini "Balık" olarak ifade edilmesi yakın zamanda yanlış olduğu ortaya çıksa da 19. ve 20. yüzyılın başlarında bilim dünyasında bu şekilde kabul edildi. Bu, Dagan ile Berossus'un bahsettiği yarı balık Odakon arasında ve Mezopotamya sanatında "balık adam" motifleriyle, gerçekte tanrı Ea ile ilişkilendirilen apotropaik bir yaratık olan Kulullû'nun tasvirleriyle hatalı bir ilişkiye yol açtı. Dāg/dâg "balık" ile olan ilişkisi, 11. yüzyıl Yahudi Kutsal Kitap yorumcusu Rashi tarafından yapıldı. 13. yüzyılda, David Kimhi, 1 Samuel 5.2–7'deki "ona yalnızca Dagon kaldı" şeklindeki tuhaf cümleyi "yalnızca bir balığın biçimi kaldı" anlamına gelecek şekilde yorumladı. (*Wikipedia,* Dagon)

ve Hindularda balık Vişnu olan Matsya[19] idi. Güneş Oğlak burcuna (*Capricornus*) girdiğinde güneydeki en düşük yükselimine[20] ulaşır; daha sonra o burçtan çıktıkça günler uzar ve Güneş'in ışığı ve sıcaklığı hızla artar; bunun sonucuna sebep olan mitolojide Güneş'in ya da Jüpiter'in[21] bir keçi tarafından emzirildiğinin söylenmesidir. Herkül'ün on iki görevinin öyküsü[22], Güneş'in on iki burçtan geçişinin ve ona yakın olan takımyıldızlarından geçmesinin bir alegorisinden başka bir şey değildir.

Zodyak'ın güzel bakiresi Başak (*Virgo*), Ay ile birlikte, bir dizi farklı isim altında, bu mitolojik hikâyelerde, tanrıların harika maceralarında kadın unsurunu sağlar. Bu masalların çoğu, gerçek tarih olarak anlaşıldığında yeterince saçmadır, ancak verilen alegorik anahtar, birçoğunun derin ve görkemli astronomik gerçekleri içerdiğini buluruz. Bu anahtar, rahipler ve filozoflar tarafından dini olarak gizli tutuldu ve sadece GİZEMLER'e[23] inisiye olanlara verildi. Profan ve kaba kalabalıklar cehalet için-

19 Matsya (Sans. मत्सय, matsy, lit. balık) Hindu tanrısı Vishnu'nun balık avatarıdır. Matsya, genellikle altın renkli dev bir balık veya antropomorfik olarak Vishnu'nun alt yarısı bir balık şeklinde tasvir edilir. (*Wikipedia,* Matsya); Vishnu, aynı zamanda Narayana ve Hari olarak da bilinir, Hinduizmin başlıca tanrılarından biridir. Mahabharata'da Vishnu (Narayana olarak) Narada'ya O'nun aşağıdaki on enkarnasyonda görüneceğini belirtir: "*Bir kuğu [Hamsa], bir kaplumbağa [Kurma], bir balık [Matsya], ey yenilenlerin en önde gelenleri biçiminde görünerek, kendimi bir yaban domuzu [Varaha], sonra bir insan-aslan (Nrisingha) olarak göstereceğim, sonra bir cüce [Vamana] olarak, sonra Bhrigu'nun ırkından Rama olarak, sonra Dasaratha'nın oğlu Rama olarak, sonra Sattwata ırkının evladı Krishna olarak ve son olarak Kalki olarak.*" Cava mitolojisinde Wisnu, Veda'yı çalan dev Hargragiwa'yı öldürmek için bir matswa (balık) olarak da vücut buldu. (*Wikipedia,* Vishnu)

20 Herhangi bir cismin göksel ekvatordan kuzeye veya güneye doğru açısal mesafesi; yükselim, eğim, sapma, aşağıya doğru eğilme, kıvrılma eylemi, deklinasyon (*Definify*)

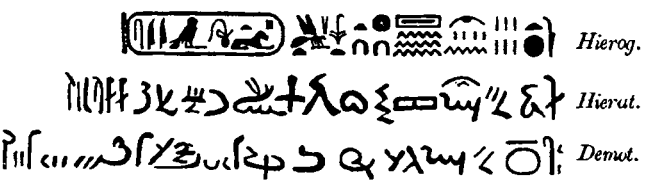
21 Antik çağda Romada Jüpiter, Yunanda Zeus; Hyginus'a göre Zeus, Amalthea adında bir peri tarafından büyütüldü. Apollodorus'a göre Zeus, Girit Aigaion Dağı'ndaki ("Keçi Dağı") bir mağarada bebek tanrıyı emziren keçi Amalthea tarafından Dictaeon Antron (Psychro Mağarası) adlı bir mağarada büyütüldü. (*Wikipedia,* Zeus)

22 Herakles'in On İki Görevi, Yunan kahramanlarının en büyüğü olan ve adı daha sonra Herkül olarak romalaştırılacak olan Herakles'in yaptığı bir kefaretle ilgili bir dizi bölümdür. (*Wikipedia,* Labours of Hercules)

23 Mystery, (çoğul) Mysteries, arınmalardan, kurban sunmalardan, kutsal törensel gösterilerden, ilahi şarkılardan vb. oluşan gizli rit, ayin veya doktrin (yalnızca inisiye olmuş belirli kişiler tarafından bilinen ve uygulanan). (*Online Etymology Dictionary*)

de tutuldu ve onlar gerçek bir Herkül'e ya da Jüpiter'e inandılar ve ona taptılar. Gerçekten yaşadıklarını ve tüm kahramanlıkları yaptıklarını, maceralarını ve mitolojide ortaya çıkan tüm şekil değiştirmelerini geçirdiğini düşündüler.

Mısır rahipleri bu yolla halkı despot bir güçle yönettiler. Mitolojinin efsaneleri onlara büyük bilimsel gerçekler olarak, sadece onlara açıklandı. Gerçek hikâyelerin kendisi, inisiyelerin faydasına bu gerçeklerin süresiz olarak devam etmesine yaradı ve onların aktarımı için de kolay bir araç oldu. Kitapların ender olması ve çoğaltılması sadece zor değildi, ama aynı zamanda muhtemeldir ki, bilimsel bilginin gizlenebilmesi için, yazıya dökmek yasadışı kabul edildi. Olağanüstü hallerde bunun yapılması kesin ihtiyaç haline geldiyse, kutsal hiyeroglifler kullanılırdı. Bunlar sadece inisiyeler tarafından bilinirdi; halkın alt tabakası tarafından kullanılan başka çeşit yazı karakterleri vardı.[24]

Hiyeroglif, hiyeratik ve demotik yazıtlar

The History of Herodotus trans. by George Rawlinson (1862) in four Volumes Vol II, Appendix to Book II, Chapter V, s. 257

Böylece bilim, çoğunlukla bir hiyerofant'tan[25] diğerine sözlü olarak aktarıldı. Karmaşık ve zor bir anlatımı hatırlamak ya da tekrar etmek kolay olmasa da tam tersine, mitolojik bir efsane kolaylıkla hafızada tutulabilir ve yorum anahtarıyla birlikte bir

24 "Çok farklı iki yazı türü var, birine kutsal denir, diğeri sıradan" *The History of Herodotus trans. by George Rawlinson (1862) in four Volumes Vol II, Appendix to Book II, Chapter V, s. 256-257*

25 Hiyerofant (Grek. Ιεροφάντης, Ierofántis; Lat. hierophantes; İng. Hierophant), Gizemleri gösteren, açıklayan mistagog ya da rahiptir. *Ouvaroff, M. - Essay on the Eleusinian Mysteries (1817)s. 159 dipnot;* Kutsal gizemleri veya ezoterik ilkeleri yorumlayan bir kişi, özellikle antik Yunan'da Eleusis Gizemleri'nin rahibi.

başkasına iletilebilir. Bu nedenle, bu öyküler üçlü bir amaca hizmet etti:

1. Bilimin sırlarının anahtarını kendilerinin anlamaları dışında herkesten sakladılar;

2. Aksi durumda kaybolabilecek bilimsel gerçekleri hafızada canlı tutmak için hatırlanmaları kolay olduklarından nimonik[26] beceri ya da hafızada tutma teknikleri esasında çalıştılar.

3. Halkı cehalet içinde tutmanın bir aracı olan rahipler, onları kullanarak, üstün güçleriyle görünürde mucizeler yaratarak onları yönetmeye muktedir oldular.

Mısır rahipliğinin en yetkin olduğu ve en kıskançlıkla koruduğu bilim astronomiydi. İnsanlar Güneş'e, Ay'a ve yıldızlara tanrı olarak taparlardı ve onların tabiatın bir gerçeği olduğunun bilinmesi, cahil ve batıl inançlı kalabalık tarafından dualar, yakarışlar ve kurbanlar yoluyla tanrısal lütfu esirgeyebilecekleri ne veya bağışlayabileceklerine inanılan rahiplerin nüfusunu bir anda sona erdirecekti. Yalandan bir tanrının rahibi, bir kez tanrısı ifşa olduğunda, dünyanın önünde suçu kanıtlanmış bir sahtekâr olarak durur. Güneş'in, Ay'ın ve yıldızların ya da buna benzer ne varsa tanrısallığını inkâr etmek, bilimin gerçek içyüzünü halk kitlelerine ifşa edilmesine izin vermek, haliyle Mısır rahipleri tarafından en büyük suç sayıldı. Rahipler, astronomi bilgisine sahip olarak, güneş ve ay tutulmalarını, batıl inançlı kalabalık tarafından huşu içinde ve korkuyla gözlemlenen olayları hesaplayabiliyor ve tahmin edebiliyorlardı. Kehanet gibi bu tahminlerin ne kadar kesin olarak gerçekleştiğini gören rahipler, diğer olayları önceden bildirme ve genel olarak geleceğe bakma gücüne sahip oldular. Böylece yıldız haritalarına baktılar, burçlar hakkında kehanette bulundular ve tanrının habercisi olarak kendilerini kâhin addettiler.

26 İng. Mnemonic sözcüğü Antik Yunancada "μνημονικός" (mnēmonikos; hafıza) kelimesinden gelmiştir. Yunan mitolojisindeki hafıza tanrıçası Mnemosyne ("hatırlama, anı") ile ilişkilidir. Her iki kelime de "μνήμη" (mnēmē), "hatırlama, hafıza" kökünden gelir. (*Wikipedia*, Mnemonic)

Tabii ki, halk arasında yayılan bir astronomi bilgisi bu gösterişli kurumlar için ölümcül olacaktı. Bu yüzden, astronominin gerçekleri, bu nedenlerden dolayı, halkın alt tabakasından çok dikkatli bir şekilde gizlendi ve rahiplik grubu alegorik hikâyelerle örtülü olarak, onları yalnızca birbirlerine iletti, bunun anahtarı sadece gizemlerin en yüksek derecelerini almış ve sadakatinin, gayretinin inandırıcılığını kanıtlamış olan kişiye ifşa edildi.

Güneş'in insanlaştırılan birçok isimi vardı, ancak masalların en üretken olan tek büyük özelliği, kış boyunca ışık ve ısıdaki büyük düşüş ve ilkbahar ekinoksu ve yaz gündönümünde ihtişam ve güçte yenilenmesiydi ki, bu Güneş-Tanrı'yı (çeşitli isimler altında) ölmek ve yeniden hayata döndürmek olarak temsil eden tüm o efsaneler sınıfına yol açtı. Böylece, Mısır kutsal efsanesinde[27], *Osiris*[28] veya Güneş'in, karanlığın ve doğanın kötü güçlerinin tipik bir örneği, devasa bir canavar olan *Typhon* tarafından öldürüldüğü anlatılır. Ceset bir sandığa yerleştirildi, Nil'e atıldı ve denize sürüklendi. İsis ya da bir tanrıça olarak temsil edilen Ay, cesedi arayıp bulmak için tüm dünyayı altüst eder. Korkunç bir şekilde kesilip sakatlanmış olarak bulduğu bedenin kopmuş parçalarını birleştirir ve onu tekrardan hayata döndürür.

27 (1) Plutarch, Set'in (Osiris'in erkek kardeşi) Etiyopya Kraliçesi ile birlikte 72 suç ortağıyla Osiris suikastını planlamak için komplo kurduğu Osiris efsanesinin bir versiyonunu anlatır. Set, Osiris'i bir sandığa sokması için kandırdı, sonra Set onu kapattı, kurşunla mühürledi ve Nil'e attı. Osiris'in karısı Isis, sonunda onu Fenike kıyısındaki Byblos'ta bir sarayın çatısını tutan bir ılgın (tamarisk) ağacı gövdesine gömülü halde bulana kadar onun kalıntılarını aradı. Tabutu kaldırmayı ve kocasının cesedi i almayı başardı. (2) Efsanenin bir versiyonunda, Isis, Osiris'i hamile bırakabilmesi için kısa bir süreliğine diriltmek için bir büyü kullandı. Osiris'i mumyalayıp gömdükten sonra, İsis hamile kaldı ve oğulları Horus'u doğurdu. Bundan sonra Osiris yeraltı dünyasının tanrısı olarak yaşadı. Ölümü ve dirilişi nedeniyle Osiris, Nil'in taşması ve geri çekilmesiyle ve dolayısıyla Nil vadisi boyunca mahsullerin yıllık büyümesi ve ölümüyle ilişkilendirildi. (3) Diodorus Siculus, mitin başka bir versiyonunu verir. Osiris daha sonra Set ile özdeşleştirilen kötü kardeşi Typhon tarafından öldürüldü. Typhon, cesedi yirmi altı parçaya böldü ve onları cinayete bulaştırmak için diğer komploculara dağıttı. İsis ve Herkül (Horus), Osiris'in ölümünün intikamını aldı ve Typhon'u öldürdü. (*Wikipedia,* Osiris, Mythology)

28 Osiris, (Mısır'da wsjr veya ꜣsjr ya da jsjrj, Kıpti ογcιpε; ousire; Fenike'de 𐤀𐤎𐤉𐤓, Grek. Ὄσιρις, ósiris) eski Mısır dininde bereket, tarım, yaşam sonrası, ölüm, diriliş, yaşam ve bitki örtüsü tanrısıdır. (*Wikipedia,* Osiris)

Yunan mitolojisinde bize *Adonis*'in (Rab, Efendi ya da Güneş-Tanrı) öldürüldüğü söylenir, ancak her yıl altı ay boyunca tekrar hayata döner, böylece sonbahar ve kış aylarında ölür ve ilkbahar ve yazın tekrar hayata döner.

Mısır, Hint ve Yunan'daki gizemlerin ritüeli, bir biçimde insanlaştırılan Güneş-Tanrı'nın ölümü ve dirilişiyle ilgili bu efsane üzerine kuruldu.

Osiris ve İsis'in Mısır Gizemleri, Osiris'in (Güneş-Tanrı) vahşice katledilmesini, İsis'in, yani Ay'ın, onun bedenini aramasını, bulmasını ve yeniden hayata doğmasını ve güce kavuşmasını temsil eden mistik bir drama biçimindeydi. Bu gizemlerin törenlerinde *neofit*'e[29], tanrıçanın tüm mistik gezintilerini en korkunç sahnelerin arasında gerçekleştirilmesi sağlandı. Aday, bir köpek başını temsil eden bir maske takan inisiyelerden biri tarafından rehberlik edildi. Bu parlak yıldız Yunanlıların Köpek Yıldızı ya da Sirius dedikleri, Mısırlıların *Sothis*'ine (ya da İsis'e)[30] bir göndermeydi, zira bu yıldız her yıl ufkun üzerinde, gün aydınlanmasından hemen önce yükselmesi, yaklaşan Nil taşkınının uyarısıydı.[31] *Sothis* kelime olarak "havlayan" veya "izleyen" anlamına gelir.

Aday, bu rehber tarafından, karanlık ve gizemli bir labirentten geçirildi. Karanlığın ve dehşetin içinde, korkunç uçurumları aşarak büyük bir ıstırap içinde mücadele etti. Sonunda, kendisine geçmesi emredilen bir su akıntısına ulaştı. Ancak aniden, gro-

29 Neophyte - neofit, acemi, yeni gelen

30 *Plutarch - Moralia, in fifteen volumes, with an English translation by Frank Cole Babbitt Vol 05 (2003) (ilk basım 1936) 359D, Ch. 21, s. 53; Plutarch - Moralia, in fifteen volumes, with an English translation by Frank Cole Babbitt Vol 12 (1957) 974F, Ch. 21, s. 411ve dipnot f*

31 Bu yükseliş Kahire'de 19 Temmuz'da (Julian) meydana gelir ve antik çağda Nil'in yıllık taşkınlarının başlangıcından hemen önce gerçekleşir. Selin kendi düzensizliği nedeniyle, yıldızın dönüşünün aşırı hassasiyeti, ona tanrıça Sopdet olarak tapan eski Mısırlılar için onu önemli kılmıştır. (esk.Mıs. Spdt, "Üçgen"; Grek. Σῶθις, Sôthis, topraklarının verimliliğinin garantisi.) Eski Yunanlılar, Sirius'un sabah yıldızı olarak ortaya çıkmasının sıcak ve kurak yazı müjdelediğini gözlemlediler. Literatürde "yakan" veya "alevli" olarak tanımlandı. Yıldızın yeniden ortaya çıkışını takip eden sezon "köpek günleri (dog days)" olarak bilinmeye başladı. (*Wikipedia,* Sirius)

tesk[32] kılıklara bürünmüş üç adam tarafından saldırıya uğradı ve yakalandı; dereden bir bardak su alarak, dehşete düşmüş adayı ilk önce içmeye zorladılar. Bu, içmeyle bütün eski günahlarının unutulacağı ve zihni erdem ve hakikatin yeni talimatlarını almaya hazırlanan unutkanlık suyuydu.

Typhon'un ya da doğanın kötü güçlerinin tipik özelliği olan karanlığın ruhunun, vahşice katledilen *Osiris*'e saldırısı da inisiyasyon[33] ilerledikçe ve "Ölülerin Yargılanması"nın da temsil edildiği ve kötülerin cezalarının adaya gerçek olarak sergilendiği en korkunç sahnelerin ortasında canlandırıldı. Ardından, gizemli sandığa ya da tabuta kapatılan Osiris'in bedeninin araması takip etti. Parçalanmış kalıntılar sonunda bulundu ve yüksek sesle keder ve çaresizlik çığlıkları arasında usulca yerleştirilerek bir araya getirildi. İnisiyasyon, Osiris'in hayata dönüşüyle ve güce kavuşmasıyla sona erdi. Aday şimdi, parlak ışık huzmeleri arasında, kutsanmışların neşeli evlerini ve cennetin ışıltılı ovalarını gördü.

---

32 Grotesque, 18. yüzyıl İtalya'sından bu yana grotesk, garip, gizemli, görkemli, fantastik, çirkin, uyumsuz, tatsız veya iğrenç için genel bir sıfat olarak kullanılmaya başlandı ve bu nedenle, genellikle Cadılar Bayramı maskeleri gibi garip şekilleri ve bozuk biçimleri tanımlamak için kullanılır.

33 İnisiyasyon, başlatma, kabul töreni; bir ritüel ile birilerini gizli ve bilinmeyen bir topluluğa ya da bir kuruma kabul eylemidir. 1580'lerde Fransızcada *initiation*, Latincede direkt olarak *initiationem*, yalın hali *initiatio*, gizli bir rite ya da ayine katılma olarak kullanıldı, *initiate* (başlama) Latince *initiare* ya da *initium* (başlangıç) ile aynı kökten-dir. Klasik Latincede sadece "gizemler veya kutsal bilgi öğretmek" anlamında kullanılır. Bu *initium*'dan (bir başlangıç, bir giriş), ayrıca çoğul *initia*'dan (bileşen kısımlar, kutsal gizemler) gelir. Hiyerofanlar ve Tapınakların bilgili rahipleri tarafından öğretilen kutsal gizemlere başlama veya kabul uygulaması, en eski geleneklerden biridir.
Türkiye'de tekris, erginlenme ya da aydınlanma gibi yakıştırmalar yapılarak kullanılır. Tekris, KRS kökünden gelen takrīs تكريس "temel atma" sözcüğünden alıntıdır, aynı kökten gelen ise kursī كرسي "sandalye, taht" sözcüğünden alıntıdır. (*Nişanyan Sözlük*, tekris), Arm./Sür. "כרסא/כרסיא" kūrsayā, İbr. "כסא", Akk. kussū. *Jeffery, Arthur - The Foreign Vocabulary of the Qur'an (1938), s. 249*; Tekris için tespit edilen en eski kaynak *Meninski, Franciscus a Mesgnien - Thesaurus Linguarum Orientalium, Turcicae, Arabicae, Persicae (1680) s. 1342*'de "tekrīs: Fundamentum jacere domûs, evin temelini atmak" olarak bulunur. Tekrīsāt: Dedicationes, adanmışlıklar. İng. devote, dedicate, adamak, ithaf etmek, tahsis etmek. Tekrîs, 1.Temele taş koyma; 2.Tanrı'ya vakfetme, takdîs. 3.İthaf. (*Vikisözlük*, Tekrîs).

Apuleius[34], "Metaformoz" adlı eserinde İsis Gizemleri'ne girişini ve oradaki kendi inisiyasyonundan bahseder.

> *"Gece yarısı beyaz ışığıyla parlayan Güneş'i gördüm ve yer altı ve gökyüzünün tanrılarının önlerine gittim ve onlara en yakın yerden ibadet ettim."*[35]

İnisiyasyonun bu aşamasında her şey yaşam, ışık ve neşeydi. Adayın kendisinin mecazi olarak yeni ve daha mükemmel bir hayata doğduğu düşünülürdü. Geçmiş, tüm günahları ve mutsuzlukları unutulmuştu. Bundan böyle aday, yeni hayatını hizmetine adadığı İsis'in özel koruması altındaydı.

Dinin yüce sırları ve bilimin en derin öğretileri şimdi ona açıklandı ve hiyerarşiden biri olarak güce sahip olma tutkusunu doyururken bilgiye olan susuzluğunu giderdi.

Antik çağın diğer tüm uluslarının gizemleri Mısır'dakilere oldukça benzerdi ve kuşkusuz onlardan alındı.

Hindistan'da baş tanrı üçlüydü ve Yaratıcı *Brahma*, Koruyucu *Vişnu* ve Yok Edici *Siva*'dan oluşurdu. Brahma yükselen güneşin, diğerleri ise sırasıyla öğle vaktinde ki dorukta olan güneşin ve batan güneşin temsilcisiydi. Adayın üzerine su serpildi, sağ kulağına bir mantra ya da sihirli bir söz fısıldandı ve üzerinde durduğu kutsal toprak kirlenmesin diye ayakkabıları çıkarıldı[36]. Mistik

34 Apuleius, Latin dillerinde düzyazı yazarı, Platoncu filozof ve retorikçi. En ünlü eseri Altın Eşek (İng. "The Golden Ass" Lat. "Asinus aureus") olarak da bilinen romanı Metamorphoses'tir. Latince'de bütünüyle ayakta kalan tek antik Roma romanıdır.

35 "nocte media vidi solem candido coruscantem lumine; deos inferos et deos superos accessi coram et adoravi de proxumo" *Apuleius - The Golden Ass, Being The Metamorphoses of Lucius Apuleius (1919) Book XI Ch.23, Lat. s. 580, İng. s. 581*

36 "Bu, antik çağın yaygın uygulamasıydı. Musa çalılıkta ve dağda, üzerinde durduğu yer kutsal toprak olduğu için, ayakkabılarını ayağından çıkarması emredildi. Herodot ve Diodorus Siculus, Mısırlı rahiplerin tanrılarından herhangi birine taptıklarında ayaklarının açıkta kaldığı konusunda bizi temin eder. Strabon'a göre, Almanlar arasındaki kutsal düzendeki uygulama böyleydi; atalarının Musa'dan ödünç alındığını iddia ettikleri Diana ve Vesta'ya tapınmada da durum böyleydi. Silius Italici Punica'da Herkül rahipleri için çıplak ayaklardan bahseder." *Oliver, George - The History of Initiation in Twelve Lectures (1841), s. 52 dipnot; Bauer L. - Silius Italici Punica (1890) Vol I, s. 50*

dairenin doğu, batı ve güney noktalarında, Güneş-Tanrı'nın doğan, batan ve tepedeki güneşi gösteren, Trimurti'ye[37] istinaden üç temsilcisi üçgen şeklinde yerleştirildi. Aday, geniş mağaradaki üçgenin etrafında üç defa dolaştırıldı. Bu tören gerçekleştirirken, aday güney noktasına her gelişinde, *"Güneş'i örnek alırım ve O'nun yüce gönüllü yolunu izlerim"* diye haykırması öğretildi.[38]

Baş Brahman'ın saflık ve kutsallık dolu bir yaşam sürmesi için yaptığı ciddi nasihatlerden oluşan törenlerin devam etmesinin ardından, aday tekrar manevi rehberinin gözetimi altına alındı ve en ağır ceza altında dahi katı sessizliği sürdürmesi emredildi; tüm gücünü toplamasını ve hiçbir korkaklık belirtisi göstermemesi söylendi.

Karanlık ve kasvetin ortasında, Güneş-Tanrı *Sita*'nın kaybı için yakarışlar başladı, ardından törenin korku dolu efektleri takip etti ve korkunç bir doğanın temsil edildiği sahneler geldi. Adaya, *Vişnu*'nun canlandırılması yaptırıldı ve tanrının temsilcisi olarak boyun eğdirdiği karanlığın güçleriyle bir mücadeleye sokuldu. Bunu, göz kamaştırıcı bir ışık gösterisi ve Brahma'nın övgü dolu, ihtişamlı ve muzaffer bir görüntüsü takip etti.

Çoğunluğu Zerdüşt'e ait olan Eski İran ya da o günkü tanımıyla Persiya Gizemleri'nde[39], aday su, ateş ve bal ile sayısız kere yıkanarak, aklanarak hazırlandı. Bazılarının dediğine, göre kırk, diğerlerine göre de seksen kere denemelerden geçtikten sonra aday elli gün boyunca yalnızlık içinde sessizliğe mahkûm, tamamen toplumdan tecrit edilmiş, soğuğa, açlığa, yara ve berelenmelere katlandığı, aşırı derecede rafine ve acımasız bir iş-

37 Trimûrti (Sans. त्रिमूर्ति trimûrti, "üç suretli" veya "teslis") Hinduizm'deki yaratma, koe ruma ve yok etmenin kozmik işlevlerinin bir tanrılar üçlüsü olarak insanlaştırdığı yüce ilah üçlüsüdür. Bu üçlü ilah grubu, yaratıcı Brahma, koruyucu Vishnu ve yok edici Shiva olarak adlandırılır. Üç ayrı fonksiyonu olan tek bir ilah söz konusudur. (*Wikipedia*, Trimurti)

38 *Moore, C.W. - The Freemasons Monthly Magazine (1845) Vol IV, "Ceremony of Initiation Amongst the Brahmins" s. 76-77; Oliver, George - The History of Initiation in Twelve Lectures (1841), s. 53*

39 *Oliver, George - The History of Initiation in Twelve Lectures (1841), s. 98, tamamı s. 89-119;* (Lucian'ın Necyomantia'sından alıntılanarak ve Mezmurlar 74:20'ye atıfta bulunarak)

kence eşliğinde kasvetli bir mağarada bırakıldı. Bundan sonra aday, başka bir mağaraya inisiyasyon için getirildi, burada çıplak sol göğsüne dayatılan ve hafifçe yaralayan bir kılıç ucu ile karşılandı. Daha sonra zeytin dalı ile taçlandırıldı, kutsal yağla mesh edildi ve rehberi tarafından büyülü zırh giydirilirdi. Sonra, içerde bir odaya getirildi, ateş ve su ile arındırıldı, ve yedi aşamalı inisiyasyondan geçirildi. Karanlık ve kasvetli mağaranın dolambaçlı labirentlerini geçerken cesareti ateş ve su ile sınandı ve tabiatın şeytani şer güçlerinin tipik özelliği olan vahşi canavarlarla, korkutucu devasa şekillerle açık açık çarpıştı, sadece gök gürlemesiyle ani ışığın aydınlatmasıyla rahatladı. Daha sonra Hades'te günahkarların çektiği işkenceleri görmesi sağlandı. Bunu, Elysion'un[40] bir görüntüsü izledi ve ilahi ışığın bir gösterimi ve Güneş-Tanrı *Hürmüz*'ün[41] karanlığın tüm güçleri üzerindeki nihai zaferiyle inisiyasyon sona erdi.

Yunanistan'da gizemler Küçük ve Büyük Gizemler olarak adlandırıldı. Sadece seçilmiş bir azınlık ikincisine kabul edildi ve en korkunç yeminlerle sır saklamaya bağlıydılar. Eleusis Gizemleri[42] Atinalılar tarafından Eleusis'te[43] her beş yılda bir icra edildi ve daha sonra Adrian[44] tarafından Roma'da tanıtıldı. Bu

40 Elysion (Grek. Λύσιον, Êlýsion). Mitolojide Elysion Çayırları, Elysion ovaları olarak geçen yeraltı dünyasına ait bir yer. Kahramanlık gösteren ve erdem sahibi her ölümlünün gideceği yer. Yunan dini ve felsefi mezhepleri ve kültleri tarafından sürdürülen bir öbür dünya anlayışı. (*Wikipedia,* Elysium)

41 Ahura Mazda, "Oromasdes, Ohrmazd, Ahuramazda , Hourmazd , Hormazd ve Hürmüz" Zerdüşlükte (Zoroastrianism) yaratıcı tanrı. "Ahura", her ikisi de "efendi" anlamına gelen Vedik kelime "asura" ile aynı kökten gelir, Mazda'nınki ise "bilge"tir; bilginin efendisi, ışığın efendisi. (*Wikipedia,* Ahura Mazda)

42 Eleusis Gizemleri (Yun. Ἐλευσίνια Μυστήρια, Eleusínia Mystêria), antik Yunanistan'da Eleusis'in Panhellenic Tapınağı'nda bulunan Demeter ve Persephone kültü için her yıl düzenlenen törenler. (*Wikipedia,* Eleusinian Mysteries)

43 Eleusis (Yun. Ελευσίνα, Elefsina, Grek. Ἐλευσίς, Eleusis), Yunanistan'ın Batı Attika Bölge biriminde bulunan bir banliyö kasabası ve belediyesidir. Atina'nın merkezinden yaklaşık 18 km (11 mil) kuzeybatıda yer alır ve metropol bölgesinin bir parçasıdır. (*Wikipedia,* Elefsina)

44 Hadrian; Latince: Caesar Traianus Hadrianus, 117-138 yılları arasında Roma imparatoru

Gizemler Orfeus'unkilerle[45] aynıydı. Kutlamaları için Eleusis'te devasa büyüklükte muhteşem bir tapınak dikilmişti ve sonradan Eleusis Gizemleri olarak anılmaya başladı. Törenleri yöneten başlıca görevliler[46] Başrahip (Hiyerofant), Meşale-Taşıyıcıları (Torch-Bearer), Kutsal Haberci (Sacred Herald), Rahip (Priest), Yönetici Kral - Arkhon[47] (Archon Basileus) ve Mistagog[48] idi.

Hiyerofant, inisiyasyona başlarken, ihtişamlı bir kraliyet kaftanından daha gösterişli bir cübbe içinde belirdi. Altın ile parıldayan ışıl ışıl bir tahtta oturdu, üzerinde bir gökkuşağının kemeri ve halkasında Ay ve yedi yıldız vardı. O, Güneş'i de temsilen Yaratıcı'nın temsilcisi olarak hürmet edilirdi[49] ve boynunda

45 Orpheus Gizemleri, antik Yunan ve Helenistik dünyadan ve Trakyalılardan kaynaklanan bir dizi dini inanç ve uygulamalara verilen addır. Hades'in yeraltı dünyasına inen ve geri dönen efsanevi şair Orpheus'a atfedilir.

46 Eumolpos'un M.Ö. 1356 civarında Eleusinian Gizemleri'ni kurduğu ve ilk başrahip olduğu ve bu makamın on iki yüzyıl boyunca Eumolpidae adlı ailesinde kalıtsal olduğu kabul edilir. Görevli kişiler şunlardan oluşurdu: 1. İnisiyasyonları yöneten bir erkek ve bir kadın, rahip (hiyerofant). 2. Bir erkek ve bir kadın, meşale taşıyıcısı. 3. Bir erkek, kutsal haberci. 4. Bir erkek ve bir kadın, sunak (altar) görevlisi ve çok sayıda küçük memur. Porphyry, rahibin (hiyerofant) Platon'un Demiurgus'u veya dünyanın Yaratıcısı'nı temsil ettiğini söyler; meşale taşıyıcısı, Güneş'i; sunak (altar) görevlisi, Ay'ı; kutsal haberci, Hermes'i veya Merkür'ü ve diğer görevliler, küçük yıldızları. *Weisse, John A. - The Obelisk and Freemasonry (1880), s. 82*

47 Arkhon (Grek. ἄρχων, árchōn) antik Yunanistan'da oligarşik kökenli yönetici. Atina'da, aynı anda üç Arkhon'dan oluşan bir sistem geliştı; üç makam sahibi, Eponymous Archon, Polemarch ve Archon Basileus olarak bilinirdi. Aristoteles'in Atinalılar Anayasası'na göre, kralın gücü önce arkhonlara devredildi ve bu makamlar her on yılda bir seçimlerle aristokrasiden dolduruldu. Bu dönemde Arkhon Eponymos baş yargıçtı, Polemarch silahlı kuvvetlerin başıydı ve Arkhon Basileus sivil dini düzenlemelerden sorumluydu.

48 Mystagogue, tüm inisiyasyon seviyelerini almış ve potansiyel inisiyenin sırları almaya uygun olup olmadığını inceleyen. Mistik doktrinlerin bir öğretmeni veya savunucusu. (*Wikipedia,* Archon)

49 "Baş hierophant veya gizemlerin dağıtıcısı, Demiurgus'u veya evrenin Yaratıcısını temsil ederdi." *Oliver, George - The History of Initiation in Twelve Lectures (1841), s. 134*; Demiurge (Grek. δημιουργός, dēmiurgós; δήμῐος, dḗmios, "halk") + -ουργός , -ourgós, "çalışan"), Platonik, Neopisagorcu, Orta Platonik ve Neoplatonik felsefe okullarında fiziksel evreni şekillendirmekten ve sürdürmekten sorumlu zanaatkar benzeri bir figürdür. Felsefi kullanım ve özel isim, Platon'un yazdığı Timaeus'ta maddi dünyayı "biçimlendiren ve şekillendiren" olarak geçer. Başlangıçta "zanaatkar" veya "zanaatkar" anlamına gelen ortak bir isimdi, ancak yavaş yavaş "üreten" ve sonunda "yaratan" anlamına geldi. Gnostikler demiurge terimi i benimserler. (*Wikipedia*, Demiurge)

asılı, mutlak gücün ve evrensel egemenliğin sembolü olan altın bir küre taşırdı. Önünde beyaz cüppeler giyinmiş ve altın taçlar takan yirmi dört görevli vardı.[50] Bunlar gökyüzünün üst yarım küresindeki yirmi dört antik takımyıldızını temsil ederdi. Çevresinde yedi gezegeni gösteren göz kamaştırıcı bir parlaklıkla yanan yedi büyük meşale, binlerce parlatılmış aynadan yansıyan ışıkları, her yeri altın parlaklığının selleriyle yıkanıyor gibiydi.[51] Kayıp tanrının cesedini aramak için Rhea'nın gezintileri başladığında, tören alayını yönetme görevi olan meşale taşıyıcısının Ay'ın zayıf ışığını temsil etmesi amaçlanmış olabilir. Herodot'a göre Rhea ve Ceres[52] her ikiside, Mısır'ın İsis'i ile aynıydı. Mistagog'un görevi, toplantıda sessizliği sağlamak ve profanlara geri çekilmelerini emretmekti. Rahip, sunakta töreni yönetirdi ve İsis'inin Mısır'lı rahipleri gibi, onun hizmetine adanmış olan ay sembolünü taşırdı.

Düzeni koruyan arkhon ya da kral aynı zamanda dualar etti ve kurbanlar sundu. Mistagog'un emri ile önemsiz ve inisiye olmayan kişilerin tamamı uzaklaştırılmaya zorlandı ve kutsal ayini bozmaya cüret eden herkes cezalandırılırdı.

Adayın, iffet[53], oruç, dua ve tövbe ile kendisini hazırladığı bir deneme süresinden geçmesi gerekirdi. Daha sonra kutsal giysiler giydirildi, mersinle taçlandı ve gözleri bağlandı. "Usulüne uygun ve gereği gibi doğru olarak hazırlandıktan" sonra, önceden ritüelde belirtilmiş bir duyuruyla inisiyasyonu başlatan Mistagog'a teslim edildi:

50 *Arnold, Augustus C. L. - The Rationale and Ethics of Freemasonry (1858), s. 39-41; Arnold, Augustus C. L. - History and Philosophy of Free-Masonry and Other Secret Societies (1866), s. 22*

51 *Arnold, Augustus C. L. - The Rationale and Ethics of Freemasonry (1858), s. 39-41; Arnold, Augustus C. L. - History and Philosophy of Free-Masonry and Other Secret Societies (1866), s. 22*

52 Antik Roma dininde Ceres tarım, tahıl ürünleri, doğurganlık ve annelik ilişkileri tanrıçası. Antik Yunan'da eşdeğeri Demeter.

53 İffet, İng. chastity, cinsel ilişkiden arınma. Evlilik öncesi veya evlilik dışı cinsel ilişkiden kaçınma durumu; cinsel günahlardan kaçınma, iffetli olmanın niteliği; ahlaki saflık. Cinsel konularda ahlak kurallarına bağlılık.

"Exas, exas, este Bebeloi!"[54,55]

"Uzaklaşın, uzaklaşın ey inançsızlar."

Aday daha sonra birçok karanlık ve dolambaçlı geçitlerden geçerek uzun ve eziyetli bir kutsal yolculuğuna çıkarıldı. Bazen ona dik tepelere tırmanıyormuş gibi geldi- her adımda ayaklarını yaran engebeli ve taşlı sert bir zeminde yürüdü ve sonra yine, ilerlemenin zor olduğu alçak vadilere veya sık ormanların içinden aşağı doğru yürüdüğünü hissetti. Bu arada, o ilerledikçe, olası tüm dehşet sesleri -vahşi hayvanların şiddetli kükremesi ve yılanların tıslaması- çevresinde çoğaldı. Gizemli kutsal yolculuğunun ilk bölümünün sonuna yaklaşırken, gözlerindeki göz bağı çıkarıldı ve kendini vahşi ve bozkır bir arazide buldu. Gün ışığı o kasvetli bölgeye asla nüfuz etmedi, ancak solgun ve hayaletimsi bir parıltı, sahnenin tüm dehşetini aydınlatmaya yaradı. Aslanlar, kaplanlar, sırtlanlar ve zehirli yılanlar onu her noktadan tehdit ederken, gök gürültüsü ve şimşek, ateş ve su, fırtına ve deprem tüm dünyayı yok etmekle tehdit ederek korkuttu. Şaşkınlıktan ve dehşetten güçlükle kurtulur, gözleri bu yerin alacakaranlığına alışır alışmaz, önünde büyük bir demir kapının farkına vardı ve üzerindeki şu yazıyı okudu: "En yüksek ve en mükemmel mertebeye ulaşmak ve mutlak saadet gök küresine çıkmak isteyen, ***ateş, hava ve su*** *ile arınıp temizlenmelidir." Bu sözleri henüz okumamıştı ki, kapı menteşeleri üzerinde döndü ve birdenbire kapıdan içeri itilerek, yine kasvetli,*

54 "HEKAS, HEKAS, ESTE BEBELOI!" Gizem törenlerinde bir aday inisiye törenine başlamadan önce büyük mistagog tarafından ritüellerin başında söylenen bu, inisiye olmayan herkesi buradan çıkarın temennisidir. "Gidin buradan, ey inançsızlar."

Bebeloi - Profan kimseler, kafir, inançsız, kutsal olan herhangi bir şeye saygısız, kutsal olmayan, dinsiz, tanrısız.

Heka - Eski Mısır'da büyü ve tıbbın tanrısıdır ve aynı zamanda sihrin kendisinde vücut bulmasıdır.

55 *Supreme Council of the Order of Rameses - Book of the Dead (1916), s. 11*

geniş bir odaya itildi. Korkunç iniltiler ve feryatlar kulaklarını tırmaladı ve sanki Hades'in bölgelerinden geliyormuş gibi yükselen kederli bir feryat, güçlü bir acının sesi bu gölgeli koridorlarda feryat ederek onun içini tarifsiz bir dehşetle doldurdu. Aynı anda, sağ tarafta bulunan iki devasa demir kapı, gürleyerek büyük bir gürültüyle açıldı ve dehşet içindeki bakışlarına, içinden en korkunç seslerin çıktığı dipsiz bir alev çukuru göründü. [56]

Sonra, Bakkhos'tan[57] geriye kalanları aramak için Rhea[58] dolaşmaya başlaması, vücudu bir yılanla bezenmesi ve elinde alevler içinde bir meşale, deliye dönerken çılgınca çığlıklar atması ve kaybı için ağıtlar yakması. Daha önce inisiye edilmiş olanlar da ona katılır ve kendi feryatlarını onunkilere karıştırarak kederli bir müzikle harmanlarlar. Belli bir mekanik düzenekle kurgulanan Tartarus'un[59] düzlükleri gözlerinin önüne gerçek olarak sunuldu.[60] Orada, ustaca hazırlanan mekanik düzeneklerle, Tanrı'nın ihlal edilen yasalarının cezasına ilişkin alevlerin içinden tekrar tekrar geçen, Erinys'lerin[61] intikamcı öfkeleri tarafından takip

56 *Arnold, Augustus C. L. - The Rationale and Ethics of Freemasonry (1858), s. 40-41*

57 Bakkhos - Tanrı Dionisos'un (Διόνυσος) bir lakabı olan Yunanca Βάκχος, okunuşu "vakhos". Lat. Bacchus, Bakkhos kelimesinden türedi. Bakkhos kelimesinin kendisi, tanrının insanlarda yarattığı çılgın, kendinden geçmiş durumu tanımlamak için kullanılan Yunanca bir kelime olan βακχεία, bakkheia teriminden elde edildi. (*Wiktionary,* Mythopedia); Azra Erhat Mitoloji Sözlüğünde Bakkhos olarak kullanır. çn.

58 Uranus ve Gaia'nın kızları olan Titan tanrıçalarından Rhea *(Roma'da Opis, Kenan'da Aşera, Mısır'da Nut)*, doğurganlık, verimlilik, bereket, bolluk, annelik, teselli ve kolaylık tanrıçasıdır. Kronos'un *(Rom. Saturn)* eşi, Zeus *(Rom. Jupiter)* ve Poseidon *(Rom. Neptune)*, Hades *(Rom. Pluto, antik Yunan'da sonradan Plouton)*, Demeter *(Rom. Ceres)*, Hestia *(Rom. Vesta)*, Hera *(Rom. Juno)*'nun anneleridir. Bakkhos'un büyükannesidir.

59 Tartarus, kötüler için bir acı ızdırap çukuru ve Titanlar için bir zindan olarak kullanılan Yunan mitolojisinin cehennem uçurumudur. Aynı zamanda bir tanrının, Olimpos tanrıları ve onların selefleri Titanlar'dan önce var olan ilkel bir varlığın adıdır.

60 Bu sahnelerin ışık, ses ve görüntüleriyle hazırlanması Salverte ve Brewster'in ilgili yerlerinde detaylı anlatılmıştır. *Salverte, Eusèbe - The Occult Sciences, the Philosophy of Magic, Prodigies and Apparent Miracles (1846) from French by Thomson, A.T. ,in two volumes -Volume I, Chap X, s. 238-243; Brewster, David, Sir - Letters on Natural Magic (1833) Letter VII s. 224*

61 Erinys'ler, Grek. Ερινύες; kimi zaman bir, kimi zaman birçok, kimi zaman da üç ola-

edilen ve korkunç ateşle arınmadan acı çekenlerin ruhlarının temsil edildiklerini gördü. Arkasında kasvetli ve karanlık derin bir uçurum açıldı, buradan acı ve ıstırap sesleriyle de karışan güçlü ve yakıcı bir rüzgâr çıktı. Uçurumun kenarına yaklaşıp aşağı baktığında, günahlarının kefaretini ödeyen başka bir günahlar grubu gördü. Bazıları sarp kayalıkların sivri uçlarında asılıydı ve bazıları da durmadan dönen muazzam çarkın sayısız noktalarından ruhlarını arındıran, temizleyen bir hava ile son dinlenme yeri olan gökyüzüne doğru ilerliyorlardı. Sol tarafında başka bir sahne dikkatini çekti. Bu, yukarıda bahsedilen sınıflardan daha az suçlu olan ruhların, günahlarının bu şekilde temizlenebilmesi için içine daldırıldıkları düşünülen, bulutlar ve gölgelerle yarı gizlenmiş kasvetli bir gölde suyla arındırılmasını temsil eden bir gösteriydi.[62] Apuleius, ateş, hava ve su ile bu arınmanın yapıldığını ayrıca ima eder. *"Ölümün sınırlarına yaklaştım ve tüm kadim elementlerin arasından Proserpine'in*[63] *eşiğini geçtim"* der.[64] Aday böylelikle tanrıçanın ve onun maiyetinin vahşi çığlıkları ve ağıtlarıyla çevrili bu şaşırtıcı sahneler arasında dolaşırken, hierophant'ın bir işaretiyle duyguları aniden değişir. Kasvet kaybolmaya başlar ve kederli acı çığlıklar neşeli ve muzaffer "*Eurekamen, eurekamen!*" haykırışlarına dönüşür. ("Onu bulduk!") Daha sonra euresis yani bedenin bulunuşu kutlanır ve öldürülen Güneş-Tanrı'nın ezilmiş, paramparça bedeni ölüm ve karanlıktan

rak gösterilen öç alma tanrıçalarıdır. Erinys'ler suçu işleyenin ve özellikle adam öldürenin peşine takılan köpekler diye düşünülür; bu köpekler dişidir, kan kokusunu hemen alıp koşarlar ve peşine takıldıkları suçluyu sonsuzca kovalayarak çıldırtırlar. *Erhat, Azra - Mitoloji Sözlüğü (1996), s. 104*

62 *Arnold, Augustus C. L. - The Rationale and Ethics of Freemasonry (1858), s. 42*

63 Lat. Proserpina, Proserpine, ikonografisi, işlevleri ve mitleri Yunan Persephone'ninkilerle neredeyse aynı olan eski bir Roma tanrıçası. (*Wikipedia,* Proserpina)

64 "Accessi confinium mortis et calcato Proserpinae limine per omnia veetus elementa remeavi." Burada kullanılan elementa ateş, su, toprak ve hava, doğanın gücü olan dört temel elementi kasteder. *Apuleius - The Golden Ass, Being The Metamorphoses of Lucius Apuleius (1919) Book XI Ch.23 Lat. s. 580, İng. s. 581;* Element, toprak, hava, ateş veya su; eskilerin her şeyin bir parçası olarak gördüğü dört şeyden biri. (*Online Etymology Dictionary*)

hayata, ışığa ve güce geri döndürülür.

Daha önce gizlenmiş olan bir başka demir kapı şimdi ortaya çıktı ve neofit ile rehberi onun önünde durdular. İşlemlerin bu aşamasında, demir kapının ötesindeki hiyerofanta hitaben Orfik[65] ilahilerden birinin aşağıdaki bölümünü okudu.

> *"Profanlara bir sır açıklamak üzereyim! Ben parlak Silena'nın şanlı soyu, cümlelerime dikkat et. Önemli gerçekleri açıklayacağım.*

Ve neofite hitaben şunları ekledi:

> *"İlahi Doğayı, Yüce BİR'i düşünün. O'nu durmadan düşünün; ruhunuza hükmedin ve kalbinizi arındırın ve adalet yollarında ve gerçeğin güvenli yolunda yürüyerek, dünyanın tek efendisi olan O'na saygı duyun. O tektir, kendi kendine var olandır. Tüm varlıklar yaşamlarını ona borçludur."*

Bu kısa öğüt sona erdiğinde içeriden bir yanıt duyuldu; demir kapı açıldı ve bekleyen neofit kasvet, korku ve dehşet bölgelerinden gerçeğin tüm ilahi güzelliği ve ışıltısıyla ortaya çıktığı aydınlık bölgeye geçti. Şimdi gördüğü manzara tarif edilemeyecek kadar muhteşem ve güzeldi. Erdemin zafer kazandığı, ödülünü tam olarak aldığı -keder ve acının, hatta cezanın, ancak yüce bir mükemmelliğin ve Elysian (cennet) mutluluklarıyla son bulduğu- ve insanın, kaderinin işaret ettiği ve uğruna yaratıldığı tanrısal özgürlüğe sahip olduğu çok çeşitli görüntüler, merakla bakan gözlerinin önünden art arda geçti.

65 "Orfeyus (İng. Orpheus) veya ona atfedilen doktrinlerle ilgili veya onunla ilgili, Orfeyus'a ait", antik Trakya'nın efsanevi usta müzisyeni, gücü elinde tutan tüm canlıları ve cansız nesneleri liriyle büyüleyen. Sonraki zamanlarda, bir filozof olarak kabul edildi ve gizli bilgide ustaydı ve çeşitli mistik doktrinler onun adıyla ilişkilendirildi. Bir din hareketi olan Orfik; şarkıcı, kâhin büyücü Orfeyus'a bağlanır: Orfeyus, Orfik dinin kurucusu sayılır. Trakya'da doğan bu hareket, oradan VI. Yüzyılda Yunanistan'a ve aşağı İtalya'ya geçti. Orfik dionysik-mistik bir kurtuluş dinidir. *Erhat, Azra - Mitoloji Sözlüğü (1996), s. 231*

Neofit, hiyerofantın kutsamasını ve talimatlarını almak üzere ileriye doğru götürülürken, beyazlara bürünmüş yirmi dört görevli yere secde ederek, bu Gizemlerin büyük kurucusu Orpheus'un her şeyin üstünde olan Yüce BİR'in onuruna yazmış olduğu güzel ilahiyi ciddi ve yüce bir müzik eşliğinde söylediler.[66]

Kutsal Bok Böceği (Scarabaeus sacer) üzerine İsis oyulmuş Gnostik Taş

The Bible Cyclopaedia or, Illustrations of the Civil and Natural History of the Sacred Writings (1841) by John W. Parker Vol I, s. 190;

İsis, Osiris'in eşi ve Horus'un annesiydi. O esas olarak yeryüzü tanrıçasıydı ve sonradan ay tanrıçası oldu. Yunanlılar onu hem Demeter hem de Ceres ve Io ile eş görürlerdi.

Smith, William - Classical Dictionary of Greek and Roman (1851), s. 401

66 *Arnold, Augustus.C.L. - Philosophical History of Free-Masonry and Other Secret Societies (1854), Chap.V, s. 43-44; Arnold, Augustus.C.L.- Philosophical History of Freemasonry and Other Secret Societies (1858), Chap.IV, s. 40-44; Oliver, George - The History of Initiation in Twelve Lectures (1841) Lecture V - History of Initiation in Greece, s. 120-137*

Osiris

Tanrı simgesel olarak hiyeroglif olarak boğa burcundaki güneşi gösteren, boğa başlı bir adam olarak temsil edilir. Bir elinde ebedi hayat sembolü, diğer elinde güç simgesi, üstünde hiyeroglif ile tanrı'nın adı görünen ve ne tesadüf ki neredeyse tamamı masonik simgelerden oluşur.

Semadirek'teki[67] *Cubiria*[68] ya da *Kabiri* Gizemleri de aynı etkiye sahipti ve belki de daha yakından takip ettikleri aynı Mısır kaynağından yani Osiris ve İsis Gizemleri'nden alınmıştı. Daha önce perhiz[69], iffet ve sessizlikten oluşan bir deneme sürecinden sonra, inisiyasyon adayı su ve kanla arındırılırdı. Daha sonra bir boğa ya da koç kurban eder ve İsis Gizemleri'nde olduğu gibi biri *Lethe*[70] (unutkanlık) ve diğeri *Mnemosyne*[71] (hatırlama) adı verilen iki çeşmeden

67 Σαμοθράκη (Samotraki), Samothrace, Kuzey Ege Denizi'ndeki Yunan adası. Halen Trakya'nın Meriç bölgesel biriminde yer alan bir belediyedir.

68 Cabeiri - Yun. Καβειρος, Καβειροι, Kabeiros, Kabeiroi, Latin - Cabirus, Cabeiri, Cabiris; Kabeiroi (Cabeiri), tanrıça Demeter, Persephone ve Hekate onuruna düzenlenen Semadirek Gizemleri' in zevk ve tahrik edici danslarına başkanlık eden ikiz tanrılar (Daimonlar).

69 Yoksunluk, İng. Abstinence, bir arzu veya iştahı kabartmaktan kaçınma eylemi. Riyazet, Ar. riyāżat. Nefsin isteklerini kırma. Zevk vermek olarak yaygın olarak deneyimlenen bedensel faaliyetlere düşkünlükten kendini zorlayan bir kısıtlama.

70 Lethe - Grek. Λήθη. Yunan mitolojisinde Lethe, Hades yeraltı dünyasının beş nehirinden biriydi. Ameles potamos (unutkanlık nehri) olarak da bilinen Lethe, Hypnos mağarasının çevresinden ve ondan içen herkesin tam bir unutkanlık yaşadığı yeraltı dünyasından akardı. Lethe ayrıca nehrin sıklıkla tanımlanan Yunan unutkanlık ve unutkanlık ruhunun adıydı.

71 Mnemosyne; Grek. Μνημοσύνη, Yunan mitolojisinde hafıza tanrıçasıdır. "Mnemosy-

İsis ve Horus

Wilkinson, J. G., Sir - The Manners and Customs of the Ancient Egyptians in three volumes Vol III (1878), s. 112, No. 527

içirilirdi; böylece tüm eski günahlarının hatırasından arınır ancak yeni talimatları ve ettiği yeminleri hatırlardı. Aday daha sonra, önceki anlatılanlara benzer dehşet verici sahnelerle dolu karanlık bir mahzene ya da mağaraya götürülür ve kasvet ve dehşet içinde mistik yolculuğu tamamlaması sağlanır, bu sırada en korkunç maceralarla karşılaşır. En dehşet verici sesler kulaklarını tırmalarken -suların şırıltısı, gök gürültüsünün gürlemesi ve korkunç çığlıklar- ara sıra karanlığın içinden ani parlayan ışık parıltıları en korkunç hayaletleri gözlerinin önüne sererdi. Sonunda kendini geniş bir salonda, yalnızlık, sessizlik ve karanlık içinde buldu. Kısa bir süre sonra zayıf bir ışık odaya soluk ve hayaletimsi bir parıltı yaydı ve ona etrafındaki nesnelerin karışık ve loş bir görüntüsünü sağladı. Duvarlar siyah perdelerle kaplıydı ve her yerde çürümenin ve ölümün sembolleri göründü; mezarı işaret eden ve insanın dünyevi yaşamının en önemli zamanlarını ve tüm dünyevi zevk ve tutkularının aşırı kibrini ve boş olarak geçirdiğini güzel ve etkileyici bir şekilde anlatan simgeler. Korkunç hayaletler, korkunç ve ürkütücü, onun önünden tekrar tekrar geçip gittiler; ayaklarının dibinde bir tabut ve

ne", anımsatıcı kelimesiyle aynı kaynaktan alınmıştır; Yunanca mnēmē kelimesi "hatırlama, hafıza" anlamına gelir.

tabutun içinde de bir ceset vardı! Ayaklarının dibinde bir tabut taşıyıcısı yükseldi ve üzerinde bir tabut, içinde katledilen Güneş-Tanrı'yı temsil eden bir ceset vardı. Olayların bu aşamasında, görünmez bir koro tarafından bir cenaze ilahisi okundu ve böylece bu dehşet sesleri ve hayalet görüntüleri, zihninde yeterli etkinin yaratıldığı varsayılana kadar hızlı değişimlerle etrafında çoğaldı. Bazen neofit korkudan öylesine kendinden geçerdi ki, hissiz bir şekilde yere yığılırdı.

Ancak kasvetli yolculuk burada sona erdi. Şimdi göz kamaştırıcı bir ışık seli, büyülenmiş gibi değişen sahnenin üzerine döküldü. Karanlık perdeler, ürkütücü araçlar ve cenaze simgeleri ortadan kayboldu ve çiçek ve yeşil yapraklarından oluşan gırlandlar duvarları süsledi ve sunakları taçlandırdı. Tabutun konduğu platformdaki ölü beden hayata dönmüş, cenaze ilahisi yerini umut ve zafer şarkılarına bırakmış, kasvet ve karanlık içinde başlayan törenler aydınlık, neşe ve güven içinde sona ermişti.

Bu törenler yapıldıktan sonra aday, töreni yöneten rahibin yanına götürüldü ve kurumun mistik bilimi hakkında bilgilendirilirdi- teoloji, ahlak, felsefe ve siyaset bu talimatlara dahildi.

Aday vaftiz edildi ve Hıristiyan kilisesinde olduğu gibi yeni bir isim aldı. Bu yeni ya da vaftiz ismi, mistik bir simge ya da işaretle birlikte küçük beyaz bir taşın üzerine kazınır ve bu şekilde hazırlanan taş inisiyeye sunulurdu. Bu taşı kutsal bir tılsım olarak muhafaza eder ve gittiği her yere yanında taşırdı; bu, onu sıkıntıdan kurtarmak ve tehlikeden korumak için etkili olan bir tanıma aracıydı.[72]

72 Arnold, Augustus.C.L. - Philosophical History of Free-Masonry and Other Secret Societies (1854) Chap.VI, s. 54-56

Ceres, Demeteri İsis vd. *Dionisos ya da Bakkhos*

Dionisos Gizemleri, Eleusis ve Bakkhos Gizemleri ile aynıydı; Dionisos, Bakkhos'un isimlerinden sadece biriydi.

Dionysos Gizemleri ve Kabiri Gizemleri Küçük Asya'da hüküm sürdü ve Suriye'nin tüm kentlerine yayıldı. *Sur Kralı Hiram* şüphesiz Sur'da bu gizemlerin başrahibiydi ve bu kurum Mesih'in zamanına kadar Yahudiye'de *Esseniler* olarak bilinen gizli bir topluluk olarak varlığını sürdürdü.[73]

Farklı gizemlerin yukarıdaki açıklamalarından, hepsinde resmedilen ve kutlanan Güneş-Tanrı'nın ölümü ve hayata dönüşü efsanesinin ana gerçeklerinin, aynı kaynaktan -Osiris ve İsis Gizemleri'nden - alınmış olarak büyük ölçüde aynı olduğu açıkça görülür.[74]

"İsteklinin" dramatik bir şekilde temsil ettiği Güneş-Tanrı'nın ölümü hepsinin ana karakteristiğiydi. Ölüm ve inisiyasyon fikirleri o kadar yakından ilişkiliydi ki, Yunanca'da aynı kelime her iki fikri de ifade ederdi, "τελευταν" [teleutan] ölmek ve "τελεισθαι"

73 *Arnold, Augustus.C.L. - Philosophical History of Free-Masonry and Other Secret Societies (1854) Chap.VI, s. 57*

74 *Warburton, William - The Works of the Right Reverend William Warburton (1811) - The Divine Legation of Moses Demonstrated Vol.II, Book II, Sect. 4, s. 3*

[teleisdai] inisiye olmak, başlatılmaktı.[75]

Virgo ya da Başak

Başak burcu (Virgo) Güneş'in Ağustos ayında girdiği burçtur ve Zodyak'ta ellerinde hasat simgeleri tutarken tasvir edilir. Hasat tanrıçası Ceres'in Başak takımyıldızı ile özdeşliği oldukça açıktır. Bu bereketli bakire figürü Zodyak'a hasat mevsiminin simgesel olarak yerleştirildi, çünkü Güneş o sırada bu yıldızların içindedir. "Virgo" kelimesi aslında sadece bir bakireyi değil, herhangi bir erdemli kadını da ifade eder. Astronomik bir alegoriyle bu Ağustos bakiresi yeryüzüne inen, hasada başkanlık eden, insanlığa tarımı öğreten ve çeşitli adlar altında tapınılan bir tanrıça haline geldi.

Bununla birlikte, simgeleştirilen Güneş-Tanrı'nın bilindiği isimler halkın diline göre değişirdi:

OGYGIDAE me Bacchum vocant,
Osirin Aegypti putant,
Mysi Phanacen nominant,
Dionyson Indi existimant,
Romana sacra Liberum,
Arabica gens Adoneum,
Lucaniacus Pantheum.[76]
Ogygia[77] *da beni Bakkhos diye çağırırlar,*
Mısırlılar beni Osiris olarak düşünür,
Misyalılar[78] *bana Phanaces ismini söyler,*

75 *The Dissertations of Maximus Tyrius trans.from Greek by Thomas Taylor Vol. II (1804), s. 30;* ΤΕΛΕΥΤΑΝ - τελευταν [teleutan]; ΤΕΛΕΙΣΘΑΙ - τέλεισθαι [teleisdai]

76 *Ausonius, with an English Translation by Hugh, G., Evelyn White, M.A. In two Volumes (1921) Vol II, s. 186*

77 Ogygie, Ogygia; Grek. Ὠγυγίη (Ōgygiē), veya Ὠγυγία (Ōgygiā), Homeros'un Odysseus 5.Bölümde Titan Atlas'ın kızı su perisi Calypso'nun evi olarak bahsedilen bir adadır.

78 Misya (Mysia), Antik Çağ'da Anadolu'nun kuzeybatısında yer alan ve günümüzde yak-

Hintliler beni Dionisos sanır,
Roma kutsal Liber,
Arap halkı Adonis,
Lucaniacus - evrensel tanrı.
Ausonius[79]*, Epigram 48*

Ancak, inisiyasyon efsanesi antik çağın tüm uygar uluslarında büyük ölçüde aynı olmasına rağmen, yine de Güneş-Tanrı'nın ölümü ve hayata dönüş alegorisinin, Mısır'da uyarlandığı ve çeşitli ülkelerde yaygın olması, hüküm süren farklı iklim koşullarına ve mevsimlerin düzenine uyacak şekilde doğal ve zorunlu olarak küçük ayrıntılarında değişikliğe uğradığı unutulmamalıdır. Mısırlılar, tüm tarımsal faaliyetlerin Nil'in yıllık taşmasına bağlı olduğu ve taşkınlar tarafından düzenlendiği ülkelerinin istisnai doğası nedeniyle yılı kendilerine özgü farklı mevsimlere böldüler.

Yılı, her biri dörder aylık üç mevsime ayırdılar: İlkine "*Ekim, Tohum Atma*" mevsimi denirdi ve başlangıçta Kasım, Aralık, Ocak ve Şubat'ı aylarını kapsardı; ikincisine "*Çiçeklenme*" veya "*Hasat*" mevsimi denirdi ve Mart, Nisan, Mayıs ve Haziran aylarını kapsardı; üçüncüsü, Nil'in taşmasına işaret eden "*Sel*" veya "*Su taşkını*" mevsimi olarak bilinirdi ve başlangıcı da Temmuz, Ağustos, Eylül ve Ekim aylarından oluşurdu.[80]

laşık olarak Bandırma, Erdek, Balıkesir, ilinin tümünü, Manisa, İzmir, Kütahya, Bursa, Çanakkale illerinin bir kısmını kapsayan bölge ve çevrenin adıdır. (*Vikipedi,* Misya)

79 Burdigala'lı (modern Bordeaux) Romalı şair Ausonius (Decimius Magnus Ausonius, M.S. 310 - 395), eski ulusların çeşitli "büyük tanrılarının" farklı isimler altında "tek" olduğunu açıklar. Yunanistan'ın Rodos adasının bir kâhinin, Zadik ve ateş tanrısı (Güneş) olan Fenike-İbrani tanrısı Adonis'i (Adonai, Adan, Adoni) ve aynı zamanda başka bir tanrı olan Bakkhos olarak da bilinen, Friglerin "Attis veya Atys" ve Asurların "Baal" (Bel, Adon) dediği Dionisos'la özdeşleştirdiği söylenir. *Dunlap, Samuel Fales - The Origin of Ancient Names of Countries, Cities, Individuals, and Gods (1856), s. 3-4*

80 *The History of Herodotus trans. by George Rawlinson (1862) in four Volumes Vol.II, Appendix to Book II, Chapter II, s. 238'* de yukarıdaki sıralama olarak yapar, ancak Mısır takviminin değişiklikler göstermesini hem açıklar hem de bu sıralamaya yaklaşık ifadesi kullanır. *The Nature A Weekly Illustrated Journal of Science Vol. XLV - March 24, 1892, Lockyer, J. Norman, Sir - The Origin of the Year I, s. 488'*de "Thoth, Phaophi, Athyr, Choiak - Su baskını ve sel (Haz. sonu, Tem., Ağu., Eyl.) (Gregorian); Tybi, Mechir, Phame-

Boğa burcunun ilkbahar ekinoksunda ve *Aslan* burcunun yaz gündönümünde olan bir Zodyak dairesi içine tepe noktası Aslan'da, diğer iki noktası da Koç ve Yay'da olan *eşkenar bir üçgen* çizersek, bunun Mısır mevsimlerinin ilk bölündüğü zamanda ki Antik Mısır yılının doğru bir temsilini elde etmiş oluruz. Aşağıdaki tabloda da Yay - Koç burçları arası "Ekim, Tohum Atma", Koç - Aslan burçları arası "Hasat", Aslan - Yay burçları arası "Sel, Su taşkını" dönemleri olduğunu görürüz.

Antik Mısır Yılı

Ancak zaman içinde, güneş yılının gerçek uzunluğunun doğru bir şekilde bilinmemesi nedeniyle, bu mevsimler değişti ve yaz mevsimi kışa denk geldi. Bu nedenle takvimde bir düzeltme yapılması gerekli görüldü ve bu da köpek yıldızı *Sothis*'in ya da *Sirius*'un sarmal yükselişinin[81] gözlemlenmesiyle yapıldı. Bu-

noth, Pharmuthi – Ekim Zamanı (Eki., Kas., Ara., Oca.); Pachons, Payni, Epiphi, Mesori - Hasat (Şub., Mar., Nis., May.)" olarak bahseder. Ancak yakın tarihde, *Tetley, M. Christine (2014). The Reconstructed Chronology of the Egyptian Kings, Vol. I, s. 39*'da "Su Baskını veya Sel" dönemini kabaca Eylül'den Ocak'a kadar, "Doğuş veya Kış" dönemini kabaca Ocak'tan Mayıs'a kadar, "Düşük Su veya Hasat veya Yaz" dönemini kabaca Mayıs'tan Eylül'e kadar olduğunu söyler.

81 Sarmal yükseliş, İng. heliacal rising; Astr. gök cisminin Güneş'in doğuşuyla yaklaşık aynı zamanda doğması, Güneş'le benzer zamanlarda doğan bir gök cisminin şafak vakti gökyüzünde ilk göründüğü zaman. (*Dictionary TurEng*)

nunla birlikte, Mısırlı rahipler, kutsal takvimlerinde, üç yüz altmış beş günlük "belirsiz yıl"ı [82] veya üç yüz altmış günlük yılı[83] korumuş görünürler, böyle olunca da Osiris efsanesini sergileyen tanrıların festivalleri yılın tüm farklı mevsimlerinden geçebildi.[84] Güneş yılının gerçek uzunluğu konusundaki bu bilgisizlik, diğer ülkelerdeki tanrıların festivallerini kutlama zamanlarında da benzer bir karışıklığa neden oldu, öyle ki başlangıçta (örneğin) yaz gündönümünde Güneş'in gelişini uygun törenlerle kutlamak için tasarlanan bir festival, bu törenlerin doğasının mevsimle hiçbir uyumu olmadığı kış mevsimine denk gelebilirdi. Benzer şekilde, başlangıçta kış gündönümünde Güneş'in yeni doğuşunu kutlamak için tasarlanan bir festival, zaman içinde yazın yapılmaya başlanacak ve böylece güneş alegorisine tamamen aykırı olacaktı. Bu durum elbette bu festivallerin orijinal güneş imasını tamamen gizleme ya da büyük ölçüde belirsizleştirme etkisine sahipti ve muhtemelen bu nedenle Mısırlı rahipler kutsal takvimlerinde "belirsiz" yılı muhafaza ettiler.

82 Belirsiz yıl, İng. vague year, Lat. annus vagus. Eski Mısırlılar tarafından Roma fethinden önce kullanılan 365 günlük bir yıl. Etimolojik olarak muhtemelen 1507 belirsiz yıllık bir döngüde, içindeki herhangi bir tarihin tüm mevsimlerden geçtiği gerçeğinden böyle adlandırılmıştır. (*Merriam-Webster Unabridged Dictionary*).
Bilindiği gibi Mısır yılı 365 gün içerirdi ve Mısırlılarda dört yıllık zaman aralığı, dört doğal (Julian) yıldan bir gün daha kısadır ve tam bir senkronizasyon ancak 1461 yılın sonunda kurulur ve bu nedenle her dört yılda bir Jülyen yılına göre bir gün gerilerdi. Böylece her 1461 Jülyen yılında, Mısır yılındaki mevsimler tamamen dolaşır ve yerine geri dönerdi. *Censorini, Liber De Die Natali trans. William Maude "The Great Year" (1900), s. 23, Censorini, Liber De Die Natali (1767), s. 95-99; Censorini, Liber De Die Natali (1614), s. 90-91*

83 Mısırlıların bir ulus olarak başlangıçta yıllarını on iki kameri aya bölmüş olmaları kuvvetle muhtemeldir; daha sonra Güneş'in, kamer aylarının yerini alması, Mısır yılındaki en eski değişiklikti. Daha sonra, her biri otuz günden oluşan on iki aydan, toplam 360 günden oluşacak hale getirildi, ancak mevsimlerin bozulduğu ve artık aynı aylara tekabül etmediği kısa sürede anlaşılınca, son ay olan Mesore'nin sonuna Epact olarak adlandırılan beş gün daha eklendi ve takvimleri 365 gün oldu. *Wilkinson, J. G., Sir - A Popular Account of the Ancient Egyptians in two volumes of Vol II (1871), Chap. VIII "Geometry and Astronomy, The Egyptian Year, Sothic Period", s. 251-255*

84 *Wilkinson, J. G., Sir - The Manners and Customs of the Ancient Egyptians in three volumes Vol II (1878), Chap. XI, s. 368-376; Wilkinson, J. G., Sir - The Manners and Customs of the Ancient Egyptians in five volumes Vol IV (1847),Chap. XIII, s. 372 - 374*

Takvimde bir yılın işlevinin ihmal edilmesi çok fazla bir şey ifade etmiyor gibi görünse de, sadece bu nedenden ötürü, Jül Sezar zamanında Ocak ayının ilk günü neredeyse sonbahar ekinoksuna denk gelecek şekilde geriye düşmüştü. Sezar takvimi düzeltti, ancak bunu yapmak için dört yüz kırk beş günlük olağanüstü bir yıl yapmak zorunda kaldı; bu yıl "karışıklık yılı"[85] adı verildi. Sezar tarafından yapılan bu düzeltme, aynı yanlışlıkların tekrarını engelleyemedi, çünkü zamanla, mevsimlerin tutulan almanaklarla[86] tekrar uyuşmamaya başladığı anlaşıldı ve Hıristiyan Kilisesi'nin, geçmişi paganlardan gelen dini bayram ve kutlamaları, pagan selefininkiler gibi, takvimdeki yerlerinin dışına düşmeye başladı. Bu, Papa Gregory[87] tarafından yapılan düzeltmeye ve daha sonra takvimin doğru tutulması için bugünkü yöntemin benimsenmesine yol açtı.

Güneş alegorisi, Mısır'ın kuzeyinde yer alan ve tarımı Nil'in taşmasıyla düzenlenmeyen ülkelere tanıtıldığında, gördüğümüz gibi, alegoriyi bu ülkelerde hüküm süren iklim ve mevsim dü-

85 Lat. annus confusionis. Jül Sezar, M.Ö. 45'te yürürlüğe giren takvim reformuna hazırlık olarak takvimi yeniden ayarlamak için üç ekstra ara ay ekledi. Bu nedenle bu yıl 445 güne sahipti ve insanlık tarihinde kaydedilen en uzun takvim yılıdır.

86 Almanak takvime göre düzenlenmiş, çiftçiler, denizciler veya astronomlar gibi belirli bir okuyucu grubu için özel alanlarda bilgiler içeren yıllık bir yayındır. Hava durumu tahminleri, çiftçilerin ekim tarihleri, gelgit tabloları ve genellikle takvime göre düzenlenmiş diğer tablo verileri gibi bilgileri içerir. Güneş ve Ay'ın doğuş ve batış zamanları, tutulma tarihleri, suların yükselmesi ve alçalması ile ilgili gelgit saatleri ve belirli kilise bayram ve kutlamaları gibi göksel rakamlar ve çeşitli istatistikler almanaklarda bulunur.
"Almanak" kelimesi Arapça "iklim" anlamına gelen لمناخ el-menaakh kelimesinden geldiği söylense de kelimenin etimolojisi belirsizdir. (*Wikipedia, Vikipedi*)

87 Jülyen ve Gregoryen takvim farkı; Gregoryen Takvim döngüleri her 400 yılda bir tamamen tekrarlanır ve 146.097 güne eşittir. Bu 400 yılın 303'ü 365 günlük düzenli yıllar ve 97'si 366 günlük artık yıldır. (Bu sayı 4 yılda bir uygulanan Jülyen takvimde 100 dür.) Ortalama bir takvim yılı 365+ (97 / 400) gün = 365,2425 gün veya 365 gün, 5 saat, 49 dakika ve 12 saniyedir. Jülyen takviminde 100 olan sayı Gregoryen takvim hesaplarında 97'dir. Bu nedenle Jülyen takvimindeki 400 yıldaki 100 artık yıl sayısından 3 yıl daha eksiltilmesi gerekir ki bu yıllar da 4'e tam bölünebilmelerine rağmen 100 ün katları olan yılların 400'e tam olarak bölünmeyen yıllara uygulanır. 400'ün katı olan 1600 ve 2000 yıllarında artık yıl uygulandı, Şubat 29 çekti. 1700, 1800 ve 1900 yılları artık yıl olmadı, Şubat 28 çekti.

zeniyle uyumlu hale getirmek için bazı ayrıntılarda değişiklik yapıldı; ancak başlangıçta yaz ve kış gündönümleri ile ilkbahar ve sonbahar ekinokslarını kutlamak için tasarlanan festivaller ile Güneş'in bu noktalara varışının gerçek zamanı arasında daha sonra var olan herhangi bir uyuşmazlık, güneş yılının uzunluğunun bilinmemesinden kaynaklanan kusurlu bir takvimden kaynaklanıyordu.

Antik çağın mitolojik hikâyelerinin orijinal astronomik anlamını belirsizleştiren bir başka neden de "*ekinoksların presesyonu*" olarak bilinen ve şimdiye kadar aynen olduğu gibi yılın belirli dönemlerinde Zodyak'ın belirli takımyıldızlarına Güneş'in girmesiyle de kendini gösteren mevsimlerin sırasını da değiştiren olgudur.

Örneğin, ilkbaharın gelişi eskiden Güneş'in *Boğa* burcunun yıldızları arasına girmesiyle belirtilirken, şimdi *Balık* burcunun yıldızları arasında görünmesiyle işaretlenir.[88] Bu olgunun doğası ve yol açtığı astronomik değişiklikler bir sonraki bölümde daha ayrıntılı olarak açıklanacaktır.

Masonik geleneklerin, efsanelerin ve simgelerin astronomik açıklamasında, orijinal güneş alegorisini belirsizleştirme ve değiştirme eğiliminde olan tüm bu nedenler dikkate alınacak ve aynı şey, Kral Süleyman'ın tapınağının inşası sırasında ve hemen üç ya da dört yüz yıl öncesinde ve sonrasında ekvatorun kuzeyindeki ülkelerde var olan astronomik koşullar göz önünde bulundurulacak ve aynı astronomik olarak uyarlanacaktır.

Bununla birlikte, masonik simgelerin bazıları çok daha önceki bir döneme, bazıları ise çok daha sonraki bir tarihe ait olmalıdır, çünkü hatırlanmalıdır ki, masonluğun astronomik efsanelerinin ve simgelerinin hepsinin aynı zaman diliminde ya da aynı halklar arasında ortaya çıkmadı. Bununla birlikte, hepsi alegorik yöntemlerinde uyum içindedir ve göklerin durumuna, astronomik koşullara, mevsimlerin düzenine ve sırasıyla ortaya çıktıkları ve

88 Artık Güneş, 21 Mart'ta Kova takımyıldızına yaklaşarak doğar. çn.

o zamanlar zaten var olan ve şimdi masonik olarak bilinen sembolik eğitim sistemine dahil edildikleri çağın ve ülkenin bilimsel bilgi derecesine kesinlikle uygundur.

Bu çalışmanın amacı şunu göstermektir.

1. Masonik gelenek, Zodyak'ın on iki takımyıldızı arasında insanlaştırılan Güneş'in yıllık geçişinin sayısız eski alegorilerinden sadece biri olmasından başka, manevi, görünmez, her yerde hazır ve nazır ve her şeye gücü yeten Tanrı'nın varlığı ve *insan ruhunun ölümsüzlüğüne* ilişkin iki büyük gerçeğini öğretmek ve açıklamak amacıyla kullanılan astronomik semboller ve simgelerden oluşan bir sistem üzerine kuruludur.

2. Bu iki büyük doktrin, aynı astronomik alegoriler ve semboller kullanılarak tüm antik çağın gizemlerinde orijinal olarak öğretilmiş olsa da, diğerleri yozlaşmış bir güneşe tapınma sistemine dönüşürken, sadece masonluk ilkel gerçekliğini ve saflığını korudu. Başlangıçta yalnızca gerçek Tanrı'nın bir sembolü olarak tasarlanan Güneş, zamanla Tanrı'nın kişiliğiyle karıştırıldı ve böylece kendisine bir Tanrı olarak tapıldı. Masonlukta ise bu sürecin tam tersi gerçekleşmiş gibi görünür, çünkü bir yandan görünmez manevi bir varlık olarak Tanrı fikri saygıyla canlı tutulurken, diğer yandan Güneş'in gerçek sembolik anlamı ve ilahi varlığın bir temsili ve simgesi olarak ilişkilendirmek gözden kaçmış ve masonik geleneğin, efsanelerin ve simgelerin gerçek anlamı ve derin bilimsel önemi neredeyse unutulmuştur.

Büyük bilgisine kimsenin itiraz edemeyeceği Muhterem Peder Dr. George Oliver şöyle der:

> *Hepsi gizemlere inisiye olan Antik Yunan'ın şairleri, tarihçileri ve filozofları, Yüce Varlığı dünyayı yaratan ve yöneten TEK, ilahi ve ulaşılmaz bir öz olarak tanımlamakta birleştiler. Ve Hindistan'da Yüce Tanrı, bilinmeyen bir dönemden beri korunan ve aktarılan kutsal kitaplardan birinde kendini bu şekilde tarif eder:*

"Başlangıçta bile başka bir şey değildim;
var olan, yüce olan;
ve sonra ben var olanım;
ve kalması gereken de benim."[89]

Dr. Oliver'in bu kitabının dipnotlarında, bu noktayla ilgili çok değerli bilgiler de toplanmış ve özetlenmiştir. Aşağıdakiler, "Orpheus" un meşhur şükran ilahisindendir:

Kapılar profanların dışarıda tutulması için dikkatlice korunduğunda, mükemmel bir şekilde inisiye olan adaya SIRLARIN SIRRI'nı ileteceğim. Bu nedenle, sözlerime dikkat edin, çünkü kulaklarınızda şaşkınlık yaratacak çok ciddi ve ummadığınız bir gerçeği ifşa edeceğim; tüm önyargılı fikirlerinizi altüst edecek ve zihninize katıksız, saf mutluluk aktaracak bir gerçek. Ruhunuz tanrısallığın tefekkürüne yükselsin. O'na tapın, çünkü O dünyanın hükümdarıdır. Bil ki O BİRDİR, eşi yoktur ve her şey varlıklarını O'na borçludur. Görünmez olsa da O her yerde mevcuttur ve tüm insanların düşünceleri O'nun denetimine açıktır.[90]

Aşağı Mısır'daki Sais tapınağında, Tanrı ile ilgili şu cümle yazılıydı:

Ben var olmuş, var olan ve var olacak olan her şeyim,
Ve benim örtümü henüz hiçbir ölümlü kaldırmadı.[91]

Aynı kitap dipnot 32'de Yahudi Kutsal Metinler'i dışında dünyanın en eski kitapları olarak kabul edilen Vedalardan alınan

89 *Oliver, George - The Historical Landmarks And Other Evidences Of Freemasonry Vol I (1846) Lecture XXI "The Signification of the Letter G", s. 544*

90 *Oliver, George - The Historical Landmarks and Other Evidences of Freemasonry Vol I (1846) Lecture XXI, s. 543 dipnot 27*

91 *Oliver, George - The Historical Landmarks and Other Evidences of Freemasonry Vol I (1846) Lecture XXI, s. 543 dipnot 29*

bir Upanişad'ın[92] çevirisi verilmiştir. Bu çeviri 1656 yılında Sultan Darah'ın emriyle, açıklanmaması gereken sır anlamına gelen bir kelime olan Oupanishat'tan yapılmıştır:[93]

Peki o eski kitaplarda bu kadar özenle gizlenen bu büyük gizem neydi?

Mısır ve Yunan gizemlerinin sırrı gibi, tanrının Ruder adı altında birliğinden başka bir şey değildi; ki bu, onların kutsal kitaplarından bir başkasında şöyle açıklanır:

> *Melekler cennette Ruder'in önünde toplandılar, secde ettiler ve ona sordular,*
> *"Ey Ruder, sen nesin?"*
> *Ruder,*
> *"Başkası olsaydı, kendimi bir benzerimle tanımlardım.*
> *Hep öyleydim, hep öyleyim, hep öyle olacağım.*
> *Başkası yok ki, ben onun gibiyim, diyebileyim.*
> *Bu ben, her şeyin manevi varlığı, her şeyin görünen maddesi.*
> *Ben her şeyin ilk nedeniyim.*
> *Ben doğuda veya batıda, kuzeyde veya güneyde,*
> *Yukarıda veya aşağıda, O benim.*
> *Ben her şeyim.*
> *Ben her şeyden büyüğüm.*
> *Ben kralların Kralı'yım.*
> *Niteliklerim aşkındır.*
> *Ben Hakikatim.*
> *Ben yaratılışın ruhuyum.*
> *BEN YARATICIYIM.*
> *Ben her şeye Kādir'im.*
> *Ben Saflığım.*

92 Oupanishat, Upanishad, Upanişadlar, Sans. उपनिषद् upanişad), Hinduizm'de hâlâ saygı duyulan dinsel öğreti ve daha sonraki Hindu felsefesinin temelini oluşturan son dönem Vedik Sanskritçe metinlerdir.

93 *Orme, Robert - Historical Fragments Of The Mogul Empire (1805), s. 239*

Ben başlangıcım, ortasıyım ve son'um.
Ben Işığım"[94]

Ebedi Tanrı'nın bundan daha yüce ve kapsamlı bir tasviri kesinlikle yazılmadı.

Max Müller, Veda'nın eskiliğinden bahsederken şöyle der:

> *Veda'nın "kitapların en eskisi" olup olmadığını ve Eski Ahit'in bazı bölümlerinin Veda'nın en eski ilahileriyle aynı ya da hatta daha eski bir tarihe kadar izlenip izlenemeyeceğine karar vermek zor olacaktır. Ama Aryan dünyasında Veda kesinlikle en eski kitaptır ve korunması neredeyse bir mucizedir.*[95]

Aynı kitaptaki yazısında Müller, Vedaların tarihini "Hıristiyanlık döneminden bin iki yüz ila bin beş yüz yıl öncesi" olarak sabitler. Bu üç bin yıldan fazla bir zaman öncesine tekabül eder.[96]

Dr. Oliver, daha önce alıntılanan kitabının "G Harfinin Anlamı" konu başlıklı yazısının dipnot 34'te, bize Zerdüşt'ün şunları öğrettiğini bildirir,

> *O ilktir, bozulmaz, ebedidir, yaratılmamıştır, bölünemez, her şeyden farklıdır, tüm iyiliklerin önderi ya da sahibidir, sorgulanamaz, iyilerin en iyisi, bilgelerin en bilgesidir.*[97]

Tüm bu kanıtlar önünde ve yazılarında gerçekten alıntılanmışken, Dr. Oliver, her ne kadar garip görünse de eserlerinde, ayrım gözetmeksizin tüm eski gizemleri "meşru olmayan, düzmece, sahte masonluk"[98] olarak damgalama alışkanlığı içindedir,

94 *Oliver, George - The Historical Landmarks And Other Evidences Of Freemasonry Vol 1 (1846), Lecture XXI "The Signification of the Letter G", s. 544-5 dipnot 32*

95 *Max Müller - Chips from a German Workshop (1867) Volume I, "Lecture on the Vedas", s. 5*

96 *Max Müller - Chips from a German Workshop Volume I. (1867) "Lecture on the Vedas", s. 13*

97 *Oliver, George - The Historical Landmarks and Other Evidences of Freemasonry Vol 1 (1846), Lecture XXI, s. 545 dipnot 34*

98 İng. spurious düzmece, sahte, meşru olmayan, gayri meşru

kendi uydurduğu bir yakıştırmadır ve çok az kişi tarafından benimsenmiştir. Ama eğer Tanrı'nın yukarıda aktarılan yüce görüşleri "düzmece" ise, bugün masonlukta öğretilenler de aynı olduğu için hakiki olanları nerede arayacağız?

Son keşifler, Tanrı'nın birliğinin eski Mısır Gizemleri'nde hiçbir şüpheye yer bırakmayacak şekilde öğretildiği gerçeğini ortaya çıkarır.

"Mısır panteonunun çeşitli biçimleri" der Merhum Emanuel Deutsch, "Gizemlerde inisiyelere iletilen Tanrı'nın birliğine ilişkin yüce doktrinin dini maskelerinden başka bir şey değildi."[99] "Pantheon'un tanrıları," der M. Pierrot, "Tek Varlığın sadece çeşitli vasıflardaki tezahürleriydi."[100] M. Maspero ve diğer bilim adamları da aynı sonuca vardılar.[101]

Aşağıdaki ilahi, British Museum'daki iki papirüste geçer. Mısır'dan Çıkış "Exodus" sırasında Mısır'da yaygın olan düşünceyi temsil eder ve "İki Kardeşin Hikâyesi"[102] ve diğer eserlerin tanınmış yazarı Ennana'nın (Inena) çalışmasıdır.

İlahi önce Maspero tarafından tercüme edildi.[103] Canon Cook

99 "Ancak henüz yeterince tanınmayan ve rahip bilgeliğinin çok ünlü Mısırlı üstatlarına Tanrı'nın Birliğinin yüce doktrininin iyi bilindiğini tam olarak kanıtlayan çok önemli bir devasa tanıklık vardır ve bu Mısır Pantheon'unun çeşitli biçimleri dini maskelerden başka bir şey değildi, tabir yerinde ise gizemlerde inisiye olanlara iletilen, orijinal olarak saf dogmanın grotesk alegorik düzenlemeleridir." *Deutsch, E. - Literary Remains of the Late Emanuel Deutsch (1874), s. 178*

100 *Pierret, Paul - Dictionnaire d'archéologie égyptienne (1875) Religion maddesi, s. 480-481*

101 *Maspero, Gaston - Histoire ancienne des peuples de l'Orient (1876) Chap.I, s. 27-52*

102 "İki Kardeşin Hikâyesi", Yeni Krallığın 19. Hanedanlığı döneminde M.Ö. 1200'den 1194'e kadar hüküm süren II. Seti'nin saltanatından kalma eski bir Mısır hikâyesidir. Hikâye, şu anda British Museum'da bulunan Papyrus D'Orbiney'de korunur. (*Wikipedia,* Tale of Two Brothers); Papirüs D'Orbiney, Ondokuzuncu Hanedanlığın sonunda yaşayan kâtip Ennana tarafından güzel bir el yazısı ile yazılmıştır. *Lichtheim, Miriam - Ancient Egyptian Literature Vol I-II-III (2006) Vol II, s. 203*; Kaynak, *P. D'Orbiney (P. Brit. Mus. 10183)*; Hikâyenin tamamı, *Maspero G. Sir. - Popular Stories of Ancient Egypt (1915) trans. Mrs. Johns C.H.W "The Story of the Two Brothers", s. 1-20* arasındadır.

103 *Maspero, Gaston - Hymne au nil publié & traduit d'après les deux textes du musée Britannique (1868), s. 19*

tarafından "Records of the Past"ta[104] bir çeviri de sunuldu.

Aşağıda, uluhiyet birliğini ifade eden bölümleri seçildi.[105]

Selam sana Ey Nil!
O mahsulün büyümesine neden olur tüm istekleri yerine getirmek için.
O bundan asla usanmaz.
O kudretini kalkan yapar;[106]
O mermere oyulmamıştır.[107]
Çift taç[108] *taşıyan bir tasvir;*
Onda görülmez;
Onun ne hizmetkârları ne de adakları vardır;
O mabetlerde tapılmaz,
O'nun mekânı bilinmez.[109]
Onun renkli tasvirleri olan kutsal bir mezar bulunamaz.[110]

104 *Records of the Past, Being English Translations of the Assyrian and Egyptian Monuments (1875) Vol IV, s. 109,110,113, Hymn to the Nile; trans. by Rev. F.C.Cook*

105 *Knowles, James - The Nineteenth Century - Monthly Reviev Vol. IV Jul-Dec (1878) "The Religion of The Ancient Egyptians by John Newenham Hoare", s. 1106-1107; Littell's Living Age, Volume 140, Issue 1803 (1879) "From The Nineteenth Century, The Religion of the Ancient Egyptians" by Hoare, John Newenham s. 33-34,* Yazının tamamı *s. 33-41; The Saturday Magazine, a Journal of Choice Readind selected from Latest Foreign Literature (1879) Vol I Dec 5th,1878 to May 31st 1879 s. 193-194,* Yazının tamamı *s. 193-199*

106 Kutsal Kitap'ta benzeri, Mezmurlar 18:2 "RAB benim kayam, sığınağım, kurtarıcımdır, Tanrım, kayam, sığınacak yerimdir, Kalkanım, güçlü kurtarıcım, korunağımdır!" *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 685*

107 Kutsal Kitap'ta bir benzeri, Elçilerin İşleri 17:29 "Tanrının soyundan olduğumuza göre, tanrısal özün, insan düşüncesi ve becerisiyle biçimlendirilmiş altın, gümüş ya da taştan bir nesneye benzediğini düşünmemeliyiz." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 1402*

108 M.Ö. 3000 yıllarında antik Mısır'da iki krallığın birleşmesinden sonra firavunlar tarafından giyilen, Yukarı Mısır'ın beyaz tacını "Hedjet", Aşağı Mısır'ın kırmızı tacı "Deshret" ile birleştiren "Pschent" denilen antik Mısır'ın çifte tacı.

109 Kutsal Kitap'ta bir benzeri, Yuhanna 1:18 "Tanrıyı hiçbir zaman hiç kimse görmedi." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 1332*

110 "Her zamanki gibi renkli hiyerogliflerle kaplı hiçbir kutsal mezar yoktur. Bu pasajın tamamı, putperest tapınmanın tüm nesnelerinden ayrı olarak, eski Mısırlının bilinmeyen ve kavranamaz bir Yüce Tanrı'nın varlığını kabul ettiğini göstermesi bakımından son derece önemlidir." *Records of the Past, Being English Translations of the Assyrian and Egy-*

Onu içine alacak hiçbir yapı yok.[111]

Adı göklerde bilinmez,
O suretlerini açıkça göstermez!
Nafile, O'nun için yapılan tüm tasvirler.

Ve yine bu şekilde tarif edilen tek Tanrı'yı buluruz:

Dünya'yı, sularıyla, atmosferiyle, bitki örtüsüyle, tüm sürülerini, tüm uçan şeylerini, tüm balıklarını, tüm sürüngenlerini ve dört ayaklılarını elleriyle yarattı.[112]
(Osiris'e İlahi - çev. Chabas)

Tüm dünyadaki her şeyi O yarattı ve henüz güneş yokken ona ışık verdi.[113] *(Chabas)*

Var olan her şeyi var eden, insanı yaratan, tanrıları yaratan ve tüm yerdeki hayvanları yaratan sana şan olsun.
Sen insanları yaşatırsın.
Senin bir ikincin yok.
Sen verirsin hayat nefesini.
Sen bu dünyanın ışığısın.[114] *(Leeman)*

Ama Tanrı yaratıcı olsa da yine de "kendi kendini yaratır".

---

ptian Monuments (1875) Vol IV, Hymn to the Nile by Rev. F.C.Cook, M.A., s. 109 dipnot 4

111 Kutsal Kitap'ta bir benzeri, 1 Krallar 8:27 "Tanrı gerçekten yeryüzünde yaşar mı? Sen göklere, göklerin göklerine bile sığmazsın. Benim yaptığım bu tapınak ne ki!" *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 431*

112 *Records of the Past, Being English Translations of the Assyrian and Egyptian Monuments (1875) Vol IV, s. 101 Line 11; Wilson Epiphanius - Egyptian Literature (1901), s. 324 "Hymn to Osiris" Line 11; trans. by F. Chabas.* (Stel şimdi Paris'teki Bibliotheque Nationale'de saklanır.)

113 "il a fait ce que contient le monde et l'a illuminé, alors que tout était ténèbres et qu'il n'y avait pas de soleil." (Her yer karanlıkken ve güneş yokken dünyayı içine aldı ve aydınlattı.) *Chabas, François Joseph - Mélanges Égyptologiques (1862), s. 118, 119*

114 *Leeman - Monuments du Musée des Pays-Bas, ii, 3*

Başlangıcı ilk başlangıçtandır.
O, ezelden beri var olan Tanrı'dır, O'nsuz Tanrı yoktur.
O'nu, hiçbir anne doğurmadı, hiç babası olmadı.
Tanrı-Tanrıça kendisinden yaratıldı.
O başladığında tüm tanrılar var oldu.[115] *(Chabas)*

İlahilerin birçoğunda O'nun isminin gizemine, gizli, sır ve bilinmez oluşuna, tarif edilemez ve söylenemez oluşuna atıfta bulunulduğunu görürüz.

Bilinmez onun adı göklerde.
Adı yaratıklarından gizlenen.
Amen (gizli sır) olan adıyla.[116]

Bu nedenle Mısırlılar hiçbir zaman bilinmeyen bir isimden söz etmediler, ancak ebedi olanın kendi varlığını ifade eden "Ben varım" ifadesini kullandılar.

Ben Tek olan Varlığım, Ben Tekim.[117]

Bu ifade, Lepsius'un çevirdiği "Ölüler Kitabı'nın En Eski Metinleri"nde bulunur. John Newenham Hoare, "Nineteenth Century"nun yakın zamandaki makalesinde şöyle der:[118]

Mısırlılar, Tanrı'nın doğasındaki bazı özellikleri kendi içinde zihinlerine aktarması gereken doğal bir nesneyi

115 *Chabas, François Joseph - Mélanges Égyptologiques ii, 74*

116 Kutsal Kitap'ta bir benzeri, Yaratılış 32:29 "Yakup, ‹‹Lütfen adını söyler misin?›› diye sordu. Ama adam, ‹‹Neden adımı soruyorsun?›› dedi. Sonra Yakup'u kutsadı." *s. 41*; Hakimler 13:18 "RAB'bin meleği, ‹‹Adımı niçin soruyorsun?›› dedi, ‹‹Adım tanımlanamaz.›› " *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 317*

117 "Ich bin Tum, ein Wesen das ich als eines bin." (Ben Tum'um, tek bir varlık olarak varım.), *Lepsius, R. - Älteste Texte des Todtenbuchs (1867), s. 27,42,46,47; "Tum veya Atum", Lefébure, E. - Traduction comparée des Hymnes au Soleil Composant le XVe Chapitre du Rituel Funéraire Égyptien (1868), s. 14*

118 *Knowles, James - The Nineteenth Century - Monthly Reviev Vol. IV Jul-Dec (1878) "The Religion of The Ancient Egyptians by John Newenham Hoare", s. 1109*

alarak Tanrı'yı idrak etmeye çalıştılar. Bu, halkın dini öğretisinde rahipler için bir zorunluluk haline geldi. Bu nedenle Güneş'te Tanrı'nın dünyanın ışığı olarak tezahür ettiğini gördüler. Tanrı'nın sonsuz doğasını ne kadar tam olarak hissederlerse, doğada o kadar çok sembol arayacaklardı.

Tüm tanrılar, yaratılmamış olan, evrenin Babası, tek büyük Yaratıcı'nın tezahürleri olarak kabul edilirdi.[119]

Bu, aşağıdaki ilahide ifade edilir:

Selam sana!
Zamanın efendisi, tanrıların kralı!
Senin birçok ismin, kutsal dönüşümlerin[120]*, gizemli suretlerin var.*

Birçok isimle ifade edilen bu tek Tanrı fikri Aristoteles tarafından verilmiştir: *"Tanrı, tek olmasına rağmen, birçok adı vardır."*[121] Aynı fikir Rig-Veda'nın birkaç pasajında da bulunur: *"Ona Indra, Mitra, Varuna, Agni derler ve o göksel asil kanatlı Garutman'dır. Bilgeler, BİR olana Agni, Yama, Matarisvan diye birçok ünvan verirler."*[122] "Bilge şairler, güzel kanatlının, tek olmasına rağmen, kelimelerle çok yönlü hale getirirler."[123] Bununla

119 *Lefébure, E. - Traduction comparée des Hymnes au Soleil Composant le XVe Chapitre du Rituel Funéraire Égyptien (1868), s. 14*

120 Orj. Metinde "holy transformation" olarak geçmesine rağmen "Avatar" kelimesi uygun düşer kanaatindeyim. çn. Avatar, Hinduizm'de Sanskritçe'de kelimenin tam anlamıyla "iniş" anlamına gelen bir kavramdır. Güçlü bir tanrı, tanrıça veya ruhun Dünya'daki maddi görünümünü ifade eder. Teolojik olarak, bu fikir diğer tanrılara uygulanmış olsa da bu terim çoğunlukla Hindu tanrısı Vişnu ile ilişkilendirilir. (*Wikipedia*, Avatar)

121 *Forster, E. S. - De Mundo by Aristotle (1914), Chapter 7, s. 401a*

122 *The Hymns of the Rigveda trans. by Ralph T. H. Griffith (1889) Vol I, Mandala 1 Hymn (CLXIV) 164-46, s. 292*

123 "Güzel kanatlı O'nu, doğada tek olmasına rağmen, bilge şarkıcılar, şarkılarla, birçok figürde şekillendirir." *The Hymns of the Rigveda trans. by Ralph T. H. Griffith (1896) Vol II, Mandala 10 Hymn (CXIV) 114-5, s. 558; The Hymns of the Rigveda trans. by Ralph T.H. Griffith (1892) Vol IV, Mandala 10 Hymn (CXIV) 114-5, s. 344*

birlikte, Yunanistan ve Hindistan'da olduğu gibi, eski Mısır'da da semboller halkın zihinde gerçek tanrılar haline geldi ve insanlar yozlaşmış berbat, kaba bir putperestliğe dönüştü.

> *"(23)Ölümsüz Tanrı'nın yüceliği yerine ölümlü insana, kuşlara, dört ayaklılara, sürüngenlere benzeyen putları yeğlediler. (25)Tanrı ile ilgili gerçeğin yerine yalanı koydular. Yaradan'ın yerine yaratığa tapıp kulluk ettiler." (Romalılar 1:23,25)*[124]

Ne yazık ki Mısır Panteonu'nun yüzyıllardır insanlığa sunduğu görünüm budur. Yine de Tanrı'nın birliği kavramı, Mısırlıların Tanrı'yı kendilerine çok yakın görmelerine engel olmadı.

O, onların Baba'sıdır ve onlar da "Babalarının sevgili oğullarıdır." O, "Hayat veren"dir; "Yüreklere dokunan, ruhun derinliklerini arayan, onun adıdır."

> *Herkes senin iyiliğini yüceltir, bize olan sevgin yumuşaktır, şefkatin kalplerimizi sarar, insanların tüm ruhlarındaki sevgin büyüktür.*

Bir ağıtta yakarır:

> *Yüzünü bizden çevirme, gönlümüzün sevinci seni düşünmektir.*
> *Yüreğimizden bütün ıstırapları kov.*
> *Bütün yüzlerden gözyaşlarını sil.*

Ve bir başka dua,

> *Selam sana Ra, gerçeğin efendisi,*
> *Mabedi gizli, tanrıların Rabbi,*
> *Yoksulun sıkıntısını dinleyen,*
> *Dua edildiğinde yüreği merhametli,*

124 Romalılar 1:23,25 *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 1424*

Ürkek insanı zorbalardan kurtaran,
Fakirleri, yoksulları ve mazlumları gözeten,
Hükümleri hikmetli olan hikmet sahibi,
Gelişinde insanlara yaşam veren,
Merhametin efendisi, en müşfik,
Tanrıların sevinçle karşıladığı,
Gördüklerinde seni, yürekleri coşan,
Yaşamın, sağlığın ve gücün sahibi."[125]

Yüce Yaratıcı'ya incitecek herhangi bir şey söyleme; sözler gizlice söylenirse, insanın içi onu yaratana sır değildir; sözler övünerek ya da açıkça söylenirse, yalnız olsanız bile o sizinle birliktedir.[126]

Beklendiği gibi, bu kadar ulvi bir Tanrı anlayışından yüreklerden coşkulu övgü ilahileri döküldü:

"Selam olsun sana", der tüm yaratıklar,
Her diyardan sana selam olsun.
Göğün yüksekliğine, yeryüzünün genişliğine,
Denizlerin derinliklerine.
Tapar tanrılar cenaplarına,
Yüceltir seni yarattığın ruhlar.

Tüm tanrıların babalarının babası,
Gökyüzünü yükselten, yeryüzünü düzenleyen.

Canlı alemleri yaratan, varoluşun sahibi,
Yaşamın, sağlığın ve gücün hâkimi, tanrıların reisi,
Bizi tek başına yaratan ruhuna tapıyoruz.
Yarattığın bizler, dünyaya getirdiğin için şükrediyoruz.

125 *Records of the Past, Being English Translations of the Assyrian and Egyptian Monuments (1874) Vol II, s. 131; Nicholson C. Sir, - Ægyptiaca Comprising a Catalogue of Egyptian Antiquities (1891), s. 144-145*

126 *Goodwin, C.W. - Hieratic Papyri in Cambridge Essays (1858) - Sect. 25, s. 274*

Bize gösterdiğin merhamet için sana hamd olsun.[127]

Eski Mısırlılar tarafından benimsenen Tanrı fikri ve onun insanlarla olan ilişkileri hakkındaki düşünceleri böyleydi ve tahmin edebileceğimiz gibi bu düşünce onlarda "güzel ve hoş yaşamlar" ortaya çıkardı. Mısır dindarlığının üç temel şartı şunlardı: Tanrı sevgisi, erdem sevgisi ve insan sevgisi.[128]

Anne babaya duyulan hürmet, doğal olarak, "Göklerdeki Babamız" olarak Tanrı'ya olan inançtan kaynaklanmıştır. Mezarların üzerinde sürekli olarak *"Babamı ve annemi onurlandırdım, kardeşlerimi sevdim. Küçük çocukları yetiştirdim. Yetimlere kendi çocuklarım gibi baktım"*[129] gibi yazıtlara rastlarız.

Yüz on yaşındaki yaşlı bir adamın genç bir arkadaşına hitaben yazdığı mükemmel tavsiye mektuplarında (ki M.Ö. 3000 tarihli, dünyanın en eski kitabını oluşturur) der ki, *"Uysal oğulun itaati bir nimettir. Tanrı, itaati sever. İtaatsizlik Tanrı tarafından nefret edilir. Bir oğlunun itaati, babasının yüreğini sevindirir. Tanrı'nın hizmetinde eğitilebilir bir oğul, itaatinden dolayı mutlu olacaktır. Büyüyecek, yaşlanacak ve iyilik bulacaktır."*[130] Bu, "İbraniliğin özü" olan Tanrı'ya ve insana itaat olan "vaat" içeren ilk emirin en eski görünüşüdür.[131]

Mısır'daki eski kardeşlerimizin "KARDEŞÇE SEVGİ, YAR-

127 *Records of the Past: Being English Translations of The Assyrian and Egyptian Monuments (1874) Vol II, s. 133*

128 *Keim, Theodor - The History of Jesus of Nazara (1873) Vol II, s. 157*

129 "Ich war ein Mensch, der da liebte seinen Vater, ehrte seine Mutter, die Wonne seiner Brüder, der Freund seiner Nachbarn, der Wohlthäter bei allen Leuten seiner Stadt." (Ben babasını seven, annesini onurlandıran, kardeşlerinin sevgilisi, komşularının dostu, kentinin tüm insanlarının hayırseveri olan bir adamdım.), *Brugsch, H. - Die Ägyptische Gräberwelt (1868), s. 32; Delff, Hugo H.K. - Grundzüege der Entwicklungsgeschichte der Religion (1883), s. 147*

130 *Goodwin, C.W. - Hieratic Papyri in Cambridge Essays (1858), s. 277-278*

131 Efesliler 6:2,3 "«İyilik bulmak, yeryüzünde uzun ömürlü olmak için annene babana saygı göstereceksin.» Vaat içeren ilk buyruk budur." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 1493*

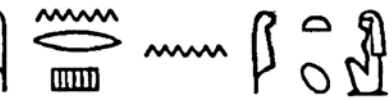
DIM VE HAKİKAT"[132] gibi masonik erdemlerden yoksun olmadıkları aşağıdakilerden anlaşılır: Mezarların üzerinde ortak bir formül buluruz:

> *Aç olana ekmek, susuz olana su, çıplak olana giysi, yabancı olana barınak verdim.*

Acı çeken insanlığa karşı bu şefkat ulusun karakteristik özelliğidir. Bir kişinin otobiyografisinde (M.Ö. 4000) minnetle şöyle der:

> *Dolaştım, dolaştım ve acıktım; önüme ekmek kondu, ülkeden çıplak kaçtım; orada bana ince keten verildi."*[133]

Hakikat ve adalet sevgisi, Mısırlıların ayırt edici bir özelliğiydi. Tanrı'ya şöyle dua edilirdi: *"Hakikatin taşı senin adındır."*[134]

Åner-en-Maāt

Aner-en-Maat, "stone of truth, hakikat taşı", Osiris'in bir unvanı

Budge, Sir E.A. Wallis - An Egyptian Hieroglyphic Dictionary (1920) in two volumes, Vol I, s. 62

Sistrum tapınağının yazıtlarından birinde bir kral, hakikat tan-

132 Orijinalinde "BROTHERLY LOVE AND RELIEF AND TRUTH" geçer ve Emulation Fellow Craft Ritual'de kalfa derecesinde geçiş töreninde Aday ve Worshipful Master (Saygıdeğer Üstad ya da Üstadı Muhterem) arasındaki şu replikte geçer. WM: *Name the grand principles in which the Order is founded.* Candidate: *Brotherly love, relief and truth. (*Türkçesi: "Üstadı Muhterem -*Nizamın dayandığı büyük ilkeleri sayınız.* Aday -*Kardeşçe sevgi, yardım ve hakikat.", Koray, Tanju - Emulation Ritual, The Modern Ritual, İkinci Derece Ritüelleri (2006), Özveri Muhterem Locası Yayınları No. 3, s. 5)

133 *Chabas, François Joseph - Les Papyrus de Berlin, récits d'il ya quatre mille ans (1863), s. 37-51; Goodwin, C.W. - The Story of Saneha, Frazer's Magazine for Town and Country Vol. LXXI Jan. to Jun. (1865), s. 199; Maspero G. Sir. - Popular Stories of Ancient Egypt (1915) trans. Mrs. Johns C.H.W. "The Memoirs of Sinuhît", s. 82*

134 "ANeR eN MA Ren-K, a Rock of truth [is] thy name." *The Atlantis: a Register of Literature and Science by Catholic University of Ireland Vol. II Jan. - Jul. (1859), s. 360*

rıçası Hathor'a[135] hitap eder:

> *Sana hakikati sunuyorum, ey Dendera Tanrıçası!*
> *Çünkü hakikat senin eserindir ve sen de hakikatin ta kendisisin."*[136]

Thoth[137], "hakikatı ve iyiliği gösteren" tanrıdır. Her kentte aynı zamanda baş yargıç olan başrahip, mücevherli bir takı takardı; bu takının bir yüzünde Hakikat'in, diğer yüzünde ise bazen Adalet'in bazen de Işık'ın resmi bulunurdu. Sanık beraat ettiğinde, yargıç öpmesi için resmi ona uzatırdı.[138]

Adaletin şekli, yargıcın "gözlerini kör etmek dahil" elleriyle asla rüşvet almaması gerektiğini belirtmek için gözleri kapalı ve elleri olmadan temsil edilirdi.[139]

Aynı şekilde, son yargı sahnesinde Osiris'in boynunda, dünyevi kopyanın göksel modeli olan mücevherli Adalet ve Hakikat takılıdır, çünkü adalet ve hakikat göklerde ebedidir.

Görünüşe göre bu mücevher, Mısır'dan kaçtıktan sonra Yahudi başkâhin tarafından benimsendi ve buna "Urim ve Thummim"

---

135 Hathor sadece eski Mısır'ın Afroditi değildir; o Güneş'in gözbebeğidir o, yükselişi taşkın sularının habercisi olan o iyiliksever gezegenin tanrıçasıdır; doğanın ebedi gençliğini temsil eder ve güzelin doğrudan insanlaşmasıdır. Aynı zamanda hakikat tanrıçasıdır. Simgesi "sistrum" dur ve Plutarkhos'a göre sistrumun sesinin Typhon'u korkutup kovduğu varsayılır. *Edwards, Amelia B. - A Thousand Miles up the Nile (1890), s. 117 dipnot* *

136 *Edwards, Amelia B. - A Thousand Miles up the Nile (1890), s. 117 dipnot**

137 Thoth, Yun. Θοὺθ, toût; Koini Grek. Θώθ thóth, Kıpti Ⲑⲱⲟⲩⲧ. Mısır tanrısıdır. Sanatta, sık sık bir ibis veya bir babun başlı bir adam olarak tasvir edildi, karısı Ma'at'tır. Bilgelik, yazı, hiyeroglif, bilim, sihir, sanat, yargı ve ölülerin tanrısı. Yunanda karşılığı Hermes'tir. (*Wikipedia,* Thoth)

138 Chabas'ın Mısır adaleti üzerine ilginç bir makalesi vardır. *Chabas, François Joseph - Mélanges Égyptologiques avec Birch et Goodwin (1873), s. 2-26*

139 "Tanrıça, bir yargıcın görevinin soruyu duyduğu kanıtlara göre tartmak ve gördüklerinden çok zihnine güvenmek olduğu iddiasıyla 'gözleri kapalı' olarak temsil edilirdi ve Tanrı'nın özel olarak buyurduğu erdem konusunda onu uyarmayı amaçlardı; bu simgesel düşünce 'Teb'deki elleri olmayan, şeflerin ya da başkanların gözleri aşağıya dönük olan yargıçların heykellerine' çok benzer. Plutarkhos'un gözlemlediği gibi, 'Adalet ne rüşvet alabilir ne de lütuf ve şefkatle yönlendirilebilir' anlamına gelir." *Wilkinson, J. G., Sir - The Manners and Customs of the Ancient Egyptians in five volumes Vol II (1847), s. 28*

dediler. Bu kelimeleri Septuagint[140], "Işık ve Hakikat" olarak tercüme eder. Bazı bilginler, bunların göğüslüğün on iki taşı olduğunu varsayar.[141] Bu tılsım takma geleneği, taşa tapınmanın bir kalıntısıdır.[142]

Hakikat tanrıçası, "gözleri kapalı" (Teb, Mısır)

Wilkinson, J. G., Sir - The Manners and Customs of the Ancient Egyptians in five volumes Vol II (1847), No. 84, s. 28; Wilkinson, J. G., Sir - A Popular Account of the Ancient Egyptians in two volumes of Vol II (1871), No. 438, s. 205

Doğruluk, Mısır ahlak kurallarının önemli bir parçasıydı ve ölümden sonra ruh "İki Hakikat" veya "Kusursuz Adalet" salonuna girdiğinde, yeryüzünde öğrendiği sözleri tekrarlar:

> *Ey büyük Tanrım, Hakikatin Rabbi! Seni tanıdım. Adını bildim. Senin adın Hakikatin Rabbi'dir. Ben hakikat mahkemesinde asla yalan söylemedim.*[143]

140 Septuagint , Yahudi bilginler tarafından M.Ö. üçüncü ve ikinci yüzyıllarda yeniden düzenlenmiş ve Yunanca konuşan Hıristiyanlar tarafından benimsenen Yahudi Kutsal Yazılarının Yunanca versiyonu. (*Merriam-Webster Dictionary*) Yunanca Eski Ahit veya Septuagint Lat. septuaginta, genellikle 70 olarak kısaltılır; Roma rakamlarıyla, LXX. (*Wikipedia*, Septuagint)

141 *Fillmore, C. - Christian Healing The Science of Being (1917), s. 112 Lesson 11 "Judgment and Justice" Bible Glossary of Antiquities'den alıntı kısmı.*

142 *Goldsmith, Elisabeth - Life Symbols as Related to Sex Symbolism (1924), s. 82*

143 *Bunsen, C.C.J. Baron - Egypt's Place in Universal History in five books (1860) Vol IV trans. from the Germen by Charles H. Cottrell, s. 644; Bunsen, C.C.J. Baron - Egypt's Place in Universal History in five books (1867) Vol V trans. from the Germen by Charles H. Cottrell "The Funereal Ritual (Turin Ritual)", s. 252; Knowles, James - The Nineteenth Century - Monthly Review Vol. IV Jul-Dec (1878) "The Religion of The Ancient Egyptians by John Newenham Hoare", s. 1111-1112; Lloyd, J.Y.W. - The History of the Princes, the Lords Marcher and the Ancient Nobility of Powys Fodog (1881) Vol I, s. 303;* Mısır Ölüler Kitabı Bölüm 125A; Bu ölen kişinin ruhu tarafından Osiris'e ve ona Hades'in "Hakikatin Efendileri" mahkemesinde ona yardım eden kırk iki yargıcın yaptığı bir konuşmadır. *Bunsen, Vol IV 1860, s. 644*

Ancak, antik gizemlerin başlangıçta Tanrı'nın birliğini öğrettiği ve aynı zamanda onların ahlaki kurallarının hem saf hem de yüce olduğu gerçeğini ortaya koymak için yeterince ilerleme kaydedilmişti.

Antik Gizemlerin, insanlar yozlaştıktan sonra kendilerinin de yozlaştığına şüphe yoktur, ancak başlangıçta böyle değillerdi. En yüksek sır, hakiki Tanrı'nın bilgisi ve Güneş'in yalnızca yüce Yaratıcı'nın bir sembolü olduğu ve kendisinin ilahi bir varlık olmadığı gerçeğinin ifşa edilmesiydi. Güneş'e tapınmanın tüm ulusların yerleşik dini olduğu bir çağın ortasında, hiç kimse gök cisimlerinin ilahi doğasına inanmadığını güven içinde açıklayamazdı. Bunu yapmak anında yıkım olacaktı.

Tanrı'nın gerçek doğası ve nitelikleri hakkındaki büyük hakikat aktarılmadan önce, adayın gizemlerin tüm derecelerini alması ve sadakat ve gayretinin en güçlü kanıtlarını vermesi gerekirdi.

Gerçek Tanrı'nın bilgisi, Orfik ilahinin diliyle, *"sırların sırrı"* idi, ancak aday "*kusursuz* bir şekilde inisiye edildiğinde", *"kapılar dikkatle korunduğunda ve profanlar hariç tutulduğunda"* nakledilebilirdi. O zaman bile, kendisine nakledilecek olanlara "kulaklarına inanamayan hatta dehşete düşüren" ve *"önyargılarını altüst eden"* ciddi ve beklenmedik bir hakikatti.

Çocukluklarından itibaren Güneş'i, Ay'ı ve yıldızları gerçek ilahlar olarak görmeleri öğretilen, uydurma bir din sisteminin karanlığında dolaşan bu kişiler, gizemlere kabul edildiklerinde ilk kez gerçek ışığı görmeye başladılar ve orada ilk kez gerçek Tanrı hakkında bilgi sahip oldular. Bu, Gizemler'deki adayın gerçeği kendi gözleriyle görerek, "ışığa kavuşturulması" idi. Platon, "Gerçek Tanrı bilgisini tasdik etmek zor ve yayınlamak tehlikeliydi," der.

Bu şekilde en katı gizlilik koşulları altında iletilen ışık, iletildiğinde, inisiye edilenlerden dini olarak saklı tutulacaktı, çünkü büyük gerçeğin kamuya açıklanmasının hem sivil hem de dini otoritelerin ağır müdahalesine maruz kalacağı ve sadece kendi

hayatlarının değil, akrabalarının hayatlarının da cahil kalabalığın batıl inançlı öfkesine ve sahte bir dinin mensuplarının çıkarcı öfkesine kurban edileceği çok iyi bilinirdi.

Rahiplerin kendilerinin de yüksek derecelerini aldıkları gizemlerde sık sık aktif bir rol oynadıkları doğrudur. Gizemler bir tür teolojik ve bilimsel ruhban okulu işlevi görmüş, din ve bilimin gerçeklerini öğrenmişler ve yüksek derecelerinden zaman zaman rahiplik ve yöneticilik kademelerine yükselmişlerdir. Ancak bu gerçekler, ulusal güneş tanrılarına olan inançsızlığını düşüncesizce kamuoyuna açıklayan bir kişiye yardımcı olabilirdi.

İster dini ister bilimsel olsun, tüm hakikatin gizemlerde yoğunlaştığı ve sırlarla sınırlandırıldığı gizlilik politikası, uzun süredir yerleşik ve toplumun iyiliği için gerekli olduğu düşünülen bir "devlet politikası" idi. Bu kesinlikle, güç ve zenginlik verdiği azınlığın iyiliği içindi. "Gizemleri ifşa etmek" suçların en büyüğü olarak kabul edildi ve bunu yapan kişi merhamet bekleyemezdi. Belki de onu inisiye etmiş olan ve kendileri Güneş'in, Ay'ın ve yıldızların tanrısallığına inanmayan rahipler, onun iddia ettiği dinsizliğini ve ateizmini kınayan ve onun cezalandırılmasını isteyen ilk kişiler olacaktı. Kardeşliklerden hiçbiri ona yardım etmeyecekti, çünkü onlar tarafından en ciddi yükümlülükleri çiğneyen ve şimdi düzeni cahil kalabalığın batıl inançlı gazabına maruz bırakarak yok etmeye çalışan yalancı bir hain olarak kabul edilecekti.

> *Gizemlere ihanet edenler acımasızca ve büyük bir şiddetle cezalandırıldılar. Melian'lı Diagoras, Orfik ve Eleusis Gizemleri'ni ifşa etmişt, bu nedenle halk arasında bir ateist olarak kabul edildi ve Atina şehri onu yasakladı ve başına bir ödül koydu. Şair Æschylus, sahnelerinden birinde, sırf bir sahnesinde Gizemler'deki bir şeye dair bir ipucu verdiği şüphesiyle halk tarafından parçalara ayrılmıştı.*[144]

144 *Warburton, William - The Works of the Right Reverend William Warburton, Vol.II (1811) - Book II Sect. 4, The Divine Legation of Moses Demonstrated, s. 50-51*

Bununla birlikte, inisiyeler huzuru korudukları sürece, derin bir gizlilik koşulları altında düzenlenen ve bizzat hükümet tarafından onaylanan Gizemler'in ağırbaşlı toplantılarında hepsi, korkusuzca tek hakiki Tanrı'ya ibadet edebilirler; Doğrusu onlara böyle bir ibadet farz kılındı. Ancak Güneş'in, Ay'ın ve yıldızların gerçek tanrılığına olan inançlarını açıkça ifşa ederlerse, tehlike anındaydı ve mahvolmaları kesindi. Böylece, en yüce hiyerofandan en alçak gönüllülere kadar hepsi, hepsinin desteklediği ve savunduğu bir devlet politikası sisteminin köleleri ve bazen kurbanlarıydı. Bununla birlikte, yüzyıllar boyunca gizemlerin yozlaştığı ve hakiki Tanrı'nın bilgisini kaybettiği doğrudur, ancak orijinal kurumlarında sadece İlah ile ilgili gerçeği öğretmekle kalmadılar, aynı zamanda ona tapanları gizlilik yeminlerini kutsal tuttukları sürece korudular. Ölümsüzlük doktrininin de gizemlerde doğrudan öğretildiğini, kendisi de inisiye edilmiş olan Cicero'dan öğreniyoruz.[145] Daha sonraki bir tarihte hüküm süren tüm yozlaşmalar arasında, yine de gizemlerin antik dönem öğretilerini saflıklarıyla koruyan "seçilmiş bir grup" kaldı. Bununla birlikte, kendilerini korumak için, sembollerini daha da belirsiz hale getirmek ve ilahi hakikatin derin iç kısımlarına nüfuzuyla ilgili alegori perdesini daha da kalınlaştırmak ve daha da yakınlaştırmak zorunda kaldılar. Bu az sayıda ve sadık kişilerden, "hakikat" sonraki nesillere aktarıldı ve onlardan modern masonluktaki[146] büyük, görkemli ve kadim olan her şey onlardan alındı.

145 *Cicero's Tusculan Disputations, by Cicero, Marcus Tullius; Peabody, Andrew P. (1886) - Book I, s. 22 Chap.13 ve dipnot 4*

146 İng. the "Ancients" and the "Moderns", 1730'larda, İngiltere Büyük Locası, üyeler arasındaki anlaşmazlıklar nedeniyle bölündü. Eskiler ve Modernler adında iki grup oluştu. Tartışma, ritüellerin ve geleneklerin önemi hakkındaydı. Aydınlanmanın rasyonalizminden etkilenen "Modernler" ritüelleri atmak isterken, "Eskiler" bunlara bağlı kalmak istediler. Ayrıca Modernler, siyasetin düzene dahil edilmesini istedi, ancak Eskiler düzeni mistik ve dini bir düzen olarak görüyorlardı. Sonunda, 1813'te iki grup ortak bir zeminde anlaştılar: Modernler ritüelleri kabul etti ve Eskiler siyasete karşı hoşgörülü olmaya başladı. (*"The Origins of Modern Freemasonry", Richard B. Spence Ph.D., University of Idaho, Sep. 6, 2020*)

Masonluk, Tanrı'nın birliği ve insanın ölümsüzlüğü gibi iki büyük öğretisini onlardan aldı; ve bu yüce hakikatlerle birlikte, aynı zamanda, antik dönemlerde bu büyük hakikatleri hem gizlemek hem de açıklamak için kullanılan, gizemlere özgü astronomik semboller, simgeler ve alegoriler sistemini de aldı.

Dr. Mackey, "Symbolism of Freemasonry" adlı eserinde, masonik ritüelin astronomik bir açıklamasını arayanların, *"iddialarını ileri sürerken kullandıkları yaratıcılığa hayran olmamak elde değil, böyle bir yorumla, masonluğun geçmiş çağlarda dini gelişimden elde ettiği her kaybettikleri açıktır"* der.[147] Bu geniş iddia için hiçbir neden göstermez ve sözlerinin tam anlamını düşünmüş olsaydı, asla böyle bir yorumda bulunmazdı, diye düşünmeden edemiyorum. Tanrı'nın doğasını ve niteliklerini tanımlamak ve göstermek için astronomik simgelerin kullanılmasında kesinlikle din dışı ya da ateistçe bir şey yoktur. Eğer öyleyse, Kutsal Kitap'ın yazarları büyük bir günah işlemişlerdir, çünkü bu Kutsal Kitap Yaratıcı'nın ihtişamı ve gücünün Güneş ve astronomik tasvirleriyle doludur (Kutsal Kitap - Çölde Sayım 24:17; Mezmurlar 19; 84:11; Malaki 4:2; Matta 2:2; 17:2; Hakimler 5:20; Eyüp 25:5; 38:7; Daniel 12:3; Yahuda 13; Vahiy 1:16; 10:1; vd.). Dr. Mackey, Dr. Hemming'in izniyle alıntı yaparak, masonluğun "alegorilerle örtülü ve sembollerle açıklanan" bir ahlak bilimi olduğunu söyler. Masonlukta öğretilen ahlak biliminin, onu "örtmek ve göstermek" için kullanılan alegori ve sembollerin astronomik karakterde olması nedeniyle daha az doğru, daha az saf ya da daha az üstün olduğu sonucu mu çıkarılmalıdır? Yüce Yaratıcıyı tüm fiziksel eserlerinin en soylusu ve en görkemlisi olan Güneş ile karşılaştırmak dinsizlik ve ateistlik midir ve onun doğasını ve niteliklerini bir marangoz cetveli veya bir taş ustasının gönyesiyle karşılaştırmak sadece ortodoksluk[148] ve dindarlık

147 *Mackey, Albert G. The Symbolism of Freemasonry (1869) Lecture XXVII "The Legend of the Third Degree", s. 236-237*

148 İng. orthodox, bir dinin, felsefenin ya da çalışmanın, geleneksel ve genellikle kabul gören kurallarını ve inançlarını takip eden, uygulayan, dogmaya ve kilise öğretisine uy-

mıdır? Dr. Mackey'in kastettiği kesinlikle bu değildir, ancak kullandığı dilden çıkan doğal sonuç budur.

Mason ritüeline astronomik ve bilimsel olduğu kadar ahlaki bir yorum getirenlerin, masonluğun geçmiş çağlarda gerçek Tanrı'nın ve insanın ölümsüz doğasının bilgisinin taşıyıcısı olması gibi muhteşem bir ayrıcalığı inkâr ettikleri sonucu da çıkmaz. İddia ettiğimiz tek şey, bu büyük hakikatlerin yalnızca alegori ve sembol tarafından değil, aynı zamanda köken itibariyle ve esas olarak *astronomik* sembol ve alegori tarafından öğretildiğidir.

Bir öğreti ne kadar yüce ve kutsalsa, onu öğretecek ve açıklayacak semboller ve simgeler de o kadar yüce ve görkemli olmalıdır.

Tanrı'nın varlığı ve sıfatları ile ruhun ölümsüzlüğü tüm hakikatlerin en yücesi ve en ulvisi olduğu gibi, Güneş, Ay ve yıldızlar da doğadaki en görkemli ve en yüce nesnelerdir. Bu nedenle, ilkini sembolik ve simgesel olarak göstermek için ikincisinin kullanılmasında kendine has bir uygunluk ve güzellik vardır. "Gökler Tanrı'nın yüceliğini ilan eder ve gök kubbe O'nun eserini gösterir."[149]

Bu çalışmada masonik simgeleri, gelenekleri ve efsaneleri herhangi bir ulusun gizemleriyle özdeşleştirmeye çalışılmayacaktır. Tüm gizemler başlangıçta astronomik bir karaktere sahip olmakla birlikte, Mısır'ın insanlaştırılan Güneş-Tanrı efsanesinin çeşitli modifikasyonları üzerine kuruldukları için şekil ve ayrıntı bakımından farklıydılar.

Dr. Mackey, yukarıda "Sembolizm of Freemasonry"nin 236. sayfasından alıntıladığımız sözlerle garip bir çelişki[150] içinde, bu ilginç ve bilgili eserinin bütün bir bölümünü masonluğun doğrudan Grek *Dionisos* Gizemleri'nden türediğini kanıtlamaya ayı-

gun olan.

149 Mezmurlar 19:1 "Gökler Tanrının görkemini açıklamakta, Gökkubbe ellerinin eserini duyurmakta." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 687*

150 *Mackey, Albert G. The Symbolism of Freemasonry (1869) Lecture XXVII "The Legend of the Third Degree", s. 236*

rır.[151] Surlu zanaatkar Hiram'ın Dionisos kardeşliğinin bir üyesi olduğunu[152] ve o, Kral Süleyman'ın tapınağının inşası sırasında Surlu işçilerin başında, Dionisos Gizemleri'ni değiştirilmiş ve saflaştırılmış bir biçimde İbraniler arasında tanıttığını kesin olarak düşünür. Astronomik teoriyi tüm detaylarıyla reddeden Dr. Oliver da aynı tutarsızlıkla aynı fikri savunur.[153] Dr. Mackey ve Dr. Oliver'a göre de masonluk,bu nedenle Dionisos'un Grek Gizemleri'nin yalnızca değiştirilmiş ve saflaştırılmış bir biçimidir.

Diğerleri gibi, bu gizemlerin de yozlaştığı doğrudur, ancak Dionisos Gizemleri'nin de diğer tüm gizemler gibi astronomik bir karaktere sahip olduğu da aynı derecede doğrudur. Dionisos, Osiris'in başka bir adıdır ve insanlaştırılan Güneş-Tanrı'dır; ölümü, bedeninin aranması ve bulunması efsanesi ile birlikte, ölümden sonraki dirilişi, "ayağa kaldırılması" ve mezardan yeni bir yaşama "doğuşu" ile inisiyasyon töreninin teması oluşturur; tüm bunlar aday tarafından dramatik bir şekilde canlandırılırdı.

"*En azından bir şey inkâr edilemez;*" der Dr. Mackey,

"o da Hiram Abif sembolünün ortaya çıkışını Surlu Masonlarına borçlu olduğumuzdur. Sembol fikri, Yahudi Masonlar tarafından değiştirilmiş olsa da, başlangıcı itibariyle Yahudi değildir. Belli ki, Bakkhos, Adonis, Proserpine[154] ve bir dizi başka tanrılaştırılmış varlıkların Hiram'ın Mason gizemlerinde oynadığı rolün aynısını oynadığı pagan gizemlerinden ödünç alındı."[155]

151 *Mackey, Albert G. The Symbolism of Freemasonry (1869) Lecture VI "The Dionysiac Artificers", s. 45 - 57, Lecture I "Preliminary", s. 20, Synoptical Index "Tyri Freemasons", s. 362*

152 *Mackey, Albert G. - The Symbolism of Freemasonry (1869) Lecture VI "The Dionysiac Artificers", s. 52*

153 *Oliver, George - Theocratic Philosophy of Freemasonry (1856)- Lecture VIII, s. 190-218*

154 Roma tanrıçası, antik Yunanda Persephone olarak bilinir.

155 *Mackey, Albert G. - The Symbolism of Freemasonry (1869) Lecture I "Preliminary", s. 20*

Bu nedenle, Dr. Mackey'nin bu vurgulu dili, aşağıdaki önemli ayrıntıları sadece kabul etmekle kalmaz, aynı zamanda "çürütülemez" olduğunu da beyan eder:

1. Hiram Abif, masonik efsanede anlatıldığı şekliyle, Bakkhos, Adonis ya da Proserpine'den daha fazla tarihsel bir kişilik değildir, sadece mistik bir varlık ya da "sembol" dur.

2. Üçüncü derece efsanesinin tamamı bir alegoridir, tarih değildir.

3. Bu alegori, Bakkhos veya Dionisos'unkiyle aynıdır ve dolayısıyla Osiris'inki ile de özdeştir. (Bakkhos'un veya Dionisos'un Gizemleri'nin Osiris'inkilerle aynı olduğunun kanıtı için, Rawlinson, "Herodot Tarihi", Cilt II [156] ; Bakkhos ve Dionisos için bkz. Oliver'ın "İnisiyasyon Tarihi", Lecture VI ve notlar. [157])

4. Bu alegoride Hiram, Bakkhos veya Dionisos ile Osiris'in ve gizemlerin çeşitli biçimlerindeki diğer tüm insanlaştırılan güneş-tanrılarının *rolüyle* aynı rolü oynar.

Peki bu *rol* nedir?

Bu basitçe, sonbahar ekinoksunda Osiris, Bakkhos, Adonis ya da Dionisos gibi insanlaştırılan Güneş'in katledilmesi; kış ayları boyunca ölü olarak yatması, ilkbahar ekinoksunda hayata döndürülmesi ve yaz gündönümünde güç ve ihtişamla yüceltilmesidir.

Dr. Mackey'nin bu itirafları tüm zemini kapsar ve bu çalışmada alınacak her pozisyonu onaylar. Oysa, benim niyetim, Dr. Mackey gibi masonik geleneklerin, efsanelerin ve simgelerin izini, masonluğun her birinden aldığı özellikler olduğu için, diğerlerini dışlayarak eski gizemlerden herhangi birine dayandırmak değildir, çünkü masonluk her birinden alınmış özelliklere sahip-

156 *History of Herodotus by George Rawlinson Vol. II (1862), s. 65 Chap. 42; s. 69 Chap.43 dipnot 6; s. 74 Chap.47 dipnot 5,6; s. 81 Chap.51 dipnot 6; s. 88 Chap.59 dipnot 3; s. 191 Chap.144; s. 192 Chap.146 dipnot 6; s. 204 Chap.156 dipnot 8; s. 221 Chap.171 dipnot 4; s. 249 Appendix to Book II, Chap. III*

157 *Oliver, George - The History of Initiation in Twelve Lectures (1855) Lecture VI s. 94-110 (s. 98 dipnot 18; s. 104 dipnot 52); s. 117; s. 174; s. 209 dipnot 73*

tir. Bununla birlikte, benim tasarladığım, masonluğun *astronomik* bir doğaya sahip olduğu ve kendi kökenini anlattığı, tüm antik gizemlerle ortak, esasen Tanrı'nın birliğini, ruhun ölümsüzlüğünü ve yüce bir ahlak kurallarını öğretmeyi amaçlayan yüksek bir *astronomik alegoriler* sistemi içinde olduğunu göstermektir. Aynı zamanda, aynı alegoriler ve semboller kullanılarak astronomi biliminin önde gelen gerçekleri hem gösterilecek hem de korunacaktı, diğer bir ifadeyle *masonluğun astronomik bir alegori ile örtülü ve astronomik sembollerle açıklanan bir bilim ve ahlak sistemi olduğu gösterilecekti.*

Bu çalışmanın amacı, bu alegorinin kilidini açmak ve sadece tüm efsanelerin değil, aynı zamanda masonluğun Antik Çağ'a ait olduğu iddia edilen tüm simge ve sembollerinin gerçek bilimsel ve astronomik anlamının yanı sıra ahlaki uygulamalarını da göstermektir.

Masonluğun kendine özgü sembolizminin ve alegorilerinin gerçek karakteri ve gerçek kökeni, kardeşliğin çoğu üyesi için büyük bir bilmece olmuştur. Bu sembollerin ve alegorilerin öğrettiği büyük ahlaki gerçekler yeterince açıktır; tek gizem, bu gerçeklerin bu kendine özgü sembollerle ve bu kendine özgü şekilde nasıl öğretildiğidir? Ayrıca, simgelerimizin, sembollerimizin ve efsanelerimizin öğrettiği ahlaki gerçekler hâlâ iyi anlaşılmış olsa da, aynı şekilde gösterdiği ve öğrettiği söylenen büyük bilimsel gerçeklerin, en azından onlarla olan bağlantılarının tamamen kaybolmuş olması da dikkate değerdir. Bu çalışmanın sayfalarında simgelerimiz, sembollerimiz ve efsanelerimiz ile bilimin en derin hakikatlerinin birçoğu arasındaki bu kayıp bağlantı yeniden kurulacaktır.

Oliver ve Hutchinson, her ikisi de büyük bir emek vererek ve ilki büyük bir öğrenimle, üstat-mason derecesinin bir Hıristiyan kurumu olduğunu kanıtlamaya çalıştılar - Hıristiyanlık ruhu ile dolu olması anlamında değil, ki bu doğru, ama Kilise ya da vaftiz ayini ile aynı anlamda bir Hıristiyan kurumu. Dr. Mackey haklı

olarak onların "büyük bir hataya düştüklerini" söyler. Kardeşliğimizin kökeninin Orta Çağ'ın yapı topluluklarına dayandığı teorisi, ritüelimizin kendisi tarafından yeterince çürütülmüştür; ritüelimiz bu tür bir teoriyle tamamen uyuşmayan birçok özelliğe sahiptir ve çok daha eski bir döneme işaret eder; her ne kadar operatif masonlukla ilgili birçok şey şüphesiz daha sonra ona eklenmiş olmasına rağmen.

Dr. Mackey, Oliver ve diğerleri astronomik teoriyi kabul etmeyeceklerdir ve bu nedenle de tüm mesele onlar açısından bir gizem olarak kalmaya devam edecektir. Bununla birlikte, ilerleyen sayfalarda yeterince gösterileceği gibi, astronomik teori tek doğru olandır.

En büyük zorluk, bunun hiçbir zaman gerektiği gibi ve aynı zamanda tam olarak sunulmamış olmasıdır. Bu teori, başka pek çok şeyi bizim ritüellerimizden ve nizamımızın efsane ve sembolizminden çok daha iyi anlayan mason karşıtları ya da aynı zamanda Hıristiyan dinini yıkmaya çalışan kuşkucu kişiler tarafından ileri sürüldü. Astronomi teorisinin bu tür yazarlar, özellikle de ikincisi tarafından savunulması, bu teorinin popüler olmaktan çıkarılmasına ve pek çok yazar ve düşünürün bu teoriyi gerekli ve adil bir inceleme yapmadan bir kenara atmasına neden oldu. Dr. Oliver gibi pek çok mason, sembolizmimizin astronomik karakterinin ortaya konmasından mantıksız ve neredeyse batıl bir korkuya sahip görünür. Ancak gerçek şudur ki, masonluğun büyük ahlaki hakikatleri yok edilemez ve geçmiş çağlarda, ifşanın inisiyeyi zulme ve ölüme maruz bıraktığı zamanlarda, Güneş'in, Ay'ın ve yıldızların gerçek tanrısallığına inanmayan biri olarak, onları göstermeyi ve aynı zamanda gizlemeyi amaçlayan sembolizmden bağımsızdır. Masonluğun büyük ahlaki öğretileri, Kutsal Kitap'ın tasvirleri gibi, temsil edildikleri simgelerin de esasen mekanik değil astronomik olduğu tam olarak tespit edilirse, herhangi bir yıkım ya da hasar tehlikesine maruz kalmayacaktır.

Takip eden sayfaların, sembolizmimizin gerçek karakteri ve kökeni hakkında ikna edici kanıtlar içerdiğine inanılır. Masonik ritüelin bazı bölümlerinin ve simgelerin bir kısmının astronomik kökenli olduğu çeşitli yazarlar tarafından genel bir şekilde gösterilmiş ve tüm sistemin astronomik bir öneme sahip olduğu sıklıkla ileri sürülmüştür. Ancak bu çalışmanın, tüm ritüelin tamamen astronomik ve bilimsel öneminin ve masonluğa uygulandığı şekliyle güneş alegorisinin tüm ayrıntılarının, sayıları yetmişi aşan *tüm eski simgelerinin, sembollerinin ve efsanelerinin* astronomik öneminin ve kökeninin özel bir açıklamasıyla birlikte, şimdiye kadar yapılmış tek tam ve eksiksiz gösterimini içerdiğine inanılır. Masonluğun gelenekleri ve simgeleri kendilerini ifade etmek için yapılmışlardır ve kendi kökenlerini ve anlamlarını, Loca ve Şapitr dereceleri ile ilgili bilgileri astronomi ve geometrinin ana hatları ve önde gelen ilkelerini birleştiren hiçbir okuyucuyu ikna etmekten geri kalmayacak bir dille anlatır. Ritüelimizde sık sık atıfta bulunulan bu bilimler fazlasıyla masoniktir ve onlar hakkında biraz bilgi sahibi olmadan aşağıda anlatılacaklar tam olarak anlaşılamayacaktır.

Bu çalışmanın, konuya başlangıç yapmamış olanlar için de ilgisiz kalmayacağı umut edilir. En azından, sayfalarında, yüce ve görkemli simgelerin kullanımıyla Tanrı'nın Bir'liğini ve Ruh'un ölümsüzlüğünü öğreten güzel ve etkileyici bir astronomik alegorinin açıldığını görebilecekler. Bu çalışma aynı zamanda eski Mısırlıların, Yunanlıların ve Romalıların dinlerine ve genel olarak mitolojiye de ışık tutar. Güneş alegorisinin masonluğa ne kadar doğru bir şekilde uygulanabileceğini, elbette, genel bir yöntem ve küçük noktalar dışında, kendileri için tam olarak belirleyemeyeceklerdir. Geri kalanın ise, kardeşliğin iyi bilgilendirilmiş üyelerinin görüşlerini almaya yetecek kadar ilgisiz olmaları beklenecektir.

3. Bölüm

Astronomik Gerçekler

Bundan sonra anlatılacakların DOĞRU BİR ŞEKİLDE ANLAŞILABİLMESİ İÇİN, astronominin önde gelen gerçekleri hakkında biraz bilgi sahibi olmak gerekir. *Zodyak*'ın doğası, onun burçlara ve takımyıldızlara bölünmesi; Güneş'in yıldızlar arasındaki yıllık geçişine eşlik eden olaylar; gündönümü ve ekinoks noktaları ve "ekinoksların presesyonu" ve bunun Zodyak'ın burçlarının ve takımyıldızlarının birbirlerine göre konumları üzerindeki etkisi - ve astronominin diğer birçok özelliği - okuyucunun, gözler önüne serilecek ve anlatılacak astronomik alegoriyi tam olarak anlayabilmesi için bilmesi gerekir.

Bu nedenle, yukarıda sıralanan konuların kısa ve popüler bir açıklamasını veren bir giriş bölümü yazmanın gerekli olduğu düşünülmüştür. Tüm teknik terimler mümkün olduğunca atılacak ve mutlak zorunluluktan kullanılanlar tanımlanacaktır. Güneş ya da yıldız hareketlerinin nedeni ya da felsefesi hakkında herhangi bir girişimde bulunulmayacaktır - tek amaç, Güneş'in Zodyak'taki *görünür* yıllık yolunu ve astronomi gerçeklerinin masonik geleneklere, efsanelere, simgelere ve sembollere yapılmasını gerektiren alegorik uygulamayı doğru bir şekilde anlamak için gerekli olan diğer göksel olayları zihinlere açık bir şekilde getirmektir. Bu bölüm, bilimde uzman olanların dikkatini doğrudan konumuzla ilgili olan belirli astronomik gerçeklere özellikle çekmeye hizmet edecek ve aynı zamanda gök cisimlerinin hareketleri hakkında paslanmış ya da hiçbir zaman bilgi edinmemiş olanlara yeterince öğretecek kadar içermesi umut edilir.

Ekliptik

Ekliptik[158], göklerde dünyayı çevreleyen ve her yıl Güneş'in yıldızlar arasında görünen yolunu temsil eden büyük bir dairedir.

Zodyak – Burçlar Kuşağı

Zodyak, ekliptik adı verilen hayali dairenin her iki yanında 8° uzanan bir yıldız kuşağıdır. Zodyak bu nedenle 16° genişliğindedir ve tam bir daire olduğundan çevresi 360°'dir. Her biri yılın on iki ayının her birinde Güneş'in kapladığı belirli yeri gösteren 30°'lik on iki eşit parçaya bölünür. Zodyak'ın görünür göklerdeki bu bölümlerinin her biri, takımyıldız adı verilen ayrı ve farklı bir yıldız grubu veya kümesi tarafından belirlenir ve konumlandırılır. Bu takımyıldızları, başlangıçta Güneş'in içine girdiği ayın simgelediği varsayılan belirli "canlı yaratıkların" adlarını alırlar.

On iki takımyıldız[159] adları,

Koç - *Aries*	Terazi - *Libra*
Boğa - *Taurus*	Akrep - *Scorpio*
İkizler - *Gemini*	Oğlak - *Capricornus*
Yengeç - *Cancer*	Yay - *Sagittarius*
Aslan - *Leo*	Kova -*Aquarius* (su taşıyıcı)
Başak - *Virgo*	Balık - *Pisces*

Bunlar, büyük burçlar dairesinde uygun yerlerine sıralanmış olan bu takımyıldızların hepsi yukarıdaki tabloda temsil edilir. Aşağıda takımyıldızların her birinin kısa bir açıklaması yer alır:

158 Ekliptik ya da Tutulum, Güneş'in ve diğer gezegenlerin Dünya çevresindeki gözle görülen yörüngesi. Güneş'in Dünya'dan görüldüğü gibi bir yıl içinde kat ettiği göksel daire. Güneş, Ay ve gezegenlerin Dünya'nın etrafında hiç değişmeden izledikleri varsayılan yol. Yunanca ekliptikos'tan, Grek. ἔκλειψις (ékleipsis, "tutulma")

159 Koç, Boğa ve İkizler - Yehuda, İssakar ve Zebulun; Yengeç, Aslan ve Başak - Ruben, Şimon, Gad; Terazi, Akrep ve Yay - Efraim, Menaşe, Benyamin; Oğlak, Kova ve Balık - Dan, Aşer, Naftali. *The Jewish Encyclopedia Vol. XII (1906), s. 688*; Yalkut Şimoni Tevrat tefsirleri Remez 418

Koç (♈) *Aries*[160]

Bu bir zamanlar Zodyak'ın ilk takımyıldızıydı. Daha sonra açıklanacak olan ekinoksların presesyonu nedeniyle şimdi ikinci sıradadır. Koç'un boynuzlarında yer alan ve aralarında yaklaşık 4° mesafe olan iki parlak yıldızla bilinir. Bunlardan *Arietis*[161] adı verilen en parlak olanı, navigatörler tarafından Ay'ın uzaklığına göre boylam hesaplamak için kullanılır. Bu takımyıldızındaki yıldızların çoğu küçüktür. Koç, İbrani Zodyak'ında Şimon kabilesine ya da bazılarına göre Gad kabilesine atanır.

160 Aries (Koç) takımyıldızı kuzey yarım kürede bulunur. Latince "koç" anlamına gelir. PIE (Hint-Avrupa dili) kökünden, bahar "spring", bitkilerin yükselmeye başladığı mevsim, zıplama "jump", ani yükseliş anlamına gelir. Koç takımyıldızı genellikle Yunan mitolojisindeki Altın Post hikâyesiyle ilişkilendirilir. (*Online Etymology Dictionary*, Constellation Guide)

161 Arietis (çoğ.), lat. Aries "koç" (tekil); Koç burcunun yıldızlarının genel adı, Uluslararası Astronomi Birliği (IAU) tarafından 1922'de kabul edilen üç harfli kısaltması Ari'dir. Koç burcundaki en parlak yıldız Hamal (Ar. "koyun"), Alpha Arietis (α Ari), turuncu dev bir yıldızdır. M.Ö. 2000 ve 100 yıllarında Hamal, baharın başlangıcını işaret eden ilkbahar ekinoksunda bulunurdu. Arap astronomisinde Hamal olarak bili irdi; HML kökünden "Koyun" anlamına gelen Hemal, Hamul veya Hamel.
"Koç başı, kuzu kafası" anlamına gelen Arapça rās al-ḥamal "رأس الحمل" ifadesinden gelir. (*Wikipedia*, Hamal, Aries constellation)

Boğa (♉) *Taurus*[162]

Boğa takımyıldızı, Zodyak'ta Koç'un yanındadır ve en ünlü ve görkemli olanlardan biridir. *Ülker*[163] yıldız kümesi *Boğa* burcundadır ve yanında Mısırlılar tarafından *Orus* olarak adlandırılan muhteşem *Oryon*[164] takımyıldızı bulunur. Eski Ahit'in bu yüce bölümünde, Eyüp 38:31'de[165] şunlardan söz edilir: "*Ülker*'in tatlı etkilerini bağlayabilir misin, ya da *Oryon*'un bağlarını çözebilir misin?" Bir zamanlar *Oryon* ile bağlantılı olarak görülen ve tanınan *Boğa* burcu, asla unutulmaz.

Boğa, *Oryon* ile savaşan ve tehditkâr boynuzlarıyla ona doğru atılan olarak temsil edilir. Boğa'nın yüzü, *Hyades*[166] olarak bilinen V harfi şeklinde beş parlak yıldızla belirtilir ve en parlak

162 Taurus, Yun. Ταύρος, Távros; burcun en parlak yıldızı Aldebaran (Alfa Tauri, α Tau, Ar. Nā'ir al Dabarān "نير الضبران, takipçi, izleyen", takip ettiği şeyin Pleiades olduğu varsayılır.)'dır. Güneş'ten 44.13 kat daha büyüktür. IAU tarafından üç harfli kısaltması Tau'dur. Yaklaşık 5.000 yıl önce, Aldebaran, Güneş'in kuzey yarımkürede baharın başlangıcını işaret eden göksel ekvatoru geçtiği an olan ilkbahar ekinoksuna yakındı. Dünya'nın eksenel hareketi (presesyon) nedeniyle, yıldız o zamandan beri uzaklaştı.

163 Ülker, Pleiades - Yedi kız kardeş, Ar. الثريا, assureyya, ath-thurayya, Süreyya, Far. پروين, parvin, Pervin, Peren; Boğa takımyıldızının kalbi denilen yerde bulunan açık yıldız kümesi. Mitolojide, Pleiades, Grek. Πλειάδες, *pleːádes*, titan Atlas ve deniz perisi Pleione'nin yedi kızı. Maia (Μαῖα), Electra (Ἠλέκτρα), Taygete (Ταϋγέτη), Alcyone (Ἀλκυόνη), Celaeno (Κελαινώ), Sterope (Στερόπη), Merope (Μερόπη).

164 Orion, Avcı Takımyıldızı

165 Eyüp 38:31 "Pleiades'in tatlı etkilerini bağlayabilir misin, yoksa Oryon'un kuşaklarını gevşetebilir misin?" (KJV); "Ülker yıldızlarını bağlayabilir misin? Oryonun bağlarını çözebilir misin?" *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 670*

166 Boğa kümesi veya Öküz Kümesi olarak da bilinir. Boğa takımyıldızı yönünde bulunan bir açık yıldız kümesi.

olanı navigatörler tarafından çok kullanılan *Aldebaran*'dır. Boğanın boynuzlarının uçları, yüzün üzerinde uygun bir mesafede iki parlak yıldızla işaretlenir. Ülker yıldızları, Boğa'nın sırtının yanında ışıltılı bir şekilde parlar. Boğaya bakan *Oryon*, merkezinde *"Oryon Kemeri"* olarak bilinen ve Eyüp'te *"Oryon Kuşağı"* olarak adlandırılan, çapraz bir yıldız dizisi görülen ve büyük bir paralelkenar oluşturan dört parlak yıldızla tanınır. Paralelkenarın dört yıldızı sırasıyla onun omuzlarını ve ayaklarını gösterir. Bir dizi küçük yıldız kılıcını oluşturur, kılıcın sapı harika bir bulutsu ile süslenmiştir. *Oryon*'un hemen altında, Jüpiter veya Venüs'e neredeyse eşit bir ihtişamla, Mısırlıların tanrılaştırılmış *Sothis*'i olan o güçlü güneş yıldızı *Sirius* parlar. Daha doğuda ve üzerinde *Procyon*[167] olarak bilinen o parlak yıldız parlar. Bu ikisi, *Oryon*'un omzunda *Betelgeuse* ile birlikte, kenarları her biri 26° olan bir eşkenar üçgen oluştururlar ve bu üçgen neredeyse dikkatimizi çekecek kadar mükemmel ve güzeldir. *Boğa, Oryon, Sirius, Ülker* ve *Hyades*, şair Virgil'in[168] "Georgics"[169] adlı eserinde sıklıkla bahsettiği yıldızlardır. Bu, belki de ekvatorun kuzeyindeki göklerin dörtte birini kapsayan görkemli ve yüce bölgesidir.

Boğa, Mısırlılar ve antik çağ uluslarının çoğu tarafından kutsal bir takımyıldız olarak kabul edilirdi. İbrahim'in zamanından önce, yani dört bin yıldan fazla bir süre önce, ilkbahar ekinoksunu süsledi ve belirtti ve "iki bin yıl boyunca Boğa, göksel ev sahibinin prensi ve lideriydi." Boğa burcundaki Güneş, boğa sembolü altında tanrısal hale getirildi ve bu şekilde ibadet edildi. Mısır ve Asur harabeleri arasında insan yüzlü bir boğa ya da bir boğanın yüzü ve boynuzları olan bir insan şeklinde bulunan kutsal figürler, ilkbahar ekinoksunda Boğa'da Güneş'in simgesidir. İbrani Zodyak'ında Boğa burcu Yusuf'a atanır.

167 Procyon, Küçük Köpek takımyıldızı'nın en parlak yıldızıdır.

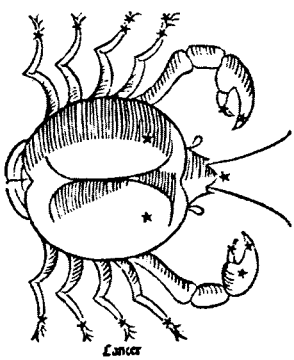
168 Publius Vergilius Maro (M.Ö. 70 - 19) yılları arasında yaşamış Augustus döneminin eski bir Roma şairi. Genellikle Virgil veya Vergil olarak adlandırılır. Latin edebiyatının en ünlü üç şiirini yazdı, Eclogues (veya Bucolics), Georgics ve epik Aeneid.

169 *Publius Vergilius Maro - Pvb. Virgilii Maronis, Bvcolica, Georgica, Aeneis (1643)*

İkizler (♊) *Gemini*

İkizler, Zodyak'taki bir sonraki takımyıldızdır. Başlıca yıldızları *Kastor* ve *Polluks*[170] adı verilen iki parlak yıldızdır. Aralarında yaklaşık 4½° vardır ve birinci ve ikinci büyüklüktedirler. Mitolojide Kastor ve Polluks'un Jüpiter'in Leda'dan[171] olan ikiz oğulları olduğu söylenir. İbrani Zodyak'ında bu takımyıldızı Benyamin'e atanır.

Yengeç (♋) *Cancer*[172]

Bu takımyıldız, en parlakları yalnızca üçüncü büyüklükte olan iki yıldızdan oluşur. Sonradan daha fazla bahsedilecek olan konumu dışında özel bir önemi yoktur. Bazı Doğu Zodyaklarında bu burç eşek gibi iki hayvan figürüyle temsil edilir ve İbraniler tarafından İssakar'a atanır.

170 İng, Castor ve Pollux, Yunan ve Roma mitolojisinde Dioskori

171 Anneleri Leda'ydı ama babaları farklıydı; Castor, Sparta kralı Tyndareus'un ölümlü oğluydu, Pollux ise Leda'yı bir kuğu kılığında baştan çıkaran Zeus'un ilahi oğluydu. (*Wikipedia,* Castor and Pollux)

172 Yengeç takımyıldızı kuzey gökyüzünde yer alır. Lat. Cancer yengeç anlamına gelir. "Yengecin göğsündeki bulutsu kütle" Arı Kovanı olarak tanımlanır. Diğer yıldızlarından mitolojide de kullanılan iki yıldız önemlidir. Biri kuzey eşeği anlamında olan Asellus Boreus ve diğeri güney eşeği denilen Asellus Australis.

Aslan (♌) *Leo*

Bu da bir başka ünlü ve güzel takımyıldızıdır. Aslan'ın boynunda ve başında bulunan ve orak şeklinde düzenlenmiş beş ya da altı parlak yıldızla kolayca bilinir. En parlak iki yıldızı *Regulus* ve *Denebola*'dır; ilki orakta ve ikincisi kuyruğun ucuna yakındır. *Regulus* çok parlak bir yıldızdır ve neredeyse tam olarak ekliptikte bulunur. Bu nedenle de navigatörler için denizin boylamını belirlemede büyük yarar sağlar. Aslan takımyıldızı, Kasım Ayı'nın olağanüstü meteor yağmurlarının başladığı radyal[173] nokta olarak da bilinir. Eğer bu olay antik çağlarda gözlemlendiyse, bu kutsal takımyıldızına duyulan saygı ve hayranlık büyük ölçüde artmış olmalıdır.

Aslan takımyıldızı birçok nedenden ötürü masonlar için büyük önem taşır. Bir zamanlar yaz gündönümünü işaret ederdi ve Kral Süleyman'ın tapınağının inşası zamanında o noktaya şimdikinden çok daha yakındı; ekinoksların presesyonu sonucu meydana gelen bu konum değişikliği, Aslan takımyıldızı ile masonik gelenek arasındaki yakın bağlantı birlikte daha sonra açıklanacaktır. İbrani Zodyak'ında Aslan, Yahuda kabilesinin alametidir. Astrolojiye göre "Güneş'in tek evidir"

173 Ortak bir merkezden yayılan veya ortak bir merkeze yaklaşan ışınlar gibi düzenlenen.

Başak (♍) *Virgo*

Bu Zodyak'ın güzel bakiresidir. Sol elinde *Spica*[174] adı verilen parlak bir yıldızla gösterilen olgun bir buğday başağı tutarken temsil edilir. Mısır Zodyak'ında İsis Başak burcunun yerini alır ve elinde üç buğday başağı tutarken temsil edilir. *Spica*, Aslan burcundaki *Denebola* ve *Çoban*[175] takımyıldızımdaki *Arcturus*[176] ile birlikte, harika güzellikte bir eşkenar üçgen oluşturur. Arcturus ayrıca Eyüp 38:32 bahsedilen yıldızlardan biridir:

> *Mazzaroth'u mevsiminde getirebilirmisin? Ya da Arcturus'u oğullarıyla birlikte rehberlik edebilir misin?*[177]

Mazzaroth[178], Zodyak'ın on iki burcunu ifade eder. *Arcturus*, aynı zamanda "Georgics"in ilk kitabında Virgil tarafından da sık sık dile getirilir. Bu yıldızın doğup batmasının büyük fırtınaların

174 Başak takımyıldızı bölgesinde bulunan ikili yıldız sistemidir. Takımyıldızının en parlak yıldızı olan Spica, gece gökyüzünün de en parlak 15. yıldızıdır.

175 Bootes

176 Arcturus, Çoban takımyıldızının alfa yıldızı olup, Sirius ve Canopus'tan sonra göğün üçüncü parlak yıldızıdır.

177 Kral James Versiyonu - Job (Eyüp) 38:32

178 İbranice metinde "מַזָּרוֹת maz-zā-rō-wṯ" kullanılır ve Arcturus yerine de "עַיִשׁ wə-'a-yiš, the Bear, ayı" kullanılır. Kral James Versiyonu'nda "Mazzaroth" ve "Arcturus" kullanılır; Türkçe Kutsal Kitap'ta "Mazzaroth" geçmez ve ayet şöyle ifade bulur: "Mevsimlerinde çıkartabilir misin takımyıldızları? Büyük ve Küçük Ayıya yol gösterebilir misin?" Mazzaroth, Elward kastedilenin Kuzey ve Güney Tacı olduğunu iddia eder, ancak genel olarak Astronomik Takımyıldızlardır ve genellikle Zodyak veya onun Takımyıldızları belirlemek için yapılmıştır. *The Jewish Encyclopedia Vol. IV (1903), s. 245*

habercisi olduğu düşünülürdü. Virgil'in zamanında Eylül ayının ortalarında yükselirdi. Başak burcundaki parlak yıldız *Spica*, Ay'ın yolu üzerinde yer alır ve navigatörler için çok faydalıdır. İbrani Zodyak'ında Başak burcu, sancaklarında gür dallar taşıyan bir ağaç olan Naftali'ye verilir.

Terazi (♎) *Libra*

İnsan figürü tüm Arap Zodyaklarında çıkarılmıştır, çünkü Kuran'a inananlar tarafından insan suretinin herhangi bir tasvirinin yapılması yasak kabul edilmiştir. Bizdeki Zodyak'ta da, muhtemelen Zodyak'ı Araplardan aldığımız için, yalnızca terazi tasvir edilir. Bu takımyıldızı dört yıldızdan oluşan bir dörtgenle ayırt edilebilir, ancak büyük bir parlaklık içermez. İbrani Zodyak'ında Terazi Aşer'e atfedilir Bu takımyıldızı çok daha önceleri sonbahar ekinoksu üzerindeydi ve Güneş onun yıldızlarına girdiğinde günler ve geceler eşit olurdu.

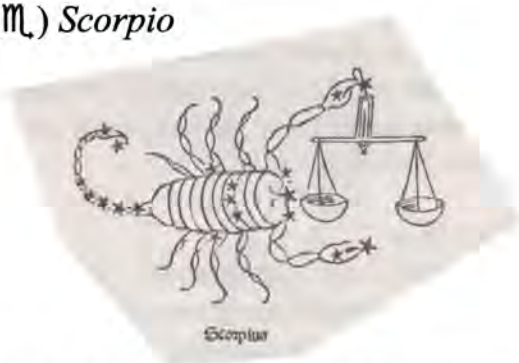
Latin şair Virgil "Georgics" adlı eserinde onu şöyle ifade eder:

Libra die somnique pares ubi fecerit horas,
Et medium luci atque umbris jam devidit orbem.[179]

Eşitlediğinde Terazi, gündüz ve uykunun saatlerini,
ve böldü çoktan dünyayı, ışık ve gölgelerle ortasından.

179 *Publius Vergilius Maro - Pvb. Virgilii Maronis, Bvcolica, Georgica, Æeneis (1643), s. 40; Publius Vergilius Maro - La Georgica di Vergilio (1749), s. 22; Publius Vergilius Maro - Le Georgiche di Virgilio (1831), s. 24,26; Publius Vergilius Maro - Georgica (1846), s. 11 Satır 208-209*

Akrep (♏) *Scorpio*

Bu takımyıldız, yıldız gruplaması bakımından adını aldığı nesneye biraz benzerlik gösterir. Temmuz ayında akşam gökyüzünde çok göze çarpan bir nesnedir. Genel biçimiyle, kuyruğu bir akrebi andıran bir çocuk uçurtmasını andırır ve on parlak yıldızdan oluşur. Bunlardan en önemlisi, uçurtmanın gövdesini oluşturan üçgenin kuyruk bağlantısına yakın olan Antares'tir ve Mars gezegenine benzeyen parlak kırmızı bir yıldızdır. İbrani Zodyak'ında Akrep, Dan'a atfedilir.

Yay (♐) *Sagittarius*

Okçu Akrep burcunu takip eder ve yayıyla bir ok atan yarı at yarı insan bir yaratık olarak temsil edilir.[180] Yay, birkaç parlak yıldızdan oluşan ters çevrilmiş bir kepçe figürü ile kolayca tanınır. Yay burcunun figürü, Mısır ve Hindistan'ın eski Zodyak'larında görülür.

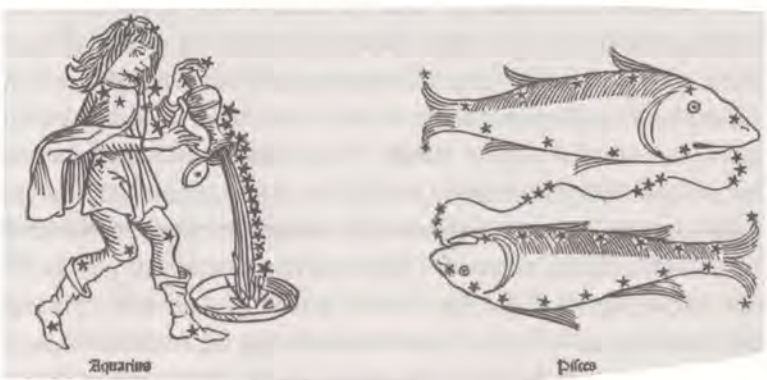
180 Antik Yunan mitolojisinde üst gövdesi bir insan alt gövdesi ve bacakları bir at olan Kentaurlar'ın (Lat. centaurus, Grek. "κένταυρος, kéntauros") yay ile ok atan figürü Yay burcunun simgesi olarak kullanılır. Yunan mitolojisi Sagittarius'u, Truva Savaşı'nın Yunan kahramanı Aşil'e okçulukta rehberlik eden kentaur Kheiron ile ilişkilendirir.

Oğlak (♑) *Capricornus*

Keçi, çoğu küçük olan elli bir görünen yıldızdan oluşur. Burcunun kış gündönümüyle olan bağlantısı dışında özel bir önemi yoktur, bu konuda ileride daha fazla şey söylenecektir. Eski Doğu ulusları tarafından Güneş'in güney kapısı olarak adlandırılırdı.

Kova (♒) ve Balık (♓) *Aquarius*, *Pisces*

Bunlar Zodyak'ın son iki takımyıldızıdır. İlki bir kavanozdan su döken bir adam figürüyle, ikincisi ise gevşek bir kordonla önemli bir mesafede birleşmiş iki balıkla temsil edilir. İbrani Zodyak'ında Kova burcu Ruben kabilesini, Balık burcu ise Şimon kabilesini temsil eder. Bu takımyıldızların her ikisindeki yıldızlar da neredeyse birinci büyüklükte olan ve navigatörler tarafından kullanılan Kova'daki Fomalhaut dışında küçük ve önemsizdir. Zodyak takımyıldızları hakkındaki açıklamalarımız burada son bulur.

Zodyak İşaretleri

Zodyak işaretleri, on iki takımyıldızını tanımlayan on iki keyfi işaret ya da karakterdir. Bunlar aşağıdaki gibidir:

Bunların kökeni kuşkusuz antik çağın hiyeroglif veya resim yazılarına dayanır. Koç burcunda (♈) Koç'un başının ve boynuzlarının kaba ama kalan kısmı yine de temsil eder. Boğa burcunda (♉) ise bir boğanın yüzü ve boynuzları. İkizler burcu (♊), yan yana oturmuş ve kollarını kavuşturmuş ikizleri ifade eder. Kastor ve Polluks'un antik heykelleri, iki çapraz parça ile birbirine tutturulmuş iki dik tahta parçasından oluşurdu. Yengeç burcu (♋), yine de Yengeç'in kıskaçlarına benzerliğini korur. Aslan burcu (♌) yere çömelmiş bir aslanı veya sadece kıvrılan kuyruğunu temsil ediyor olabilir ya da başlıca yıldızlarının ana hatları olabilir, günümüzde Orak olarak adlandırılan grup, hayali bir çizgiyle birleştirildiğinde (♌) burca benzemeyen bir şekil oluşacaktır. Başak burcunda (♍) benzerlik kaybolmuş gibi görünür, ancak sağına doğru olan kıvrım kanadını ifade ediyor olabilir. Terazi burcu (♎), bir terazi kolunun net bir resmidir. Akrep burcu (♏) zehirli bir yaratığın sokan iğnesini gösterir. Yay burcu yani Okçu, oku ve yayının bir parçasıyla (♐) iyi bir şekilde temsil edilir. Oğlak burcunda (♑) benzerlik yine kaybolsa da, Koç burcunu işaretinin sağ tarafı, kıvrılmış bir yılan şeklinin eklenmiş hali gibidir; ancak su ile ilgili olan Kova burcunda (♒) suyu ifade eden deniz dalgalarını tanırız. Balık burcunda (♓) birleştirilen iki balığın benzerliği hâlâ belirgindir.

Çeşitli takımyıldızları simgesel olarak ifade eden yaratıkların orijinal resimli temsillerinin, onları yazarken hız ve kolaylık göz önüne alındığında, zaman içinde, harfler gibi bu keyfi işaretlere nasıl dönüştüğünü anlamak oldukça kolaydır.

Zodyak şeklinde, on iki takımyıldızın görsel şekilleri verilmiş ve her birini ifade eden keyfi işaretler bunların karşısına yerleştirilmiştir. Güneş, Ay ve gezegenler de antik çağlarda hiyeroglif, astronomik ve astrolojik işaretlerle aşağıdaki gibi gösterilirdi:

Güneş,	☉	Venüs,	♀
Ay,	☾	Jüpiter,	♃
Merkür,	☿	Satürn,	♄
Mars,	♂		

Gezegen işaretleri, Zodyak işaretleri ile aynı şekilde ortaya çıktı. Güneş'in işareti "daire içindeki bir noktadır". Bu işaret Antik Mısır'dan beri Güneş'i temsil eder.[181] Nokta dünyayı, daire ise ekliptiği temsil eder. Ay, uygun bir şekilde hilal olarak resmedilir. Merkür'ün işaretinde, bir asa etrafında sarılmış iki yılandan oluşan Tanrı'nın *caduceus*'u[182] vardır. Mars, kalkanı ve mızrağıyla temsil edilir. Venüs, eski bir el aynasının resmiyle gayet iyi bir şekilde gösterilir. Jüpiter'in gezegen işaretinin kökeni o kadar net değil. Bazılarının öne sürdüğü gibi ne bir kartala, ne de Yunan *Zeus*'unun ilk harfine de benzer; ayrıca hiyeroglifler her zaman harflerin değil nesnelerin temsilidir. Bu işaret, daha az eski olmayan sayı işaretine, "4" rakamına daha çok benzer ve Jüpiter güneşten dördüncü gezegen olduğu için (eğer antik insanlar gibi biz de dünyayı saymazsak), bu benzerlik tesadüfi olmayabilir. Son olarak Satürn, antik biçimiyle tırpanıyla temsil edilir.

Gezegenler ve takımyıldızlar için bu keyfi işaretler bize uzak bir antik çağdan geldi. Tüm uygar uluslar tarafından genel olarak kullanılmaları büyük yarar sağlar, çünkü Arap ya da Hindu rakamları gibi bir tür astronomik steno oluştururlar, dilleri ya da sı-

181 *Gardiner, Sir A. Egyptian Grammar (1964) Third Edition Revised (İlk basım 1927), s. 485 N.5, Sign List Sect. N. Sky, Earth, Water,* ☉ sun

182 Yunan mitolojisinde tanrı Hermes'in altından asası.

radan yazı karakterleri ne kadar farklı olursa olsun, tüm ülkelerde eşit derecede iyi anlaşılır, böylece navigatörlerin ve diğerlerinin kullanımı için astronomik tablolar uygar dünyanın herhangi bir yerinde diğerinde olduğu kadar iyi anlaşılır ve kolayca okunur. Bunun getirdiği büyük kolaylık, yorum gerektirmeyecek kadar açıktır. Zodyak'ın on iki takımyıldızına bölünmesi ve Zodyak işaretlerinin yaratılması zaman olarak antik çağın loş derinliklerinde kaybolur. Şu andaki en iyi görüş, Zodyak'ın Hindulardan Mısırlılar tarafından alındığı, onların da bunu Araplara verdiği, onların da bunu koruyarak bize aktardığı yönündedir. Bununla birlikte Baldwin, "Pre-Historic Nations" adlı eserinde, tarih öncesi çağlarda eski Araplar tarafından ortaya çıkarılmış olma ihtimalinin yüksek olduğunu kanıtlar.[183] Zodyak işaretlerinin ilk kez ne zaman kullanılmaya başlandığı ya da yıldızlı gökyüzünün hangi eski öğrencileri tarafından yaratıldığı, bu nedenle varsayımlar dışında bilinmez.

Zodyak'ın dört ana noktası vardır: bunlar, Zodyak'ın dairesini dört eşit parçaya bölen ve yukarıdaki diyagramda doğru bir şekilde belirtilen iki *gündönümü* ve iki *ekinoks* noktalarıdır. Bu dört nokta eski zamanlarda *Fomalhaut, Aldebaran, Regulus* ve *Antares* yıldızları tarafından belirlenirdi.

Gündönümü Noktaları

Gündönümü noktaları[184], Güneş'in yazın ekvatorun kuzeyine, kışın ise güneyine doğru hareketini ifade eder. Bunlar Güneş'in bu hareketinin en uç kuzey ve güney sınırlarını belirleyen noktalardır. Güneş'in en kuzeye geldiği yaz gündönümü şu anda Yengeç burcunda, kış gündönümü ya da en güney sınırı ise Oğlak burcundadır. Güneş'in ekvatorun kuzeyine ve güneyine olan

183 *Baldwin, John D. - Pre-Historic Nations (1874), s. 118*

184 Lat. *solstitium* "güneşin hareketsiz durduğu nokta", özellikle yaz gündönümü, *sol* "güneş" + *sistere* "hareketsiz durmak, durmak; kurmak, yerleştirmek, durmasına neden olmak"; solstice- isim, solstitial-sıfat (*Online Etymology Dictionary*, Solstice)

açısal uzaklığına kuzey ya da güney yükselimi[185] denir. Güneş gündönümü noktalarından birine ulaştığında, diğerine doğru geri dönmeye başlar - ilk başta çok yavaş bir şekilde ve kısa bir süre için hareketsiz durur gibi görünür. Bu nedenle bu noktalara Latince *sol*, Güneş ve *sistere-stiti*, durmaya neden olmak sözcüklerinden gelen *"solstitial"* adı verilir. Haziran ayında Güneş Yengeç burcuna girdiğinde ve en büyük kuzey yükselimine ulaştığında, daha dik düşen ışınları ekvatorun kuzeyindeki tüm ülkelerde kış ve ilkbahardan yaza geçişe neden olur. Güneşin bir gündönümü noktasından diğerine bu kayması mevsimlerin değişiminin nedenidir.

Ekinoktal Noktalar, Ekinokslar

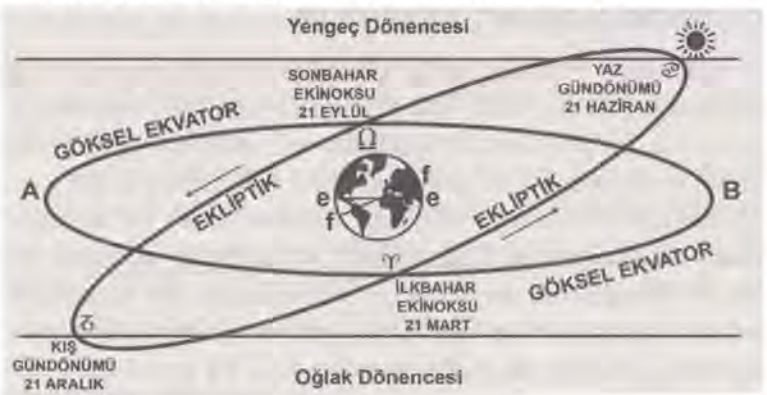
Ekinoktal[186] noktalar, bunlar Güneş'in gök ekvatorunu geçtiği noktalardır; Güneş bunu yıllık Zodyak dolaşımında mutlaka yılda iki kez, birbirinden 180° uzaklıkta ve zaman olarak altı ayda bir iki zıt noktada yapar. Güneş'in ilkbaharda kuzeye doğru geçtiği noktaya ilkbahar ya da bahar ekinoksu denir; altı ay sonra güneye doğru geçtiği diğer noktaya ise sonbahar ekinoksu denir. Bu dönemlerde gündüzler ve geceler eşittir ve bu nedenle bunlara Latince aequus, eşit ve nox, gece kelimelerinden oluşan ekinoktal noktalar denir. Bu iki nokta Koç (♈) ve Terazi (♎) burçlarındadır ve Zodyak diyagramında bu şekilde belirtilir.

Ekinoktal ve gündönümü noktalarının ve göksel ekvatorun birbirleriyle ilişkili konumları aşağıdaki şekilden daha iyi anlaşılacaktır. Yatay olarak uzanan bir çember ve bunun içinde birincisini kesen ve aşağıdaki şemada gösterildiği gibi bir tarafı diğe-

185 declination - yükselim, tersi alçalım, eğim, sapma

186 Ekinoktal, Lat. (arkaik) *æquinoctial*, Ekinoks'un türetilmiş bir terimi, Lat. *aequinoctium* + *-alis*'den *aequinoctiālis* (*Wiktionary*, equinoctial); **Göksel Ekvator**, İng. *celestial equator*, Dünya ekvatoru ile aynı düzlemde hayali gök küre, göksel kutupların ortasındaki büyük daire; **Ekliptik**, Lat. *ecliptica*, Güneş'in kat ettiği görünen yolu; **Ekinoktal noktalar**, Göksel Ekvator'un Ekliptik ile kesiştiği iki nokta; **Ekinokslar**, Güneş'in Ekinoktal Noktalara, yani 21 Mart ve 22 Eylül'e ulaştığı, Güneş'in tam ekvatorun üzerinde olduğu zaman. (*Wood, James - The Nuttall Encyclopædia (1900), s. 227*)

rinden yüksekte olan başka bir çember hayal edin: AB olarak işaretlenmiş olan yatay çember ekvator, diğeri ise etrafında Zodyak işaretlerinin gösterildiği ekliptik ya da Güneş'in izlediği görünür yoldur. Dünya merkezde yer alır ve ekvatoru göksel ekvatorla aynı düzlemdedir. Dünya'nın ekvatoru e-e ile işaretlidir. f-f çizgisi ekliptik ile aynı düzlem üzerindedir. Biri dünyanın ekvatorunun üstünde, diğeri altında ve ona paralel olan diğer iki çizgi Yengeç ve Oğlak dönenceleridir, göklerde uzanan aynı çizgilere paraleldir ve dönenceler olarak işaretlenmiştir. Biri Dünya'nın ekvatorunun üstünde, diğeri altında ve ona paralel olan diğer iki çizgi, Yengeç (♋) ve Oğlak (♑) dönenceleridir, göklerde uzanan aynı çizgilere paraleldir ve dönenceler olarak gösterilir.

Ekliptik ve Göksel Ekvator

Ekliptik çemberi ile ekvator çemberinin kesişebileceği tek iki nokta elbette birbirinin zıttıdır. Bunlar, Koç (♈) ve Terazi (♎) olarak işaretlenen ekinoktal noktalardır. Gündönümü noktaları, Yengeç (♋) ve Oğlak (♑) olarak işaretlenen noktalardır. Şimdi, Güneş Koç (♈) burcundan ya da ilkbahar ekinoksundan ayrıldığında, Yengeç (♋) burcuna ulaşana ve orada hem göksel ekvatorun hem de dünyanın kuzeyindeki en yüksek noktasına varıncaya kadar yolunun sürekli olarak yukarı doğru gittiği açıktır. Bu yaz

gündönümüdür. Yengeç (♋) burcundan ayrılan Güneş, güneye doğru alçalmaya başlar, Aslan (♌) ve Başak (♍) burçlarından geçerek Terazi (♎) burcuna, yani sonbahar ekinoksu olan 22-23 Eylül'de ulaşır. Bu noktadan itibaren Güneş, Akrep (♏) ve Yay (♐) burçlarından geçerek 21-22 Aralık'ta Oğlak (♑) burcunda kış gündönümüne ulaşana kadar alçalmaya devam eder. Güneş, yaz gündönümünde göksel ekvatorun kuzeyinde olduğu kadar, şimdi güneydedir.

Oğlak (♑) burcundan itibaren Güneş, ilkbahar ekinoksuna tekrar ulaşana kadar Kova (♒) ve Balık (♓) burçları boyunca yükselmeye başlar. Bu dört ana nokta, iki gündönümü, ilkbahar ve sonbahar ekinoksu ile birlikte yılın dört mevsiminin göstergesidir; çünkü Güneş ilkbahar ekinoksuna ulaştığında ilkbahar başlar; Yengeç dönencesine ilerlediğinde yaz başlar. Diğer ekinoksa varışı sonbaharın gelişini işaret eder; ve en sonunda Oğlak dönencesine ulaştığında kış başlar.

Ekinoksların Presesyonu (Devinim)

Bu, Güneş'in her yıl aynı yerden geçmediği noktaya kadar sürekli olarak devam eden kademeli bir yer değişikliğine verilen isimdir; Güneş her yıl aynı yerden geçmez; tam tersine, Güneş her Zodyak turunu tamamladığında, ekvatoru bir önceki yıl geçtiği yerden biraz daha geride bir noktadan geçer, bunun sonucunda ekinoktal nokta her yıl aynı oranda geriye düşer. Yukarıda Zodyak noktalarına ait diyagrama bakacak olursanız ve ekliptik çemberinin, sabit kalan ekvator çemberi içinde, merkezi etrafında Yengeç (♋) burcuna doğru yavaşça döndüğünü hayal ederseniz -iki çember arasındaki temas korunur ve birbirleriyle kesiştikleri açıda hiçbir değişiklik olmaz- bu doğa olayı hakkında net bir fikir edinebilirsiniz. Koç (♈) ile gösterilen nokta daha sonra, Balık (♓) ile gösterilen noktaya iki dairenin kesiştiği noktaya gelene kadar ekvatorun üzerinde yavaşça ilerleyecek, böylece Balık (♓) noktası o zaman ekinoks üzerinde olacaktır, ki

şimdi durum budur. Zamanla, bu hareket devam ettikçe, Balık (♓) ekvatorun üzerine çıkarak ilerlemeye devam ederken Kova (♒) o yere gelmeye başlar ve bu böyle devam edecektir.

Güneş'in ekvatoru geçtiği nokta bir zamanlar Koç takımyıldızındaydı, ancak yüzyıllar boyunca Güneş'in kesiştiği yer bu takımyıldızın birinci derecesinden 30° geriye düştü, öyle ki ilkbahar ekinoksu şimdi gerçekten Balık takımyıldızındadır; ya da başka bir deyişle, Güneş 21 Mart'ta Balık takımyıldızının yıldızlarına girer, Hipparchus'un[187] bize bildirdiği şekilde iki bin iki yüz yıl önce girdiği Koç takımyıldızının yıldızlarına değil.

Güneş'in göksel ekvatoru geçtiği yer Koç (♈) burcu olarak işaretlenmeye devam etti, hala da ediyor ve öyle olmaya devam edecek, öyle ki Koç (♈) işareti artık, Balık takımyıldızının Zodyak'ındaki yerini gösteriyor. Bu nedenle, burçlar ve takımyıldızlar artık aynı yerde değillerdir. Belirli bir zaman sonra, Zodyak haritamızı kesinlikle doğru yapmak için, Koç (♈) burcu Balık takımyıldızının karşısına, Boğa (♉) burcunu Koç takımyıldızının karşısına, İkizler (♊) burcunu Boğa takımyıldızının karşısına, Yengeç (♋) burcunu da İkizler takımyıldızının karşısına yerleştirilmeli ve bu böylece tüm dairenin etrafında devam ettirilmelidir. Sadece kolaylık sağlamak ve daha kolay açıklayabilmek için bu şekilde gösterilmedi. Astronomik dilde yaz gündönümünün Yengeç (♋)burcunda olduğu söylendiğinde, kastedilen sadece ♋ işaretidir, aslında o dönemde Güneş, İkizler takımyıldızının yıldızlarına girer. Aynı şekilde kış gündönümü de Oğlak (♑) burcundadır, ancak Güneş'in konumu Yay takımyıldızındadır; sonbahar ekinoksu Terazi (♎) burcundadır, ancak Güneş Başak takımyıldızındadır.

187 Hipparchus, Platon'un ölümünden yaklaşık iki yüz yıl sonra eksenel presesyonu keşfeden ilk Yunanlı. Yunan astronom Hipparchus, M.Ö. 129 yılında ünlü yıldız kataloğunu ilk kez derlerken, yıldızların konumlarının danıştığı Babil ölçümleriyle uyuşmadığını fark etti. Bu Keldani kayıtlarına göre, yıldızlar oldukça sistematik bir şekilde kaymışlardı; bu da Hipparkus'a hareket edenin yıldızların kendileri değil, Dünya'nın kendisi olduğunu gösterdi. (*Britannica*, Precession of the Equinoxes)

Ekinoksların bu devinimi hâlâ devam ediyor, ancak Zodyak'ın dört ana noktası, Güneş'in gerçekte o dönemlerde girdiği takımyıldızlara bakılmaksızın, her zaman Yengeç (♋), Oğlak (♑), Koç (♈) ve Terazi (♎) burçlarıyla belirtilmeye devam edecektir. Bu sayede gökbilimciler, yıldızların bu görünürdeki hareketini gök yüzüne kayıt edebilirler. Bu olaya ekinoksların presesyonu ya da devinimi denir, ancak gerçekte ekinoktal noktanın geriye doğru kaymasına rağmen, ekinoksların geriye doğru kayması olarak adlandırılır; ancak yıldızların ilerliyor gibi görünmesine neden olduğu için "presesyon" olarak adlandırılır.

Bu hareketin hızı uzun süredir devam eden gözlemlerle belirlenmiştir ve her yıl bir derecenin elli çeyrek saniyesinden (50¼″) biraz fazladır. Dolayısıyla ekinoktal noktanın tam bir burç ya da 30° geriye düşmesi yaklaşık 2.140 yıl alır. 25.791[188] yıl içinde, tüm Zodyak çemberi tam dönüşünü gerçekleştirecektir. Bu döneme BÜYÜK PLATONİK YIL denir, çünkü filozof Platon, döngü tamamladıktan sonra dünyanın yeniden başlayacağını öğretmiştir.[189]

Bilinen yıldızların ilk kataloğunu yapan ve astronominin babası olarak adlandırılan Hipparchus, yıldızların hareketini ilk gözlemleyen kişidir. İki bin iki yüz yıl önce, ekinoktal noktanın, Koç takımyıldızının birinci derecesinde olduğu zamanı bize bildirir.

> *Hindoo gökbilimci Varaha, "Kesinlikle güney gündönümü bir zamanlar Asleha'nın (Aslan) ortasındaydı; kuzey, Dhanishta'nın (Kova) birinci derecesindeydi. der. O zamandan beri, ekinoktal noktaların yanı sıra gündönümü noktaları da ekliptik üzerinde 75° geriye gitmiştir. Bu*

188 Eksenel presesyon döngüsü yaklaşık 25.771,5 yıl sürer. *Milankovitch (Orbital) Cycles and Their Role in Earth's Climate by Alan Buis, NASA's Jet Propulsion Laboratory NEWS, February 27, 2020*

189 Büyük Yıl olarak da adlandırılan Platonik Yıl'ın daha eski ve mistik bir anlamı vardır. Platon, Güneş, Ay ve çıplak gözle görülebilen gezegenlerin yörünge hareketlerinin zamanda ileri ya da geri sarılmasıyla, bugün bulundukları konumla aynı oldukları bir noktaya varılacağını varsaymıştır. (*Wikipedia*, Great Year); Ayrıca bkz. *Jowett, Benjamin - Dialogues of Plato (1892) Vol III, s. 458; Archer Hind, R.D. The Timaeus of Plato (1888), 39 C-D, s. 128-131 ve s. 131 dipnot 17*

50¼'e bölündüğünde 5373 yıl elde edilir; bu da bizi dünyanın 464. yılına götürür. Sir W. Jones, Varaha'nın gündönümleri Yengeç ve Oğlak burcunun birinci derecelerindeyken ya da Hıristiyanlık döneminden yaklaşık 400 yıl önce yaşadığını söyler.[190]

Güneş'in yıllık ilerleyişinin kısa bir açıklaması, bu çalışmanın sonraki bölümlerinin anlaşılmasına çok yardımcı olacaktır. Bundan sonra anlatılacaklar yine Zodyak şekline bakılarak daha iyi anlaşılacaktır. Eski uygarlıklar yıla ilkbahar ekinoksunda başlarlardı. Bu noktada Güneş'le başlayarak ve onun ilerlemesini takip edersek, Mart ayında Koç (♈) burcundan ayrıldıktan sonra, bir sonrakinde Boğa ve İkizler (♉ ve ♊) burçlarına girdiği ve ilkbahar ekinoksundan yukarı doğru ilerledikçe, Güneş'in ışık, ısı ve manyetik gücünün her geçen gün arttığı görülecektir.

21 Haziran'da yaz gündönümüne ulaşılır, yaz başlar. Bu, yılın en uzun günüdür ve Güneş o zaman en büyük parlaklığına ulaşır ve en fazla ışığı yayar. Yaz ayları boyunca ısısı ve gücü en yüksek seviyededir, ancak Terazi (♎) burcuna yaklaştıkça, sonbahar ekinoksunda, günler yavaş yavaş kısalır ve Terazi'den ayrılırken, büyük bir hızla karanlık büyür ve günler kısalır.

Ekim ve Kasım aylarında Güneş Akrep ve Yay (♏ ve ♐) burçlarına girer ve soğuk ve fırtınalı rüzgârlar kışın yaklaştığını müjdelemeye başlar. Güneş her geçen gün güç kaybeder, ışınları, kış gündönümünde Oğlak (♑) burcuna ulaşılana kadar hızla daha zayıf ve solgun hale gelir. Bu dönemde yılın en kısa günü meydana gelir ve o andan itibaren Güneş, kışın soğuk kucağında ölü gibi yattığı görünür, ta ki tekrar Koç (♈) burcuna ve ilkbahar ekinoksuna yaklaşarak, yaşama geri dönüş belirtilerini göstermeye başlar.

190 *Burritt, Elijah H. - The Geography of the Heavens, and Class Book of Astronomy (1849), s. 78*

Koç (♈) burcuna ulaşıldığında, Güneş gücünü yeniden göstermeye başlar. Kar ve buz onun canlandırıcı ışıkları altında erir ve bitki örtüsü kendini yeniden göstermeye başlar.

İlkbahar ekinoksundan sonra Güneş hızla canlılığını geri kazanır ve onunla birlikte tüm doğa kışın cansızlığından ve ölümünden uyanır. Bir kez daha ışık ve güzelliğe bürünen yeryüzü ve gökyüzü, yeni bir hayata kavuşmanın sevincini yaşarlar. Eski uygarlıkların şiirsel ve alegorik dillerinde Güneş'i sonbahar ve kış aylarında katledilen, ilkbahar ve yaz aylarında ise yeniden hayata dönen bir varlık olarak tasvir etmelerine yol açan şey, Güneş'in Zodyak'taki yıllık ilerleyişini gösteren bu olayların art arda gelmesiydi.

Zodyak'ın Koç'tan (♈) Terazi'ye (♎) kadar uzanan, çiçek ve meyve mevsimlerini içine alan kısmı hayatın, ışığın ve güzelliğin bölgesi olarak tanımlanabilirken, sonbahar ekinoksundan Akrep (♏), Yay (♐), Oğlak (♑) burçlarından geçerek Balık (♓) burcunun son noktasına kadar uzanan tüm bu kısım da aynı şekilde karanlığın, kışın ve ölümün hüküm sürdüğü bölgedir.

4. Bölüm

Eski Uygarlıkların Astronomi Hakkında Bildikleri

Antik çağda yaşayanların astronomi hakkında ne bildiklerini araştırmak gerekecektir, zira bu çalışmanın bütününde ele alınan konular, onların astronomi bilimde bizim kadar olmasa da, Küçük Asya ve Mısır'daki son keşiflerden öncesine kadar sanıldığından ya da bu konuda özel bir araştırma yapmamış olanların şimdi bile genel olarak düşündüklerinden çok daha büyük bir mesafe kat ettiklerini gösterir.

Kaldean'ların[191] ilk gökbilimciler olduğu kabul edilir. Kaldeanların astronomi çalışmalarına başladıkları zaman kesin olarak

191 Kaldea , Kaldaea, Kaldi, Keldan, Keldani, Chaldea , Chaldaea, Chaldaean, Kaldean, Kaldealı şeklinde de söylenir. (Grek. Χαλδαία, Kaldaia; Akk. māt Kaldu veya Kašdu, İbr. כשדים, Kaśdim, Ar. كلدان, Keldan, Arm. Kaldo ܟܠܕܝ). Kaldî ismi, Latince "occultus, oc- culte, occulere, ob- celare" PIE kökü kel-, (gizli, saklanan, açıklanmayan, üstünü örtülen) isminden, "okült, okültizm ile uğraşan" anlamına gelir. Kitab-ı Mukaddes'te, "Keldani" ismi yıldızbilimci veya kâhin anlamlarında geçer. *(Vikipedi,* Keldaniler, *Online Etymology Dictionary,* Chaldean *)* Mezopotamya'nın uzak güneydoğu köşesinde M.Ö. 10.yy. sonu veya 9.yy. başı ile 6.yy. ortaları arasında var olmuş bir ülkedir. *Roux, George - Ancient Iraq (1992) (İlk baskı 1966), s. 281;* "Kaldean (Keldani)" terimi, on yedinci ve on dokuzuncu yüzyıllar arasında Doğu Asur Kilisesi'nden ayrılan ve Katolik Kilisesi ile birliğe giren Asurları tanımlamak için yakın zamanda yeniden gündeme gelmiştir. Bu tarihi, etnik ve coğrafi bir hatadır. "Keldani Katolik" terimi, yalnızca ırksal, etnik veya tarihi bir terimden ziyade, tamamen Hıristiyan bir mezhep (Baptist veya Anglikan gibi) olarak anlaşılmalıdır. Modern Keldani Katolikleri Asur halkı olarak kabul edilir, daha sonra Katolikliğe dönüşür ve Mezopotamya'dan uzaklaşıp M.Ö. 6. yüzyılda tamamen ortadan kaybolmadan önce Mezopotamya'nın uzak güneydoğu bölgelerine yerleşmiş soylu Keldani'lerle ilişki kurmaktan ziyade kuzey Mezopotamya'daki Asur halkına özgüdür. *(Bilgipedia)* Bir dereceye kadar dilde de izlenebilecek olan bu etnik bağlantı, Keldani teriminin çifte kullanımı için daha doğrudan bir açıklama önerecektir; ama Güney'in Keldanileri kesinlikle Sami'ydi, kuzeydekiler ise görünüşe göre İskitler ya da en azından İskit-Aryanlardı. *The History of Herodotus trans. by George Rawlinson (1859) in four Volumes Vol I, s. 479 dipnot 9*

bilinmemekle birlikte, Porphyrius otorite olarak kabul edilirse, Büyük İskender'in zamanından yaklaşık iki bin yıl önce yıldızlarla ilgili gözlemlerinin bir kısmını Yunanistan'a gönderdiler.[192] *"Kesinlikle,"* der Ideler, *"Kaldeanlar Ay'ın ortalama devinimlerini[193], Yunan gökbilimcileri Ay teorisinin temelleri için onların hesaplamalarını kullanmaya sevk edecek kadar bir kesinlikle biliyorlardı."*[194] Ve Humboldt ekler, *"Astrolojiye duydukları derin tutku nedeniyle yöneldikleri gezegen gözlemleri, aynı zamanda astronomik tabloların gerçek inşası için de kullanılmış gibi görünür."*[195]

Kaldeanlar ile ilgili benzer bir konudan bahseden Rawlinson[196],

> *İskender'e Babil'e kadar eşlik eden Callisthenes, bu başkentten Aristoteles'e, İskender'in şehri fethinden 1903 yıl öncesine kadar uzanan, orada korunmuş olarak bulduğu bir dizi astronomik gözlem göndermiştir. Epigenes, bu gözlemlerin pişmiş kilden tabletler üzerine kaydedildiğini anlatır ki bu, halkın edebi alışkanlıkları hakkında bildiklerimizle oldukça uyumludur. Simplicius'a göre, bunlar M.Ö. 2234 yılına kadar uzanıyor olmalıdır ve bu nedenle ilk dönem Kaldeani halkı tarafından başlatılmış ve yüzyıllar boyunca devam ettirilmiş gibi görünürler. Bu bilgileri Simplicius'tan öğreniriz.*

Bu, dört bin yıldan fazla bir süre önce.

192 *Populer Astronomy, Vol.3 No.5 (Jan. 1896), Lamaster, W. H - Growth and Magnitude of Sidereal Heavens, s. 227*

193 İng. Mean motion; Yörünge mekaniğinde, bir cismin bir yörüngeyi tamamlaması için gereken açısal hızdır. (*Wikipedia*, Mean motion)

194 *Ideler, Ludwig - Handbuch der Mathematischen und Technischen Chronologie (1825), Band I, s. 217-218; Baldwin, John D. - Pre-Historic Nations (1874), s. 177*

195 *Humboldt, Alexander von - Cosmos, A Sketch of a Physical Description of the Universe Volume 2 (1860), trans. by E.C. Otté s. 533; Lamaster, W. H - Growth and Magnitude of Sidereal Heavens - Populer Astronomy, Vol.3 No.5 (Jan. 1896), s. 227*

196 *Rawlinson, George - The Five Great Monarchies of the Ancient Eastern World Vol I (1862), s. 126-127*

Ptolemy[197] ayrıca M.Ö. 721 yılına kadar uzanan Kaldea gözlemlerini kullandı. Diodorus Siculus, Kaldeanların kuyruklu-yıldızları tamamen tabiat olaylarına dayandırdıklarını ve tekrar ortaya çıkacaklarını önceden bildiklerini söyler. Gezegenlere ilişkin kayıtlı gözlemlerinin çok eski ve çok kesin olduğunu belirtir. Seneca'ya göre, kuyruklu yıldızlarla ilgili teorileri günümüz modernlerinki kadar akıllıca ve doğruydu.[198] Onları sabit yörüngeleri olan gezegenler ya da hareketli yıldızlarla birlikte sınıflandırdıklarını söyler.[199]

Mısırlılar, ilk kralları Menes'in tahta çıkmasından önceki dönemde astronomi, geometri ve diğer bilimlerde de büyük ilerleme kaydettiler ki bu da bizi beş bin yıldan eski bir döneme götürür.[200] Herodot bize,[201] Mısırlıların "güneş yılını ilk keşfedenler ve onun izlediği yolu on iki kısma bölenler" olduğunu bildirir. "Bu bilgiyi" der, "yıldızlardan elde ettiler."

Mısırlılar bizim "artık yıl" dediğimiz şeyin mucitleriydi, çünkü takvimi düzeltmek ve düzenli tutmak için her dördüncü yılın üç yüz altmış altı günden oluşmasını sağladılar. Wilkinson'a göre bu en az M.Ö. 1322'de yapılmış olmalıdır.[202] Sezar, takvimde yaptığı meşhur düzeltme için Mısırlı bir gökbilimci olan Sosigenes'e borçluydu. Platon da geometrinin icadını benzer şekilde Mısırlılara atfeder. Herodot da şöyle der: "Geometri ilk olarak Mısır'da bilinmeye başlandı ve oradan Yunanistan'a geçti"[203]

197 Ptolemy - Klaudyos Batlamyus (Antik Yunanca: Κλαύδιος Πτολεμαίος, Klaudios Ptolemaios), İskenderiyeli Yunan matematikçi, coğrafyacı ve astronom.

198 "Apollonius Myndius ait cometas in numero stellarum errantium poni a Chaldaeis, tenerique cursus eorum." *Seneca, Lucius Annaei - Naturalium Quaestionum (1555), Liber VII., Cap.III, s. 156*

199 *Baldwin, John D. - PreHistoric Nations (1874), s. 177-178*

200 *Wilkinson, J. G., Sir - The Manners and Customs of the Ancient Egyptians in three volumes Vol II (1878), Chap. XI, s. 367*

201 *The History of Herodotus trans. by George Rawlinson (1862) in four Volumes Vol II, Book II, Chapter 4, s. 3*

202 *Wilkinson, J. G., Sir - The Manners and Customs of the Ancient Egyptians in three volumes Vol II (1878), Chap. XI, s. 370*

203 *The History of Herodotus trans. by George Rawlinson (1862) in four Volumes Vol II,*

der. Mısırlılar evrenin gerçek sistemini biliyorlardı. Güneş'in güneş sisteminin merkezi olduğu ve Dünyanın ve diğer gezegenlerin Güneş'in etrafında sabit yörüngelerde döndüğü gerçeği ile tanışmışlardı. Dünyanın küresel bir şekle sahip olduğunu ve kendi ekseni etrafında döndüğünü, böylece gece ve gündüzün oluştuğunu biliyorlardı. Ay'ın Dünya'nın etrafında döndüğünü ve Ay'ın Güneş'ten yansıyan ışıkla parladığını da biliyorlardı. Tutulmaların hesaplanmasını biliyorlardı; ekliptiğin eğikliğinin ve Samanyolu'nun bir yıldızlar topluluğu olduğunun farkındaydılar. Ayrıca yerçekiminin gücünü ve gök cisimlerinin bir merkeze çekildiğini de anlamış görünüyorlar.[204] Evrenin gerçek sistemini Yunanistan'a tanıtan Pisagor, onu Mısır'daki On kenti rahibi[205] Oenuphis'ten[206] aldı.

Sadece astronomi alanındaki bu büyük uzmanlık bile, Antik Çağ halkının, uzun zamandır çağdaş zamanların[207] en büyük icatlarından biri olarak kabul edilen teleskopa sahip olduğu varsayımına kesinlik kazandıracaktır; zira Kaldeanlar'ın ve Mısırlılar'ın bildiği bu astronomik gerçeklerin çoğunun keşfedilmesi, açıkça teleskop olmadan imkânsızdı. Uzun zamandır kayıp olan ve ancak Kopernik tarafından yeniden keşfedilen güneş merkezli sistem bilgisi, Venüs'ün evrelerini ortaya çıkaran ve böylece meseleyi şüpheye yer bırakmayacak şekilde ortaya koyan teleskopun yeniden keşfine kadar günümüz modernleri tarafından gerçekten kanıtlanmış ya da itibar edilmiş olarak dikkate değer görülmemiştir. Aslında bu noktada sadece varsayımlarla yetinmek zorunda değiliz, çünkü Antik Çağ halkının teleskopa sahip olduğuna dair bazı kesin kanıtlar vardır.

Book II, Chapter 109, s. 154

204 *The History of Herodotus trans. by George Rawlinson (1862) in four Volumes Vol II, Book II, Appendix to Chapter VII, s. 278* ve oradaki otoriterlerden alıntılar.

205 Yaratılış 41:45,50; 46:20

206 Oenuphis, Heliopolis'li Mısırlı rahip, filozof, geometrici ve ruhbilimci

207 İng. modern times; Avrupa'da "Orta Çağ" olarak bilinen, yaklaşık 1500'den günümüze uzanan dönem.

Baldwin'in "Prehistoric Nations"dan tekrar alıntı yapıyorum:[208]

> *Astronomi alanındaki ilerlemelerin çoğu teleskop ya da ona eşdeğer bir şey gerektirir ve antik çağlarda bu tür uzakları görmeye yardımcı araçların var olduğuna inanmak gerekli görünür.*
>
> *Layard ve diğerleri, Babil'in harabeleri arasında hatırı sayılır bir etkiye sahip güçlü bir merceğin keşfedildiğini bildirirler. Layard, bu merceğin Nimroud adı verilen bir harabelerin bir odasında iki cam kâse ile birlikte bulunduğunu söyler. Bir yüzü düz diğeri dışbükey olan plano-konveks, 1 ½ inç çapında ve bir inçin onda dokuzu kalınlığındadır. Düzlem tarafından 4 ½ inçte bir odak sağlar. Sir David Brewster, "Güneş ışınlarını büyütmek veya yoğunlaştırmak için bir mercek olarak kullanılmak üzere tasarlanmıştır.*[209]

Bu da antik çağın çok uzak bir döneminde, teleskobu icat etmek için bilgi sahibi olunması gereken tüm optik yasalarına ve ayrıca teleskopik kullanımlar için tasarlanan mercekler için çok gerekli olan cam imalatına aşina olduklarını gösterir. Cam yapma sanatının antik çağlarda bilindiği -bir zamanlar şüpheyle karşılanan- Mısır'daki keşiflerle de kanıtlanmıştır; burada cam üfleme işleminin tamamı antik eserlerin üzerinde tasvir edilmiştir. Eski Mısırlıların çeşitli renkli camlardan vazolar yapma becerisi o kadar büyüktü ki, çağdaş zamanların en iyi Avrupalı işçiler onlara denk olamazdı. Cam aynı zamanda Fenikelilerin en büyük ihracatlarından biriydi. Ancak Mısırlılar diğerlerinden üstündü ve Mısırlı bir rahip tarafından İmparator Hadrian'a sunulan bazı parlak renkli vazolar o kadar değerli ve nadirdi ki, büyük şatafatlı

208 *Baldwin, John D. - PreHistoric Nations (1874), s. 178 dipnot '*'*

209 *Layard, A. H. - Discoveries Among The Ruins Of Nineveh And Babylon (1853), London, Contents Chap. VIII s. x ii, Chap VIII, s. 196-197 ve s. 197 dipnot '†'*

kutlamalar dışında asla kullanılmadılar. Mısır camının mozaik işçiliğindeki bazı ayrıntılar (üç bin yıldan daha uzun bir süre önce bu halkta yaygın olan bir işlemle), örneğin kuşların tüyleri, yalnızca bir mercekle seçilebilecek kadar küçüktür; bu nedenle bu büyütme aracı, Mısır'da bu mozaik cam işçiliğinin yapıldığı uzak dönemde biliniyor olmalıdır. Bu bize mercek kullanımının erken bir dönemde Asur'la sınırlı olmadığını ve hatta orada henüz yeni keşfedildiğini gösterir.[210]

Baldwin çalışmalarına şöyle devam eder:[211]

> *Astronomide daha düşük başarılara sahip olan Yunanlılar ve Romalıların bile görmeye yardımcı olan aletleri vardı. Plutarch'a[212] atfedilen De Placitis Philosophorum, Lib. III., cap. V.'inde, ayrıca Vita Marcelli'sinde de bahseder. Plinius Secundus[213] tarafından, Naturalis Historiae, Lib. XXXVII, cap. V.'de, burada, kendi zamanında, zanaatkarların görmeye yardımcı olmak için zümrüt kullandığını ve görsel ışınları toplamak için daha iyi içbükey yapıldığını söyler (smaragdi eidem plerumque et concavi lit visum colligant). Nero'nun gladyatör dövüşlerini izlerken bu tür gözlükler kullandığını da ekler. Optik amaçlar için kullanılan içbükey ve dışbükey gözlüklerden sıkça bahsedilir ve bunların Mısır ve Doğu'dan geldikleri açıktır. Iamblichus, Pisagor'un yaşamında bize, Pisagor'un "optik gözlükler"*

210 *Wilkinson, J. G., Sir - The Manners and Customs of the Ancient Egyptians in three volumes Vol II (1878), Chap. IX, s. 143*

211 *Baldwin, John D. - PreHistoric Nations (1874), s. 178-179*

212 Plutarch (Yunanca: Πλούταρχος, 'plutarkʰos; MS 46-119) bir Yunan orta dönem Platoncu filozof, tarihçi, biyografi yazarı, denemeci ve Delphi'deki Apollon Tapınağı'nda rahipti. Öncelikle, ünlü Yunanlılar ve Romalıların bir dizi biyografisi olan Paralel Yaşamlar ve bir deneme ve konuşma koleksiyonu olan Moralia ile tanınır. Roma vatandaşı olduktan sonra muhtemelen Lucius Mestrius Plutarchus (Λούκιος Μέστριος Πλούταρχος) olarak adlandırıldı. (*Wikipedia*)

213 Pliny, Plinius , Plinii, büyük olan, olarak adlandırılan Gaius Plinius Secundus, Romalı bir yazar, doğa bilimci ve doğa filozofu, erken Roma İmparatorluğu'nun deniz ve ordu komutanı ve imparator Vespasian'ın bir arkadaşıydı. Ansiklopediler için bir editoryal model haline gelen ansiklopedik Naturalis Historia'yı (Doğa Tarihi) yazdı. (*Wikipedia*)

ve diğer aletlerin görmeye yardımcı olduğu kadar etkili bir şekilde işitmeye de yardımcı olacak aletler tasarlamaya çalıştığını söyler. Plutarch, Arşimet'in "Güneş'in büyüklüğünü göze göstermek için" kullandığı matematiksel aletlerden bahseder. Pisagor ve Arşimet Mısır ve Fenike'de ve muhtemelen Kaldea'da da öğrenim gördüler; çünkü milattan önce altıncı yüzyılda yaşamış olan Pisagor'un bilgi arayışı içinde "Mısır'ı ve Doğu'nun birçok ülkesini" ziyaret ettiği söylenir ve İskender'den sonra yaşayan Arşimet, Mısır'da çok zaman geçirmiş ve "diğer birçok ülkeyi" ziyaret etmiştir. Görünen o ki, Pisagor zamanında, görmeyi arttırmak için tasarlanan "optik gözlüklerin" ilgi çekici nesneler olarak görülmeyecek kadar yaygın olduğu anlaşılır ve bu gözlüklerin ilk olarak, Kuşi[214] *kökenli insanların*

214 Kuşi ya da Kuş Krallığı (Mıs. k³š, Asur. Ku-u-si, Grek. Κυς ve Κυσι; Kıpt. ϵϬωɯ, İbr. "כוש") Kuzey Sudan ve güney Mısır'da Nil Vadisinin olan Nubia'da bulunan eski bir krallık. Bölge halkına Kuşitler denir. Kuş ya da Thiops ülkesi Etiops'du ve Eski Ahit'te Yunanca'dan "Αἰθιοπία, Ethiopia" olarak çevrilen kelimenin orijinali "Kuş"tur ve "Etopyalı", "Kuşitli"demektir. Şimdi birçok kişi Etiyopya'nın sadece Afrika'da bu isimle anılan ülke olduğunu varsayar. Ama Yaratılış 2:13'de Etiyopya veya Kuş'un, biri Fırat diğeri Dicle olan Aden Bahçesi bölgesinde birbirinden ayrılan dört nehirden biri tarafından kuşatıldığı söylenir. Burası Nemrut'un Kuşite İmparatorluğudur. Strabon (Στράβων), antik Yunanlıların Hint Okyanusu'na doğru giden Güney uluslarının tamamını "Etiyopya" olarak adlandırdıklarını söyleyerek, "eğer günümüz modernleri bu terimi Mısır yakınlarında yaşayanlarla sınırlandırdıysa, bunun eskilerin anlamına müdahale etmesine izin verilmemelidir" der. Yine, "Etiyopyalıların hem Asya'nın hem de Afrika'nın tüm güney kıyılarını işgal ettikleri düşünülürdü ve Arap Körfezi veya Kızıldeniz tarafından Doğu ve Batı, Asya ve Afrika olarak ikiye bölündüler" der. Eski Sanskrit coğrafyacıları ayrıca "Kuşa dvipası (kara kütlesi, kıta, ada) içinde" ve "Kuşa dvipası dışında" olarak adlandırdıkları iki Kuş ülkesinden veya Etiyopya'dan bahsederler. Birincisi, Akdeniz kıyılarından ve Nil'in ağızlarından Hindistan sınırlarındaki Serhind'e kadar uzanır ve onu dünyanın yedi büyük dvipasından veya bölümünden biri yapar. Diğer alt dvipa veya "Kuşa dvipası dışında" ki Bab-el-Mandeb Boğazı'nın ötesindeydi, yani Yukarı Mısır veya Afrika Etiyopya'sıydı. *Garnier, J. - The Worship of the Dead or The Origin and Nature of Pagan Idolatry (1909) Preface, önsöz s. ix, 71,72.* Homeros'un Etopyalıların kim olduğu şüphelidir. Şair başka bir yerde bunlardan iki bölümden söz eder, biri yükselenin yakınında, diğeri Güneş'in batışının yakınında, her ikisi de o aydınlığa yakınlıklarından dolayı esmer çehrelere sahiptir ve her ikisi de mutlu bir varoluşa öncülük eder, çünkü bir ışık selinin ortasında ve mutlu bir varoluşun doğal bir sonucu olarak, kusursuz, saf ve her türlü ahlaki kirlilikten arınmış olarak yaşarlar. *Baldwin, John D. - PreHistoric Nations (1874), s. 60.* Kuşite ırkı, matematik ve astronomi bilimlerinin ilk kurucularıydı ve Kaldeanların bilgeliği dünya çapında ünlüydü. Bu bilimler hakkındaki bilgimizin çoğunun, onu eski

her yerde üstün bir şekilde ayırt edildiği ve dinleriyle çok yakından bağlantılı olan bu derin astronomi bilimini yaratan büyük adamlar tarafından icat edildiklerine ve kullanıldıklarına dair akla yakın hiçbir şüphe yoktur.

Yukarıda alıntılanan yetkili kişilerin görüşleri ve ileri sürülen düşünceler, antik çağ insanlarının yalnızca teleskopa ya da onun tam eşdeğerine sahip olmakla kalmayıp, aynı zamanda bu çalışmanın ilerleyen bölümlerinde kendilerine atfedilen felsefi astronomik alegorileri ortaya çıkarmalarına yetecek kadar astronomi bilgisine de sahip olduklarını kesin olarak ortaya koyar. Baldwin, onların dininin astronomiyle yakından bağlantılı olduğunu söyler.

Konumuz için gerekli ön hazırlık olarak kabul edilen hususları bu şekilde hallettikten sonra, antik çağın astronomik fikirleri ve dinleri ile masonik geleneklerin, efsanelerin, sembollerin ve simgelerin kökeni ve gerçek anlamı arasındaki bağlantının değerlendirilmesi artık gecikmeyecektir. Ne söylememiz gerekiyorsa bir dizi soru ve cevapla vücut bulacaktır. Bu, çeşitli derecelerle ilgili masonik konuşmalarla cemiyetin tüm kardeşlerinin aşina olduğu bir eğitim tarzıdır. Bu nedenle bu yöntemin masonik okuyucular için en kabul edilebilir yöntem olacağına ve diğer okuyucular için de rahatsız edici olmayacağına inanıyoruz. Bu şekil, açıklamaların netliği ile tutarsız olmayan ve ilave olarak başka hiçbir yöntemin sahip olmadığı bir yoğunlaştırma ve kısaltmaya izin veren bir özelliğe sahiptir.

Aribah veya Kuşite ırkından aldığını varsayabileceğimiz Araplardan elde edildiği de iyi bilinir. *Garnier, J. - The Worship of the Dead or The Origin and Nature of Pagan Idolatry (1909), s. 75*

İkinci Kısım

5. Bölüm

Masonik Astronomi

Nizamın[215] Adı

S. Masonlar çok eski çağlarda hangi isimle bilinirdi?

C. Kral Süleyman'ın tapınağının inşasından çok önce masonlar "Işığın Oğulları" olarak bilinirlerdi. Masonluk, antik çağın çeşitli dillerinde Lux (Işık) veya benzeri bir isim altında eski uygarlıklarda uygulandı.

S. "Masonluk" kelimesinin kökeni hakkında ne söylenebilir?

Birkaç seçkin yazar[216] bu kelimenin Yunanca mesouraneo[217] kelimesinin bozulması sonucu ortaya çıktığını ve "Ben gökyüzünün ortasındayım" anlamına geldiğini ve "gökyüzünün ortasında" olan ve ışığın en büyük kaynağı Güneş'e atıfta bulunduğunu söyler. Bazıları ise bu kelimeyi doğrudan eski Mısır dilinde Gü-

---

215 İng. Order; Türk Masonluğunda "Order" karşılığı olarak "Nizam" kullanımı daha yaygındır; Tarikat, Düzen; Orijinal İngilizce kelime bir Orta Çağ kavramını yansıtır. Tanımı: Bazı ortak onursal ayrım veya yükümlülük kuralına sahip kişilerden oluşan bir organ ya da ortak bir disiplin altında yaşayan di i kişilerden oluşan bir grup veya manastırlar topluluğu; Fransiskan tarikatı, Tampliye tarikatı. (*Definify*; *Online Etymology Dictionary*)

216 *Mackey, Albert G. - A Lexicon of Freemasonry (1845), s. 191,192; The Saturday Review 24 Nov.1860, Vol 10 Issue 265, s. 667; Mackey, Albert G. - An Encyclopaedia of Freemasonry and It's Kindred Sciences (1874), s. 489; Miscellaneous Notes and Queries, a Monthly Magazine of History, Folklore, Mathematics, Mysticism, Art, Science Vol. XI. published by S.C. and L.M. Gould, Manchester (1893), s. 1-3; Derivation of the Word Mason - Masonic Token, October 16, Vol.4 No.10 (1899), s. 79; Hall, Manly P. - Man, The Grand Symbol of the Mysteries (1932), s. 270; Mackey, Albert G. - Masonry Defined - Revised and Enlarged by Johnston, E.R. & Monette, A.C. (1939), "Question-583"*

217 Grek. μεσουρανέω, mesouranéo, Yun. μεσουρανῶ, mesouranó (*Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής, Lexikó tis Koinís Neoellinikis, Ortak Modern Yunanca Sözlüğü (1998)*; Göksel kürenin "en yüksek" noktası olan Zenit noktasında olmak. çn.

neş anlamına gelen "Phre"[218] ve çocuk anlamına gelen "Mas"[219] kelimelerinden türetmiştir: PhreMassen, yani Güneşin Çocukları ya da Işığın Oğulları.

Astronomi ve Geometri

S. Masonlar hangi iki bilime her zaman özel bir saygı göstermişlerdir?

C. Astronomi ve geometri, ikincisi birincisinin temeli olduğu için.

Mabet

S. Her mabet[220] nasıl konumlandırılmalıdır?

C. Doğudan batıya doğru.

S. Neden öyle?

C. Çünkü, seçkin bir kardeş ve mason yazar olan Dr. Hemming'in dilinde, "Rab'bin görkemi olan Güneş, doğudan doğar ve batıdan batar."[221]

S. Bir mabedin boyutları nedir ve üstü ne ile örtülüdür?

C. Boyutlarının bir sınırı yok ve tavanının kapladığı alan "bulutlarla örtülü veya yıldızlarla süslü gökyüzünden daha az değildir."[222] Oliver'in dilinde, bir mason mabedinin kapsamı sınırsızdır.

> *Yüksekliği gökyüzünün en yükseğine,*
> *derinliği yeryüzünün en derinliğine,*

218 *Simons, John W. - Comparison of Egyptian Symbols With Those of the Hebrews (1904), s. 42,58,61; The Antiquities of Egypt with a Particiular Notice of that Illustrate and Sacred Scriptures (1841), s. 100* "Re or Phre, the Sun.", *s. 102*, "Phre (the god sun)"

219 *Massey, Gerald - A Book of the Beginnings Vol 1 (1881), s. 65* - Mason - [MA, true ; SEN, brother, to fraternize, found, build, establish.]

220 İng. Lodge

221 *Oliver, George - The Historical Landmarks and Other Evidences of Freemasonry Vol I (1867) Lecture VI, s. 137*

222 İng. "the clouded canopy or starry-decked heavens"

uzunluğu doğudan batıya,
genişliği kuzeyden güneye. [223]

S. Bir mabedin kaç ışığı vardır?

C. Dr. Oliver'a göre, Sembolik Masonluk Sözlüğü'nde, bir mabedin biri doğuda, diğeri batıda ve bir diğeri de güneyde olmak üzere üç ışığı vardır.[224]

S. Neden böyle konumlandırılır?

C. Dr. Oliver, az önce adını verdiği çalışmasında, bunların "doğuda yükselen, güneyde öğle vakti zirvesine ulaşan ve batıda kaybolan Güneş'i ima ederek" konumlandırıldıklarını söyler. "Bu ışıklar," der Dr. Oliver "simgesel olarak aynı yerde olan Güneş'i, Ay'ı ve Loca'nın Üstadı Muhteremi'ni temsil eder."[225] Aynı otorite bize bir mabedin "kuzeyinde ışık olmadığını, çünkü Güneş'in oradan ışığını göndermediğini"[226] söyler.

S. Bu durumda mabet neyin simgesidir?

C. Doğudan, güneyden ve batıdan parlayan Güneş'in aydınlattığı tüm Dünya; gündüzleri "bulutlarla örtülü" ve geceleri "yıldızlarla süslü gökyüzü" ile kaplıdır. Geleneksel bir mason yazarı olan Hutchinson, "Mabet, yeni giren çırak bir masona açıklandığında, ona buranın Dünya'nın bir tasviri olduğu anlatılır."[227] der.

Görevlilerin Yerleri

S. Neden II.Nazır güneyde, I.Nazır batıda ve Üstadı Muhterem doğuda yer alır?

C. Çünkü Güneş günü açmak ve yönetmek için doğudan doğar ve aynı şekilde özenle yapılan çalışmaları sona erdirmek ve günü

223 *Oliver, George - Signs and Symbols Illustrated and Explained in a Course of Twelve Lectures on Freemasonry (1826), s. 228; Oliver, George - A Dictionary of Symbolical Masonry (1853), s. 132, "Extent"; Mackey, Albert G. - A Lexicon of Freemasonry (1872), s. 151*

224 *Oliver, George - A Dictionary of Symbolical Masonry (1853), s. 215, "Lesser Lights"*

225 *Oliver, George - A Dictionary of Symbolical Masonry (1853), s. 215, "Lesser Lights"*

226 *Oliver, George - A Dictionary of Symbolical Masonry (1853), s. 143, "Fixed Lights"*

227 *Hutchinson, William - The Spirit of Masonry (1855) (İlk basım 1775) Lec.IV, s. 70*

kapamak için batıdan batar; güneydeki Güneş ise öğle öğününde yorgun işçilerini uyarır ve onları çalışmaktan dinlenmeye çağırır.

Dr. Oliver'in, kendi sözlüğünde, şöyle geçer,

> *Kaide, üstünde kutsal kitap ile birlikte, Güneş doğudan doğarken, günü açmak ve canlandırmak için, mabedin doğusuna yerleştirilir ve Üstadı Muhterem de locayı açmak ve masonlukta kardeşleri çalıştırmak ve eğitmek için doğuda yer alır.*[228]

Bir başka mason yazar olan Gadicke, "Güneş doğudan doğar ve doğuda da Üstadı Muhterem yer alır" der ve son olarak, Dr. Hemming, locanın üç asıl görevlilerinden bahsederken şunları söyler:

> *Güneş doğudan doğarak günü başlatır ve tüm dünyaya yaşam ve nimet bağışlar. Bu tamamıyla Locada, toplantıyı açmak için doğuda yer alan ve herkese ışık, bilgi paylaşan ve yönetimi altındakileri ustaca idare eden Üstadı Muhterem tarafından temsil edilir. Işınlarının en dik olduğu, serin bir gölgenin en ferahlatıcı yer olduğu, güneydeki en yüksek noktasına ulaştığında, öğle vaktinin yaklaştığını takip etmek ve öğle saatinde usulüne uygun bir şekilde kardeşleri çalışmaktan dinlenmeye çağırmak için güneyde yer alan II.Nazır tarafından temsil edilir. Hâlâ batıya doğru seyrini sürdüren güneş en nihayet günü sona erdirir ve tüm doğayı uykuya geçirmek için sükûnet içinde dinlendirir; bu da, herkese emeğinin hakkını verdikten sonra Üstadı Muhteremin emriyle usulüne uygun bir şekilde batıda locayı kapatmak için yer alan I.Nazır tarafından temsil edilir.*

Dolayısıyla, yalnızca mabedin konumu, biçimi, boyutları, ışıkları ve eşyalarının değil, aynı zamanda asıl görevlilerinin ve onların buradaki mevki ve görevlerinin de Güneş'i referans aldığı açıktır. Bu mesleğin seçkin üyelerinin kamuya açık ve büyük lo-

228 *Oliver, George - A Dictionary of Symbolical Masonry (1853), s. 118,119, "East"*

caları tarafından onaylanmış yazılarından[229] yapılan birkaç alıntı, bunu masonluğa ait olmayan okuyucular için de açıkça anlaşılabilir bir dille ortaya koyar. Kardeşliğin tüm üyeleri, ritüelin ayrıntılarına dair kendi bilgileriyle bu gerçeği zihinlerinde tam olarak doğrulayacaklardır.

Masonik Seyahat

S. Masonlara hangi yöne doğru gitmeleri söylenir?

C. Doğuya doğru, ışığı aramak için.

S. Neden öyle?

C. Çünkü Güneş doğudan doğar ve muhteşem ışığın en büyük kaynağıdır.

Masonik Kelimeler ve İsimler

S. Bir "Ç.M."[230] kelimesi ne anlama gelir?

C. Önden de sondan da okunsa veya yazılsa, birden fazla farklı anlamı vardır, ama içerdiği temel bileşenlere ayrılırsa, Ateş-Tanrı'yı ya da Hayat Veren Ateşi[231], yani Güneş anlamına

229 Masonluğun otoriteleri Büyük Localar olarak bilinir. Büyük Localar, tüzükler çıkarır, ritüelleri düzenler ve basılı materyalleri yayınlar ve dağıtır. Bu basılı materyaller bir kişi veya bir grup birey tarafından yazılır. Basılı materyaller Masonluk adına konuşur ve Büyük Localar tarafından kabul edildiğinde, dağıtıldığında veya tavsiye edildiğinde yetkili yazılar haline gelirler.

230 İng. E.A.M.

231 Orjinalinde yazar "All-Quickening Fire" olarak kullanır ve aşağıdaki ilahiye bir göndermedir. "Quickening" eski formda hayat veren, canlandıran anlamındadır. "All-Quickening Fire" Metodist hareketin bir İngiliz lideri, ilahi yazan üretken bir ilahi yazarı Charles Wesley'in (1707 - 1788*); Wesley, John and Charles - The Poetical Works of John and Charles Wesley (1868), s. 164-165*'de bir ilahide geçer. Bu ilahi Metodist'leri ilahi *kitaplarında da yer alır.*
"Gel Kutsal Ruh, hayat veren ateş!
Gel've kutsal kalbime ilham ver," diye başlayan ilahinin orjinal metni,
"Come, Holy Ghost, all-quickening fire,
Come, and in me delight to rest;
Drawn by the lure of strong desire,
O come and consecrate my breast!
The temple of my soul prepare,
And fix Thy sacred presence there" şeklindedir. "Quickening Fire", Shakespeare'in Atinalı

geldiği görülecektir.

S. "K.M."[232] kelimesi ne anlama gelir?

C. Bu kelime, köklere ayrılırsa Ay anlamına gelir.

S. "Ü.M."[233] kelimesi ne anlama gelir?

C. Oluştuğu kökler, Hayırsever Ateş-Tanrı, yani Güneş anlamına gelir ve metallerin ilk olarak ateş yardımıyla insanın kullanımına uygun hale getirilmesinden dolayı, bu tanrıya Romalılar tarafından Vulcan adı verilmiş ve ona tapınılmıştır.

S. "B.B.Ü.H.A."in[234] adı ne anlama gelir?

C. Işığın başlangıcını veya tezahürünü ifade eden iki kökten türemiştir; ayrıca, O var olmuş ve olandır.

S. O halde, tüm isim neyi ifade eder?

C. Ebedi ışığın kaynağını, yani Tanrı'nın bir simgesi olarak alınan Güneş'i.

S. Öyleyse, B.B.Ü.H.A. kimi temsil eder?

C. Işığın büyük kaynağı olan Güneş'i.

Royal Arch

S. Royal Arch[235] nedir?

C. Loca ile hemen hemen aynı kelimelerle tanımlanabilir ve

Timon adlı eserinde de geçer. çn.

232 İng. F.C.M.

233 İng. M.M.

234 İng. O.G.M.H.A.

235 İng. Royal Arch; Fr. Royal Arche; Alm. Königlische Gewölbe; Krali Kemer, Krali Kubbe, Kraliyet Kemeri, Şahane Kubbe ya da Kemer, esk.Tr. Arş-ı Alâ, Ruveyal Arş; *Ayfer, Murat Özgen - Mason Sözlüğü (1992) Cilt 2, s. 844 "Royal Arş"*; Arch kelimesi Ahit Sandığı (Ark of The Covenant) ve Nuh'un Denizcileri'ndeki (Royal Ark Mariners) terimlerindeki Ark ile karıştırılmasın. Ark, Royal Arch'daki ikinci kelime Ark değil Arch'dır. Arch'ın üç anlamı vardır. İlki "kemer, iki noktanın arasını bağlayan dışbükey şekil", ikincisi "arş-ı âlâ" da olduğu gibi "baş, yüksek, yüce, doruk" üçüncüsü ise "dünyayı örten gök kubbe" dir. Masonlukta kullanılan iki sütunu birleştiren kemerdir. *Ayan, Tamer - Royal Arch (2000), s. 47-51*; Lat. *arca*: 1. göğüs kafesi, kutu, büyük kutu, sandık, saklama yeri, kasa, güvenli yer, sığnak, tabut, Ahit Sandığı (*Ark of the Covenant*), 2. ark (tekne, mavna), Nuh'un gemisi (*Noah's Ark*); Lat. *arcus* : eğim, kavis, kemer (*arch*), yay (*arc, bow*), gök kuşağı (*rainbow*) (PIE *$h_2$erk^{w}os) (*Wiktionary*); Sonuç olarak ark (*Lat. "arca"*) ile karıştırılmaması için (*Lat. "arcus"*) olan orjinal terim "Arch" kullanıldı. çn.

ilkbahardan sonbahar ekinoksuna uzanan yıldızlı gök kubbesinden veya büyük Zodyak kemerinden başka bir şey değildir.

S. Royal Arch neyle ayakta durur?

C. Zodyak'ın başlıca ana noktalarından üçü ile: temelde ekinoktal noktalar ve zirvede ise gündönümü noktasıdır.

S. Bu üç nokta neyin simgesidir?

A. Locanın üç sütunu gibi, onlar da BİLGELİK[236], KUVVET VE GÜZELLİK simgesidir. Dr. Oliver, Sembolik Masonluk Sözlüğü'nde bize şu bilgileri verir,

> *Loca, "Bilgelik, Kuvvet ve Güzellik" olarak adlandırılan üç sütun tarafından desteklenir; çünkü hiçbir mimari eser, tasarlamak için Bilgelik, desteklemek için Kuvvet ve süslemek için Güzellik olmadıkça mükemmel olarak adlandırılamaz.*[237]

S. Göğün Royal Arch'ını taşıyan üç büyük Zodyak noktası neden aynı zamanda bilgelik, kuvvet ve güzelliğin simgesidir?

C. Kral Süleyman'ın tapınağının inşası sırasında ya da yaklaşık M.Ö. 1004'te, göksel ekvator, ekliptiği Koç takımyıldızını yaklaşık 10°'lik bir açıda keserdi. Dolayısıyla o dönemde Aslan takımyıldızı yaz gündönümü noktasına ve Zodyak kemerinin zirvesine yakındı. Şimdi, aslan hayvanların en güçlüsü olduğu gibi, bir Zodyak kemerinin de zirvesi ya da kilidi onun en güçlü noktasıdır ve Güneş bu noktaya ulaştığında en büyük ihtişam ve güce sahip olur; bu nokta, günün en uzun olduğu yaz gündönü-

236 H.K.M.B.L. (Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası) ritüellerinde 1982'den bu yana "Akıl ve Hikmet, Kuvvet, Güzellik" olarak kullanılır ve (1914) tarihli ritüelde "Akl-ı Selim, Kuvvet, Hüsn"; (1950) "Aklü Hikmet, Kuvvet, Güzellik"; (1959) "Akıl ve Hikmet, Kuvvet, Güzellik"; (1967) tarihli ritüelde bu kısım kullanılmadı; (1969) "Bilgelik, Kuvvet, Güzellik"; (1971), (1976) "Akıl, Kuvvet, Güzellik" olarak kullanıldı. T.B.M.M. (Türkiye Büyük Mason Mahfili) İkinci Derece Çalışma Rehberi (1968) "İrfan, Kuvvet, Güzellik"; Ö.M.B.L. (Özgür Masonlar Büyük Locası) Birinci Derece (2020) tarihli ritüelde ve Kadın Mason Büyük Locası I. Derece Ritüeli (2013) inde "Bilim, Akıl ve Bilgelik; Güç; Güzellik" olarak kullanılır. çn.

237 *Oliver, George - A Dictionary of Symbolical Masonry (1853), s. 352, "Support"*

müdür ve kuvvetin simgesidir. İlkbahar ekinoksu güzelliği ifade eder, çünkü güzellik mevsimi olan baharın açılışını işaret eder ve hem gökyüzünü ışıkla hem de yeryüzünü çiçeklerle süsler. Sonbahar ekinoksu bilgeliği ifade eder, çünkü olgunluk mevsimidir. Bu noktanın yakınında, tüm çağlarda tipik bir bilgelik olan Yılan takımyıldızı da görülür ve birçok eski zodyaklarda bu nokta büyük bir yılan figürü ile gösterilir.

S. Bunun gerçekliği ve güzelliği zihne nasıl daha güçlü bir şekilde yerleştirilebilir?

C. Royal Arch'ın kendisini göklerde gerçekten göründüğü gibi düşünerek.

S. Bunu yapabilmek için ne gereklidir?

C. Takımyıldızlar hakkında yeterli bilgi ve gözlem için uygun bir zaman.

Royal Arch

S. Royal Arch'ı gözlemlemek için en uygun zaman nedir?

C. Takımyıldızları, Kral Süleyman'ın tapınağının inşası sırasında yaz gündönümünde oldukları gibi gözlemlemek istersek, 1 Ağustos civarında gökyüzüne bakmamız gerekir, ancak on ikide güneydeki Güneş, aşırı güçlü ışığıyla uygun yıldızların görülme-

sini engellediğinden, gözlemlerimizi altı ay boyunca ya da aynı yıldızların gece yarısı görülebildiği yaklaşık 5 Şubat'a kadar ertelememiz gerekecektir. Bu nedenle, Royal Arch'ı görmek için en uygun zaman yaklaşık 5 Şubat civarındaki "gece on ikidir."

Eğer güneye bakarak yerimizi alır ve gözlerimizi gökyüzünün uçsuz bucaksız kemerine doğru kaldırırsak, göreceğimiz manzara eşsiz bir ihtişama sahip olacak ve mesleğinin gerçeklerini iyi bilen aydın bir masona çok şey ifade edecektir. Koyu lacivert gökyüzünün derinliklerinde ve yay şeklindeki kavisin zirvesinin 30°'den daha az bir mesafesinde, KUVVET'in tipik bir simgesi olan Aslan takımyıldızı görülecektir; iki yanında ise antik çağlarda ekinoktal noktaları işaretleyen ve tüm görkemli kemerin üzerine oturmuş gibi duran Koç ve Terazi takımyıldızları fark edilecektir.

Terazi burcu, mizan ya da denge, muhakeme ölçeğinde her şeyi gerektiği gibi tartan ve değerlendiren BİLGELİK'in tipik bir örneğidir; ilkbahar ekinoksunun antik çağdan kalma yerini gösteren Koç ise GÜZELLİK'in tipik bir örneğidir, ayrıca, gecenin ve kışın soğuk kollarında ölü gibi yatan Güneş'in ilkbaharda, yeni bir yaşam ve güçle donanmış olarak yeniden doğacağına dair kesin bir işaret verir. İlkbahar ekinoksu veya Koç burcu bu nedenle ölümsüzlüğün de sembolüdür ve insan ruhunun mezarın karanlığından ihtişamla yükseleceğini öğretir. Ayrıca masonlara "tüm çağlarda masumiyetin simgesi olarak kabul edilen" kuzuyu hatırlatır ve Evrenin Ulu Mimarı'nın yönettiği yukarıdaki göksel locaya kabul edilmeleri için esasen gerekli olan yaşamanın ve davranışın saflığına dair uyarıda bulunur.[238]

Doğuda, Terazi'ye yakın bir konumda, Zodyak'ın güzel bakiresi Başak takımyıldızı yer alır. Sol elinde parlak yıldız Spica parıldarken, kuzeye doğru çok uzak olmayan Arcturus ihtişamla

238 *Cross, J.L. - The True Masonic Chart or Hieroglyphic Monitor (1826), s. 15; Moore, C.W. - The New Masonic Trestle-Board, Adapted to the Work and Lectures (1850), s. 24; Mackey, Albert G. - An Encyclopaedia of Freemasonry and It's Kindred Sciences (1874) "Apron", s. 84*

parlar. Batıda Boğa, Ülker ile birlikte görülür. Oryon ise heybeti ve güzelliğiyle devasa şekliyle gökyüzünde yükselir. Daha aşağıda ve ufkun yakınında büyük güneş yıldız Sirius alev alev yanar. Procyon da gökyüzünün daha yukarısında neredeyse eşit bir ihtişamla parlar.

İkizler burcu da, kudretli Jove'un[239] çocukları olan ikiz kardeşler Kastor ve Polluks da gökleri süsler. Kuzeyde "Kasyopya[240] altın sandalyesinde otururken" Büyük Ayı da kutbu korur. Orada ayrıca Kefeus[241] ve kayaya zincirlerle bağlı Andromeda[242] görülür. Sonsuz istikrarın simgesi olan kutup yıldızı sabit bir ışıkla parlar; pullu Ejderha[243] ise ışıltılı kıvrımlarını kutbun etrafına sarar. Bu arada, gece yarısı güney ufkundan Zenit'e[244] uzanan meridyeni gözlemlemeye devam ederken, diğer takımyıldızlar yükselir, her biri farklı bir mesaj vererek ışıltılı kemeri aydınlatır ve hep birlikte –

> *Parlarken sonsuza dek şarkı söylerler,*
> *"Bizi yaratan el, ilahidir!"*[245]

239 Jupiter, Yun. Ζεύς, Zeus

240 Lat. Cassiopēia; Grek. Κασσιόπεια (Kassiópeia) ya da Κασσιόπη (Kassiópē); Yunan mitolojisinde Andromeda'nın annesi olan ve eşsiz güzelliğiyle övünen kibirli kraliçe Kasyopya'nın adını alan kuzey gökyüzünde bir takımyıldızdır. Kraliçe takımyıldızı.

241 Lat. Cepheus; Grek. Κηφεύς (Kēpheús) ya da Κηφεῖος (Kēpheîos); Adını Yunan mitolojisinde Etiyopya'nın bir kralı olan Kefeus'tan alan, uzak kuzey gökyüzünde bir takımyıldızdır. Kral takımyıldızı.

242 Lat. Andromeda; Grek. Ἀνδρομέδα (Andromédа) ya da Ἀνδρομέδη (Andromédē); Yunan efsanesinde deniz canavarı Cetus (κῆτος, kētos) tarafından yenmek için bir kayaya zincirlen Kasyopya'nın kızından adını alan kuzey gökyüzünde bir takımyıldızdır.

243 Draco takımyıldızı

244 Ebü'l-Hasan İbn Yûnus'un ez-Zîcü'l-kebîrü'l-ḥâkimî adlı eserinde semtü'r-re's olarak geçer. Ar. سمت الرأس (samt al-ra's) "başın tepesi istikameti" demektir. Orta Çağ Latin yazıcıları tarafından (14. yüzyılda), muhtemelen Eski İspanyolca aracılığıyla (al-ra's) düşer ve zemt kelimesi kalır, bir yanlış kopyalama hatası neticesinde zenit şeklini alır. *(İslam Ansiklopedisi M.E.B. (2001), "SEMT (السمت)", Cilt 10, s. 473,474; İslam Ansiklopedisi T.D.V. (2009), "SEMT", Cilt 36, s. 499-500*; *Wikipedia,* Zenit)

245 İngiliz deneme yazarı, şair, oyun yazarı, politikacı Joseph Addison ve Richard Steele ait Londra'da günlük yayınlanan 23 Ağustos 1712 tarihli 465 sayılı "The Spectator" dergisinde, "The Spacious Firmament on High" (Yüksekte geniş gök kubbe) adlı tanrıya övgüyü içeren Mezmur 19:1-6'dan uyarlanan bir Ode, üç bölümlük lirik bir şiirin son

Sayfa 118'deki Royal Arch diyagramı sadece geometrik bir izdüşümdür ve bu nedenle Royal Arch'ın çeşitli takımyıldızlarının ve burçlarının birbirlerine göre konumlarından başka bir şey vermez. Yaz gündönümü kemerin kilit taşı olarak temsil edilir ve 21 Haziran'da Güneş'in, kemerin zirvesine yükseldiğini gösteren Güneş'in astronomik burçları üzerinde bulunur. Eskiden antik Mısırlıların mimaride "kemer" ile tanışmadıkları düşünülürdü, ancak son keşifler bunun onların en azından M.Ö. 2100'den beri bilindiğini gösterir (bkz. Wilkinson'un "Firavunlar Zamanında Mısırlılar").[246]

Royal Arch

iki mısrasıdır. Sözler Yaratılış 1:1-2:4; Eyüp 38:1-41; Mezmur 19; Baruh 3:9-4:4; Luka 21:25-36 ile ilgilidir. Tamamı sonra Joseph Haydn tarafından 1798'de ilahi olarak bestelendi. Bu ilahinin melodisi, Haydn'ın Yaratılış oratoryosundaki "The Heavens are telling" (Gökler Anlatıyor) korosundan uyarlandı. The Spectator'de yayınlalan makelesinde Joseph Addison'un bu konula ilgili fikirleri geniş bir biçimde yer alır. *The Spectator, Nume. CCCCLXV (465), Saturday, August 23, 1712.* çn.

246 *Wilkinson, J. G., Sir - The Egyptians in the Time of the Pharaohs (1857), s. 137-138*

Kral Süleyman'ın Tapınağı

S. Kral Süleyman'ın tapınağı neyin simgesiydi?

C. Elle yapılmayan, göklerde ebedi olan tapınak.

S. "Tapınak" kelimesinin bu anlamda dikkate değer bir manası var mı?

C. Tüm antik tapınaklar başlangıçta tapınmak için Güneş'e ve her yıl göklerde dolaşan, yapılarının ve süslemelerinin ayrıntılarında sembolik olarak temsil edilen yaz mevsiminin göksel gezegenlerine veya burçlarına adanırdı. *Tempus*[247], zamanın bir kesiti olarak kesmek kelimesinden gelir. "Temple (tapınak)" kelimesi *tempus*'tan gelir, "templum"[248] ise *tempus*'tan gelir ve bu nedenle "temple[249]" kelimesi tempus ile, zamanı kestiği, döngüyü kestiği,

247 **TEMPUS (Lat.),** (Genel olarak) zaman; (kelimenin tam anlamıyla) zaman dilimi; iki olay arasında geçen süre; aralık, dönem. İki kök önerilir: (1) PIE *tempos'tan ("strech; germek, uzatmak, esnetmek"), *ten- kökünün *temp- uzantısından ("to stretch", "string; sicim, ip, keman yayı"); anlam gelişimi "gerilen şey, germekten" → "stretch of time, zamanın süreci" → "time, zaman; occasion, uygun zaman"; (2) PIE *temh$_1$- ("cut, **kesmek**"), dolayısıyla "a section (of time), (zamanın) bir kesiti". Bu kök aynı zamanda Latince temnō, tondeō, Grekçe de τέμνω (témnō, kesişmek) anlamındadır (*Wiktionary*, Tempus). İngilizcede tek bir kelime olan "**time,** zaman" PIE *deh$_2$imō, PIE *deh$_2$y- ("bölmek") sözcüğünden alıntıdır. Aynı şekilde **time** (zaman), "serbest zamanlar" örneğinde olduğu gibi "uzatma, esnetme" ve "doğru zaman" örneğinde olduğu gibi "kesişim olan **nokta**" kavramlarını kapsar. (*Online Etymology Dictionary ve Wiktionary*, Time)

248 **TEMPLUM,** Templum sözcüğü Yunanca **τέμενος, témenos** ile aynı kökten gelir, yani **kesilmiş** ve **ayrılmış** bir alan. Bu sözcüğün kehanet anlamının Roma'daki özgün kullanımından kaynaklandığı kuşkusuzdur. Kehanette templum'un iki anlamı vardı: 1. Augur diye adlandırılan Kâhin'in lituusuyla (eğimli değnek) kuzeyden güneye "cardo" ve doğudan batıya "decumanus" diye adlandırılan hayali çizgilerle işaretlediği bir gökyüzü alanı ve bu gözlemlenen alanın dört bölgeye bölünmesi. 2. Gözlemler için dahil edilecek yeryüzü alanı, locus effatus olarak adlandırılan dikdörtgen bir alandı, yani yüksek sesle ilan ettiği noktalarla sınırlanmış bir alandı, ağaçlar ya da diğer sabit nesneler her bir yöndeki gözlemin sınırları olarak belirlenirdi. Bu alan da çizgilerle (cardo ve decumanus) dört bölgeye ayrılırdı ve gözlemci bu hayali çizgilerin kesiştiği noktada (decussis) otururdu. Augural templum'un bu iki anlamında da kesme fikrinin (τέμνω) korunduğu ve ayrıca templum'un şeklinin dikdörtgen olduğu görülecektir. Templum'un kehanet için bu şekilde kullanılmasının, templum'un orijinal dini anlamı olduğundan şüphe duyamayız ve buna göre, kelimenin daha sonra kutsanmış alanlar ve daha sonra binalar için aldığı geniş anlamlarda, hala kâhinler tarafından "açılışı yapılan" bu tür alanlar veya binalarla sınırlıdır ve dahası şekil hala dikdörtgen şeklindedir. *Smith W; Wayte, W.; Marindin, G.E. - A Dictionary of Greek and Roman Antiquities (1891) Vol.II s. 772*

249 **TEMPLE (1),** tapınak, "ibadet için bina, bir tanrı veya tanrıların hizmetine adanmış

döngüyü bitirip tekrar başladığı yıl ile eş anlamlıdır. Bu nedenle tapınak ve zaman ya da yıl ile bir bağlantı kurabiliriz.

S. Zaman -yani tapınak- her yıl kim tarafından güzelleştirilir ve süslenir?

C. Mart'tan Ekim'e kadar sürekli olarak gökyüzü ve yeryüzünü güzelleştirmekle meşgul olan Güneş tarafından.

S. Tapınağın inşasına ne zaman başlandı?

C. Zif[250] aynın 2. gününde veya yaklaşık 21 Nisan'da.

S. Tapınak ne zaman tamamlandı?

C. Bul[251] ayının 4. gününde veya yaklaşık 21 Ekim'de.

S. Bu tarihlerin astronomik bir önemi var mı?

C. Var. Nisan ayının 21'inde Güneş Boğa burcuna girer ve toprak sürülür, ekim dikim başlar. Ekim ayının 21'inde ise Güneş

---

yapı," Eski İngilizce tempel, Latince templum "kutsanmak için kutsanmış toprak parçası, bir tanrıya ibadet için bina." Watkins'e göre, yaygın olarak PIE kökü *tem- "kesmek", "**ayrılmış veya kesilmiş yer**" veya Klein, de Vaan'a göre *temp- "germek", "bir sunağın önünde temizlenmiş (ölçülmüş) alan" kavramına atıfta bulunur. Buradaki kavram belki de yerden kesilen "gerilmiş" iptir. Grek. τέμενος (témenos); "bir tapınağın etrafındaki kutsal alan", kelimenin tam anlamıyla "kesmek için yer", temnein kökünden "kesmek". Eski İngilizcede mecazi anlamda "ilahi varlık tarafından bulunduğu kabul edilen herhangi bir yer" anlamına gelir. 1590'lardan itibaren Yahudi sinagoglarına uygulandı. (*Online Etymology Dictionary*, Temple n.1)

TEMPLE (2), "alnın her iki yanındaki düzleştirilmiş bölge, alnın yan tarafı, şakak", genellikle başlangıçta "alnın yan tarafındaki ince deri uzantısı" anlamına geldiği ve PIE *ten- kökünün *temp- uzantısından ("to stretch", germek) kökünün bir uzantısı olduğu kabul edilir. Anlam gelişimi "germek"ten "gerilmiş deri"ye doğru olacaktır. (*Online Etymology Dictionary*, Temple n.2)

250 **Ziv**, İbr. "זִו"; ışıma, ışık, parlak, görkemli, ihtişam; muhtemelen Asur dilinden, "zîmu" ; Bu, yalnızca 1 Krallar 6: 1 ve 6: 37'de "ikinci ay" olarak bahsedilen "çiçek ayı"nın bir adıdır (yaklaşık olarak Nisan-Mayıs). Bu ay parlaklık ve ihtişam içinde olan bir aydır. Daha sonra Yahudiler tarafından İyar olarak adlandırıldı. 1 Krallar 6:1 "İsrail halkı Mısırdan çıktıktan dört yüz seksen yıl sonra, Süleyman, krallığının dördüncü yılının ikinci ayı olan **Ziv** ayında RAB'bin Tapınağının yapımına başladı." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 426*

251 **Bul**, İbr. "בּוּל"; Babil Sürgünü'nden önce "Bul" olan bu ay Heşvan / Marheşvan ayıdır. İbrani takvimine göre resmi yılın ikinci ayıdır (yıl 1 Tişri'de başlar) ve dini yılın sekizinci ayıdır (dini yıl 1 Nisan'da başlar). 30 gün çeken Heşvan ayının ismi Babilcedir. Gregoryen takvime göre Ekim-Kasım aylarına düşer. (*Wikipedia*, Heşvan); 1 Krallar 6:38 "On birinci yılın sekizinci ayı olan **Bul** ayında tapınak tasarlandığı biçimde bütün ayrıntılarıyla tamamlandı. Tapınağın yapımı Süleyman'ın yedi yılını almıştı." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 427*

Akrep burcuna girer; "yaz biter ve hasat sona erer." Bu nedenle, Güneş'in Koç burcundan Akrep burcuna kadar yedi burçtan (her yıl olduğu gibi) geçerken, sembolik olarak Royal Arch'ı yükseltiği, gökleri güzelleştirdiği ve süslediği ve yeryüzünün bereketli meyvelerini verdiği söylenirdi.

S. Bu nedenle, masonik gelenekte verildiği şekliyle Kral Süleyman'ın tapınağının inşasına ilişkin tüm anlatının astronomik bir efsane olduğu mu anlaşılmalıdır?

C. Tabi ki hayır, çünkü hem kutsal hem de profan tarihin[252] tanıklık ettiği gibi, Kral Süleyman'ın tapınağının inşasından daha kesin bir gerçek yoktur. Bununla birlikte, ona saygı duyan masonik geleneğin mistik bir öneme sahip olduğu doğrudur. Kendi içinde yalnızca gerçek bir dünyevi ve maddi tapınağın inşasının kısmen tarihini değil, aynı zamanda göklerin ve yerin simgesel bir tasvirini ve ayrıca Güneş'in Zodyak'ın on iki burç arasındaki yıllık geçişinin ayrıntılarını da içerir. Ayrıca tapınağın kendisinin, çeşitli kısımlarıyla tüm doğanın düzeninin simgesi olacak şekilde açıkça inşa edildiğine inanmak için iyi nedenler vardır.

Josephus[253] (Yahudilerin en bilgilisi), tapınağın bir prototipi olan Mişkan'ın[254] kurulmasının da bu nedenle sembolik olduğunu

252 seküler, laik, dünyevi, sivil tarih

253 Titus Flavius Josephus veya doğum ismiyle Yosef ben Matityahu (İbr. בן מתתיהו יוסף; Grek. Ἰώσηπος Ματθίου παῖς; M.S. 37 - 100, Kudüs'te dünyaya gelen ve Roma İmparatorluğu'nda, tarih alanında önemli bir etki yaratmış Yahudi tarihçi.
Yuhanna 19:38'de geçen Aramatyalı Yusuf (Joseph of Arimathaea) ile Titus Flavius Josephus'un (Yosef ben Matityahu ya da Yosef bar Mattathias) aynı kişi olma iddiaları vardır. Benzerlikler şu şekildedir:
(1) "Bar Mattathia" ile "Ar Mathaea"; İbr. "בֵּן" [bén], Aramiceden alıntılanan kelime בַּר [bar] daha yaygındır, Proto-Semitik *bin-, Arp. ابْن [ibn], بْن [bn], بن [bin], ابن [ibin] Arm. "בְּרָא" [bərā], Tr. oğul, oğlu; (*Wiktionary*, Proto-Semitic/bin-); (2) Yusuf, Yosef, Joseph, Josephus; (3) Arimathaea, kelimenin çeşitli dillerdeki benzerlikleri, Ara-matya, Ara-mya, İng. Ari-mathaea, Yun. Ἁρι-μαθαίας (Harimathaias), Ἁρι-μαθαίᾱ (Hari-mathaíā); Luka 23:51, Arimathea, Armatha, Ramathem (*Wiktionary*, Arimathaea); (4) Mattathias, Lat. Mattathiās, Grek. Μᾰττᾰθΐᾱς (Mattathíās), İbr. Kutsal Kitap מַתִּתְיָהוּ (mattiṯyāhū). (*Wiktionary*, Mattathias).
Ayrıca Josephus'un da Pavlus ile aynı kişi olma iddiaları vardır. Özellikle her iki kişiliğin Romalı ve Ferisi oluşları, her ikisinin de geçirdiği gemi kazası vd.

254 Tabernacle - Lat. tabernaculum; Çadır Tapınak; Kutsal Kitap'a göre, Tanrı'nın Konutu (İbr. מִשְׁכָּן, mishkān, "ikamet" veya "ikamet yeri"), Cemaatin Çadırı olarak

bize doğrudan bildirir.[255] Mişkan'dan ve başkâhinin giysilerinden söz ederken şöyle der,

> *Eğer biri Mişkan'ın dokusunu dikkatle incelerse, ve başkâhinin kıyafetlerine ve kendi kutsal hizmetimizde kullandığımız kaplara bir bakabilirse, Yasa koyucumuzun ilahi bir varlık olduğunu ve başkaları tarafından haksız yere suçlandığımızı görecektir; çünkü eğer biri bunlara peşin hüküm vermeden ve yargılamadan bakarsa, bunların her birinin evrenin taklidi ve temsili olarak yapıldığını anlayacaktır. Musa çadırı üç bölüme ayırarak bunlardan ikisini herkesin ulaşabileceği bir yer olarak kâhinlere tahsis etti ve bu ikisini kara ve deniz olarak ifade etti, bunlar herkese açık olan yerlerdi; ama üçüncü bölümü Tanrı'ya ayırdı, çünkü gökyüzü insanların ulaşamayacağı bir yerdi. Bir masanın üzerine konacak on iki somunla da, aylara bölünmüş olan yılı kastetti. Şamdanı yetmiş parçaya bölerek, gizliden gizliye Dekani'yi[256] ya da gezegenlerin yetmiş bölümünü ima etti; ve şamdanların üzerindeki yedi kandil ise, sayıları bu kadar olan gezegenlerin seyrine atıfta bulundu. Dört ayrı malzemeden yapılmış olan kâseler de dört elementi temsil ederdi; keten topraktan yetiştiğinden,*

---

da bilinir (אֹהֶל מוֹעֵד 'ōhel mō'êḏ, aynı şekilde buluşma, toplantı çadırı, vs.), İsrailliler tarafından Mısır'dan Çıkış'tan Kenan'ın ele geçirilişine kadar kullanılan, Yahveh'in (İsrail'in Tanrısı) taşınabilir dünyevi konut yeri. (*Wikipedia,* Tabernacle)

255 *Flavius Josephus - The Whole Genuine Works of Flavius Josephus trans. by Whiston, William (1865) Vol I in four Volumes - "Antiquities of the Jews" Book III, Chapter VII-7, s. 141; Flavius Josephus - The Works of Flavius Josephus trans. by Whiston, William (1822) Vol I in four Volumes, s. 135-137*

256 Decan, Yun. δεκανοί dekanoi; çoğ. δεκανός dekanos; Sans. drekkana; eski astrologlar, burçlara daha kapsamlı bir yorum getirmek için her burcu yaklaşık on günlük periyotlara ayırdılar. Bu bölümler "dekanlar" veya "dekantlar" olarak bilinir. "Decante" on gün arayla anlamına gelir. Dekanlar, Mısırlılar tarafından Birinci Ara Dönemde (M.Ö.2181-1991) gece saatlerinin ilerlemesini işaretlemek için seçilen otuz altı yıldız veya takımyıldızdan oluşan bir kümeydi. Ufuktaki her dekanın yükselişi yeni bir saatin başlangıcını işaret eder. Her dekanın ikiye bölünmesi elde edilen ikili dekanlar sayısı toplam yetmiş ikiye ulaşır bu da her otuz günlük burç periyodunun 10 derece yerine 5 dereceye bölünmesi demekti.

düz keten toprak anlamına gelirdi. Mor, denizi belirtirdi, çünkü o renk deniz kabuklu hayvanların kanıyla boyanır. Mavi, havayı belirtmek için uygundur; ve kırmızı da doğal olarak ateşi gösterecektir. Başkâhinin ketenden mintanı[257] *yeryüzünü, onun üstüne giydiği mavi kaftan*[258] *ise gök-yüzünü, etek ucundaki altın çıngırak gök gürültüsünü ve narlar*[259] *şimşeği ifade ederdi. Efod*[260] *ise, Tanrı'nın evreni dört elementten yarattığını gösterir; iç içe örülmüş altın ise, sanırım her şeyin kendisiyle aydınlandığı ihtişamla ilgilidir.*

Efod'un ortasındaki Essen[261] *adını verdiği göğüslük*[262] *de dünyayı temsil etsin diye tasarlandı, zira dünyanın tam merkezi burasıdır. Başkâhini çepeçevre saran kuşak*[263] *ise evreni saran ve içine alan okyanusu ifade eder. Başkâhinin üstündeki efodun her iki omzuna takılan düğme şeklindeki sardoniksler*[264] *Güneş'i ve Ay'ı işaret eder. On iki taştan ister ayları anlayın, ister Yunanlıların Zodyak dedikleri dairedeki burçların sayısını anlayın, bunların anlamı konusunda hata yapmış olmayız.*

257 Mısır'dan Çıkış 28: 39

258 Mısır'dan Çıkış 28:33

259 Mısır'dan Çıkış 28:34 "Eteğin ucu bir altın çıngırak, bir nar, bir altın çıngırak, bir nar olmak üzere çepeçevre kaplanacak." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 103*

260 Efod, İng. Ephod - yelek (İbr. אֵפוֹד 'efod) Efod başkâhin tarafından giyilen ve Hoe shen'in veya Urim ve Tummim'i içeren göğüs plakasının üzerinde durduğu ayrıntılı bir giysi. Bu tanıma göre, Efod altın, mavi, mor ve kırmızı ipliklerden dokunmuş, ince ketenden yapılmış ve altın iplikte ustaca bir işçilikle işlenmiştir. Mısır'dan Çıkış 28:4, 28:6-9

261 Essen "ἐσσήνη" [göğüs zırhı], Yunancada Kâhin, İng. Oracle anlamına gelir. *Flavius Josephus - The Whole Genuine Works of Flavius Josephus trans. by Whiston, William (1865) Vol I in four Volumes - "Antiquities of the Jews" Book III, Chapter VII-5, s. 139*

262 Mısır'dan Çıkış 28:30; 28:17-21

263 Mısır'dan Çıkış 28: 39

264 kırmızı oniks, çizgili kırmızı akik; Mısır'dan Çıkış 28:9-12; 39:6-7

Mavi rengiyle başındaki sarık, Mitre[265] *ise bana gökyüzü demekmiş gibi geliyor; çünkü Tanrı'nın adı başka türlü üzerine nasıl yazılabilirdi ki? Ve bunun altından bir taçla*[266] *da süslenmiş olması, Tanrı'nın hoşnut olduğu ihtişamdan dolayıdır. Şimdilik bu açıklama yeterli olsun.*

Yahudi başkâhin, cüppesiyle
François van Bleyswyck'in gravürü
Calmet, Augustin - Calmet's Great Dictionary of the Holy Bible (1732) Völ I

265 Mısır'dan Çıkış 28:4, 39; 29:6

266 Mısır'dan Çıkış 28:36

Bu alıntının son cümlesi, çadırın yapımındaki diğer birçok simgesel ayrıntıya işaret edilebileceğine dair açık bir ima taşır. Şimdi, "kutsal yer", perdeler, şamdanlar, kandiller, cübbeler ve çadırın diğer ayrıntıları tapınakta özel olarak yeniden üretildiği göre, tapınağın kendisinin de çeşitli bölümleriyle evrenin simgesi olacak şekilde yapıldığı sonucuna güvenle varabiliriz. Tapınağın ve çadırın tasarımlarının Tanrı'nın kendisi tarafından verildiğinin söylendiğini düşündüğümüzde, buna şaşırmamıza gerek yok, çünkü her şeyin büyük Yaratıcısı kendisine adanacak bir tapınağın tasarımlarını açıkladığında, tüm parçalarının diğer tüm eserlerinin toplamını - tüm evreni - simgelemesi gerektiğini varsaymaktan daha mantıklı ne olabilir?

Tüm mason yazarlarına göre mabet, Kral Süleyman'ın tapınağının simgesidir; dolayısıyla, neden aynı zamanda göklerin ve yerin de simgesi olduğunu anlamak kolaydır. Ayrıca biri olmadan diğeri de olamazdı. Doğal olarak, masonik geleneğin böylece üçlü bir karaktere sahip olduğu sonucu da çıkar:

(1) Kral Süleyman'ın tapınağının inşası kısmen gerçek bir tarihtir.

(2) Göklerin ve yerin sembolik bir tasviridir.

(3) Bir alegorik ve astronomik semboller sistemiyle, yüksek bir ahlak kodunun korunduğu yerdir.

Bu nedenle, üçlü yönüyle, TARİHİ, BİLİMSEL ve AHLAKİ' dir. İçinde gerçek ve mistik tapınağın, dünyevi ve göksel olanın inşasına dair iki hikâye ilginç bir şekilde iç içe geçmiş ve birbirlerine nüfuz etmiştir. Yine de, astronomik anahtar verildiğinden, bunlar ayrılabilir ve her biri kendi başına düşünülebilir.

Hiram Abif

İçlerinde Hiram[267] Abif hem otantik hem de mistik bir şahsiyet olarak görünür, o sadece Kral Süleman tarafından gerçek tapınağı güzelleştirmek ve süslemek için çalıştırılan becerikli bir zanaatkâr değil, aynı zamanda manyetik gücüyle gökyüzünün Royal Arch'ını yükselten, yeryüzü ve gök kürelerini güzelleştiren ve süsleyen Güneş'i temsil eden sembolik bir varlıktır, bu nedenle adının her iki karakteri de ifade eden iki yönlü bir anlamı vardır.

Gerçek şahsiyetin yaşamı ve davranışlarının bir dereceye kadar mistik şahsiyetin simgesi olduğu da doğrudur, ancak yine de birkaç önemli ayrıntıda farklılık gösterirler:

(1) Mistik Hiram masonik gelenekte yapıyı denetleyen ve tapınağın planlarını çizen bir mimar olarak temsil edilir. Tarihte bahsedildiği gibi gerçek Hiram, Kutsal Kitap'a ve ayrıca Josephus'a göre, hiçbir biçimde mimar değildi ve tapınağın tasarımlarından hiçbirini çizmedi.

(2) Masonik geleneğe göre mistik Hiram, tapınağın tamamlanmasından önce, çalışmalarının ortasında ve tasarımlarının çoğu tamamlanmadan aniden hayatını kaybetmiş olarak gösterilir.

Aksine, Kutsal Metinlerde[268] açıkça bildirildiği üzere, tarihi Hiram, tapınakta ve çevresinde Kral Süleyman için yaptığı tüm işleri bitirecek kadar yaşadı.

Mason olmayan okuyucuların yararına, İngiltere ve Amerika'daki en yüksek masonik kurumlar tarafından kabul edilen bir

267 Fenike / İbranice Hiram'dan, belki de Ahiram'ın kısaltması, kelimenin tam anlamıyla "yüce erkek kardeş". (*Online Etymology Dictionary,* Hiram)

268 Scripture, İng. sacred scripture, revered texts, Holy Writ; Dünya dinlerinin kutsal yazıları, büyük saygı duyulan metinleri. Kutsal yazılar dünya edebiyatının büyük bir bölümünü oluşturur. Biçim, hacim, yaş ve kutsallık dereceleri bakımından büyük farklılıklar gösterirler, ancak ortak özellikleri, sözlerinin dindarlar tarafından kutsal kabul edilmesidir. (*Britannica,* Scripture))

eser olan Dr. Oliver'ın Sembolik Masonluk Sözlüğü'nden kelimesi kelimesine alınan Hiram Abif ile ilgili masonik geleneğin özünü vereceğiz. Diyor ki Dr. Oliver:[269]

> *Hiram Abif'in görevinin işçileri denetlemek olduğuna ve görevlilerin raporlarını her zaman büyük bir titizlikle incelediğine dair sözlü olarak aktarılan eski bir geleneğe sahibiz. Gün başladığında, Güneş doğudan yükselirken, çalışmaya başlamadan önce tapınağa girip çalışmaları kutsaması için Yehova'ya dua etmek onun değişmez geleneğiydi. Ve benzer şekilde, Güneş batıda battığında, günün çalışmaları sona erdiğinde ve işçiler ayrıldığında, günün ahenk içinde korunduğu için Evrenin Ulu Mimarı'na şükranlarını sunardı. Sabah ve akşam duygularının bu bağlılık dolu ifadesiyle yetinmeyip, işçilerin çalışmaktan dinlenmeye çağırıldıkları tam öğle vakti[270] saat on ikide, işin ilerlemesini denetlemek, gerekirse çizim tahtasına yeni tasarımlar çizmek ve diğer bilimsel çalışmaları yapmak için her zaman tapınağa gider, görevlerini ağırbaşlı bir dua ile kutsamayı da unutmazdı. Bu dinî gelenekleri ilk altı yıl boyunca tapınağın gizli yerlerinde, son bir yıl boyunca da En Kutsal Yer'in[271] sınırları çerçevesinde sadakatle yerine getirdi. Sonunda, tam da yapının kapak taşının yerleştirilmesini kutlamak için belirlenen günde her zamanki gibi, geleneklerimize göre, tam öğlen vakti saat on ikide inzivaya çekildi ve bir daha sağ dönmedi.*

269 *Oliver, George - A Dictionary of Symbolical Masonry (1853), s. 169, "High Twelve"*

270 high twelve - İng. noon, Tr. tam öğle vakti; low twelve - İng. midnight, Tr. tam gece yarısı

271 "Holy of Holies", bir üstünlük ifade etmesi amaçlanan birebir tercümesidir. (İbr. "קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים", Ko'deş Ha Ko'da'şim) (Lat. sanctum sanctorum), (Grek. "ἅγια ἁγίων", hágia hagíōn) Kutsal Kitap King James Versiyonunda "Kutsalların Kutsalı" (Holy of Holies), her zaman "Most Holy Place, En Kutsal Yer" olarak çevrilir . Bu, İbranice deyimin en üst düzeyde kutsallığı ifade etme niyetiyle uyumludur. Birçok İngilizce belgede "En Kutsal Yer" adı "Kutsalların Kutsalı"nı ifade etmek için kullanılır. Diğer çeşitli versiyonlarda her ikisi de kullanılır. Türkçe versiyonunda "En Kutsal Yer" olarak kullanılır.

Aynı kitapta, "Defin Yeri"[272] başlıklı makalenin altında masonik efsanenin bazı diğer ayrıntıları da verilir. Dr. Oliver der ki,

> *Bir üstat masonun "defin yeri" der Dr. Oliver, Kutsalların Kutsalı'nın altındadır ve anıt üzerinde aşağıdaki efsane net bir şekilde açıklanmıştır: Kırık bir sütun, üzerinde açık bir kitap, önünde ağlayan bir bakire. Sağ elinde bir akasya[273] dalı, sol elinde külleri saklanan bir kavanoz. Arkasında duran Zaman, ellerini saçlarının buklelerine dolamış. Ağlayan bakire, tapınağın bitmemiş halini; kırık*

272 *Oliver, George - A Dictionary of Symbolical Masonry (1853), s. 55, "Burial-Place"*

273 Orijinal metinde Cassia (sinameki) olarak ifade edilmekle birlikte burada Acacia (akasya) anlamında kullanıldı, ancak Dr. Oliver "Acacia" başlığı altında, masonluk sistemine dahil edilmesinin gerçek nedenini belirlemede her ikisine de şüpheyle bakar. Akasyanın, bazılarının, Yahudi geleneğinden, mezara bir akasya dalı dikme, diğerlerinin de cenazelerde ellerinde bir dal taşıyan yas tutanların geleneğinden geldiğini söyler. Cassia (sinameki) Filistin topraklarına özgü olmadığını ve Kutsal Kitap'ta sadece kokulu bir bitki veya baharat olarak bahsedildiğini, kabuğu merhemlerde ve bazen de mumyalamada kullanıldığından bahseder. Diğerlerinin bahsettiği masonlukta kullanılan akasyanın (Grek. ἀκακία, akakía) bir ağaç veya çalı ile ilgili herhangi bir referansı olup olmadığına şüpheyle bakar, ancak Süleyman tarafından aramak için görevlendirilen kardeşlerin giydiği masonik önlüğün dokusu ve rengi anlamına geldiğini ve basitçe onların masumiyetini ifade ettiğini söylemine katılır. (*s. 4-5*, "Acacia"). Zira, Yunanca masumiyet veya günahtan arınmış anlamına gelen bir kelimedir. (*s. 5-6* "Acacaian"). Defnedildiği yeri belirleyen Accaia'lı (akasya) versiyonundan ziyade ellerine bir dal Cassisa (sinameki) aldılar versiyonuna daha meyilli olduğunu ifade eder. Bir tür defne olan "cassia" seçimini, mitolojik ya da sembolik olarak sahip olması gereken bazı gizemli referanslara dayandırır. *Oliver, George - A Dictionary of Symbolical Masonry (1853), s. 4-5, "Acacia"* Cassia başlığında da tarafını biraz daha kuvvetli belirtir. "1575'te Hiyeroglif'ini yayınlayan Pierius'a göre, 'cassia' (sinameki) eski zamanlarda onurun, zaferin, yaşamın ve dirilişin bir simgesiydi ve bu, onun sembolik efsanemize girmesine izin vermek için oldukça yeterli olacak." *Oliver, George - A Dictionary of Symbolical Masonry (1853), s. 62, "Cassia"*. Buna mukabil Mackey farklı düşünür ve hatta Dr. Oliver'i karşısına alarak zorlama bir açıklama yapar. Der ki, "Masonluğun sembolik bitkisini "Cassia" adıyla tanımlamanın çok büyük bir hata olduğunu söylememe lütfen izin verin. İlk hecesini oluşturduğu herhangi bir kelimenin telaffuzunda a harfini okumama alışkanlığından kaynaklanan bir hata. Muhterem Oliver bile, akasya sembolizmi hakkında iyi bilgi sahibi olmasına ve üzerine çok şey öğrenmiş olmasına rağmen, zaman zaman, istemeden de olsa, çok sık benimsenmesinden etkilenen sakıncalı yozlaşmayı kullanmasına izin verdi." *Pierii, Ioannis - Hieroglyphica, Sive, De Sacris Aegy (1575); Mackey, Albert G. - The Symbolism of Freemasonry (1869) Lecture XXVIII "The Spring of Acacia", s. 248.* Bu Cassia ve Acacia tartışması Acacian'lara bir gönderme olabilir. *Hutchinson, William - The Spirit of Masonry (1855) Lect. IX "The Master Mason's Order", s. 109, dipnot 2.* çn.

sütun, Masonluğun en önde gelen destekçilerinden birinin (H.A.B.)[274] hayatını kaybettiğini; açık kitap, hatırasının her Masonun kalbinde saklı olduğunu; akasya dalı, geride bıraktığı eserlerinin bulunduğunu; kavanoz, küllerinin özenle toplandığını ve arkasında duran Zaman, zamanın, sabrın ve azmin her şeyi başaracağını ifade eder.

Dr. Oliver ayrıca, "Hür Masonluğun Teokratik Felsefesi" kitabının dokuzuncu bölümünde Hiram Abif'ten bahsederken şunları söyler:[275]

Ölümüyle ilgili efsaneyi tekrarlamaya gerek yok, ancak bununla ilgili ilginç olabilecek bazı durumlar vardır. Anısı her gerçek mason için çok değerli olan ünlü eşi ona o kadar içten bağlıydı ki, öldüğünde teselli edilemez hale geldi ve teselli edilmeyi reddederek zamanının büyük bir bölümünü onun saygı gösterdiği küllerinin bulunduğu mezar için ağıt yakarak ve yas tutarak geçirdi. Onun hatırasına dikilen anıt özellikle görkemliydi; Büyük Nazır tarafından hazırlanan planlara göre en saf masonik ilkelere göre siyah ve beyaz mermerden yapılmış ve kraliyet sarayına ait özel bahçede onurlu bir konuma sahipti.

Hiram Abif'in ölümüyle ilgili masonik efsanenin ana gerçeklerinin yukarıda belirtilen onaylanmış yayını, konumuzun masonik olmayan okuyuculara açıklanması için gerekli tüm ayrıntıları içerir. Kardeşliğin üyeleri için trajik geleneğin tüm detayları elbette bilinir ve diğer herkes için kasıtlı olarak anlaşılmaz hale getirilen pek çok şey onlar için anlaşılır olacaktır.

Görüldüğü gibi Hiram'la ilgili masonik gelenek, ondan tapınağın baş mimarı ve işçileri denetleyen ve tapınağın inşası için tasarımlar çizen kişi olarak bahseder.

274 Hiram Abif

275 *Oliver, George - Theocratic Philosophy of Freemasonry (1856) - Lecture IX, s. 249-250*

Kutsal Kitap'ta ve Josephus tarafından sözü edilen tarihsel Hiram, geleneksel Hiram'dan farklı bir kişidir. Gerçekte Kral Süleyman'a gönderilen Hiram'ın tapınağın tasarımlarının hazırlanmasıyla hiçbir ilgisi yoktu. Tapınağın tasarımlarının, biçiminin ve boyutlarının ilahi emirle verildiği bize açıkça bildirilir (Kutsal Kitap 2 Tarihler 3:3-17)[276]. Bu nedenle onların en ufak ayrıntılarını bile değiştirmek ya da farklı bir hale getirmek Yehova'nın ani ve korkunç öfkesini üzerine çekmesine ve cezalandırmasına neden olacak bir günaha girerdi. Hiram'dan Kutsal Kitap'ın hiçbir yerinde mimar, hatta inşaatçı olarak bahsedilmez ya da tanımlanmaz. Kutsal Kitap 1 Krallar 7:14'te[277] "tüm işleri

276 2 Tarihler 3:3-17 Boyutlar ve Malzemeler, "(3)Tanrının Tapınağı için attığı temel, eski ölçülere göre altmış arşın uzunluğunda, yirmi arşın genişliğindeydi. (4)Tapınağın ön cephesini boydan boya kaplayan eyvanının genişliği yirmi arşın, yüksekliği yüz yirmi arşındıfı. Süleyman iç duvarları saf altınla kaplattı. (5)Ana bölümün duvarlarını da önce çam tahtasıyla, sonra saf altınla kaplattı; hurma ağacı ve zincir motifleriyle süsletti.
(6)Tapınağı değerli taşlarla bezetti. Kullanılan altın Parvayimden getirilmişti. (7)Kirişleri, kapı eşiklerini, duvarlarla kapıları altınla kaplattı. Duvarlara Keruvlar oydurdu.
(8)En Kutsal Yeri yaptı: Uzunluğu tapınağın genişliğine eşitti; uzunluğu da genişliği de yirmişer arşındı. En Kutsal Yerin iç duvarlarını altı yüz talant saf altınla kaplattı. (9)Altın çivilerin ağırlığı elli şekeldi. Süleyman yukarı odaları da altınla kaplattı. (10)En Kutsal Yerde iki Keruv heykeli yaptırarak altınla kaplattı. 'Keruvlar', (11)Keruvların kanatlarının uzunluğu yirmi arşındı. Keruvlardan birinin kanadı beş arşındı ve tapınağın duvarına erişiyordu. Öbür kanat da beş arşındı ve öteki Keruvun kanadına değiyordu. (12)Aynı şekilde öteki Keruvun da kanadı beş arşındı ve tapınağın duvarına erişiyordu. Öbür kanat da beş arşındı ve birinci Keruvun kanadına değiyordu. (13)Ayakta duran ve açılmış kanatlarının uzunluğu yirmi arşın olan Keruvların yüzü ana bölüme bakıyordu. 'Perde ve Sütunlar', (14)En Kutsal Yerin perdesi lacivert, mor, kırmızı kumaştan ve ince ketenden yapılmıştı. Üzerinde Keruv işlemeleri vardı.
(15)Süleyman otuz beşer arşın yüksekliğinde iki sütun yaptırıp tapınağın önüne diktirdi. Sütun başlıkları beşer arşın yüksekliğindeydi. (16)Gerdanlığa benzer zincirler yaptırarak sütunların üzerine koydurdu. Yüz nar motifi yaptırıp zincirlere taktırdı. (17)Sütunları tapınağın önüne diktirip sağdakine Yakin, soldakine Boaz adını verdi." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 544-545*

277 1 Krallar 7:14, "Hiramın annesi Naftali oymağından dul bir kadın, babası ise Surlu bir tunç işçisiydi. Hiram tunç işlemede bilgili, deneyimli, usta biriydi..." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 428* ve 1 Krallar 6:1-4, 1 Krallar 6:23-30; King James Kutsal Kitap'ında (KJV) "brass" olarak yani pirinç olarak kullanılır, yukarıdaki Türkçesinde tunç olarak geçer. New International (NIV), English Standard (ESV) gibi birçok çevirilerde "bronze" yani tunç olarak kullanılır. İbr. נְחֹשֶׁת [nə-ḥō-šeṯ] olarak bakır olarak kullanılır.

pirinçten[278,279] yapmak için bilgelik, anlayış ve beceriyle doluydu!" diye tanımlanır. Kutsal Kitap 2 Tarihler 2:14'te[280] Hiram'ın babası[281], şöyle tanımlanır:

> *"Altın, gümüş, pirinç, demir, taş, kereste, mor, mavi, ince keten ve kızıl renklerde çalışmakta, her türlü oymacılığı yapmakta becerikliydi."*

Buradan, Surlu bir adam olan Hiram'ın babasının mesleğinin süsleme sanatçısı ve heykeltıraş[282] olduğu anlaşılır. Hiram'ın, o zamanın geleneklerine göre babasının mesleğini takip etmiş olması muhtemeldir, aksi takdirde Sur Kralı Hiram, Hiram Abif'in başarılarını tarif ederken babasının mesleğinden bu şekilde özellikle bahsetmezdi. Kral Hiram, Hiram Abif'ten sadece "aklını iyi kullanabilen becerikli bir adam" olarak söz eder.[283] Josephus da Hiram'dan bahseder ve onunla ilgili olarak şu dili kullanır:[284]

278 Pirinç, bakıra çinko katılarak elde edilen sarı renkteki alaşımların genel ismi. Tunç (veya bronz) bakır-kalay alaşımıdır. Bakır kırmızı renkli bir metaldir. Çinko katılarak rengi açılır. Pirinçteki çinko yüzdesi arttıkça renk, kırmızıdan altın sarısına doğru yaklaşır. (*Wikipedia,* Pirinç alaşım); pirinç bakır + çinko alaşım (İng. brass); tunç (veya bronz) bakır + kalay (İng. bronze); Müzeler ve arkeolojideki modern uygulama, daha genel "bakır alaşımı" lehine tarihsel nesneler için her iki terimden kaçınır.

279 Yazar KJV'nu kullandığından ve bu KJV tercümesinde bronze veya tunç yerine "brass" yani pirinç kullanıldığından tüm bu çeviride de pirinç olarak kullanılıcak. çn.

280 2 Tarihler 2:14, "Annesi Danlı, babası Surludur. Altın, gümüş, tunç, demir, taş ve tahta işlemekte; ince keten, mor, lacivert ve kırmızı kumaş dokumakta ustadır. Her türlü oymacılıkta usta olduğu gibi her tasarımı uygulayabilecek yetenektedir..." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 544*

281 King James Kutsal Kitap 2 Chronicles 2:14'de "... his father was a man of Tyre, skilful to work in gold, and in silver, in brass, in iron, in stone, and in timber, in purple, in blue, and in fine linen, and in crimson", Hiram'ın babası gibi gözükse de, Kitabı Mukaddes Şirketi'nin yayınladığı Kutsal Kitap'ta, birçok İngilizce çevirilerde babasının sadece Surlu olduğu ifade edilir ve tüm marifetler Hiram'a atfedilmiştir. çn.

282 Yazar King James çevirisine göre devam ederek Hiram'ın babasının da süsleme sanatçısı ve heykeltıraş çıkarımını yaparak devam eder. çn.

283 2 Tarihler 2:13 "Sana Huram-Avi adında usta ve akıllı birini gönderiyorum." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 544*

284 *Flavius Josephus - The Whole Genuine Works of Flavius Josephus trans. by Whiston, William (1865) Vol I in four Volumes - "Antiquities of the Jews" Book VIII, Chapter III-4, s. 414*

"Bu adam her türlü işte yetenekliydi, ama asıl yeteneği altın, gümüş ve pirinç işlemeciliğindeydi. Süleyman'ın isteği uyarınca tapınağın bütün mekanik işleri onun tarafından yapıldı.

Tapınağın inşasıyla bir ilgisi olduğuna dair tek bir kelime bile yok. Sanki tapınağın kendisiyle ilgili bu sorunu ortaya koymak istercesine. Ancak, bu soruyu açıklığa kavuşturmak amacıyla, sadece Josephus değil, Kutsal Kitap da bu "mekanik işlerin" neler olduğundan açıkça bahseder. Kutsal Kitap 1 Krallar 7'de[285], tapınağın kullanımı hakkında ve Hiram tarafından yapılan tüm işler tam bir liste olarak ve açıklanarak yer alır. Hiram'ın yaptığı işlerin bu listesi Kutsal Kitap 2 Tarihler 4:11-19'da[286] da verilir. Aynı liste Josephus tarafından da verilir.[287] Bu otoritelerden Hiram'ın Kral Süleyman için şunları yaptığını öğreniriz.

Jachin[288] ve Boaz adlı iki pirinç sütun, süsleriyle birlikte. Altında on iki öküz bulunan eritilip kalıba dökülen pirinçten yuvarlak havuz[289]; büyük sanatsal güzelliğe sahip bir eser, ancak bir

285 1 Krallar 7 *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 427-430*

286 2 Tarihler 4:11-19 "(11)Hiram kovalar, kürekler, çanaklar yaptı. Böylece Kral Süleyman için üstlenmiş olduğu Tanrının Tapınağıyla ilgili işleri tamamlamış oldu: (12)İki sütun ve iki yuvarlak sütun başlığı, bu başlıkları süsleyen iki örgülü ağ, (13)Sütunların yuvarlak başlıklarını süsleyen iki örgülü ağın üzerini ikişer sıra halinde süsleyen dört yüz nar motifi, (14)On kazan ve ayaklıkları, (15)Havuz ve havuzu taşıyan on iki boğa heykeli, (16)Kovalar, kürekler, büyük çatallar. Huram-Avinin Kral Süleyman için RAB'bin Tapınağına yaptığı bütün eşyalar parlak tunçtandı. (17)Kral bunları Şeria Ovasında, Sukkot ile Seredata arasındaki killi topraklarda döktürmüştü. (18)Süleymanın yaptırdığı eşyalar o kadar çoktu ki, kullanılan tuncun hesabı tutulmadı. (19)Süleymanın Tanrının Tapınağı için yaptırdığı altın eşyalar şunlardı: Altın sunak ve ekmeklerin Tanrının huzuruna konduğu masalar," *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 546*

287 *Flavius Josephus - The Whole Genuine Works of Flavius Josephus trans. by Whiston, William (1865) Vol I in four Volumes - "Antiquities of the Jews" Book VIII, Chapter III-4, s. 414-416*

288 Kutsal Kitap'ta Yakin geçer. İbr. ("יָכִין", yā-ḵîn,), 1 Krallar 7:21, 2 Tarihler 3:17

289 (KJV, ASV, NAB) a molten sea , (NIV, ESV, BSB, NASB,) the Sea of cast metal, (NLT) a great round basin, (NKJV) the Sea of cast bronze, (NASB 1995, 1997) the Sea of cast bronze, (AB) the Sea [that is, the large basin used for ceremonial washing] of cast metal, (CSB) the cast metal basin, (HCSB) the cast metal reservoir, (CEV) a large metal bowl called the Sea, (GNT) a round tank of bronze; "הַיָּם מוּצָק" [hay·yām mutsák], İbr.

Sir Christopher Wren'den[290] ziyade bir Benvenuto Cellini'nin[291] dehasını çağırır. Ayrıca, kurbanlarda ve adaklarda kullanılmak üzere pirinçten on büyük leğen[292] ve kaideleri ve birçok tencere, kürek, et kancası[293] ve diğer sunak eşyaları.

Yukarıdaki eşyaların tümü parlak pirinçten yapıldı ve Ürdün ovalarında Sukkot[294] ile Saretan[295] arasında kil kalıplarda döküldü (2 Tarihler 4:17; 1 Krallar 7:46). Sukkot "çardaklar" anlamına gelir ve Yakup orada kendisine bir ev yaptığı ve "sığırlarına

---

de "הַיָּם", hay·yām ya da "יָם", yām, deniz; "מוּצָק", mutsák, katı, döküm anlamına gelir; Kutsal Kitap 2 Tarihler 4:2; Türkçesinde "havuz" geçer. Ar. kök (hwd, hwz) *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 545*

290 Sir Christopher Wren 17. yüzyıl İngiltere'sinde yaşamış tarihin en çok beğenilen İngiliz mimarlarından biriydi, aynı zamanda bir, anatomist, gökbilimci, geometri ve matematiksel fizikçi.

291 Benvenuto Cellini (1500 - 1571) İtalyan bir kuyumcu, heykeltıraş, teknik ressam, asker, müzisyen ve aynı zamanda şiir ve ünlü bir otobiyografi yazan bir sanatçı.

292 İbr. "כִּיּוֹר" [kiyyor], rahiplerin ellerini ve ayaklarını arındırmak için kullandıkları yer. İng. laver; Lat. lavatorium "yıkama yeri", lavare "yıkamak"; Fr. basin, esk.Fr. bacin, basen (leğen kemiği) Tr. leğen, Far. lagan, Ar. لَقَن [lakan], Akk. lakannu/ laḫannu; Yunak, yunmaktan, yıkamaktan; 2 Tarihler 4:6 - Süleyman yıkama işleri için on kazan yaptırdı.

293 İbr. "הַמְזַלְגֹת" [hamazalot], מִזְלֵג [mazleg] İng. fleshhooks, meat forks, the forks; Çölde Sayım 4:1 "...büyük çatalları..."; Mısır'dan Çıkış 38:3 "Sunağın bütün takımlarını -kovaları, kürekleri, çanakları, büyük çatalları, ateş kaplarını- tunçtan yaptı." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 116*

294 Yer olak iki Sukkot bilinir, ilki Kutsal Kitap'taki Mısır'dan Çıkış bölümünde bahsedilen Mısır'da Nil'in doğusunda bulunan ikinci durak olan yerin adı (Mısır'dan Çıkış 12:37), diğeri Ürdün Nehri'nin doğusunda, Yabbuk'un kuzeyindeki ovada ve ondan yaklaşık bir mil uzakta bulunan yüksek bir enkaz höyüğü olan Deir'Alla olarak tanımlanan bir şehir (Yeşu 13:27 ve ve Hakimler 8:14-16). Tanımlama, Kutsal Kitap'taki Sukkot'un Dar'ellah adlı bir yerleşim yeri ile tanımlandığı Kudüs Talmud'undaki (MS 4. yüzyılda derlenmiş) bir pasaja dayanır. *Wikipedia*, Sukkot place; *The Anchor Bible Dictionary, Vol. 2 D-G (1992) editor in chief Freedman, D.N., s. 126,* "Deir'Alla"

295 Saretan, (İbr. "צָרְתָן", tsā-rə-ṯān, İng. Zaredathah, Kutsal Kitap'ta Zarethan, Zarthan, Zartan, Sartan, Satthan, Sarthan) adıyla üç kez ve görünüşe göre birkaç kez de benzer adlar altında anılan bir kasaba veya bölge. İlk olarak, İsrailoğulları tarafından Ürdün'ün geçişi anlatımında (Yeşu 3:16), yanında bulunan (אָדָם) Adam şehrinin konumunu tanımlayarak adlandırılmıştır. Bundan sonra Süleyman'ın valilik bölgeleri listesinde Beytşean'a yakın olarak, yani Ürdün vadisinin üst kısmında ve Yizreel'in altında olarak bahsedilir (1 Krallar 4:12). Yine Sukkot ile bağlantılı olarak Süleyman'ın Ürdün ovasında metal döktüğü killi bir yer olarak bahsedilir (1 Krallar 7:46 "Saretan"; 2 Tarihler 4:17 "Seredata"). *Cyclopaedia Biblical Theological Ecclesiastical Literature by McClintock and Strong Vol X Su-Z (1891), s. 1062,* "Zar'etan"

çardak kurduğu" için bu şekilde adlandırıldı (Yaratılış 33:17)[296]. Kudüs'ün[297] doğusunun kuzeyinde, Ürdün Nehri'nin[298] ötesinde, Yabbuk[299] ırmağının sığ olan geçit yerinin yakınında olan Peniel[300] ve Şekem[301] arasında, kuş uçuşu ile en az seksen kilometre (elli mil)[302] vardır; Saretan hâlâ Sukkot'tan daha kuzeydedir. Bu nedenle "Sukkot ve Saretan arasında" ifadesi, pirinç dökümhanelerinin bulunduğu ve bu dökümlerin yapıldığı yerin, Kudüs'ün Sukkot'a olan uzaklığından daha uzak olduğunu gösterir.

296 Sukot - çardak, barınak, İbr. סֻכּוֹת [suk·kōṯ] ; Kutsal Kitap'ta bu manada İngilizce geçen kelimeler, booth, canopy, canopies, cottage, covert, hut, lair, pavilion, shelter, tae bernacle, temporary shelters, tent; Yahudilerin her yıl Tişri ayının 15. günü (Eylül ayının yaklaşık 21ve 22 inci günlerine gelir) kutladıkları 7 gün süren çardak ya da barakalar bayramı; Yaratılış 33:17 "Yakup'sa Sukkot'a gitti. Orada kendine ev, hayvanlarına barınaklar yaptı. Bu yüzden oraya Sukkot adını verdi." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 42*

297 "Kudüs" adı "Jerusalem" olarak çeşitli şekillerde etimolojik olarak "Tanrı Şalem'in temeli" anlamına gelir; Tanrı Şalem, Tunç Çağı şehrinin orijinal koruyucu tanrısıydı. Şalim veya Şalem, Kenan dinindeki alacakaranlık tanrısının adıydı ve adı İbranice "barış" kelimesinin türetildiği aynı kök SLM'ye dayanırdı. Sonek "ym, -ayim -eym" "çift" demektir, Zülkarneyn, Mescid-i Kıbleteyn gibi, dolayısıyla Yerushalayim isminin şehrin başlangıçta iki tepe üzerinde oturduğu gerçeğine atıfta bulunmasına neden olur. Yeruşalim veya Yeruşalayim formu ilk olarak Kutsal Kitap'ta, Yeşu Kitabı'nda geçer (Yeşu 10:1). Bir Midraş'a göre ad, Tanrı tarafından birleştirilen iki ismin birleşimidir: Yireh ("kalıcı yer", İbrahim'in oğlunu kurban etmeyi planladığı yere verdiği isim) ve Şalem ("Barış Yeri", Başrahip Shem tarafından verilen isim) (*Wikipedia*, Jerusalem)

298 Ürdün Nehri (Ar. نهر الأردن, Nahr al-'Urdunn; İbr. הַיַּרְדֵּן, Nəhar hayYardēn; Süryani Arm. ܢܗܪ ܝܰܪܕܢ Nahrā' Yurdnan), Nahr Al-Sharieat (Ar. نهر الشريعة, "sulama yeri") olarak da bilinir.

299 İbr. יַבֹּק [yab-bōq]; İng. Jabbok ; Yasa'nın Tekrarı 3:16 "... Ammonlularla sınırları ise Yabbuk Irmağıydı."

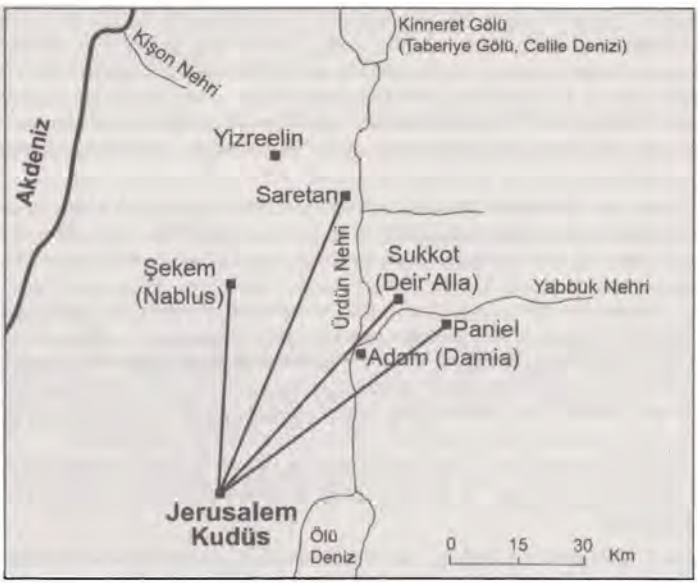
300 Kutsal Kitap'ta Penuel (veya Pniel, Pnuel; İbr. פְּנוּאֵל), Ürdün Nehri'nin doğusunda ve Zerka Nehri'nin güneyinde, Sukkot'tan çok uzak olmayan bir yer olarak tanımlanır. Yaratılış 32:30 "Yakup, «Tanrıyla yüzyüze görüştüm, ama canım bağışlandı» diyerek oraya Peniel adını verdi." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 41*

301 Ar. نابلس, Nablus, İbr. שכם, [Šəḵem] , İng. Shechem, Yun. Νεάπολις, [Neápolis] kuzey Batı Şeria'da, Kudüs'ün yaklaşık 49 kilometre (30 mil) kuzeyinde bir şehirdir. Kutsal Kitap'ta İbr. שְׁכֶם, Şekem 2 Tarihler 10:1 "Rehavam Şekem'e gitti" diye geçer.

302 Kuş uçuşu gerçek ölçümler şu şekildedir, Şekem-Paniel 41 km (26 mil); Kudüs-Şekem 49 km (30 mil); Kudüs-Seraten 78 km (48 mil); Kudüs-Sukkot 58 km (36 mil); Kudüs-Paniel 61km (38 mil). Bir kara milinin uzunluğu metrik hesaba göre 1.609,344 metreye eşittir.

Yabbuk akarsuyunun günümüzdeki adı Zarka[303] Nehri'dir.[304]

Kuş uçuşu ile Kudüs'ten Sukkot'a olan mesafe en az seksen kilometre (elli mil) olduğu göre, gidilen güzergahın mesafesinin çok daha fazla olduğu varsayılmalıdır. Kilin sadece bu uzak yerden temin edildiği (o günlerde ulaşımın yavaş olduğu düşünülürse oldukça uzaktır) ve Kudüs'e getirildiği, orada sanatçı tarafından döküm kalıplarının yapımında kullanıldığı söylenebilir. Ancak Yahudi Kutsal Metinler, dökümün yerinde yapıldığını açıkça söyler.

Kutsal Kitap anlatımına göre Süleyman Mabedin pirinç eşyalarının kalıplarının döküldüğü yerler. Yer isimleri Kutsal Kitap'ın Türkçe versiyonundaki şekliyle kullanıldı.

303 Zarka Nehri (Ar. نهر الزرقاء, Nahr az-Zarqāʾ, kısaca "Mavi Nehir") veya Yabbuk Nehri (İbr. נַחַל יַבּוֹק Nahal Yabōq), aşağı Ürdün Nehri'nin Yermuk Nehri'nden sonra ikinci büyük koludur. (*Wikipedia*, Zarqa River)

304 *Smith, William, Sir - Dictionary of the Bible (1883) Vol II, s. 1188-1189*

Hiram'ın faaliyetlerinin gerçekleştiği bu yerler, bundan dolayı Kudüs'ten seksen kilometreden (elli mil) ya da en küçük bir hesapla iki günlük bir yolculuktan daha uzun bir mesafede olmalıdır; otuz iki kilometre[305] (yirmi mil), o zamanlarda ve o ülkede sıradan bir günlük yolculuk mesafesidir. Sir William Smith, Dictionary of the Bible'da bunun yirmi dört kilometre (on beş mil) olduğunu söyler.[306]

Bunun yanı sıra, bunlar için gerekli olan kalıpların ve modellerin yapılması, Hiram'ın emeğini olmasa bile kişisel dikkatini gerektirecekti. Pirinç havuz, büyük leğenler ve bunların kaideleri ile on sekiz arşın[307] ya da yaklaşık otuz iki fit (9,42 m.)[308] yüksekliğindeki Jakin ve Boaz sütunları için gerekli olan büyük parçaların dökümü, kendisinin sürekli bakım ve dikkat göstermesini gerektirmiş olmalıdır (Benvenuto Cellini'nin Anılar'ı kitabında "Perseus'un güzel bir bronz heykelinin dökümü" ile ilgili anlattıklarına bakınız)[309]. Bu olaylar, çok sayıdaki farklı çalışmalarla bağlantılı olarak ele alındığında, Hiram'ın zamanının büyük bir bölümünü, ihtiyacı olan kilin sadece orada bulunabileceği, çalışmalarının yapıldığı o uzak alanda geçirmesi gerektiğini açıkça

305 20 mil ya da 32 km; askerlikte tam teçhizatlı piyade birliğinin sekiz saatte yürüme mesafesi.

306 "Yanlarında kadınlar, çocuklar ve sığırlar olduğu gibi, günde on beş milden fazla gittikleri varsayılamaz." *Smith, William, Sir - Dictionary of the Bible (1883) Vol I, s. 795*

307 Arşın- İng. cubits, Yun. πήχυς idi(pichys), İbr. "אַמָּה", (am-mah); Türk lehçelerinde arşun, arçın, arjın ve alçın şeklinde yer alan kelime, Pehlevîce areşnden (yeni Farsça âreş, reş) gelir. *(İslam Ansiklopedisi M.E.B. (2001), "ARŞIN (أرشون)", Cilt 1, s. 615; İslam Ansiklopedisi T.D.V. (1991), "ARŞIN", Cilt 3, s. 411-413)*; Latince isim cubitum "dirsek" kelimesinden, cubo, cubare, cubui, cubitum "uzanmak" fiilinden gelir. *(Mark H. Stone, "The Cubit: A History and Measurement Commentary", Journal of Anthropology, vol. 2014, Article ID 489757, (2014); Marchant, J.R.V., - Cassell's Latin Dictionary (1907), s. 144)*; Kutsal Kitap'taki alıntılar ve tarihi arkeoloji, İsrail'de var olan arşın için birden fazla standart uzunluk önerir; 1 Mısır (krali) arşın = 52,35 cm, 1 Mısır arşın = 45 cm, 1 Roma arşın = 44,4 cm, 1 İngiliz arşın = 45,72 cm dir. (Convert Units - Measurement Unit Converter)

308 18 İngiliz arşın = 324 inç = 27 fit = 8,23 m; 18 Mısır (krali) arşın = 371 inç = 30,91 fit = 9,42 m (*Convert Units - Measurement Unit Converter*)

309 *Cellini, Benvenuto - Memoirs of Benvenuto Cellini, a Florentine artist (1845) Vol II, Chap. XLI, s. 176*

gösterir. Bu şartlar altında, seksen ila yüz kilometre (elli ila altmış mil) uzaktan gelip Kudüs'teki tapınağı, yapımı devam ederken yedi yıl boyunca günde üç kez, hatta günde bir kez ziyaret etmiş olması imkânsızdır.

Pirinçten yapılan bu işlerin yanı sıra, Hiram'ın Süleyman için, Ahit Sandığının bulunduğu iç oda'ya[310] konulması amacıyla saf altından on şamdan, üzerleri çiçeklerle süslü kandiller ve maşalar; ayrıca kaseler, mum söndürücüleri, leğenler, buhurdanlar, Kutsal Yer ve tapınağın kapıları için altından menteşeler. Görüleceği üzere, bütün bu yapıtlar, "yetenekli bir metal ustası" ve bir dekoratif sanatçının çalışmalarıdır; hiçbiri bir mimar ya da inşaatçıya ait değildir.

Tapınağın içinde ve dışında yapılan diğer dekoratif işler, duvarlardaki keruvim[311] ve palmiye ağacı figürlerinden oluşan oymalar, ayrıca Kutsal Yer'e yerleştirilen altın keruvim, ne Hiram'ın yaptığı işler listesinde yer alır, ne de aynı bölümde adı geçer.

Mason geleneğinin mistik Hiram'ının da, tapınağın tamamlanmasından önce, ayrıntıları kardeşliğin tüm üyeleri tarafından bilinen ani bir ölümle karşılaştığı anlatılır. Gerçek Hiram'ın başına (bize söylendiği gibi, karısının kederinden intihar etmesine yol açan) böyle bir kaza gelseydi, kesinlikle trajik olayın önemi ve doğal olarak neden olacağı gecikme ve karışıklık, onun Kutsal Kitap'ın Krallar veya Tarihler kısmında ya da her ikisinde

310 İbr. "דְּבִיר" debir, dvir; Süleyman Tapınağı'ndaki sadece kohenin (kâhin, rahip) girmesine izin verilen Ahit Sandığı'nın bulunduğu Kutsallar Kutsalının en içteki kısım, oda. Kutsal Kitap'ta geçtiği bazı yerler, 1 Krallar 6:19-21, 8:6; 2 Tarihler 5:7; Mezmurlar 28:2; Kutsal Kitap'ta İng. oracle (KJV), Türkçe versiyonunda "iç oda" kullanılır.

311 Kerub ya da Keruv, (İbr. ב / ב iki farklı ses ile okunur: b / v); İng. cherub, İbr. "כְּרוּב", kə-rūḇ, çoğ. "כְּרוּבִים", kə-rū-ḇîm; bir melek, muhtemelen Akad dilinden türetilmiş bir biçimden ödünç alınmıştır: "karabu "kutsamak", , karibu "kutsayan" gibi, Asurlu koruyucu tanrı Lamassu için verilen bir isim. İbrahimi dinlere göre doğrudan Tanrı'ya bağlanan dünya dışı varlıklardan biridir. Keruvimin sayısız tasviri onlara Cennet Bahçesi'nin girişini (Hayat Ağacı'na giden yolu) korumak gibi birçok farklı roller verir. Keruvim, Kutsal Kitap'ta en sık görülen kanatlı göksel varlıklardır. İbranice kelime 91 kez geçer. İlki Yaratılış 3:24'tedir. (*Wikipedia*, Cherub); *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006)* basımında Keruv olarak telaffuz edilir.

de kaydedilmesine yol açardı, ancak tapınağın inşası ve Tanrı'ya adanması ile ilgili bu özel ve küçük ayrıntı, kutsal anlatının hiçbir yerinde böyle bir olaydan bahsedilmez; Josephus da böyle bir durumdan söz etmez. Bu aleyhte tanıklık neredeyse kesindir, ancak sadece buna güvenmek zorunda değiliz, ama Kutsal Kitap'ın hem Krallar hem de Tarihler kısmında, tarihi Hiram'ın, masonik geleneğin mistik Hiram'ından farklı olarak, tüm işlerini bitirinceye kadar yaşadığı konusunda bize doğrudan bilgi verilir. 2 Tarihler 4:11'de[312] şöyle der,

> *Böylece Hiram, Kral Süleyman'a Rab'bin evi için yapmış olduğu tüm çalışmayı sona erdirdi.*

Tapınak tamamlandıktan sonra, Süleyman'ın ona kendisi için, tapınak benzeri altın, gümüş ve ahşaptan süslemeler ve oymalarla muhteşem bir şekilde donatılan bir saray[313] inşa ettiği söylenir. Kutsal Kitap'ın Tarihler kısmında, ayrıca, etrafı oyma aslan figürleri ya da heykelleriyle çevrili, fildişinden yapılmış muhteşem bir tahttan[314] da bahseder. Yapımı ve süslemeleri ile bu saray, tapınağın tamamlanmasından on üç yıl sonra kullanılmaya başlandı (1 Krallar 7:1)[315]. Şimdi, Hiram kral tarafından kendi sarayını dekore etmesi için görevlendirildiyse, tapınağın tamamlanmasın-

312 2 Tarihler 4:11 " Böylece Kral Süleyman için üstlenmiş olduğu Tanrı'nın Tapınağı ile ilgili işleri tamamlamış oldu." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 546* 1 Krallar 7:40 "... Böylece Kral Süleyman için üstlenmiş olduğu RAB'bin Tapınağı'yla ilgili bütün işleri tamamlamış oldu" *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 429*

313 Kutsal Kitap Türkçesinde "Saray" ve bazı versiyonlarda "the Palace" (NIV, NLT, ISV), KJV dahil birçok versiyonlarda da "the House" olarak geçer. Burada tercümede "Ev" yerine "Saray" tercih edildi.

314 1 Krallar 10:18-20 "(18) Kral fildişinden büyük bir taht yaptırıp saf altınla kaplattı. (19) Tahtın altı basamağı, arka kısmında yuvarlak bir başlığı vardı. Oturulan yerin iki yanında kollar, her kolun yanında birer aslan heykeli bulunuyordu. (20) Altı basamağın iki yanında on iki aslan heykeli vardı. Hiçbir krallıkta böylesi yapılmamıştı." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 435-436*

315 1 Krallar 7:1 "... Süleyman kendine, yapımı on üç yıl süren bir saray yaptırdı." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 427*

dan sonra en az on üç yıl daha yaşamış olmalıdır. Hiram'ın kralın sarayı için çalıştığı da neredeyse kesindir; çünkü Hiram'ın yaptığı işlerin listesinde fildişi tahttan, aslanlardan ya da "kralın sarayı" için yapılan herhangi bir işten söz edilmese de, bu listenin yalnızca Hiram'ın tapınak için yaptığı işlerin bir listesi olduğu iddia edildiğinden, (1 Krallar 7:40 ve 2 Tarihler 4:11) sanatçının Süleyman'ın evi için yaptığı diğer işleri de kapsayacak şekilde bir liste bulacağımızı ümit etmeye hakkımız yoktur. Krallar kısmının yedinci bölümünün on dördüncü ayeti doğrudan Hiram'ın "Kral Süleyman'ın tüm işlerini yaptığını" söyler.[316] Bunun yanı sıra, tapınağın inşasında geçen yedi yıl ve kralın sarayının inşasında geçen on üç yıl, Süleyman'ın Sur Kralı ile kullanılacak malzeme ve yetenekli zanaatkarlar için yaptığı sözleşmenin yirmi yılının tamamını oluşturur ki, bunların başında büyük sanatçı ve heykeltıraş Hiram gelir; ve Süleyman'ın yardımlarına ihtiyaç duyduğu tüm bu yirmi yıl boyunca onu ve diğer yetenekli işçileri yanında tuttuğu neredeyse kesin bir varsayım haline gelir.

Kral Süleyman'ın Sur Kralı Hiram'la yaptığı bu sözleşmenin[317] içeriği ve süresinin yirmi yıl [318] olduğu konusunda Josephus da her iki noktayı da doğrular.[319] Bu nedenle Hiram'ın tapınak ve çevresindeki tüm işlerini bitirecek kadar yaşadığına dair kanıtlar kesindir ve ayrıca Kral Süleyman için on üç yıl sonra da çalışmalarına devam ettiği de kuvvetle muhtemeldir.

316 1 Krallar 7:14 "... Gelip Kral Süleyman'ın bütün işlerini yaptı." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 428*

317 1 Krallar 5:12 "... Aralarında bir antlaşma yaptılar." K*utsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 425*

318 2 Tarihler 8:1 "Süleyman RAB'bin Tapınağıyla kendi sarayını yirmi yılda bitirdi." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 551*; 1 Krallar 9:10 "Süleyman iki yapıyı -RAB'bin Tapınağıyla kendi sarayını- yirmi yılda bitirdi.", *s. 434*

319 "Süleyman tüm bunları yirmi yılda tamamladığında ..." *Flavius Josephus - The Whole Genuine Works of Flavius Josephus trans. by Whiston, William (1865) Vol I in four Volumes - "Antiquities of the Jews" Book VIII, Chapter V-3, s. 425;* "Şimdi Kral Süleyman, Sur Kralı'nın bu mektubunu getirir getirmez, orada ilan ettiği hazırlığı ve iyi niyetini övdü ve istediğini ödedi. ... Böylece Hiram ile Süleyman arasındaki dostluk daha da arttı ve sonsuza kadar devam edeceklerine ant içtiler." *Book VIII, Chapter II-9, s. 411*

Aynı zamanda, hem kutsal hem de profan tarih tarafından, onun tapınağın baş mimarı olduğu ve tapınak için hiçbir tasarım yapmadığı açıkça kanıtlanır. Yahudi Kutsal Metinleri'ne göre, tapınağın tasarımları yalnızca Tanrı'nın kendisi tarafından yapılmakla kalmamış, aynı zamanda tüm çalışma Evrenin Ulu Mimarı'nın ilhamıyla da bizzat yönetilmiştir. Bu durumda, eğer tarihi Hiram mimar değil de sadece dekoratif bir sanatçı ve heykeltıraş olsaydı ve tapınağın tamamlanmasından önce ani bir ölümle karşılaşması gerekmeseydi, bu durumda, simgesel tapınağın tamamlanmasının ardından bu üzücü kaderle karşılaşan kişi gerçek Hiram değil, Güneş'i temsil eden mistik Hiram olduğu sonucu çıkar. Masonik geleneğin tarihsel olarak her bakımdan doğru olduğu iddiası, temel özelliklerinin çoğunda Kutsal Metinler'le doğrudan çeliştiği için sürdürülemez. Bununla birlikte, eski kardeşlerimizin hiç şüphesiz yaptığı gibi, onu alegorik karakteri içinde ele alırsak, daha önce de açıklandığı gibi, tarihsel olduğu kadar kısmen simgesel de olan iki yönlü doğası içinde kabul edersek, tüm zorluklar bir anda ortadan kalkar. Böylece masonik geleneğin bütünlüğü tamamen korunmuş olur. Bütün efsane sadece en görkemli astronomik gerçeklerin saygı duyulan bir koruyucusu ve saklayanı olmakla kalmaz, aynı zamanda iki yönlü bir güzellik ve hakikat tarafından aydınlatılmış olur.

Bu son soruya verdiğimiz cevap zorunlu olarak biraz uzun oldu. Bunu hallettikten sonra, masonik geleneğin astronomik alegorilerine ilişkin açıklamamıza kaldığımız yerden devam edelim.

6. Bölüm

Güneş'in Ölümü ve Dirilişinin Astronomik Alegorisi

S. Astronomik[320] bir alegoride Güneş'in nasıl katledildiği anlatılır, bunu daha etraflıca açıklayın.

C. Tüm antik astronomi efsanelerine göre, Güneş'in üç sonbahar ayı tarafından katledildiği söylenir - Eylül, Ekim ve Kasım, ona art arda saldırıyormuş gibi temsil edilir.

S. Güneş'in ne zaman katledildiği söylenir?

C. Daha önce açıklandığı gibi, tapınağın tamamlanmasına yakın.

S. Güneş'in kim tarafından ve nasıl katledildiğini daha ayrıntılı olarak açıklayın.

C. Güneş, kış gündönümüne[321] doğru Eylül, Ekim ve Kasım aylarından ya da Zodyak boyunca ilerlerken arka arkaya karşılaştığı üç sonbahar burcu olan Terazi (♎), Akrep (♏) ve Yay (♐), antik çağdaki şekliyle Akrep (♏), Yay (♐) ve Oğlak (♑) tarafından "Zodyak'ın güney kapısında" katledilir; eski Yunanlıların şiirsel dilinde, "Tanrı Kapısı"[322] olarak adlandırdıkları bu

320 Gökbilimsel

321 Kış gündönümü 21-22 Aralık; Yaz gündönümü 20-22 Haziran; İlkbahar Ekinoksu 20-21 Mart; Sonbahar ekinoksu 22-23 Eylül.

322 **Gate of God**; Bab-el; Babil, İbr. בָּבֶל [Babel], Ar. بابل [Bābil], Lat. Babylōn, Grek. Βαβυλών [Babulôn] Bābilim'den türetilmiştir, yani "tanrıların kapısı" anlamına gelir. Çivi Y. "𒆍𒀭𒂗𒍣" KA_2. DIĞIR.RA^{KI} idi. Bu, Sümerce ifade *kan diŋi ra k* KA_2, 𒆍 *bābu* "kapı", 𒀭 *ilu* DIĞIR, Dingir "tanrı" dır ve 𒂗 RA, genel bir sonektir. Son 𒍣 KI, bir yer adı için belirleyicidir. Çivi yazısı işareti, en yaygın olarak dini isimler ve ilgili kavramlar için belirleyici olarak kullanılır; bu durumda, telaffuz edilmez ve geleneksel olarak ör. ^{D}Inanna. 𒀭 **Dingir** ya da **DIĞIR** - Süm. telaffuzu: [tiŋir] Süm. "tanrı" veya "tanrıça" için kullanılan bir kelimedir. Genel olarak bir tanrıyı veya tanrıların yüce babası olan Sümer tanrısı An'ı gösteren yıldız biçimli bir ideogram olarak ortaya çıktı. Dingir aynı zamanda

yer Güneş'in en düşük güney yükselimine ulaştığı noktadır. Sonbahar ekinoksuna ulaştığında ışık ve sıcaklıkla parlayan yaz güneşi 21 Eylül'de Terazi (♎) burcuna girer. O ay boyunca ve 21 Ekim'e kadar ışığı ve ısısı azalır, ancak Eylül'ün saldırısından ciddi bir zarar görmeden Terazi'den (♎) çıkar. Ekim ayındaki saldırı çok daha ciddidir; ve Güneş 21 Kasım'da Akrep'in (♏) zehirli burcundan ayrıldığında, gücünün büyük bir kısmından mahrum kalır ve ihtişamının yarısından fazlasını kaybeder. Güneş güney dönencesine doğru yoluna devam eder ve Kasım ayında ölümünün kaçınılmaz kaderini belirleyen Yay'ın (♐) ölümcül hızlı okuyla karşılaşır; 21 Aralık'ta artık, Güneş üçüncü sonbahar burcunu terk ettiğinden beri, kış gündönümünde ölü olarak yatar.

S. Neden üçüncü saldırının, yani Kasım ayındaki saldırının Eylül ya da Ekim ayındakinden daha ölümcül olduğu söylenir?

C. Çünkü 21 Aralık'ta Güneş, Kasım Ayı'nın egemen burcu olan Yay'ın (♐) hakimiyeti altından çıktığında, Oğlak burcuna (♑) girer ve en düşük yükselimine ulaşır. Bu, yılın en kısa günüdür. Haziran ayında, yaz gündönümünde, parlak ve görkemli günlerin uzunluğu on beş saatin üstündeydi. Oysa şimdi solgun Güneş, Aralık ayının kasvetli ufkunun üzerinde ancak yaza göre yarısından biraz daha uzun bir süre yükselir ve zayıf ışınları gökyüzünü karanlığa boğan koyu ve fırtınalı bulutların arasından güçlükle süzülür. Güneş şimdi "ölüm kışının keskinliği" karşısında tamamen yenik düşmüş gibi görünür. Bitkiler âleminde

gökyüzü veya cennet anlamına gelir.

Anu (Akk. 𒀭 𒀭 DAN, Anu (m) veya Ilu) veya An (Süm. 𒀭 AN, "Gök", "Cennet" den gelir.), gökyüzünün ilahının insanlaştırılmasıdır, yüce tanrı; ve eski Mezopotamya dinindeki tüm tanrıların atası.

Marduk (Çivi Y. 𒀭𒌨𒁕 dAMAR.UTU; Süm. amar utu.k "güneşin buzağı; güneş buzağı"; Yunan Μαρδοχαῖος. (Wikipedia); KA'dan da anlaşılacağı üzere kapı kelimesinin kökü olabilir. DIGIR kelimesi ise bir SIĞIR anlamında ÖKÜZ, OX ya da BOĞA anlamına gelir ki boğa çağındaki tanrılar bu kök üzerinden türetilmiştir. Boğa, Bull, Bell, Bel, Baal, Ba'al, Ba'al Hammon, Eshba'al, Ba-el ('Ba', Bab - kapı; 'El'- Tanrı), Belial, Taurus, Tour, Toros diğer yanda ise Türk dili kökeninden Tanrı anlamında Tengir, Tengri, Tan, Tenri, Tanrı, Gökyüzü anlamında. İbr. בַּעֲלָה [ba'alah]; diğer taraftan Ilu'dan Il, El, Al; Anu'dan An, On; Bab-el (kapı-tanrı). çn.

hüküm süren dünya genelindeki ölümün ortasında, ışıktan, ısıdan ve güçten mahrum kalan Güneş de ölü gibi görünür.

S. Kadim astroloji sanatı bu konuya daha fazla ışık tutar mı?

C. Bu bilim, eski uygarlıklar tarafından "ilahi sanat" adı altında çok geliştirildi. Astroloji öğretilerine göre Oğlak, tüm gezegenler üzerinde kötü niyetli ve doğası gereği kötü etkiye sahip olan Satürn'ün eviydi. Ona "büyük malefik"[323] denir ve Zodyak'ın Oğlak ve Kova burçlarının içinde kalan tüm bölümleri onun egemenliği altındaydı. Satürn her şeyi yok eden ve mitolojinin şiirsel ve alegorik dilinde kendi çocuklarını bile yutan Kronos veya Zaman olarak da bilinirdi. Tırpanıyla Satürn figürü, bugün bile çürümenin ve ölümün bir simgesidir. Bu nedenle Güneş, Oğlak burcuna girdiğinde Satürn'ün ya da Ölüm'ün evine ve egemenliğine geçmiştir.

S. Güneş katledildikten sonra, alegorik bir dille, bedene ne olduğu söylenir?

C. Geceleri üç kış burcu tarafından batı yönüne doğru taşınır.

S. Neden böyledir?

C. Çünkü Güneş Zodyak'taki yoluna devam ederken, kış burçları tarafından batıya taşınıyor gibi görünür. Bu, geceleri yapılıyormuş gibi gözükür, çünkü o zaman Güneş görünmediğinden, konumundaki değişikliğin farkına varılması ancak şafakta doğuşundan hemen önce beliren yıldızlar sayesinde tespit edilir.

S. Sonunda ölü bedenden dolayı doğada nasıl bir düzen oluşur?

C. Görünüşe göre solmuş ve kurumuş meyve ve çiçeklerin -yazın ölü bitki örtüsünün "çöpleri"nin- altına gömülür; ancak bunların ortasında, ilkbahar ekinoksunun simgesi olan ve Güneş'in kışın soğuk kucağından uyanıp tüm eski gücünü ve ih-

323 Satürn, büyük uğursuz gezegen; Infortune ya da Malefic; Klasik astrolojiye göre gezegensel gücü belirleyen bazı yollardan biri de benefik, malefik ayırımıdır. Buna göre en yaygın olarak bilinen, Venüs ve Jüpiter'in yararlı ve şans getiren "benefik"; Mars ve Satürn'ün ise zarara yol açan "malefik" olduğu düşüncesidir. (*İlhan, Barış - Astroloji Dersleri (2004) der. Ayşem Aksoy, s. 94*)

tişamını yeniden kazanacağının kesin bir işaretini veren dayanıklı ve sert yapraklı her dem yeşiller[324] çiçek açar.

S. Bunu ne takip eder?

C. Mısırlıların Osiris'in ölümüyle ilgili kutsal efsanesine göre, tanrıça İsis onun bedenini aramak için yeryüzünün dört bir yanını altını üstüne getirir, sonunda belli bir bitki ya da çalı yardımıyla dolaylı olarak bedenini ortaya çıkarır ve kutsal ritüellerle ve büyük bir şeref payesiyle usulüne ve geleneklere uygun olarak gömülmesini sağlar. Hiram'ın efsanesine göre, bedeni arayanlar Zodyak'ın üç doğu, üç batı, üç kuzey ve üç güney burcunu simgesel olarak temsil eden on iki kalfaydı. Kayıp Güneş'in on iki takımyıldızı arasında bir yerde bulunacağı kesindi.

S. Cansız beden kimin tarafından bulundu?

C. Batıya doğru yol alanların karakteristik özelliği olan üç batı burcundan biri olan Koç (♈) tarafından. Kış gündönümünden ilkbahar ekinoksuna giderken, aynı zamanda balıkçı ve denizci olarak da bilinen suyu döken adamı yani Kova'yı (♒) da geçmemiz gerekir.

S. Beden nerede bulundu?

C. İlkbahar ekinoksunda, tam anlamıyla bir "tepenin yamacında"[325]. Oğlak burcundaki Güneş kış gündönümünden ilkbahar ekinoksuna doğru ilerlerken sürekli olarak yukarı doğru tırmanır; bu nedenle bu nokta bir tepenin yamacını simgeler, ve ayrıca yaklaşan baharın ve doğanın hayata dönüşünün tipik bir örneği olan her dem yeşil çiçek açar.

Aşağıda Güneş alegorisinin yukarıdaki bölümünün şiirsel bir versiyonu yer alır:

324 İng. evergreen; her dem yeşil; Her ne kadar "yaprak dökmeyen" diye kullanılsa da her zaman yeşil görünen ağaç ve bitkiler de yapraklarını dökerler, dolayısıyla "her daim yeşil" ya da "her dem yeşil" kullanılması daha uygun görünür. çn.

325 İng. brow of a hill, Hiram ve Osiris efsanesinde geçer. çn.

Masonik Alegori

Kısım I - Güneş'in Ölümü

♋ *Zodyak kuşağından aşağı*
Sürdürürken yürüyüşünü yaz güneşi,
Alçalır dorukların zirvesinden
Acele eder hevesli adımlarla
♌ *Temmuz'un soylu aslanından geçerek*
Ve kucaklar bakireyi kollarında.

Tüm o altın Ağustos günleri
Eğlenir ateşli sevgili Güneş,
♍ *Onun büyüleyici cazibesine tutsak.*

Lakin hasat bittiğinde,
Üzümler toplandığında, sarar havayı hoş bir koku
Ve başlar kıpkırmızı şarap dökülmeye,
Devam eder Tanrı bir kez daha yoluna;
Ve vahşi çaresizlikle ağlayan,
Terk eder soylu bakiresini orada.
Onun ne umurunda, şimdi Başak'ın kederi,
Aşağıya doğru giderken yıldızlı yolda
Küçümseyici adımlar, son bir defa,
Ekinoktal kapı geçilene kadar mı?

Fırtınalarla kapkaranlık iki sisli sütun,
Zirvede asılı durur arasında
Korkunç bir fırtına bulutu
Oluştururken, kapının çatık kemerini.
♎ *Kasvetli ekinoktal kapı,*
Uğursuz bir yer, sona gelen gezginlere,
Kıskanç Terazi'nin görünmeden pusudaki yeri;

Ve beklemeye yatar geçidin yakınında
Ölümcül nefret dolu, Eylül ayı.

Tanrı az daha yaklaşır adımlarıyla görkemli,
Yine de böyledir görünüşü heybetli,
Vuracak mı, kaçacak mı,
Pek bilemez, titreyen zorba
Fivos[326] *olarak geçitten geçeni.*
Fakat, cisim ışık saçarak yaklaştıkça,
Bastırır sefilin nefreti, korkusunu,
Ve kolunu cüretle yukarıda tutarak,
İndirir tüm gücüyle bir darbe
Tanrı tam önünden geçerken.
Fivos öfkeyle çevirir başını
Kaçar titreyen korkak çok uzaklara.

Darbe ile canı yansa da Tanrı'nın,
Küçümser peşine düşmeyi düşmanın;
Ve Zodyak yolundan aşağı
Takip eder öfke içinde kasvetli yolunu.

Daha da kararır, sonbaharda gökyüzü,
Ve kırmızı Antares, uğursuz yıldız,
İşaret eder daha ölümcül yeri,
Düştüğü yerde, yatar pusuya Ekim ayı.
GÜNEŞ, küçümsercesine düşmanlarını,
Gider gurur ve ihtişamla ileriye doğru.
♏ *Ölümcül Akrep'ten kaçış yok,*
Ne duraksar o, ne de geri döner,
Kıpkırmızı olsa da yanar Antares,

326 Fivos, Yun. Φοῖβος, Fivos; Lat.Phoebus, Fibus; tam anlamı "parlak"; tanrının ışık saçan aydınlık varlığı, Apollon Yunan Mitolojisi Zeus ve Leto'nun oğlu; Phoebus Apollo'nun ana sıfatıdır ve genellikle Güneş için şiirsel bir terim olarak kullanılır. (*Wikipedia*, Apollo)

Ve daha da kararır yolu.

Bu arada, Ekim ininden,
Fivos'a koşar habersizken,
İtiraf eder şimdi öldürücü amacını,
Ve vurur göğsünden Güneş-Tanrı'yı.
Korkunç bir yara, yaptığı hainin
İğrenç bir sevinçle sallar silahını;
Ve Tanrı'nın gittiğini gördüğünde,
Eli göğsüne bastırılmış,
İnanmıştı darbenin ulaştığına kalbin.
Kendi yolunda gider Güneş-Tanrı,
Aldırmaz, yol nereye götürür.
Göğsünden akar hayat kanı.
Toplanır etrafındaki bulutlar şimdi,
Yavaşça yok olur alnından, ışığın tacı.
Neredeyse, yaklaşır gecenin ortası,
♐ Okçu soluk atı üzerinde,
Gergin yay ile belirir görünürde.
Kasım, daha cesur diğerlerinden,
Saklanmaz kasvetli batının arkasına;
Oysa geçerek yolun tam karşına,
Meydan okur Tanrı'ya ve küçümser gazabını;
Ve kaldırarak başını çatık kaşlarıyla,
Hitap eder O'na şu kibirli sözlerle:
"Eylül ve Ekim, ikiniz de,
Kaçtınız ve hayattasınız hâlâ;
Ama yemin ettim ölümüne lanetle,
Geçemezsin canlı benim yanımdan.
Yapacağım, söz verdiğim şeyi.
Çünkü fırtınanın ortasında ben
Binerim soluk ölüm atına."
Hayalet konuşurken daha böyle,

Çekti oku başına doğru-
Aldı Tanrı ölümcül darbe,
Ve düştü Okçu'nun ayakları dibine.

Biter bitmez güneşin nefesi
Buhar olup uçmuştu eter loşluğunda,
♑ *Geldi Aralık ve baktı ona;*
Ve bakarak, söylemedi tek bir kelime,
Ama fırlattı nazikçe cesedin üzerine
Pullarla bezenmiş kardan bir kefeni.

Ve kefen yerleştirildiğinde,
♒ *Gelir uğursuz Ianus*[327]*, çift yüzlü,*
Uykudakilere benzer bir canavar.
Yaşlı bir "denizci" dir o,
Diğerlerinin de bildiği gibi,
Taşır suyu derinlerden
Ve döker onu toprağa.

Görünür şimdi Şubat'ın ardından,
Bir tutam donmuş bukleleri ve kayıtsız soğuk gözyaşlarıyla,
Bir hayalet acımasız, soğuk ve suskun,
Yeni gelirler kutuptan.
Taşırlar cesedi bu üçü sırayla
Gecenin refakatinde, batıya
Titrek bir parıltı karların üstünden
Yayar loş bir elektrik ışıması,
Bulutsu bir manyetik ışık,
Gece boyunca yukarı doğru yanıp sönen,
Çıkarır ortaya ilkbahar ekinoksunu,

327 Antik Roma dininde ve mitinde (Lat. Ianus, İng. Janus) başlangıçların, bitişlerin, geçitlerin, geçişlerin, zamanın, ikiliğin, girişlerin tanrısıdır. Genellikle iki yüzlü olarak tasvir edilir. Ocak ayı, Janus (Ianuarius) için adlandırılmıştır. İng. January, Alm. Januar, Fr. Janvier, İt. Gennaio, Lat. Iānuārius gibi. (*Wikipedia,* Janus)

Ve açar kilidini güçlü büyüsüyle
Ona baharın kapılarını.

Bir her dem yeşil
Çiçek açtığı görülür, bu noktaya yakın.
Dururlar orada karın ortasında-
Yasaya aykırı, gitmek daha ileriye -
Ve bırakarak yüklerini orada,
Kaybolurlar gece yarısı, havada.

Yine de gelecek yıl tam da bu gece
Çıkacak mı ortaya aynı uğursuz üçlü,
Ve karanlıkta getirecekler mi
Mezar için başka bir cesedi.
Ama yine de sallanacak her dem yeşil esinti ile
Karanlık ve kasvetli mezarın üstünde,
Her zaman şüphesiz vardır bir belirti
Doğa var olduğu sürece,
Karşı koyacak tüm kötü güçlere
Kışı yöneten gece yarısı saatlerine,
Doğacak Güneş mezardan,
Ve yürüyecek yine yaz semalarına.

R.H.B. çev. T.T.

Yukarıdaki alegori, ileriki sayfalardaki "Güneş Aslan'da" figürü ile tam olarak açıklanabilir. Beyaz daire üzerinde bulunan Güneş'in görüntüsünü yaz gündönümüne yerleştirin, ardından daireyi sonbahar ekinoksuna doğru yavaşça çevirin, böylece Güneş görüntüsü art arda geçecek ve ilkbahar ekinoksuna ulaşılana kadar böyle devam edecektir.

Osiris'in Hayata Dönüşü, Güneş'in Dirilişine Bir Alegori

S. Güneş hangi yolla ve kim tarafından kışın mezarından çıkarıldı ve sonunda hayata ve güce geri döndürüldü?

C. İlkbahar burçları tarafından. Boğa (♉) ve İkizler (♊) ve ilk yaz burcu Yengeç (♋), ikinci yaz burcu Aslan (♌) tarafından yardım edilir; ya da başka bir deyişle, Nisan, Mayıs ve Haziran, Temmuz ayları tarafından destek verilir.

S. Bunu daha ayrıntılı açıklayın.

C. Güneş ilkbahar ekinoksuna ulaştığında, ilk olarak hayata ve güce dönüşün kesin işaretlerini verir. Nisan ayında Boğa (♉) burcuna, Mayıs ayında ise İkizler (♊) burcuna girer. Bu iki ay boyunca, ışık ve ısı büyük ölçüde canlanır ve günler hızla uzar. Ancak Güneş, ilk yaz burcu ve ilkbahar ekinoksundan sonraki üçüncü burç olan Yengeç (♋) girdiği Haziran ayındaki yaz gündönümüne kadar Zodyak kemerinin zirvesine ulaşmaz. Temmuz ayında Aslan (♌) burcuna girene kadar tüm enerjisini ve gücünü geri kazanmaz.

Güneş 21 Haziran'da yaz gündönümüne ulaştığında, Aslan takımyıldızı - Güneş'ten sadece 30° ileride olduğu için - yol gösterir ve güçlü pençesiyle Güneş'i Zodyak kemerinin zirvesine doğru çıkarmaya yardım edermiş gibi görünür. Bu nedenle Nisan ve Mayıs aylarının Güneş'i yükseltme girişimlerinde başarısız oldukları söylenir; yalnızca Haziran ayı Aslan'ın yardımıyla başarılı olur. Çok daha eski dönemlerde yaz gündönümü Aslan burcundayken ve Güneş bu takımyıldızın yıldızlarına gerçekten girdiğinde bu bağlantı daha yakın, alegori de daha mükemmeldi.

Aslan takımyıldızı ile Güneş'in göğün Royal Arch'ının zirvesindeki güç ve görkem yerine dönüşü arasındaki bu görünür bağlantı, bu takımyıldızının eski çağlarda bu kadar büyük bir saygı ve hürmet görmesinin başlıca nedeniydi. Astrologlar Aslan burcunu "Güneş'in tek evi" olarak tanımlar ve Dünyanın Güneş bu burçtayken yaratıldığını öğretirlerdi.

Astro-Masonik Simge Güneş Aslan'da "LEO"

Aslan, doğuda ve batıda Mısırlılar ve Meksikalılar tarafından çok güçlü bir ilah olarak tapılırdı. Britanya'nın Druid[328] *şefine Aslan denilirdi, bu nedenle, bu hayvanın uzak atalarımız tarafından tapınılan bir nesne olduğu kesindi, çünkü Yüksek Rahip ona çoğunlukla tanrısal bir unvan verirdi. Çok eski çağlarda, aynı hayvan, Tartarya*[329] *ve Pers'de Güneş'in simgesiydi; parlak bir yele ile çevrili baş, ilahi ışığın temsili nesnesiydi ve bu nedenle, Pers'in ulusal sancağında, arkasından yükselen Güneş ile bir Aslan arması süslerdi. Saraylarında, arkasından Güneş doğan ve başı yukarıda, yatar pozisyonda aslan heykelleri vardı.*[330]

328 Druid, Galya, Britanya ve İrlanda'nın eski Keltleri arasında yer alan rahip.

329 Tartarya, Avrupa coğrafyacıları tarafından büyük ölçüde bilinmediği bir zamanda Asya'nın geniş bir bölümü için kullanılan genel bir terim. Eskiden Tartarya olarak bilinen bölge genellikle İç Avrasya veya Orta Avrasya olarak adlandırılır. (*Vikipedi*, Tartarya)

330 *Oliver, George - Signs and Symbols Illustrated and Explained in a Course of Tweleve Lectures on Freemasonry (1837) , Lecture IV, s. 69-70 ve dipnot (§), s. 70, ayrıca Malcolm, Sir John - The History of Persia (1815) Vol II chp. xxv, s. 564*

(Ancak "Signs and Symbols" kitabında Dr. Oliver, aslana duyulan bu büyük hayranlığın gerçek nedenini tamamen gözden kaçırmış gibi görünür.)

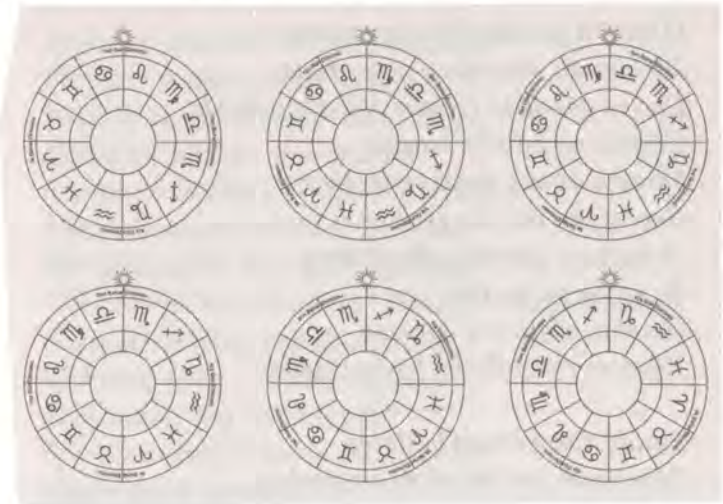
Perslerin bu eski arması astronomik bir alegoridir. Bizim tarafımızdan da astro-masonik bir simge olarak benimsenebilir.

Güneş Aslan burcunu terk ettikten sonra, Güneş sonbahar ekinoksuna doğru alçalırken günler tartışmasız bir şekilde kısalmaya başlar, üç sonbahar ayı tarafından tekrar katledilir, üç kış ayı boyunca ölü kalır ve üç ilkbahar ayı tarafından tekrar diriltilir. Her yıl bu büyük trajedi tekrarlanır ve görkemli diriliş yerini alır.

Böylece, bu alegori hatırlandığı sürece, astronominin önde gelen hakikatleri devam ettirilecek ve insanın ölümsüz doğasının yüce doktrini ve bu şekilde öğrettikleri diğer büyük ahlaki dersler gösterilecek ve korunacaktır.

Yukarıdaki diyagram, bir Zodyak figürüyle, önceki sayfalarda açıklandığı gibi, özellikle ölümü ve hayata dönüşüyle ilgili alegoriye atıfta bulunarak, Güneş'in on iki burç arasındaki yıllık ilerleyişini göstermeyi amaçlar. Bu Zodyak figüründe ilkbahar ekinoksu Koç ve Boğa takımyıldızları arasında, yaz gündönümü ise Yengeç ve Aslan takımyıldızları arasında bir yerde temsil edilir. Kral Süleyman'ın tapınağının inşası sırasında ve ondan çok önceleri de durum böyleydi; ancak, zaman içinde ne kadar geriye gidersek, daha önceki bir bölümde açıklandığı gibi, ekinoksların presesyonunun bir sonucu olarak Aslan burcu yaz gündönümüne o kadar yakın olacaktır.

Alegoriyi diyagram aracılığıyla tam olarak göstermek için, beyaz daire üzerindeki Güneş görüntüsünü, kilit taşının hemen altındaki yaz gündönümüne getirin; daha sonra beyaz daireyi ilkbahar ekinoksuna, sola doğru yavaşça çevirin, böylece beyaz daire içindeki Güneş'in görüntüsü takımyıldızların yanından Aslan'dan kış gündönümüne kadar diğer burçlardan art arda geçecektir. Böylece alegorinin ilk bölümü tamamlanmış olur.

Beyaz daireyi ilkbahar ekinoksuna ulaşana kadar döndürmeye devam edin ve ardından Boğa, İkizler ve Yengeç (♉, ♊ ve ♋) burçlarından geçerek Güneş'in yükselim noktasına bir kez daha ulaşıncaya kadar devam edin. Bu, Güneş'in Zodyak'ın on iki burcu arasındaki yıllık geçişinin doğada gerçekte göründüğü gibi doğru bir anlatımını verecek ve ayrıca Güneş alegorisinin tüm seyrini gösterecektir.

Aşağıdaki, Güneş alegorisinin ikinci bölümünün şiirsel bir versiyonudur:

Masonik Alegori,

Kısım II - Güneş'in Dirilişi

Çevrilmiş başları suskunluk içinde
Kaybolur gözden "üç hain" gecenin içinde.
Ve yatar beden soğuk, kaskatı
Kasvetli kış bulutları altında.
Yine de bekleseydin orada.

O kederli gecede ölülerin yanında.
Diz çökmüş olsaydın o gece orada,
Dua ve gözyaşları içinde ölülerin yanında.
Görmüş olabilirdin havada
Titreşen, sönük, şafak rengi bir ışık
Gece yarısı havada gezinen,
Ve kapkara gökyüzünde görünen
Bu mistik garip, ilahi ışık
Gecenin güçleriyle uğraşan.
Yakalamış olabilirdin böylece ümidi.

Eyvah! Yoktu orada bekleyen
Belirlemek için havadaki bu parıltıyı.
Dikip gözlerini bakar derinden ağlamaklı
Gökyüzünde ki bu ışımaya.
Orada yoktu bekleyen, orada, eyvah!
Endişeli fısıltılarla sorar yavaşça,
"Bu ışık daha da parlayıp artmayacak mı,
Yoksa sadece geçecek mi gökyüzünden
Ve daha derin bir kederin içinde mi bırakacak
Bu soğuk ve yalnız mezarın yanında?"

Arttı bu arada ışık
Kalmasa da yas tutan mezarın yanında
Yapayalnız yalnızlığın ortasında-
Ve soluk mavi ve altınımsı,
Parizmatik[331] *bir alev parlaması,*
Aydınlattı gecenin soğuğunu,
Geldi güzellik ovanın her yanına
Parlayan ve muhteşem bir görünüş,
Ve geldiğinde kış fırtınası,
Sanki utanmış gibi, dizginlendi öfkesi.

331 Prizmanın yedi renginin alev içinde sürekli değişimi

Artık yok, yolunun üstünde, etrafında,
Rüzgârın fırtınalı öfkesi altında,
Yükselip savrulan karlar dalga dalga;
Kutsal bir sükûnet örter üzerini
Kaplar bir defada yeryüzünü, gökyüzünü.
Kaftanı maviydi, süslüydü kenarları
Her dem yeşille, kızıl ipek çiçeklerle;
"Her birinin üzerine ellerini koyarak" huzur içinde,[332]
Kuzeyden güneye, doğudan batıya;
Açık avuç içleri birbirine yapışıktı
Sanki sessiz dua edermiş gibi.
Böylece inançla itinayla şekillenmişti
Haçın kutsal sembolü.
♈ *Bir kuzu yaklaşır yanına,*
Daha beyaz yapağı ile karı sitem eden:
Bu şeyler yeterince açıklıyor
Onun gizemli görevini ve adını.
Gelir mezarın yanına ve durur,
Sükûnetle dua eder kavuşan ellerle;
Ve dua ederken, görür yanaşanı
Parlayan başka bir şekil belirir,
Sağ eli göğsünde basılı,
Sanki acıdan, kederden, sıkıntı içinde
Diğeri işaret eder gökyüzünü,
Ve ağlarken o, her bir parlak gözyaşı,
♉ *Hüzünlü ve içten bakan gözlerden*
Düşer yeryüzüne, dönüşür orada
Mor menekşelere[333]*, güzel çiçeklere,*

332 Luka 4:40, " İsa her birinin üzerine ellerini koyarak onları iyileştirdi." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 1286*

333 Alman Mısır bilimci Ebers, Mısırlıların ölümsüzlerin gözyaşlarının bu yaratıcı güce sahip olduğuna inandıklarını bize bildirir. Çiçek ve göz yaşı birlikte tarihte çeşitli mitolojilerde kullanılır. "Bir Yunan mitolojik efsanesi, nehir tanrısı İnakus'un kızı olan su perisi Io'nun Zeus tarafından sevildiğini anlatır. Onu Hera'nın şüpheli gözlerinden saklamak için onu beyaz bir düveye dönüştürür. Io, beslenmek zorunda kaldığı sıradan çimenlerin

Yayılır tatlı kokuları tüm havaya.
♊ Bir üçüncü belirir şimdi görünürde,
Giydirip kuşatır bir kraliyet kaftanı, ışıktan,
Yürür "soylu aslan" gururla.
İhtişam çok daha uzakta; onun yanında
Ve o, en son zaferle gelen
Diğerlerinin arasından geçer nazikçe,
Ve bakarken aşağı ölünün üstüne,
Uzatır kollarını avuçları açık, aynı hizada,
Okur bir kutsal dua.

Bu yapıldı, ilki, emri ile,
Kavrar, ölü tanrıyı, elinden:
Birden hareketlenir tüm vücut aniden
Belirir gökyüzünde de aynı sıcak heyecan.
Çökmüş ölü çehresi, soğuk ve beyaz,
Hayat ve ışıkla parıldayan bir an.
Sadece bir an - beyhude:
Sürdürür hükümdarlığını Yenilmemiş Ölüm.

Öyleyse yalnız[334] *bir dalga yaratın*
Tek başına gecenin ortasında coşan,
Ve bir hayat ve ışık parıltısı yakalayan,
Ve çaresizce kendi mezarına gömülen.

---

kabalığına gözyaşı döktüğünde, Zeus bu narin yaratık için yeni ve daha uygun bir bitki yaratmaya karar verir. Gözyaşlarını Io için özel bir yem olarak tatlı kokulu, zarif bir çiçeğe, menekşeye (Viola odorata) dönüştürür." *Lehner, Ernst & Lehner, Johanna - Folklore and Symbolism of Flowers, Plants and Trees (1960), s. 82, "The Violet"* "Bu çiçeğin Yunanca adı olan Ion, bazı etimologlar tarafından, Midas'ın Atys ile nişanlanan ve Diana tarafından Apollon'dan saklamak için Menekşe'ye dönüştürülen kızı Ia'ya kadar izi sürdürülür." *Shoberl, Frederic - The Language of Flowers, with Illustrative Poetry (1840), s. 40*

334 İng. solitary (soliton) wave; Matematik ve fizikte, doğrusal olmayan sistemlerde hareket eden bir dalga olarak yayılabilen ve bu tür başka bir bozulmanın ne öncesinde ne de ardından gelen bir enerji kuantumu veya yarı parçacık; süperpozisyon ilkesine uymaz ve dağılmaz; "soliton" dalgaları, çok az enerji veya yapı kaybıyla uzun mesafeler kat edebilir. (*Wikipedia,* Soliton)

Tanrıyı diriltmek, başarısız oldu ilki, nitekim-
Yine galip geldi karanlığın güçleri;
Böylece verir ikinciye yerini,
Ki o da, ilki gibi, emri ile,
Kavrar Güneş-Tanrı'yı elinden,
Ve aşağı bakarken yüzüne
Yalvaran ses ve içten gözlerle,
Çeker, Fivos'u yukarı, uğraşır kaldırmaya.
Dokunuşunda yine de çözülür yaşam bağı.
Ani akım kırmızı ve sıcak
Hızlıca tükenir kapanır yüzüstü yere,
Hâlâ donmuş zeminde sessiz
Yatar Tanrı derin bir vecd ile,
Hareketten yoksun, seslere duyarsız.

Eyvah! Eyvah! Ne kaldı geriye?
Hüküm mü sürecek hep ölüm ve karanlık,
Ve gece, saklayacak mı gündüzü, sonsuza dek?
"Dua edelim" dedi, sonra üçüncüsü.
Ve inançla, güçlü niyetle dolu,
Yükseldi yukarı doğru יהוה'ye yaptığı dua.
"Âmin" dendi - "dileriz öyle olsun!"
Ve sonra üçünün sonuncusu
Ayağa kalkar ve elini ileri uzatarak,
Seslenir ölüye ve verir emri
יהוה'nin adıyla, kalk ve ayakta dur.

Sonra kalktı Fivos gururla,
Yanında "soylu aslan" ile,
Ve yeryüzü, gökyüzü parladı onun ihtişamıyla
Oturdu yine altın tahtına.
Zira doğanın kanunudur Tanrı'nın sesi,
Ve güçlüydü sımsıkı kavranan aslan pençesi.

R.H.B. çev. T.T.

İkinci Kısıma Ek

Eski Mısır Çizimi Aslan Pençesi[335]

Aslan Pençesi

Bu çalışmanın birinci bölümünü yazdıktan sonra, 6 Mart 1880 tarihli "Masonic Newspaper"da[336], yukarıdaki sembolik çizime rastladım; William S. Paterson kardeş (otuz ikinci derece) bununla ilgili olarak şunları söyledi:

> *Bu simge, Mısır'ın büyük krallarından birinin onun ebedi hatırası için dikilen piramidin içine gömülen lahitinde bulundu. Kralın, bilge ve dindar Mısırlıların en yüksek amacı olarak kabul edilen Osiris'in o büyük Gizemlerine dahil edilmesinin temsilini akla getirir.*

335 *Pike, Albert Morals and Dogma (1871), s. 80* Resim altı yazısı, "Efsanelerin aynılığı, eski bir Mısır anıtından kopyalanan bu hiyeroglif resimle de doğrulanır ve bu da sizi Aslan pençesi tutuşu ve Üstadın çekici konusunda aydınlatabilir."

336 Rastladığı çizim Albert Pike'ın Morals and Dogma adlı 1871 tarihli kitabının ilk baskısında mevcut.

Peterson kardeş aynı makalede şunu da söyler:

> *İbranilere muhtemelen Osiris efsanesi öğretildi ve daha sonra muhteşem ve bilge Süleyman ve onun usta mimarı Hiram'a uyması için tümünü değiştirdiler;*

ve "şu anda Mısır'da devam etmekte olan keşiflerin bu gizemlerin anahtarına yol açabileceğini" de ekler. Patterson kardeş bu eski Mısır simgesinin gizli anlamını açıklamaya teşebbüs etmez; ancak, eğer bu çalışmada ileri sürülen teori doğruysa, okuyucu bunu anlamakta büyük bir zorluk çekmeyecek, çünkü Osiris ve Hiram efsanesinin gizli alegorisinin kilidini açan aynı astronomik anahtar ayrıca bu eski simgeyi de tam olarak açıklayacaktır, bu simgenin efsaneye ilişkin astronomik çözümümüzü bu kadar grafiksel ve mükemmel bir şekilde resmetmesi, onun doğru olduğunu onaylayan güçlü bir kanıttır.

Simge şu şekilde açıklanabilir: Sunağın önünde cansız yatan şekil, adayın inisiyasyon dramasında temsil ettiği insanlaştırılan Güneş-Tanrı Osiris'in kış gündönümünde cansız yatan bedenidir. Göğsünün üzerindeki haç, büyük göksel haçı ya da göksel ekvatorun ekliptik ile kesişmesini ifade eder. Ölü Güneş-Tanrı'yı elinden kavrayan aslan figürü, Güneş'in yeniden dirilişi alegorisinde az önce açıklandığı gibi, Güneş'in yaşama ve ihtişama yükseldiği noktada Aslan takımyıldızına ve yaz gündönümüne atıfta bulunur ve adayın sembolik bir ölümden aslan pençesinin kavrayışıyla yaşama ve güce yükselmek üzere olduğunu belirtir. Bu, aslanın diğer pençesinde antik Mısır'ın sonsuz yaşam sembolünü ya da Crux Ansata'yı[337] tuttuğu gerçeğinden açıkça ortaya konur; bu sembolün tam açıklaması ve gerçek anlamı Üçüncü Bölüm'de verilir. Adayın ayaklarının dibindeki tabletin üzerine hiyerogliflerle Amon'un ve Amon Ra'nın karısı Maat'ın ve muhtemelen kraliyet adayının kutsal isimleri yazılmıştır. Sunakta

337 Ankh, "T" harfinin üzerine oturtulmuş küçük bir daireden ibarettir. Sembole "kulplu haç" (crux ansata) da denilir. (*Vikipedi*, Ankh)

ayakta dikili duran figür, İsis kılığına bürünmüş başındaki boş taht ile ölen Güneş Tanrısı'nı simgeleyen Büyük Hiyerofant'a aittir. Elini emir verir gibi bir tavırla yukarı kaldırmış, kolu dik bir açı oluşturacak şekilde; adayın ölüm ve karanlıktan aydınlığa ve yaşama doğru diriltilmesi emrini verirken gözleri sembolik aslanın üzerine sabittir. Sunaktaki nesneler, içinde şarabın saklandığı sivri tabanlı, değişik şekilli cam kavanozlardan ikisidir. Wilkinson'ın dediği gibi, "her zaman tanrıların sunağında yerleri vardı."[338] Şarap adak kavanozları arasına yerleştirilen simge ise daha anlaşılmazdır. Bu bir thyrsus[339] olabilir ya da sistrum[340], ancak daha büyük olasılıkla adak için bir çiçektir. Hiç şüphe yok ki tüm bu ayrıntılı tasarlanmış şeyin Osiris'in değil ancak Paterson kardeşin düşündüğü gibi bazı önemli kişilerin gizemlere inisiye edilmesinin sembolik bir resmidir; Büyük Hiyerofan tarafından temsil edilen İsis sunağın arkasında durur ve sunağın önünde yatan Osiris'i ölümden diriltme emrini verir. Bu eski Mısır çizimi, Osiris ve Hiram efsanesinin yukarıdaki sayfalarda verilen astronomik çözümünün tüm doğruluğunun güçlü ve şaşırtıcı bir kanıtıdır. Gerçekten de, bununla daha mükemmel bir uyum içinde olacak sembolik bir çizim yapmak neredeyse imkânsızdır.[341]

338 *Wilkinson, J. G., Sir - The Egyptians in the Time of the Pharaohs (1857), s. 13*

339 Thyrsus, (Grek. θύρσος tyrsos), "bir bitkinin sapı veya gövdesi" (*Online Etymology Dictionary*); Dionisos (Bakkhos) ve Satir (Grek. σάτυρος), Mainades (Grek. μαινάδες) ve Bakkhik ayinlerinde taşınan asa veya değnek. Genellikle bir çam kozalağı veya bir demet asma yaprağı ve üzüm veya sarmaşık yaprağı ile örtülü, Ferula Communis (Çakşır otu, Asa otu) sapından yapılır. Çam kozalağının veya yaprak demetinin hemen altında ona bağlı bir şerit veya kurdele bulunur. *Smith W; Wayte, W.; Marindin, G.E. - A Dictionary of Greek and Roman Antiquities (1891) Vol.II, s. 839.* Edward Olszewski çam kozalağı yanı sıra bitkinin enginar olması hakkında geniş bir makalesi vardır. *Dionysus's Enigmatic Thyrsus, Edward Olszewski Emeritus Professor, Department of Art History Case Western Reserve University, s. 153 - 177 [Proceedings of the American Philosophical Society Vol. 163, No. 2, June 2019])*

340 *Wilkinson, J. G., Sir - The Manners and Customs of the Ancient Egyptians in three volumes Vol I (1878), s. 500 gravür (Woodcut 260)*

341 *Fellows, John - Religious Dogmas And Customs (1835), s. 277* "Kısacası, masonluk baştan sona alegoriktir ve Mısırlıların astronomik ibadetinin bir taklididir, Hiram Osiris'in yerine geçmiştir."

Cam şarap şişesi[342]

Bir sistrumun ilkel modeli, No 260 Berlin Müzesi

Osiris Gizemleri'nin, masonlukta gerçek karşılığı vardır. "Aslan pençesi", fiilen masonlar arasında temsil edilir. Yeniden hayata döndürmek için kullanılan bu yöntem aslında eski Mısır'ın hiyeroglifleri arasında temsil edilirdi ve bu kaynaktan ödünç alındı.

Aşağıdaki figür, Abbé Pluche[343] tarafından Montfaucon'un koleksiyonundan kopyası çıkartıldı ve kendi ifadesine göre La Place des Victoires'ın Austin- Friars'da[344] Osiris'in ölümünü ve dirilişini temsil eden bir mumyanın tasviri.[345]

342 *Wilkinson, J. G., Sir - The Egyptians in the Time of the Pharaohs (1857), s. 86 gravür (Woodcut 62)*

343 Noël-Antoine Pluche, 1688-1761

344 Austin Friars, Londra, muhtemelen 1260'larda kuruluşundan Kasım 1538'de tasfiyesine kadar Londra Şehri'nde bulunan bir Augustinian manastırı

345 *Fellows, John - An Exposition of the Mysteries or Religious Dogmas and Customs of the Ancient Egyptians, Pythagoreans and Druids (1835), s. 15; Ronayne, Edmond - The Master's Carpet or Masonry and Baal-Worship Identical (1887), s. 377*

Abbé Pluche tarafından Osiris'in ölümünü ve dirilişini temsil eden bir mumyanın tasviri.

Fellows, John - An Exposition of the Mysteries or Religious Dogmas and Customs of the Ancient Egyptians, Pythagoreans and Druids (1835), s. 304

Ölülerin Yargılanması

Ölülerin yargılanması ya da "Amenti[346] Yargılaması", İsis Gizemleri'nin bir parçasını oluşturduğundan, bu bağlantı da düzgün bir şekilde bahsedilmelidir. Her ne kadar bu tören gizemlerin

346 Ölülerin ruhlarının öldükten sonra peşinden gideceklerini hayal ettikleri, Osiris'in yargılamalarını yaptığı yer altı bölgesi, Hades; orjinali Duat (Esk.Mıs. dwꜣt, Mısırbilimsel telaffuz "do-aht", Kıpti: ⲧⲏ, aynı zamanda Tuat, Tuaut veya Akert, Amentes, Amenti veya Neter-khertet olarak da görünür) Mısır mitolojisinde ölüler diyarıdır. Hiyeroglifler-de daire içinde bir yıldız olarak temsil edilir. (*Wikipedia,* Duat)
Amenti ve Ement isimlerinin benzerliği dikkat çekici. Amenti yeraltı dünyası, Emet ise "Batı" dır. Doğu dünyanın başlangıcı olduğu için sonu da Batı olarak görülürdü. Güneş orada gecenin karanlığına gömülürdü ve alegorik olarak, her günlük devrimden sonra yeniden canlanmasından ve yeryüzünde yeniden ortaya çıkmasından önce ölmesi ve başka bir durumdan geçmesi gerekirdi. İng. sunset - Güneş'in batışı, Set yani yeraltı bölgesine geçişi. Aralarındaki bu benzetme, "gün batımı, gurub" veya "Batı" anlamına gelen İbr. Ereb "עֶרֶב" veya Gharb "מַעֲרָב", Tr. Garb (Batı), Gurub (gün batımı), Akk. erēbu (girmek, aşağı gitmek), erēb šamši (gün batımı), Yun. ερεβος, erebos, Lat. Erebus, Ar. Gharb "غرب"; kelimelerinin benzerliğini akıldan çıkarılmamalı. Araplar için Avrupa arp, arup veya garptır. Arapların doğusundaki ülkeler için de Arapların bulunduğu yer batıdır. Arp Arab, Urub (çn. bazı eklemeler yapıldı) *Wilkinson, J. G., Sir - The Manners and Customs of the Ancient Egyptians in five volumes Vol V (1847), s. 74; Wilkinson, J. G., Sir - The Manners and Customs of the Ancient Egyptians in three volumes Vol III (1878), Chap. XIII, s. 222; Wilkinson, J. G., Sir - The Egyptians in the Time of the Pharaohs (1857), s. 131*

bir parçası olsa da, yine de Mısırlıların kendilerine mahsus cenaze törenleri üzerine kurulu olduğu için herkes tarafından iyi bilinirdi. Bu dünyadaki hiçbir Mısırlı, konumu ne kadar yüksek olursa olsun, bu yargılamadan muaf tutulamazdı; ve saygın bir cenaze töreni hakkı da bu yargılamaya bağlıydı. Ölen kişinin haksızlık ettiği herkes ve onun işlediği kötülükleri bilen herkes ölü bedeninin başında tanıklık etmesine izin verilirken, arkadaşları ve akrabaları da onun erdemlerini yüksek sesle dile getirirlerdi. Karar, kanıtların ağırlığına göre verilirdi ve kötü ve ahlaksız bir yaşam sürmüş bir kral bile kendi mezarına gömülmekten men edilebilirdi. Ve cenaze törenindeki "değerlendiricilere"[347], bir mahkûmiyet bildirmelerine izin verilirdi, ve bu cezanın gelecekteki bir durumda da geçerli olabileceği konusunda herkes hemfikirdi.

Ölüler kitabından bir yargı sahnesi

Augustus C.L. Arnold - Philosophical History of Free-Masonry and Other Secret Societies (1845), s. 28

Kırk iki Maat Yargıcının tümü, Deyrü'l Medine'deki (Deir el-Medina) Hathor Tapınağı'ndaki bu psikostasya (bedenini terk edenlerin tartılması) sahnesinin üzerinde tasvir edilmiştir. Kadınların başında Maat'ın devekuşu tüyü vardır. (Wikipedia, Assessors of Maat)

347 İng. Assessors, karar verilecek konu hakkındaki özel bilgisi ile bir hâkime veya sulh hakimine yardımcı olmak üzere atanan veya seçilen kişi, bilirkişi; Amenti'de ise karşılığı Maat'ın Değerlendiricileri, Kalbin Tartılmasında Osiris'in yargısına katılarak öbür dünyada ölülerin ruhlarını yargılamakla görevli 42 küçük eski Mısır Maat tanrıları. (*Wikipedia*, Assessors of Maat)

Ölülerin bu dünyada yargılanması, Osiris'in görünmez dünyada başkanlık ettiği ve dindar Mısırlıların aynı zamanda orada da gerçekleştiğine inandıkları Amenti yargılamasının tipik bir örneğiydi.

Mısırlıların bu kendine özgü geleneği, İsis Gizemleri'ne kabul törenlerinin bir bölümünü ortaya çıkardı; çünkü inisiye töreninde aday sembolik olarak ölür, böylece diriltilerek ve gün ışığına çıkarılarak, daha yüksek ve daha önemli sırları almaya layık olup olmadığını anlamak için, ölülerin Yargılanmasına maruz kalırdı, bu da iyilerin "kutsanmışların evlerine"[348] kabul edilmesinin tipik bir örneğiydi. Son yargılama, mezar duvarlarında ve "Ölüler Kitabı"nda tasvir edilen başlıca konulardan biridir; bazen gerçek yargılamayı, bazen de gizemlerde canlandırılan temsilini ifade eder. Ölülerin bu şekilde yargılanması Mısırlıların ulusal geleneklerine ve cenaze törenlerine özgüdür ve diğer ülkelerde yaygın olduğu görülmez. Bu nedenle doğal olarak diğer ülkelere başka adlar altında tanıtıldığında gizemlerin bir parçası olarak devam etmedi. Ancak Antik Yunanlılar onu mitolojilerine dahil ettiler; Antik Yunanlı Themis[349] Mısırlı *Thmei*'ya da Adalet Tanrıçası'ndan türemişti; Hades'teki ölülerin Grek yargıçları *Minos*[350] ve *Rhadamanthus*[351] ise Mısırlıların Hades'i ya da ka-

348 Yuhanna 14:2 "Babamın evinde kalacak çok yer var. Öyle olmasa size söylerdim. Çünkü size yer hazırlamaya gidiyorum." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 1357*

349 Themis, Yunan mitolojisinde Uranüs ve Gaia'nın kızı olan adalet ve düzen tanrıçasıdır. (*Wikipedia,* Themis)

350 RHADAMANTHYS (Grek. Ραδαμανθυς), MINOS (Grek. Μινως) ve AIAKOS (Grek. Αιακος), Haides'in üç yarı-tanrı görevlisi olan ölülerin yargıçlarıydı. Onlar aslen ölümlü insanlardı, tanrı Zeus'un oğullarıydı ve yeryüzünde kanun ve düzen kurmanın bir ödülü olarak ölümdeki konumlarına bahşedildiler. (*https://www.theoi.com/Khthonios/Rhadamanthys.html*); Minos (Grek. Μίνως), Zeus ve Europa'nın oğlu, Rhadamanthus'un kardeşi ve birçok ve yararlı kanunlar verdiği söylenen Girit kralı. Ölümünden sonra Hades ülkesinin yargıçlarından biri oldu. *Smith, William - Dictionary of Greek and Roman Biography and Mythology (1867) Vol III, s. 1091*

351 Rhadamanthus (Grek. Ῥαδάμανθυς), Zeus ve Europa'nın oğlu ve Girit kralı Minos'un erkek kardeşi veya diğerlerine göre Hephaestus'un oğlu. Kardeşinden korktuğu için Boiotia'daki Ocaleia'ya kaçtı ve orada Alcmene ile evlendi. Ömrü boyunca gösterdiği adaletin bir sonucu olarak, ölümünden sonra aşağı dünyanın yargıçlarından biri oldu

ranlıklar bölgesi olan Amenti ile bağlantılarını gösterirler.[352] Mısırlıların cenaze alayında naaşın, *baris*[353] ya da kayıkla kutsal göl üzerinden taşınması, benzer şekilde, Grek mitolojisindeki *Acherusia*[354] gölünün, *Kharoon*'un[355] kayığının ve *Styx*[356] geçişinin ortaya çıkmasına neden oldu. Eski masonik derecelerde Amenti Yargısı'na en ufak bir benzerlik gösteren en ufak bir şey yoktur, İsis Gizemleri'nin bu kısmı başka ülkelerde ve daha sonraki çağlarda kutlanan gizemlerde benimsenmemiştir.

Harman düveni ve ucu kıvrık asa

ve Elysium'da ikamet etti. *Smith, William - Dictionary of Greek and Roman Biography and Mythology (1867) Vol III, s. 646*; AE'ACUS (Aiakos) (Grek. Αιακος), Zeus'un oğlu ve nehir tanrısı Asopus'un kızı olan Aegina'nın oğlu. Ölümünden sonra Aeacus, Hades'te özellikle Avrupalıların ruhları için üç yargıçtan biri oldu. *Smith, William - Dictionary of Greek and Roman Biography and Mythology (1867) Vol I, s. 22*

352 *Wilkinson, J. G., Sir - The Egyptians in the Time of the Pharaohs (1857), s. 131, 161*

353 Mısır teknesi (Grek. βάρις, báris); Æschylus, bu kelimeyi Herodot'tan önce bir Mısır teknesi için uygun terim olarak kullanmıştı. *The History of Herodotus trans. by George Rawlinson (1862) in four Volumes Vol II, Book II, Ch. 96 ve dipnot 5, s. 135, 136; Wilkinson, J. G., Sir - The Egyptians in the Time of the Pharaohs (1857), s. 129*

354 Acherusia, Antik Yunan mitolojisinde, Acherusia (Grek.'Αχερουσια λιμνη veya 'Αχερουσις), antik dünya tarafından Acheron olarak adlandırılan çeşitli nehirler gibi, bir zamanlar yeraltı dünyasıyla bağlantılı olduğuna inanılan birkaç göl veya bataklığa verilen bir isimdi, ta ki sonunda Acherusia'nın alt dünyada olduğu düşünülene kadar. (*Wikipedia*, Acherusia)

355 Kharoon ya da Kharon (Grek. Χάρων) ruhların yol göstericisi bir psikokopostur (ψυχοπομπός). Antik Yunan yeraltı dünyası Hades'in kayıkçısıdır. Cenaze törenleri verilenlerin ruhları Acheron ve Styx nehirleri boyunca taşır. (*Wikipedia*, Charon)

356 Styx (Grek. Στυξ, stiks), Dünya (Gaia) ile Yeraltı Dünyası arasındaki sınırı oluşturan bir nehirdir. Akheron (Grek. Ἀχέρων, acı, keder nehri), Kokytos (Grek. Κωκυτός, iniltiler nehri), Lethe (Grek. Λήθη, unutma nehri), Flegethon (Gre. Φλεγέθων, alev alev yanan nehir) ve Styx (nefretin nehri) nehirlerinin tümü, yeraltı dünyasının merkezinde büyük bir bataklıkta birleşir. (*Wikipedia*, Styx)

"Ölüler Kitabı"ndan alınan aşağıdaki sahnenin gösterimi, yine de tüm okuyucular için ilginç olacaktır ve Kardeşliğin üyeleri, bizim burada ayrıntılarına giremeyeceğimiz bazı masonik özellikleri tanımakta güçlük çekmeyeceklerdir. Tahtta oturan figür Osiris ya da Ölülerin Yargıcı'dır; elinde ihtişam ve hâkimiyet simgeleri olan harman dövenini ve ucu kıvrık asayı elinde tutar.

Ölen kişinin ya da kalbinin bulunduğu bir vazoyla simgelenen adayın yapmış olduğu işler, Anubis[357] ve Horus[358] tarafından adalet terazisinde tartılırken, diğer kefede hakikatin simgesi olan bir devekuşu tüyü[359] bulunur.

Hakikatin simgesi olarak devekuşu tüyünün hiyeroglif şekli

Devekuşu tüyü ve yumurtası
Wilkinson, J.G., Sir - The Manners and Customs of the Ancient Egyptians in three volumes Vol III (18678), s.257 No. 567 Teb

357 Anubis, (Grek. Ἄνουβις) Eski Mısır'da Inpu, Inpw, Jnpw veya Anpu olarak da bilinir. Eski Mısır dininde genellikle bir köpek veya köpek başlı bir adam olarak tasvir edilen ölüm, mumyalama, tahnit etme, yaşam sonrası, mezarlıklar, kabirler ve Yeraltı Dünyası tanrısıdır. (*Wikipedia*, Anubis)

358 Horus veya Heru, Hor, Eski Mısır'da Har, birçok işleve hizmet eden en önemli antik Mısır tanrılarından biridir, özellikle krallık ve gökyüzü tanrısı olarak. Osiris and Isis'in çocukları. (*Wikipedia*, Horus)

359 "Adaleti herkese tarafsızca dağıtan bir adamı sembolize edecekleri zaman, bir devekuşunun tüyünü tasvir ederler; çünkü diğer tüm kuşlardan farklı olarak, bu kuşun kanatlarının her iki tarafında eşit tüyler vardır." *Cory, Alexander Turner - The Hieroglyphics of Horapollo Nilous (1840), s. 158*

Thoth (Hermes, Merkür ya da İlahi Akıl) sonucu Osiris'e sunar. Yakınında kapıların koruyucusu Kerberos[360] veya Ammit[361], "Ölü Yiyen" vardır. Solda, adaya Hakikat ve Adalet Tanrıçalarının eşlik ettiği görülür; Hakikat Tanrıçası elinde sonsuz yaşamın simgesini tutar ve her ikisi de başlarında devekuşu tüyünden hakikatin simgesini taşırlar. Osiris'in yakınında, bir leoparın benekli derisinin asılı olduğu bir kurdele ile bağlanmış "thyrsus" görülür. Leopar postuna bürünmüş başrahibin tören alaylarında taşıdığıyla aynı şeydir ve bu, Antik Yunan mitolojisinde Osiris'in karşılığı olan Bakkhos'un nebris[362] ve thyrsus'un ortaya çıkmasına neden olur.[363] Yeni bir doğumun simgesi olan lotus çiçeği, thyrsus'un hemen arkasında Ammit'in önünde temsil edilir. Eğer yargılanmada "tartılıp ve eksik bulunursa" aday reddedilir ve Osiris mahkûmiyet işareti olarak asasını aşağı doğru eğer. Tam tersine, yaptıklarının toplamı kaydedildiği zaman, erdemleri ona kabul hakkı verecek kadar ağır basarsa, Horus, eline Thoth'un tabletini alarak, onu Osiris'in huzuruna getirir ve takdim eder. Törende Thoth, Anubis ve Horus'u temsil edenler çizimde gösterildiği gibi sembolik maskeler takarlar.

360 Cerberus; Yun. Κέρβερος, Kérberos; Antik Yunan mitolojisinde genellikle Hades'in köpeği olarak anılır, ölülerin gitmesini önlemek için Yeraltı Dünyası'nın kapılarını koruyan çok başlı bir köpektir. (*Wikipedia*, Cerberus)

361 Ammit (Eski Mısırca, m-mwt, "ölülerin yiyicisi"; ayrıca Ammut veya Ahemait olarak da bilinir) eski Mısır dininde ön tarafı bir aslan, arka tarafı bir su aygırı ve başı timsah olan bir tanrıçaydı. Eski Mısırlılar tarafından bilinen "insan yiyen" en büyük üçlü hayvan. Bir cenaze tanrısı, unvanları arasında "Ölü Yutan", "Kalp Yiyen" ve "Büyük Ölüm" vardı. Ammit, Mısır yeraltı dünyası Duat'ta adaletin terazisine yakın bir yerde yaşadı.

362 Nebris, Grek. νεβρός'dan, ceylan, geyik yavrusu; bir tür ceylan derisidir. Aslen avcılar ve diğerleri tarafından elbiselerinin uygun bir parçası olarak giyilen geyik derisi ve daha sonra Dionisos'a atfedildi ve onun onuruna yapılan tören alaylarında ve seremonilerde giyinildi. *Smith W; Wayte, W.; Marindin, G.E. - A Dictionary of Greek and Roman Antiquities (1891) Vol.II, s. 225,226*

363 *Wilkinson, J. G., Sir - The Egyptians in the Time of the Pharaohs (1857), s. 130*

Üçüncü Kısım

7. Bölüm

Astronomik Açıklamalar

Antik ve Modern Gizemlerin Simge, Sembol ve Efsanelerinin Astronomik Açıklamaları ve Kayıp Anlamlarının Geri Getirilmesi.

Hiram efsanesinde vücut bulan güneş alegorisinin yanı sıra locanın görevlilerine, onların çeşitli "makamlarına" ve vazifelerine ve "mabedin ışıklarına, üstünü örten tavanına ve orta sütunlarına" atfedilen güneş sembolizmini açıkladıktan sonra, şimdi masonluğun çeşitli simgelerini ve diğer efsanelerini ele almaya devam edeceğiz. Eğer hepsinin aynı zamanda Güneş ve astronomi ile ilgili imalar içerdiğini, ayrıca birbirleriyle mükemmel bir uyum içinde olduklarını ve anlatılmak istenen ana efsane ile (ki tamamı antik çağdadır) bağlantılı olduğunu kanıtlarsak, tüm sistemin astronomik bir alegori üzerine kurulu olduğu gerçeği karşı konulmaz bir şekilde bizi zorlayacaktır. Hiram'a ait çeşitli simgeler, semboller ve efsaneler, ve burada göstermek istenilenler, bu nedenle bundan sonra dikkat çekecektir. Bu araştırmada, söz konusu amaca en iyi şekilde uyarlanabilecek olan aynı soru ve cevap yöntemi izlenecektir:

S. Hem antik çağlara ait hem de günümüze ait gizemlerin tüm antik işaretleri, sembolleri, simgeleri ve efsanelerinde astronomiye dair bir ima var mıdır?

C. Vardır. Tüm sistem antik bir astronomik temele sahip olduğundan, başka türlü olamazdı.

S. Birçok simge, sembol ve efsanenin astronomik imaları kaybolmuş mudur?

C. Kaybolmuştur; bazılarında tamamen, bazılarında ise kısmen. Bununla birlikte, çoğu durumda söz konusu göndermeler o

kadar mükemmeldir ki, hepsinin uyumlu bir şekilde ilişkili olduğu esas ana alegoriye daha önce verilmiş olan anahtarın kullanılmasıyla geri getirilebilir.

Yedi Yıldız

S. Yedi yıldızın masonik simgesi neye işaret eder?

C. *Ülker* veya *Boğa* burcundaki yedi yıldıza. Bu yıldızlara Romalılar tarafından *Vergilioe* ya da Bahar Bakireleri olarak adlandırılır. Boğa takımyıldızı eskiden ilkbahar ekinoksundaydı ve yıl o zaman başlardı. Bu nedenle Virgil, "Georgics" adlı eserinde, çok uzak bir çağı ima ederek şöyle der:

> *"Candidus auratis aperit cum cornibus annum*
> *Taurus et adverso cedens Canis occidit astro."*[364]
>
> *"Açar yılı Boğa parlak yaldızlı boynuzlarla*
> *Gönderir Köpek yıldızı ölüme."*

Eyüp[365] de Ülker'in "tatlı bir etki" yarattığından söz eder; bu etki, Güneş'in Boğa takımyıldızına ve "yedi yıldıza" yaklaşmasına eşlik eden baharın ılık havasını ifade eder.[366] Bu masonik

364 *Publius Vergilius Maro - Le Georgiche di Virgilio, Volgarizzate da Doinigi Strocchi, Prato, Presso, Fratelli Giachetti (1831), s. 26; Publius Vergilius Maro - Bucolica, Georgica, Aeneis (1643), s. 40*

Publius Vergilius Maro - Georgica - Liber Primus (verse 216, 217)
"Candidus auratis aperit cum cornibus annum
Taurus et adverso cedens Canis occidit astro."
"In radiance, his gilded horns opens the year
Taurus and the dark, routed the dog-star sinks."
"İhtişamla, başlatır yılı altın yaldızlı boynuzlarıyla
Boğa ve karanlık yolladı köpek yıldızı batışa."

365 Eyüp, İng. Job, Ar. أَيُّوب, [*Ayyūb* veya *Eyob*], İbr. אִיּוֹב [*aiub*], Grek. Ἰώβ, [Iṓb]; İshak'ın soyundan gelen ve Kitâb-ı Mukaddes'teki Eyüp kitabının merkez figürü olan Yahudi din büyüğü. (*Vikipedi*, Eyüp)

366 Eyüp 38:31 "Ülker yıldızlarını bağlayabilir misin? Oryonun bağlarını çözebilir misin?" KJV "Canst thou bind the sweet influences of Pleiades, or loose the bands of Orion?" (Pleiades'in tatlı etkilerini bağlayabilir ya da Orion'un bağlarını çözebilir misiniz?); "Pleiades, İbranice, Boğa'nın iyi bilinen yıldız grubu olan Kimah'tır (İbr. "כִּימָה"). Bununla birlikte, bunların bölümümüzde bahsedilen yıldızlar olduğu kesin değildir. *Kimah*, Eyüp 9:9 ve 32:31'de ve Amos 5:8'de geçer; KJV Amos 5:8'de "*yedi yıldız*" olarak çev-

simge, bu nedenle, ilkbahar ekinoksuna doğrudan bir gönderme yapar ve böylece ölümsüzlüğün güzel bir sembolü haline gelir, ayrıca bize insan ruhunun arzuladığı kasvetli mezarın ötesindeki o yıldızlı kutsanmış evi hatırlatır. Bu nedenlerden dolayı, tüm "gök cisimleri" arasında Ülker, eski kardeşlerimiz tarafından bir simge olarak seçildi.

Yedi Basamaklı Merdiven

S. Bu eski simgenin gerçek anlamı nedir?

C. Londra'daki "Freemason's Magazine", yedi basamaklı merdivenin birçok çağda ve ülkede bir sembol olduğunu söyler.

> *Antik çağlarda her kademenin, saflık derecesi en düşükten en yükseğe doğru artan bir metal ile temsil edildiği düşünülürdü ve bunlar da yine yedi gezegenin isimleriyle aşağıdaki gibi nitelendirilirdi: İlk sıra en düşük olanıdır; dolayısıyla aşağıdan yukarıya doğru okunacaktır:*[367]

7.	Altın	(Au)	Güneş	☉
6.	Gümüş	(Ag)	Ay	☾
5.	Demir	(Fe)	Mars	♂
4.	Kalay	(Sn)	Jüpiter	♃
3.	Cıva	(Hg)	Merkür	☿
2.	Bakır	(Cu)	Venüs	♀
1.	Kurşun	(Pb)	Satürn	♄

rilir. Vulgata'da, kelime Eyüp 9:9'da "*Hyades*", 38:31'de "*Pleiades*" ve Amos 5:8'de "*Arcturus*" olarak çevrilir. Diğer eski versiyonlarda ve Yahudi yorumcular tarafından, aynı kelime olan Kimah, çeşitli şekillerde çevrilmiştir. Bazıları onu bir bölümde "*Pleiades*", diğerinde "*Arcturus*" olarak çevirirken, Arcturus ve Pleiades gökyüzünün aynı bölümünde değildir. Gerçek şu ki, İlahi Sözcünün *Kimah* dediğinde hangi yıldızı veya yıldız grubunu kastettiğini kimse bilemez. Bir yıldıza veya yıldızlara atıfta bulunduğu genel olarak kabul edilir." *Foster, R.V. - Some Astronomy in the Book of Job 38-31,32, The Old Testament Student, Vol. 4, No. 8, Apr., 1885, s. 358-363*

367 *Freemason's Magazine and Masonic Mirror Vol. V. (New Series) July to December (July 6,1861), s. 8 "Masonic Notes and Queries"; Moore, C.W. - The Freemasons' Monthly Magazine (1861) Vol. XX. (Aug. 1, 1861; No.10.), s. 336*

Yukarıda anlatılanların yazarı tarafından belirtildiği gibi, merdivenin yedi kademesine verilen bu gezegensel anlam, Güneş'e ve gezegenlere tapan antik çağdakilerin dini fikirleriyle ve astronomi biliminin gerçekleri üzerine kurdukları çeşitli alegorik efsanelerle mükemmel bir uyum içindedir.

Eski Babil'in bulunduğu yerin yakınlarında, uzun bir süre boyunca Herodot tarafından tarif edilen ve Babil'de bulunan Büyük Belus Tapınağı ile tam olarak benzemese de çok yakın olduğu düşünülen büyük Yedi Küre Tapınağı'nın kalıntıları bulunur. Bu tapınağın kimin tarafından inşa edildiği bilinmez ve orijinal yapının tarihi de kesin değildir. Bununla birlikte, Nebukadnezar tarafından restore edilmiş ve özenle yenilenmiştir; adı, köşelere yerleştirilmiş tuğlalar ve silindirlerde hâlâ okunabilir. Kraliyet restoratörünün çalışmaları hakkında verdiği bilgiler aynı şekilde kalıntılar arasındaki yazıtlarda da bulunmuştur. Tüm Babil kutsal yapılarının plan ve karakterinin bir örneği olan bu büyük tapınakla ilgili aşağıdaki ayrıntılar Rawlinson'un Herodot Tarihi adlı kitabından alındı. Kalıntılar birkaç yıl önce bizzat Sir H. Rawlinson tarafından dikkatlice ve eksiksiz bir şekilde araştırıldı.

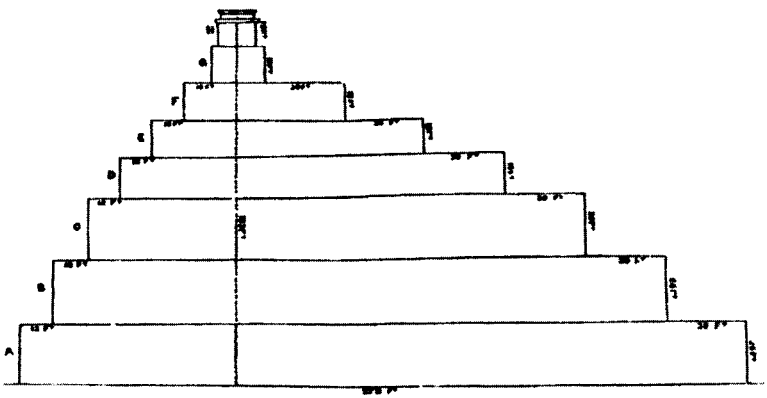
Herodot'un tarif ettiği şekliyle Babil'deki Büyük Belus Tapınağı gibi, Yedi Küre Tapınağı da yukarı doğru giderek alçalan basık yedi kademeli bir yapıydı. Yedinci kademenin en tepesine, on beş fit[368] yüksekliğinde olduğu anlaşılan "kutsal oda" ya da "tapınak" yerleştirilmişti. Yapının süslemeleri neredeyse sadece renklerden ibaretti.

> *Yapının süslemesi neredeyse tamamen renklerden ibaretti. Yedi katman, Sâbiîler[369] tarafından yedi ışığa uygun olarak*

368 4,6 m

369 Rawlinson orijinal metinde Sabæans diye bahsettiği Sabians olmalı. çn.
Sabean ya da *Sabaean*, Saba, Sebe, Güney Arabistan'ın şimdi Yemen olarak bilinen Arabistan bölgesinin sakini, Latince Sabaeus'tan, Yunanca Sabaios'tan, Arapça Saba'dan, eskilerin bir şehir olduğuna inandıkları Kutsal Kitap'ta çeşitli şekillerde açıklanan bir isim. Kutsal Kitap'ta kabilelerden (İbr. Şeba) belirsiz bir şekilde bahsedilir. Antik çağda Hindistan'dan gelen baharatlar, parfümler ve değerli taşlar için Avrupa'ya önemli bir geçiş yoluydu. (*Online Etymology Dictionary*);

kabul edilen renk tonlarına göre, yedi gezegen küreyi temsil edecek şekilde boyanmıştı- zemin kat siyahtı, Satürn'e atfedilen renk tonuydu; bir sonraki turuncu ya da toprak rengi, Jüpiter'in tonu; üçüncü parlak kırmızı, Mars'ın tonu; dördüncü altın, Güneş'in tonu; beşinci soluk sarı, Venüs'ün tonu; altıncı koyu mavi, Merkür'ün tonu; ve yedinci gümüş, Ay'ın tonudur.[370]

Borsippa (Irak)'daki Yedi Küre Tapınağı katmanları ve yükseklikleri (Yükseklikler eski durumuna göre)

History of Herodotus by George Rawlinson Vol II (1858), s. 582, (1862), s. 482

Sabian, Kuran'da üç kez adı geçen, Hıristiyanlar ve Yahudilerle Müslümanlar tarafından hoş görülen tek tanrılı "gerçek inananlar" olarak sınıflandırılan, Yukarı Mezopotamya'da bir dini mezhebin taraftarı. Belki de kelimedeki gönderme, daha sonraki Mandæans'a benzer bir Gnostik mezhebe yöneliktir. (*Online Etymology Dictionary*); Sâbiîlik veya Mandeizm/Mandaeizm (Mandaeans), Orta Doğu'da bir din. Araplarca Sabiiye olarak adlandırılan grup, kendilerine bilgili, hikmetli, gnostik anlamlarına gelen Manden derler. Sabiiliğin genellikle bir yıldız tapınımı olduğunu kaydedilir. Güneş, Ay ve diğer gezegenlerin de O günkü anlayışta yıldızlardan farkı yoktur ve Sabiilikte bu gezegenlere de kendi günlerinde ibadet yapılır. Yıldızlar birer tanrıdır ve en büyük tanrı Güneş'tir. Sonra Ay ve diğer gezegenler veya yıldızlar gelirdi. Sabiiler günlük tapınmalarını Güneş'in gökyüzündeki yerine göre planlarlardı ve öncesinde su ile temizlenme ritüelleri bulunurdu. (*Vikipedi*, Sâbiîlik); ayrıca Mackey de "*The Symbolism of Freemasonry (1869) Synoptical Index, s. 355*"de Sabianism, ya da Sabaism olarak belirtir. çn.

370 *The History of Herodotus trans. by George Rawlinson (1858) in four Volumes Vol. II, Appendix to Book III Essay IV s. 583 (15); The History of Herodotus trans. by George Rawlinson (1862) in four Volumes Vol. II, Appendix to Book III Essay IV, s. 482-3 (15)*

H	*Tapınak veya şapel*		
G	*Yedinci katman*	*Gümüş (?)*	*Ay*
F	*Altıncı katman*	*Mavi*	*Merkür*
E	*Beşinci katman*	*Sarı*	*Venüs*
D	*Dördüncü katman*	*Altın (?)*	*Güneş*
C	*Üçüncü katman*	*Kırmızı*	*Mars*
B	*İkinci katman*	*Turuncu*	*Jüpiter*
A	*Zemin kat*	*Siyah*	*Satürn*

Tapınağın zirvesine ulaşılan yedi kademenin bu şekilde yedi gezegene adanmış olmasından, merdivenin yedi basamağı ile tapınağın yükselen yedi kademesinin sembolizminin aynı olduğu açıktır. Ancak gezegenlerin diziliş sırası, Londra'daki "Freemasons' Magazine" tarafından verilen merdivenin basamakları ile tam olarak aynı değildir. İkinci sıralama çoğunlukla metallerin saflık açısından varsayılan sıralamasına dayanıyor gibi görünür. Tapınağın yedi kademesine uygulandığı şekliyle gezegenlerin sıralamasının Babillilerin ve diğer Doğu uluslarının antik dönem sembolizmine göre en doğrusu olduğundan şüphe edilemez, zira tapınağın kalıntıları bunu şüpheye yer bırakmayacak şekilde ortaya koyar. Ayrıca Herodot'un tasvirinden, Yedi Küre Tapınağı'nın yedi kademesinin sembolizminin Babil'deki Büyük Belus Tapınağı'nınkiyle aynı olduğu da aynı derecede açıktır. Hem İran hem de Hindistan'daki antik gizemlerin başlıca simgelerinden biri yedi dönüşten ya da basamaktan oluşan bir merdivendi ve bu simgenin izi bu tapınakları inşa edenlere kadar uzanabilir. Bu simgenin gerçek anlamını bulmaya çalışırken, Babillilerin ve Sâbiîlerin gezegenlere taptıklarını unutmamalıyız. Astronomi konusunda üstat olduklarını, astrolojiye inandıklarını ve bunu sıkça pratik yaptıklarını hatırlamak da aynı derecede önemlidir. Bu kutsal tarihte[371] de apaçık görülür. Daniel 2:2'de

371 Kutsal tarih, Eski ve Yeni Ahit'in kutsal metinlerinin tarihi kısmı.

Nebukadnezar'ın (Yedi Küre Tapınağı'nı yeniden inşa eden ya da restore eden kişi) kendisini üzüntüyle sarsanbir rüyadan rahatsız olduğunu ve "sihirbazlara, astrologlara, büyücülere ve Kaldeanlara rüyasını yorumlamalarını" emrettiğini okuruz.[372] (Ayrıca bkz. Daniel 5 ve Kutsal Kitap'ın diğer birçok pasajları.)

> *Kaldeanlar, en eski zamanlardan beri Babil'de yaşayan Ak Kad'ın büyük Hamit ırkının bir koluydu. Yazı sanatı, şehirlerin inşası, dini sistemlerin kurulması, tüm bilimlerin ve özellikle de astronominin gelişmesi onlarla birlikte ortaya çıktı.*[373]

Bu nedenle astronomi ve astroloji bilimleri sadece tapınağın yedi aşamasının değil, aynı zamanda merdivenin yedi dönüşünün de sembolizminin anahtarını şüphesiz sağlayacaktır. Gerçekte, her ikisinde de yedi gezegene yapılan atıf bizi ciddi bir şekilde bu noktaya yönlendirir.

Güneş 21 Aralık'ta ekvatorun altında en düşük yükselim noktasındadır ve tüm doğa kışın kollarına hapsolmuş bir şekilde ölü olarak yatarken, günler en karanlık ve geceler en uzundur. 21 Mart'ta Güneş ilkbahar ekinoksuna ulaşır. Bahar başlar ve doğa kışın ölümünden sonra yeniden canlanır. 21 Haziran'da Güneş, günlerin en uzun olduğu yaz gündönümüne ulaşır ve ilk kez eski gücünü ve ihtişamını yeniden kazanmış gibi görünür. Şimdi, herhangi bir gök küresine bakıldığında, Güneş'in en düşük yükseliminden en yüksek yükselimine doğru ilerlemesinin, kış gündönümünden yaz gündönümüne doğru yükselirken içinden geçtiği ya da içinde bulunduğu Zodyak'ın yedi burcu tarafından yedi eşit parçaya bölündüğü görülecektir. Oğlak burcundan başlayan

372 Daniel 2:2 "Düşünün ne olduğunu söylesinler diye sihirbazları, falcıları, büyücüleri, yıldızbilimcileri çağırttı. Hepsi gelip kralın önünde durdular." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 1086*
KJV ayrıca Kaldeanları da katar.

373 *The History of Herodotus trans. by George Rawlinson (1862) in four Volumes Vol. I, Book I, s. 255-256 dipnot 9*

Güneş, 21 Haziran'da yaz gündönümüne ya da Zodyak kemerinin zirvesine ulaşana kadar sırasıyla Kova, Balık, Koç, Boğa ve İkizler burçlarından geçer. Eğer okuyucu Güneş'in ekliptik boyunca yükselen bu yolunu bir gök küresi üzerinde izleme zahmetine katlanırsa, bunun sembolik önemi etkileyici bir şekilde ortaya çıkacaktır. Bununla birlikte, kış ve yaz gündönümlerinin eskiden Kova ve Aslan burçlarında olduğu, ekinoksların presesyonu nedeniyle şimdi olduğu gibi Oğlak ve Yengeç burçlarında olmadığı unutulmamalıdır.

Hindu gökbilimci Varaha[374],

> *"Güneş'in güney yönündeki yolculuğu bir zamanlar (Aslan'nın sağında kalan) Aslesha'nın[375] ikinci yarısından, kuzey yönündeki yolculuğu ise (Kova'nın solunda kalan) Dhanishta'nın[376] başlangıcından itibaren başlardı. Eski Sastralarımızda bu şekilde kaydedildiği için durum gerçekten de böyle olmalıdır"*[377] der.

Modern astronomların hepsi aynı şeyi deklare eder. Antik çağların çeşitli astronomi mitleri üzerinde yapılan bir araştırma, bunların çoğunun yaz gündönümünün Aslan burcunda ya da Aslan ile Yengeç burçları arasında olduğu zamanlarda ortaya çıktığını gösterir. Bu nedenle, gezegenlere tapınmanın arttığı günlerde, Güneş kış gündönümünden yaz gündönümüne geçerken Kova burcundan başlar ve sırasıyla Balık, Koç, Boğa, İkizler ve

374 Varaha veya Mihira olarak da bilinen Varahamihira (505 - 587), Hintli filozof, astronom ve matematikçi bilim insanı. Yunan, Mısır, Roma ve Hint astronomisi bir incelemesi olan Pancha-siddhantika'nın ("Beş İnceleme") yazarı.

375 Aslesha, "अश्लेषा", Hindu astrolojisinde ve Hint Astronomisinde sekizinci sektörüdür; Aslan burcunun sağ bölgesinde Hydra ya da Suyılanı takımyıldızında yılanının yukarı doğru başının solundaki yıldız, grup olarak yılanın baş bölgesidir.

376 Dhanishta, "धनिष्ठा", Hindu astrolojisinde ve Hint Astronomisinde yirmi üçüncü sektörüdür; kova burcunun sol tarafındaki Delphinus ya da Yunus takımyıldızındaki α Del olan "Al Ukud" ve δ Del olan "Sualocin" yıldızlarına karşılık gelir.

377 *Varahamihira's Brihat Samhita (with English Translation and Notes) (1946) by Panditabhushana V. Subrahmanya Sastri, Adh. III. Sloka 1, s. 22*

Yengeç burçları boyunca art arda 30° yükselir ve 21 Haziran'da Zodyak kemerinin zirvesindeki Aslan burcuna girerdi. Dolayısıyla bu yedi burç, yükselen yedi kademenin ya da basamağın simgesidir ve astroloji bilimine göre, bu yedi burç, birbirini tam olarak bu sırayla takip ederek, tam da bu sırayla (yönettikleri ve işaret ettikleri) yedi gezegenin evleridir: Satürn, Jüpiter, Mars, Venüs, Merkür, Ay ve Güneş.

Ancak garip bir benzerlikle, gezegenlerin Yedi Küre Tapınağı'nın yukarı doğru yükselen yedi safhasını yönetecek şekilde düzenlendiği kesin sıralama budur, ancak bir istisna dışında. Evi Yengeç olan ve (astrolojiye göre) burcunu yöneten Ay yedi kademenin en üstünde yer alırken, Güneş ortada, ilkbahar burçları Koç ve Boğa'yı yöneten Mars ve Venüs arasında yer alır. Bununla birlikte bu, yukarıda verilen antik alegoriyle mükemmel bir uyum içindedir, çünkü antik dönemde ilkbahar ekinoksu Koç ve Boğa burçları arasındaydı, yaz gündönümü ise Yengeç ve Aslan burçları arasındaydı. Bu nedenle tapınağın tabanı, uygun rengi siyah olan kış gündönümünü ve her şeyi yok eden gösterge gezegeni[378] olan Satürn ya da Kronos (yani Zaman) sembolize ederdi. Güneş'in yükseliminin en alçaldığı ve doğanın terk edildiği ve öldüğü zamanı gösterirdi.

Koç ve Boğa burçları tarafından yönetilen ve Güneş'in rengiyle simgesel olarak temsil edildiği ortadaki katman, Güneş'in baharda bu burçlara girdiği ilkbahar ekinoksunda yeniden hayata dönen ışığın tipik bir örneğiydi. Yedinci katman ya da tapınağın zirvesi, aynı şekilde, antik çağlarda Yengeç ve Aslan burçları arasında yer alan yaz gündönümünün tipik bir temsiliydi. Yengeç burcu Ay tarafından yönetilir ve Aslan burcu da (astroloji öğretisine göre) Güneş'in tek evidir.

Bu nedenle en üst ve son kademe -Güneş'in artık yolculuğunun en yüksek noktasına yaklaştığını ve Zodyak kemerinin zirvesine yükselmek üzere olduğunu ifade eden- dolunay renginde

378 Gösterge gezegeni, İng. significator; belirli bir şeyi yönetmesi gereken bir gezegen. Doğum haritasındaki evlerin eylem alanlarını gösteren gezegendir.

temsil edilirdi. Herodot tarafından verilen renkler de astroloji bilimiyle tam bir uyum içindedir ve "Freemasons' Magazine" tarafından verilen yedi metalin kendi gezegenlerine göre kuralları da böyledir (astrolojinin bu noktalardaki öğretileri için Ptolemy, Placidus[379], Lilly[380] ve de Zadkiel'in[381] "Grammar of Astrology" adlı eserlerine bakınız; ayrıca, gezegenlerin evleri ve yönetimleri konularına da).

Bu konuyu daha da ileriye götürmekten memnuniyet duyarız, ancak Pers Gizemleri'nde ve hatta tüm Doğu Gizemleri'nde sergilenen yedi basamaklı merdiven simgesi ile büyük Belus Tapınağı'nın ve Babil'deki Yedi Küre Tapınağı'nın yükselen yedi katmanı arasındaki yakın bağlantıyı göstermek için yeterince şey söylendi. Masonik simgemizin bu eski kaynaklardan alındığı hususunda da fazla bir şüphe olmadığı gibi, "Yakup'un vizyonunda gördüğü merdivene" atıfta bulunan açıklamaların da, her ne kadar güzel olsalar da, gerçek anlamı ya da antik kökeni hakkında hiçbir fikri olmayan Preston[382], Cross[383] ya da son zamanlardaki bazı yazarların icatları olduğu da aynı derecede kesindir.

Üç Basamaklı Masonik Merdiven

S. Üç basamaklı merdivenin anlamı nedir ve neden "yedi yıldıza" ya da Ülker yıldız kümesine çıkıyormuş gibi gösterilir?

C. Bu simge açıkça, gördüğümüz gibi yedi kademeden meydana gelen gizemler merdiveninin bir modifikasyonundan başka bir şey değildir ve aynı genel astronomik anlama sahiptir. Güneş, kış gündönümünden ilkbahar ekinoksuna, Boğa (♉) takımyıldı-

379 Placidus de Titis (ayrıca *de Titus*, Latinization of Placido de Titi, takma ad Didacus Prittus Pelusiensis; 1603–1668) bir Olivetan keşiş ve 1657'den ölümüne kadar Pavia Üniversitesi'nde matematik, fizik ve astronomi profesörüydü.

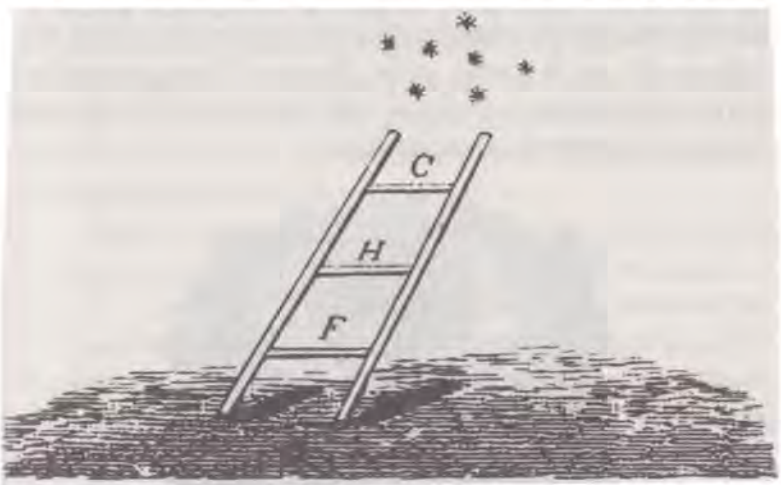
380 William Lilly (1602-1681) on yedinci yüzyıl İngiliz astroloğu.

381 *Zadkiel the Seer - The Grammar of Astrology (1833)*

382 William Preston - (1742-1818) İskoç asıllı masonik araştırıcı ve yazar.

383 Jeremy L. Cross - (1783-1860) Masonik eğitmen ve ritüeller konusunda uzman. "Royal Arch" sisteminin aktif bir destekçisi.

zına ve orada bulunan Ülker takımyıldızına veya burada yer alan yedi yıldıza doğru yükselirken, Kova (♒), Balık (♓) ve Koç (♈) burçları olmak üzere Zodyak'ın üç burcundan art arda geçer.

Üç Basamaklı Masonik Merdiven

Bu nedenle bu üç burç simgesel olarak üç ana basamaklardan ya da sıradan oluşan bir merdivenle temsil edilir; bu merdiven aracılığıyla Güneş en alçak güney yükselim noktasından ilkbahar ekinoksuna ve Boğa'daki "yedi yıldıza" tırmanır. Yukarıda bahsedilen, genel olarak temsil edildiği şekliyle masonik merdivenin simgesidir (bkz. Monitörler[384]). Aşağıdaki "Zodyak Merdiveni" diyagramı, yukarıda verilen anlam açıklamasının astronominin tüm gerçekleriyle ne kadar mükemmel bir şekilde uyumlu olduğunu ve bu şekilde düşünüldüğünde simgenin ne kadar anlamlı ve güzel olduğunu gösterecektir.

384 Monitor, Monitör: Açıklamalı Masonik Dergiler. Ritüel kitapları gizli olarak kabul edilen veya üye olmayanlar için tasarlanmamış materyaller içerir. Öte yandan monitörler, ritüellerin, derslerin ve diğer törenlerin gizli olmayan alıntılarını içerir. Başka bir deyişle, monitörler, okunduğunda okuyucuya ritüelin genel bir anlamını verirken, ritüelin metnini, geçiş kelimelerini, işaretleri, dokunuşları ve masonların, mason olmayanlara açıklamama sözü verdiklerinin herhangi bir kısmını vermez.

Zodyak Merdiveni

"Yakup'un vizyonunda gördüğü"[385] merdivene bağlanan masonik merdivene şimdi yüklenen sembolik anlam, simgenin eski gizemlerdeki büyük ihtimalle kökenini kabul etsek bile, ne kaybolmuş olur ne de kurban edilir. Bununla birlikte, sembolizm böylece daha geniş ve etkileyici hale getirilir, öyle ki ona atıfta bulunarak kaybetmek yerine kazanılır.

İlk dört basamakta T.F.P.J. (Temperance [Ölçülü olma], Fortitude [Metanet], Prudence [İhtiyat], and Justice [Adalet]) diğer üç basamakta ise F.H.C. (Faith [İman], Hope [Ümit], Charity [Hayırseverlik])

Webb, Thomas Smith - The Freemason's Monitor (1867)

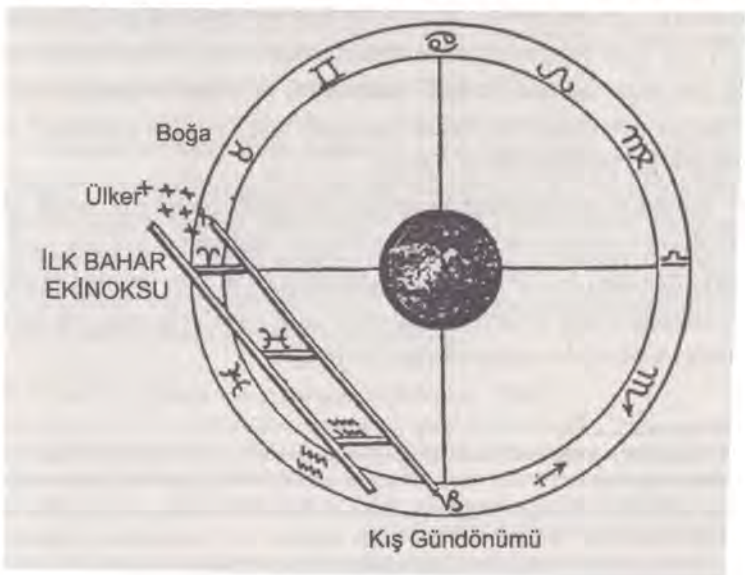
385 Yaratılış 28:12 "Düşte yeryüzüne bir merdiven dikildiğini, başının göklere eriştiğini gördü. Tanrının melekleri merdivenden çıkıp iniyorlardı." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 34*

Hatırlanacağı üzere, tüm antik gizemlerde inisiyasyon, Güneş'in ölümü ve yeniden dirilişinin astronomik alegorisine üzerine kurulan bir dramaydı ve adayın zihnine, Tanrı'nın birliği ve insanın ölümsüzlüğü ile ilgili iki büyük öğretiyi mümkün olan en güçlü biçimde etkilemesi amaçlanırdı ve öyle de yapılırdı.

Bunlar bugün masonluğun iki büyük temel ilkesidir ve üçüncü derece ritüelinde benzer bir şekilde gösterilir ve öğretilir. Bununla birlikte, antik gizemlerin güneş alegorisi ve simgelerinin iki yönlü anlamı bir vardır:

1. Daha önce de belirtildiği gibi, Güneş'in Zodiak'ın on iki takımyıldızı arasındaki geçişi üzerine kurulu olan bu alegori ve simgeler - üç sonbahar ayı tarafından devrilmesi, ilkbahar ekinoksunda hayata dönmesi ve yaz gündönümünde yeniden göklere yükselmesi - bu nedenle astronominin tüm önde gelen ilkelerini öğretir ve gösterir ve böylece inisiyeler önemli bir bilimsel değere sahip olurlar.

2. Güneş'i insanlaştırarak ve adayın onu temsil etmesini isteyerek, tüm güneş olayları alegorik bir şekilde sergilendi ve

Tanrı'nın birliğinin ve ruhun ölümsüzlüğünün simgesi haline geldi. Gizemlerdeki merdiven, ana güneş alegorisini göstermeyi amaçlayan bir simge olmakla birlikte, aynı zamanda iki katlı sembolizme sahipti.[386]

İnisiyeye tüm ayrıntılarıyla açıklandığında, bu simge astronomi bilimindeki bazı büyük gerçekleri zihnine yerleştirdi. Zodyak burçlarının sırasını ve konumunu; Güneş'in ekvatorun aşağısındaki en düşük yükselim noktasından, yedi eşit kademeli adımla ekvatorun yukarısındaki en yüksek yükselim noktasına yükselişini öğretti.[387] Aynı zamanda mevsimlerin süresi ve sırası, güneş yılının uzunluğunu ve tarımın yanı sıra genel olarak bilim ve sanat için büyük önem taşıyan diğer birçok ayrıntıyı da öğretti.

Alegorik bir anlamda bakıldığında bu simge aynı zamanda Güneş benzetmesiyle Tanrı'nın birliğini ve sonsuz yaşamı öğretti. Bu anlamda merdiven, aşağı yarımküreden -karanlığın, kışın ve ölümün yeraltı dünyasından- göğe yükselişin simgesiydi. Bu mistik merdiven, baharın altın kapılarında, Boğa takımyıldızında parlayan "yedi yıldıza" ya da Ülker'e götürür. Hâlâ ileriye ve yukarıya, gökyüzünün Royal Arch'ının zirvesine doğru tırmanır, böylece bize simgesel olarak erdem merdiveniyle insan ruhunun en sonunda "bulutlu örtüyü" deleceğini ve ölüm ve mezara karşı sonsuza dek muzaffer olarak yaşamak için "yıldızlı göklerin" en yüksek katına çıkacağını öğretir.

Böylece görülecektir ki, bizim masonik simgemiz, antik gizemlerin astronomik sembolizmindeki muhtemel kökeni nedeniyle önemini hiçbir şekilde kaybetmemekte, tam tersine, bilimsel olduğu kadar ahlaki bir anlamla da giydirilerek ona çok daha geniş ve güzel bir anlam kazandırılmıştır.

386 Masonluğun birden fazla içsel anlamı vardır; genellikle sağlam bir ahlaki hayat yaşamakla bağlantılı olan apaçık dışsal anlama ek olarak, bazen iç içe birçok anlam vardır. Bununla birlikte, çelişkili olmayan, ancak ikincisi birincisinin içinde yatan iki temel anlam kümesi vardır. (Two-Fold Symbolism) çn.

387 ÜD 4+3 Aralık, Ocak, Şubat, Mart + Nisan, Mayıs, Haziran

İman, Ümit ve Şefkat

S. Bu merdivenin üç ana basamağı simgesel olarak neden "iman, ümit ve şefkat" ile temsil edilir?

C. Güneş en düşük güney yükselimine ulaştığında ve ilkbahar ekinoksuna doğru yükselmeye başladığında, Güneş'in bir kez daha "baharın altın kapılarını açacağına" olan inancımızı sürdürmek için Tanrı'nın iyiliğine ve doğa yasalarının değişmezliğine olan inancımızdan başka hiçbir şeyimiz yoktur; ama Güneş Balık burcuna (♓) girdiğinde ve merdivenin ikinci basamağına yükseldiğinde, inancımıza umut eklenir, çünkü Güneş'in ilkbahar ekinoksuna ulaşmak için gereken mesafenin üçte ikisini çoktan tırmandığı görülür; ve en sonunda 21 Mart'ta merdivenin üçüncü basamağına çıkıp Koç'a (♈) girdiğinde, "Ülker'in tatlı etkileri"[388] bir kez daha hissedilirken, ilkbahar güneşinin sıcak ışınlarının altında karlar erir ve Dünya yeniden "güzel kıyafetlerini giymeye"[389] başlar.

"Bak, kış geçti,
ve belirir çiçek şimdi toprakta
ve gelir kuşların şarkı söyleme zamanı
ve duyulur kırlarda kumruların sesi."[390]

Zodyak merdiveninin üçüncü ve son basamağı, bu nedenle, şefkatin, hayırseverliğin ya da her yıl baharın mevsiminde gelmesine neden olan o ilahi sevgi ve lütfun simgesidir. Öyleyse hepimiz Tanrı'ya *iman* etmeli, kutsanmış bir ölümsüzlüğe *ümit* beslemeli (simgesel olarak ilkbahar ekinoksuyla temsil edilir) ve tüm insanlığa karşı *şefkat* göstermeliyiz.

388 Eyüp 38:31 "Pleiades'in tatlı etkilerini bağlayabilir..." (KJV)

389 Yeşaya 52:1 "... Ey Yeruşalim, kutsal kent, güzel giysilerini giy. ..." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 908; Stevens, Maria, Mrs. - The Progressive Experience of the Heart (1832), s. 131*

390 Süleyman'ın Şarkısı 2:11-12 KJV çevirisidir; Ezgiler Ezgisi 2:11 "Bak, kış geçti, Yağmurların ardı kesildi," 2:12 "Çiçekler açtı, Şarkı mevsimi geldi, Kumrular ötüşmeye başladı beldemizde." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 834*

Üç Adım

Üstat halı tablosunda[391] tasvir edilen üç adım, inisiyenin bir Üstat Mason olmasını sağlayan üç adıma ya da dereceye açık bir gönderme yapar. Bununla birlikte, astronomik bir açıklama da yapılabilir ve (Zodyak merdiveni aracılığıyla ilkbahar ekinoksuna zaten ulaşmış olan) Güneş'in yaz gündönümünde Royal Arch'ının zirvesine yükselmesini sağlayan (üç adımı simgeleyen) üç burcu, Boğa, İkizler ve Yengeç'i ima ettikleri söylenebilir. Bu nokta, daha önce açıklandığı gibi, üstatlık derecesinin derecesinin simgesidir.

Dönemeçli Merdiven

S. Kalfalık derecesinin "orta kat odaları"[392] efsanesine göre,

391 Döşeme Örtüsü - *Ayfer, Murat Özgen - Mason Sözlüğü (1992) Cilt 2, s. 948 "Tablo"*

392 Kutsal Kitab'ın 1 Krallar 6:8 de bazı diğer İngilizce versiyonlarda ve 1611 de yayınlanan, İngiliz kültürünün en önemli kitaplarından biri ve İngilizce konuşulan dünyanın şekillenmesinde itici bir güç olarak tanımlanan kısaltması KJV olan King James Version'unun da "*middle chamber*" olarak geçmekle beraber NIV, NLT, ESV, BSB, NKJV, CEV, DRB, GNT, LSV, NB vd. de tamamı üç kat olan yan yapının orta katı anlamında "*middle level, second floor, middle story, storage rooms, second story, middle floor, middlemost, middle one, middle, middle room, middle row*" olarak geçer. İsp. "*mezan galerion*", İt. "*piano di mezzo*", Alm. "*mittleren Stockwerk*", "*Mittelgang*", Fr. "*l'étage du milieu*", İbr. "הַתִּיכֹנָה", [hat-tî-ḵō-nāh], Yun. "μέσης", [mésis]. *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006)* Türkçe çevirisinde "*orta kat*" olarak geçer. Dolaysıyla belki orta kat odaları diye genelleştirebilir. Eski İng. "*chamber*", Eski Fr. "*chambre*" - özel, gizlilik içeren, kişiye özel oda, evde mahrem olan yatak odası veya tuvalet anlamında oda. Hücre (*TDK*) - 1. İnce bir zar içindeki protoplazma ve çekirdekten oluşmuş, bir organizmanın yapı ve görev bakımlarından en küçük birimi. 2. *Küçük oda.* 3. Tutukluların veya hükümlülerin yalnız olarak kapatıldıkları küçük oda. 4. Siyasi bir inançla gizli olarak çalışan bir örgütün genellikle aynı yerde çalışanlarının oluşturduğu topluluk. *Ayfer, Murat Özgen - Mason Sözlüğü (1992) Cilt 2, s. 757*'de "*Orta Bölme*" olarak geçer; *Zoletti, A. - Masonik Sözlük (1965), s. 44* "*Vasati Höcre* - Skoç Ritinin remzi 3 derecede çalışma Mahfeli."; *Türkiye Bü∴ Meş∴i Üçüncü derecei remziyeye mahsus malûmat Üstat (1932), s. 5,* "Höcrei vasatiyenin tezniyat ve tertibatı", *s. 11, s. 14 ve diğer sayfalar*; *Türkiye Mason Derneği (Türkiye Yüksek Şurası) Üçüncü Derece Çalışma Usulu (1950), s. 6* "...Sutunları tezyin eden BB∴ in cümlesi *höc∴ vasa∴* nın muntazam azasındandır...", *s. 31* "S. Nerede kabul olundunuz? C. *Höc∴ i Vasa∴* de. S. - *Höc∴ i Vasa∴* nedir? C. - Us∴ ların Kârgâhı ve İçtimalarına mahsus mahaldır."; *Türkiye Hür ve Kabul Edilmiş Masonları Büyük Locası Üçüncü Derece Çalışma Rehberi (1961); s. 6* "...Orta Hücrenin muntazam âzasından veya Üs∴ derecesini haiz tanınmış ziyaretçilerden olup olmadıklarını..."; *s. 32*, "S. Nerede kabul olundunuz? C. - *Orta Hüc∴* de. S. - *Orta Hüc∴* nedir? C. Üs∴ların Kârgâhı ve İçtimalanna mahsus mahaldir."; *İkinci Derece Çalışma Rehberi, (1968), s. 32*

işçilere ücretleri, "dönemeçli merdiven"[393] ile belirli bir kata ulaşılan Kral Süleyman'ın tapınağının orta kat odalarında ödenirdi. Bu merdivenin (derslerde anlatılanlara göre) "üç, beş ve yedi basamaktan" oluştuğu ve eyvanlı girişteki sütunların arasından geçip tapınağın ön kapısından girilerek ulaşıldığı söylenir (bkz. Mackey "Symbolism of Freemasonry" Lecture XXVI).[394]

Bu efsanenin astronomik önemi ve gerçek manası nedir?

C. Kutsal Kitap'taki bu "dönemeçli merdivenlere" dair tek atıf, 1 Krallar kitabının altıncı bölümünde bulunur. Beşinci ayette, Kral Süleyman'ın "tapınağın duvarlarının dışını çevreleyen odalar inşa ettiği" bildirilir. Altıncı ayet şöyle devam eder:[395]

> *En alttaki bölme beş arşın genişliğindeydi ve orta bölme altı arşın genişliğindeydi ve üçüncüsü yedi arşın[396] genişliğindeydi, kirişler evin[397] iç duvarlarına girmesin diye, evin duvarlarının dışına çepeçevre dar çıkıntılar yaptı.*

Sekizinci ayet bize şunu der:[398]

> *Orta bölmenin girişi evin sağ tarafındaydı[399] ve dönemeçli merdivenlerle orta bölmeye ve orta bölmeden de üçüncü bölmeye çıktılar.*

---

de "*Orta höcre*"; *Türkiye Bü∴Lo∴'sı İkinci D∴ Ritüeli 2. Baskı (1976), s. 35* ve 1995, 2003 Kalfa Derecesi ritüellerinde ,"*Or∴ Hü∴*" 2012, 2014, 2016 ve günümüze kadar (2023) Kalfa Derecesi ritüellerinde "*Or∴ Hüc∴*" olarak kullanılır.

393 *İng. Winding Steps; Dönüşlü Merdiven, Ayfer, Murat Özgen - Mason Sözlüğü (1992) Cilt 1, s. 257*

394 *Mackey, Albert G. - The Symbolism of Freemasonry (1869) Lecture XXVI "The Legend of the Winding Stairs", s. 215, 220*

395 1 Krallar 6:6 "Alt kat beş arşın, orta kat altı arşın, üst kat yedi arşın genişliğindeydi. Kirişler tapınağın duvarlarına girmesin diye duvarların çevresinde dışarıya doğru çıkıntılar bıraktı." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 426*

396 1 Arşın (Kutsal Kitap) = 45,72 cm.; 5 Arşın yaklaşık 2,3 metre, 6 Arşın yaklaşık 2,7 metre, 7 Arşın yaklaşık 3,2 metre

397 Kutsal Kitap'ta "בַּיִת" [ba-yit] ev olarak geçer.

398 1 Krallar 6:8 "Aşağı yan katın girişi tapınağın güneyindeydi. Döner bir merdivenle orta kata, oradan da üçüncü kata çıkılırdı." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 426*

399 İbr. "כָּתֵף", [ke-tēp̄], omuz]

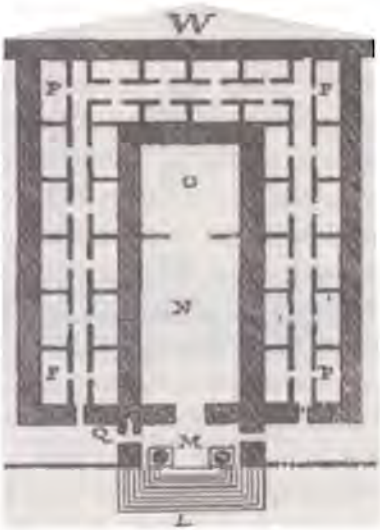
Josephus'un verdiği tek bilgi, "Antiquities of the Jews" Kitap VIII, Bölüm III de bulunur ve aşağıdaki gibidir:[400]

> *[Binanın] tüm gövdesini beyaz taştan çatısına kadar yükselttiler; yüksekliği altmış arşın, uzunluğu aynı uzunlukta, genişliği yirmi arşındı. Tapınağın üzerine ona eşit ölçülerde bir bina daha dikildi; böylece tapınağın tüm yüksekliği yüz yirmi arşın oldu.*
>
> *[Süleyman] Ayrıca tapınağın çevresine, birbirlerine yakınlıkları, sayıları ve tapınağın çevresindeki konumlarıyla bütün tapınağı içine alabilecek otuz küçük oda inşa etti. Birinden ötekine girilebilsin diye aralarına geçitler de yaptı. Bu odaların her birinin eni beş arşın, boyu aynı uzunlukta, yüksekliği yirmi arşındı. Bunların üstünde hem ölçüleri hem de sayıları eşit olan başka odalar, onların üstünde de başka odalar vardı; öyle ki, bunlar evin alt kısmına eşit bir yüksekliğe ulaşıyordu; üst kısımda ise hiçbir yapı yoktu. Evin çatısı sedir ağacındandı ve gerçekten de bu odaların her birinin diğer odalarla bağlantısı olmayan kendine ait bir çatısı vardı; ama diğer bölümler için, hepsinde ortak olan ve çok uzun kirişlerle inşa edilmiş, diğerlerinden ve tüm binadan geçen kapalı bir çatı vardı,*
>
> *Kralın tapınağın üstündeki odaya çıkmak için de güzel bir düzeneği vardı; bu da duvarın kalınlığındaki basamaklarla çıkılıyordu; çünkü doğu ucunda alttaki ev gibi büyük bir kapı yoktu, girişler yanlardan, çok küçük kapılardan yapılıyordu.*

Yukarıdaki alıntılar, kutsal ya da profan güvenilir tarihin "orta kat odaları" ve ona ulaşılan "dönemeçli merdivenler" hakkında

400 *Flavius Josephus - The Whole Genuine Works of Flavius Josephus trans. by Whiston, William (1865) Vol I in four Volumes - "Antiquities of the Jews" Book VIII, Chapter III-2, s. 412, 413*

tüm bilgileri içerir. Hem Kutsal Kitap'tan hem de Josephus'tan, "orta kat odaları" ve o katlara ulaşılan "dönemeçli merdivenler" açıkça görülür. Hem Kutsal Kitap'tan hem de Josephus'tan anlaşıldığına göre, "orta kat odaları" tapınağın bir parçası değildi; hatta kutsal duvarlara bağlanmasına da izin verilmemişti.[401] Bütün bu bölmeler duvarların dış tarafına inşa edilmişti ve yan taraftan ulaşılabiliyordu, böylece bir kişi "orta kat odalarına" çıkarken eyvanlı girişteki sütunların arasından geçmesine imkân olmadığı gibi, aynı zamanda tapınağın herhangi bir bölümünden de giremez ya da içinden geçmezdi.

Süleyman Tapınağı'nın Planı

Newton, Isaac, Sir, - The Chronology of Ancient Kingdoms Amended (1728), s. 346-347 arası (detay)

401 1 Krallar 6:5 "Tapınağın dış cephesine bitişik, ana bölümün ve iç odanın çevresindeki duvarlara bitişik, odalardan oluşan katlar yaptırdı." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 426*
KJV çevirisi "Ve evin duvarına karşı etrafına odalar inşa etti; hem tapınağın hem de kehanetin etrafındaki evin duvarlarına karşı ve çevresinde odalar yaptı."

Josephus'a göre basamaklar "dış duvarın kalınlığında kesilmişti" Bu otoriteler ışığında, her ne kadar onlardan alıntı yapmasa da Dr. Mackey şöyle söyler:

> *Bu sınırlı malzemeden bir alegori inşa edilmiştir; bu alegori, sembolik ilişkileriyle doğru bir şekilde ele alındığında, eşsiz bir güzelliğe sahip olduğu görülecektir. Ancak tüm bu geleneği sadece bir sembol olarak görebiliriz; hem tarihi gerçekler hem de mimari detaylar, masonluğun ikinci derecesinde tekrarlanan [dönemeçli merdiven] efsanesinin muhteşem bir felsefi mitten başka bir şey olduğunu düşünmemizi yasaklar.*[402]

Ancak eğer bu bir "felsefi mit" ise, sembolik bir anlama sahip olmalı ve karakteri itibariyle simgesel olmalıdır. Sembolik öğretimin özü, doğada, sanatta ya da bilimde bir olguyu ya da gerçek bir nesneyi seçme ve ona karşılaştırma yoluyla sembolik bir anlam yükleyerek ahlaki ya da siyasi bir öğretiyi öğretme ve örnekleme yönteminden oluşur. Böylece çapa umudun, arı kovanı azmin ve gayretin, tırpan zamanın ya da ölümün simgesi ve örneği haline getirilir. Ancak bu alegorik öğretinin temeli olarak gerçek bir çapa, arı kovanı ya da tırpan gereklidir. Dolayısıyla, eğer "dönemeçli merdiven efsanesi" bir "felsefi mit" ise, ya gerçek ya da sembolik merdivenler bir yerlerde gerçek bir varlığa sahip olmalıdır, ya da felsefi, sembolik veya alegorik bir ders vermek amacıyla seçilmiş veya kullanılmış olamazlar. Masonik efsanede anlatıldığı şekliyle "dönemeçli merdivenler", sadece Josephus'un değil, Kutsal Kitap'ın da gösterdiği gibi, Kral Süleyman'ın tapınağında mevcut değildi. Bu nedenle onları başka bir yerde aramalıyız. Şimdi, masonluğun diğer tüm önde gelen simgeleri astronomik bir kökene sahip olduğuna göre, zanaat ücretlerinin ödendiği yere giden bu aynı "dönemeçli basamak-

402 Mackey, Albert G. - The Symbolism of Freemasonry (1869) Lecture XXVI "The Legend of the Winding Stairs", s. 216

ların" o diğer "elle yapılmayan, göklerde ebedi olan tapınakta" bulunacağını varsaymak çok daha makul olacaktır. Gerçek tapınakta bulunmadıkları için, onları simgesel tapınakta arayalım.

VERITABLE PLAN DE LA LOGE DE RECEPTION D'UN APPRENTIF-COMPAGNON

L'Ordre des Francs-Maçons Trahi, et le Secret des Mopses Révélé (1745), s. 58-59

Ancak bunu yapmadan önce, bu sembolik basamakların sayısını tam olarak belirlemek gerekecektir, çünkü belirtilen sayıları farklı dönemlerde ve efsanenin farklı versiyonlarına göre değişmiş gibi görünür. Dr. Oliver, 1745 yılında yayınlanan[403] eski bir

403 "1745'te yayınlanan eski bir çizim tahtasında, şimdi önümdeki merdiven sarmal değil. O kadar ilginç ki, onu tarif etmeye değer. Merdiven, mozaik yer döşemesi üzerinde duran ve iki sütunla çevrili yedi basamaktan oluşan yarım daire şeklindedir." *Oliver, George - The Historical Landmarks And Other Evidences Of Freemasonry Vol I (1846) Lecture XVI, s. 451 dipnot 29; L'Ordre des Francs-Maçons Trahi, et le Secret des Mopses Révélé (1745)*

"Çizim Tahtası"ndan[404] bahseder; burada basamaklar yarım daire şeklindedir ve sayıları sadece yedidir.

Dr. Mackey, "The Symbolism of Freemasonry"in adlı kitabında şöyle der:[405]

> *Merdivenlerin sayısına gelince, bu farklı dönemlerde değişiklik göstermiştir. Geçen yüzyıla ait çizim tahtalarında sadece beş basamağın tasvir edildiği, bazılarında ise yedi basamak olduğu bulunmuştur. Bu yüzyılın başında İngiltere'de kullanılan Preston dersleri[406], tüm sayıyı otuz altı olarak verir ve bunları "bir, üç, beş, yedi, dokuz ve on bir" serilerine böler. Mükemmelliğin simgesi olarak Pisagor'un tek sayılar ilkesinin ihlali olan çift sayı yapma hatası, İngiltere'nin iki Büyük Locasının birleşmesiyle kabul edilen Hemming derslerinde[407], mezhepsel bir yorum getirdiği için sakıncalı olan on birin[408] çıkarılmasıyla düzeltildi. Bu ülkede (Amerika*

404 Çizim Tahtası, Tr. Çizim Tablosu; İng. Tracing Board; trace, iz, çizmek; tracing, bir şeyin ana hatlarının çizilmesi, çizilmiş resim; board, düz ve ince biçilmiş ahşap parçası, tablo, table, masa; *Türkiye Bü∴ Meş∴i Üçüncü derecei remziyeye mahsus malûmat Üstat (1932) s. 19*'da "Çizgi Levhası"; HKEMBL ritüellerinde, 1950 - 1968 arası "Resim Tahtası", 1969 - 1989 arası derecenin adını vererek "Derecenin Tablosu", 1995 tarihinden itibaren "Çalışma Tablosu" olarak geçer; *Ayfer, Murat Özgen - Mason Sözlüğü (1992) Cilt 2, s. 948* "Tablo" maddesinde "Derecenin Tablosu" olarak bahseder; *Zoletti, A. - Masonik Sözlük (1965), s. 32* "Resim Tahtası" Tanju Koray Emulation ve Modern Ritüel çevirilerinde "çizim tahtası" olarak kullanır. *Koray, Tanju - Emulation Ritual, The Modern Ritual, Birinci Derece Ritüelleri (2006), Özveri Muhterem Locası Yayınları No. 2*

405 *Mackey, Albert G. - The Symbolism of Freemasonry (1869) Lecture XXVI "The Legend of the Winding Stairs", s. 219-220*

406 The Prestonian Lectures - Preston Dersleri. William Preston Localarda yapmış olduğu konuşmalarının genel adı. Sonraları bu konulu masonik konuşmalar Illustrations of Masonry (Masonluğun Açıklamaları) adlı bir kitapta toplandı. *Preston, William - Illustrations of Masonry, 1772, Reprint 1887.* Kendisi 1772'de masonluğu Hristiyanlık bakış açısı ile düşünen Hutchinson'nın sistemini revize etti.

407 The Hemming Lectures - 1813'te İngiltere'nin iki Büyük Locası Birliği tamamlandığında ve İngiltere Birleşik Büyük Locası organize edildiğinde, bir uzlaşma sağlandı ve Doktor Hemming yeni bir masonik eğitim sisteminin çerçevesini yapmak için atandı. Preston sistemi terk edildi ve onun yerine Hemming dersleri kabul edildi.

408 Kuzey İrlanda'da, "şenlik ateşi gecesi" olarak da bilinen Onbirinci Gece veya bir Ulster Protestan kutlaması olan On İkinci Temmuz'dan önceki gecedir. On Birinci Gece şenlik ateşleri genellikle mezhepsel gösteriler içerir. İrlanda milliyetçiliğinin sembolleri

Birleşik Devletleri'nde) sayı daha da azaltılarak on beşe indirildi ve "üç, beş ve yedi"den oluşan üç seriye bölündü.

Dolayısıyla, bu sembolik basamakların doğru sayısı konusunda dikkate değer bir karışıklık olduğu görülür. Efsanenin en eski versiyonlarında bu sayı beş ya da yedi olarak verilir. Şimdi, masonlukla ilgili olanlar da dahil olmak üzere tüm geleneklerle ilgili olarak benimsenmesi gereken çok güvenli bir kuraldır; versiyon ne kadar eskiyse muhtemelen o kadar doğrudur, çünkü herhangi bir efsaneyi ne kadar geriye doğru götürürsek, başlangıç zamanına ve dolayısıyla ilk ve bozulmamış şekline o kadar yaklaşırız. Bu kuralı söz konusu olaya uyguladığımızda, "dönemeçli merdivenlerin" uygun basamak sayısının beş ya da yedi olduğu sonucuna varabiliriz. Bununla birlikte, basamakların simgesel tapınağa doğru bir şekilde yerleştirildiğini ve zanaatkârların ücretlerini aldıkları yere çıktığını tespit etmeyi başarırsak, gerçek sayım ile tam sayılarını belirleyebileceğiz.

Simgesel olarak gökyüzünün Royal Arch'ı ile temsil edilen tapınağın inşasına ilkbaharda başlandı ve sonbaharda bitirildi. Bu nedenle, daha önce açıklandığı gibi, yapımının yedi yıl olduğu söylendi. Toprağın sürüldüğü ve ekimin yapıldığı ilkbahar ayları burçları Ç. derecesinin; büyüyen tahılın korunması için sürekli bakım gerektiren yaz ayları, K. derecesinin; hasadın toplanıp depolandığı mevsim Ü. derecesinin tipik özellikleridir, ki onların hepsi tapınağın tamamlanmasında çalışan yetenekli işçilerdi.

Güneşin ilkbahar ekinoksundan yaz gündönümüne ilerleyişi sırasında çiftçi toprağı hazırlamak ve tohumlarını ekmekle uğraşır; Güneş'in yaz gündönümünden sonbahar ekinoksuna geçişi sırasında ise olgunlaşan mahsullerini korumak için çalışır. Temmuz ve Ağustos aylarında başaklar olgunlaşır ve hasat edilir; sonbaharda da yağ ve şarap emeklerinin karşılığı olarak onu mükafatlandırır.

Bize aktarıldığı şekli ile, dürüst ve sadık zanaatkârların üç-

(İrlanda üç renkli bayrağı gibi) ve Katolikliğin sembolleri genellikle şenlik ateşlerinde yakılır. (*Wikipedia*, Eleventh Night)

retleri "*buğday, yağ* ve *şarap*"tır.[409] Zodyak'ın yedi burcunun, ilkbahar ekinoksundan Akrep burcunun ilk noktasına kadar, göklerde ışıltılı bir kavis çizerek "dolanması", benzer bir şekilde, çiftçinin emeklerini ödüllendirmek için buğday, yağ ve şarabın olduğu yere götüren yedi dönemeçli merdiveni simgelediği pekâlâ söylenebilir.

Buğday, Yağ ve Şarap

Güneş 21 Mart'ta Koç (♈) burcuna varır ve Boğa (♉), İkizler (♊), Yengeç (♋), Aslan (♌), Başak (♍) ve Terazi (♎) burçlarından arka arkaya geçerek 21 Ekim'de Akrep (♏) burcuna ulaşır. Bu nedenle bu sembolik basamakların sayısı yedidir ve dolayısıyla kalfa efsanesinin daha eski versiyonlarına karşılık gelir; ayrıca şekil olarak gerçekten yarım daire şeklinde oldukları da gözlemlenecektir. Bu da Dr. Oliver'ın bahsettiği eski "çizim tahtasının" yedi yarım daire şeklindeki basamağı ile mükemmel bir uyum sağlar. Aynı zamanda, tıpkı yılın bu yedi burcunu içine aldığı bölümün üç döneme ayrılabilmesi gibi - 1. Çiftçilik ve ekim dönemi; 2. Büyüme ve olgunlaşma dönemi; ve 3. Hasat ve depolama dönemi - bu sembolik adımların da 3, 5 ve 7 sayılarında uygun bir ifade bulan üç gruba ayrılabileceği dikkate değerdir. İlk üç burç, Koç, Boğa ve İkizler, çiftçilik ve ekim mevsimini ifade eder. Sonraki ikisi, Yengeç ve Aslan, ilkbahar ekinoksundan itibaren beş eder, ekinlerin olgunlaştığı ve olgunlaştığı dönemi belirtir; ve son ikisi, Başak ve Terazi, toplamda yedi eder, hasat mevsimini ve Güneş'in cömertliğinin sadık çiftçinin emeklerini ödüllendirdiği buğday, yağ ve şarabın muhafaza edilmesini yönetir.[410]

409 *Mackey, Albert G. - The Book of The Chapter (1863) 4th Ed., s. 17, 38*

410 İçerik olarak olmasa da 3+2+2 sayısal yaklaşımı Kadın Mason B.L., I. Derece ritüeli soru cevap kısmında Locanın tam ve yetkin olabilmesi için ne gereklidir sorusunun cevabı "Muhterem ve iki Nazır ile üçler (3) + Yasalar Sözcüsü ve Sekreter ile beşler (3+2) + Hazine ve Yardım Üstadı ile de yediler oluşur (3+2+2)", diye verilir. *Kadın Mason Büyük Locası I. Derece Ritüeli (2013), s. 60*; benzer cevap *Türkiye Mason Derneği Türkiye*

Amerikanların basamakları 3, 5 ve 7 sayılarıyla ifade edilen üç gruba ayırmaları bu nedenle doğrudur, ancak toplam basamak sayısı on beş değil yedidir. Yedi basamağın sembolizminin gerçek doğasının kaybolması sonucunda, 3, 5 ve 7 sayılarının mistik önemine ilişkin bu sonraki hatanın nasıl yapıldığını görmek kolaydır.

"Dönemeçli merdiven" efsanesi bize bunların eyvanlı girişin iki sütunu arasından geçerek çıkıldığını söyler. Dr. Oliver "Ekinoktal noktalara sütun denir, çünkü büyük yarım daire ya da yukarıdaki yarım küre bunların üzerinde duruyormuş gibi görünür" der.[411] Eğer bu sembolizm doğruysa, o zaman "dönemeçli merdiven" gerçekten de efsanenin alegorisiyle mükemmel bir uyum içinde olan bu göksel sütunların arasından geçip gider. Bu şekilde açıklanan, üzüm bağlarındaki sadık işçilere ödül olarak "buğday, yağ ve şarabın" verildiği yere giden "dönemeçli merdiven" efsanesi, çok güzel ve önemli bir astronomik alegoridir. Masonluğun diğer tüm astronomik alegorileri ve sembolleri gibi, sadece (doğru anlaşıldığında) gök cisimlerinin hareketleriyle ilgili önemli ve değerli bilimsel gerçekleri ortaya koymakla kalmaz, aynı zamanda yüce ve etkileyici bir şekilde büyük ahlaki hakikatleri de telkin eder. Bize, diğer şeylerin yanı sıra, gayret ve azim sadece hak ettiğini değil, hak ettiği ödülü de almayı öğretir. Yeryüzünün meyvelerini tam mevsiminde vermesine neden olan

Yüksek Şurası Birinci Derece (1950) ritüelinde s. 35 de "Üçler, Üs.·. Muh.·. ve iki Na.·. lardır. Hat.·. ve Kat.·. BB.·. ile birlikte beşleri teşkil ederler. Bunlara Mah.·. lin Beş Nur Menbaı denilir. Mah.·. in çalışmaya başlayabilmesi için yedi azanın bulunması lazımdır." olarak bulunur. Bir Loca nasıl kusursuz sayılır? En az yedi Mason'un hazır bulunmasıyla. 3 Üstat + 2 Kalfa + 2 Çırak;

"Dönemeçli merdiven 3, 5, 7 veya daha fazla basamaktan meydana gelir. 3 Locayı yönetir, 5 ayakta tutar, 7 veya fazlası da kusursuz kılar; bir Locayı yöneten 3 üstat ve onun iki Nazırıdır; bir Locayı ayakta tutan 5 ise Üstat, 2 Nazır ve 2 Kalfadır; bir Locayı kusursuz yapan 7 de önceki beşe ek 2 Çıraktır." *Koray, Tanju - Derece Tabloları III - Kalfa Tablosu (1991), Günışığı Muh. L., No, 87, s. 12*; Royal Arch derecesinde açılışta ve kapanışta çekici Zerubbabel üç defa Haggai iki defa Joshua iki defa vurur. *A Ritual of the Degrees of Mark Master, Excellent Master, and the Royal Arch (Tenth edition) (2013), s. 132* çn.

411 *Oliver, George - The Historical Landmarks and Other Evidences of Freemasonry Vol I (1846), Lecture XVI - "The Fellowcrafts Tracing-Board Explained", s. 323 dipnot 19*

Yüce Yaratıcı'nın şefkatini de gösterir:

Sularsın, gökteki ilahi evinden tepeleri,
Doyar yeryüzü eserlerinin meyvesiyle.

Verirsin sığırlar için ot,
Yararına insana şifalı bitki;
Çıkarsın topraktan rızkını diye,

Ve şarap, yürekleri sevindiren,
Ve zeytinyağı, yüzleri güldüren,
Ve ekmek, yürekleri güçlendiren, hep sen verirsin.[412]

Mezmurlar 104:13-15

Bu bize Tanrı'nın eski zamanlarda Nuh'la yaptığı antlaşmayı da hatırlatır: *"Bir daha insan uğruna toprağı lanetlemeyecekti. Dünya var oldukça ekim ve hasat bitmeyecekti."* (Yaratılış 8:21-22)[413]. Bu ve bunun gibi diğer pek çok önemli dersler, "dönemeçli merdivenin" astro-masonik sembolü ile öğretilir ve bu "dönemeçli merdivenlerin" başlangıcının herhangi bir geçici, dünyevi mekânda değil, çok yukarıda, yıldızlı gök kubbenin ebedi görkeminde kurulmuş olması gerçeği, bu dersleri daha da çekici hale getirir.

412 Mezmurlar 104:13 "Gökteki evinden dağları sularsın, Yeryüzü işlerinin meyvesine doyar."
104:14 "Hayvanlar için ot, İnsanların yararı için bitkiler yetiştirirsin; İnsanlar ekmeğini topraktan çıkarsın diye," 104:15 "Yüreklerini sevindiren şarabı, Yüzlerini güldüren zeytinyağını, Güçlerini artıran ekmeği hep sen verirsin." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 751*

413 Yaratılış 8:21 Güzel kokudan hoşnut olan RAB içinden şöyle dedi: "İnsanlar yüzünden yeryüzünü bir daha lanetlemeyeceğim. Çünkü insan yüreğindeki eğilimler çocukluğundan beri kötüdür. Şimdi yaptığım gibi bütün canlıları bir daha yok etmeyeceğim." 8:22 "Dünya durdukça Ekin ekmek, biçmek, Sıcak, soğuk, Yaz, kış, Gece, gündüz hep var olacaktır." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 9*

Parlayan Yıldız

S. Parlayan yıldız[414] simgesi masonlukta neyi ifade eder?

Parlayan Yıldız

Webb, Thomas Smith - The Miniature Monitor containing all the Monitorial Instructions in Blue Lodge Masonry (1872), s. 51

C. Tanrı'nın bir sembolü olarak gökyüzünün ortasındaki Güneş'i. Masonluğun kökenine ilişkin astronomik teoriye hiç sempati duymayan Dr. Oliver bile şöyle der:

> *Parlayan Yıldız, yalnızca E.U.M.'nın[415] ortaya çıkışını müjdeleyen varlık olarak değil, Şafak ya da Yükselen Güneş'in, Sabah Yıldızı, Parlayan Yıldız gibi muhteşem adlarıyla tanımlanan bu Yüce Varlığın anlamlı bir sembolü olarak düşünülmelidir. O halde bu Alevli Yıldız, Ma-*

414 İng. blazing, parlak bir şekilde yanan güçlü bir alev, bir ateş gibi alev alev yanan, yoğun bir şekilde parlayan, parlak ve yoğun bir şekilde parlayan, yanan, parlayan, alev saçan, parlak, alev alev, alevlenen, parıldayan, ışıldayan, ateş, çakan, alev yayan; **The Blazing Star**, kuyruklu yıldız, alevli yıldız, parlak yıldız, alev saçan; H.K.M.B.L. ritüellerinde 1989'den bu yana "Alev Saçan Yıldız" olarak kullanılır ve (1950), (1959) tarihli ritüellerde "Işık Saçan Yıldız"; (1961) "Ziya saçan Yıldız"; (1968) "Ümit Yıldızı" 3D; (1968), (1969) "Işık Saçan Yıldız"; (1971), (1982) "Alevli Yıldız" olarak kullanıldı. *Ayfer, Murat Özgen - Mason Sözlüğü (1992) Cilt 1, s. 438* "Işık Saçan Yıldız" ve *Zoletti, A. - Masonik Sözlük (1965), s. 16* "Işıklı Yıldız" olarak tanımlanır.

415 T.G.A.O.T.U. - The Great Architect of the Universe, Evrenin Ulu Mimarı (E.U.M.), Evrenin Büyük Mimarı, Evrenin Yüce Mimarı.

sonluğun bünyesinde barındırdığı din gibi evrensel olan ve tüm zamanlara, mevsimlere ve kısa süren bu fani dünya üzerinde var olmuş ve var olacak tüm insanlar için geçerli olan bir bilime bağlı olan ilahi referansıdır.[416]

Diğer yazarlar ise, Parlayan Yıldız'ı, her yıl Güneş'ten doğmasından hemen önce görünen, antik Mısırlıları Nil'in yaklaşan su baskınları konusunda uyaran Sirius ile özdeşleştirirler; bu nedenle onu, havlayarak yaklaşan tehlikeyi haber veren sadık bir köpeğe benzetirler ve ona Sothis, Anubis ve Thotes, yani havlayan ya da gözcü adını verdiler. Bu parlak ve güzel yıldız böylece ilk olarak "köpek yıldızı" olarak anılmaya başlandı. Mısırlılar onu Anubis adı altında tanrılaştırdılar ve bu tanrı sembolik olarak köpek başlı bir adam figürüyle temsil edildi.

Anubis

416 "Blazing Star". Burada geçen diğer güneş adları "Day Star, Morning Star, Bright Star, Blazing Star"; *Oliver, George - A Dictionary of Symbolical Masonry (1853), s. 47*

Bu açıklamaların her ikisi de masonik Parlayan Yıldız'ın astronomik bir simge olduğunu gösterir. Mısır Gizemleri'ne ait olduğu için muhtemelen ikincisi daha doğrudur.

Tavaf Riti

S. Bu masonik rit[417] ile ne demek istenir?

C. Tavafın karşılığı olan "*circumambulation*"[418] kelimesi iki Latince kelimeden türetilir (*circum*, etrafında ve *ambulare*, yavaşça yürümek) ve bu nedenle etrafında, çevresinde yürümek ya da çevresini dönerek dolaşma anlamına gelir, yani bir sunağın veya kutsal bir mabedin etrafında. Tavaf ayini, gizem törenlerinin ve tüm ülkelerde Güneş tapınmasının önemli bir bölümünü oluştururdu. Bu ayin, Güneş'in güney yoluyla doğudan batıya doğru görünürdeki seyrine benzetilerek her zaman sağdan sola doğru yapıldığından, doğrudan güneşe yönelik bir imada bulunulurdu. Hint Gizemleri'nde aday bu şekilde sunağın etrafında üç kez dolaşır ve ne zaman güneye gelse, "Güneşi kendime örnek alıyorum ve onun hayırsever yolunu izliyorum!" diye haykırması öğretilirdi. Ayrıca, Hintliler arasında aynı tavaf ayini her zaman

417 Rit, İng. *rite*, Alm. *ritus*, Lat. rithus; 1. yasa, gelenek, âdet olarak tespit edilmiş ilâhî veya kutsal bir hizmetin uygulanma şekli; kutsal veya dinsel tören için bir uygulama veya uygulamalar dizisi; **dinsel ayin töreni**; kutsal ayin ve dinsel tören şekli, 2. belirli amaç için belirlenen belirli yol; 3. Masonlukta, belirli amaç için belirlenen belirli yol, dereceler ve törenler sisteminin adı; belirli dereceler dizisi ile masonluğun yorumu; farklı yol, yordam ve felsefelere göre masonik ışığı yorumlayan özel masonik birimler; bir otorite tarafından yönetilen ve denetlenen dereceler dizisi; üç sembolik derece üzerinde, çok sayıda yüksek dereceden oluşan bir masonik sistem. Eski dinî geleneklerden, erken dönem veya kadîm Masonluğa aktarılmış olan çeşitli törensel uygulamalar veya töreler niteliğindeki ritler: Kutsal Yere Girerken Ayakkabı Çıkarılması (*Discalceation*) Riti, Kutsal Yerin Etrafını Tavaf (*Circumambulation*) Riti, Arındırma veya Vaftiz (*Purification - Lustration*) Riti, Tekris (*Initiation*) Riti, Önlük Kuşatma (*Investure*) Riti olarak sayılabilir. *Ayan, Tamer - EKSR ve Jüriprudans "Lektürler" TFKD (2000), s. 11 -12*

418 Tavaf Ar. طواف [ṭwf kökünden ṭawāf] dolanma, dolaşma, gezme; Hristiyanlık, Musevilik ve İslam gibi dinlerde vardır; Müslümanlar Hac ve Umre sırasında, Kâbe'yi yedi kez saat yönünün tersine dönerler; Mişnah Middot 2:2 "Batıdan başlayarak güneyde üst kapı, yanma kapısı, ilk doğanın kapısı ve su kapısı vardı." diye tarif *saat yönünün tersi* olarak verilir. Parikrama ya da Pradakshina, Hinduizm, Budizm, Sihizm ve Jainizm gibi Hint dinlerde kutsal varlıkların *saat yönünde* tavaf edilmesidir. (*Nişanyan Sözlük*, Tavaf; *Wikipedia,* Circumambulation, Parikrama)

uygulanır. Bir Brahman sabahları yataktan kalkar kalkmaz yapması gereken törende yüzünü doğuya çevirerek önce güneşe tapar, daha sonra güney yolundan batıya doğru yürür ve aynı anda "Güneş'in yolunu izlerim" der ve şöyle açıklar: "Güneş kendi rotasında güneye doğru Dünya'nın etrafında hareket ederken, ben de o ışığı takip ediyorum, güney yoluyla Dünya çevresinde bir yolculuktan doğan faydayı elde etmek için."[419] Bu kutsal yürüyüşlere genellikle tüm gizemlerde Güneş-Tanrı'ya şarkılarla ya da kasidelerle övgüler söyleyerek ya da ilahiler okunarak eşlik edilirdi. Druidler arasında, mistik dans doğasının parçasıdır. Aday, tavaf ayinini gerçekleştirirken, görüleceği üzere, Güneş'i ya da daha doğrusu insanlaştırılan Güneş'i ya da Güneş-Tanrı'yı temsil ederdi; bu temsil, adayın takdim edildiği andan sembolik ölümüne ve dirilişine ya da hayata dönüşüne kadar tüm tören boyunca devam ederdi.

Dr. Mackey, "Symbolism of Freemasonry", Bölüm XXI'de,

> *Bu konuda söylenenler gözden geçirildiğinde, eski ayinin özünün, sunağın etrafını doğudan güneye, güneyden batıya, oradan kuzeye doğru ve tekrar doğuya tavaf etmek olduğu hemen anlaşılacaktır. Şimdi, bunda masonik tavaf ayini, eski olanla kesinlikle uyuşur. Altar sağ tarafta kalmak kaydıyla yapılan bu dönmenin, Güneş'in hareketinin bir temsili olarak yapıldığı kabul edilir ve bu Güneş'in Dünya etrafındaki görünür rotasının bir simgesidir. Böylece, burada yine masonlukta gerek loca görevlilerinde ve gerekse daire içindeki noktada daha önce görülen, Güneş'e tapınma ile ilgili eski ve sıklıkla tekrarlanan ima vardır. Ve altarın etrafında tavaf edilirken, tıpkı Güneş'in*

419 *Asiatic Researches or Transactions of the Society Instituted in Bengal, Vol V (1799), XXII On the Religious Ceremonies of The Hindus, and of the Bra'hmens Especially. By H. T. Colebrooke, s. 357; Mackey, Albert G. - The Symbolism of Freemasonry (1869) Lecture XXI "The Rite of Circumambulation", s. 144-145*

Dünya'nın etrafında dönmesi gerektiği gibi, başladığımız orijinal sembolizme geri döneriz. Mason Mabedi Dünya'nın bir sembolüdür.[420] der.

Bu mason ritüelinin doğrudan antik çağların güneş gizemlerinden alındığı bir an bile inkâr edilemeyecek kadar açıktır; ve böyle bir ritüelin Orta Çağ'ın gezici operatif mason birlikleri tarafından bulunmuş olabileceğini düşünmek saçmadır. Ve bu saçmalık, bu törenin sadece bir parçası (aslında neredeyse başlangıcı) olduğu tüm törene eklenecektir, çünkü aynı güneşsel anlam tüm töreni karakterize eder ve tüm bölümleri tavaf töreniyle bağlantılı olduğu kabul edilen sembolizmle mükemmel bir uyum içindedir. Dolayısıyla, eğer Masonluk Orta Çağ'ın gezgin masonlarıyla ortaya çıktıysa, bu güneş törenlerini modern Masonluğu kuranların ait olduğu çok daha eski bir kaynaktan ya da birlikten edinmiş olmalıdırlar. Eğer bir ritüel yaratmış olsalardı, bu ritüelin törenleri hiçbir zaman Güneş'le ilgili bir anlam ya da sembolizme sahip olmazdı: mimarinin kural ve ilkeleriyle hiçbir uyumu ya da karşılığı olmayan bir sembolizm. Öte yandan, eğer bu operatif masonlar ve mimarlar özel nedenlerden ötürü gerçekten de antik gizemlerin ritlerinin ve törenlerinin son ve tek koruyucuları olmuşlarsa, bunların onlar tarafından az ya da çok bozulmuş bir biçimde bize nasıl aktarıldığını kolayca görebiliriz.

Orta Çağ mimarlarını bu şekilde antik gizemlere bağlayan koşulların neler olduğu ilerleyen sayfalarda daha uzun bir şekilde ele alınacak ve Mısır, Yunanistan ve Roma'nın tapınak inşaatçılarını Hıristiyanlığın hüküm sürdüğü Avrupa'nın katedral inşaatçılarıyla birleştiren bağlantı gösterilecektir.

420 *Mackey, Albert G. - The Symbolism of Freemasonry (1869) Lecture XXI "The Rite of Circumambulation", s. 146*

Gönye

S. Mason simgesi olarak gönye[421] nereden türedi?

C. Masonlar ve diğerleri arasında, bir simge olarak gönye veya dik açılı şekil tamamen operatif masonluktan geldiği ve spekülatif masonlar tarafından bir simge olarak benimsenen mekanik bir sanatın[422] çalışma aletlerinden biri olduğu yönünde genel bir izlenim vardır. Bu fikir, "American Chart"[423] adlı eserinde Cross tarafından da desteklenir: "Gönye, operatif masonların işlerini gönyelemek için kullandıkları bir alettir" der ve ardından bu konu üzerine ahlak değerlendirmesi yapmaya devam eder. Bu fikir aynı zamanda tüm monitörlerde de kendine yer bulmuştur.[424]

Adalet

Ancak bir simge olarak gönye ya da dik açılı şekil, kökeni itibariyle mekanik değil geometriktir ve Stolistes'in[425] ağırbaşlı törenlerinde dikeylerin, dik açıların ve karelerin düzenlenebildiği uzun ölçü standardı[426] olan adalet arşınını taşıdıkları[427] eski

421 İng. square, carpenter's square; 13. yy ortalarında kullanımı "dik açıları ölçmek için alet, marangoz karesi."

422 Artes mechanicae (mekanik sanatlar), genellikle geleneksel yedi özgür sanatla (artes liberales) birlikte anılan, düzenli uygulamalar ya da becerilerden oluşan bir ortaçağ kavramıdır. (*Wikipedia,* Artes mechanicae)

423 *Cross, Jeremy L. - The True Masonic Chart or Hieroglyphic Monitor (1826), s. 22,64*

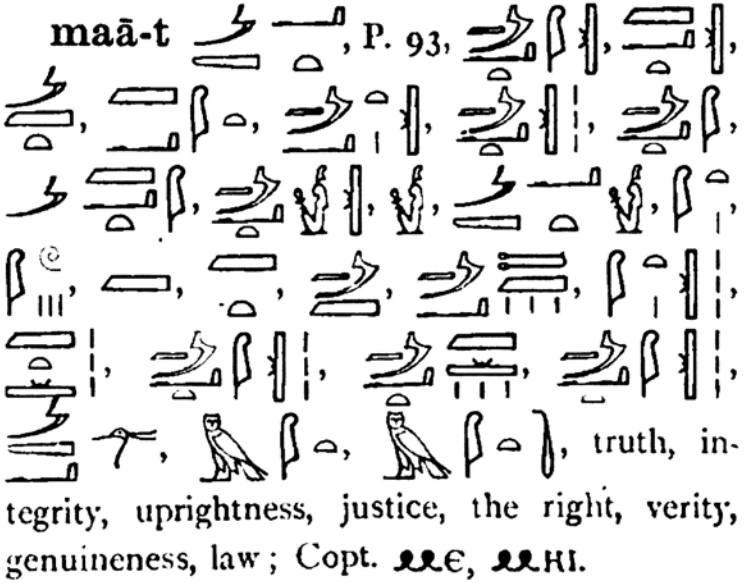
424 *Oliver, George - The Historical Landmarks And Other Evidences Of Freemasonry Vol I (1846), s. 163 dipnot 25*

425 Stolist, eski Mısır toplumuna katılan ve rahip rütbesini elinde tutan ve tanrıların heykellerini giydiren, süsleyen. *Cumont, Franz - Oriental Religions in Roman Paganism (1911), s. 94, 96*; Stilist, kostümcü, giydiren.

426 *Kenrick, John - Ancient Egypt Under the Pharaohs (1850) in two volumes Vol I, s. 451*

427 *Wilkinson, J. G., Sir - The Manners and Customs of the Ancient Egyptians in five volumes Vol V (1847), s. 298; Kenrick, John - Ancient Egypt Under the Pharaohs (1850)*

Mısırlılara kadar dayanır; bu arşın, iç ucu 45°'lik bir açıyla ya da bir dik açının yarısıyla kesilmiş bir karenin bir kolu şeklindedir. Gönye Mısır'da adaletin bir simgesiydi, çünkü bir dik açı olarak mükemmel bir dikey doğruyla birleşen gerçek bir yataydan hiçbir şekilde sapmazdı. Adalet ile tamamen dikey doğru arasındaki yakın benzerlik, aslında öylesine apaçıktır ki, neredeyse evrensel bir hal almıştır.

Ma'at, Mısır'ın doğruluk ve adalet tanrıçası ve ondan türetilen "hakikat, diklik, adalet, hak, doğruluk; içtenlik, yasa" kelimelerinin hiyeroglif olarak gösterimi.

Budge, Sir E.A. Wallis - An Egyptian Hieroglyphic Dictionary (1920) in two volumes, Vol I, s. 270

"Dimdik doğru bir adam" ve "adil bir adam" terimleri neredeyse tüm dillerde eşanlamlıdır, dolayısıyla Kutsal Yazılar'daki ifadeler de böyledir: "Adil olanın yolu doğruluktur; sen, en doğru

in two volumes Vol II, s. 104; Wilkinson, J. G., Sir - A Popular Account of the Ancient Egyptians in two volumes of Vol I (1854), s. 274, 285

olan, adil olanın yolunu tartarsın" (Yeşaya 26:7)[428]; "Doğru yürüyen..." (Mezmur 15:2)[429]; ve "Tanrı'nın ve insanın önünde dimdik doğru yürüyün" Bunun yanı sıra, Mısır'da gönye, sıklıkla olan Nil nehrinin taşmasıyla arazilerin sınırları silinip süpürüldüğünde, her bir kişinin mülklerinin sınırlarını yeniden belirlemek için kullanıldı ve böylece herkese adil hakları geri verildi. Mısır arazi ölçüsü bir arura ya da yüz arşın kareydi ve bu nedenle on bin arşın içerirdi.[430] Gönye veya dik açı, 90°'yi veya bir dairenin dörtte bir bölümünü temsil eder, ekliptik ve gök ekvatorunun dört eşit parçaya bölünmesine, gündönümü ve ekinoktal noktaların belirtilmesine ve yılın dört mevsime ayrılmasına doğrudan bir gönderme yapar. Bununla aynı zamanda ufuk dairesini çeyreklere bölmemiz ve güneydeki Güneş'in yardımıyla pusulanın dört ana noktasını doğru bir şekilde işaretlememiz sağlanır. Sadece geometride değil astronomide de dik açı kullanımı vazgeçilmezdir; ve kullanımı yalnızca bilimin en azametli sorunlarıyla değil, aynı zamanda dinle de bağlantılı olduğundan, kısa süre sonra antik dönemdekiler tarafından yalnızca adaletin değil, aynı zamanda doğruluğun kutsal bir simgesi olarak istisnasız dünya çapında benimsendi. Her dikme, bir doğru çizgi olan tabanıyla bir dik açı oluşturduğu gibi, doğru ve yanlış kelimelerinin ilk kökleri düz ve eğri ya da dik ve eğik anlamına gelir.[431]

---

428 Yeşaya 26:7 "Doğru adamın yolu düzdür, Ey Dürüst Olan, doğru adamın yolunu sen düzlersin." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 871*

429 Mezmurlar 15:2 "Kusursuz yaşam süren, adil davranan, Yürekten gerçeği söyleyen." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 684*

430 10 x 10 cubits = 100 square cubits; 1000 square cubits = 1 aroura (100 x 100 cubits = 10000 cubits) *Clagett, Marshall - Ancient Egyptian Science A Source Book (1989) s. 12; Wilkinson, J. G., Sir - The Manners and Customs of the Ancient Egyptians in three volumes Vol I (1878), Chap. IV, s. 323 dipnot 7*

431 **İng. straight line**, doğru çizgi; İng. right, doğru; İng. wrong, yanlış; İng. straight, düz, dik, doğru; İngilizcede *straight* ve *right* birbirine yakın kelimelerdir. **İng. *straight*** *(st-raight)*, direkt, doğrudan (*direct*), sapmayan (*undeviating*); bir kişi için direkt, doğru (*direct*), dürüst (*honest*); 1520'den itibaren "doğru, direkt, dürüst" 1862'den itibaren iletişimde "*açık, net*" 1300'lerde "düz bir çizgide, sapmadan". **İng. *right*** Lat. rectus; 1. *straight, düz*. Geometride doğru çizgi 2. Ahlakta ve dinde adil, eşit 3. *true, doğru*; hatalı veya yanlış değil.

Masonik Festivaller, Kutlamalar

S. Eskiden her yıl 24 Haziran ve 27 Aralık'ta düzenlenen iki büyük masonik festivalin kökeni nereden gelir?

C. Bu günlerin kutlanması, kökeni itibariyle tamamen astronomiktir ve yaz ile kış gündönümünü ifade eder. 21 Haziran'daki yaz gündönümü, antik dönemde büyük bir güneş festivali olarak kutlanırdı, çünkü tam o zaman Güneş, Zodyak kemerinin zirvesine yükselir ve en büyük gücüne ve ihtişamına kavuşurdu. Güneş'in Aralık ayındaki kış gündönümüne gelişi ve ilkbahar ekinoksuna doğru kuzeye dönüşünün başlaması da uygun bir şekilde kutlanırdı. Güneş o zaman (başka bir alegoriye göre) yeni doğmuş olarak kabul edilir ve en düşük yükseliminde işaretlenen takımyıldızından ortaya çıkış anı, doğumunun saati olarak kutlanırdı. Bu dönemde, Macrobius[432], "gün en kısadır, tanrı sadece çelimsiz bir çocuk gibi görünür. Bu, Mısırlıların her yıl belirli bir günde kutsal alanlarının dibinden benzerini çekip çıkardıkları gizemlerin çocuğudur"[433] der. Bundan sonra, bazılarının Oğlak takımyıldızını kastederek söylediği gibi, tanrı bir keçi tarafından beslenerek büyümeye başlar ve günler uzamaya başlar. Güneş'in yeni doğuşunun büyük festivali bu nedenle bu dönemde kutlanırdı. Başlangıçta yaz ve kış gündönümü günlerinde kutlanan bu festivaller, takvimin değişmesi nedeniyle (daha önce açıklandığı gibi) zamanla bu ayların 21'i yerine 24 Haziran[434] ve 27

İng. ***right angle***, dik açı, doğru açı, dik açılı şekil, dikdörtgen, dik açılı üçgen.

432 Ambrosius Theodosius Macrobius Roma İmparatorları Honorius ve Arcadius döneminde (395–423) yaşayıp, eserler veren olan Romalı Dilbilgisi uzmanı ve Yeni Platoncu filozof.

433 *Macrobii - In Somnium Scipionis Lib. II Saturnaliorum Lib. VII (1542) Saturn. Liber I, Cap. 18, s. 264; Dupuis, Par - Origine de Tous les Cultes (1795) Vol. 3 - Part 1, s. 242; Fellows, John - The Mysteries of Freemasonry (1860), s. 306 dipnot; Fellows, John - An Exposition of the Mysteries or Religious Dogmas and Customs of the Ancient Egyptians, Pythagoreans and Druids (1835), s. 329 dipnot*

434 24 Haziran Vaftizci Aziz Yahya'nın doğuşu; Luka 1:13 "Melek, ‹‹Korkma, Zekeriya›› dedi, ‹‹Duan kabul edildi. Karın Elizabet sana bir oğul doğuracak, adını Yahya koyacaksın."; (26)"Elizabetin hamileliğinin altıncı ayında Tanrı, Melek Cebraili Celilede bulunan Nasıra adlı kente, Davutun soyundan Yusuf adındaki adamla nişanlı kıza gön-

Aralık'ta[435] kutlanır oldu.

Ancak modern masonlar bu günleri sırasıyla Vaftizci Aziz Yahya'ya ve İncil yazarı, Havari Aziz Yuhanna'ya[436] adadılar; iddiaya göre bu iki kişiden biri yaz, diğeri kış gündönümünde doğmuştu ve masonluğun önde gelen koruyucularıydılar. Ancak bu iddiayı destekleyecek hiçbir tarihi kanıt yoktur ve bu günlerin genel olarak kardeşlik tarafından kutlanmasına son verilmiştir.

İki Paralel Çizgi Arasındaki Daire

S. Her mason mabedinde "iki paralel çizgi arasında daire ve ortasında bir nokta" görülmesi mümkündür. Masonlar bu simgenin gerçek anlamını kaybettiler mi?

C. Evet, kaybettiler.

S. Bu simge neyi gösterir?

C. Bu simgenin astronomik anlamı o kadar açıktır ki, birçok bilgili, aydın masonun dikkatini zorla çekmiş gibi görünür. Dr. Oliver, Sözlüğünde şöyle der:

> *Bir daire içindeki nokta sembolüne bazen astronomik bir anlam yüklenmiştir. Böylece, daire içindeki noktanın Yüce Varlığı temsil ettiği, dairenin Güneş'in yıllık döngüsünü*

derdi. Kızın adı Meryemdi.; (36)"Bak, senin akrabalarından Elizabet de yaşlılığında bir oğula gebe kaldı. Kısır bilinen bu kadın şimdi altıncı ayındadır."; (56)"Meryem, üç ay kadar Elizabetin yanında kaldı, sonra kendi evine döndü." (57)"Elizabetin doğurma vakti geldi ve bir oğul doğurdu."

435 İncil yazarı, Havari Aziz Yuhanna yortusu 27 Aralık'ta Roma kitapları ile birçok Doğu ve Galya kitaplarında bulunur. *The New Catholic Encyclopedia (2003) Vol 3, Gale Group, 2nd ed., s. 556*; 27 Aralık'ta, İncil yazarı, Havari Aziz Yuhanna Batı kilisesi tarafından kutlanır. (*Wikipedia,* John the Evangelist); *The Catholic Encyclopedia (1907) Vol 6, s. 132*

436 Dr. Hemming, şu anda genellikle İngiliz Localarında kullanılan ve Hemming Dersleri olarak bilinen formu derledi. Hemming dersleri, Preston'dan veya daha önce tanıtılan diğerlerinden büyük ölçüde farklıdır. Bu farklılıklardan birkaçı doğru bir şekilde bahsedilebilir. İngiliz Locaları artık iki St. John yerine Musa ve Süleyman'a adanmıştır. *The Builder Magazine December 1915 - Volume 1 - Number 12*; İki St. John, ilki "St. John the Baptist", Vaftizci Aziz Yahya diğeri "St. John the Evangelist" İncil yazarı, Havari Aziz Yuhanna'dır

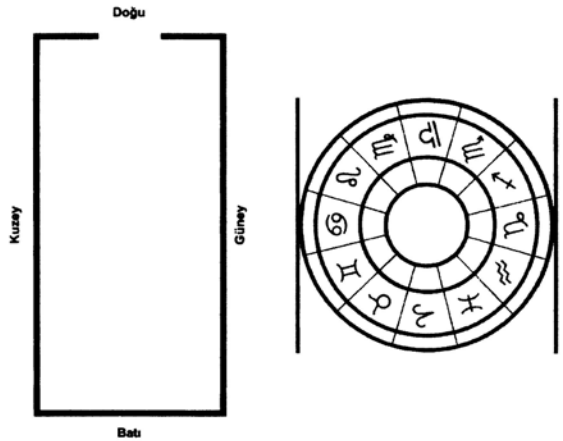
gösterdiği ve paralel çizgilerin de bu döngünün sınırlı olduğu gündönümlerini işaret ettiği söylenir. Ve bu varsayımdan şu sonucu çıkarırlar: mason, kendini gerekli sınırlara tabi tutarak, bu görkemli ışığa benzeterek, görev yolundan sapmayacaktır.[437]

Bu açıklama, astronomi teorisini onaylamamasına rağmen, Dr. Mackey tarafından da kabul edilir. Bununla birlikte, bu dereceyle ilgili konuşmada verilen açıklamadan çok daha makul olmakla birlikte, her bakımdan doğru değildir. Dairenin Güneş'in ekliptiğini ya da yıllık yolunu temsil ettiği doğrudur, ancak "daire içindeki nokta" Yüce Varlığı değil, bir merkez olarak Güneş'in her yıl Zodyak yıldızları arasında etrafında dönüyormuş gibi görünen Dünya'yı temsil eder. Paralel çizgiler Yengeç (♋) ve Oğlak (♑) dönenceleridir. Yaz gündönümü 21 Haziran'da, kış gündönümü ise 21 Aralık'ta gerçekleşir. Bunlar, herhangi bir yerküre veya haritada görülebileceği gibi, her zaman dönenceleri temsil eden iki paralel çizgiyle işaretlenen gündönümü noktalarıdır. Bu iki tarihin, bir önceki sorunun cevabında belirttiğimiz gibi, Aziz Yahya'ya ve İncil yazarı, Havari Aziz Yuhanna'nın doğum günleri olduğu söylenmiştir, ancak bu iddiayı doğrulayacak gerçek bir tarih yoktur.

Güneş'in yıldızlar arasındaki turu sınırlıdır ve dönencelerle tanımlanır. Haziran ayında Yengeç dönencesine, yani en büyük kuzey yükselimine ulaştığında daha fazla kuzeye gitmez, geri döner ve güneye doğru ilerlemeye başlar. En büyük güney yükselimine Aralık ayında diğer dönencede ulaşır, bu da güneydeki ilerlemesini tamamlar, çünkü oradan tekrar geri dönerek bir kez daha kuzeye doğru yol alır. Mevsimlerin tüm düzen ve intizamı Güneş'in bu hareketinin bütünlüğüne bağlıdır. Güneş yaz gündönümünde geriye doğru hareket etmezse, sıcaklık dayanılmaz hale gelir ve hem bitkisel hem de hayvansal yaşam bu nedenle

437 *Oliver, George - A Dictionary of Symbolical Masonry (1853), s. 343, "Solstices"*

imkânsız hale gelmekle kalmayacak, aynı zamanda kutuplardaki karların ve buzların erimesi başka bir felaket olan su baskınına yol açacaktı. Güneş tam tersine kış gündönümünden geri dönmeseydi, ekvatorun kuzeyindeki tüm topraklarda sonsuz kış hüküm sürecek ve sürekli bir buzul çağı tüm yaşamı ve bitki örtüsünü yok edecekti.

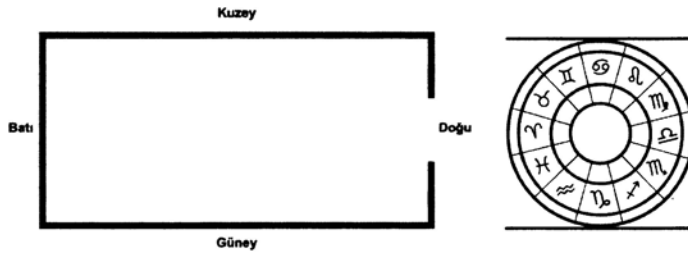

İki Paralel Çizgi Arasındaki Daire
Eski gelenekte İbrani haritaları doğuya yöneliktir, yukarısı doğuya bakar, sol çizgi aynı zamanda kuzeydir, sağ çizgi de güneydir.

Yukarıdaki şekil, "iki paralel çizgiyle çevrelenmiş bir daire" simgesini sergilemenin kuşkusuz en eski ve en uygun yöntemidir.

Pergelin noktalarına dair modern fikirlerimizle örtüşmesi için daire, iki paralel çizgi dik değil yatay konumda olacak şekilde döndürülmesi gerekir.[438]

438 İki paralel çizgi arasındaki daireyi bir mason mabedinde doğu batı ekseninde yere yatırırsak burada anlatılan daha açık anlaşılır olur. Bir mason mabedine pergelin bir ucunun yemin kürsüsünün üzerine koyup bir daire çizersek ve bu dairenin ikinci Nazırın oturduğu güney noktasından doğu batı aksında bir doğru çizersek, bu teğet noktası, Güneş'in Haziran ayında Yengeç dönencesine ulaşan ve kuzeydeki en büyük yükselim zirvesine karşılık gelir. Bunun aksi yönü de, Güneş'in Aralık ayında Oğlak dönencesine ulaşan güneydeki en düşük yükselimidir. Girişleri doğudan olan antik çağ ve diğer mabetlerdeki

İki Paralel Çizgi Arasındaki Daire (yatay)
Batı haritaları kuzeye yöneliktir, yukarısı kuzeye bakar, üst çizgi kuzey yarı kürede, alt çizgi güney yarı küredir.

Bu durumda Yengeç dönencesi (♋) kuzeyde ve Oğlak dönencesi (♑) ise güneyde olacaktır; bu da bizim herhangi bir haritanın ya da taslağın üst kısmını kuzeye, alt kısmını ise güneye ayırma geleneğimize uygun olacaktır. Bununla birlikte, İbraniler ve diğer eski Doğu ulusları, göklerin dört çeyreğinden bahsederken, gözleyen kişinin her zaman doğuya, yükselen güneşe doğru baktığını varsayarlardı; ve onların dilinde "önünde" "doğu", "arkasında" "batı", sağ el güney ve sol kuzey anlamına gelirdi,[439] örneğin, İbranice "קדם" kıdem kelimesi sadece önünde ya da önce değil, aynı zamanda doğu anlamına da gelir.[440]

kuzey yönü, mason mabetlerinde yazı temsilen Yengeç dönencesine atıfla güney diye adlandırılır ve tüm yönler değişmiş gibi görünür. Batısı doğuda, doğusu batıda gibi durur. *Turgut Tiftik - Mabedin Doğusu Batısı mı? (2023) Konferans.*

439 "ים" [yam] - batı, deniz; "קדם" [kıdem] - doğu, ön, cephe; "ימין" [yemin] - sağ, güney; "שמאל" [sımol] - sol, kuzey, şimal.

440 Kök KDM veya QDM dir. "קדם" [kıdem] - doğu, geçmiş, ön, önü, antik çağ; Türkçede kadem - ön, öncelik; kadim - eski, antik çağ; kıdem - daha eski olma, önce olma; Kutsal Kitap'ta bir çok yerde geçer, örneğin Hezekiel 47:18 "קָדִֽים" [qā-ḏîm]; Ar. "قديم" [qadim] (*Wiktionary*, "קדם", *Nişanyan Sözlük, Kutsal Kitap vd.*);
Yakın veya Orta Doğu'da yaşayan ve çalışan herkes, batılılar gibi zaman odaklı değil, olay odaklıdır. İbranice, Arapça ve ayrıca Yunancadaki zamanlar, esas olarak zamanla değil, daha çok akış veya eylem türü ile ilgilidir. Mesafeyi ve yönü tanımlamak için kullanılan eski İbranice kelimeler de zamanı tanımlamak için kullanılır. Doğu anlamına gelen İbranice kelime kıdem'dir ve kelimenin tam anlamıyla "yükselen güneşin yönü" anlamına gelir. Kıdem kelimesi aynı zamanda "geçmiş" anlamındadır. Yönden çok konumu vurgulayan mizre "מִזְרָח" [mizrakh] (güneşin doğduğu yer) ile karşılaştırılmalıdır. *Brown,*

Pusulanın yönleriyle ilgili olarak aynı gelenek Araplar arasında da geçerliydi;[441] onlar kuzeye solda anlamına gelen şimal derlerdi. Eski İbrani düşünce yapısında geçmiş önünüzde, gelecek ise arkanızdadır; batılılar için ise geçmiş arkasında ve gelecek önündedir, yani tam tersidir. İbranicede zaman kavramı, kürek çeken bir adamın durumuna benzer. Geçmişi önünde ("קדם" kıdem) görür; gelecek ise arkasındadır ("אחרית" aharit). Bu eski gelenek, bu simgede dönenceleri temsil eden iki çizginin yatay konumda değil de dikey konumda yerleştirilmiş olmasını tamamen açıklar.[442] Hint mağara tapınaklarının bazılarında Zodyak burçlarının yazılı olduğu dairelerin bulunması da yukarıdaki açıklamanın doğruluğunu kesinleştirir. Ortaçağ'ın operatif masonlarının bu simgeyi sanatlarıyla bağlantılı olarak icat ettiklerini varsaymanın absürtlüğü açıktır.

S. Bu simge bize neyi öğütler?

C. Güneş, ekliptik dairenin etrafındaki yıllık rotasında, asla dönence noktalarının dışına çıkmadan, ancak yeryüzünü güzelleştirmek, süslemek ve meyve vermek için her mevsimde zamanında geri dönerek, sürekli olarak istikrar ve düzenlilikle döngüsünü gerçekleştirdiği gibi, hepimiz de hareketlerimizi aynı istikrar ve düzenle idare etmeliyiz, Yaşamlarımızı bilgelik ve erdemle süslemeli, yıllarımızı iyi işler yaparak verimli kılmalı, tutkularımızın bizi iyi davranışların veya aklın sınırlarının ötesine götürmesine asla izin vermemeliyiz; çünkü kendimizi bu şekilde sınırlandırdığımız sürece, maddi olarak hata yapmamız mümkün değildir.

Richard - The East, Time, Eternity, the Universe and the Origin of All Things, Ancient Hebrew Researcher Center, ancient-hebrew.org

441 شمال [šimāl] sol; شمال [šamāl] kuzey *(en.bab.la/dictionary/arabic-english/شمال)*

442 Batılılar ana yön olarak kuzeyi kullanırken, İbraniler doğuyu kullanırlar. Eski haritalarda özellikle Kutsal Kitap'ta geçen yerlerin haritaları doğu üstte ve batı alttadır. Karşısında durduğunuzda haritanın sol tarafı kuzeydir, sağ taraf ise güneydir. Batı ülkelerindeki haritalarının şekli ise kuzey yukarıda güney aşağıdadır.

Kuzu Derisi

S. Kuzu derisi veya beyaz deri önlük neyi ima eder?

C. Koç burcunun bulunduğu ilkbahar ekinoksunu. Bu burç, gördüğümüz gibi, masumiyet ve güzelliğin simgesi olmasının yanı sıra ölümsüzlüğü de öğretir.

Önlüğün, bir kıyafet eşyası olarak, eski zamanlarda sadece operatif masonlar ve diğer mekanik işçilerle sınırlı olduğunu düşünmek yanlıştır. Tam tersine, her sınıftan eski Mısırlıların sıradan giysilerinin vazgeçilmez bir parçasıydı ve sıradan halkın yanı sıra krallar, rahipler ve soylular tarafından da takılırdı. Bununla birlikte, kralın önlüğü, yalnızca onun makamına ait olan farklı bir biçimdeydi. Önünde aslan başları[443] ve asp[444] (kraliyet sembolü yılanlar) ve diğer sembolik tasarımlarla zengin bir şekilde süslüydü ve muhtemelen renkli deridendi.[445] Rahipler ayrıca, kutsal kıyafetlerinin ayırt edici bir parçası olarak kendine özgü değişik önlükler takarlardı; hiyerogrammat[446] veya kutsal kayıt kâtipleri de böyleydi.

Gizemlerde ve bazı kutsal görevliler tarafından kullanılan önlükler, aşağıda gösterildiği gibi iki parçadan oluşan üçgen bir formdaydı. Orta kısımda kraliyet sembolü yılanlar, alt köşelerde aslan başları[447] görülür.

---

443 *Wilkinson, J. G., Sir - The Manners and Customs of the Ancient Egyptians in three volumes Vol II (1878), Chap. X, s. 326-327; Wilkinson, J. G., Sir - The Manners and Customs of the Ancient Egyptians in five volumes Vol III (1847),Chap. X, s. 351 - 352*

444 Asp, ingilizceleştirilen formu aspis, klasik antik çağda zehirli bir yılan için kullanılan isim, muhtemelen Mısır kobrası (Naja haje). Mısır'da kraliyet sembolüydü ve ısırığı Greko-Romen zamanlarında ayrıcalıklı suçluların infazı için kullanılırdı. Kleopatra'nın kendini asp ile öldürdüğü söylenir. (*Britannica*, Asp)

445 s. 326'da cümle "ancak bunun önlükten ziyade kuşak için bir uzantı oluşturması ihtimal dışı değildir." diye devam eder. *Wilkinson, J. G., Sir - The Manners and Customs of the Ancient Egyptians in three volumes Vol II (1878), Chap. X, s. 326,327*

446 Hiyerogrammat, özellikle hiyerogramlarda kutsal kayıtların yazarı. Hierogram, kutsal bir sembol, simge, resim yazısı veya benzeri.

447 Aslan kafasının dışında, ışınlarıyla doğan ve batan güneş olarak da yorumlanabilir. çn.

Aşağıdaki çizimler eski Mısır anıtlarından alındı. Şekil 1, tapınakta kadehlerle şarap sunan Büyük Ramses'i gösterir (M.Ö. 1322). Şekil 2, hierogrammat ya da kutsal kayıt kâtibidir. Her birinin sınıf ve makamlarına göre farklı bir deseni olan önlüklerinin giysilerinin bir parçası olduğu görülecektir.

Şekil 1

Şekil 2

1 Kral elbisesi; 2, 3, kralın önlüğü; 3, Amenophis III'ün bir heykelinden. (Alnwick Kalesi Müzesi) 4, Kral Sabaco'nun heykelinin taç çelengi. (Argo Adası, Nil, Sudan)

Wilkinson, J. G., Sir - The Manners and Customs of the Ancient Egyptians in three volumes Vol II (1878), No. 438, s. 327; Wilkinson, J. G., Sir - A Popular Account of the Ancient Egyptians in two volumes of Vol II (1871), No. 460, s. 323

İnisiyasyon ve önlük
Weisse, John A. - The Obelisk and Freemasonry (1880), s. 36-37 arasında

Her Şeyi Gören Göz

S. Her şeyi gören göz simgesinin kökü nereden gelir?

C. Asya'nın eski dillerinin çoğunda "göz" ve "güneş" aynı kelimeyle ifade edilir[448] ve antik Mısırlılar baş tanrıları olan Güneş-Tanrı Osiris'i, ışığıyla görmemizi sağlayan ve kendisi de gökyüzünün ortasından aşağıya bakan ve her şeyi gören Güneş'i simgeleyen açık bir göz figürüyle hiyeroglif olarak temsil ettiler. Benzer biçimde masonlar da her şeyi bilen, sonsuz bilginin sahibi Evrenin Ulu Mimarını sembolik olarak göz ile açıkladılar.

Osiris'in gözü
Wilkinson, J. G., Sir - The Manners and Customs of the Ancient Egyptians in three volumes Vol III (1878), s. 200

448 Sans. ज्योतिस [jyotis] kelimesi güneş, göz, göz ışığı, ay ışığı, şafak, ışık, parlaklık, şimşek, ateş anlamlarına gelir. (*learnsanskrit.cc/translate, sanskritdictionary), Williams, Sir Monier Monier- A Sanskrit - English Dictionary (1899), s. 427*

Yukarıdaki, antik anıtlardan alınan ve tapınak duvarlarından geride kalan hem boyalı hem de yontulmuş olarak bulunan Mısır simgesi olan Osiris'in gözünün bir kopyasıdır.

Masonik İşaretler

S. Bir Ç.M. işareti neyi kasteder?

C. Sonbahar ekinoksunu veya karanlığın yerini ve orada bulunan iki paralel çizgiden oluşan Terazi (♎) burcunu. Bu burç eşitliği öğretir çünkü ekinoksta gündüzler ve geceler eşittir. Eşitlik, bir masonun aldığı ilk derstir:

> *Tesviyede buluşuruz, her mevkiden gelseler de,*
> *Kral sarayından, fakir evinden;*
> *Bırakmalı biri tacını masonluk kapısında,*
> *Bulmalı diğeri gerçek saygıyı kareli zeminde.*[449]

Terazi burcu ayrıca bize her şeyi aklın terazisinde tartmayı öğretir. Bir Ç.M.'un ilk işaretinin her iki ekinoktal noktayı da ima etmesi muhtemeldir. Güneş Terazi'ye girdiğinde, kış gündönümündeki iktidardan düşüşüne yol açan üç burcun ilkinde yer alır; ve benzer şekilde, ilkbahar ekinoksunda da Koç'a girdiğinde, yaz gündönümündeki yükselişine doğru götüren burçların ilkinde yer alır.

S. Bir K.M. işareti neyi kasteder?

C. Zodyak'ın ilkbahar ekinoksundan yaz gündönümüne 90°'lik bir açı oluşturan ilk üç burcunu.

S. Bir Ü.M. işareti neyi kasteder?

C. Her şeyin onun altında olduğunu ve ilkbahar ekinoksundan Zodyak kemerinin zirvesine kadar üçüncü burca yükseldiğinde, altındaki tüm burçlara ve takımyıldızlara tepeden bakan Güneş'i

449 Dr. Robert Morris, Tesviye ve Gönye şiirinden, "The Level and the Square". *Morris, Robert - The Poetry of Freemasonry (1884), s. 11*; Gathwright Lodge, No. 33, Oxford, Mississippi'de 5 Mart 1846'da 28 yaşında inisiye oldu. (*phoenixmasonry.org/robert_morris_founder_of_oes.htm*)

ifade eder; aynı şekilde, üçüncü dereceyi alan bir mason da benzer bir şekilde masonik bir yükselişe ulaşmış olur. Ayrıca yaz gündönümü Güneşi'nin çiftçinin emeğine bahşettiği lütuf ya da bereketi çağrıştırır ve her zaman lütuf ve duanın işareti olarak kabul edilir.[450] (Matta 19:13-15[451]; Elçilerin İşleri 6:6; 13:3[452])

Zodyak İşaretlerinin Masonik Önemi

S. Zodyak işaretlerinin masonik açıdan başka bir önemi var mı?

C. Bazı önemli özellikleri vardır: Astroloji, Mısırlılar tarafından geliştirilmiş olan astronominin önde gelen bir dalıydı. Zodyak'ın ilk altı burcu, ilkbahar ekinoksundan başlayarak sonbahar ekinoksuna doğru sayıldığında, masonluğun tipik ilk üç derecesi olan üç kısma ayrılabilir. Koç burcunun ilk noktasından 60° ileriye doğru sayarsak Boğa burcunun sonuna ulaşır ve onu da dahil ederiz. Bu ikisi tapınağın malzemelerinin hazırlanmasında çalışan vasıfsız işçileri ve birinci dereceyi temsil eden tipik özelliklerdir. 60° daha ilerlediğimizde Yengeç burcunun sonuna ulaşırız. Bu iki burç, İkizler ve Yengeç, ikinci derecenin simgesidir. Bir altmış derece daha ilerlediğimizde Başak burcunun sonuna ulaşırız ki bu da bizi bitişin simgesi olan sonbahar ekinoksuna ve tapınağın tamamlanması için çalışan yetenekli işçilere getirir. Dolayısıyla, ilk üç derecenin (astrolojik bir terim kullanmak ge-

450 Her üç derecenin düzenli duruşları ile irtibatlandırabilirsiniz. çn.

451 Matta 19: 13-15, İsa Çocukları Kutsar, "O sırada bazıları küçük çocukları İsanın yanına getirdiler; ellerini onların üzerine koyup dua etmesini istediler. Öğrenciler onları azarlayınca İsa, ‹‹Bırakın çocukları›› dedi. ‹‹Bana gelmelerine engel olmayın! Çünkü Göklerin Egemenliği böylelerinindir.›› **Ellerini onların üzerine koyduktan** sonra oradan ayrıldı."

452 Elçilerin İşleri 6:6 "Bu öneri bütün topluluğu hoşnut etti. Böylece, iman ve Kutsal Ruhla dolu biri olan İstefanosun yanısıra Filipus, Prohoros, Nikanor, Timon, Parmenas ve Yahudiliğe dönen Antakyalı Nikolası seçip elçilerin önüne çıkardılar. Elçiler de dua edip **ellerini onların üzerine koydular.**"

13:3 "Böylece oruç tutup dua ettikten sonra, Barnabayla Saulun **üzerine ellerini koyup** onları yolcu ettiler."

rekirse) "göstergelerinin"[453] Boğa, Yengeç ve Başak olduğu söylenebilir.

Şimdi, Mısırlılar tarafından geliştirilmiş olan antik çağ astroloji bilimine göre, Boğa (♉) burcu boyun ve boğazı; Yengeç (♋) burcu göğsü; ve Başak (♍) burcu karın ve bağırsakları yönetir. Bunun derin ve eşsiz anlamını dikkatli ve zeki hiçbir masonun gözünden kaçmayacaktır.[454] Astrolojiye göre, vücudun çeşitli bölgeleri üzerindeki on iki burcun astronomik kuralı, eski almanaklarda görüldüğü gibi, "Homo" figürü tarafından hâlâ canlı tutulur.

Champollion aşağıdaki figürün Mısır Ölüler Ritüeli'ne ait olduğunu ve papirüslerinde sıklıkla bulunduğunu söyler. On iki burcun yönetimi ve etkisinin doğası hakkında daha fazla bilgi için William Lilly'nin "Christian Astrology" kitabına bakınız. Southey'nin "The Doctor" adlı o çok enteresan olan kitabında da bu konuyla ilgili bazı ilginç açıklamalar bulunur. Ayrıca "Sibly, Ebenezer - A New and Complete Illustration of the Celestial Science of Astrology", "Zadkiel - The Grammar of Astrology" ve "Burton, Robert - The Anatomy of Melancholy" adlı eserlerine de bakınız.[455]

İlk altı burcun bu üç eşit parçaya bölünmesi, Başak burcunu üçüncü derecenin "göstergelerinden" biri haline getirdiğinden, doğal olarak bize bu dereceye ait modern derslerde[456] bahsedilen güzel bakireyi hatırlatır.

---

453 Belirli bir temayı veya konuyu temsil eden astrolojik sembol, ilişkilendirme. Venüs gezegeni in aşk ile ilişkilendirilmesi gibi. çn.

454 Her üç derecenin ceza işaretleri ile irtibatlandırabilirsiniz. çn.

455 *Southey, Robert - The Doctor, (1836) in two volumes, Vol II, Chapter LXXXVII. P. I., Astrology-Almanacs-Priscillianism Retained in them to this Time, s. 128-129; Lilly, William - Christian Astrology (1647); Sibly, Ebenezer - A New and Complete Illustration of the Celestial Science of Astrology (1826), No.51, s. 1060; Zadkiel the Seer - The Grammar of Astrology (1833); Burton, Robert - The Anatomy of Melancholy (1891)*

456 Modern lecture, Masonlukta 1717'den sonra verilen eğitim amaçlı dersler, kitaplar, konferanslar. çn.

Astrological Figure of Homo Signorum
Hostetter's Illustrated California Almanac (1868)

Üçüncü Derecenin Güzel Bakiresi

S. Masonik bir simge olan güzel bakire figürünün kökeni nedir?

C. Her ne kadar bakire figürü şüphesiz çok eski bir simge olsa da, Mısır tanrıçası İsis'e ve Başak takımyıldızına ve Ay'a atıfta bulunsa da, monitörlerimizde tasvir edildiği şekliyle masonik simge oldukça yakın bir geçmişe dayanır. Ana özellikleri itibariyle masonik efsaneye ve Yahudi hukuk ve geleneklerine doğrudan aykırıdır. Aşağıdaki nedenlerden dolayı çok eski bir İbrani kökenine sahip olması mümkün değildir:

1. Yahudi yasaları bu türden herhangi bir putu çağrıştıracak gravür bir tasvirin yapılmasını yasaklar. Hatta günümüz Yahudileri bile mezarlıklarında anıt olarak heykel figürlerinin dikilmesine izin vermezler.

2. İçinde "B.B.Ü.H.A."in[457] küllerini içeriyormuş gibi gösterilen kül kavanozu, eski Yahudilerin ve de Mısırlıların ölünün gömülmesini emreden katı geleneklerine aykırı olarak ölü yakma işlemini ifade eder.

3. Yahudi yasasında, bir ceset murdardı ve teması, hatta yaklaşılması bile cenabet sayılırdı ve bu şekilde maruz kalanlar uzun bir dışlanma ve yedi gün arınma döneminden geçmesi gerekirdi.[458] Bu nedenle, B.B.Ü.H.A.'in , değil kutsal alanın (Sanctum Sanctorum) yanına, tapınağın çevresine bile gömülmüş olması mümkün değildir. Bununla birlikte, bu simgenin bugünkü kaynağına dair kesin tanıklığımız vardır. Onun icadının ve masonluğa ne zaman ve kim tarafından sokulduğunun tam bir tarihi, Robert B. Folger Kardeş'in "Masonic Newspaper"deki yakın tarihli bir makalesinde verilir. Bu yazı tarihsel açıdan çok önem taşıdığından ve aynı zamanda birçok "modern" yeniliğin nasıl yapıldığını göstermesi açısından, yazının tamamını veriyoruz.

Bununla birlikte, Cross'un tüm hiyeroglifleri[459] kendisinin icat ettiğini iddia etmediğini, ancak bunların birçoğunun "kendisinden önce gelen yazarlar tarafından tanımlandığını" kabul ettiğini de belirtmek gerekir.

457 O.G.M.H.A.B.

458 Çölde Sayım 19:11 "Herhangi bir insan ölüsüne dokunan kişi yedi gün kirli sayılacaktır." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 189*

459 Hiyeroglif, resimli anlatımlar; **Hieroglyphs (çoğul kullanımı)** - resim yazı, sembol yazı, yazıların resimle anlatımı, resimli anlatım; eski Mısır'ı anımsatan bir şekilde piktografik (resimsel) olan logografik yazılara bazen "(çoğul hali) hieroglyphs" de denir. Hieroglif - İng. hieroglyph, Fr. hiéroglyphique, Lat. hieroglyphicus, Grek.**ιερογλυφ**ικός (hieroglifikós), kök **ιερογλυφ-**έω (hieroglifĕō), ιερός (hierós, "kutsal, mübarek") + γλύφω (glifō, "glif, oyma, kazıma, işleme"); Yeni platonizm'de, özellikle Rönesans döneminde, bir "hiyeroglif" ezoterik bir fikrin sanatsal bir temsiliydi. Bu kelimenin çoğul olarak kullanılması Mısırbilimciler tarafından genel olarak yasaklanmıştır. Amerikalı Mısırbilimci James P. Allen şöyle yazar "Bu sistemdeki her işaret bir hiyerogliftir ve sistem bir bütün olarak hiyeroglif olarak adlandırılır. ("hiyeroglifler" değil)." Çoğul hali kullanımı meslekten olmayan kişiler tarafından yazılan eserlerde oldukça yaygındır (özellikle 19. yüzyıl ve öncesindeki akademik çalışmalarda)

Ağlayan Bakire Kurgusu[460]

Robert B. Folger, 33° [461]

JEREMY L. CROSS öleli uzun yıllar olmuştu. Kendisinden daha güler yüzlü ve iyi kalpli bir insan bulunamazdı ve Mason kardeşliği içinde ve yararına yaptığı çalışmalar, yaşamı boyunca onu tanıyanların anılarında kendini sevdirmişti. Kendi adını taşıyan ve ölümünden önce on sekiz büyük baskı yapan "Hieroglyphic Monitor"de [462] masonik çalışmalarıyla ilgili bir anıt bırakmıştır ve diğer tüm insanlar tarafından iddia edildiği şekliyle bu türden çalışmaların temeli olan bu kitap, yayınevlerinden çıkan diğer masonik çalışmalar tarafından çok daha fazla ihlal edilmiştir.

Cross Kardeş ile 1853 yılında tanışmak benim için bir ayrıcalıktı; o sırada kendisi New York'ta John Street yakınlarındaki Pearl'de toptan kâğıt ticareti yapardı. Kendisiyle çok samimi oldum ve bu samimiyet artarak ölümüne kadar devam etti. Hayatının hikâyesi ve kitabı "Hieroglyphic Monitor"un ilk yayınlanmasıyla ilgili tüm olaylar sık sık sohbetimizin konusuydu ve kitabın tamamen onun "takıntısı" -ona göre gözde projesi- olduğunu anladım; ona hayatının en büyük ve en önemli başarılarından biri olarak baktı.

460 Hezelkiel 8:14'e bir gönderme "Bundan sonra beni RAB'bin Tapınağının kuzeye bakan kapısının giriş bölümüne götürdü. Orada oturup Tammuz için ağlayan kadınları gördüm." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 1026*; ayrıca, "Bu fikir kuşkusuz, zamanın tanrısı Horos'un saçlarına ambrosia dökerken, Osiris'in cesedini içeren kralın sarayından devrilmiş sütun üzerinde Byblos'ta ağlayan İsis efsanesinden kaynaklanırdı." *Ronayne, Edmond - The Master's Carpet or Masonry and Baal-Worship Identical (1887), s. 388*

461 Masonic Newspaper, New York City, May 10, 1879

462 *Cross, Jeremy L. The True Masonic Chart or Hieroglyphic Monitor (1826) (ilk baskı 1819)*

Onu böyle bir çalışmanın planını tasarlamaya sevk eden sebepler şunlardı: Masonluğa tutkuyla bağlıydı, Thomas Smith Webb[463]*, Gleason ve diğerleri tarafından eğitim gördü, onların yanında derslerde ve çalışmalarda mükemmelleşti ve daha sonra 1810 yılında eğitmen olarak ülkeyi dolaşmaya başladı. Erken yaşlarda mükemmel bir görünüme sahipti, gençliğinden itibaren tam anlamıyla itidalli bir adamdı. Davranışları hoş, açık, samimi, dili çok akıcı ve bununla birlikte çok iyi bir şarkıcıydı. Tabii ki, doğal olarak çok popüler oldu, ders verme işi ona çok hızlı bir şekilde aktı ve zihnini bu çizgide meşgul edebileceği kadar çok şey vardı. Kendisine sunulan tüm işleri fırsat olarak değerlendirmek istese de, hafızasının zayıflığından kaynaklanan gecikmeler nedeniyle çalışmalarının yavaş ilerlediğini fark etti. Derslerinin çeşitli konularını akılda canlandıracak ve ayrıntıları zihinde sabitleyecek bir etkiye sahip olacak nesnel türde bir şey istedi; böylece, göze sunulan objelerle birlikte tüm dersler detaylı bir şekilde eksiksiz gerçekleşecekti.*

O zamanlar localar için "Master's Carpet" ve Preston ve Webb'in çalışmaları dışında herhangi bir rehber yoktu. "Master's Carpet" yetersizdi, en önemli simgelerin çoğu yoktu ve gösterilenler de çok "karışıktı" Preston'un çalışması "(B. L. tarafından) kabul edilen çalışma" ile aynı görüşte değildi. Webb'in çalışması mükemmel bir şekilde aynı görüşteydi, ancak yine de en önemli kısmı, yani hiyeroglifler eksikti; yani çalışmanın öğrenene açık ve düzgün bir şekilde sunulduğu, öğrenilmesini kolay hale getiren ve kolayca unutulmayacak şekilde zihne kazınmasını sağlayan hiyeroglifler.

İkinci konu telif hakkıydı. O günlerde bir araya getirmenin, yayımlamanın ve istediği türden bir eseri ortaya

463 Thomas Smith Webb, 1771 - 1819

çıkarmanın maliyetinin onu büyük bir masrafa sokacağını biliyordu ve sonunda maliyeti azaltmak ve bundan sağlam bir kazanç elde etmek için, zorunlu olarak her şeyi yalnızca kendi başına yapması gerekiyordu.

Konuyu aylarca düşündü ve sonunda, Webb'in "Monitor"ünü rehber alarak çeşitli planlar yapmaya çalıştı. İşin bir kısmını kendi başına tatmin edici bir şekilde tamamladı. Bu, birinci ve ikinci dereceleri içeriyordu ve ürettiği simgelerde gerçekten orijinal olan çok az şey olmasına rağmen, yine de sınıflandırma ve düzenleme kendisine aitti. Üçüncü derece ile Webb'in "Monitor"üne kadar çok iyi bir şekilde devam etti, ancak bir noktada duraksadı.

Amaçlarını gerçekleştirmek için üçüncü derecede tamamlanması gereken bir eksiklik vardı ve bu konu üzerinde düşünmekten yorulmuştu. Sonunda, eskiden New Haven Belediye Başkanı olan ve o sırada en yakın arkadaşlarından biri olan bir kardeşine danıştı ve bir hafta kadar birlikte çalıştıktan sonra, yeterince basit ve yine de amaca cevap verecek herhangi bir sembol bulamadılar. Bunun üzerine, bakır oyma baskı ustası, aynı zamanda onun işini yapmakta olan bir kardeş, çağrıldı. Yeniden cesaretlenerek işe koyuldular ve o zamana kadar birikmiş olan hiyerogliflerin sayısı muazzamdı. Bazıları çok büyük, bazıları çok küçük, bazıları çok karmaşıktı, çok fazla açıklama gerektiriyordu ve birçoğu da konuya hiç uygun değildi. Son olarak matbaacı olan kardeş şunları söyledi:

"Cross Kardeş, büyük adamlar öldüğünde genellikle bir anıtları olur."

"Doğru, dedi Cross; "Bunu hiç düşünmemiştim" dedi ve oradan çekip gitti.

Ekipten kayboldu ve New Haven'daki mezarlığın etrafında labirent gibi bir yerde dolanırken bulundu. Orada bulunan her şeyi gözden geçirmişti ama tatmin olmuş gö-

rünmüyordu. Sonunda aklına bir fikir geldi, bunun üzerine konsey tekrar toplandı ve sonra onlara istediği şeyin temelini bulduğunu, New York'ta gezerken Trinity kilisesi bahçesinin güneybatı köşesinde Komodor[464] Lawrence[465] için dikilen anıtı gördüğünü ve bunun savaşta ölen büyük bir adamın anısına dikilmiş görkemli bir anıt olduğunu söyledi. Büyük bir mermer sütundu, kırılmıştı. Kırılan parça alınmıştı, ancak geride bıraktıkları sütun başı yerde yatıyordu. Yeni simgenin temeli bu sütun olacaktı, ancak sütunun diğer parçayı anıtın yanına getirecek ve onu kaideye yaslayacaktı. Ancak o zaman tüm bunların ne anlama geldiği anlaşılabilirdi. Sütunun diğer kısmı da orada olmalıydı. Bu kabul edildi ama daha fazlası istendi. Ölen kişinin faziletlerini anlatan bir kitabe gerekliydi. Sütunun üzerinde yer bulamadılar ve uzun bir tartışmadan sonra kırık sütunun üzerine yerleştirilmiş açık bir kitapta karar kıldılar. Ancak olayların akışı içinde, kitabın bir okuyanı olmalıydı; bu yüzden masumiyet simgesi olarak, ölenin kahramanlıklarını okurken onun anısına gözyaşı döken güzel bir bakireyi seçtiler.

"Ama efendim, dedim, "Yahudi halkıyla nasıl geçineceksiniz? Pek çok Yahudi'nin mason olduğunu biliyorsunuz. Her türlü suretin yapılmasını yasaklayan 'yasa'ya çok bağlılar ve bir Yahudi'nin ölü bir bedene dokunması bile onu cenabet kılar ve bunun sonucu olarak da günlerce arınmadan sinagoga giremez. Hiçbir cesedin tapınağa sokulmasına izin vermedikleri gibi, bugün bile mezarlıklarına anıt olarak heykel ya da resim konulmasına izin vermezler."

464 Komodor, yüksek rütbeli bir deniz subayı, özellikle ABD Deniz Kuvvetleri veya Sahil Güvenlik'te kaptanın üstünde ve Tuğamiralin altında olan bir subay.

465 *The American Cyclopaedia (1875) Vol X, s. 234; Lossing, B.J. - Pictorial Field-Book of the War of 1812 (1869), s. 713 dipnot 2.* Anıtının üzerindeki yazıtta "In memory of Captain James Lawrence" olarak geçer.

"Ah, bunu hiç düşünmedim, dedi Cross Kardeş. Ancak bir şey fark etmez. Anıtla ilgili olarak hiç kimsenin duygularını ya da önyargılarını incitmek niyetinde değildim. Bunu sadece derslerimi ve çalışmalarımı ezberlemeye yardımcı olması için icat ettim.

"Gerçekten de takdire değer," dedim, "fakat nasıl oluyor da 1825 yılında, eski City Hotel'deki Fireman's Lodge'da üçüncü dereceye yükseldiğimde, bu çeşit herhangi bir anıttan söz edilmedi! Bu konu tarihe nasıl geçti?"

"Ah, dedi Cross Kardeş, "onu oraya ben koydum. Gördüğünüz gibi anıt olmadan çalışma eksik kalırdı. Büyük adamlar öldüğünde bir anıtın olması doğruydu. Büyük bir adamın bedenini, gömüldüğü yeri işaretleyecek bir anıt bırakmadan defnetme düşüncesi iticidir. Sanırım bu eksikliği giderdim ve bunu takdire değer bir şekilde yaptım.

"Ama yine de bu 1819'da yapıldı ve 1825'te New York'a henüz ulaşmamıştı.

"Ah, bu doğru. New York Eyaleti Büyük Locası benim çalışmamı dikkate almadı ve 1826'ya kadar da almadı. 'Eski usul' çalıştılar. Bütün Doğu, Güney ve Batı eyaletleri bunu almış ve yetkilendirmişti, ancak New York ve Pennsylvania direndi.

Ancak 1826'da en yetenekli öğrencilerimden biri ve gördüğüm kadar iyi bir zanaat ustası olan Henry C. Atwood Kardeş New York'ta Mystic Locası'nı kurdu ve benim sistemime göre çalıştı. Çalışma hemen tüm eyalete yayıldı.

Zanaat, çalışmaları ve dersleri uyumlu hale getirip güzelleştirdiğim için bana borçludur. Sadece onların yararına çalıştım ve yaptığım her şeyi memnuniyetle karşıladılar. Ancak birçok kişi, hiyerogliflerimi kopyalayıp yayınlayarak, onların kendilerine ait olduğunu iddia ederek bana kötülük ettiler. Benim telif hakkım onlara ve onların düzenlenme sırasına dayanıyordu. Yayının maliyeti bana

büyük miktarda paraya mal oldu ve beni borç altına soktu ve kitap ortaya çıktıktan kısa süre sonra Vermont'ta telif hakkım ihlal edilerek kitaptaki yazılarıma benzer bir kitap yayınladı. Hukuk yoluyla tazminat haklarımı aradım ve haklı bulundum. Telif hakkım onaylandı ve güvence altına alındı.

"O zamandan beri, sıklıkla bunu yapma noktasına gelmeme rağmen, konuyu hiç uzatmadım, çünkü tüm bu zorluklar genellikle çok az şey ifade eden bir uzlaşmayla sonuçlandı. Kullandığım hiyerogliflerin birçoğu benden önceki yazarlar tarafından tanımlanmıştır, ancak tanımlanmayan ve hatta bahsedilmeyen birçok hiyeroglif de vardır.

Bunların mülkiyetinin bana ait olduğunu iddia ederim ve eğer bana yanlış yapan o kardeşlere karşı yasal yollara başvurmayı reddettiysem, bunun nedeni iddiamın haklılığından ya da bunu tazmin edebileceğimden kuşku duymam değildir. Bu konu zaten hukuken halledilmişti. Diğerleri unutmuş olsa da ben Nizama karşı yükümlülüklerimi hatırlamayı tercih ettim. Çekişme ve kavgaların kaynağı olmak ve böylece saygı duyduğum ve sevdiğim bir kuruma leke sürmektense kardeşlerimle birlik ve barış içinde yaşamayı tercih ettim.

Komodor Lawrence anısına dikilen anıtın, 1813 yılında, Chesapeake ve Shannon firkateynleri arasındaki savaştan[466] *sonra ölen Lawrence'ın, Trinity kilisesinin mezarlığının güneybatı köşesine dikildiğini belirtmek yerinde olacaktır. Mermerden yapılmış güzel bir sütun olan bu anıt kırılmış ve sütunun başlığının bir kısmı kaidesine doğru*

466 Boston Limanı Muharebesi olarak da bilinen USS (United States Ship) Chesapeake'in Ele Geçirilmesi, 1 Haziran 1813'te Kraliyet Donanması firkateyni HMS (Her Majesty's Ship) Shannon ile Amerikan firkateyni USS Chesapeake arasında, 1812 Savaşı'nın bir parçası olarak Birleşik Devletler ve Büyük Britanya arasında gerçekleştirildi. Chesapeake firkateynin kaptanı James Lawrence, Shannon firkateynin kaptanı Philip Broke'du. James Lawrence ağır bir şekilde yaralandı ve 4 Haziran 1813'de öldü.

konmuştur. Anıt 1844-45 yıllarına kadar orada kaldı, bu tarihte Trinity Kilisesi yıkıldı ve şimdiki haliyle yeniden inşa edildi. İnşaat bittiğinde, tüm kalıntılar temizlendi, mezarlık zemini düzeltildi ve gösterişli bir şekilde düzenlendi ve kilise cemaati Lawrence'ın eski ve harap anıtını bulunduğu yerden kaldırarak farklı bir formda yeni bir anıt dikti ve onu kilisenin alt girişinde, Broadway'deki avlunun önüne, şu anda bulunduğu yere yerleştirdi. Cross Kardeş ile birlikte yeni anıtı ziyaret ettik ve değişiklikten duyduğu büyük hayal kırıklığını dile getirerek, "Önceki anıttan aldıklarının yarısı kadar bile iyi değildi" dedi.

Cross Kardeş, kırk yıldan fazla bir süredir masonlukta dersler verdi ve onun adı, gelecek nesiller boyunca masonlar tarafından takdir edilerek yaşatılacak.

("Masonic Newspaper," New York, 10 Mayıs 1879.)

Yanda, daha önce Trinity kilisesinin mezarlığında bulunan, yukarıdaki makalede "Masonic Newspaper"dan alıntılanan ve Cross'un, Hiram Abif'in anıtını simgesel olarak buradan aldığını söylediği, Lawrence anıtının bir görünümü var.[467]

Kaptan Lawrence'ın ilk anıtı

467 *Lossing, B.J. - Pictorial Field-Book of the War of 1812 (1869), s. 713*

Ağlayan bakirenin, açık kitabın ve Zaman figürünün eksik olduğu görülecektir. Bunlar masonik anıtın temel özelliklerini oluşturduğuna göre, Cross simgesinin en önemli unsurlarını henüz açıklanmamış olan başka bir kaynaktan almış olmalıdır.

Cross, Masonluğun ortaya çıktığı bu Antik Gizem'lerin sembolizmine daha aşina olsaydı, istediği gibi bir simge tasarlayabilirdi; bu simge aynı genel fikri ifade etse de, Nizamımızın geleneklerini ihlal etmeyecek ve aynı zamanda üçüncü derece efsanesinin astronomik temeliyle de tam bir uyum içinde olacaktı.

Başak takımyıldızının çok sevilen pek çok ismi arasında tanrıça Rhea'nınki[468] de vardı. Jacob Bryant'a göre bu tanrıça, başında buğday başaklarından oluşan uçları ışın hüzmeleri gibi görünen bir çelenkle süslenmiş, sağ eli bir sütuna yaslanmış ve sol elinde buğday başakları olan güzel bir kadın olarak tasvir edilirdi.[469] Antik çağda tahıl olarak kastettikleri buğdaydır.[470] Tanrıça

468 Virgo (bakire) takımyıldızı mitolojiye bağlı olarak farklı kökenlere sahiptir. Yunan'da Rhea'nın kızı Demeter, Roma'da Ceres ile ya da Parthenos "παρθένος, bakire" mitiyle ya da adaletin, masumiyetin, saflığın ve hassasiyetin bakire tanrıçası Astraea, Astrea veya Astria ile ilişkilendirir. Babil'de tanrıça Shala başak olarak temsil edilir. Virgo takımyıldızının parlak yıldızı Spica, Latince'de "başak" anlamına gelir. Çoğu mit, Virgo'yu genellikle buğdayla çağrışımları olan bir bakire olarak görür. Bu nedenle tüm ana tanrıçalar buğday başağı ile ilişkilendirilir. Rhea'da bunlardan biridir. çn.

469 "Patrik ve ailesi, diğer şeylerin yanı sıra, onlara bir sunak dikilip bir kurban sunulduğunda, yeryüzünün artık lanetlenmeyeceğini garanti eden Tanrı'nın vaatlerine sıkı sıkıya inandı; ekim ve hasat, soğuk ve sıcak, yaz ve kış, gündüz ve gece sona ermeyeceği konusunda onlara güvence verdi (Yaratılış 8:22); ve buna tanıklık olarak yayını buluta yerleştirdi. Onlara çok cömertçe sağlanan bu ilahi umut, daha sonra birçok şekilde kaydedildi; ilk çağlarda muhtemelen harf kullanmadıkları için bu nimetleri kutsal ayinlerinde anmışlar ve çok saygı duyulan çeşitli sembollerle tasvir etmişlerdir. Bu nedenle Da Mater, bir avuç olgun buğdayla temsil edildi ve İlahi Umut karakteri altında hâlâ korunmuş sözü edilen birçok simge ile oluşturulan bir heykeli var. Güzel bir kadın figürü olarak tasvir edilir. Başında gene buğday başaklarından oluşan sivri uçlarının görüldüğü bir çelenk vardır. Sağ eli bir taş sütuna yaslanır. Sol elinde uçları sivri buğday başakları var; ve her iki tarafta da birer nar." *Bryant, Jacob - An Analysis of Ancient Mythology (1775) Vol II, s. 384-385, (1807) Vol III, s. 246-247;* Resim Spes Divina, kretörler Chambars, Thomas, yaklaşık 1724-1789, gravür baskı *(1807) Bryant, Jacob - An Analysis of Ancient Mythology (1775) Vol II, s. 384-385 , (1807) Vol III, s. 246-247* arasında bulunur, ancak kendisi bu resim için *Gruterus, Janus - Inscriptiones Antiquae Totius Orbis Romani (1707) Vol I, s. 102-103* arasındaki resmi referans verir.

470 İng. corn, hem tahıl hem de mısır anlamındadır; Amerika'da neredeyse sadece "corn" olarak adlandırılan Kızılderili tahılı olan "maize" mısır, bu kıtanın keşfine kadar bilin-

Rhea'nın başında bulunan çelenkteki ve sol elindeki "buğday" başakları, Başak burcunun da sol elinde tuttuğu gibi, Güneş'in bu burca girdiği mevsimin simgesidir. Görüleceği üzere tanrıça Rhea'nın bu figürü, kırık sütunun yanında duran, elinde buğday başakları yerine bir akasya dalını tutan Çarmıhtaki İsa'nın dibinde resmedilen Haç'ın Kutsal Bakiresini andırır. Rhea, Gökyüzü ve Yeryüzü'nün (Coelus[471] ve Terra) kızıydı. Aynı zamanda Jüpiter'in (Grek. Zeus'un) annesi ve Kronos veya Zaman olarak da bilinen Satürn'ün de eşiydi. Bu da doğal olarak Satürn ve tırpanının -ya da Zaman'ın- bakire figürüyle ilişkilendirilmesine izin verir. Dionisos Gizemlerinde, Dionisos (insanlaştırılan Güneş-Tanrı Osiris ile aynıdır) katledilmiş olarak temsil edilir. Rhea (İsis ve Başak burcu ile de aynıdır.[472]) sonunda bulacağı, ölü bedeni aramaya çıkar ve onuruyla gömülmesini sağlar. Şimdi, eğer Dr. Mackey'in de kabul ettiği gibi, bu efsane Hiram tarafından Kral Süleyman'ın tapınağının inşası sırasında kurulan kardeşliğe dahil edilmişse ve Masonluğun üçüncü derecesinin temelini oluşturuyorsa, tanrıça Rhea'nın bu figürü o derece için çok uygun bir simge olacaktır.

Bu nedenle, güzel bakirenin mevcut simgesi, tüm eski gelenekler ve mitolojiyle tam bir uyum içine sokmak için sadece küçük değişiklikler gerektirir. Cross'un icat ettiğini kabul eden simgeyi gösteren sahte hikâye ritüelden çıkarılmalı ve güzel bakire figürü burada tasvir edildiği gibi bir şekilde temsil edilmelidir.

Açık kitap ve kül vazosu daha önce açıklanan nedenlerden dolayı çıkarılmıştır. Bu şekilde serbest bırakılan sol elde her dem

mezdi. Dolayısıyla "corn" buğdayı kastederek tahıl, "ears of corn" ise buğday başağı demektir.

471 Caelus veya Coelus, Roma mitolojisinde ve teolojisinde, ikonografisinde ve edebiyatında gökyüzünün ilk tanrısı.

472 "Selene, Isis ile aynıydı, aynı zamanda Rhea, Vesta, Cubele ve Da-Mater ile aynıydı." *Bryant, Jacob - An Analysis of Ancient Mythology (1775) Vol II, s. 395, (1807) Vol III, s. 260;* "Başak burcu, buğday başağı ile İsis'ti" *Bryant, Jacob - An Analysis of Ancient Mythology (1775) Vol II, s. 482, (1807) Vol III, s. 370*

yeşil ya da akasya dalı bulunur, çünkü masonlar ölümsüzlük simgesi olarak Başak burcunun sol elindeki olgun buğday başağını tutması yerine her dem yeşil ya da akasyayı kullanırlar -her ne kadar Aziz Paul'ün güzel sözlerine aşina olanlar için buğday başağı, sonsuz yaşamın her dem yeşil kadar önemli bir simgesi olsa da.

Spes Divina, Romae ad Bellaianis Hortos
(İlahi Umut, Roma'dan Bellaian Bahçelerine)
Bryant, Jacob - An Analysis of Ancient Mythology (1775) Vol II, s. 384-385 arası

Havari der ki:

> *Ama bazıları, "Ölüler nasıl dirilir ve hangi bedenle gelir?" diye sorabilir. Seni budala, ektiğin şey ölmedikçe dirilmez: Ektiğin şey, var olacak bir beden değil, buğday ya da başka bir tahıl tanesidir. Ama Tanrı ona dilediği gibi bir beden verir ve her tohuma kendi öz bedenini verir.*[473]

Sağ el kırık sütunun üzerinde duruyormuş gibi gösterilir, çünkü antik çağda Başak, Rhea adı altında, sağ eli taş bir sütunun üzerinde duruyormuş gibi tasvir edilirdi.

Simgede bu şekilde yapılan değişiklikler çok azdır ve "kül vazosu" ve "açık kitap" dışında hiçbir şey çıkarılmamıştır. Sonuncusu, Cross tarafından, kitapları yalnızca el yazması ve rulo biçiminde olan antik dönemdekiler için tamamen bilinmeyen bir kitap şeklinde temsil edilir. Kırık sütunun üzerine yerleştirdiği yakışıklı octavo[474] cildi, baskıdan yeni çıkmış gibi görünür ve büyük bir anakronizmdir[475]. Üçüncü dereceye ait derslere aşina olanlar, her dem yeşili sol ele yerleştirmek için ilave ve masonik bir neden bulacaklardır, "çünkü sol, vücudun en zayıf kısmı olarak kabul edildiğinden", bu nedenle ölümlülüğünü daha fazla ifade eder. Bu nedenle sol ele yerleştirilen akasya, beden zayıflığı nedeniyle toprağa karıştığında, insanın ruhunun, dünyevi çadır

473 1 Korintliler 15:35 "Ama biri çıkıp, ‹‹Ölüler nasıl dirilecek? Nasıl bir bedenle gelecekler?›› diye sorabilir." (36)"Ne akılsızca bir soru! Ektiğin tohum ölmedikçe yaşama kavuşmaz ki!" (37)"Ekerken, oluşacak bitkinin kendisini değil, yalnızca tohumunu -buğday ya da başka bir bitkinin tohumunu- ekersin. [38] Tanrı tohuma dilediği bedeni -her birine kendine özgü bedeni- verir." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 1462*

474 "Sekizinci" veya "sekizinci kez" anlamına gelen Latince bir kelime olan Octavo, bir kitabın formatını tarif eden teknik bir terimdir. Bir octavo, üzerinde 16 sayfalık metinlerin basıldığı ve daha sonra sekiz yaprak üretmek için üç kez katlanan bir veya daha fazla tam yapraktan oluşan bir kitap veya broşürdür.

475 Anakronizm, herhangi bir olay ya da varlığın içinde bulunduğu zaman dilimi (dönem) ile kronolojik açıdan uyumsuz olması. Özellikle edebiyat ve sanatta (Sinema, TV dizileri, resim) genellikle yapıtın geçtiği tarihi dönemden daha ileri tarihe ait varlıkların, olayların, yerlerin hatalı veya dikkat çekmek için ya da mizahi olarak bilerek kullanımı.

tapınağının "çöplerinden" ve harabelerinden yükselerek, "el değmemiş, göklerdeki ebedi tapınakta"[476] sonsuz bir gençlik içinde yaşayacağını bize daha açık bir şekilde öğretir. Bakire figürünün arkasında Satürn'ün ya da Zaman'ın şekli durur, saçlarının lülelerini saymazsak, Zodyak kemerinin zirvesine doğru yukarıya işaret eder. Gökyüzünün bu güzel kızı Başak, diğer mitolojik efsanelere göre, aynı zamanda Başak takımyıldızına girdiğinde onunla evlendiği söylenen Güneş'in de efendisidir[477].

Ağlayan bakire
Cross, Jeremy L. - The True Masonic Chart or Hieroglyphic Monitor (1846) s. 19

Olması gereken Üçüncü Derecenin Güzel Bakiresi

Bu nedenle tüm simge astronomik olarak şu şekilde açıklanabilir: Kırık sütunun üzerinde ağlayan bakire, kış burçları tarafından katledilen Güneş'in ölümünden duyduğu kederi ifade eder. Arkasında duran ve Zodyak kemerinin zirvesini işaret eden Satürn, Zaman'ın acılarını iyileştireceğini ve yıllık döngüsünü

476 2 Korintliler 5:1 "Biliyoruz ki, barındığımız bu dünyasal çadır yıkılırsa, göklerde Tanrının bize sağladığı bir konut -elle yapılmamış, sonsuza dek kalacak bir evimiz- vardır." - *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 1469*

477 Her burç evinde olduğu gibi burada da evin kontrol veya otoriteye sahip ya da efendisi Başak'tır.

tamamladığında, efendisi Güneş'in kışın mezarından kalkacağını ve karanlığın tüm güçlerine karşı zafer kazanarak tekrar ona kavuşacağını ifade eder.

Bu şekilde temsil edilen ve açıklanan güzel bakire simgesi, yalnızca sevilen bir arkadaşın kaybına ağlayan sevginin anlamlı bir ifadesi değil, aynı zamanda astronominin önde gelen gerçeklerinden bazılarının mistik bir sembolü ve ruhun ölümsüzlüğünün önemli bir simgesidir.

Her Dem Yeşil

Masonlar tarafından ölümsüzlüğün bir simgesi olarak seçilmiştir, çünkü, kışın buzlu pençesinde, tüm bitki alemi ölü bir halde yatarken, o tek başına güzellikler içinde tomurcuklanır ve bize tüm doğanın yeniden canlanacağı ilkbahar ekinoksunu hatırlatır:

her dem yeşil
Göğüs gerer fırtınalı rüzgârlara,
Ve korur hâlâ baharın tazeliğini
Yaz günleri geçse de
Ve kış göğü inse de yere
Ve neşeli günler kararsa da,
Tutar elinde hâlâ hayati bir gücü,
Yok olmaktan habersiz.

Akasya Dalı

S. Akasya dalının başka bir anlamı var mı?

C. Mısır akasyası olarak burada yerine koyduğumuz "her dem yeşil"in astronomik önemi ve onun ilkbahar ekinoksuna ve ölümsüzlük doktrinine yaptığı gönderme zaten tam olarak açıklanmış ve gösterilmişti. Ancak akasya sembolizmi daha geniştir. Akasya Mısır'da yetişir ve arap zamkının elde edildiği bitkidir. Aynı zamanda Herodot ve Strabon'un akantusudur[478].

478 akantus, akasya ve mimoza ile eşleştirilmiş; *Wilkinson, J. G., Sir - A Popular Account*

Strabon'un kastettiği ettiği akantus korusu, Memphis'in yukarısında, alçak Libya tepelerinin eteğinde hâlâ mevcuttur. Nil'den Abydos'a giderken, bir zamanlar Apollon için kutsal olan Akasya korusu boyunca ilerlersiniz ve yükselen Nil'in, bir coğrafyacının hâlâ küçük bir köy gibi olan şehri ziyaret ettiği zamanlardaki gibi, suyu oraya taşıyan kanal benzeri bir şeyin içinden geçtiğini görürsünüz.[479]

Akasya aynı zamanda masumiyetin de sembolüdür. "Buradaki sembolizm," der Dr. Mackey,

sembolün biçiminde veya kullanımında sembolize edilen fikirle herhangi bir gerçek benzerliğe değil, sadece kelimenin çift veya bileşik anlamına bağlı olarak özgün ve alışılmadık bir karaktere sahiptir. Çünkü akasya, Yunan dilinde hem söz konusu bitkiyi hem de masumiyetin ya da yaşamın saflığının ahlaki niteliğini ifade eder.[480]

Dr. Mackey'nin bu konuda yanıldığını düşünüyoruz. Akasyanın bir türünün hassas bir bitki olduğunun ya farkında değil ya da bu gerçeği gözden kaçırmış gibi görünüyor.

Pliny[481]*, Memphis civarında hassas bir akasyadan bahseder. Günümüzde Dongola'nın yukarısındaki Nil kıyılarında bir tanesi yaygındır (Acacia asperata). Diğeri "Mimo-*

of the Ancient Egyptians in two volumes of Vol II (1854), s. 28; Wilkinson, J. G., Sir - The Manners and Customs of the Ancient Egyptians in three volumes Vol II (1878), Chap. IX, s. 190, 224; "Athenseus, Hellanicus'a dayanarak bazı akantus (akasya) ağaçlarından bahseder." *Wilkinson, J. G., Sir - The Manners and Customs of the Ancient Egyptians in three volumes Vol III (1878) Chap. XIV, s. 349*

479 *Wilkinson, J. G., Sir - The Manners and Customs of the Ancient Egyptians in three volumes Vol II (1878), Chap. XI, s. 415*

480 *Mackey, Albert G. - The Symbolism of Freemasonry (1869) Lecture XXVIII "The Spring of Acacia", s. 254*

481 Gaius Plinius Secundus - (MS 23/24 - 79) Yaşlı Plinius. Romalı bir yazar, doğa bilimci ve doğa filozofu. Naturalis Historia'yı (Doğa Tarihi) yazdı.

za Lebbek" de, Mısır'da yetişirdi ve Kıpti Hıristiyanlara ait, bu bitkinin Kurtarıcı'ya taptığına dair aptalca bir efsanesi vardır.[482]

Hassas bitkinin kendine özgü doğası her çağda insanoğlunun merakını ve batıl inançlarını harekete geçirmiştir ve antik çağlarda kutsal bir bitki olarak kabul edilen akasya türünün Acacia asperata ya da mimoza olduğuna hiç şüphe yoktur. Akasya kelimesi Yunanca kökenlidir ve Yunanlıların canlı ve şiirsel hayal gücü için dokununca büzülen bu hassas bitki, bir anlamda arınmak için inzivaya çekilme gibi masumiyetin etkileyici bir simgesiydi ve bu nedenle ona masumiyet anlamına gelen akasya adını verdiler.[483] Dolayısıyla, "sembol ve sembolize edilen fikir arasında" gerçek ve güzel bir benzerlik olduğu ve bu sembolizmin Dr. Mackey'in belirttiği gibi "sadece akasya kelimesinin çift ya da bileşik anlamına bağlı olmadığı" görülür; bu hassas bitki masumiyet ve saflığın doğal ve uygun bir simgesi olduğu için "masumiyet" olarak adlandırıldı.

"G" Harfi

S. Mason localarında "G" harfinin sergilenmesi geleneği çok eski bir tarihe mi dayanıyor?

C. Masonluğun İngiliz dilinden çok daha önce var olduğunu düşündüğümüzde bunun mümkün olamayacağı açıkça ortaya çıkar. Bununla birlikte, locada sergilenen "G" harfi, antik dönemdeki kardeşlerimiz tarafından kutsal bir sembol olarak çok

482 *Wilkinson, J. G., Sir - A Popular Account of the Ancient Egyptians in two volumes of Vol II (1854), s. 28; The Natural History of Pliny (1855) by Bostock, John and Riley, H.T. Vol 3 Book XIII, Ch.19 (10.), s. 184*

483 Grek. "ακακία, ας", innocence, simplicitè, *Bailly, A. - Abrégé du Dictionnaire Grec-Français (1935), s. 54*; Kutsal Kitap'ta Apostolic Bible Polyglot'ta Eyüp ve Mezmurlar bölümlerinde toplam on bir ayette masumiyet olarak geçer. Eyüp 2:3 "ακακίας", masumiyet; Eyüp 27:5, 31:6, Mezmurlar 7:8 "ακακίαν μου", benim masumiyetim; Mezmurlar 26:1, 26:11 "ακακία μου", masumiyetim; Mezmurlar 37:37, 41:12, 78:72, 84:11, 101:2 "ακακί ", masumiyet.

belirgin bir şekilde kullanılan eşkenar üçgenin gerekli ve uygun bir ikamesidir.

Eşkenar Üçgen

S. Neden eşkenar üçgen?

C. İki nedenden dolayı:

1. Üçgen, o soylu masonik bilim olan geometrinin gerçek göstergesidir, çünkü onun biçim ve özellikleri hakkında bilgi sahibi olmadan bilim imkânsızdır. Öklid'in[484] "Kırk yedinci Önerme" olarak ispatladığı[485], Pisagor'un ünlü ve paha biçilmez teoremi üçgen üzerine kuruludur. Ayrıca herhangi bir üçgenin tüm açılarının toplamının iki dik açıya eşit olduğunu keşfettiği söylenir, ki bu da Öklid tarafından yirmi ikinci önerme olarak ispatlamıştır.[486] Bununla birlikte, evrenin gerçek sistem bilgisine ek olarak, bu iki teoremi, çalışmalarını sürdürmek için gittiği ve gizem örgütlerine inisiye edildiği Mısır'dan getirmiş olması daha olasıdır.

2. Eşkenar üçgen aynı zamanda Tanrı'nın kutsal bir sembolüdür ve Antik Yunan deltası "Δ" ya da "D" harfi ile aynı şekle sahiptir. Fenikelilerin "D" harfi de Mısırlılarınki gibi benzer bir biçime sahipti.

Fenikelilerin "D" harfi de Mısırlılarınki gibi benzer biçimdeydi.[487] Eşkenar üçgen, Yunan dilinde ve diğer birçok eski dilde, bu nedenle Tanrı'nın adının ilk harfiydi.[488] Pythagoras'ın zamanın-

484 Mısır, Babil ve Hintliler tarafından yüzyıllar öncesinden de bilinen Pisogor (M.Ö. 570 495) teoreminin, önermesi ve ispatı Öklid'in (M.Ö. 330 275) Geometrinin Elemanları'nın ilk 6 kitabın (toplamda 13 kitap, 465 önerme) ilkine ait olan ait 48 önermeden 47incisidir. İkinci kitabında 14, üçüncüde 37, dördüncüde 16, beşincide 25 ve altıncıda 33 önerme vardır. Eskiden liselerde okutulmuş olan İspatlı Geometri, Öklid'in Geometrinin Elemanları kitabı ve içindeki önermeleridir. çn.

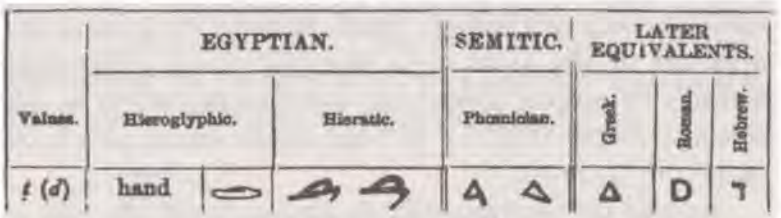
485 *Captain Thomas Rudd - Euclides Elements of Geometry, the First VI Books (1651) Theor. 33. Prop. 47, s. 66-67*

486 *Captain Thomas Rudd - Euclides Elements of Geometry, the First VI Books (1651) Theor. 22. Prop. 32, s. 49*

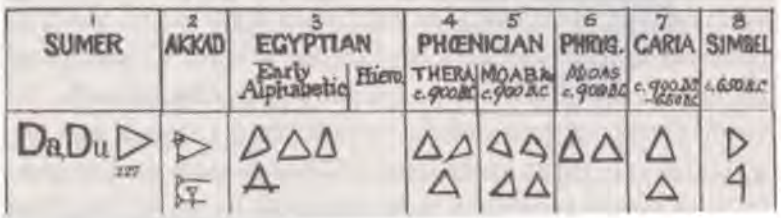
487 *Waddell, L.A. - The Aryan Origin of the Alphabet (1927), s. 15, 27*

488 Deus, PIE *dewos- "tanrı" *dyeu- PIE "parlamak" tan türetilen "gökyüzü, cennet,

da, ne zaman önemli bir yemin edilecek olsa, bu yeminin eşkenar üçgen üzerinde edildiği, ve bu şekilde doğrudan Tanrı'nın adının anıldığı söylenir. Bu yemin hiçbir zaman bozulmazdı. Bu nedenle EŞKENAR ÜÇGEN, aynı anda hem geometrinin simgesi ve özü hem de Tanrı'nın adının baş harfi olduğu için, her düzenli masonik toplantının ortasında görülmelidir.

Taylor, Isaac - The Alphabet, An Account of the Origin and Development of Letters (1883) Vol I, s. 99

Waddell, L.A. - The Aryan Origin of the Alphabet (1927), s. 15

tanrı"; Sümercede daha önce bahsedilen ✱ Dingir ya da DIĞIR, telaffuzu [tiŋir], Sans. "देव" *devá* "tanrı" (kelimenin tam anlamıyla "tek parlayan"); *diva* "gündüz"; Avestan *dava-* "ruh, iblis"; Eski Farsça *daiva-* "iblis, kötü tanrı"; Yunanca *delos* "açık;" Latince *dies* "gün", *deus* "tanrı"; Galli *diw*, Breton *deiz* "gün"; Ermeni *tiw* "gün"; Litvanyalı *dievas* "tanrı", *diena* "gün"; Eski Kilise Slav *deivai, dini*, Polonya *dzień*, Rus *den* "gün"; Eski İskandinav *tivar* "tanrılar"; Eski İngiliz *Tig*, -ın hali *Tiwes*, bir tanrının adı. Türk dillerinde DNR den türeyen iki heceli *teŋri* (etimolojide d/t geçişi), gökyüzü, *kök teŋri*, tanrı anlamında cennet; *tŋri, déŋri, taŋrı;* Türkiye, Azerbaycan "*tanrı*", Başkurt, Kazak, Uygur "*täŋrī*", Kırgız "*teŋir*", Özbek "*tängri*", Tatar "*tänrī*", Türkmen "*taŋrı hudāy*"; batı dillerinde burada türeyen *adieu; adios; adjourn; Asmodeus; circadian; deific; deify; deism; deity; deodand; deus ex machina; deva; dial; diary; Diana; Dianthus; Dioscuri; Dis; dismal; diurnal; diva; Dives; divine; joss; journal; journalist; journey; Jove; jovial; Julia; Julius; July; Jupiter; meridian; Midi; per diem; psychedelic; quotidian; sojourn; Tuesday; Zeus.* (*Online Etymology Dictionary "deus, *dyeu-"), TDK Karşılaştırmalı Türk Lehçeleri Sözlüğü (1991), Clauson, Gerard, Sir - An Etymological Dictionary of Pre Thirteenth Century Turkish (1972), s. 523,524*

Pergel

S. Eski bir geleneğe göre, masonik bir simgesi olarak pergel, ister altarın[489] üzerinde dursun ister bir görevlinin mücevheri olarak takılsın, 60°'lik bir açıyla ayarlanmalıdır. Bunun nedeni nedir?

C. Nedeni temelde geometriktir. Eşkenar üçgenin kutsal anlamı daha önce açıklanmıştı. Şimdi, herhangi bir üçgenin tüm açılarının toplamı iki dik açıya veya 180°'ye eşit olduğundan, herhangi bir eşkenar üçgenin eşit açılarının her birinin iki dik açının üçte birine (180°/3 = 60°) eşit olduğu sonucu çıkar ki bu da 60°'dir.

Pergeller 60°'ye ayarlandığında, eşkenar üçgeni ima eder ve eğer iki nokta düz bir çizgiyle birleştirilirse, bir üçgen oluşur. Antik dönemdeki kardeşlerimizin altarın üzerine yerleştirdikleri şeyin eşkenar üçgen olduğuna dair çok az şüphe vardır, çünkü en ciddi yükümlülüklerini bu simge üzerine alırlardı. Zamanımızda bunun yerine 60°'lik bir açıya ayarlanmış pergeller kullanılır. Bu kasıtlı olarak yapılmış olabilir ya da karanlık çağlarda bazı bilgisiz mekanik ustası kardeşlerimiz kutsal simgeyi çalışma aletlerinden biriyle karıştırmış ve bu değişiklik bu şekilde meydana gelmiş olabilir. İleride görüleceği üzere, o dönemde aynı derecede münferit başka hatalar da yapıldı.

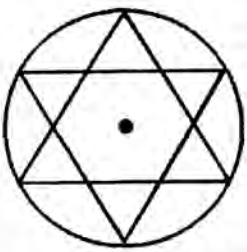
60°'lik açı aynı zamanda Zodyak'a da bir gönderme yapar, onun iki burcuna eşittir ve kutsal üç sayısıyla çarpılırsa 180° ya da Royal Arch'ın boyutları olur.

Yine, herhangi bir büyüklükte bir daire çizilirse, bu dairenin 60°'lik bir kirişi yarıçapına eşit olacaktır ve bu şekilde ayarlanan pergeller çevreyi altı eşit parçaya bölecektir. Bu şekilde elde edilen noktalar, merkezdeki noktayla birlikte ele alındığında, mistik yedi sayısını oluşturur. Altı dış nokta, altı düz çizgi ile birleştirilirse, mükemmel şekillerden biri olan daire içinde mükemmel bir altıgen oluşturacaktır. Ya da bu altı noktayı başka bir şekilde

489 yemin ya da ant kürsüsü

birleştirirsek, "daire içinde bir nokta" sembolüyle birleşen iç içe geçen iki eşkenar üçgene sahip oluruz.

Bu, Pisagor'un tüm simgelerinin en kutsallarından biriydi ve bugün bile tüm Doğu'da bilinir ve orada çağlar boyunca, Tanrı'ya karşı isyan eden cinleri ve diğer ruhları gücüyle sıkıca bağladığı KRAL SÜLEYMAN'IN MÜHRÜ olarak saygı gördü. (Bu inancın bir açıklaması için "Arap Geceleri"inde[490] "Balıkçı ve Cin"in hikâyesine bakınız). Yedi noktanın tamamı düz çizgilerle birleştirilirse, mükemmel bir küre içinde mükemmel bir küp şeklini elde ederiz.[491] Küp her çağda kutsal sayılmıştır.

Kral Süleyman'ın Mührü

Küp ve Küre

Tüm sunaklar ya da altar bir küp veya çift küp biçimindeydi ki bu ikincisi, yani çift küp biçimi, çok eski geleneğin masonik sunak için öngördüğü biçimdir. Antik çağdakiler çift küpü "kutsal" olarak saygı duydular, ama mükemmel küp "en kutsal" idi. Ayrıca Kutsal Metinlerde, Kral Süleyman'ın inşa ettiği Tanrı'nın

490 Bir Bin Bir Gece (Ar. كتاب ألف ليلة وليلة kitāb alf laylah wa-laylah) İslam'ın Altın Çağı sırasında Arapça olarak derlenen çoğu aslında Abbasi ve Memluk dönemlerinde oluşan yüzyıllar boyunca çeşitli yazarlar, çevirmenler ve akademisyenler tarafından toplanan halk hikâyeleri koleksiyonudur. İngilizcede, adı The Arabian Nights' Entertainment olarak adlandırılan ilk İngilizce baskısından (1706) itibaren Arabian Nights olarak bilinir. Şehrazad'ın hükümdar kocasına anlattığı hikâyelerden oluşur.

"... Ağı açmış; bu kez içinde sarı bakırdan, içi dolu ve dokunulmamış büyük bir küp bulmuş; küpün ağzı kurşunla kaplanmış ve Davut Peygamber'in oğlu Hazreti Süleyman'ın mührüyle mühürlenmiş imiş..." *Onaran, Alim Şerif - Binbir Gece Masalları Cilt I (1992), Balıkçı ile Ecinni Öyküsü, s. 55-56*

491 *Oliver, George - The Historical Landmarks And Other Evidences Of Freemasonry Vol I (1846), Lecture V, dipnot 52, s. 174*

evinin ana bölümünün çift küp şeklinde olduğunu, kırk arşın uzunluğunda ve yirmi arşın genişliğinde olduğunu okuruz (1 Krallar 6:2)[492]. Kutsal yer ise her yönden yirmi arşın olan kusursuz bir küptü (2 Tarihler 3:8)[493]. Pisagor'un öğretilerine göre de küp, tüm mükemmel cisimlerin en kutsalıydı. Söylenenlerden, eski zamanlarda üzerine eşkenar üçgenin ya da Tanrı'nın kutsal sembolünün yerleştirildiği masonik altarın ya da çift küpün derin sembolik önemi yeterince açıktır.

Buna, çağımızda, altarın üzerine konulması yerinde ve sonraki dönemin paha biçilemez armağanı olan Kutsal Metinleri büyük bir nezaketle ekledik; ancak Kutsal Kitap sadece Platon ve Pisagor için değil, aynı zamanda insanlığın en bilgesi olan, Kral Süleyman için bile, bizim sahip olduğumuz gibi henüz bilinmiyordu; benzer şekilde gerçek Tanrı bilgisinin kendilerinden esirgenmediği antik çağdaki kardeşlerimizin sahip olduğu nimetleri, onlara verilen lütufları yine de görmezden geldik.

Su Geçidinde Asılı Buğday Başakları veya Nehir Kenarında Bir Demet Buğday

S. Kalfa derecesinin en etkileyici ve güzel simgelerinden biri, "bir ırmağın sığ geçidinde asılı duran buğday başakları" ya da simgenin sıklıkla temsil edildiği şekliyle "nehrin kıyısında asılı duran buğday demeti" [494] tasviridir. Bu simgenin anlamı nedir?

492 1 Krallar 6:2 "Kral Süleymanın RAB için yaptığı tapınağın uzunluğu altmış, genişliği yirmi, yüksekliği otuz arşındı."; 2 Tarihler 3:3 "Tanrının Tapınağı için attığı temel, eski ölçülere göre altmış arşın uzunluğunda, yirmi arşın genişliğindeydi."; 1 Krallar 6:16 "En Kutsal Yer olarak adlandırılan iç oda, tapınağın arka bölümünde yapıldı. Tabandan tavana kadar sedir tahtasından oluşan bir duvarla öbür bölümlerden ayrıldı. Bu bölümün uzunluğu **yirmi arşındı**."; 6:17 "Bu iç odanın önündeki ana bölümün uzunluğu ise **kırk arşındı**." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 426, 544, 426*

493 2 Tarihler 3:8 "**En Kutsal Yeri** yaptı: Uzunluğu tapınağın genişliğine eşitti; uzunluğu da genişliği de yirmişer arşındı. ..." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 545*

494 *Sickels, Daniel Edgar - The General Ahiman Rezon and Freemason's Guide (1867), s. 111; Sickels, Daniel Edgar - Rituals of Freemasonry (1870), s. 111 ; Sickels, Daniel Edgar - The General Ahiman Rezon and Freemason's Guide (1893), s. 111*

C. Dr. Oliver "Landmarks" adlı eserinin XIX. bölümünün tamamını bu simgenin incelenmesine ayırır.[495] Görünüşe göre, gerçek anlamı konusunda bir miktar kafa karışıklığı var ya da vardı. Bazı eski üstat masonlar, bunun, Yeşu komutasındaki İsrailoğulları'nın Kenan diyarına girdiklerinde Ürdün Nehri'nden ilk geçişlerine ait olduğunu düşünür gibi oldular; o sırada vaat edilen topraklar olgun buğday tarlalarıyla kaplıydı ve bu da onlar tarafından çölde kırk yıl dolaştıktan sonra aç kalan İsrailoğulları'nın yüreklerine su serpen BOLLUĞUN ve bereketin bir sembolü olarak kabul edildi. Dr.Oliver'in tam olarak verdiği sembolün başka bir yorumu, Kutsal Kitap Hakimler 12:1-6'da kaydedilen Yiftah'ın hayatındaki bir bölüme atıfta bulunur; bu bölümden Efraimliler'in onunla tartıştığını, kanlı bir savaşın ardından Efraimliler'in yenildiğini öğreniriz. Yiftah, kaçmalarını önlemek için Ürdün Nehri'nin geçitlerini ele geçirdi. Kaçaklardan herhangi biri karşıya geçmeye çalıştığında, onlara "şibbolet" demeleri emredildi, ancak doğru telaffuzla ifade edemedikleri, "sibbolet" dedikleri fark edildi ve bunun sonucunda kırk iki bine yakın Efrayimli öldürüldü.[496] Bu ikinci yorumun, Dr. Oliver doğru yorum olduğunu düşünür ve şöyle devam eder,

---

495 *Oliver, George - The Historical Landmarks And Other Evidences Of Freemasonry Vol I (1846) Lecture XIX, s. 500-509*

496 Hakimler 12:1-6 (1)Efrayimli erkekler toplanıp Safona geçtiler. Yiftaha, ‹‹Ammonlularla savaşmaya gittiğinde bizi neden çağırmadın?›› dediler, ‹‹Seni de evini de yakacağız.›› (2)Yiftah, ‹‹Halkımla ben Ammonlulara karşı amansız bir savaşa tutuşmuştuk›› diye yanıtladı, ‹‹Sizi çağırdım, ama gelip beni onların elinden kurtarmadınız. (3)Beni kurtarmak istemediğinizi görünce canımı dişime takıp Ammonlulara karşı harekete geçtim. Sonunda RAB onları elime teslim etti. Neden bugün benimle savaşmaya kalkışıyorsunuz?›› (4)Bundan sonra Yiftah Gilat erkeklerini toplayarak Efrayimoğullarıyla savaşa girdi. Gilatlılar Efrayimoğullarına saldırdılar. Çünkü Efrayimoğulları onlara, ‹‹Ey Efrayim ve Manaşşe halkları arasında yaşayan Gilatlılar, siz Efrayimden kaçan döneklersiniz!›› demişlerdi. (5)Şeria Irmağının Efrayime yol veren geçitlerini tutan Gilatlılar, geçmek isteyen Efrayimli kaçaklara, ‹‹Efrayimli misin?›› diye sorarlardı. Adamlar, ‹‹Hayır›› derlerse, (6)o zaman onlara, ‹‹ ‹Şibbolet› deyin bakalım›› derlerdi. Adamlar ‹‹Sibbolet›› derdi. Çünkü ‹‹Şibbolet›› sözcüğünü doğru söyleyemezlerdi. Bunun üzerine onları yakalayıp Şeria Irmağının geçitlerinde öldürürlerdi. O gün Efrayimlilerden kırk iki bin kişi öldürüldü. *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 315*

Su geçidinde asılı buğday başakları
Sickels, Daniel Edgar - The General Ahiman Rezon and Freemason's Guide (1893)

Yiftah'ın Efrayimlilerle yaptığı savaşın tarihsel anlatımı ve savaşın Ürdün Nehri yakınlarındaki buğday tarlasında gerçekleşmesi nedeniyle bu sembolün ve yorumunun en iyi bilinen kökeni budur.[497]

Yeşu döneminde nehrin geçişine atıfta bulunan yorum masonlar tarafından genellikle göz ardı edilmiştir ve Amerika'da verilen masonik dersler tarafından da destek görmemiştir. Bununla birlikte, bu simgeyi Efraimlilerle yapılan savaşı ifade eden diğer yorum da aşağıdaki nedenlerden dolayı açıkça yanlıştır:

1. Bu savaşın Kutsal Kitap ve Josephus dışında hiçbir tarihçesi yoktur ve her iki anlatıda da savaşın "bir buğday tarlasında" meydana geldiğinden bahsedilmez. Josephus "şibbolet" kelimesinin kullanımından bile bahsetmez.[498] Gerçek şu ki, savaşın "bir

497 *Oliver, George - The Historical Landmarks And Other Evidences Of Freemasonry Vol I (1846) Lecture XIX, s. 509*

498 *Flavius Josephus - The Whole Genuine Works of Flavius Josephus trans. by Whiston,*

buğday tarlasında yer aldığı" ifadesi tamamen hayal ürünüdür ve simgenin önde gelen ve en etkileyici özelliğini oluşturan "buğday başakları" başka türlü açıklanamayacağından bu şekilde ilişkilendirilerek böyle bir yorum yaratıldı. Bu, gerçek anlamı kaybolan bir simgeyi açıklamak için icat edilen bir yorumun sadece başka bir örneğidir.

2. Bu yorum, masonluğun başka bir bölümüyle, herhangi bir masonik olay veya kişiyle hiçbir bağlantısı olmadığı gerçeğinden hareketle de açıkça yanlıştır. Süleyman'ın tapınağının inşasından çok önceki bir dönemi kasteder ve tüm detayları ile birlikte masonluğun tüm sistemiyle tamamen uyumsuzdur.

"Şibbolet" ve "sibbolet" sözcüklerinin, Kutsal Kitap'ta Hakimler bölümünde anlatılan, yenilen ve sağa sola savrulan Efrayimliler'in acımasızca ve manasızca katledilmesiyle ilgili hikâyede geçmesi, bu değişik ve çarpıcı simgenin kaybolan anlamını açıklamaya teşebbüs edilmesine neden olmuş gibi görünür; ama o zaman bile, başka türlü açıklanamayan "buğday başaklarını" izah etmek için Kutsal Metinler'deki hikâyeye bir ekleme yapmak zorunda kalındı.

Sibola

S. "Su Geçidinde Asılı Buğday Başakları" veya "Nehir Kenarında Bir Demet Buğday" simgesinin akla yatkın gerçek anlamı nedir?

C. Eleusis Gizemlerini referans göstermek, meseleyi açıklığa kavuşturmak için yeterli olacak ve bize bu sembolün gerçek anlamını verecektir. Eleusis Gizemleri, Yunanlılar tarafından Ceres ve aynı zamanda Kibele[499] adıyla bilinen İsis Gizemleri'nden

William (1865) Vol I in four Volumes - "Antiquities of the Jews" Book V, Chapter VII-11, s. 261

499 Kibele ya da Kybele bir Anadolu ana tanrıçası. Frigce: Matar Kubileya/Kubeleya "Kubileya/Kubeleya Ana", belki "Dağ Ana"; Lidya: Kuvava ; Yunanlılar ona Mātēr veya Mētēr ("Anne") veya 5. yüzyılın başlarından itibaren Kubelē adını verdiler (Κυβέλη Kybele, Κυβήβη Kybebe , Κύβελις Kybelis); Roma'da Magna Mater ("Büyük Anne")

türetildi (ilk bölüme bakınız). Ceres, ya da Kibele hasat tanrıçasıydı ve Zodyak'ın güzel bakiresi gibi olgun buğday başakları taşıyan olarak tasvir edildi. İsis de, aynı şekilde Mısırlılar için hasat mevsiminin simgesiydi. Mısır Zodyak'ında İsis, Başak burcunun yerini aldı ve elinde üç buğday başağıyla temsil edildi.

Buğday başağının Aramicesi[500] "sibola", Efrayimliler'in "sibbolet"[501] diye daha doğruya yakın olarak telaffuz ettikleri, "şibbolet" ile aynıdır. Bu kelime aynı zamanda "su akışı, akan su ya da nehir akıntısı" anlamına da gelir ve bir dere yolu veya nehir yakınında buğday başakları veya buğday demeti simgesi, Eleusis ve Sur[502] (veya Dionisos ile ilgili) Gizemleri'nin simgelerinden biriydi. Kelimenin çift anlamı olduğu için resim bir tür "rebus"[503] oluşturuyordu. Nehir, taşarak toprağı alt üst edip zenginleştiren ve Mısır'da buğdayın bol mahsul vermesine neden olan Nil Nehri'dir ve tüm bunlar sembolik olarak bir nehir kenarında asılı duran buğday başaklarıyla temsil edilir. Tanrıça Kibele, Cybele "sibele" adının imla bakımından farklılık gösterse de bazı lehçelerde ses olarak sibola ile neredeyse aynı sese sahip olması da

500 Orjinal metinde Suriye olarak geçer, ancak Aramice yazıya genellikle Assyrian (Asur) denirdi. Eski Yunan yazarlar Aramice yazıtlara atıfta bulunurken Aramice yazı için Asur (Assyria) veya Suriye (Syria) grámmata adını kullanırlar. Daha sonraki bir tarihte, Talmudik literatürde eski İbranice yazının yerini alan "köşeli" Yahudi yazısı için "kétab 'asûri" Asur yazısı kullanıldı. *The Cambridge History of Iran Vol.2 (2007) (ilk basım 1985) Chapter. 15 "Aramaic in the Achaemenian Empire", s. 710*

501 Kutsal Kitap'ta Hakimler 12:6'da geçer. Şibbolet "שִׁבֹּלֶת" [šib-bō-leṯ], Sibbolet "סִבֹּלֶת" [sib-bō-leṯ]; שיבולת - Yulaf; İng. shibboleth - 14.yy sonlarında, "su akıntısı, nehir" anlamına gelen İbranice shibboleth kelimesi aynı zamanda "buğday başağı, tahıl başağı" demektir. *(Online Etymology Dictionary)*; Kutsal Kitap'ta geçtiği yerler: 1. "su akıntısı, nehir gibi akan" (Yeşaya 27:12, Mezmurlar 69:2, 69:15, "שִׁבֹּלֶת" šib-bō-leṯ); 2. "buğday başağı" (Eyüp 24:24, "שִׁבֹּלֶת" šib-bō-leṯ; Yaratılış 41:5, 41:6, Yeşaya 17:5, Rut 2:2 "שִׁבֳּלִים" šib-bo-lîm); 3. "dal" (Zekeriya 4:12 "שִׁבְלֵי" šib-bă-lê). *The Jewish Encyclopedia Vol. XI (1905), s. 287*

502 Sur - Fenike dili "צוּר" [Ṣūr]; Akk. [Ṣurru]; İbr. "צוֹר" [tzor]; "צֻר", [sor] (Kutsal Kitap); Ar. "صور" [Ṣūr]; Fr. "Sour"; Grek. "Tyros"; Tyrian - Sur şehrinden kimse; Lat. Tyrus; 1510'lar, Latince Tyrius'tan "Tyre", Levant'taki ada-şehir. Kelimenin tam anlamıyla "Kaya, kayalık yer"; Suriye, "צוֹרִי" [ṣō-rî] (Kutsal Kitap); Sur şehri ilk kurulduğunda bir ada üzerinde yer alırdı. Sonradan dolgu bir yol ile anakaraya bağlanmıştır.

503 rebus, Tr. resfebe; kelime ya da cümleleri tasvir etmek için tek tek harflerin yerine çizilen resimlerin kullanıldığı bir bulmaca aracıdır. (*Wikipedia*, rebus)

dikkate değerdir. Bu mistik kelime bu nedenle üçlü bir kelime oyunudur ve üçlü bir anlamı vardır:

a. Buğday başağı;

b. Nil'i kastederek, suyun taşması üzerine hasadın buna bağlı olduğu bir su akıntısı;

c. Hasat tanrıçasının isimlerinden biri olarak anlaşılabilir.

Ünlü bir mason yazarı olan Hutchinson, "Spirit of Masonry" adlı kitabında dipnot olarak

> *"Böylece Sibbolet, Eleusis gizemlerini benimsemiş olsaydık, mesleğimizin bir itirafı olarak, aynen buğday başakları anlamına gelirdi."*[504]

diyerek sibbolet kelimesinin kullanımının, buğday başakları anlamına geldiğinden, Gizemler'in, mesleğimizin açıkça karşılığı olduğunu kabul eder.

Simgenin bu yorumu ne kadar mükemmel ve güzel ve de nizamımızın ahlaki öğretileriyle ne kadar uyumlu! Biri, kendi masum kızını RAB'be yakmalık kurban olarak sunan aşağılık sefil Yiftah'ın kırk iki bin kardeşinin kanlı ve acımasız katliamını hatırlatmasından başka bir açıklama akıllarda kalmaz,[505] diğeri, bize tarımın huzur ile gerçekleştirilmesine ve her yıl hasadı zamanında yapılmasına neden olan ve de sonunda çiftçinin çabasını "bolluk ve bereketle" ödüllendiren BÜYÜK YARATICI'nın iyilikseverliğini hatırlatır. Orta Çağ'ın operatif masonlarının bu astronomik-tarım simgesini bulmuş olma ihtimalleri o kadar açıktır ki, yoruma gerek yoktur.

504 *Hutchinson, William - The Spirit of Masonry (1855), s. 120 dipnot 10*

505 Hakimler 11:29-40, *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 314-315*

8. Bölüm

Astronomik Açıklamalar (devamı)

Hıristiyanlık, Masonluk ve kadim astronomi sembolleri arasındaki ilişkiler

Mabedin Giriş Sütunları[506]

S. Her mason mabedinde, üstlerinde küreler bulunan iki sütun görülebilir. Bu sütunların kökeni nedir ve neyi ifade ederler?

C. Kalfalık derecesiyle ilgili masonik derslere göre, bu iki sütun Kral Süleyman'ın tapınağının eyvanlı girişte duran sütunları temsil eder ve 1 Krallar 7:15-24; 2 Tarihler 3:15-17; Yeremya

---

506 Kutsal Kitap'ta Eyvan olarak geçer. İbr. אוּלָם [oo-lawm]. Kutsal Kitap'ın versiyonlarında, 1 Krallar 7:7'de "אֻלָם" ['u-lām], 1 Krallar 7:21'de "לְאֻלָם" [lə-'u-lām]; 2 Tarihler 3:4'de "וְהָאוּלָם" [wə-hā-'ū-lām] olarak geçer.

Kutsal Kitap İngilizce versiyonlarında vestibule (ESV), portico (NIV), entrance (NLT), porch (KJV), main door (CEV) olarak geçer. Kral James Versiyonunda porch kullanılır; anlamı üstü kapalı, örtülü giriş; bir binaya girmeden önce genellikle önü ve yanları açık çatılı yapı olarak geçer.

Porch kelimesinin Türkçe olarak karşılığı portik, eyvan, revak, sundurma olarak kullanılır.

Portik, Bina cephelerinde; yol seviyesinde, üstü örtülü, önü sütunlu ve umuma açık yaya geçişleri için kullanılan açık galeri. (*Bursa Büyükşehir Belediyesi İmar Yönetmeliği (2012), s. 11*);

Eyvan, Far. eyvān, ایوان; Ar. aywān, أيوان; "büyük kapı, eşik" Üç tarafı kapalı, bir cephesinin güneş ışınlarının girmesi için tüm genişliği ile açık halde bulunduğu, üstü tonozla örtülü, zeminleri yerden yüksek, oyumlu mimari alandır.

Revak, Ar. rwḳ kökünden gelen rawāḳ, رواق "saçak, sundurma, bedevi çadırının dış kısmındaki tente, sütunlu koridor". Genellikle bir binanın avlusunda ya da dış cephelerinde çatısı sütunlarla desteklenmiş, sırtı bağlı bulunduğu binaya dayalı, yarı kapalı, uzunlamasına bir mekân.

Sundurma, Güneş'ten ya da yağmurdan korunma amaçlı işlevsel revak;

Stoa, Antik Yunanistan mimarisinde bir sokak ya da agoranın yanında yer alan, üstü kapalı, sütunlu galerilerdir. (*Nişanyan Sözlük* "Eyvan", "Revak"; *İslam Ansiklopedisi T.D.V., Cilt 12, s. 12-14* "Eyvan", *Cilt 35, s. 22-24* "Revak")

Süleyman Tapınağının Jakin ve Boaz sütunlarının olduğu yere "eyvanlı giriş" denilecektir.

52:21-22 bölümlerinde tarif edilir. Kutsal Kitap'ta verilen açıklamalar çok ayrıntılıdır ve Mısır modellerine göre yapıldıklarını açıkça ortaya koyar. Süslemeler, tamamen olmasa da, esas olarak ağ, zambak işlemeleri[507] ve narlardan oluşurdu. Bunlardan bahseden Muhterem Peder Dr. William Smith, Dictionary of the Bible adlı kitabında bunlardan bahsederken şöyle der:

> *Süleyman'ın tapınağının Fenikeli mimarları sütun başlıklarını "zambak işi" ile, yani Mısır mimarisinin lotus başlı sütun başlıklarına karşılık gelen zambak yaprakları ve çiçekleriyle süslediler.*[508]

Aynı yazar aynı eserinde şunları da söyler:

> *Nar Mısır'da çok eskiden beri yetiştirilirdi: İsrailoğulları'nın Zin'in*[509] *ıssız çöllerinde "Ne tahıl, ne incir, ne üzüm ne de nar var," diye yakarmaları bundan dolayıdır. (Çölde Sayım 20:5)*[510] *Ağaç, karakteristik kaliks*[511] *taçlı meyvesi ile Mısır heykellerinde kolayca tanınır.*[512]

Kutsal Kitap'ta verildiği şekliyle sütun açıklamalarının hiçbir yerinde bahsedilmediğinden, sütun başlarında kürelerin bulunmadığı da geçerli bir olasılıktır. Sütunların üstüne küre koyma

507 Her sütunun tepesi, zambak işlemeleri denilen bir başlıkla tamamlanırdı. Bunun, bir su bitkisi olan Mısır su zambağının (nymphaea lotus) çiçeklerinin, ılıman iklimlerde büyümesinin, sadece Mısırlılar tarafından değil, aynı zamanda Hint teologları tarafından da çanağında suların üzerinde yükselen dünyayı temsil etmek için kullanıldı. *Dudley, John - Naology (1846), s. 121*

508 *Smith, William, Sir - Dictionary of the Bible (1883) Vol II, s. 1660* "Lily-Zambak"

509 Zin, "צִן", şin (Çölde Sayım 20: 1); Sina çölü

510 Çölde Sayım 20: 5 "Neden bizi bu korkunç yere getirmek için Mısırdan çıkardınız? Ne tahıl, ne incir, ne üzüm ne de nar var. Üstelik içecek su da yok!" *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 190*

511 bir çiçeğin özünün etrafını saran genellikle yeşil olan yani periantının dış kısmı

512 *Smith, William, Sir - Dictionary of the Bible (1881) Vol III, s. 2561-2562* "Pomegranate -Nar"

fikrinin ortaya çıkması, hiç şüphesiz, 2 Tarihler 4:12-13'de kullanıldığı şekliyle "pommel"[513] kelimesi veya 1. Krallar 7:41'deki "bowl"[514] kelimesinin yanlış anlaşılmasından kaynaklandı. Bu bir top ya da kâseye benzer yuvarlak sütun başlıkları hiçbir şekilde masonik sütunları süsleyen bildiğimiz manada akademik, bilimsel küreler olmadığı, "iki örgülü ağın üzerini ikişer sıra" halinde süsleyen dört yüz nar motifi ile kaplı olmaları gerçeğinden açıkça anlaşılır.[515] Bu yuvarlak sütun başlıklarının bir parçası olduğu bölümler de zambak motifleriyle süslüydü: Bu nedenle, bu yuvarlak nesneler, modern bilimsel gök ve yer kürelerimizden tamamen farklı bir şey olmalıydı. "Yeryüzünün çeşitli denizlerini ve ülkelerini" ve "gök yüzünü" temsil etmesi yerine, çevreleri ağlarla sarılarak, zambak ve nar motifleriyle "kaplıydılar".[516] "Pommels" kelimesinin "sütun baş-

Mabedin giriş sütunları

513 pommel, bir topuz veya top; yuvarlak şeklinde bir topa benzeyen bir nesne.

514 bowl, kase, geniş bir üstü açık olan yuvarlak bir kap

515 2 Tarihler 4:12 "(12)İki sütun ve iki yuvarlak sütun başlığı, bu başlıkları süsleyen iki örgülü ağ, (13)Sütunların yuvarlak başlıklarını süsleyen iki örgülü ağın üzerini ikişer sıra halinde süsleyen dört yüz nar motifi" *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 546*; Kutsal Kitap'ta çeşitli tercümelere göre kullanımları, "bowl-shaped" (NIV, NLT, BSB), "bowls" (ESV, ISV, ASV, ERV), "pommels" (KJV, WBT); "גְּלֻלֹת" [gul-lō-vṯ],"גֻּלֹּת" [gul-lōṯ]; "globes" (French: Darby), "Knäufen" (German: Modernized), "Kugeln und Knäufen" (German: Luther-1912), "Kugeln der Knäufe" (German: Textbibel-1899)

1 Krallar 7:41-42 "(41)İki sütun ve iki yuvarlak sütun başlığı, bu başlıkları süsleyen iki örgülü ağ, (42)Sütunların yuvarlak başlıklarını süsleyen iki örgülü ağın üzerini ikişer sıra halinde süsleyen dört yüz nar motifi," *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 429*

516 Albert Pike Morals and Dogma'da "York Ritinde bir mabette, birinin üstünde gök küre, diğerinin üstünde yerküre görülmesi gelenekseldir. Eğer amaç tapınağın orijinal iki sütununu örnek almaksa bu şekilde sağlanamaz." diye bahseder. *Pike, Albert - Morals*

lıklarına ait dışbükey çıkıntılar olduğunu ifade ettiğini" söyleyen Dr. Smith'e göre, bunlar aslında herhangi türden bir küre değildi.

Mason sütunlarının üzerinde bulunan küreler ise tam tersine modern bilimsel kürelerdir, zira "The Freemason's Monitor"de bu kürelerin şu şekilde tanımlandığını görürüz:

Küreler, Yer Küre ve Gök Küre

> *Küreler, dışbükey yüzeyinde biri ülkeleri, denizleri ve çeşitli kısımları ile dünyayı, diğeri gezegenlerin dönüşlerini ve diğer ayrıntıları ile gökyüzünü, temsil eden iki yapay küresel cisimdir.*[517]

Kutsal Metin bu konuda herhangi bir şüphe bırakmış olsaydı bile, Süleyman'ın tapınağının eyvanlı girişteki sütunlarının tepesine bu tür kürelerin yerleştirilemeyeceği çok açıktır. Dr. Mackey, mason mabedinin sembolik şeklinden bahsederken, "Süleyman döneminde, yani Kudüs'teki tapınağın inşa edildiği zamanda, burada sembolize edilen dünyanın dikdörtgen gibi uzun bir formda düşünüldüğünü unutmayın."[518] diyerek samimiyetle belirtir. Yahudi ulusu içinde en aydın kesimi, hatta çok yakın bir tarihe kadar, nispeten savundukları fikir buydu. Nitekim, Yeşaya (11:12)'de şöyle der: "RAB, dünyanın dört bir köşesinden, dağılmış Yahudalıları bir araya toplayacak"[519] ve İncil'in son bölümünde olan Vahiy (7:1)'de "dünyanın dört köşesinde duran dört melek gördüm" diye başlayan ayette peygamberlik vizyonunu buluruz.[520] Dr. Mackey, dünyanın şekline ilişkin bu eski düşün-

and Dogma, 1871, s. 9

517 *Webb, Thomas Smith - The Freemason's Monitor (1859), s. 67*

518 *Mackey, Albert G. - The Symbolism of Freemasonry (1869) Lecture XIII "The Form of The Lodge", s. 102*

519 Yeşaya 11:12 "Uluslar için sancak kaldıracak, Sürgün İsrailliileri toplayacak, Dağılmış Yahudalıları Dünyanın dört bucağından bir araya getirecek." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 855*

520 Vahiy 7:1 "Bundan sonra yeryüzünün dört köşesinde duran dört melek gördüm.

ceyi açıklarken, içinde "dünyanın çeşitli ülkeleri ve denizleri" olarak işaretlenen, ▭ şeklinde bir çizim sunar.[521]

O çağda sadece Yahudilerin değil, diğer ulusların çoğunun da yeryüzünün şekliyle ilgili düşüncelerinin bu yönde olduğuna dair hiçbir şüphe yoktur. Bu nedenle, o çağın mimarı bu sütunlardan herhangi birinin üzerine dünyayı temsil eden bir figür yerleştirmek isteseydi, buraya, düz olan üst yüzeyinde "ülkeler, denizler ve dünyanın çeşitli kısımları" tasvir edilen çift küp şeklinde bir cisim yerleştirirdi. Benzer ifadeler zira "gökyüzünün" herhangi bir tasviri için de geçerli olacaktır. O çağın fikirlerine göre, gökyüzü, yeryüzüyle aynı biçimde, tabanı yeryüzü, üstü gökyüzünün üst yüzeyi olan kübik bir alanı içine alacak bir yerdi.[522]

"Dünyanın dörtgen şekli, ona karşı olanlar neredeyse tüm kutsal referanslarda korunur."

Mackey, Albert G. - The Symbolism of Freemasonry (1869), s. 103

s. 1589; Vahiy (20:9) "Yeryüzünün dört bir yanından gelerek kutsalların ordugahını ve sevilen kenti kuşattılar." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 1603*

521 *Mackey, Albert G. - The Symbolism of Freemasonry (1869) Lecture XIII "The Form of The Lodge", s. 103*

522 *Mackey, Albert G. - The Symbolism of Freemasonry (1869) Lecture XIII "The Form of The Lodge", s. 104, Dudley, John - Naology (1846), s. 7*

Bu nedenle, kuşkusuz, bu sütunların temel özelliği ve en önde gelen süsü olarak modern bilimsel gök ve yer kürelerin masonluğa girişi, Kral Süleyman'ın tapınağının girişindeki sütunlardan türetilmediğidir. Bununla birlikte, ibadet için gök cisimlerine adanmış tapınakların girişinin önüne iki görkemli yüksek sütun yerleştirme geleneği çok eskiden beri vardı ve yaygındı. Mısır tapınakları her zaman bu tür sütunlarla süslenirdi. Ayrıca bu sütunları, tepelerine yerleştirilmiş küreler ya da küreciklerle de süslemiş olabilirler ve muhtemelen kimi zaman da süslemişlerdir; bu kürelerden biri güneş küresini ya da Osiris'i, diğeri ise ekinokstaki dolunayı ya da İsis'i temsil etmesi için tasarlanmış olabilir.

Kral Süleyman'ın tapınağının eyvanlı girişteki sütunları yapan Fenikeli sanatçıların da bu konuda Mısırlıların mimarisini taklit etmiş olmaları mümkündür, ancak Krallar'da da, Tarihler'de de böyle bir olaydan bahsedilmez. Öyle olsaydı bile, bu tür küreler, masonik sütunlar üzerindekilerden çok farklı bir şey olmalıydı. Eyvanlı girişteki sütunların üzerinde küre biçiminde ve sırasıyla biri Güneş'i diğeri Ay'ı temsil etmesi amaçlanan figürlerin yer almış olabileceği, Josephus'un söylediklerinden de gördüğümüz gibi, tapınağın tüm yapısının tüm evrenin simgesi olması gerçeğinden hareketle bir dereceye kadar mümkün kılar. Bu sütunların bu sembolizmden pay aldıkları ve bir şekilde Güneş ve Ay'ı simgeledikleri, isimlerinden de anlaşılır. Bunlardan birinin adı "Boaz" idi.[523] Bu kelime iki kökten türetilir, "bo", hareket, çabukluk; ve "az"[524] ateş, yani Güneş, büyük hareketli ateş. Diğeri ise "Jakin" olarak adlandırılırdı ki bu da açıkça Ay'ı ifade eder.[525]

523 BOAZ, "בֹּעַז" [bō-'az], çabukluk, hız, sürat;

524 עַז [az], 1. keçi 2. tehlikeli, yıkıcı; büyük, güçlü; ateşli, kızgın; azılı, azgın; "אֵשׁ" ['êš] ateş

525 "Bunlar iki muhteşem sonuç vermiş ateşten ve buluttan o mucizevi direkler anısına İsrailoğulları için dikildi. Ateş, Mısır esaretinden kaçarken İsrailoğullarına aydınlık, bulut ise firavun ve yandaşları onları yakalayacakken karanlık verdi. Kral Süleyman bu direklerin İsrailoğulları atalarının mutlu kurtuluşları için duaya gidip gelirlerken sürekli gözleri in önünde olsun diye en uygun ve göz önündeki yer olan Mabedin girişine di-

Takvimde kullanılan "ay" kelimesi, gökteki "Ay'dan" türetildi.[526] Takvimdeki bir ay, gökteki Ay'ın Dünya etrafındaki tam bir turu anlamına gelir. İbrani ayları da kameriydi, bu nedenle Ay'ı ifade eden Jarac[527] kelimesinden gelen Jakin[528] adını verdiler.[529]

Sütunların üzerindeki kürelerin, Jakin ve Boaz'ın ya da sütunların kendilerinin Ay ve Güneş ile olan bu bağlantısı, kardeşlik tarafından anlaşılmasa da bir zamanlar tamamen kabul edilmiş gibi görünür. Bu bağlantı hiç şüphesiz antik gelenekten alınırken, gerçek nedeni ve gerçek anlamı muhtemelen kayboldu.

Aşağıda solda, 1798 yılında basılan bir mason madalyasından alınan, eyvanlı girişteki iki sütununun çizimleri yer almakta olup, bu sütunların daha eski tablolarda temsil ediliş şekillerinin bir kopyasıdır. Soldaki ise birbirine tıpatıp eşi olan 1797 tarihli George Washington, Büyük Umumi Üstat madalyasının arka yüzünün orta kısmıdır. Jakin sütununun üzerinde Ay figürünün, Boaz sütununun üzerinde ise Güneş figürünün yer aldığı görülecektir.[530]

---

kilmelerini emretti." *Koray, Tanju - Emulation Ritual, The Modern Ritual, İkinci Derece Ritüelleri (2006), Özveri Muhterem Locası Yayınları No. 3 s. 27*; Buradaki ateş sütunu Osiris'e oradan da Boaz sütununa, bulut sütunu ise gökyüzündeki Nil ile bağlantılı olarak yağmur ve Ay'a ve temsilcisi İsis'e oradan da Jakin sütununa dönüşmüş gibi gözükür. çn.

526 yazar burada İng."month" kelimesinin İng."moon"dan geldiğini açıklar. çn.

527 Arm. "ירחא" [IPA : jarħɑ?] i.month, ii. new moon; İbr. "ירח" [yérakh] moon [IPA : jaˈʁɛaχ, yaréakh] (arkaik) month [IPA : jɛʁaχ, yérakh]; Kutsal Kitap, 1. "יָרֵחַ" [yə-rā-ḥ] Mısır'dan Çıkış 2:2, çoğulu "יְרָחִים" [yə-rā-ḥîm]; 2."חודש" [khódesh], Mısır'dan Çıkış 12:2 "הַחֹדֶשׁ" [ha-ḥō-ḏeš], ayın ilk günü, yeni ayın günü; Sür. "ܝܪܚܐ" [yarħā'] (*Definify* "month, moon"; *WordSense Dictionary*, ܝܪܚ; ירח; ירחא; *Wiktionary*, ܝܪܚ; ירח; ירחא)

528 JAKIN, "יָכִין" [yā-ḵîn,], sağlam olmak, doğru; Orijinal Kök Kelime : כון [kuun]

529 "Ay, takvim aylarını düzenlerken, Güneş de yılı düzenler ve yılı on iki aya böldüğümüzde bunun Ay'ın yörünge hareketiyle hiçbir ilgisi yoktur. Ancak İbraniler için durum böyle değildi; ayları kameridir ve kullandıkları ay isimleri onu yeterince gösterir. Onlara 'Jarac'tan gelen ve gökteki Ay'ı ifade eden 'Jarchin' derler."; "bilginler, Musa'nın zamanından beri Yahudi aylarının kameri olduğu konusunda hemfikirdir."; "Ay, ilk evresinde, Güneş battıktan sonra ilk olarak batıda kendini gösterdiğinde, ayın başlangıcıdır ve ona yeni ay derler." *Clarke, Adam - A Short History of the Ancient Israelites (1802), s. 220; Fellows, John - An Exposition of the Mysteries or Religious Dogmas and Customs of the Ancient Egyptians, Pythagoreans and Druids (1835), s. 23-24*

530 *Macoy, Robert - General History, Cyclopedia and Dictionary (1872), s. 246*

Eski bir madalyadan Giriş Sütunları

1797 George Washington, Büyük Umumi Üstat madalyası arka yüzü orta kısmı

Hangi sütunun Jakin'i ve hangi Boaz'ı tam olarak temsil ettiğine gelince, mabedin dışında sütunların önünde durup arkamızı Tapınağa verip, önümüzü doğu yönüne döndüğümüzde (tapınağın yönüne göre içinden doğuya doğru bakıldığında) Jakin'in solda, kuzeyde ve Boaz'ın sağda, güneyde olduğu unutulmamalıdır.

Bu konuda, monitörlerde yapılan temsili resimlerde çok fazla karışıklık vardır. Krallar ve Tarihler'de, sağ sütunun Jakin ve soldakinin Boaz olduğunu söyler ve acaba tapınağa girerken mi, yoksa çıkarken mi olup olmadığı konusunda bir karışıklık ortaya çıkar. Josephus bunu açıklığa kavuşturur.

> *Bu sütunlardan birini eyvanın girişine sağ tarafa yerleştirdi ve ona Jakin, diğerini sol tarafa yerleştirdi ve ona da Boaz adını verdi.*[531]

531 *Flavius Josephus - The Whole Genuine Works of Flavius Josephus trans. by Whiston, William (1865) Vol I in four Volumes - "Antiquities of the Jews" Book VIII, Chapter III-4, s. 414; Flavius Josephus - The Whole Genuine Works of Flavius Josephus trans. by Whiston, William (1900) revized by Shiletto, A.R. Vol II Book VIII Chap. III-4, s. 85;* 1 *Krallar 7:21; 2 Tarihler 3:17*

Sütunların konumları: 1 Krallar 7:21 ve 2 Tarihler 3:17'de İbr. "הַיְמָנִי" [hay-mā-nî] sağ; "הַשְּׂמְאלִי" [haś-śə-mā-lî] sol olarak geçer. Türkçe çeviride ve KJV de Jakin sağda ve Boaz soldadır. 2 Tarihler 3:17'de NIV, NLT, ESV, BSB, CEV, GNT, NAB ve NRSV çevirilerinde

Ayrıca Mekonot denilen bu kazanları on kaidenin üstüne yerleştirdi; ve yüzleri doğuya çevrili olarak kazanlardan beşini tapınağın kuzeye bakan sol tarafına yerleştirdi, aynı sayıda diğerlerini de sağ tarafa güneye doğru. Aynı şekilde büyük pirinç havuzunu da (tapınağın sağ tarafına, güneye karşı doğuya doğru; KJV) yerleştirdi.[532]

Tapınağın avlusunda bulunan eşyaların anlatımında cephesi doğuya doğru dönük, sağ tarafı güney, sol tarafı kuzey olduğu izlenimi verilir. Burada Josephus bize kendi lisanıyla Süleyman tapınağının sağ ve sol tarafın bir anahtarını verir, avluların kapılarından tapınağa doğru yukarı çıktığımızı varsaydığımızda, tapınağın sağ tarafı, bizim solumuzun karşısına denk gelir, sol tarafı da tam tersi. Bu nedenle Jakin sütunu tapınağa girerken bize göre sağda, tapınağın yönüne göre sol tarafta ve kuzeyde, ve Boaz da bize göre solda, tapınağın yönüne göre sağ tarafta ve

ve 1 Krallar 7:21'de NIV, NLT, ESV, BSB çevirilerinde Jakin güneyde ve tam tersi olarak ta Boaz kuzeyde diye kullanılır. Sanırım bu karışıklık, önceki dipnotlarda açıklandığı gibi İbranicede יָמִין [yaw-meen] kelimesinin sağ, aynı zamanda güney anlamına gelmesindendir, שְׂמֹאול [sem-ole] kelimesi de sol ve kuzey anlamına gelir. Ancak burada tarif edilirken tapınağın yönünden bahsedilmez. Burada sadece yapının karşısından bakarak konum anlatılır, yönlere bakarak değil. Yani tapınağın karşısında durur ve bakarsın. Kendi duruşuna göre Jakin sağda ve Boaz solda olduğunu görürsün. çn.

532 *Flavius Josephus - The Whole Genuine Works of Flavius Josephus trans. by Whiston, William (1865) Vol I in four Volumes - "Antiquities of the Jews" Book VIII, Chapter III-6, s. 415-416; Flavius Josephus - The Whole Genuine Works of Flavius Josephus trans. by Whiston, William (1900) revized by Shiletto, A.R. Vol II Book VIII Chap. III-6, s. 86;* 1 *Krallar 7:39; 2 Tarihler 4:6*

Kazanların konumları: 2 Tarihler 4:6'da İbr. "מִיָּמִין" [mî-yā-mîn] ve "מִשְּׂמֹאול", [miś-śə-mō-wl], Türkçe çeviride güney ve kuzey diye geçer. İngilizce bazı versiyonlarda sadece sağ ve sol, bazılarında ise sadece güney, kuzey diye yön belirtir. Bir tek "Amplified Bible" versiyonunda Josphus'un kullanımına benzer olarak sağ (güney) ve sol (kuzey) birlikte kullanılır. Josphus bu detayı yukarıda da açıklandığı gibi açıkça belirtir. Sol ile kuzey ve sağ ile güney aynı anda kullanır. Bu da tapınağın yönünün belirtildiği durumdur. İbranilerde kim bir yön belirtirse cephesini doğuya verir ve Jakin ile Boaz sütunları için solumda kuzeyde Jakin ve sağımda güneyde Boaz var der. Ancak Josephus burada Jakin ve Boaz sütunlarını kasteden bir şey söylemez, sadece avludaki kazanların konumundan bahseder. çn.

güneydedir.[533] (Süleyman Tapınağının Planı'ndaki yönlere bakınız.) Sonuç olarak Jakin sütununun tapınağın kuzey tarafında ve Boaz'ın da tapınağın güney tarafında olduğunu açıkça ortaya koyar. Ayrıca tapınağın da "doğuya baktığını" söyler.[534] Sütunların gerçek konumu bu nedenle aşağıdaki diyagramada gösterilir.

Giriş Sütunlarının Gerçek Konumu

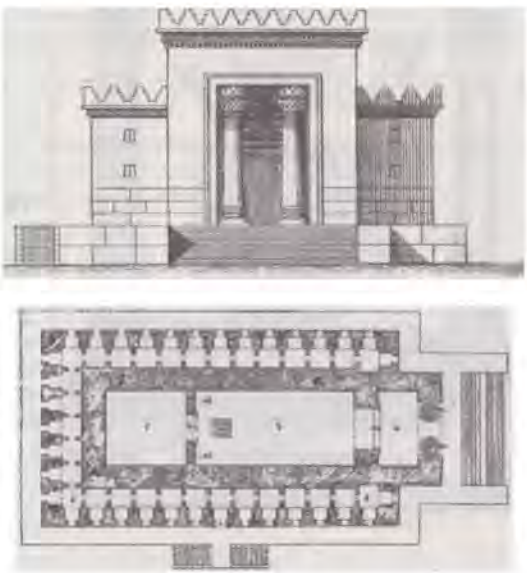
Bunun yanı sıra, İbraniler, diğer eski Doğu ulusları gibi, yönünü bulmak isteyenin her zaman bizim gibi kuzeye değil, doğuya dönük olarak baktığını düşünürlerdi; dolayısıyla "İki Paralel Çizgi Arasındaki Daire" konusunda bahsedildiği gibi simol

533 Batılılar nasıl yönleri belirtirken bedenlerini kuzeye döndürürler, sol kol ile batıyı sağ kol ile doğuyu gösterirken bundan farklı olarak İbranilerde bir yön belirlemek için bedenlerini doğuya döndürürler, kollarını açtıklarında sol kol kuzeyi, sağ kol güneyi gösterir. çn.

534 R.H. Brown kitabındaki bu kısmı, Josephus'un kitabının çevirisini yapan Whiston'un dipnotu üzerine kurgulamış gibi görünür. Uzun uzun şemalarla da göstererek, Jakin'in "sağ tarafta, güneyde", Boaz'ın da "sol tarafta, kuzeyde" olarak açıklar. Oysa 1899'da Josephus'un kitabının Whiston çevirisinin Shilleto tarafından yapılan revizesinde, bu ve benzeri dipnotlarının yanlış oldukları gerekçesiyle kaldırıldığından Brown kardeşin iddiası da boşa çıkar *Flavius Josephus - The Whole Genuine Works of Flavius Josephus (1900)* tarihli revize edilen baskıda, bunun sebebini Shilleto önsözünde şöyle açıklar: *"Whiston'un dipnotlar ile ilgili olarak, bazılarını tuttum, bazılarını kısalttım, bazılarını sildim. Atladıklarım aşağıdaki gerekçelerle çıkarılmıştır. Birçoğu boş, çoğu alakasız, bazıları kusurlu olan bir Yunanca metne dayanır. Bazıları Whiston'un din hakkındaki çok garip ve kararsız fikirlerinin rahatsız etmesi, bazıları ise kesinlikle yanlış olmaları. Muhafaza ettiğim tüm Whiston dipnotlarına bir "W" ekledim. Birkaç kritik dipnot bana aittir."* Sonuç olarak, (1865) baskısında Vol.I, Book VIII, Chapter III sayfa 415'deki dipnot (†) Shilleto'nun bahsettiği gerekçelerden dolayı çıkarılmış. Flavius Josephus'un bir Yahudi olarak M.S. 37 de doğduğu düşünülürse, orijinal metinler hariç Kutsal Kitap tercümelerinden ziyade daha güvenilir olduğu açıktır, dolayısıyla bu tarz dipnotları referans alırken çok dikkatli olunması gerekir. Bu nedenle yukarıdaki bölüm R.H. Brown'un anlattığı şekilde değil, 2 Tarihler 3:17 ve 1 Krallar 2:21 olduğu gibi, yani tapınağın eyvanından girerken, Jakin "sağ tarafta, tapınağın yönüne göre kuzeyinde", Boaz da "sol tarafta, tapınağın yönüne göre güneyinde" olarak açıklanır. çn.

"שמאל" kelimesi hem sol hem de kuzey anlamına gelir; kıdem "קדם" doğu ve aynı zamanda önce, önünde anlamına gelir; yam "ים" hem deniz hem de batıdır. Güney anlamına gelen yemin "ימין" kelimesi aynı zamanda sağ el , sağ taraf anlamına gelir. Bu nedenle, Krallar ve Tarihler'de bize Boaz sütununun tapınağın eyvanlı girişin sol tarafında olduğu söylendiğinde, tapınağın yönüne göre sağ tarafında ve güneyinde olduğu kastedilir.[535]

Ancak, tapınağın kendisi doğuya dönük ve Boaz sütunu eyvanın güney tarafında olduğundan, Güneş'i temsil eden bu sütunun tapınağın "güneydoğu köşesine" yerleştirildiği de sonucu çıkar ve Mısır'ın eski tapınaklarında olduğu gibi, kış gündönümünün yükselen güneşi ile doğrudan aynı çizgidedir. Bunun tam anlamı, bir sonraki sorunun cevabından ve bu sütunun neden kuzeye değil de eyvanın güney tarafına yerleştirildiğine bakılarak daha net görülecektir.

Süleyman Tapınağı ve eyvan girişindeki sütunların yeri

Stade, Bernhard - Geschichte des Volkes Israel (1887) Vol 1, s. 328,329

535 Orjinal metinde R.H. Brown, Boaz sütunu solda ve kuzeyde diye, sol kelimesini kuzey ile birlikte anarak devam eder. Yukarıdaki dipnotlarında da açıklandığı şeklinde R.H. Brow'un iddiasının tam tersi olarak değiştirilerek çevrildi. çn.

John Fellows da kitabın başındaki "The Royal Arch" resminin açıklamasında, Boaz ve Jakin sütunlarının Osiris ve İsis'le onların da Güneş ve Ay'ı temsil ettiğini söyler.

> *İki Sütun, gökleri desteklemek için ekinokslara yerleştirildiği varsayılan iki hayali sütunu temsil eder. Soldakine Boaz denir ve Osiris'i veya Güneş'i gösterir, sağdakine Jakin denir ve hem dünyanın hem de mahsullerinin ve de Ay'ın sembolü olan İsis'i belirtir.*[536]

The Royal Arch

Fellows, John - An Exposition of the Mysteries or Religious Dogmas and Customs of the Ancient Egyptians, Pythagoreans and Druids (1835)

536 *Fellows, John - An Exposition of the Mysteries or Religious Dogmas and Customs of the Ancient Egyptians, Pythagoreans and Druids (1835), Explanation of the Frontispiece* (Önsözün Açıklaması) ve *s. 292, 293*

Boaz ve Jakin kelimelerinin ilk anlamını Güneş'e ve Ay'a bağladığımızda, hem Krallar hem de Tarihler'in kenar notlarında[537] belirtilen, Jakin'in "*establish*, o kuracak, tesis edecek" ve Boaz, "*strength*, güç ondadır, içindeki güçtür"[538] anlamına geldiği ifadelerle bir çelişki yoktur.[539] Kelimelerin kenar notlarındaki tamamlayıcı anlamda böyle bir manaya sahip olduğuna şüphe yok, ancak kastedilen, doğanın gücü ve düzeninin, mevsimlerin uygun seyrinin ve gece ile gündüzün bölünmesinin güneş ve ay küreleri tarafından düzenlendiği ve kurulduğu gerçeğidir. "Ve Tanrı dedi: Gündüzü geceden ayırmak için gök kubbesinde ışıklar olsun; ve alâmetler için, mevsimler için, günler ve yıllar için olsun" (Yaratılış 1:14).[540] "Güç, kuvvet" kelimesi Güneş için birçok yerde kullanılır; örneğin, Mezmurlar 19:5'de Güneş'in, yarışmaktan keyif alan güçlü bir adam olarak kıyaslanması gibi.[541] Kalfa derecesi derslerinde verilen Jakin ve Boaz kelimelerini, 2 Samuel 7:16'da, "Ve senin evin ve krallığın senin önünde sonsuza dek yükselecek"[542], kalfa derslerinde verildiği gibi, yaratıcının hayalinden başka bir dayanağı yoktur.[543] Samuel'de sözü edilen

537 Marginal Notes; Kutsal Kitap çevirilerinde Kutsal Kitap'a ait olmayan sözlerin okuyucunun metni daha iyi anlaması için sayfa kenarlarına not olarak yazılması. Özellikle 1560 Cenova Kutsal Kitap'ında (Geneva Bible), ve ayrıca 1611 King James Bible'ında da mevcut.

538 Kenar Notları: 1 Krallar 7:21, Jachi "l*That is, he shall establish*"; Boaz: "l*That is, in it is strength*", 2 Tarihler 3:17, Jachin: "l*That is, he shall establish*" Boaz: "l*That is, i it is strengh*"; The Authorized King James Bible (1611)

539 Orjinal metinde R.H. Brown, "a conflict arises with what is stated on the margin of both Kings and Chronicles; hem Krallar hem de Tarihler'in kenarlarında belirtilenlerle bir çelişki ortaya çıkar" diye ifadesinde aslında gene yukarıdaki dipnotlarında da açıklandığı şeklinde R.H. Brow'un iddiasının tam tersi olarak değiştirilerek çevrildi. çn.

540 Yaratılış 1:14 "Tanrı şöyle buyurdu: ‹‹Gökkubbede gündüzü geceden ayıracak, yeryüzünü aydınlatacak ışıklar olsun. Belirtileri, mevsimleri, günleri, yılları göstersin.›› Ve öyle oldu." (15,16)"Tanrı büyüğü gündüze, küçüğü geceye egemen olacak iki büyük ışığı ve yıldızları yarattı." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 2*

541 Mezmurlar 19:5 "Gerdekten çıkan güveye benzer güneş, Koşuya çıkacak atlet gibi sevinir." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 678*

542 2 Samuel 7:16 "Soyun ve krallığın sonsuza dek önümde duracak; tahtın sonsuza dek sürecektir." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 388*

543 *Simons, George E. - Standard Masonic Monitor (1901), s. 61*

"ev" tapınak değil, kraliyet hanedanlığı ya da Davut'un soyudur, tıpkı şimdi Brunswick[544] hanedanlığından veya Habsburg hanedanlığından bahsettiğimiz gibi. Ayrıca unutulmamalıdır ki, Krallar ve Tarihler'deki kenar notları aslında kutsal metnin bir parçası değildir, Kutsal Kitap yorumcuları tarafından eklenmiştir.

Bununla birlikte, Davud'a verilen söz, Mezmur 89:35-37'de doğrudan belirtilir:

> (35)*Bir kez kutsallığım üzerine yemin ettim ki,*
> *Davut'a yalan söylemeyeceğim.*
>
> (36)*Onun dölü sonsuza dek sürecek*
> *ve tahtı önümde Güneş gibi.*
>
> (37)*Ay gibi sonsuza kadar var olacak,*
> *ve gökyüzünde sadık bir tanık olarak.*[545]

Burada Güneş ve Ay ile, güç ve tesis etme (strength and establishment) fikirleri arasındaki bağlantıya doğrudan değinilir ve Güneş ve Ay'ı temsil eden eyvanlı girişteki sütunlarının sembolizmi, Davut'a verilen söze atfen en uygun şekilde yapılmış olabilir. Ancak Krallar ve Tarihler'in kenar notları ile Samuel'in metni arasında bir bağlantı kurma ve ardındanher ikisini de tapınağa uygulama girişiminin Kutsal Kitap'ta hiçbir temeli yoktur.[546] Jakin ve Boaz sözcükleri sadece bu sütunlara verilen isimlerdir. Ay ve Güneş anlamına gelir ve ayrıca Güneş ve Ay'ın kendi görevlerini de kastederek "güç" ve "tesis etme" anlamına

544 Brunswick ya da Braunschweig-Lüneburg, Alman kökenli Hannover Hanedanlığı'nın kendi krallığı ile aynı zamanda yönettiği dukalık. Hannover hanedanlığı 1635 yılında Brunswick-Lüneburg Hanedanlığının küçük oğullarından George'un Calenberg Prensliğini miras alarak Hanover'de kendi ikametine taşınmasıyla ortaya çıktı.

545 Mezmurlar 89:35-37 (35)"Bir kez kutsallığım üstüne ant içtim, Davuta yalan söylemeyeceğim." (36)"Onun soyu sonsuza dek sürecek, Tahtı karşımda güneş gibi duracak," (37)"Göklerde güvenilir bir tanık olan ay gibi Sonsuza dek kalacak." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 742*

546 1 Krallar 7:21, 2 Tarihler 3:17 KJV sayfa kenarı notlarında Jakin için "That is, he shall establish, kuracak", Boaz için "That is, in it is strengh, güç onda" diye Kutsal Kitap metinlerinin dışında bilgiler verir. Bunun üzerinden de 2 Samuel 7 ile ilişkilendirilir.

da gelir. İbrani yılı kameriydi yani Ay ile ilgiliydi ve Ay, yılları, ayları ve haftaları tesis etti; herkes için gücü ifade eden Güneş de mevsimleri böldü ve yönetti. Kelimelerin ilk anlamıyla Güneş ve Ay'a doğrudan bir gönderme vardır. Josephus'un söylediklerinden de gördüğümüz gibi bu sembolizm, tüm tapınağı ve onun tüm bölümlerini aynı şekilde karakterize eden şeyle mükemmel bir uyum içindedir. Eyvanlı giriş sütunlarındaki bu güneş ve ay sembolizmi, hiç kuşkusuz, İsraillilere Güneş ve Ay'ın yalnızca yüce Yaratıcı'nın simgeleri olarak görülmesi ve kendilerine tanrı olarak tapınılmaması gerektiğini öğretmeyi amaçlamıştı.

Kürelere gelince, gerçekten de eyvandaki sütunların üstünde küreler olsaydı, bu fikir ya doğrudan ya da Surlu işçiler aracılığıyla Mısır'dan gelmiş olmalıydı. Kürelerin ima ettikleri şey o zaman da şimdi olduğu gibi tamamen astronomikti; ancak Güneş ve Ay kürelerinin yerine modern bilimsel gök ve yer kürelerimizin ikame edilmesi çok yakın bir tarihe ait bir yeniliktir ve muhtemelen Preston, Webb ya da daha sonra, hikâyesi daha önceki bölümlerde anlatılan "The True Masonic Chart or Hieroglyphic Monitor"nın yazarı Cross'un eseridir. Cross bazı simgeleri kendisinin icat ettiğini kabul etmekle birlikte, bunların birçoğunun kendi zamanından önce tanımlanmış olduğunu da söyler. Bunları tasvir etmeye çalışırken, Antik Gizemlerin sembolizmi hakkında daha derin bir bilgiye sahip olmadığından pek çok yanlış yapmıştır.

Süleyman'ın tapınağının inşa edildiği dönemde İbranilerin ve ulusların çoğunun dünyanın gerçek şeklini bilmedikleri doğrudur, ancak Mısırlıların bu konuda daha bilgili olduklarına şüphe yoktur. Ancak bu, kürelerin Mısır kökenli olduğunu kabul etmekle birlikte, konuya yardımcı olmaz, çünkü şu anda sütunların üzerine yerleştirilmiş olan bilimsel kürelerimiz çok daha yakın bir tarihe ait felsefi araçlardır. Bunun dışında, tapınağın önüne iki sütun yerleştirme fikrinin, ne kadar süslü olurlarsa olsunlar, sadece Herodot ve diğer tarihçiler tarafından değil, aynı zamanda bugüne kadar kalan tapınakların kendileri tarafından da kanıtlan-

dığı gibi, bunun bir gelenek olduğu Mısır'dan geldiğine şüphe yoktur. Eski Mısır tapınaklarının önünde duran bu sütunların gerçek anlamının ve gerçek görevinin ne olduğu, bir sonraki sorunun cevabından daha tam olarak ortaya çıkacaktır.

Robert Macoy Kardeş, "Cyclopaedia" adlı eserinde, Jakin ve Boaz sütunlarının Mısır tapınaklarının önünde duran dikilitaşların kopyaları olduğu görüşünü dile getirir.[547] Bu, tabii ki, zambak, nar ve ağın yanı sıra küreleri de ortadan kaldırır. İkinci konuda ise, Macoy, Yeremya[548], Krallar ve Tarihler ile çelişir.

Kuzeydoğu Köşesi ve Temel Taşı

S. Herhangi bir binanın ilk taşı neden kuzeydoğu köşesine konur veya konulmalı?

C. Antik çağdaki insanlar, gök cisimlerinin hareketlerinin, kavuşumlarının ve konumlarının sadece ulusların değil, bireylerin de kaderini etkilediğine ve hayatın tüm işlerini düzenlediğine inanırlardı. Tapınakları Güneş'e tapınmaya adanırdı ve ilk taşın yerleştirilmesinden yapımlarının tamamlanmasına kadar geçen tüm inşa süreci ve mimarisinin tüm detaylarının yanı sıra, astrolojik koşullara ve Güneş'in Zodyak'taki hareketine ya da belirli dönemlerdeki konumuna da bağlıydı.

Temel taşının[549] neden kuzeydoğu köşesine konulduğunu açıklamaya çalışırken, elbette ilk etapta, nedenine dair hiçbir kayıt bırakılmadığı için biraz varsayıma başvurmak zorunda kalacağız; ama böyle yaparak, sonunda sadece astronomi gerçekle-

547 *Macoy, Robert - General History, Cyclopedia and Dictionary (1872), s. 270 "Obelisk"*

548 Yeremya 52:22-23 (22)"Üzerinde tunç bir başlık vardı. Başlığın yüksekliği beş arşındı, çevresi tunçtan ağ ve nar motifleriyle bezenmişti. Öbür sütun da nar motifleriyle süslenmişti ve ötekine benzerdi." (23)"Yanlarda doksan altı nar motifi vardı. Başlığı çevreleyen ağ motifinin üzerinde toplam yüz nar motifi bulunurdu." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 1009*

549 Köşe taşı (veya temel taşı), İng. corner-stone (veya foundation-stone); bir binanın yapımına başlanmasında temelinin kuzeydoğu köşesine törenle konulan ilk taştır. Diğer tüm taşlar bu taşa göre ayarlanır ve böylece tüm yapının konumu belirlenir. Zamanla bir köşe taşı da, binanın dışına aynı yerin görülen köşesine yerleştirildi ve taşın üzerinde binanın yapım tarihi ve mimarın, yapanların ve diğer önemli kişilerin adlarını yazıldı.

riyle değil, aynı zamanda antik çağların kendine özgü gelenekleri ve dini fikirleri hakkında bilinenlerle de tam bir uyum içinde olan ve aynı zamanda geleneğin kendisi için de makul ve yeterli bir neden sunan bir teoriye ulaşırsak, gerçeğin keşfedildiğinden neredeyse emin olabiliriz.

Bildiğimiz gibi, temel taşı antik çağdakiler tarafından her zaman etkileyici törenler ve ağırbaşlı dini ayinlerle yerleştirilirdi. Bu ifadenin bir örneği ve teyidi olarak, İmparator Vespasian tarafından yeniden inşa edildiğinde Roma'daki Capitol'ün temel taşının konulmasını anlatan aşağıdaki pasaj Tacitus'tan yazıya döküldü:

> *Capitol'ü yeniden inşaatının sorumluluk görevini, Roma'nın güvenilir ve itibar sahibi insanların başında gelen equestrian[550] sınıfından (equestris ordinis virum) Lucius Vestinus'a verdi. Onun tarafından toplantıya çağrılan kâhinler, eski tapınağın[551] kalıntılarının bataklıklara taşınmasını ve eski temel üzerine bir tapınağın yapılmasını tavsiye ettiler, çünkü tanrılar tapınağın eski biçiminin değişmesine izin vermezlerdi. Temmuz[552] ayından önceki on birinci gün (Haziran'ın yirmi biri), gökyüzü son derece dingindi ve kutsal yapıya ayrılan tüm alan çelenkler ve gırlandlarla kaplıydı. Askerler arasında uğurlu isimler taşıyanlar, güzel talihin simgesi olan ağaç dallarıyla, etrafı çevrili alana girdiler. Daha sonra, Vestal[553] bakireleri, anne ve babaları*

550 Equestrian (Latince: eques, çoğulu equites) Roma Cumhuriyetinin ve Roma İmparatorluğunun erken dönemlerinin iki üst sosyal sınıfından birinin mensuplarına verilen ad. Equites, antik Roma'nın mülkiyete dayalı sınıflarının ikincisini oluştururdu ve senato sınıfının altında yer alırdı. Bu sosyal sınıf gücü savaş atı edinmeye yeten ve "şövalye" ya da "süvari" olarak adlandırılan ve genellikle varlıklı kişilerden oluşurdu. Cumhuriyetin son dönemlerine doğru at üzerinde savaşma gereksinimi azaldıkça equites unvanı bu elit askerleri tanımlayan bir soyluluk unvanı hâline dönüştü. (*Wikipedia,* Equestrian order-Equites)

551 Capitol Tepesi'deki Jupiter Optimus Maximus tapınağı.

552 Iunius, (Julius Caesar), Jül Sezar'ın onuruna verilen ay.

553 Vestal bakireleri (Sacerdos Vestalis) Antik Roma'da ocak tanrıçası Vesta'nın kutsal bakire rahibeleriydiler. Rahibeliğe Roma'daki seçkin ailelerin küçük kızlarından seçilirlerdi. Bekaretlerini korumak zorundaydılar. Aksi takdirde ölümle cezalandırılırlardı. Birincil görevleri Vesta'nın Forum Romanum'da, Vesta tapınağında bulunan kutsal ateşini korumaktı.

hâlâ hayatta olan erkek ve kız çocuklardan oluşan bir grupla birlikte tören alayı eşliğinde, akar çeşmelerden ve nehirlerden çekilen suları her yere serpiştirdiler. Sulh hâkimi[554] *Helvidius Priscus*[555]*, başrahip Plautius AElianus'un*[556] *önderliğinde, dişi bir domuz, bir koyun ve bir boğayı kurban ederek alanı arındırdıktan ve iç organları çimenlerin üzerine serdikten sonra, Jüpiter, Juno ve Minerva'ya*[557] *ve imparatorluğun koruyucu tanrılarına yakararak, bu teşebbüsün başarılı olması ve insanların dindarlığıyla başlayan bu işi ilahi güçle mükemmelliğe ulaştırmaları için dua etti; ve sonra Helvidius ellerini temel taşını çevreleyen ve kordonlara dolanmış çelenklerin üzerine koydu; aynı zaman zarfında hakimler, rahipler, senatörler, şövalyeler ve çok sayıda kent halkı, ortak çabalarla, şevk ve coşkuyla, devasa ağır taşı kuvvetle çekip yürüttüler. Herkesin katkısıyla toplanan altın ve gümüşler ile madenden çıkartıldığı ilk saf şekliyle, ocaklarda eritilmemiş, doğal halinde olan diğer metallerden bir miktar temelin her yerine atıldı. Kâhinler başka amaçlar için kullanılmış olan ne bir taş ne de bir altın binanın kutsiyetini kirletmemelidir, diye tembihlediler. Büyük binaya eski tapınağa nazaran ilave yükseklik verildi, bu dinin kabul ettiği tek değişiklikti ve ihtişam açısından eskisine göre daha aşağı seviyede olduğu düşünüldü.*[558]

(The History of Tacitus, Book IV c.53)

554 Praetor Antik Roma'da seçilmiş sulh hâkimi (konsüllere bağlı)

555 Stoacı filozof ve devlet adamı Helvidius Priscus, Nero, Galba, Otho, Vitellius ve Vespasian dönemlerinde yaşadı.

556 Tiberius Plautius Silvanus Aelianus, M.S. 45 ve 74 yıllarında iki kez konsül olarak görev yaptı. Roma senatörü ve Hispania kentinin valisi. Pontifex ve Sodalis Augustalis gibi iki önemli rahiplik yaptı.

557 "Capitoline Triad" olarak anılan üç tanrı, tanrıların kralı Jüpiter; Juno (Iuno Regina, "Kraliçe Juno" olarak), karısı ve kız kardeşi; ve bilgelik tanrıçası Jüpiter'in kızı Minerva.

558 *Tacitus, Cornelius - The Annals and History of Tacitus (1839) (A New and Literal English Version, Oxford Printed by D. A. Talboys) Book IV c.53, s. 599-600; Tacitus (1962) Vol II in four Volumes, Histories Books IV-V Annals Book I-III trans. Clifford H. Moore, s. 99,101,103; Tacitus, Cornelius - The Histories of Tacitus (1915) trans. by George Gilbert Ramsay, s. 355-357*

Burada, kendisi de dinsel bir nitelik taşıyan törenin tüm kontrol ve yönetiminin rahipler ve kâhinlerde olduğu görünür. Bu gelenek, Romalılar tarafından daha eski bir kaynaktan ve muhtemelen benzer durumlarda aynı ağırbaşlı kutsal ayinlerin yapıldığı Mısır'dan alındı. Tüm antik dönem tapınakları kişisel isimleri altında öncelikle Güneş'e adandığından, köşe ya da temel taşının döşenmesi için seçilen günün büyük Güneş festivallerinden biri olduğuna inanabiliriz. Böyle bir olay, Güneş'in yaz gündönümünde dönenceye gelmesi ile ortaya çıkacaktır ki bu da Tacitus'un bahsettiği "Temmuz ayından önceki on birinci gün"den çok da farklı bir gün değildir.

Yaz gündönümü, dini güneş temelli olan tüm eski uluslar tarafından büyük bir güneş festivali olarak kutlanırdı. Güneş'in kuzeydeki en yüksek yükselimine ulaştığı ve astroloji öğretilerine göre yıldızlar arasında "kendi evine girdiği"[559] "göksel dairenin" zirvesine çıktığı gün, doğal olarak falcılar, kâhinler ve astrologlar tarafından uğurlu ve şanslı ilan edilirdi. Tapınaklar doğan güneşin ilk ışınlarını yakalamak için her zaman doğuya baktıklarından, temel taşının da benzer dini nedenlerle doğan güneşle aynı hizada yerleştirileceği neredeyse kesindir. Güneş, yılın en uzun gününde gurur ve gücüyle neşe içinde yükselirken, temellerinden görkemli bir şekilde yükselmek üzere olan yeni tapınağın bir modeli olacaktı. Bunun tam aksine, yeni güneş tapınağının temel taşını Güneş'in en düşük yükseliminin ve alçalışının güneydoğu hattına, kış gündönümüne ya da karanlığın noktası olan kuzeye ya da kasvetin ve ölümün batı bölgesi olan Amenti'ye doğru koymak, astroloji öğretilerine göre, kutsallığa saygısızlık değilse bile, en azından uygunsuz olurdu.[560]

559 Burada orjinalde "he entered his own house" kullanılması ile Common English Bible (CEB)'da 2 Samuel 12:20'ye bir gönderme yapılır, RAB ile Güneş özdeştirilir. çn.

560 Ayrıca, kış gündönümüneki Güneş'in doğumunda hizalanan Newgrange gibi yerlerde vardır.

Newgrange'da, yılda bir kez, kış gündönümünde, yükselen Güneş doğrudan uzun geçit boyunca parlar, 17 dakika boyunca iç odayı aydınlatır ve içerideki oymaları, özellikle de odanın ön duvarındaki üçlü spirali ortaya çıkarır. (*Wikipedia*, Newgrange)

Şekil 1

Şekil 2

Şekil 3

Şekil 4

İlk taş neden kuzeydoğu köşesine konulur ve gündönümü ve ekinoktal noktaları ile bağlantısı

Bu nedenle, 21 Haziran'da Güneş kuzeydoğudan yükseldiği ve gelecekteki tapınak doğuya baktığı için, eğer yaz gündönümünde yükselen Güneş'in yerini sembolik olarak temsil edecek ve işaretleyecek şekilde yerleştirildiyse, temel taşının kuzeydoğu köşesine konmuş olması gerektiği sonucuna varılır. Yukarıdaki Şekil 1 bunu açıkça gösterir. Noktalı çizgi Haziran ayının 21. günü ya da yaz gündönümünde Güneş'in gün doğumundan gün batımına kadar izlediği yolu gösterir. Yatay daire görünür ufku temsil eder. Yılın bu döneminde Güneş, noktalı çizgiyle gösteril-

diği gibi kuzeydoğudan doğar ve kuzeybatıdan batar; burada gün doğumu, öğlen ve gün batımı noktalarının her biri işaretlidir. Bu çizim aynı zamanda o günün yılın en uzun günü olmasının nedenini de açıkça gösterir; zira Güneş' in doğduğu noktadan güneye doğru gün batımına kadar olan mesafenin diğer zamanlara kıyasla daha uzun olduğu açıktır. Temel taşının yaz gündönümünde Güneş'in doğduğu yeri işaretleyecek şekilde konulması geleneği başka yararlı astronomik amaçlara da hizmet ederdi; çünkü uygun açının belirlenmesine dikkat edildiğinde, güneydoğu köşesi, zorunlu bir sonuç olarak, kış gündönümünde Güneş'in doğduğu ufuk noktasıyla tam bir çizgi üzerinde olur. O dönemde Güneş güneydoğudan doğar ve güneybatıdan batar (bkz. Şekil 2). Bu yılın en kısa günüdür, çünkü görüleceği gibi Güneş'in doğduğu noktadan battığı yere kadar güneyden izlediği yol diğer dönemlere göre daha kısadır. Bu düzenlemenin bir başka sonucu da şudur: Güneş güneyden (Oğlak dönencesinden) ayrılıp kuzeye gittikten sonra, ilkbahar ekinoksuna vardığında diğer dönenceye (Yengeç dönencesine) olan mesafenin yarısını kat etmiş olur ve tam doğuya doğru bir noktada doğar. İlkbahar ekinoksu döneminde Güneş, tapınağın ana girişinin merkezinin tam önündeki bir noktadan doğar; Mısır'da bu girişin üzerinde her zaman, hareketi kanatlarla sembolize edilen Güneş'i simgeleyen "kanatlı bir küre" biçiminde kabartmalı bir sembol bulunurdu.

Aynı sonuç, Güneş yaz gündönümünden dönüp sonbahar ekinoksuna ulaştığında da gerçekleşecektir. Bu durum Şekil 3'te gösterilir. A ve B olarak işaretlenen noktalar Güneş'in yaz ve kış gündönümlerinde doğduğu noktalardır. Tapınağın girişinin ya da ön cephesinin, konumu ve yapısı itibariyle, daimî bir almanak olarak kullanılabileceği açıktır; zira Güneş'in her iki ekinoksa da gelişi, ana girişin üzerinde bulunan "kanatlı küre" ile aynı çizgide yükselmesiyle gösterilirdi; benzer şekilde Güneş'in gündönümü noktalarına gelişi de girişin kuzeydoğu ve güneydoğu köşeleri tarafından işaretlenirdi.

Üstünde "Kanatlı Disk" olan Mısır Pylon'u veya Tapınak Kapısı

Bununla birlikte, gündönümü noktalarının bu şekilde doğru olarak işaretlenmesi, tapınağın ön kısmının genişliği ile merkezinin arkasında, bu noktadan köşelere doğru çizilen iki çizginin, ufukta ölçüldüğünde, 21 Haziran ve 21 Aralık tarihlerinde Güneş'in doğduğu noktaları birbirinden ayıran aynı sayıda dereceyi keseceği ve böylece tapınağın ön kısmını bu iki noktayı birbirinden ayıran aynı sayıda derecelik bir yayın kirişi haline getireceği bir mesafede kurulan bir nokta arasındaki belirli bir orana (belirlenmesi oldukça kolay) bağlıydı.[561] Bu yayda bulunan derecelerin sayısı, bulunulan yerin enlemine bağlıdır ve kuzeye doğru ilerledikçe uzunluğu artar.[562]

Mısır, Roma, Yunanistan ve Küçük Asya enlemlerinde, bu şekilde belirlenen noktanın herhangi bir nedenle tapınağın zemin katının merkezine ya da yakınına yerleştirilmesi istenirse, tapınağı "uzun kare" şeklinde inşa etmek gerekirdi ve birçok yerde de tam olarak bir "çift küp" şeklinde olması gerekirdi. Bu

561 Şekil 4'de gösterilen AGB yayının orta noktası G'den A'ya ve B'ye olan mesafe ve derece aynıdır.

562 Bu mesafeler ekvatorda, 0° enlemde kuzeye 23,5° ve güneye 23,5° olmak üzere toplam 47°'lik bir yay olu 0° enlemde olan Kahire 27,4° toplam 54,8°'lik bir yay; 31,5° enlemdeki Kudüs'te 27,9° toplam 55,8°'lik bir yay; 37,6°'inci enlemde olan Atina 30,2° toplam 60,4°'lik bir yay; 41°'inci enlemde olan İstanbul 31,9° toplam 63,8°'lik bir yay; 51,3° enlemdeki Londra'da 39,6° toplam 79,2°'lik bir yay oluşur.

durum, antik tapınakların neden genellikle "çift küp" şeklinde inşa edildiğini ve bu formun neden kutsal sayıldığını açıklayabilir. Ön cephenin merkezinin arkasında ve tapınağın tam merkezinde ya da merkezine yakın olan bu "belirli nokta" bir sunakla ya da "mozaik döşemeye" yerleştirilmiş "parlayan bir yıldızla" (Güneş'in simgesi) uygun bir şekilde işaretlenmiş olabilir.

Antik bir tapınağın ön cephesinin ya da girişinin astronomik bir amaca hizmet etmesi ve mevsimlerin başlangıcını doğru bir şekilde göstermesi için yapılan bu düzenleme Şekil 4'te gösterilir. A ve B, yaz ve kış gündönümünde Güneş'in doğduğu ufuktaki iki noktayı temsil eder. C D tapınağın önünü temsil eder; yıldız, duruma göre hayali veya gerçek çizgilerin çizilmesi gereken noktayı gösterir; böylece tapınağın köşelerinden geçerek A ve B noktalarını keser, dolayısıyla ön tarafı A G B ile aynı sayıda derece içeren bir yayın kirişi haline gelir. Bir "çekül"[563] kullanılarak, gerektiğinde çatıda yıldıza karşılık gelen bir nokta oluşturulabilir. Ancak, genellikle olduğu gibi, tapınağın ana girişleri bir dizi sütunla süslenmiş açık bir avluya açılıyorsa, bu gerekli olmazdı. Tüm bu düzenleme, köşe taşının kuzeydoğu köşesine, gerçek konumuna yerleştirilmesiyle doğru bir şekilde başlatılırsa, bir gözlemcinin en basit ve ilkel aletleri kullanarak Güneş'in ekinoktal ya da gündönümü noktalardan birine ne zaman ulaştığını belirlemesine ya da başka bir deyişle, yılı dört büyük doğal bölüme ayırmasına ve her birinin başlangıcını doğru bir şekilde işaretlemesine olanak sağlayacaktır.

Güneş yılının uzunluğu da bu şekilde belirlenebilirdi - yani tam olarak antik çağda belirlendiği kadar doğru bir şekilde. Aslında tüm bu ayrıntılar herhangi bir alet kullanmadan, girişteki sütunlar aracılığıyla da tespit edilebilirdi. Tüm antik tapınaklarda, girişin her köşesinde birer tane olmak üzere iki görkemli sütun bulunur ve bunların yukarıda anlatılan düzenlemeyle bir bağlantısı olduğuna hiç şüphe yoktur. Eğer dikkatle yerleştirilirlerse,

563 R.H. Brown, Amos 7:7,8'e bir göndermede bulunur.

yaz gündönümünde doğan Güneş A çizgisi boyunca kuzeydoğu sütunu Jakin'in gölgesini düşürür (bkz. Şekil 4) ve kış gündönümünde doğan Güneş B çizgisi boyunca diğer sütun Boaz'ın gölgesini düşürür. Muhtemelen yılın farklı dönemlerinde bu gölgelerin yönü kadar uzunluğu da dikkatle gözlemlenirdi, çünkü yaz gündönümünde öğle vakti Güneş gök yüzünde yılın diğer zamanlarına göre daha yüksekte olduğundan sütunların gölgeleri en kısa olurdu; kış gündönümünde ise öğle vakti gölgeler en uzun olurdu. Gölgelerin uzunluğuna ilişkin bu gözlemler öğle vakti yapıldığından, gün doğumundaki ışık kırılmasından kaynaklanan hatalardan arınmış olacak ve böylece diğerlerini düzeltme görevi yapacaktır.

Eğer bu sütunlar rahipler tarafından gizlice astronomik amaçlar için kullanıldıysa, bu durum sütunların kendilerinin gündönümü ya da ekinoktal noktalarıyla gerçek ya da simgesel bir bağlantıları olduğuna dair her zaman düşünülen ama hiçbir zaman tam olarak anlaşılamayan fikri tamamen açıklar. Aşağıdaki çizim, eski Mısır tapınaklarındaki giriş sütunlarının olası astronomik kullanımlarını açıkça gösterecektir. Güneş yükseliyor. Sabah kurban etme saatidir.[564] Tapınağın zemini, daha kolay anlaşılabilmesi için gökyüzüne açık olarak temsil edilir. Aslında böyle olması da gerekmez, çünkü sadece Güneş doğarken sütunun gölgesinin gündönümü çizgisine paralel düşmesi gerekir ki bu da dışarıdan belirlenebilirdi. Ancak eski Mısır tapınaklarında, mabede giden revak ve avlular açık ve üstü örtülmemişti ve sütunların gölgeleri zemine yansıtılırdı.[565]

Kareli Zemin

Gündönümü çizgilerinin ya da gölge uzunluklarının fiilen zemine işaretlenmesi gerekli görüldüğünde, dikkatlice yerleşti-

564 Kutsal Kitapta günlük sabah sunularına ve ilahi kuzu olan İsa Mesih'in çarmıha gerildiği saate gönderme. 2 Krallar 3:20 ve Matta 27, Markos 15, Luka 23, Yuhanna 19; İng. "the hour of the morning sacrifice"

565 *Wilkinson, J. G., Sir - The Egyptians in the Time of the Pharaohs (1857), s. 143-145*

rilmiş belirli bir çizgi ya da "mozaik kareler" dizisi (aşağıdaki resme bakınız) amaca cevap verir ve aynı zamanda tüm düzenlemenin tasarımını mükemmel bir şekilde gizlerdi; ve muhtemelen rahiplerin tapınak mimarisinde bu tür bir döşemeyi benimsemelerinin nedeni budur. Elbette, düzenlemenin ayrıntıları farklı yerlere ve koşullara uyacak şekilde değiştirildi.

Yaz gündönümünde Güneş'in doğuşu

Gözlemler çatıdan ya da tapınağın önünde durarak yapılabilirdi; burada, sütunların oluşturduğu gölgelere tamamen güvenmeden, tapınağın önünü referans alarak doğan güneşe doğru uzanan hattı belirlemek için basit yapılı aletler kullanılabilirdi ve muhtemelen de kullanıldı. Güneş'in doğduğu noktanın ufuk boyunca hareket ettiği ve gölgelerin uzunluğunun arttığı ya da azaldığı ortalama günlük oran da kısa sürede belirlenebilir ve böylece herhangi bir günde gün doğumu, öğlen ve gün batımında gözlem yapılabilirdi. Böylece ay ve ayın günü herhangi bir zamanda tolere edilebilir bir doğrulukla belirlenebilir. Aynı düzenleme gerçek güneş zamanını tespit etmek için de kullanılabilir. Elbette, doğrudan bir bilginin yokluğunda, bu eski güneş gözlemlerinin yapıldığı kendine özgü düzenlemelerin tüm ayrıntıla-

rına ulaşmak artık imkânsızdır, ancak ana hatları itibariyle doğru olduğu şüphesizdir. Bu, güneş saati prensibinin daha geniş bir uygulamasından başka bir şey değildi; bu yöntemle sadece günün saatleri değil, aynı zamanda güneşin gündönümü ve ekinoktal noktalarına gelişi, yılın uzunluğu ve diğer önemli ayrıntılarla birlikte belirlenirdi.

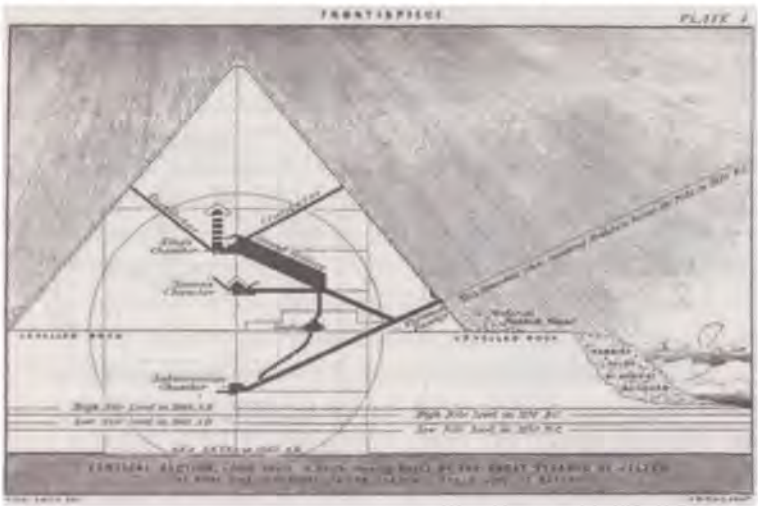
Antik tapınakların giriş ve sütunlarının astronomik kullanımlar için düzenlenmesi, bu nedenle büyük ölçüde temel taşının kuzeydoğu köşesine doğru bir şekilde yerleştirilmesine bağlıydı; böylece temel taşının dış köşesi ufuk dairesinin tam olarak doğru yerini göstermeliydi. Temel taşının yerleştirilmesi törenine verilen büyük önem bu şekilde açıklanır. Bu açıklama, kısmen varsayımlara dayansa da, antik çağların dini gelenekleri ve fikirleri hakkında bilinen her şeyle, astronomi biliminin gerçekleriyle ve Güneş'e tapınmanın tüm sistemiyle o kadar iyi uyum sağlar ki, temelde doğruluğunu neredeyse kesin hale getirir. Astronomi ile antik tapınakların girişleri arasındaki olası bağlantı hakkında, ilk bakışta hepsinin doğan güneşe baktığı gerçeğinin ötesinde hiçbir araştırma yapılmamış gibi görünür; ve bu, astronomi biliminin gerçeklerini dini alegoriler altında gizlemek eski rahiplerin iyi bilinen bir geleneği olmasına rağmen, bilimsel olanlara değil, tamamen dini fikirlere atfedilir.

Bu gizemli yapılar, Mısır piramitleri, daha dikkatli bir şekilde incelendiğinde, bazı astronomik gerçeklere doğrudan referans verilerek inşa edildikleri görülmüştür. Keops[566] piramidi gerçek meridyen üzerine o kadar doğru bir şekilde yerleştirilir ki, manyetik iğnenin sapması bununla belirlenebilir. Ayrıca o kadar orantılıdır ki, yüksekliği, çevresi Piramit'in tabanının çevresine eşit olan bir dairenin yarıçapına eşittir.[567] Piramidin kuzey yü-

566 Lat. Cheops, Yun. Χέοψ (Khéops), Keops Piramidi, Firavun Khufu Piramidi ya da Büyük Piramit.

567 Keops piramidinin taban kenarı 230,4 m., yüksekliği **146,7** m. dir. Taban çevresi 230,4 x 4 = 921,6 m. Aynı uzunluğa sahip bir dairenin yarıçapı da 2 x r x π = 230,4 x 4, buradan da r = **146,7 m**. eder. Piramit 51,5 derece eğime sahiptir. (51° 48' 25")

zünden aşağıya doğru inen uzun eğimli tünel, firavun Khufu'nun zamanındaki kutbu gösteren olan Thuban[568] yıldızını işaret eder.

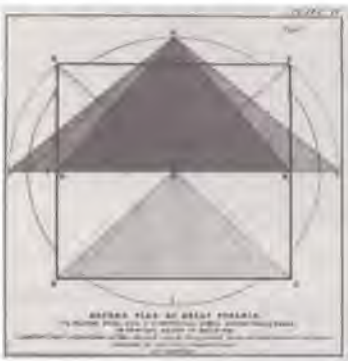
Keops ya da Khufu Piramidi ya da Büyük Piramidin dikey kesiti. (Batıya doğru güneyden kuzeye bakış)
Smyth, Charles Piazzi - Our inheritance in the Great Pyramid (1874) Plate I

Büyük Piramit, Keops'un onuruna bir mezar ve hatta bir tapınaktan daha fazlası olması için tasarlandı. Yapının başlıca özel-

Piramidin yüksekliği a = 146,7 m., yüksekliğin taban merkezine dik indiği noktadan kenara dik uzunluğu bir kenarının yarısı olan b = 230,4 / 2 = 115,2 m. dir. Buradan $a^2 + b^2 = c^2$ teoreminden, piramidin tepe noktasından taban kenar orta noktasına uzunluğu $(146,7)^2+(115,2)^2 = 34.739,57$ den kare kökü yani c = 186,5 m. olur. Buradan da c / b = 186,5 / 115,2 = **1, 618**'i yani altın oran dediğimiz Φ (phi) sayısını verir. Bir diğeri de a / b = 146,7 / 115,2 = 1, 272 bunun karesi gene Φ (phi) sayısını verir. Bu ölçüler yaklaşık değerlerdir. Örneğin Stephen Brabin 2010'da taban kenarını 230,348 m., yüksekliği 146,59 olarak ölçtü. (*Brabin, S. - The Incomplete Pyramids, 2010*). 1883'de Flinders Petrie taban kenarını 230,348 m. yüksekliği 146,71 m. ölçtü (*Petrie, W. M. Flinders, Sir. - The Pyramids and Temples of Gizeh, 1883*). İki tarih arasında da farklı araştırmacılar tarafından çeşitli ölçümler yapıldı.

568 Thuban, α Draconis, Draco'nun kuzey takımyıldızında bulunan bir ikili yıldız sistemidir. Kuzey Yarımküre'nin gece gökyüzünde nispeten göze çarpmayan bir yıldız, M.Ö. 4. ila 2. binyıl arasında kuzey kutbu yıldızı olması nedeniyle tarihsel olarak önemlidir. (*Vikipedi*, Thuban)

liklerinin birçoğunun astronomik karakteri bu görüşü doğrular ve Profesör Richard. A. Proctor'un astrolojik gözlemlerle bağlantısını kurmak için kullandığı argümanlarla desteklenir. Piramidin gerçekten de kendine ait dini bir karakteri vardı ve bu muhtemelen inşa edilmesinin birincil amacını sağlıyordu.[569]

Büyük piramidin zemin planı; Kare taban ve yarıçapının piramidin dikey yüksekliğine eşit olan bir daire

Daireler ve karelerin kenar ve alan denklemleri

Smyth, Charles Piazzi - Our inheritance in the Great Pyramid (1874) Plate II ve IV

Gökbilimci Profesör Richard. A. Proctor, "The Mystery of the Pyramids" başlıklı makalesinde (The Popular Science Monthly - Suplement No. III)[570], piramitlerin yapılma amacının "bir şekilde astronomi ile ilişkili" olduğunu söyler, "çünkü piramitlerin göksel yönlere en hassas şekilde referans alınarak inşa edildi" diye devam eder. Aşağıda, Prof. Proctor'un ilginç makalesinden bir bölüm uzun uzadıya aktarıldı. Özellikle konumuzu içeren bir veya iki satırı koyu italik hale getirdik. Prof. Proctor şöyle demekte:

569 *Wake, C. Staniland - The Origin and Significance of The Great Pyramid (1882), s. 54*

570 *Proctor, Richard A. - Myths and Marvels of Astronomy (1877) Bölüm III, s. 103 ; The Popular Science Monthly Suplement I-VI (1877), s. 274, 268-269*

Bu yapıların [piramitlerin] istisnasız hepsi özel astronomik ilkeler üzerine inşa edildi. Kare tabanları, iki cephesi doğu ve batıya, iki cephesi de kuzey ve güneye bakacak şekilde yerleştirilir; ya da başka bir deyişle, dört yüzü dört kardinal noktaya bakacak şekilde. Bir mezarın neden böyle bir konuma sahip olduğu hayal bile edilemez. Gerçekten de, astronomik bir gözlemevi dışında herhangi bir yapının neden böyle bir konuma sahip olması gerektiğini anlamak kolay değildir. Belki de ***Güneş'e*** *ve genel olarak gök cisimlerine* ***tapınmaya adanmış bir tapınak bu şekilde inşa edilmiş olabilir****; çünkü piramitlerin kendine özgü şekli ve konumlarının aşağıdaki ilişkileri beraberinde getireceğini dikkate almak gerekir: Güneş doğu ve batı noktalarının güneyinden doğup battığında ya da (genel olarak konuşursak) sonbahar ve ilkbahar ekinoksları arasında [yani kış ayları boyunca], doğan ve batan güneşin ışınları piramidin güney yüzünü aydınlatırken; yılın geri kalanında, yani ilkbahar ve sonbahar ekinoksları arasındaki altı ay boyunca [yani Mart Eylül ayları arasında], doğan ve batan güneşin ışınları kuzey yüzünü aydınlatırdı. Yine tüm yıl boyunca güneş ışınları öğle vakti doğu yüzünden batı yüzüne geçerdi. Ve son olarak, her yılın yedi buçuk ayı boyunca, yani yaz ortasından [dönümünden] önceki ve sonraki üç ay ve üç çeyrek boyunca [yaklaşık yirmi bir, yirmi iki gün], Güneş'in öğle ışınları piramidin dört yüzüne de düşerdi ya da Perulu bir ifadeye göre (Smyth'in dediği gibi)*[571] *Güneş "tüm ışınlarıyla"*[572] *piramidin üzerinde parlardı.*[573]

571 *Smyth, C. Piazzi - Our inheritance in the Great Pyramid (1874), s. 49 "the sun sets on the Pyramid with all his rays";* R.H. Brown "set" yerine "shone" kelimesini uygun görerek "God Is Seen" ilahisine atıfta bulunur.

572 "with all his rays" beste Captain Kidd'e ait, sözler Jesse Mercer'in *"The Cluster of Spiritual Songs, Divine Hymns, and Sacred Poems (1823, 1871) (1810 ilk basım) DCLXVII-3 "Through all the world below", s. 499"*da geçen ilahiden; "God Is Seen" adlı bir ilahiden,

"The sun with all his rays speaks of God as he flies: / The comet in her blaze 'God', she cries;"

(Tanrı'dan bahseder, süzülürken Güneş tüm ışınlarıyla: / Alevler içinde Kuyruklu yıldız, haykırır "Tanrı!" diye.)

573 *Proctor, Richard A. - Myths and Marvels of Astronomy (1877) Bölüm III, s. 77; The Popular Science Monthly Suplement I-VI (1877), s. 268-269; Proctor, Richard A. - Myths*

Prof. Proctor, piramitlerin amacının astronomik olmaktan ziyade astrolojik olduğunu düşünür, çünkü şöyle der: "Yukarıda bahsedilen eğimli tünel tam da astrologların horoskop denilen yıldız haritasını doğru bir şekilde çıkarmak için ihtiyaç duydukları şeydir." Astroloji ve astronomi arasındaki bu ayrım antik çağlarda bilinmezdi.[574] İkisi bir bütündü. Astrolojinin sadece tutulmaları değil, genel olarak gök cisimlerinin konum ve açılarından geleceği tahmin ettiği doğrudur; ancak bu varsayılan tahminleri yapabilmek için, astrolojinin kendi kurallarına göre, öncelikle Güneş, Ay ve gezegenlerin konum ve açıları hakkında doğru bir bilgi edinmek gerekirdi. Bu da elbette doğru astronomik gözlemleri gerektirirdi ki bu gözlemler antik çağdakiler tarafından tamamen bilimsel ve pratik olarak kullanılabileceği gibi, geleceğe dair sözde tahminleri için de bir temel oluşturabilirdi.

and Marvels of Astronomy (1877) Bölüm III, s. 88; Proctor, Richard A. - The Great Pyramid, Observatory, Tomb, and Temple (1883), s. 17-18; Wake, C. Staniland - The Origin and Significance of The Great Pyramid (1882), s. 55

574 Astroloji ve astronomi, antik çağlarda birlikte ele alındı. Antik çağda, astroloji mevsimsel değişimleri tahmin etmek ve göksel döngüleri işaretlemek için kullanıldı. Astrolojik semboller mevsimsel görevleri temsil ederdi ve bir topluluğa mevsime veya hava durumuna uygun şeyler yapmalarını hatırlatmak, hasat, ekin ekmek, su rezervlerini toplama veya yönetme gibi mevsimsel görevler için listelenen faaliyetlerin yıllık bir almanağı olarak kullanıldı. Takvim sistemlerinin temelidir. Astrolojiyi göksel ve kehanet temelli olarak ayrıştırabiliriz. M.Ö. 2'inci binyılda ortaya çıkan, kaydedilen en eski organize astroloji Babil astrolojisi sistemidir. Astrolojinin M.Ö. 3'üncü binyılda Sümer döneminde ortaya çıktığına dair kurgular vardır, ancak bu döneme tarihlenen antik göksel kehanetlere yapılan istisnai referanslar, bütün bir astroloji teorisini göstermek için yeterli kanıt olarak görülmez. Bu nedenle, bilimsel göksel kehanet tarihinin genellikle geç Eski Babil metinleriyle (yaklaşık M.Ö. 1800'lerde) başladığı ve Orta Babil ve Orta Asur dönemleri (yaklaşık M.Ö.1200'lerde) boyunca devam ettiği bildirilir. M.Ö. 16. yüzyılda kehanet temelli astrolojinin yaygın kullanımı, 68 veya 70 tabletlik olan çeşitli göksel ve atmosferik fenomenleri kral ve devletle ilgili olarak yorumlayan önemli bir kehanet koleksiyonu olan "Enuma Anu Enlil" olarak bilinen kapsamlı bir referans çalışması ile kanıtlanabilir. 17. yüzyıla kadar astroloji, bilimsel bir gelenek olarak kabul edildi ve astronominin gelişmesine yardımcı oldu. 16. ve 17. yüzyılın sonunda Kopernik (1473-1543), Galileo (1564-1642) ve Newton (1642-1727) ile birlikte astronomide ortaya çıkan güneş merkezlilik gibi bilimsel kavramlar, kademeli olarak astrolojinin akademik duruşunu yitirtti ve sahte bilim olarak kabul edilerek astrolojinin teorik temelini zayıflattı. 18. yüzyıldan itibaren tamamen ayrı disiplinler olarak görülmeye başlandı. Astronomi, Dünya'nın atmosferinin ötesinde ortaya çıkan nesneleri ve fenomenleri inceleyen bir bilimdir ve geniş çapta çalışılan bir akademik disiplindir. Astronominin birincil amacı, evrenin fiziğini anlamaktır. çn.

Piramitlerin (başka ne amaçla yapılmış olurlarsa olsunlar) tapınak olmadıklarını kabul etmeye tamamen hazırız, çünkü astronomik oranlarına dair bu uyarıyı yapmamıza neden olan tek amaç, eski Mısırlıların en kesin astronomik görüşlerinin, en muazzam mimari eserlerini - devasa boyutlarda olan ve onları tüm antik çağın en büyük harikası haline getirecek kadar zaman, hazine, emek ve insan hayatı harcaması gerektiren eserleri - tamamen kontrol etmese de büyük ölçüde etkilemesine izin verdiklerinin kanıtlanmış bir gerçek olduğunu göstermektir. Bu nedenle, Güneş'e tapınmaya ve tamamen astronomik bir işlevi olan bir dine hizmet etmeye adanmış tapınaklarının inşasında astronomik düşüncelerin ihmal edilmeyeceği neredeyse kesindir.

Antik çağlarda tek gökbilimciler rahipler ve tek gözlemevleri de tapınaklardı. Halk kitleleri cahil ve batıl inançlıydı ve tarımı sürdürebilmek için gerekli bilgiler konusunda tamamen rahiplere bağımlıydı. Salverti şöyle der,[575]

> *Yıldızların gözlemlerinden, mevsimlerin dönüşü ve çeşitli meteorolojik olaylar rahipler tarafından tahmin edilirdi.*[576] *Tarımsal çalışmaları akılcı bir şekilde düzenler ve olası sonuçları kabul edilebilir bir doğrulukla önceden bildirirdi. Bu nedenle, onun yönetimindeki cahil insanlar bilimin gücüne kendi zihinlerinde hiçbir sınır koymadılar; ve fiziksel dünyanın olduğu kadar ahlaki dünyanın da geleceğinin yıldızlı göklerin yüzüne bakarak okunabileceğinden şüphe etmediler. Bu yanlış düşünceye kapılanlar rahipler tarafından aldatılmadılar; ve en eski zamanlardan beri astroloji kutsal bilimler arasında bir yer tuttu; ve Asya'nın bir*

575 *Salverte, Eusèbe - The Occult Sciences, the Philosophy of Magic, Prodigies and Apparent Miracles (1846) from French by Thomson, A.T., in two volumes - Volume I, s. 188*

576 "Batlamyus'un iki takvimi, biri Mısır'a, diğeri Roma aylarına göre düzenlendi; Ovid, Columella ve Pliny'den alınan Roma takvimi, göklerin durumunu günlük olarak gösterir ve atmosferin durumunu tahmin ederdi." *Salverte, Eusèbe - The Occult Sciences, the Philosophy of Magic, Prodigies and Apparent Miracles (1846) from French by Thomson, A.T., in two volumes - Volume I, s. 188 dipnot*

bölümü üzerinde, uzun süre tüm dünya üzerinde uyguladığı imparatorluğu hâlâ koruyor.

Bu fikirleri devam ettirmek ve böylece güçlerini ve etkilerini arttırmak ve korumak için, tüm bilimsel bilgiler kutsal nizamda ve Gizemler'de kilit altına alındı. Astronomik gözlemler bu nedenle tapınaklarda gizlice yapılmak zorundaydı ve bu gözlemlerin yapıldığı yöntemler ve bu amaçla yapılan inşaatların gerçek amacı, alegorik ve dini ayinler ve formüller altında güvenli bir şekilde gizlendi.

Temel taşının kuzeydoğu köşeye bu kadar özenle yerleştirilmesinin rahipler tarafından gizlenmiş olmasının gerçek ve bilimsel nedenleri, zaman içinde, dinleri ortadan kaldırılıp başka dinler yerine geçince, tamamen kayboldu.

Bununla birlikte, bu gelenek ilk olarak dinin tüm yaptırım ve gereklilikleri altında kuruldu ve sonunda sadece tapınaklar için değil, doğuya bakacak şekilde inşa edilmiş olsun ya da olmasın, herhangi bir öneme sahip diğer tüm yapılar konusunda batıl inançlara uyulmaya başlandı. Bu geleneğin günümüze kadar gelmiş olması bile, bunun ilk başlarda kabul edilmesine yol açan çok önemli nedenler olduğunu gösterir. Böylece, batıl inançlara dayanan bu gelenek, gerçek bilimsel ve sözde dini nedenler ortadan kaldırıldıktan ve unutulduktan sonra da yüzyıllar boyunca uygulanmaya devam etti.

Druid Tapınakları

Britanya'daki Druidlerin Gizemleri bir şekilde kutladıkları ve sadece yüksek rahiplik mertebelerine inisiye olanların bildiği gizli sembol ve işaretlere sahip oldukları tüm araştırmacılar tarafından kabul edilir. Druid Gizemleri'nin bu ülkeyi kalay için ziyaret eden ve orada koloniler kuran Fenikeli ve Surlu denizcilerden geldiğine dair herhangi bir şüphe de yoktur. Druidlerin başlıca tapınağı bugün Stonehenge olarak adlandırılan ve büyük

bir kısmı günümüze kadar ulaşan tapınaktı. Bu eski kalıntıların, gerçek ya da sembolik olarak Güneş'e tapanlar tarafından inşa edildiği kabul edilir ve taşların kendine özgü dizilimi, "kuzeydoğu köşesinin" ve "giriş sütunlarının" Güneş'le ilgili gizli anlamlarına dair ifade ettiğimiz görüşleri güçlü bir şekilde doğrular.

Stonehenge
Harper's New Monthly Magazine Volume 38 (December 1868 to May 1869), s. 175

Moncure Daniel Conway, "South-Coast Saunterings in England" ("İngiltere'deki Güney Kıyısı Gezintileri") adlı makalesinde (ziyaret eden olarak), bize Stonehenge'deki tapınağın girişinden yaklaşık iki yüz yarda ötede, on altı fit yüksekliğinde dikilen bir taş hakkında bilgi verir.[577]

> *Taş sadece yaz gündönümünde Güneş'in tam tepesinden doğduğu kuzeydoğuya doğru tam olarak o noktaya yerleştirilmekle kalmamış, aynı zamanda sunaktan görüldüğü gibi tepesini tam olarak ufka getirecek şekilde zemini kazılarak bir yere yerleştirilmiştir. Bu nedenle açıkça astronomik bir taştır. İnsanlar her yıl 21 Haziran'da Güneş'in bu taşın üzerinden doğduğunu görmek için çıkıp buraya gelirler ve o da bunu, şüpheye yer bırakmadan mutlak doğrulukla yapar.*[578]

577 183 metre ötede 5 metre yüksekliğindedir. (1 yarda = 0,9144 metre, 1 fit = 30,48 cm)

578 *Harper's New Monthly Magazine Volume 38 (December 1868 to May 1869), South Coast Saunterings in England by M.D. Conway, Saunter II, January 1869, s. 179*

"Friar's Heel" taşı (efsaneye göre şeytana atılan bir taş)
Harper's New Monthly Magazine Volume 38 (December 1868 to May 1869), s. 179

Abury'deki[579] Druid tapınağında da aynı astronomik konumda bir taş dikit vardır.

Avebury Taş Çemberi (Wiltshire, İngiltere)
Stukeley, W. - Abury, a Temple of the British Druids (1743) Vol.2

Bu dikitlerin, kaba, işlenmemiş ham taştan olduğu doğrudur,

579 Abury ya da Avebury, Stonehenge'in yaklaşık 40 km kuzeyinde ihtişamı ve kapsamı açısından ünlü Stonehenge'in yapısını aştığı varsayılan muazzam bir tapınağın kalıntılarının ortasında bir köy.

ancak bu Druid tapınaklarını inşa edenler, dini fikirlerini aldıkları Surlu ve Mısırlılar gibi aynı harikulade mimarlık becerisine sahip olsalardı, incelikle yontulmamış olsalar bile kuşkusuz daha zarif sütunlar veya obeliskler dikerlerdi ve Britanya'nın kaba sakinleri tarafından inşa edilen tapınakların, aynı sembolik güneş tapınması için aynı astronomik ilkeler üzerine inşa edilmiş olmalarına rağmen, Sur ve Teb'dekilerden daha aşağı olması da hiç garip değildir, çünkü Fenikelilerin dini ayinlerini ve törenlerini benimsemek, onların sanattaki becerilerine rakip olmaktan ya da mimarlarının veya sanatçılarının hizmetlerini almaktan çok daha kolaydı. Ayrıca, ticaret amacıyla buraya yerleşen ve koloniler kuran Fenikelilerin kendilerinin de kalay madenlerini işletmede ya da ticari işlerde tapınak inşası ve mimariden daha yetenekli oldukları düşünülebilir.

Bereket Boynuzu (Cornucopia)

S. Bu masonik simge nereden alındı ve ne anlama gelir?

Cornucopia

C. Cornucopia veya Bereket Boynuzu, tamamen astronomik

kökenli bir simgedir. Oğlak takımyıldızını kasteder. Mitolojiye göre Pan veya Bacchus ile aynı olan Oğlak[580], diğer bazı tanrılarla birlikte Nil kıyılarında ziyafet çekerken korkunç dev Typhon tarafından aniden saldırıya uğrarlar. Kaçmak için, hepsi bir anda farklı şekillere bürünerek nehre dalarlar - Pan (ya da Bacchus) en önde gider. Böylece vücudunun su altında kalan kısmı balık, üstte kalan kısmı keçi şeklini alır.

Pan, büyük ve küçük baş hayvan sürülerini yöneten tanrıydı. Virgil onu şöyle çağırır:

"Pan ovius custos.
"Pan koyunların koruyucusu.
(Georgica - Liber Primus (verse 17)[581]

Pan aynı zamanda bereket tanrısıydı. Bu nedenle Oğlak'ın kıvrımlı boynuzu bolluğun simgesi haline geldi.

Pan *Capricornus*

580 Oğlak (Deniz Keçisi veya Keçi Balığı), başı ve gövdesi bir keçi, kuyruğu bir balık şeklinde temsil edilen bu yaratık ile Asur-Babil'deki yarı insan, yarı balık bilge tanrı Oannes'in tasvirlerindeki benzerlik dikkat çekicidir. çn.

581 *Publius Vergilius Maro - Georgica - Liber Primus (verse 17) "Pan ovium custos , tua si tibi Maenala curae , "; Publius Vergilius Maro - Le Georgiche di Virgilio, Volgarizzate da Doinigi Strocchi, Prato, Presso, Fratelli Giachetti (1831), s. 10; Publius Vergilius Maro - Bucolica, Georgica, Aeneis (1643), s. 34*

Başka bir astronomik-mitolojik hikâyeye göre, Zeus'un (Roma mitolojisindeki adı Jüpiter) bir keçi tarafından emzirildiği söylenir. Bunun anlamı, kış gündönümünde Oğlak yıldızlarından çıkan Güneş'in, ilkbahar ekinoksuna doğru yükselirken ışık ve ısı bakımından büyümeye başlamasıdır. Mecazi olarak bu keçi tarafından beslendiği farz edilir. Zeus'un bu süt annesinin mitolojik adı Amalthaea dır. Onun iyilik ve şefkatini ödüllendirmek için Zeus, onu takımyıldızların arasına yerleştirdiği[582] ve boynuzlarından birini bebeklik döneminde ona bakmaya yardım eden perilere verdiği anlatılır. Bu tanrı armağanı, onu elinde tutana, dilediği her şeyi verme gücüne sahipti. Bu nedenle, Latince "cornucopia"[583] kelimesi bolluk, bereket anlamına gelir; mecazi olarak kullanıldığında dolaylı olarak "Amalthaea" kelimesi de aynı anlama gelir. Tüm öykü bir güneş alegorisidir, Güneş'in Oğlak burcunun yıldızları arasına gelişini ifade eder, o sırada yeryüzünün ürünleri - "buğday, yağ ve şarap" - toplanmış ve depolanmıştır, öyle ki, kış gelip toprağı boş ve ıssız bıraksa da, çalışkan çiftçiye yine de "bolluk" bahşedilmiştir.

Arı Kovanı

Bu, Eleusis Gizemleri'nin simgelerinden biriydi. Bryant'a[584] göre tanrıça Rhea, yanında bir arı kovanı ile temsil edilirdi, kovanın üstünden tahıl (buğday) ve çiçekler çıkar, bu da mevsimlerin yenilenmesini ve Güneş'in ilkbahar ekinoksuna dönüşünü ifade ederdi.

582 "Amaltheia, tasvirlerde genellikle kollarında bir keçi tutan çoban olarak gösterilen Arabacı takımyıldızı Auriga'nın, Capella'yı çevreleyen yıldızlar grubu olan Capra takımyıldızı olarak yıldızların arasına yerleştirildi." Capra basitçe "dişi keçi" anlamına gelir ve yıldız adı Capella "küçük keçi"dir.

583 Cornucopia, "bereket boynuzu", klasik Latince de "cornu copiae", bereket ve bolluğun antik çağdaki simgesi (İng. horn ve copy). Abundita ya da Copia Roma bolluk, bereket ve refah tanrıçasının adı.

584 *Bryant, Jacob - An Analysis of Ancient Mythology Vol II s. 385 (1775), Vol III s. 246-247 (1807); Gruterus, Janus - Inscriptiones Antiquae Totius Orbis Romani (1707) Vol II; Boissard, Jean Jacques - Romanae Vrbis Topographiae & Antiquitatum (1598) Tomus II Pars IIII B.130*

M. AVR. PACORVS AEDI TVVS SANTAE VENE RIS IN SALVST HORTIS SPEI ARAM CVM PAEMENTO SOMNIO MONITVS SVM TV SVO D D.

Roma ad Bellaianis hortos

Boissard, Jean Jacques - Romanae Vrbis Topographiae & Antiquitatum (1598) Tomus II Pars IIII B.130

Arı Kovanı Kümesi, Yengeç takımyıldızında karanlık gökyüzü altında çıplak gözle küçük bulutsu bir nesne gibi görünür ve antik çağlardan beri bilinir. Eski Yunanlılar ve Romalılar bu arı kovanını iki eşeğin[585] yemek yediği bir yemlik olarak gördüler.

585 Antik Yunanlılar, Yengeç takımyıldızının birbirlerine yakın iki yıldızını (Asellus Borealis ve Asellus Australis) "eşek" olarak bilirlerdi; bunlar Dionysos ve Silenos'un Titanlara karşı savaşa giderken bindikleri eşeklerdir. Onları göğe yerleştiren Dionisos'tur. Pseudo-Hyginus, Astronomica'da bunun nasıl olduğunu açıklayan bir efsane vardır. Bir keresinde Dionisos geçemeyeceği bir bataklıkla karşılaşır. İki eşek görür ve birine biner. Bu sayede "suya hiç dokunmadan" bataklığı geçmeyi başarır. Minnettarlığının bir göstergesi olarak iki eşeği de yıldızların arasına yerleştirir. Bu efsanenin yanı sıra, Yunan mitolojisinde onlarla ilgili başka bir popüler bölüm daha vardı. Bir anlatıma göre Hera, başka bir anlatıma göre Zeus, demircilerin, marangozların, esnaf ve zanaatkarların piri ve

Yaz gündönümünün Yengeç burcunda olması ve muzaffer, güç, zenginlik, bolluk ve bereketle ilişkilidir. İçinde tek bir kralın sonradan kraliçenin olması 21 Haziran'da krallığını ilan eden Güneş'e bir göndermedir.

Kum Saati

S. Masonik bir simge olan kum saati nereden alındı?

C. Kum saati Mısırlıların kutsal astronomik simgelerinden biriydi. Dini törenlerde bir Mısır alayı hakkında bilgi veren İskenderiyeli Clement,

> *İlk olarak bir müzik sembollerinden bazılarını taşıyan şarkıcının ilerlediğini, sonra şarkıcıyı, elinde palmiye dalı ile birlikte, zamanı ölçen bir horologium*[586] *taşıyan, astroloğun*[587] *takip ettiğini bildirir. Bunlar astrolojinin veya astronominin sembolleridir. Bu bilimi ele alan Hermes'in dört kitabında usta olmak ve onları ezberden okuyabilmek astroloğun göreviydi. Bu kitaplardan biri görünen sabit yıldızların düzen ve konumunu; bir diğeri Güneş ve Ay'ın astronomik kavuşumlarını, tutulmalarını ve parlak görünümlerini; ve geri kalanları da onların doğumlarını, yükselişlerini ve batışlarını açıklar.*[588]

---

koruyucusu olan ateş tanrısı Hephaistos'u (Grek. Ηφαιστος, Ifestos) Olympus'tan kovduğunda, şarapla sarhoş ederek geri dönmesini sağlayan Dionisos'tur. Roma'da karşılığı Vulcan olan Hephaistos'un muzaffer dönüşü bir eşeğe binerek olur. *Hyginus - C. Ivlii Hygini, Avgvsti Liberti, Fabvlarvm Liber (1535), s. 82, 167, (1578), s. 183, "Cancer"; Hyginus, Gaius Julius - The Poeticon Astronomicon 1482 (1985), s. 62-63 "Cancer"; Germanici Caesaris Aratea; Cum Scholus edidit Alfredus Breysig (1867), s. 70-71.* Antik sanatın çoğunun Dionisos'u nasıl geriye doğru otururken gösterdiğine dikkat edin, bu, Güneş'in geriye doğru hareketine bariz bir göndermedir. Hephaistos'un öyküsünün, Yeruşalim'e bir eşeğin üzerinde dönen İsa'nın öyküsüne nasıl yansıtıldığına da dikkat edin. İsa da eşek ile Zeytin Dağı'ndan aşağı iner ve Yeruşalim'e muzaffer olarak girer. *Matta 21:1-11; Markos 11:1-11; Luka 19:28-44; Yuhanna 12:12-19* ayrıca *Zekeriya 9:9*

586 Wilkinson'da "hour-glass" olarak geçer ancak daha eski Clement'te "ὡρολόγιον, horologium" olarak geçer. çn. Esk.İng. (14.yy sonlarında) horologe "kronometre, güneş saati, kum saati, saat, horoz" olarak kullanılır. (*Online Etymology Dictionary* "horologer")

587 Orijinal metinlerde "Ὡροσκόοπος, horoscopus" olarak geçer.

588 *Sanctorum Patrum Opera Polemica de Veritate Religionis Christianae contra Gen-*

Bu nedenle kum saati, büyük bir antik çağın astronomik bir simgesidir. Bu Masonik simgenin ahlaki uygulaması "Monitor"de[589] güzel bir şekilde verilir.

Çapa, Tırpan ve Gökkuşağı

S. Çapa, tırpan ve gökkuşağının astronomik bir anlamı var mı?

C. Bu simgelerden derslerde sadece dolaylı olarak bahsedildi ve genel olarak, eski ritüellerimizin ve törenlerimizin herhangi bir bölümüyle ilgili olarak genel bir anlam dışında özel bir önemleri yoktur. Bunların hepsi çağlar boyunca tüm insanlığın ortak malı olmuş, "bir ahlaka dikkat çekmek, bir masalı süslemek ya da bir hikâyeye renk katmak için" kullanılan simgelerdir. Bununla birlikte, son ikisi, başlangıçta astronomikti, çünkü tırpan Satürn'e ya da antik Yunan'da olduğu gibi Kronos'a aittir ve gökkuşağı sadece göksel bir doğa olayı değil, aynı zamanda Eleusis Gizemleri'nin simgelerinden biriydi.

tiles, et Judeaos. Greace et Latine Vol VI - Clementis Alexandrini, Tomo III Cont. Stromatum, Liber V, VI, VII et VIII (1779), Grek. s. 216, Lat. s. 217; Wilkinson, J. G., Sir - A Popular Account of the Ancient Egyptians in two volumes of Vol I (1854), s. 274; Clement of Alexandria - The writings of Clement of Alexandria Vol II (1869) trans. by William Wilson; Stromata Book VI, Chapter 4, s. 323-324; Schaff, Philip - Early Church Fathers, Part I: Ante-Nicene Fathers, Volume II: Fathers of the Second Century- Hermas, Tatian, Theophilus, Athenagoras, Clement of Alexandria (1885), s. 488; dijital s. 1040; James, George G. M. - Stolen Legacy, Greek Philosophy is Stolen Egyptian Philosophy (1992) (ilk basım 1954), Chap. VII-1, s. 131,132;

589 *Webb, Thomas Smith - The Freemason's Monitor (1808), s. 81; Webb, Thomas Smith - The Freemason's Monitor (1867), s. 70; Webb And Morris - The New Freemasons Monitor Or Masonic Guide (1819), s. 133*

Tabut, Kürek ve Benzerleri

Bunların hepsi, ölümlülüğün genel simgeleridir ve bu itibarla üçüncü derece efsanelerine aittir. Bu efsanede yer alan astronomik alegori tamamen açıklanmış ve gösterilmiş olduğundan, bu simgeler daha fazla yorum gerektirmez.

Kilit Taşı ve Kayboluş Efsanesi

Şu anda sergilenen kilit taşı simgesi, kayıp kilit taşının efsanesiyle birlikte, çok yakın bir tarihe ait gibi görünür. Bunlar Amerikan ritinde[590] verilen Mark Master[591] derecesine aittir. Dr. Mackey, Mark derecesinin Webb tarafından İskoç ritinden alındığını söyler.[592] Ancak Webb, "ritüeli geliştirdi ve efsaneyi değiştirerek yerine kendi icat ettiği bir efsaneyi koydu." Bir başka yazar ise Webb'in Mark derecesinin Avrupa'daki Mark Master Mason derecesi üzerine kurulduğunu bildirir -"derecenin işareti, dokunuşu ve gizli işareti" Webb'in derecesindeki "düzenli duruş, dokunuş ve kutsal işareti" ile tamamen aynıdır- ancak "kilit ta-

590 "York Ritinin dördüncü derecesidir. Bu ülkede Mark Master, Royal Arch Şapitrinde verilen ilk derecedir." *Mackey, Albert G. - A Lexicon of Freemasonry (1845) "Mark Master", s. 190*; "Amerikan Ritinin dördüncü derecesidir. Bu ülkede Mark Master, Royal Arch Şapitrinde verilen ilk derecedir." *Mackey, Albert G. - A Lexicon of Freemasonry (1872) "Mark Master" s. 292*; "Amerikan Ritinin dördüncü derecesidir." *Mackey, Albert G. - An Encyclopaedia of Freemasonry and It's Kindred Sciences Volume II (1916) "Mark Master", s. 469*; "Amerikan Riti, York Ritinin Amerikan modifikasyonudur" *Mackey, Albert G. - An Encyclopaedia of Freemasonry and It's Kindred Sciences Volume I (1914) "American Rite", s. 53*

591 Türkiyede Mark Masonluğu web adresi: *https://www.progresifmasonluk.com/mark*

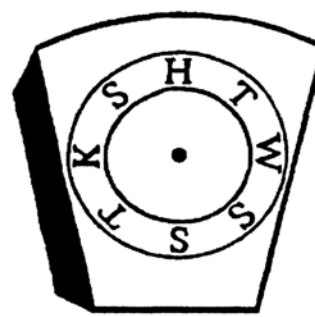
592 *Mackey, Albert G. - An Encyclopaedia of Freemasonry and It's Kindred Sciences Volume I (1914) "American Rite", s. 52*

şından" bahsedilmez, onun yerine "kübik taş" kullanılır.[593] Tüm kaynaklardan gelen kanıtların ortak sonucu, Amerikan Mark Master derecesinde yer alan "kilit taşı" fikrinin ve bununla bağlantılı efsanenin tamamen Webb'in kendi icadı olduğu yönündedir.

Ancak Webb, Masonluğun efsane ve sembollerine bu eklemeleri yaparken, eklediklerinin hem üçüncü derecenin hem de Royal Arch'ın ana efsanesiyle uyumlu olmasını sağlama zorunluluğu altındaydı; ve bunu yaparken, farkında olmadan, yeni efsanesini ve ona eşlik eden simgesini, böylece daha tam olarak göstermek istediği orijinal efsaneyle aynı astronomik açıklamaya uygun hale getirdi. Webb'in kendi zihninde bu tür astronomik fikirler olduğunu söylemek istemiyoruz, ancak yeni derecesinin işleyişini Nizamın gerçekten eski ve astronomik efsaneleriyle uyumlu hale getirme mutlak zorunluluğu altında olduğu için, mantıksal bir gereklilikle, eklediği şeyi astronomik yoruma uygun hale getirmeye bilinçsizce zorlandı.

Kilit taşının simgesi ve kayboluş efsanesi böylece astronomik olarak açıklanabilir:

Kilit Taşı

S. Kilit taşı neyi simgeler?

C. Bir kemerin en güçlü parçası olan, çeşitli parçaları birbirine bağlayan ve böylece unsurlara meydan okumasını sağlayan gücü.

S. Kilit taşının astronomik bir anlamı var mıdır?

C. Yaz gündönümüne ya da Zodyak kemerinin kilidine atıfta bulunur, şu anda görüldüğü yere yakındır ve eskiden Aslan takımyıldızının bulunduğu yerdir, bu da gücün tipik bir örneğidir.

593 *Yarker, John - The Arcane Schools (1909), s. 490*

Kilit Taşı Üzerindeki Daire

S. Masonik kilit taşında neden bir daire vardır?

C. Daire astronomik bir işarettir ve Güneş'in Mısır hiyerogliflerindeki şeklidir.[594]

⊙, O	sun, the Sun-god Rā 𓇳, day, period, time in general.
𓇋, 𓇋, 𓇋	the Sun-god Rā.

Güneş-Tanrı Ra hiyeroglifleri

Budge, Sir E.A. Wallis - An Egyptian Hieroglyphic Dictionary (1920) in two volumes, Vol I, A List of Hieroglyphic Characters CXXIV, XIII. HEAVEN, EARTH, WATER, 8, 9, 10, 11, 12

Yaz gündönümünde Zodyak kemerinin zirvesine yüceltilmiş Güneş'i belirtmek için kilit taşına yerleştirilir.

S. Daireyi etrafına yerleştirilen harflerle ilgili yapılan açıklamalar genelde doğru mudur?

C. Kral Süleyman'ın tapınağının inşası sırasında, ne İbraniler ne de Surlular İngilizce konuşmadığı için, bu harflerle başlayan İngilizce kelimeler ve toplamında oluşan cümle, çok modern bir yenilikten başka bir şey olamaz. Webb'in kilit taşına yerleştirdiği daire ve beraberindeki harfler daha eski bir kaynaktan alındıysa, belli ki bunların gerçek anlamını bilmiyordu ve bu yüzden kendi açıklamasını icat etti.

Fiilen localarda başkanlık etmiş üstatlarla sınırlı olan, "Master Mark Mason" veya "Past Master" derecesi, Webb'i yeni derecesinin altyapısını hazırlarken, kilit taşından hiç bahsetmedi. Bununla birlikte, Webb, H.T.S.T.K.S. harflerine kendi nedenleriyle bir W. ve bir de S. harfi ekleyerek H.T.W.S.S.T.K.S.[595] olarak

594 *Budge, Sir E.A. - An Egyptian Hieroglyphic Dictionary (1920) Vol I, s. 417,418, A List of Hieroglyphic Characters CXXIV*

595 H.T.W.S.S.T.K.S. "HIRAM, TYRIAN, WIDOW'S SON, SENDETH TO KING SOLOMON" - Dul kadının oğlu Sur'lu Hiram, Kral Süleyman'a gönderildi. *Malcolm C. Duncan - Duncan's Masonic Ritual and Monitor of Freemasonry (1866); Duncan,*

sergiledi. Bu harflerin eklenmesiyle anlamın önemli ölçüde değiştiğini belirtmekte fayda var. Bu nedenle, yaklaşık elli ya da altmış yıl önce, aşağıdaki cümlenin baş harflerini oluşturdukları şeklinde açıklandı: Oliver's Dictionary'de anlatılan ve daha önce de uzun uzun alıntılanan H.A.B.'in[596] ölüm efsanesine atıfta bulunarak,

"He That Was Slain Soared To Kindred Spirits"
"Katledilen, Ruh İkizine Doğru Süzüldü"

Günümüzdeki yorum bundan çok farklıdır, ancak bu yorum Birliğin tüm Eyaletlerinde (Amerika'da) aynı değildir. Bazı Eyalet'lerde K.S. harflerinin "Key Stone" (Kilit Taşı), bazılarında ise *"King Solomon"* (Kral Süleyman) anlamına geldiği söylenir. Bazıları, S. S.'nin *"Sanctum Sanctorum"*u (Kutsalların Kutsalı) temsil ettiği görüşündedir;[597] diğerleri K.T.'nin *"Knights Templars"* Tapınak Şövalyelerini ima ettiğini düşünür. Bununla birlikte, gizemli harflerin bu şekilde okunmasının kesin bir sınırı olmadığı açıktır; çünkü aynı prensipten hareket ederek, bunların şu anlamlara geldiğini düşünebiliriz:

"Safely Keep This Sacred Secret Within Thy Heart"
(SKTSSWTH)
(Bu Kutsal Sırrı Kalbinizde Güvenle Saklayın)

Malcolm C. - Duncan's Ritual Complete (1968) Revised Ed., s. 172, 181; A Ritual of the Degrees of Mark Master, Excellent Master, and the Royal Arch (Tenth edition) (2013), s. 64; Order of Mark Master Masons Ritual for Mark Master (1992) ***"Hiram The Widow's Son Sent To King Solomon"***; aynı dizilim Mark Master Mason Derecesinde seçilmiş Loca Üstadının tören ritüellerinde geçer. (*The Ceremony of Installation of Master*); Installing Master: "*I now have to inform you that the reading of the Hebrew characters on the obverse of the keystone, as communicated to an Installed Master, is* ***Hiram The Whole Structure Showed To King Solomon.***"

596 *Oliver, George - A Dictionary of Symbolical Masonry (1853), s. 94 "Cubical Stone"*

597 *Oliver, George - A Dictionary of Symbolical Masonry (1853), s. 3, "ABBREVIATIONS: S. S., Sanctum Sanctorum.*

veya

"Hidden Things We Solemnly Swear To Keep Secret" (HTWSSTKS)[598]
(Saklı Tutmak İçin Yemin Ettiğimiz Gizli Şeyler);

veya

"There Were Seven Steps To King Solomon's House" (TWSSTKSH)
(Kral Süleyman'ın Evinin Yedi Basamağı Vardı);

veya

"Knights Templars Should Sacredly Watch The Holy Sepulchre" (KTSSWTHS)
(Tapınak Şövalyeleri Kutsal Kabri Kutsiyetle Gözetmeli);

ve böylece yaratıcılığımız ya da sabrımız tükenene kadar çoğaltabiliriz. Ve aynı derecede açıktır ki, bu harflerin herhangi bir şekilde İngilizce kelimelerin baş harfleri olduğu fikrine dayanan tüm yorumlama yöntemleri, eğer simge eski ise yanlış olmalıdır ve ancak oldukça yeni ve tamamen İngiliz ya da Amerikan kökenli ise doğru olabilir. Dolayısıyla, bu harfler bu simgede düzenlendiği gibi eski kökenliyse, gerçek anlamlarının tamamen kaybolduğundan emin olabiliriz. Eğer eski bir anlamları varsa, uygun bir araştırma ve çalışma şüphesiz bunu yeniden keşfedebilir; ancak, eski olduklarına dair hiçbir kanıtımız olmadığından, bu yönde herhangi bir girişimde bulunmaya değmez.

Bununla birlikte, kilit taşının kaybolması ve bulunması efsanesi, üçüncü derecenin ve Royal Arch'ın ana efsanesiyle uyumlu hale getirilebilir ve böylece astronomik olarak açıklanabilir. Masonluğun kayıp olanın bulunmasıyla ilgili tüm efsaneleri, katledilmesiyle gizemlere kabul töreninin hikâyesini oluşturan

598 "Hiram The Widow's Son Sent To King Solomon" *A Ritual of the Degrees of Mark Master, Excellent Master, and the Royal Arch (Tenth edition) (2013), s. 64*

Güneş-Tanrı'nın bulunmasıyla euresis'e[599] ya da gün yüzüne çıkmasına atıfta bulunur.

Kilit taşı, yaz gündönümünde ya da Royal Arch'ın zirvesinde Güneş'in astronomik bir simgesidir; buradan ayrıldıktan sonra katledilir ve bedeni kış burçları arasında kaybolur.

Kilit taşı üzerinde işaretlenmiş olan Güneş'in astronomik hiyeroglifi, ☉, Güneş'in kaybolması ve geri gelmesi ile ilgili bu güneş imasını mükemmel bir şekilde belirgin hale getirir. Bu nedenle, Güneş'in kış aylarında kaybolması ve ilkbahar ekinoksunda yeniden bulunmasının bir başka alegorisi olarak düşünülebilir. Ve O.G.M.H.A.B.'nin (Büyük Üstadımız Hiram Abif) adı, daha önce açıklandığı gibi, Güneş anlamına geldiğinden, kilit taşındaki Güneş'in astronomik işareti ☉, taşın Hiram Abif'e ait olduğunu işaretlemek veya belirtmek için orada bulunan adıyla eşdeğerdir.

Kayıp Kelime Efsanesi

S. "Kayıp kelime"nin mason efsanesindeki anlamı nedir?

C. Bu efsane, Dr. Mackey tarafından "Symbolism of Freemasonry" kitabında kısaca belirttiği gibi, şöyledir:

> *Masonluğun mistik tarihi bize bir zamanlar üstün değerde ve derin bir hürmet gerektiren bir SÖZ'ün[600] var olduğunu; bu kelimenin çok az kişi tarafından bilindiğini ve*

599 "Εύρεσις , a finding, invention, discovery" *Schrevel, Cornelis - The Greek Lexicon of Schrevelius (1826), s. 368; Mackey, Albert G. - The Symbolism of Freemasonry (1869) "The Legend Of The Third Degree", s. 38, 233-234, 234 dipnot, 244, 334 Synoptical Index;* Euresis antik gizemlerde inisiyasyona konu olan ölen tanrı veya kahramanın bedeninin bulunmasını ve hayata döndürülmesinin temsil edildiği kısmı. Euresis, Masonlukta benimsenmiştir ve üçüncü derecenin ritüelinin önemli bir parçasını oluşturur. Bedenin dirilişinin ve ruhun ölümsüzlüğünün aynı teselli verici anlatımları, derin sembolik şekillerde hissettirildiği euresis sahneleri masonluğa adanır.

600 Burada "Söz" ya da "Kelime" Yuhanna 1:1-3'e bir atıftır. "(1)Başlangıçta Söz vardı. Söz Tanrıyla birlikteydi ve Söz Tanrıydı. (2)Başlangıçta O, Tanrıyla birlikteydi. (3)Her şey Onun aracılığıyla var oldu, var olan hiçbir şey Onsuz olmadı." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 1332*

sonunda kaybolduğunu ve yerine geçici bir ikame kabul edildiğini bildirir.[601]

Bu mistik, her şeye gücü yeten "söz" fikri eski ve yaygın bir batıl inançtı. Gelenek ya da başka bir yolla bu kavramın nereden kaynaklandığı bize aktarılmamıştır. Ancak muhtemelen aşağıdaki şekilde ortaya çıktı: "Gizemler"e kabul edilenlere, dış âleme ifşa etmeyeceklerine dair çok ciddi bir taahhüt altında, belli bir kutsal kelimenin emanet edildiği, profanlar -yani inisiye edilmemiş olanlar- tarafından genellikle bilinir; ve inisiye olanlara gizlice verilen bilimsel bilgi, daha yüksek dereceleri alanlara görünür mucizeler yaratma gücü verdiğinden, cahil ve batıl inançlı kalabalık doğal olarak rahiplerin tüm bu olağanüstü işlerini bu kadar kutsal bir şekilde gizlenmiş olan bu "kelimeyi" kullanarak gerçekleştirebildiklerini düşündü ve belki de buna inanmaları öğretildi. Ancak bu sözcük, inisiyelerin kendilerini birbirlerine tanıtabildikleri "işaret" ile birlikte gelen "parola"dan başka bir şey değildi. Bu her şeye gücü yeten kelime fikri Yahudiler arasında çok yaygındı ve şüphesiz Mısır'da uzun süre kalmalarından kaynaklanıyordu. Bu "SÖZ ya da KELİME'nin" Tanrı'nın gerçek ismiyle birlikte doğru telaffuz bilgisinden oluştuğu ve bu bilgiye sahip olan şanslı bir kişinin böylece doğaüstü bir güce sahip olduğu, bu kelimeyi söyleyerek her türlü mucizeyi gerçekleştirebileceği ve hatta ölüleri bile diriltebileceği düşünülürdü. Kabalistlere göre, "bu muazzam kelime telaffuz edildiğinde gökler sarsılır ve melekler dehşet ve şaşkınlıkla dolardı."

Yahudi geleneği, Tanrı'nın Musa'ya gerçek adını ve doğru telaffuzunu "yanan çalının" içinden seslenerek öğrettiğini belirtir.[602] Ve Musa'nın bu şekilde "SÖZ"e sahip olarak, tüm mucize-

601 *Mackey, Albert G. - The Symbolism of Freemasonry (1869) Lecture XXXI "The Lost Word", s. 300*

602 Mısır'dan Çıkış 3: "(2)RABbin meleği bir çalıdan yükselen alevlerin içinde ona göründü."; "(14)Tanrı, «Ben Benim» dedi, "; "(15)... Sonsuza dek adım bu olacak. " *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 70*

lerini gerçekleştirmek, Firavun ve ordularını şaşırtmak ve devirmek için onu kullandığına inandılar. Daha sonraki bir tarihteki Yahudiler, Daha sonraki bir tarihte, Yahudiler Mesih'in mucizevi işlerini açıklayabilmek için, onun "kutsalların kutsalına" yasalara uymayarak izinsiz bir şekilde girdiğini ve sandığın üzerinde duran taşın üzerine kazınmış olan Musa'nın kullandığı kelimeyi Tanrı'ya saygısızca bir şekilde gizlice elde ettiğini küfür ederek iddia ettiler. Mucizeler yaratan kelimeyle ilişkili olarak, Kral Süleyman'ın bu "her şeye kadir olan büyük kelam"a ("büyük omnifik[603] kelime") sahip olduğunu ve onun kullanarak Tanrı'ya isyan eden cinlere boyun eğdirdiğini, Süleyman'ın, beş köşeli yıldızının üzerinde yer alan sözcüğün kazındığı sihirli mühür ile birçoğunun hapsedildiğini söyleyen Araplar arasında bu hurafeler yaygındı ("Balıkçının Hikâyesi" ne ve bu efsaneye değinilen "Arap Geceleri"nin diğer masallarına bakın)[604].

Eski Doğu ulusları arasında yaygın olan bu ve benzeri efsaneler, belirli bir kelimeye duyulan saygının, onu elde etmek için duyulan ciddi bir arzunun ve gücüne inanan ihtiraslı kişiler tarafından yoğun bir arayışın ortaya çıkmasına neden oldu. Doğu'nun tüm büyücüleri, sihirbazları ve mucize yaratanları ile Batı'nın üstatlarının mistik bir şekilde bu "kelimeye" sahip oldukları ve (henüz bu kadar şanslı olmayan) okült bilimlerin adayları ve öğrencileri tarafından üstatların isimleriyle tanındıkları ve "kelimenin" onlar tarafından "üstadın kelimesi" olarak adlandırıldığı düşünülürdü. Bu eski hurafe, ritüelimiz üzerinde etkisini bırakmış gibi görünür, çünkü burada sık sık duyduğumuz "söz"ün sadece bir "geçiş kelimesi"nden daha fazlası olduğu kabul edilir, halbuki biz masonlar şimdi "üstadın sözü" ifadesini eski zamanların üstatlarından çok farklı bir anlamda kullanırız.

603 Omnifik, her şeyi yaratan, her şeye gücü yeten, her şeye kadir. Lat. *Omni* (bütün, hepsi, tamamı) + *facere* ("yapmak, yaratmak, yaratma eylemi"),

604 *Onaran, Alim Şerif - Binbir Gece Masalları Cilt 1 (1992), Balıkçı ile Ecinni Öyküsü, s. 55-56; Lane, Edward William - The Arabian Nights Entertainments (1853), s. 21-22; Scott, Jonathan - The Arabian Nights Entertainments (1811) in six Volumes, Vol I, s. 78*

Eski ve daha az aydınlanmış zamanlarda, Tanrı'ya doğru bir şekilde tapınmak için Tanrı'nın gerçek ismine ve bu ismin doğru telaffuzuna ya da bunun yerine geçecek başka bir isme sahip olmak gerekli görülürdü; çünkü cahilce, Tanrı'ya kendi gerçek ismiyle hitap edilmezse, onun bu çağrıya cevap vermeyeceği, hatta kendisine tapınanların dualarının Baal'a, Osiris'e ya da Jüpiter'e değil de gerçekten kendisine yöneltildiğini bilmeyeceği ya da bilse bile bunları öfkeyle reddedeceği düşünülürdü. Doğu'da, bu dünyada yaşayan bir hükümdara bile kendine has, yüksek ve törensel unvanından başka bir unvanla hitap etmek hem saygısızlık hem de hakaret olarak kabul edilirdi. Ancak Yahudiler arasında, gerçek adın telaffuzu halinde öylesine muazzam etkilerin ortaya çıkacağı düşünülürdü ki, sonucunda da ilahî izne sahip olduklarına inandıkları başka bir adın onun yerine kullanılması tembih edilirdi.[605]

Buna göre, Eski Ahit'te, Tanrı'nın adı her geçtiğinde, gerçek adın yerine onun yerine geçen sözcüğün kullanıldığını görürüz. Yerine kullanılan kelime *Adonai*'dir[606], dört harfli okunmayan isim *Adonai* ile başlarsa, o zaman "Kelime"nin sonuna sözlü olarak *Elohim*[607] eklenerek, Adonai Elohim olarak okunur, LORD

605 Yasa'nın Tekrarı 5:11 "Tanrın RAB'bin adını boş yere ağzına almayacaksın. Çünkü RAB, adını boş yere ağzına alanları cezasız bırakmayacaktır." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 224*

606 Adonai, a-do'-ni, ad-o-na'-i ('adhonay): "Rab" olarak tercüme edilen ve köken itibariyle "egemenlik" anlamına gelen İlahi bir isimdir. Sesli harfleri Mesoretik Metin'de telaffuz edilemeyen tetragrammaton YHWH ile birlikte bulunur; ve İbrani okuyucu bu harflere geldiğinde, telaffuzda her zaman "adhonay" kelimesini değiştirir. Tetragrammaton ile birleşen sesli harfler "Yahve (RAB)" kelimesini oluşturur. (*Bible Hub*)

607 Elohim Tanah'da, elohim (İbr. אֱלֹהִים) veya ha'elohim; kelime çoğul olmasına rağmen, genellikle tekil bir fiil alan ve tek bir tanrıya, özellikle İsrail'in Tanrısına atıfta bulunan sözcük. Diğer zamanlarda ise çoğul tanrıları ifade etmek için kullanıldı. (*Vikipedi*); İbranice Kutsal Yazılar boyunca tek gerçek ilahi Varlık için iki ana isim kullanılır -ELOHIM, bizim versiyonumuzda genellikle Tanrı (God) olarak tercüme edilir ve YEHOVA, Rab (Lord) olarak tercüme edilir. Elohim, Eloah'ın (Arapça'da Allah) çoğuludur; genellikle EL (EL-SHADDAI, Her Şeye Gücü Yeten Tanrı'da olduğu gibi güç anlamına gelen bir sözcük) kısa biçiminde kullanılır, Tanrı'nın patrikler tarafından özel olarak bilindiği isimdir. (*Smith's Bible Dictionary*, God)

God[608], Egemen RAB[609] gibi (Yeşaya 61:1). Sonradan ikame edilen kelimenin uzun süreli kullanımdan gerçek kelime kayboldu, Gerçek kelimenin yerine kullanılan, bu uzun süreli kullanımdan dolayı, gerçek kelime ya da en azından doğru telaffuzu kayboldu. Bütün bunların izi ritüelimizde bulunur ve belki de Dr. Mackey'in yukarıda "Symbolism of Freemasonry"den alıntı yaptığımız kısımda bize bildirdiği gibi, yerine geçen kelimenin kabul edilmesinin gerçek nedenini verir.

Bu efsanevi her şeye gücü yeten "büyük omnifik kelime" ile ilgili sayısız batıl inancın ve efsanenin izini daha fazla sürmenin hiçbir faydası olmayacaktır. Dr. Mackey, daha önce bahsedilen eserinde çok haklı olarak, "bu kelimenin ne olduğunun ya da nasıl kaybolduğunun hiçbir önemi yoktur"[610] der, çünkü artık biliyoruz ki hiçbir kelime şu anda bir mason için "geçiş kelimesi, parola" olarak görev yapmanın dışında, belirli bir masonik yapının ya da derecenin onur ve faydalarına sahip olma hakkını kanıtlamak

608 Lord - Bu isim, üstünlüğü ile Allah'a aittir; ve bu anlamda asla herhangi bir yaratığa verilmemelidir. İsa Mesih, Tanrı'nın Oğlu ve Baba'ya eşit olan Mesih olarak Kutsal Yazılarda, özellikle Pavlus'un yazılarında sık sık "LORD" (RAB) olarak adlandırılır. İngilizce Kutsal Kitap'taki LORD kelimesi büyük harflerle basıldığında İbranice'de her zaman YEHOVA anlamına gelir. *(Bible Hub)* Ayrıca Efendi anlamına gelen İbr. "אֲדֹנָי, Adonai", Grek. "Kirios, Kurios" [Κύριος] olarak kullanılır. Christ olarak Yeni Ahit'te genellikle İsa'ya atıfta bulunulur. (Jesus, Lat. Iesus, Yun. "Ἰησοῦς" [Iēsoûs], İbr. ve Arm. "ישוע" [Yēšūa], İbr. "יהושע" [Yəhōšūa], İng. "Joshua")

609 Rab (Ar. رَبٌّ, İbr. Rabi רב, İng. Lord) "efendi", "Kral", "ağa" anlamına gelen İbranice kökenli bir sözcük. Rabbi olarak bir diğer anlamı da öğretmen veya ustadır. Yasa'nın Tekrarı 5:11 "Tanrın Yahve'nin "יהוה"adını boş yere ağzına almayacaksın, yoksa Yahve bunu cezasız bırakmayacak" ifadesi ile bağlantılı olarak Yahvenin gazabından korkan Yahudiler arasında Yahve yerine kullanılan Rab kelimesi Kur'anda da sıklıkla kullanılan bir kelimedir. Rab kelimesinden türeyen diğer kelimeler ise terbiye, mürebbi ve mürebbiye (terbiyeci, eğitimci) gibi kelimelerdir. İbrahimî dinlerin kutsal metinlerinde tanrı veya efendi anlamında kullanılır. Hristiyanlıkta İsa için "Rab İsa" şeklinde kullanılır. Türkçeye Arapçadan geçen sözcük tanrı anlamında kullanılır. *(Vikipedi)*

610 "Kelimenin ne olduğu, nasıl kaybolduğu, neden bir ikame sağlandığı, ne zaman ve nerede telafi edildiğinin bir önemi yoktu. Bunların hepsi, efsanevi tarihi bilmek için gerekli ve doğrudur, ancak sembolizmi anlamak için gerekli olmayan ikincil öneme sahip noktalardır. Mitin yorumlanmasının incelenmesinde dikkate alınması gereken tek terim, kaybolan ve daha sonra yeniden bulunan, yerine getirilen bir kelimenin soyut fikridir." *Mackey, Albert G. - The Symbolism of Freemasonry (1869) Lecture XXXI "The Lost Word", s. 301*

dışında hiçbir fayda sağlamaz; ve bu amaçla (tamamen arkeolojik ve tarihsel nitelikteki değerlendirmeler bir yana bırakılırsa), zamana ve yere uygun olduğu ve bu amaç için ya eski gelenekler ya da yetkin bir otorite tarafından belirlenmiş olduğu sürece, bir kelime diğeri kadar iyidir. Bununla birlikte, tahmin edilebileceği gibi, geçmiş çağlarda ve hatta birkaç yıl öncesine kadar, efsanevi gücüne inananlar ya da tarihsel merak güdüsüyle onu elde etmek isteyenler tarafından eski mucizevi kelimeyi keşfetmek için ısrarlı araştırma, zahmetli çalışma ve hatta sihir sanatlarının uygulamalarıyla birlikte çok fazla bilim kullanılmıştır.

Bazılarına göre kutsal *Tetragrammaton*[611] ya da İbranice'de Tanrı'nın dört harfli adı, Yehova olarak yanlış telaffuz edilmesine rağmen, gerçek kelimeydi. Diğerleri ise, İbranice *Yah*, Kaldean'ın *Bul* veya *Bell*, Mısır'ın ON veya AUN ile aynı olan Hinduların OM veya AUM[612] kelimelerinin hepsinin çeşitli kombinasyonlarıyla birlikte "büyük omnifik kelimeyi" oluşturduğunu düşündüler.

Ancak bunlardan hiçbirine ya da bunların olası bir kombinasyonuna sahip olmak, sahip olan kişiye mucizevi güçler bahşetmiyor gibi göründüğünden, eski geleneklere göre bunların hiçbiri doğru olamaz. Eğer her şeyi yaratan, her şeye gücü yeten "büyük omnifik bir kelime" diye bir şey olsaydı bile, bugüne kadar hâlâ kayıptır ve "korkarım, sonsuza dek de kayıp olacaktır", çünkü, belirli masonik derecelerin bu kadar çok yapılan ciddi törenlerinde açıklanan kelimelerin hiçbiri, iletildiklerinde kişilere, kesinlikle, doğaüstü güçler vermedi.

S. Mason törenlerde anlatılan, "kayıp kelimenin" eski efsanesi hangi astronomik olaya göndermedir?

611 Tetragrammaton (Grek. "τετραγράμματον, tetragrámmaton", tetra "dört" + gramma "harf, çizilen, yazılı bir şey"); Kutsal Kitapta Tanrı'nın tarif edilemez adı olarak kullanılan dört İbranice harf "יהוה". İbranice tanrı יהוה (YHVH olarak çevrilir). Sağdan sola yazılan ve okunan dört harf Yod, He, Vav ve He'dir. Genellikle "Yehova" veya "Yahveh" olarak seslendirilir. çn.

612 *Faber, G.S. - The Origin of Pagan Idolatry (1816) Vol II, Three Volumes, s. 210*

C. "Kelimenin" güvenli ve gizli bir yerde saklanması ve bunun sonucunda kaybolması ile ilgili masonik efsane, en yüksek masonik otorite tarafından onaylanmış eserlerde masonik yazarlar tarafından zaten tam olarak belirtilmiş olduğundan, ilk çağlardaki astronomik önemini göstermek amacıyla burada anlatılmasında hiçbir uygunsuzluk olamaz. Efsane esas olarak aşağıdaki gibidir:

> *Hanok, En Yüce Olan'dan vahiy ile bir vizyonda aldığı talimatlara itaat ederek, Moriah Dağı'nda, birbirinin altında dik bir şekilde yer alan dokuz tonoz veya kemerden oluşan gizli bir yeraltı tapınağı inşa etti ve onu Tanrı'ya adadı. Her bir kenarı birer arşın uzunluğunda ve değerli taşlarla zenginleştirilmiş üçgen bir altın plakayı aynı formdaki bir akik taşa sabitledi. Bu altın plakaya Tanrı'nın veya Tetragrammaton'un gerçek adını kazıdı ve daha sonra temel taş olarak bilinen kübik bir taşa yerleştirdi ve dokuzuncu veya en alt kemere bıraktı. Ve dünyanın tufan tarafından yok edilmesi sonucu olarak, bu gizli tapınağın tüm bilgileri, kutsal ve ağıza alınması yasak olan ya da telaffuz bile edilmesi istenmeyen kelimeyle birlikte çağlar boyu kayboldu. Kayıp kelime daha sonra tapınağın temellerini kazarken Davut tarafından bu uzun zamandır unutulmuş yeraltı tapınağında bulundu. Tapınak daha sonra oğlu Süleyman tarafından inşa edildi.*[613]

Bu efsanenin diğer versiyonları, yeraltı tapınağının inşasını ve "Kelime"nin orada saklanmasını Süleyman'a, bulunmasını ise "aynı yerde ikinci tapınağın temellerini kazanlara" atfeder ve bunu aynı yere bırakılarak saklanan "ikame sandık"[614] ile ilişkilendirir.

613 Daha geniş hali bkz. *Mackey, Albert G. - The Symbolism of Freemasonry (1869), s. 289-209*

614 Amerikan Royal Arch Derecesinde ritüellerinde üç sandıktan bahsedilir: 1. Büyük sadık ya da tabut şeklindeki Nuh'un gemisi, Yaratılış 6:14'de ve birçok yerde Tr. "gemi", İng. "ark, ship, large boat", İbr. "תֵּבָה , tê-ḇaṯ" olarak geçer. 2. Musa'nın ahit ya da anlaşma sandığı, 3. Aslının yerine ikame edilen Zorobabel'in sandığı; Royal Arch Masonluğunda

Bununla birlikte, her iki efsane de "Kelime"nin yeraltının derinliklerine ve dokuzuncu tonoza ya da hepsinin en altına gömüldüğü; kaybolduğunu ve daha sonra bulunup gün ışığına çıkarılıncaya kadar "Karanlıkta Gömülü" kaldığını belirtmekte hemfikirdir.

Antik çağlarda ve o günlerin mistik teolojisine göre; Tanrı ve Tanrı'nın kutsal isminin bir ve aynı olduğu düşünülürdü. "Kelime"nin kendisi de bir anlamda yaşayan, yaratıcı bir güç olarak kabul edilirdi. Böylece Platon[615], tanrısal "logos"un[616] ya da kelimenin Tanrı olduğunu öğretti. Fakat, anlattığımız gibi, Güneş, antik çağda herkes tarafından Tanrı'nın sembolü olarak kabul edildi, ve sonradan Tanrı ile karıştırıldı, böylece Tanrı'nın çeşitli isimleri de aynı zamanda Güneş isimleri haline geldi. Dolayısıyla Güneş adının kaybı, güney yarımküredeki Güneş'in ya da Güneş Tanrı'nın yok oluşunun bir başka ifadesi oldu. Şim-

bununla ilgili örtülü tül perdelerden geçiş anlamında "passing of the veils" töreni vardır; **Substitute Ark, yerine yapılan sandık**; Zorobabel'in yaptıdığı ikinci tapınakta, ilk veya orijinal sandığın yerine ikame etmek amacıyla yapılmış, aynı boyutlara sahip ve aynı yere konulan sandık. Bu sandık Masonik efsane ile, otantik olsun ya da olmasın, basit ve bağlantılıdır. Royal Arch Masonluğunda kullanılan, Select Master derecesinde tanıtılan ve Musa'nın sandığının ya da Ahit Sandığının tam bir kopyası olan sandık. *Mackey, Albert G. - An Encyclopaedia of Freemasonry and It's Kindred Sciences Volume I (1914), s. 77* "Ark, Substitute"

615 Etimolojide Z ve D (Ramazan, Ramadan ya da Zeus, Deus) gibi, P ve F harfleri geçişlidir, yani halkların dilin telaffuzuna gören ya da o dildin kullanımında o sesin olmaması halinde biri diğerinin yerine kullanılabilir. (Pesah PSH ve Fısıh FSH gibi) Ayrıca İbranice P harfi olan "פ" ile F harfi olan "פ" inde fark sadece P harfinin içindeki noktadır. Arapçada, İbranicedeki P ve F harfinin karşığı olan harf "ف" dır ve F sesi verir. Bu nedenle Yun. "Πλάτων" , Plátōn adı İslâmî literatürde Felâtun, Felâtûn veya daha yaygın olarak Eflâtûn şeklini alır. Kök PLT, FLT çn.

616 Logos (Greek. λόγος, lógos; kök. λέγω, légō); kozmik akıl, evrensel akıl; bilgelik, ışık, ateş. çn.; "İlahi Söz, Hıristiyan Üçlüsü'nün ikinci kişisi", Logos'tan "kelime, konuşma, ifade, söylem"; "hesaplama, hesap"· "akıl" PIE *leg-* toplamak bir araya getirmek. "Kelimeleri seçerek, toplamak, bir araya getirmek" kavramı üzerine "konuşmak" anlamında. Yunanca kelime Yeni-Platoncular tarafından hem "akıl" hem de "kelime" kavramlarını içeren metafizik ve teolojik anlamlarda kullanıldı ve daha sonra Yeni Ahit yazarları tarafından alındı. (*Online Etymology Dictionary*); Yuhanna 1:1 Başlangıçta Söz vardı. Söz Tanrıyla birlikteydi ve Söz Tanrıydı; In the beginning was the Word, and the Word was with God, and the Word was God. (KJV); Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ **Λόγος**. (*Berean Greek New Testament 2016*); KJV'da "Word" ve Grekçe metinde "Logos, **Λόγος**" olarak geçer.

di, bunun az önce anlatılan efsaneyle nasıl uyum sağlayacağını görelim. Güneş, yaz gündönümünde Zodyak kemerinin zirvesine ulaştıktan sonra, karanlık bölgeye doğru alçalmaya başlar. Yengeç'ten Aslan'a, Aslan'dan Başak'a, Başak'tan Terazi'ye ve böylece ilkbahar ekinoksundan itibaren dokuzuncu burç olan ve gizli tonozun dokuzuncu ya da en aşağıdaki kemerine karşılık gelen Zodyak'ın en alttaki burcu olan Oğlak'a ulaşana kadar iner ve 21 Aralık'ta en düşük yükselimine ulaşır, kış gündönümünde kaybolur ve "karanlığa gömülü olarak yatar", ta ki yeniden canlanıp ilkbahar ekinoksuna doğru yükselmeye başlayana ve daha güçlü ışınlarıyla kışın sert saldırılarının yok ettiği, çiçekler ve meyvelerle süslenen o görkemli ışık ve güzellik tapınağını yeniden inşa etmeye başlayana kadar.

Bir başka alegorik benzerlik de, masonik efsaneye göre kelimenin keşfinin "üç" tarafından yapılmış olmasıdır; bu da burçların sayısıyla, Kova, Balık ve Koç burçlarıyla ve Hiram efsanesine göre daha önce açıklandığı gibi Güneş'in bulunduğu kış gündönümünü ilkbahar ekinoksundan ayıran Ocak, Şubat ve Mart aylarıyla mükemmel bir uyum içindedir.

Kutsal isim, astrolojiye göre Güneş madeni olan altından yapılmış üçgen bir levha üzerine kazılıydı. Royal Arch efsanesine göre bu üçgen plaka bir daire ile çevriliydi. Dolayısıyla daire içindeki bu üçgen, 2.Bölüm'de gösterildiği gibi Mısır yılının diyagramını doğru bir şekilde ifade eder. Ancak yine efsane bize bu üçgen altın plakanın aynı biçimdeki bir akik taşına sabitlendiğini bildirir. Eski astrologların öğrettiğine göre, her ayın kendine uygun değerli bir taşı vardı:

Ocak,	Lal	Temmuz,	Yakut
Şubat,	Ametist	Ağustos,	Kırmızı Akik
Mart,	Kan Taşı	Eylül,	Safir
Nisan,	Elmas	Ekim,	Opal
Mayıs,	Zümrüt	Kasım,	Topaz
Haziran,	Akik	Aralık,	Turkuaz

Bu nedenle akik, Haziran ayının, yaz gündönümünün ve güneşin dirilişinin ve yücelişinin simgesidir. Tümü kübik bir taş üzerine yerleştirilirdi, ancak küp, Güneş-Tanrı Helios ile özdeş olan Apollon için kutsaldı. Delos'taki Apollon sunağı bir küp biçimindeydi. Dolayısıyla bu efsanenin sembolizmi tüm ayrıntılarıyla kusursuzdur; sembolik uygunluk tesadüfi olamayacak kadar kesindir. Kayıp kelime efsanesi Hiram'ın ölümü ve dirilişiyle ilgili Güneş alegorisinin bir başka biçimidir ve aynı öğretiyi verir.

Masonik Ark

Ark[617] ya da sandık, Mısır gizemlerinin başlıca özelliklerinden biriydi. Eski Mısırlıların dini törenlerinden bahseden Wilkinson şöyle der:[618]

> *En önemli törenlerden biri, Rosetta Taşı'nda[619] bahsedilen ve tapınakların duvarlarında sıklıkla temsil edilen "şırayn[620] alayı" idi. Şıraynlar iki çeşitti, biri bir tür gölgelikli (daha çok kayıkta kullanılır), diğeri bir sandık ya da*

617 Ark: (1)Düz kapaklı büyük bir kutu, sandık, kutu, kasa (2)Ark of the Covenant: (Yahudilik) Ahit Sandığı (3)Noah's Ark: (Yahudilik, Hristiyanlık, İslam) Nuh'un Gemisi: Nuh'un ailesini ve bir grup hayvanı tufandan kurtarmak ve korumak için inşa ettiği gemi. (4)Koruma sağlayan bir şey; güvenlik, barınak, sığınak. (5)Altı düz geniş bir tekne türü. (6)(Yahudilik) Bir sinegog'un ön tarafında bulunan, içinde Tevrat tomarlarının saklandığı süslü bir dolap.

618 *Wilkinson, J. G., Sir - A Popular Account of the Ancient Egyptians in two volumes of Vol I (1854), Chap. IV, s. 267-268; History of Herodotus by George Rawlinson Vol II (1858), Book II, s. 100, Chap. 58, dipnot 9; (1862), s. 86, Chap. 58, dipnot 9*

619 Rosetta Taşı ya da Reşid Taşı, Mısır'da kale yapımındaki bir kazı sırasında rastlantı eseri bulunmuştur. Taş, belli başlı üç Mısır tapınağına gönderilmek amacıyla ve üç dilde yazılmış. Bu diller: Demotik (Mısır'da halkın kullandığı dil), Hiyeroglif ve Antik Yunancadır. Bu taş adını bulunduğu Reşit (Rosetta) kasabasından alır.

620 Şırayn (İng. Shrine), kutsal emanetlerin saklandığı kutu, sandık veya mahfazası; onun kutsal bir yere taşınması ve konulması, mukaddes tutulması; sunak olarak herhangi bir kutsal yer, mabet, tapınak; kutsal dini tahtırevan, bu nesnelerin törenle taşınması. Azizlerden kalma kemik gibi kutsal emanetlerin muhafaza olunduğu ufak sandık, kasa, kutu veya kap; bir azizin kabri, türbe; tahsis ve takdis olunmuş yer. Belirli bir ilah, ata, kahraman, şehit, aziz veya benzeri huşu ve saygı figürüne adanmış, söz konusu figürün saygı gördüğü veya tapınıldığı kutsal bir yer. Tarihinden veya çağrışımlarından kutsal kılınan bir yer veya nesne; bir sanat tapınağı gibi. çn.

büyük şırayn olarak adlandırılabilecek kutsal kayık. Bu, rahipler tarafından büyük bir ihtişam ve debdebe ile taşınırdı; bu görev için belirli sayıda rahip seçilirdi ve bunlar, üzerinde durduğu kızağın yan tarafındaki metal halkalardan geçen uzun kalın sopalar vasıtasıyla onu omuzlarına alarak tapınağa getirirlerdi; burada, önünde belirli törenlerin gerçekleştirilebilmesi için bir sehpa ya da masa üzerine yerleştirilirdi. Süleyman tarafından tapınak inşa edildiğinde, sandığın konulması gereken yere, tapınağın iç odasına, en kutsal yere taşınmasında[621] *olduğu gibi, Yahudilerin de bazı dini törenlerinde aynı geleneğin olduğu belirtilir.*

Çeşitli şıraynların taşınması
Kitto, John - A Cyclopaedia of Biblical Literature (1876) Vol I, s. 217-218, (No.75, 74, 80)

Wilkinson (Rawlinson'la birlikte) ayrıca "Herodotus"da yazdığı notlara şöyle devam eder,[622]

Sandığı taşıma şekli aynen Yahudiler tarafından da benimsendi, (Yeşu 3:11; 1 Tarih 15:2, 15; 2 Sam. 15:24; 1 Esdras 1:4) [623] *ve Mısır'ın olduğu kadar Babil'in de tanrıları*

621 1 Krallar 8:6 "Kâhinler RAB'bin Antlaşma Sandığı'nı tapınağın iç odasına, En Kutsal Yer'e taşıyıp Keruvlar'ın kanatlarının altına yerleştirdiler." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 430*

622 *Wilkinson, J. G., Sir - A Popular Account of the Ancient Egyptians in two volumes of Vol I (1854), Chap. IV, s. 267-268; History of Herodotus by George Rawlinson Vol II (1858), Book II, s. 100, Chap. 58, dipnot 9; (1862), s. 86, Chap. 58, dipnot 9*

623 Yeşu 3:11 "Bütün yeryüzünün Egemenine ait olan Antlaşma Sandığı, sizden önce Şeria Irmağını geçecek."; 1 Tarihler 15:2 "Sonra, ‹‹Tanrının Antlaşma Sandığını yalnız Levililer taşıyacak›› dedi, ‹‹Çünkü sandığı taşımak ve sonsuza dek kendisine hizmet

benzer bir şekilde taşındı ve "yerlerine konuldu" (Yeşaya 46:7; Baruch 4:4-26)[624]*. Bazı kutsal kayıklar ya da tekneler, perde kenara çekildiğinde kısmen görülen yaşam ve istikrar simgelerini barındırırdı; ve diğerleri, İlahi Ruh, Nef ya da Nou figürü ve bazıları da, Thmei (ya da Hakikat) tanrıçasının iki figürünün kanatlarının gölgelediği, Yahudilerin Keruvimini hatırlatan kutsal güneş böceğini*[625] *temsil ederdi. (Gravür 272)*

Kaide veya masa üzerinde konulmuş kayık şeklinde büyük şırayn

Kitto, John - A Cyclopaedia of Biblical Literature (1876) Vol I, s. 217-218, (No.73)

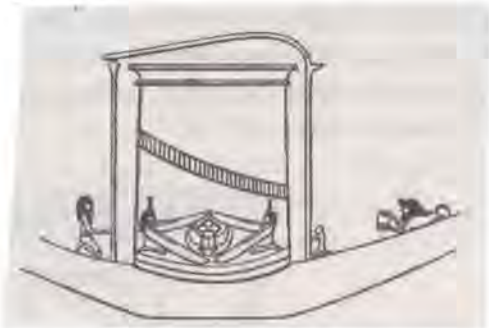
etmek için RAB Levilileri seçti.»" 15:15 "RAB'bin sözü uyarınca ve Musanın onlara buyurduğu gibi, Tanrının Sandığının sırıklarını omuzları üzerinde taşıdılar."; 2 Samuel 15:24 "Kâhin Sadokla Tanrının Antlaşma Sandığını taşıyan Levililer de oradaydı. Tanrının Sandığını yere koydular. Bütün halk kentten çıkana dek Aviyatar sunular sundu." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006)*

1 Esdras 1:4 "Ve dedi: Artık sandığı omuzlarınızda taşımayacaksınız; bu nedenle şimdi Tanrınız RAB'be kulluk edin ve halkı İsrail'e hizmet edin ve sizi ailelerinize ve akrabalarınıza göre hazırlayın."

624 Yeşaya 46:7 "Onu omuzlayıp taşır, yerine koyar. Öylece durur put, yerinden kımıldamaz. Kendisine yakarana yanıt veremez, Onu sıkıntısından kurtaramaz." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 900*

625 Scarabaeus satyrus - Bok böcekleri sert kabuklu böceklerdendir ve birçoğu parlak metalik renklerdedir. Bu böcek, küre imal edebilen tek böcektir. Ön ayaklarının yardımıyla dışkıdan iri bir küre yapar, bu kürenin içine yumurtalarını aşılar ve küreyi başı hep doğuya dönük olarak, arka ayaklarıyla yuvasına itip gömer. (*Vikipedi*) Bok böceği, yönünü Samanyolu galaksisini kullanarak belirlediği bilinen tek böcek türüdür. (*Marie Dacke et al. Dung Beetles Use the Milky Way for Orientation. Current Biology, published online January 24, 2013*)

Aşağıdaki çizim, Wilkinson'ın kitabından alındı ve eski bir Mısır tapınağının duvarlarından kopyalanmış, iki tane Hakikat tanrıçasının kanatlarının gölgesinde kalan "kutsal böcek" ile Mısır teknesini gösterir.

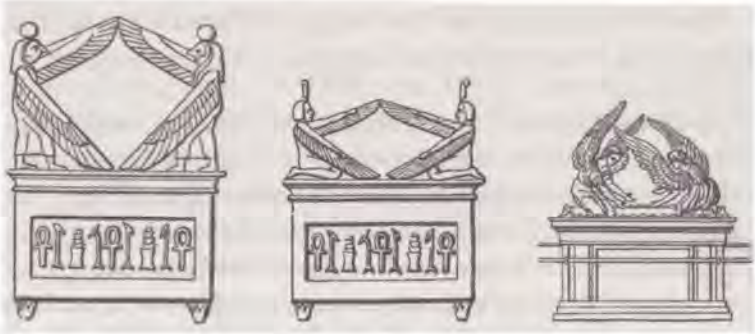

Kutsal kayıklardan biri, Keruvime benzeyen iki karakter ve sağdaki ve soldaki iki kralı temsil eder. Sağdaki sfensk şeklinde (Gravür 272)

Wilkinson, J. G., Sir - A Popular Account of the Ancient Egyptians Vol I (1854), s. 270; Wilkinson, J. G., Sir - The Manners and Customs of the Ancient Egyptians in five volumes Vol V (1847), s. 276; History of Herodotus by George Rawlinson Vol II (1858), s. 100, (1862), s. 86

Genel olarak "ark" diye adlandırdığımız Yahudi ve Mısırlıların arasındaki temel fark, tekne fikirlerine daha yakın olarak, Mısır'ın daha çok bir "kayık" şekline benzemesi, Yahudi arkı ise dikdörtgen-kare, sandık formunda tasvir edildiğidir; bu, görüldüğü gibi, Yahudi Tarihçi tarafından ve Yaratılış 6:14-16'da tanımlandığı şekliyle, dikdörtgen-kare formu Nuh'un "gemisi"nin tam biçimiydi.[626] Bu nedenle, bir tekne fikri, bu eski simgelerin her ikisinin de karakteristiğidir. Aslında "ark" adının kendisi de bunu ifade eder.

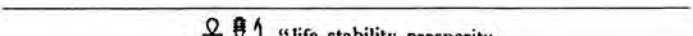
626 Yaratılış 6:14-16 (14)"Kendine gofer ağacından bir gemi yap. İçini dışını ziftle, içeriye kamaralar yap." (15)"Gemiyi şöyle yapacaksın: Uzunluğu üç yüz, genişliği elli, yüksekliği otuz arşın olacak" (16)"Pencere de yap, boyu yukarıya doğru bir arşını bulsun. Kapıyı geminin yan tarafına koy. Alt, orta ve üst güverteler yap." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 8; Flavius Josephus - The Whole Genuine Works of Flavius Josephus trans. by Whiston, William (1824) Vol.1 in six Volumes, Chap III-2, s. 87*

Ark ya da sandık formundaki şıraynlar, solda ve ortada Mısır Osiris sandığı, sağda Ahit Sandığı

Kitto, John - A Cyclopaedia of Biblical Literature (1876) Vol I, s. 217-218, (No.76, 78, 79)

Yukarıda soldan ikisi, Kitto'nun "Cyclopaedia of Biblical Literature"dan alınan Mısır Osiris sandığının başka bir görünümüdür. Sandığın yan tarafındaki hiyeroglifler, 3lü olarak düzenlenmiş, sonsuz yaşam, istikrar, egemenlik simgeleridir. En sağda, ortada ve en solda yaşamı ifade eden "ankh", "ankh"ların arasında sağında ve solunda egemenliği, fiziksel ve zihinsel dinginliği ifade eden asa "uas", her iki asanın arasında istikrarı ifade eden "tchet".[627]

ankh, tchet, uas; İsis, Osiris, Thoth

Budge, Sir E.A. Wallis - An Egyptian Hieroglyphic Dictionary (1920) in two volumes, Vol I, s. 124b

627 *Budge, Sir E.A. - An Egyptian hieroglyphic dictionary Vol I (1920), s. 148b "uas", s. 124b "ankh"; Budge, Sir E.A. - An Egyptian hieroglyphic dictionary Vol II (1920), s. 913b "tchet"*

Mısır Gizemlerinde yer alan bu gizemli sandık ya da kutu, biçim olarak neredeyse Yahudi sandığına çok daha benzerdi.

> *Typhon, Osiris'i öldürdükten sonra, onu bir sandığa kapattı ve denize attı, böylece tüm gökyüzünü keder ve hüzün içinde bıraktı. Isis, kasvetli haberi öğrendiğinde, her türlü teselliyi reddetti, her türlü süslerinden vazgeçti, saçlarını kesti, yas kıyafetlerine büründü ve dünyayı bir uçtan bir uca amaçsızca dolaştı. Yüreği acılı ve endişeli bir halde, kayıp Osiris'in bedeninin bulunduğu gizemli sandığı aramak için bütün ülkeleri dolaştı. Bu arada sandık, Biblos'ta[628] karaya vurdu ve büyüyüp güzel bir ağaca dönüşen ve onu tamamen saran bir çalının ortasına atıldı. Ancak sonunda, ağaç o ülkenin bir kralı tarafından kesildi ve kralın yeni sarayının yapımında kullanıldı. Ama İsis sonunda sandığın terk edilmiş kaderini öğrendi ve onun sarsılmaz aşkı ona tekrar kavuşarak ödüllendirildi.*[629]

Böylece dolaylı olarak Osiris'in parçalanmış bedeninin bulunmasına yol açan bitki[630], Mısırlılar tarafından kutsal kabul edildi. Osiris'in ölümü ve vücudunun bulunmasıyla ilgili tüm hikâyesi, Güneş Tanrı'nın ölümünün astronomik bir alegorisi olarak kabul edilir, Güneş, o zamanlar sonbahar ekinoksunda olan Akrep'teyken Typhon tarafından öldürülür.

628 Buradaki Biblos, Fenike'deki Biblos değil, Mısır'da "Papirüs bitkileri" anlamına gelen bir isim olan Athu denilen Mısır'ın papirüs bataklıkları; Yunanlılar Mısır'ın "papirüs" kelimesini "Βύβλος" olarak oluşturdular ve Yunanca bir kopyasında, bu pasajdaki kelimenin anlamını yanlış anladılar ve onu Fenike şehri olan Biblos olarak yazdılar. *Budge, Wallis, E.A. - The Gods Of The Egyptians (1904) Vol II, s. 124*

629 *Arnold, Augustus.C.L.- Philosophical History of Freemasonry and Other Secret Societies (1854), s. 32-33; Plutarch - Moralia, in fifteen volumes, with an English translation by Frank Cole Babbitt Vol 05 (2003) (ilk basım 1936) 357A, Ch. 15, s. 39; Arnold, Augustus.C.L.- Philosophical History of Free-Masonry and Other Secret Societies (1854), s. 32-33; Budge, Wallis, E.A. - The Gods Of The Egyptians (1904) Vol II, Ch. 15, s. 189-190*

630 Tamarisk, Ilgın ağacı; *Budge, Wallis, E.A. - The Gods Of The Egyptians (1904) Vol II, s. 124, 188; Wilkinson, J. G., Sir - The Manners and Customs of the Ancient Egyptians in five volumes Vol V (1847) Ch. XIV, s. 262*

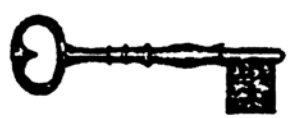
Plutarch anlatır,[631]

> *Güneş Akrep burcundayken, Athyr[632] ayında, Mısırlılar tanrıları Osiris'in bedenini bir sandığa ya da kutuya kapatırlardı ve bu tören boyunca her yıl büyük bir festival kutlanırdı. Rahipler Osiris'i sandığa koyduktan üç gün sonra onu tekrar bulmuş gibi yaparlardı. Güneş Akrep burcunda güney yarımküreye indiğinde Osiris'in ölümüne ağıt yakarlardı; ilkbahar ekinoksunda yeniden ortaya çıktığında ise Osiris'in yeniden doğduğu söylenirdi.*

Belirli masonik derecelerde kullanılan sandık ya da ahit sandığı, hiçbir özelliğini Kutsal Kitap'ta anlatılanlardan almaz; tam tersine, Mısır Gizemleri'ndeki sandıkla o kadar çarpıcı bir benzerlik taşır ki, orijinalini hemen ortaya çıkarır ve nereden kopyalandığını da.

Masonik sandık, Mısır Gizemleri'ninki gibi, kaybolur ya da saklıdır ve zorlu aramalar sonunda bulunur. Masonik sandık, doğrudur, Mısır'daki gibi, katledilen Güneş-Tanrı Osiris'in bedenini içermez. Bu nedenle benzetme mükemmeldir ve astronomik alegori kesinlikle korunur.

S. Anahtar simgesinin anlamı nedir?

Bu çok eski bir simgedir ve eskiden Gizemler'e kabul töreninde kullanılmaktaydı; bu tören aday için dinin tüm gizli sırlarının kilidini açar ve ona astronomi ve diğer bilimlerin yüce gerçeklerinin profanlardan gizlendiği alegori ve öykülerin anah-

631 Plutarch - Moralia, in fifteen volumes, with an English translation by Frank Cole Babbitt Vol 05 (2003) (ilk basım 1936), 366F, Ch. 39, s. 95, 97

632 Athyr, taşkının olduğu Akhet dönemin 3'üncü ayıdır. O dönemde Kasım ayına denk gelir. *Plutarch - Moralia, Vol 05 (2003), s. 37, s. 95 dipnot c;* presesyondan dolayı o tarihlerde Akrep burcu Terazi'nin yerindedir. Boğa'da Koç'un yerinde. çn.

tarını verirdi. Masonlukta ise, daha doğru bir ifadeyle, birinci derecenin bir simgesidir; aynı şekilde, adaya bir anahtar vererek "Masonluğun gizli sırlarının" kapısını açar. Bununla birlikte, Royal Arch derecesine aktarılmış ve farklı bir anlam yüklenmiştir.

Aşağıda yer alan resim, Teb'de bulunan eski bir Mısır anahtarının resmidir ve gizemlere ait eski simge hakkında doğru bir fikir verecektir.

Demir Anahtar

Wilkinson, J. G., Sir - The Manners and Customs of the Ancient Egyptians in Five Volumes Vol II (1847), s. 112; Wilkinson, J. G., Sir - A Popular Account of the Ancient Egyptians in two volumes of Vol (1854), s. 16

Aslan, Kartal, Öküz ve İnsan

S. Aslan, Kartal[633], Öküz ve İnsan[634], bu dört eski simgenin ast-

633 Akrep ile birlikte doğup batan Göksel Akbaba ya da Kartal, birçok durumda Akrep'in kötü etkileri nedeniyle onun yerine ikame edildi ve böylece yılın dört büyük dönemi Boğa, Aslan, İnsan (Kova) ve Kartal ile ifade edildi; bunlar Ephraim, Judah, Reuben ve Dan'ın ilgili sancakları üzerindeydi; ve hâlâ Amerikan Royal Arch Masonluğu'nun armasında yer alır. *Pike, Albert - Morals and Dogma (1871), s. 448, 461.* Hezekiel tefsirlerinde, Kartal "Aquila" takımyıldızının, Akrep burcu ile eşdeğerdir ve ayrıca bunun içine "Phoenix" Zümrüdüanka'da katılır. Zümrüdüanka'nın yeri zaman zaman yılan ile değişir. Akrep, Sümer'de ilk kez tanımlandığında, takımyıldız ve ilişkili gökyüzü bölgesi bir akrep tarafından temsil edilirdi ve bu ilişki Mezopotamya literatüründe sonraki 1500 yıl boyunca devam etti. Boğa, Kartal, Aslan ve İnsan, Nemrut'taki Asur sarayının koruyucularının gösterdiği gibi, Hezekiel'den önce Mezopotamya'da açıkça ilişkilendirilmiş olsa da, *Manly P.Hall - The Secret Teachings of All Ages* kitabında aşağıdaki sayfalarda sık sık kullanılır. çn.

"Akrep burcunun işaretinin üç farklı sembolü vardır. ...Akrep, ...Yılan ve Kartal" *s. 55*; "Kartal aynı zamanda kükürtün Hermetik sembolüydü ve Zodyak'ın ve Büyük Gizem Kapısının en derinden anlamlı işareti olan Akrep'in gizemli ateşini simgelerdi. Akrep'in üç sembolünden biri olan kartal, ..." *s. 89*; *Hall, Manly P. - The Secret Teachings of All Ages (1928); Plunket, M. Emmeline - Ancient Calendars and Constellations (1903), s. 63-70*

634 Hezekiel 1:10 "Her yaratığın dört yüzü vardı: Önde dördünün yüzü insan yüzüne, sağda dördünün aslan yüzüne, solda dördünün öküz yüzüne, arkada dördünün kartal yüzüne benzer bir yüzü vardı." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 1019*

ronomik anlamı nedir ve neden bu şekilde bir araya getirildiler?

C. Bunlar, ekinoktal ve gündönümü noktalarının bulunduğu gökyüzünün dört büyük köşesini belirtir ve bu noktalardaki burçlar, eski astrolojiye göre "sabit burçlar" olarak adlandırılır. Dahası, her burç Dekan adı verilen üç tanrı tarafından yönetilirdi ve her burçtaki ilk tanrıya "üçün güçlü lideri" denirdi (Dekan için Kral Süleyman'ın Tapınağı bölümünde 249'uncu dip nota bakınız). Bu otuz altı göksel tanrının en önemli ve güçlüsü, göklerin dört köşesini yöneten dört Dekan'dı ve evrenin istikrarının ve sürekliliğinin onlar tarafından güvence altına alındığı sanılırdı. Bunlara Elohim de denirdi ve ekvatorda oturan ikisinin Güneş'i tüm dünya üzerinde on iki saat boyunca ışıldamaya zorladığına ve onu püskürterek itip sırayla bir sonraki burca derece derece geçmesini sağladığına inanılırdı. Gündönümü noktalarını yöneten daha az güçlü olmayan Elohim ya da Dekanlar, Güneş'in dönencelerde geri dönmesine neden olarak doğanın ve mevsimlerin düzenini korudular.

Göklerin tüm eski astrolojik projeksiyonlarında, bu göksel tanrıların oturduğu Zodyak'ın dört büyük köşesi aslan, kartal, öküz ve insan figürleriyle işaretlenirdi, Aslan takımyıldızı antik çağda presesyondan dolayı yaz gündönümündeydi; Kova, kış gündönümünde bir kavanozdan su döken bir adam olarak tasvir edilirdi; ve Boğa ya da Öküz, ilkbahar ekinoksunda; diğer köşede ya da sonbahar ekinoksunda ise uçan bir kartal bulunurdu. Göksel kürenin çeyrekleri de eski zamanlarda dört parlak yıldız Aldebaran, Regulus, Antares ve Fomalhaut yer alırdı.[635] Bunlara

635 EKSR 25'inci Tunç Yılan Şövalyesi derecesi önlüğünün tasviri: Önlük beyazdır, astarlıdır ve kenarları siyahtır; beyaz taraf altın yıldızlarla ve siyah taraf gümüş yıldızlarla beneklidir. Beyaz taraftakiler, konumları ve mesafeleri ile Pleiades, Hyades, Oryon ve Capella'yı temsil eder. Siyah taraftakiler Perseus, Scorpio ve Bootes takımyıldızlarını temsil eder. Beyaz tarafın ortasında, ortasında "יהוה" (YHVH) kelimesi bulunan ihtişamlı bir üçgen vardır. Kapağında, kuyruğu ağzında olan bir daire içinde bir yılan ve bu şekilde oluşturulmuş dairenin merkezinde bir scarabaeus ya da bok böceği vardır. Bunun üzerinde altından bir yıldız, üzerinde R [Regulus] harfi, önlüğün sağ tarafında, üzerinde A [Aldebaran] harfi bulunan bir başkası; sol tarafta, üzerinde A [Antares] harfi bulunan bir başkası ve önlüğün altında, üzerinde F [Fomalhaut] harfi bulunan bir başkası vardır. *Pike,*

"Kralî yıldızlar" denirdi ve içlerinde dört büyük Elohim'in yaşadığına inanılırdı. Onlara ilahi onurlar verilir ve aslan, kartal, öküz ve insanın çeşitli şekillerde bir araya getirildiği kutsal resimler yapılırdı. Bu simgelere tüm antik çağ ulusları tarafından tapınılırdı. Rahipler ve inisiyeler bunların astronomik alegorilerden, Zodyak'ın sembolik temsillerinden başka bir şey olmadığını bilirlerdi, ancak batıl inançlı halk onlara gerçek tanrılar olarak tapardı. Yahudiler bu dört simgeyi Mısır'dan aldılar. Ancak Musa bunlara tapınılmasını yasaklamış ve İsrailoğullarına bunların pusulanın noktaları olduğunu ve ordugâhlarının bölüklerini belirtmek için kullanmalarını, üzerlerine resmedildikleri sancaklar aracılığıyla öğretti.[636] Dolayısıyla bu ünlü simgeler tamamen astronomik ve Zodyak kökenlidir ve doğru bir şekilde anlaşıldıklarında (inisiyeler tarafından olduğu gibi) astronomi biliminin en önemli gerçeklerinin çoğunu öğretirler.

Royal Arch Sancağı

S. Royal Arch sancağı üzerinde bulunan ve aşağıda gösterilen armanın anlamı ve kökeni nedir?

C. Armanın merkezi, anlamı az önce açıklanan aslan, kartal, öküz ve insan figürlerinden oluşur. Onları ayıran haç, büyük gündönümü sütunu tarafından dik açılarla kesilen ekvatorun kusursuz bir temsilidir. Her iki yanda duran grotesk[637] ve hayali yaratıklar da astronomik simgelerdir; insan, kartal ve öküz figürlerinden oluşurlar -insanın yüzünü ve vücudunu, kartalın kanatlarını

Albert - Magnum Opus or the Great Work The Complete Ritual Work of Scottish Rite Freemasonry (2004) (ilk baskı 1857) 25.Derece, s. 2; Charles T. McClenechan - Book of the Ancient & Accepted Scottish Rite of Freemasonry (1868), s. 361-362. Clausen'nin kitabında önlüğün ön tarafında üçgen içindeki YHVH Fenike harfleri ile gösterilir. *Clausen, Henry C. - Clausen's Commentaries on Moral and Dogma (1976), s. 155* çn.

636 Çölde Sayım 2 *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 162-164*

637 18. yüzyılda grotesk, garip, mistik, muhteşem, fantastik, korkunç, çirkin, aykırı, hoş olmayan veya tiksindirici manasında genel bir sıfat olarak kullanılmaya başlandı ve bu nedenle genellikle Cadılar Bayramı maskeleri gibi tuhaf şekilleri ve eciş bücüş biçimleri tanımlamak için kullanılır.

ve öküzün ayaklarını gösterirler- ve daha önce açıklandığı gibi kış gündönümü ile sonbahar ve ilkbahar ekinokslarını simgelerler. Ancak bazıları figürlerin alt kısımlarının öküz yerine bir keçinin bacaklarını temsil ettiği görüşündedir. Bu da onları şimdi kış gündönümünü işaret eden Oğlak burcuna (yani Keçi'ye) gönderme yapar, böylece açıkça "ekinoksların presesyonu"nu ifade eder, bunun sonucunda insan figürü (yani Kova burcu), gündönümü noktası Kova burcunu terk edip Oğlak burcuna girerken bir keçiye (yani Oğlak burcuna) dönüşür.

Royal Arch Sancağı
Sargant, T. - The Royal Arch Companion (1880), s. 112

Oğlak burcu mitolojide, vücudu insan ve bacakları keçi olan bir tanrı olarak temsil edilen Pan ile de özdeştir. Royal Arch sancağındaki bu bileşik yaratıklara benzer astronomik simgeler ve figürler antik çağın Güneş'e tapan ulusları arasında oldukça yaygındı ve bunlara sfenks adı verilirdi. Aslan takımyıldızına özel bir saygı duyan Mısırlılar, insan figürünü aslan figürüyle daha sık birleştirirler ve bazen buna kartal kanatları eklerlerdi. Bunlara andro-sfenks yani insan başlı sfenks denirdi; krio-sfenks adı verilen diğerlerinin başı Koç burcuna atıfta bulunan bir koç başıydı. Vazolarda sıkça kullanılan kanatlı Yunan sfenksleri, kısmen

Mısır ve Fenike'ye aitti. Asurlular Boğa takımyıldızına daha çok değer verirlerdi ve bu nedenle genellikle boğa figürünü bir insan başı ve yüzüyle birleştirirlerdi; bu figüre her zaman kartal kanatları eklenirdi.

Arkeolog ve diplomat olan Fransız Paul-Émile Botta, Louvre'daki Asur Müzesi'ne Horsabad ya da diğer adıyla Dur-Şarrukin sarayından aldığı bir levha, Royal Arch sancağındakilerle neredeyse aynı figürlerle süslüdür. Bir insan başı, bir kartalın kanatları ve bir öküzün bacakları ve ayakları vardır. Bu Asur sfenkslerinin başlarının sancaktakilerden tek farkı, karakteristik Asur başlığıyla örtülü olmaları ve uzun süslü Asur sakalı takmalarıdır. Gezgin arkeolog Sir Austen Henry Layard, ayrıca Nemrud'un kalıntıları arasında aslan başlı, insan gövdeli ve kuş ayaklı canavar heykelleri bulmuştur ki bu da aynı astronomik görüşleri ifade eden aynı figürlerin farklı bir kombinasyonundan başka bir şey değildir. Bu nedenle, Royal Arch sancağının tamamen eski astronomik simgelerden oluştuğu açıktır. "Holiness to the Lord, Rab'bin Kutsallığı"[638] sloganı, tüm arma tarafından grafiksel olarak temsil edilen yıldızlı göklerin yüce Yaratıcısına duyulan hayranlığın uygun bir ifadesidir.

"Yedi" Sayısı ve Haftanın Günleri

S. Yedi sayısı neden tüm antik çağ ulusları tarafından özel bir saygıyla karşılandı?

C. Mistik yedi sayısı antik dönemlerdeki kardeşlerimiz tarafından tamamen astronomik bir kökeni olan nedenlerden dolayı kutsal sayılırdı. Bunun nedenleri bizi zamanın günlere, haftalara, aylara ve yıllara bölünmesinin kökenini araştırmaya yöneltecektir. Doğal olarak zamanımızı gün adı verilen periyotlara bölmeye yöneldik, çünkü Güneş görünürdeki günlük dönüşünü bu zaman içinde yapar. Mısırlılar, sadık bir bekçi gibi, hasatları buna bağlı olduğu için kendileri için çok önemli bir dönem olan Nil'in

638 Mısır'dan Çıkış 28:36 " RABbe adanmıştır HOLINESS TO THE LORD"

yaklaşan taşkınını haber veren köpek yıldızının (Sirius) sarmal yükselişini izlerlerdi. Bu sayede, Güneş'in Zodyak'taki görünürdeki dönüşüne karşılık gelen belirli bir zaman dilimi işaretlendi. Bu dönem, İngilizcede ve tüm kuzey Avrupa dillerinde *yer-o-, *yer- PIE (Hint-Avrupa dili) kökünden "gear, ger, jaar, jaer, jer, jar, ar, aar, Jahr, jaru, jaro" veya aynı grubun Hint kolundan olan İran'ın eski dillerinden Avesta dilinde "yare" olarak adlandırılan ve bir daireyi, döngüyü, yörüngeyi ifade eden bir sözcük olan yıl ya da sene[639] olarak adlandırılırdı. Latince'de de yıl anlamına gelen annus ve daire anlamına gelen annulus sözcükleri eş anlamlıdır. Dolayısıyla, "yıl" kelimesi doğrudan Zodyak'ın büyük dairesine ve zamanın bu bölünmesinin kökenine işaret eder.

Bu dönem, Ay'ın Dünya etrafındaki dönüşleri ile daha da bölündü. Bu son alt bölümler doğal olarak "moon, Ay" olarak adlandırıldı ve "months, takvim ayları"[640] kelimesi de buradan türetildi. Eski Mısırlılar arasında bir Ay'ın hiyeroglif işareti Ay'ın hilal şeklidir.

İbranice'de Ay ve takvim ay'ı kelimeleri arasında İngilizce'de olduğu gibi aynı yakın bağlantı vardır.[641] Ayrıca, gökyüzünün bu ilk öğrencileri tarafından, her ay içinde bu uydunun düzenli bir sırayla, her biri yedi günlük sabit periyotlarda, dört farklı evre geçirdiği de gözlemlendi - yeni ay, ilk dördün, dolunay ve son

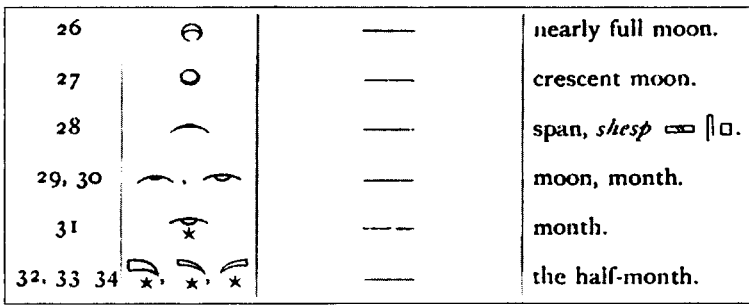
---

639 Arm./Sür. ŞNA kökünden gelen "ʁʒʧ" şənā, 1. yinelemek, dönmek, dönüşmek, 2. yıl sözcüğü ile eş kökenlidir. (*Nişanyan Sözlük,* Sene); Dilo year; yıl; güneş, güneş döngüsü: Tung. *dilačā; Mong. *ǯil; Turk. *jil; Jpn. *tesi; Kor. *torč, *Starostin, S. A.; Dybo, A. V.; Mudrak, O. A. - An Etymological Dictionary of Altaic Languages (2003), s. 475*; Yıl 'year', A Second Period I.-w. in Mong. as "cil" (*Haenisch 90, Kow. 2343*), originally only "a year of the 12-animal cycle, 12 hayvan döngüsü", later "year" generally; *Clauson, Gerard, Sir - An Etymological Dictionary of Pre Thirteenth Century Turkish (1972), s. 917*

640 çn. Ay kelimesi Türkçede hem dünya'nın uydusu ay ve hem de takvim ayı olarak aynı kullanılır. İng. *moon* Dünya'nın uydusu olan Ay'ı, *month* ise takvim ayının karşılığıdır. Aşağıdaki anlatım rahat anlaşılması olarak İngilizce karşılıkları kullanıldı.
PIE **me(n)ses-*, **méh₁ns,* "moon, month", "**mē-*"den ("ölçmek") (Sanskritçe *masah* "moon, month"; Avestan *ma,* İran "ماه" mah, Ermenice *(a)mis* "month"; Grek. *mene,* "moon"; μήν, *min, men* "month"; Latince *mensis* "month" (*Online Etymology Dictionary,* "moon"; *WordSense Dictionary,* "moon, month")

641 Yer Küre, Gök Küre konusunda 527 ve 529 nolu dipnotlarda bahsedildi.

dördün, bu nedenle "ay", hafta[642] adı verilen her biri yedi günlük dört eşit parçaya bölündü.

Ay'ın ve takvim ayının hiyeroglif işaretleri

Budge, Sir E.A. Wallis - An Egyptian Hieroglyphic Dictionary (1920) in two volumes, Vol I, cxxvi

Günler, haftalar, aylar ya da yıllar olsun, tüm zaman bölümlerimiz bu nedenle astronomik bir kökene sahiptir ve Ay'ın gözlemlenen hareketlerinin ölçülerinden başka bir şey değildir, çünkü yılın kendisi başlangıçta kameri (ay takvimi) idi, güneş yılı daha sonra daha büyük doğruluk ve kolaylık nedeniyle kabul edildi. Ay, antik çağ ulusları arasında herkesin hayranlık duyduğu bir nesneydi. Güzellik ve ihtişam açısından Güneş'in yanında Ay, göğün tüm ev sahiplerine[643] önderlik eder. Belki de ortasında görüldüğü o yıldızlı gök kubbenin korkunç heybeti ve vakur sessizliği, onun ilk Doğu uluslarının hayal gücüne doruktaki Güneş'ten bile daha güçlü bir şekilde hitap etmesine neden

642 Hafta, Far. "هفته" [hafte]; yedi, Far. هفت [haft] *(Wiktionary, Sertkaya, Osman Fikri - Haftanın Gün İsimleri ve Etimolojileri Üzerine, Türk Dili Dil ve Edebiyat Dergisi, Nisan 2021 Cilt 70 Sayı 832, s. 10* (Eleştiri, İnceleme))

643 Hosts of heaven, "Gökyüzünün ev sahibi ifadesinin başlangıçta savaş hattında dizilmiş yıldızlar fikrini kapsamış olması daha olasıdır." *The Jewish Encyclopedia Vol. VI (1904), s. 483;* Orijinal metinde Kutsal Kitap'a atıfla "host of heaven, göksel varlıklar" olarak geçer; Nehemya 9:6 "hosts of heaven, gök cisimleri", 1 Krallar 22:19, 2 Tarihler 18:18; Mezmurlar 103:21 "his hosts, göksel ordular", Luka 2:13 "heavenly host, göksel ordular"

oldu. Bununla birlikte, eski Mısır'dan Hindistan'ın uzak ovalarına ya da İnkaların hüküm sürdüğü o uzak diyarlara kadar, Ay'a tapınmak için sunaklar dikildiği ve tanrıçaya Güneş'in onuruna düzenlenenler kadar görkemli ve korkunç ayinlerle çok sayıda isim altında tapınıldığı kesindir.

Her yedinci günde ay yeni bir evreye girdiği için, her yedinci günde Luna[644] için bir festival düzenlenirdi. Yedi sayısı bu nedenle kutsaldı çünkü Ay'a adandı. Ay'a tapınmak için ayrılan gün, çoğu kuzey ulusları arasında "moonday, Ay Günü" olarak bilinirdi - haftanın ikinci gününe verdiğimiz isimolan "Monday, Pazartesi" de buradan gelir. Haftanın ilk günü de aynı şekilde Güneş'e tapınmaya ayrılır ve "Güneş Günü" olarak adlandırılırdı. Aslında haftanın her günü gök cisimlerinden birine özel olarak tapınmak için ayrılırdı: Pazar Güneş'e; Pazartesi Ay'a; Salı Mars'a; Çarşamba Merkür'e; Perşembe Jüpiter'e; Cuma Venüs'e ve Cumartesi Satürn'e. Haftanın tüm isimlerinin modern batı adlarında bu gerçeğin ilginç bir geçmiş hatırası bulunur; bu adların her biri, "Sunday" (Güneş) ve "Monday" (Ay) gibi, adını eskiden kutsal sayıldığı gezegen ya da tanrıdan alır.

Tuesday[645] (Salı), Roma savaş tanrısı Mars'ın İskandinav karşılığı olan savaş tanrısı Týr'dan yeniden yapılandırılan Teiws (sonradan Tīus)'dan türetildi. Günümüz Fransızcadaki adı, doğrudan Latince "dies Martis"den türetilen ve Mars'ın günü anlamına gelen Mardi'dir.

644 Antik Roma din ve mitinde Luna, Ay'ın ilahi vücut bulmuş halidir. Bir tanrı olarak tasavvur edilen Güneş tanrısı Sol'un dişi tamamlayıcısı olarak sunulur. Luna bazen Roma üçlü tanrıça görünümünde olan (diva triformis) Proserpina ve Hecate ile birlikte temsil edilir. Eski Yunan'da karşılığı bir diğer adı Mene olan Selene'dir (Yun. Σελήνη [selini]), "Σέλᾶς" [selas] göz kamaştırıcı ışık, parlama. (*Wikipedia,* Luna goddess)

645 Tuesday, Salı haftanın üçüncü günü, Eski İngiliz tiwesdæg, Tiwes'den, Tiw "Tiu"nun tam hali, Proto-Germen dilinden *Tiwaz "gök tanrısı", eski Germen mitolojisinin özgün yüce tanrısı, özellikle eski Germen tanrısı Tiu olarak farklılaştırılmış, eski Germen savaş tanrısı, PIE *deiwos'tan "tanrı", *dyeu- kökünden "parlamak", türevlerinde "gökyüzü, tanrı" Eski Frizce tiesdei, Eski İskandinav tysdagr, İsveç tisdag, Eski Yüksek Almanca ziestag ile aynı kökten. (*Online Etymology Dictionary*)

Wednesday[646] (Çarşamba), Merkür'ün İskandinav karşılığı olan, Woden (Wōden, Wuodan, Uuôden ya da Odin)'den devam ederek Woden's day (Odin'in günü) veya Wednesday. Bugünün Fransızca adı, Latince "dies Mercurii"den gelen ve "Merkür'ün günü" anlamına gelen Mercredi'dir.

Thursday[647] (Perşembe) günü Jüpiter'in İskandinav karşılığı olan, Thor'dan devam ederek "Thor'un günü" ve Thursday. Almanca adı Donnerstag, Jüpiter Tonans'a atıfta bulunarak "Gök gürültüsü günü" anlamına gelir. Fransızlar buna "Jüpiter'in günü" anlamına gelen Jeudi der.

Friday[648] (Cuma), Venüs'ün İskandinav karşılığı olan Fria'nın adını alır. Almanca adı, aynı türetme ve anlama sahip Freitag'dır. Fransızlar bugüne "Venüs'ün günü" anlamına gelen Vendredi der.

Saturday[649] (Cumartesi), Latince'den gelir ve "Satürn'ün günü" anlamına gelir. Bu nedenle, haftanın günleri[650] , isimleriyle

646 Wednesday, Çarşamba haftanın dördüncü günü, Eski İngilizce wodnesdæg "Woden's day", Latince dies Mercurii "Merkür günü"nün Almanca'dan ödünç alınan çevirisi (Eski İskandinav Oðinsdagr, İsveç Onsdag, Eski Frizce Wonsdei, Orta Hollandalı Wudensdach ile karşılaştırın). Odin tabanlı isim Almanca'da (Eski Yüksek Almanca mittwocha'dan mittwoch, kelimenin tam anlamıyla "hafta ortası"), muhtemelen Yunan misyonerlerinden saf bir dini (yani astrolojik olmayan) bir haftayı benimsemiş görünen Gotik'in etkisiyle. (*Online Etymology Dictionary*)

647 Thursday, Perşembe haftanın beşinci günü, Eski İngilizce þurresdæg, kelimenin tam anlamıyla "Thor'un günü", Þunre'den, Þunor "Thor"un tam hali; Proto-Germen * *thonaras daga*'dan (Kaynak ayrıca Eski Frizce *thunresdei*, Orta Hollandalı *donresdach*, Hollandalı *donderdag*, Eski Yüksek Alman *Donares tag*, Alman *Donnerstag*, Danimarkalı ve İsveçli *Torsdag*) Roma Jüpiter'i Germen Thor ile özdeşleştirildi. (*Online Etymology Dictionary*)

648 Friday, Cuma haftanın altıncı günü, Eski İngiliz frigedæg Frige'den "Friday, Frigga'ın günü", *Frigu'nun tam hali, Germen evlilik aşk tanrıçası. Eski İskandinav *frijadagr*, Eski Frizce *frigendei*, Orta Hollandaca *vridach*, Hollandaca *vrijdag*, Almanca *Freitag* (*Online Etymology Dictionary*)

649 Saturday, Cumartesi haftanın yedinci veya son günü, Eski İngilizce sæterdæg, sæternesdæg, kelimenin tam anlamıyla "Satürn gezegeninin günü". Latince Saturni dies. Latince kelimenin kendisi, "Cronus'un günü" olan Yunanca kronou hēmera'dan alıntıdır. (*Online Etymology Dictionary*)

650 Her ne kadar batı kültürleri haftanın günlerini birer tanrı olarak kabul ettikleri yedi gezegene atfetmelerine rağmen, Yahudi, Arap ve İran gibi doğu kültürlerinde genel olarak haftanın yedi gününü birinci gün, ikinci gün diye devam ederek sayısal olarak adlandırı-

olduğu kadar gezegen işaretleriyle de belirtilebilir.

☉	Güneş	Sunday, Pazar	♀	Venüs	Thursday, Perşembe
☾	Ay	Monday, Pazartesi	♃	Jüpiter	Friday, Cuma
☿	Merkür	Tuesday, Salı	♄	Satürn	Saturday, Cumartesi
♂	Mars	Wednesday, Çarşamba			

Böylece sadece Ay'ın gizemli değişimleri ve gezegenlerin sayısı değil, ama aynı zamanda dini bayramlarının sayısı ve düzeni ve tüm antik dönem tapınma sistemi, ayrılmaz bir şekilde ve astronomik olarak yedi sayısıyla ve "evreleri kutsal günlerini belirleyen ve tayin eden Ay ile bağlantılıydı"[651]. Bu nedenle, bu

lırlar. Türkiye Türkçesinde ise günlerin anlamı genel olarak biraz Farsçadan biraz Arapçadan alıntı yapılır. Şamba / Şembe: İbranice şabbat "dinlenme günü" kelimesi Farsçaya şabbâ(t) / şanba ~ şenbe ~ şenbih şeklinde geçer. Kelime Farsçadan Türkçeye geçerken n/m değişmesi ile şembe şeklini, ve kalınlık/incelik uyumu ile de şamba şeklini alır. Haftanın dördüncü gününün adı olan çarşamba kelimesinde kalın şekli olan şamba şeklinde, haftanın beşinci gününün adı olan perşembe kelimesinde de ince şekli olan şembe şeklinde kullanılır. **Pazar**: Far. Bâzâr "sebze, meyve ve başka nesnelerin satılıp alındığı alışveriş yeri" anlamına gelen "bâzâr" ibaresinden alınmış olmalıdır. **Pazar ertesi** "Pazardan sonraki (gün) anlamına gelir. **Salı**: Arapça yevme's-salîs, yevme's-selâse "üçüncü gün" ibaresinden Türkçeye salî/salı şeklinde geçtiği bilim çevrelerince kabul görür. **Çarşamba**: Far. "چهارشنبه, čâhâršanbe" Çahâr şenbe'den alır. Anlamı "dördüncü gün"dür. Farsça çar ~ çahar kelimesi "dört (4)" rakamını ifade eder. Şenbe ise "gün" anlamına gelen ve Türkçede şamba ve şembe şekillerinde kullanılan bir kelimedir. Perşembe: Far. "پنجشنبه, panjšanbe" Penç şenbe'den alır. Anlamı "beşinci gün' dür. Farsça "penç" kelimesi "beş (5)" rakamını ifade eder. Kelime Türkçeye penç/per şeklinde geçer. Şenbe ise "gün" anlamına gelen ve Türkçede şamba ~ şembe şekillerinde kullanılan bir kelimedir. **Cuma**: (Ar. Cum'a. cem olma, toplanma, bir araya gelme (günü) karşılığındadır. **Cumartesi**: Cum'a ertesi. "Erte" kelimesi Türkçede "sonra" anlamına gelen bir kelimedir. Cuma ertesi Cuma'dan sonraki (gün) anlamına gelir. *Sertkaya, Osman Fikri - Haftanın Gün İsimleri ve Etimolojileri Üzerine, Türk Dili Dil ve Edebiyat Dergisi, Nisan 2021 Cilt 70 Sayı 832, s. 10-16; (Wikipedia,* Names of the days of the week*)*

651 "Ay'ın görünür hali, takvim ayından farklı olarak, tüm çağlarda ve ülkelerde dini bayramların düzenlenmesinde genellikle kabul edilir, tıpkı şimdi dikkate değer derecede dini yılı yöneten Yahudi ve Hristiyanların Fısıh veya Paskalya'yı belirlemelerinde olduğu gibi." *Cicero's Tusculan Disputations, by Cicero, Marcus Tullius; by, Andrew P. Peabody (1886) Kitap I Bölüm 28, s. 50 ve aynı sayfada dipnot I;* İslam dininde de Ramazan ve Kurban bayramları benzer yöntemle belirlenir. çn.

sayının antik çağın tüm ulusları tarafından özel bir saygı görmesi ya da hayal güçlerinin ona gizemli ve büyülü erdemler giydirmiş olması şaşırtıcı değildir. Yedi sayısına duyulan bu hürmet, gök cisimlerine duyulan tapınma kadar geniş bir alana yayıldı. Ay'a tüm ülkelerde aynı şekilde tapılır ve tüm hareketleri, özellikle de haftalık evreleri batıl inançlara dayalı bir hürmetle gözlemlenirdi. Böylece, benzer nedenlerden ötürü, yedi sayısı birbiriyle hiç ilişkisi olmayan uluslar tarafından da kutsal kabul edildi, bu fikir ortak astronomik nedenlerden kendiliğinden gelişti.

"Yedi" Kelimesi

Yedi kelimesinin anlamı, sadece zamanın ayın evreleri tarafından belirlenen dönemlere bölünmesinin ay kökenli olduğunu değil, aynı zamanda sayının kendisine bağlı fikirlerin yaygınlığını ve benzerliğini de gösterir. İbranice kelime, tam anlamıyla "שבעה" nikud[652] hali ile "שִׁבְעָה" şiva veya şiba[653], yedi, doluluk veya tamamlanma anlamına gelir. Saksonca (söven), Farsça (hapta/hafta)[654], Assurca (shaw'a, shaawaa), Arapça (سَبْعَة, sab'a), Fenike'de (XOƎW, šb't) ve Akadça (𒊹, sebe), Sanskritçe (सप्त, sapta), Kaldea'da (şavv'a, şov-aah) ve benzer dillerde[655] yedi kelimesi aynı anlama gelir ve şüphe götürmez bir biçimde yedi günü

652 Nikud İbranice yazımda bir kelimenin telaffuz farklılıklarından kaynaklanan olası karmaşıklığı gidermek için sesli harfleri gösteren diyakritik, fonetik işaretlerdir. (*Vikipedi,* Nikud)

653 1."שבעה", Proto-Kenaan dilinden *šab'at, Proto-Kuzeybatı Sami dilinden *šab'atu, Proto-Semitik *šab'atum'dan. Fenike dilindeki XOƎW (šb't) ve Arapça سَبْعَة (sab'a) kelimelerini karşılaştırın. (*Wiktionary*, שבעה)

2. Daniel 3:19 "שִׁבְעָה" okunuşu şiba(h) veya şeba *(Bible Hub)*

3. Etimolojide b ve v harfleri geçişkendir. Barrel, varil; Bulgaristan, Yun. Βούλγαρος [Voúlgaros]; baptism, vaftiz; John the Baptist, Vaftizci Yahya. İbranicede "ב" b, "ב" v diye okunur. çn.

4. Şiva kelimesi, bu dönemin yedi günlük uzunluğuna atıfta bulunan İbranice şiv'ah (İbr. שבעה, İng. "seven", Alm. "sieben", Sans. "sapta", PIE **septm*) kelimesinden gelir. (*Wikipedia,* Shiva Judaism)

654 Etimoljide p ve f harfleri geçişkendir. Pesah, Fısıh; Persian, Farsi;

655 *Academic Dictionaries and Encyclopedias* - List of numbers in various languages

"dolduran" veya "tamamlayan" Ay'ı ifade eder. "Doldu, dolu" veya "tamamlandı" anlamına gelen bir kelimenin, Ay'ın dolu bir aya yani dolunaya ulaşması gereken zamanı işaret ettiğini görmek ve bunu kabul etmek kolaydır. O zamanlardan önce Ay'ın giderek büyümesi boyut ve ışık olarak tanımlanırdı, ama şimdi doldu ya da tamamlandı denmeye başlandı ve böylece, benzer şekilde, aynı sözcük zaman içinde, Ay'ın yedi bölümlü evrelerinin olgunluğa eriştiği her bir dönemi belirtmek için de kullanıldı.

"Yedi" İşaretinin Çizimi

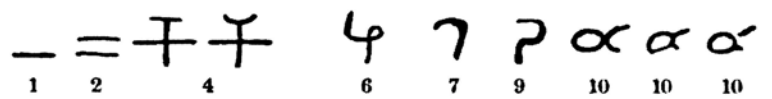
Bizim rakamlarımız olan 1, 2, 3, 4, vs. Arap rakamları olarak adlandırılır, çünkü onları Hindistan'dan aldıkları düşünülen Araplardan alırız.[656] Gerçek kökenleri oldukça eski zamanların loş ışığında kaybolur. Bununla birlikte, burç ve gezegen işaretleri gibi, bunların da başlangıçta hiyeroglif olmaları muhtemeldir.

Hiyeratik ve Enkoriyal sayılar

Wilkinson, J. G., Sir - The Manners and Customs of the Ancient Egyptians in three volumes Vol II (1878), Plate XVI, s. 493

656 *Wilkinson, J. G., Sir - The Manners and Customs of the Ancient Egyptians in three volumes Vol II (1878), s. 490 "Mystic Numbers"*

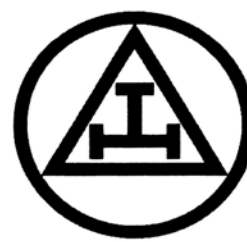
M.Ö. II. yy. Hindistan'da Nana Ghat tepesindeki mağarada bulunan bazı yazıtlardaki sayı işaretleri

Smith, D. E. and Karpinski, L. C. - The Hindu-Arabic Numerals (1911), s. 23

Şimdi, Ay her yedinci günde yeni bir aşamaya geçtiğinde, yörüngesinin sadece dörtte birini kat ettiğinden, doğal olarak "yedi" kelimesini temsil eden hiyeroglifin, eski yazı yöntemiyle uyum içinde, "bir dik açı, 90° veya bir dairenin dörtte biri" olmasını bekleyebiliriz. Ve gerçekten de öyle olduğunu görürüz, sadece simgesel anlamı kaybolduktan ve sadece keyfi anlamı korunduktan sonra, çağlar boyunca sürekli kullanımdan zorunlu olarak kaynaklanacak kadar küçük bir değişiklikle. Örnek olarak, bu (𓇋) orijinal hiyeroglif olsun, ayın çeyrek dönüşünü, 90°'lik bir süreyi ifade etsin ve ayın evrelerinden biri olan şiba'yı (yedi) doldurduğunu veya tamamladığını göstersin. (𓇋)'den 7'ye olan değişim çok azdır; iki mükemmel düz çizginin birleşimiyle doğru bir dik açıyı hızlı bir şekilde ve aletsiz yapmanın zorluğunun doğal bir sonucudur, çizgilerin hafifçe kavisli hale gelmesi ise sadece karaktere daha bitmiş ve zarif bir görünüm verme eğilimindedir.

Üçlü Tau

Bu simge Amerikan Masonluğunda benimsenmedi, ancak her ikisi de Tanrı'nın simgesi olan bir üçgen ve dairenin ortasına yerleştirilen bu simge, "tüm simgelerin simgesi" ve "Royal Arch Masonluğunun büyük simgesi" olarak adlandırılacak kadar büyük saygı gördüğü İngiltere'de uygulandığı şekliyle Royal Arch'ın mücevherini oluşturur.

Royal Arch

Bu simgenin orijinal anlamı çeşitli şekillerde açıklanmıştır. Bazıları bunun Kudüs Tapınağı'nın baş harfleri olan T. H. (Templum Hierosolymoe) harfleri olduğunu düşünür; ancak bir simge olarak tau haçı Kudüs Tapınağı'ndan çok daha eski olduğundan, bu doğru olamaz; ayrıca bu çözüm için T. H. harflerinin "Templum Hierosolymoe, Kutsal Süleyman'ın Tapınağı" kelimelerini temsil ettiğinden başka bir kanıt da sunulmaz. Harflerin sadece "Thrice Holy" (üç defa kutsal), "Hiram Tyrian" (Sur'lu Hiram) ya da T. H. ya da H. T. harflerinin baş harfleri olabileceği başka herhangi bir şeyin adı olduğu sonucuna da varabiliriz. Simgenin gerçekten üç tau haçının birleşmesinden değil de T ve H harflerinden oluştuğunu gösteren herhangi bir kanıt da yoktur. Diğerleri bunun Baba ve Oğul'un mistik birliğinin bir sembolü olduğunu, H'nin Yehova'yı, T'nin ya da haçın ise Oğul'u simgelediğini söyler. "Moore's Magazine"deki bir yazar, dahice bunun üç T-cetvelinin bir temsili olduğunu ve üç Eski Büyük Üstadın üç mücevherini ima ettiğini söyler.[657] Ancak bu çözümler de herhangi bir kanıt olmaksızın öne sürülürken, tau haçının bir simge olarak Hıristiyanlık döneminden öncesine ait olduğu gerçeği, bunlardan birini etkili bir şekilde ortadan kaldırır. Ayrıca bunun

657 "(⊤) Üçlü Tau, beş çizgiden veya bazılarının açıkladığı gibi üç T haçından oluşan bir şekildir; ama ben daha çok üç T cedveli fikrine meyledeceğim; bu açıklama, eski masonluğun diğer sembollerine göre daha iyi; ve kısmen ilk üç Büyük Üstadın üç mücevherine atıfta bulunur." *Moore, C.W. - The Freemasons Monthly Magazine (1844) Vol III, s. 299*; "Üçlü Tau, İngiliz sistemine aittir ve muhtemelen meşru bir simgedir. Mısırlılar tarafından gücü ifade eden kutsal bir sembol olarak kabul edildi ve belirli durumlarda asa olarak kullanıldı. Muhtemelen orijinali hükümdar asası (scepter) , piskopos asası (crozier) , sihirbaz çubuğu (wand) gibi değneklere karşılık gelir. Bazen güçlü haç, bazen de ise kulplu haç olarak adlandırılır." *Moore, C.W. - The Freemasons Monthly Magazine (1844) Vol III, s. 299 dipnot;* daha ilginci Robert Hewitt Brown'u desteleyen üçlü taunun astronomi ile ilişkili anlattıkları "The Freemasons Monthly Magazine (1850) Vol IX" sayfa 224'de karşımıza çıkar. "Son zamanlarda Doğu'dan dönen İngiltere'den Henry Melville Kardeş'in, bazı eski doğu kayıtlarından -bir daire içinde gösterildiği gibi (üçlü tau'yu) -nereden elde edildiğini keşfettiği belirtiliyor. Bunun astronomik bir Anahtar olduğunu ve onun kullanımıyla Mısır, Hindistan vb.'nin tüm garip insanlaştırılan figürlerinin anlamını açıklayabileceğini ve tüm kutsal eski kayıtlarda astronomik hikâyenin ne olduğuna işaret edebileceğini söylüyor. Daire içindeki çift üçgeni daha önemli buluyor; ve onun yardımıyla bazı önemli astronomik gelişmeleri sunmayı umuyor." *Moore, C.W. - The Freemasons Monthly Magazine (1850) Vol IX, s. 224*

Üçlü Tau

Hiram ve Tyre (Sur) olarak birlikte bir monogram[658] olduğu da söylenmiştir ve bazıları da bunun sadece kutsal ismin Yahudi kısaltmalarından biri olan İbranice şin "ש"harfinin bir modifikasyonu olduğunu iddia eder. Oliver, Royal Arch mücevherindeki daire ve üçgenle olan bağlantısından hareketle, kutsal ismin sonsuz yaşamın yaratıcısı olarak temsil edilmesinin amaçlandığını düşünür.[659]

Aynı itiraz bu varsayımlara da yapılabilir: Mısır'daki anıtlar ve hiyeroglifler tau haçının Hiram döneminden önce de bir simge olarak kullanıldığını gösterirken, yazarları tarafından bunları destekleyecek hiçbir kanıt ileri sürülmez. Dr. Mackey, bu kadar çok varsayım arasında kendi varsayımını sunmakta tereddüt etmediğini belirtir ve şöyle devam eder:

> *Peygamber Hezekiel, tau ya da tau haçından, günahlarından dolayı duydukları üzüntü nedeniyle kurtarılacak olanları, putperest olarak öldürülecek olanlardan ayıran bir işaret olarak bahseder [660], bu bir işaretti ya da uygun bir ayrım alâmetiydi, ve bunu ima etmesi nedeniyle, üçlü tau'nun Royal Arch derecesinde, Tanrı'nın gerçek adını bilen ve ona ibadet edenleri, bu yüce gizemden habersiz olanlardan ayıran ve belirleyen bir işaret olarak kullanılacağını varsayabiliriz.[661]*

658 Monogram, bir sembol oluşturmak için iki veya daha fazla harfin veya diğer grafiklerin üst üste binmesi veya birleştirilmesiyle yapılan bir motif.

659 *Oliver, George - A Dictionary of Symbolical Masonry (1853), s. 357, "Tau Cross"*

660 Hezekiel 9:4 "‹‹Yeruşalim Kentinin içinden geç, orada yapılan iğrenç şeylerden ötürü dövünüp ağlayanların alınlarına işaret koy›› dedi." 9:6 "‹‹Yaşlıyı, genci, genç kızı, kadını, çocukları öldürün. Yalnız alınlarında işaret olanlara dokunmayın..." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 1026;* İbranice metinde işaret kelimesi "תָּו" tav olarak geçer. çn.

661 *Mackey, Albert G. - A Lexicon of Freemasonry (1872), s. 502; Mackey, Albert G. - An Encyclopaedia of Freemasonry and It's Kindred Sciences (1884), s. 832, "Triple Tau"*

Bu gerçeğe çok daha yakındır, ancak sonuçta simgenin anlamının ya da kökeninin herhangi bir açıklaması değildir. Bu sadece, Royal Arch derecesi tarafından kendi ruhuna uygun olarak benimsenmiş olmasının nedenine dair bir öneridir. Dr. Mackey, Hezekiel'in neden ondan bir yaşam ve kurtuluş simgesi olarak söz ettiği konusunda bizi karanlıkta bırakır:

> *İngiliz Royal Arch Dersleri, "(Tau'ların) kesişmesiyle beş farklı kombinasyonda alınabilecek belirli sayıda açı oluşturur; ve indirgendiğinde, dik açılardaki miktarları, dört elementi ve evrenin küresini temsil eden beş Platonik cisme[662] eşit bulunacaktır." diye anlatır.*

Ancak bu, eğer doğruysa, konuya hiçbir ışık tutmaz. Tau haçı, çeşitli biçimlerde bir simge olarak Mısır'ın eski anıtlarında bulunur ve gerçek anlamını ve bir sembol olarak nasıl kullanılmaya başlandığını keşfetmek için Kral Süleyman döneminden çok önceki bir döneme gitmemiz gerekir.

S. Üçlü Tau'nun kökeni ve anlamı nedir?

C. Üçlü tau, üç kez tekrarlanan ve ortak bir merkezde birleşen tau haçının eski sembolüdür. Tau haçı, aynı zamanda tau olarak da adlandırılan Yunan T (ταυ) harfi ile aynı şekildedir ve eskiden yaşamın bir işareti olarak kabul edilirdi.

662 Platonik cisimlerden ilk olarak Platon tarafından M.Ö. 350 civarında bahsedildi. Evrendeki tüm maddelerin dört elementten oluştuğuna inanılırdı: Hava, Toprak, Su ve Ateş. Her elementin Platonik katılardan birine tekabül ettiğini, beşincisinin ise bir bütün olarak küresel evreni temsil edeceğini düşündü. Platon, Timaus adlı eserinde bu düşüncesini açıklar. bkz. *Archer Hind, R.D. - The Timaeus of Plato (1888), s. 97, 99, 101*; *Jowett, Benjamin - Dialogues of Plato (1892) Vol III, s. 450 - 452*; Bütün kenarları eşit ve yüzeyleri düzgün çokgen olan düzgün katı cisimler şimdiye kadar bilinen 5 tanedir. Tetrahedron, Octahedron, Hexahedron (Küp), Icosahedron, Dodecahedron, karşılığı sırasıyla Ateş, Hava, Toprak, Su, Evren, Üçlü tau karşılığı ise sırası ile 1, 2, 3, 5, 9 dur. Detaylı açıklama için bkz. Ek 1.

Haçın ilk biçimleri

Çeşitli Haçlar

Tau Haçı *Grek Haçı* *Latin ya da Uzun Haç* *Patrik Haçı* *Havari Andreas Haçı*

H üstünde T ve Üçlü Tau

İlk dördü, H üstünde T işaretinin nasıl üçlü tau haline geldiğini gösterir. Beşinci şekil üç tau'yu ayrı ayrı gösterir.

Jones, Bernard E. - Freemasons' Book of the Royal Arch (1969), s. 233

Kutsal bir işaret olarak kabul edilir ve gemi kazasından, savaştan ya da diğer büyük hayati tehlikelerden kaçanların alınlarına ölümden kurtuluşlarının işareti olarak yerleştirilirdi. Bu nedenle Hezekiel'de (9:4,6) tau'dan, hayatta kalacak olan "insanların alınlarına konulan işaret" olarak bahsedilir. Bu simgenin bilinen adı, kökenine ve aynı zamanda neden bir yaşam simgesi olarak seçildiğine dikkat çeker. Tau kelimesi Mısır ya da Kıpti dilinde boğa ya da inek anlamına gelen bir kökten ve eskiden ilkbahar ekinoksunu işaret eden takımyıldızdan gelir. Latince veya Yunanca bir sonek ile bu kelime her iki dilde de bulunur - Taurus (Latince), bir boğa ve Tauros[663] (Yunanca), aynı anlama gelir. Boğa takımyıldızının ve ilkbahar ekinoksunun antik hiyeroglif işareti, bir boğanın yüzünü ve boynuzlarını temsil eden astronomik bir işaret olan boğa "♉" biçimindedir. Artık harflerin eski

663 ταυρός tavrós, boğa; σταυρός stavroz, istavroz, haç

hiyerogliflerden türetildiği ve fonetik yazı biçimi icat edildiğinde, bu harflerin çoğunun orijinal hiyerogliflerin ya da resimlerin temsil etmesi amaçlanan cisimlerin adını koruduğu artık kanıtlanmış kabul edilir.

Boğanın hiyeroglif şekli

Budge, Sir E.A. Wallis - An Egyptian Hieroglyphic Dictionary (1920) in two volumes, Vol I, cxii

Bu hiyeroglifler zaman içinde giderek daha keyfi bir biçim aldılar, öyle ki sonunda orijinal resimle neredeyse tüm benzerliklerini kaybettiler, ancak birçoğu hâlâ aynısını korudu. Böylece bir boğanın yüzünün ve boynuzlarının çizimi sadece bir taslak haline geldi ve astronomik bir işaret olarak bu biçimi "♉" aldı. Bu bile kalıcı olmadı, çünkü harf olarak kullanılmaya başlandıktan sonra, ya dikkatsizlikten ya da yazım kolaylığından, boğanın yüzünü temsil eden daire düz bir çizgi haline geldi. Aynı türden bir değişim, Koç burcunun (Aries) orijinal resminde ya da bir koçun başı ve boynuzlarında da gerçekleşmiş gibi görünür; gerçek resimden, astronomik bir işaret olarak bugünkü şekli olan "♈" şekline dönüşmüştür. Aynı şekilde Boğa da harf olarak kullanılmaya başlandıktan sonra Şekil 3'te gösterildiği gibi değişime uğradı. Bir sonraki değişiklik Şekil 4'te gösterildiği gibi oldu ve son olarak, boynuzların yarım dairesi, daha önce yüzü temsil eden daire gibi, düz bir çizgi haline geldi ve karakter bu "T" şeklini aldı. Bu değişiklikler bir bakışta aşağıdaki gibi gösterilebilir:

Taurus (boğa) ve tau haçı

Bunlardan ilki, bir boğanın başının ve boynuzlarının orijinal hiyeroglif resmidir; ikincisi Boğa burcunun astronomik işaretidir ve bu haliyle astronomik amaçlar için, muhtemelen daha sonra harf olarak kullanılmasına kıyasla çok nadiren kullanıldığı için bu şeklini korumuştur; üçüncüsü, alfabetik olarak kullanılmaya başladıktan sonra ikincinin dördüncüye geçişini gösterir ve Yunanca tau harfinin bir şeklidir; sonuncusu, tau haçıyla aynı olan Yunan ve Roma büyük tau harfidir.[664]

Görüleceği gibi, tüm bu karakterlerin ortak adı, bir boğanın başının ve boynuzlarının ilk resimsel anlatımından itibaren ve işaret de dahil olmak üzere, boğa ya da inek anlamına gelen tau'dur. Çünkü gerçek isim tau'dur, Latince'deki "us" ve Yunanca'daki "os" bu dillerin olağan son ek özelliklerinden başka bir şey değildir. Rawlinson'a göre, "T" harfinin Fenike dilindeki adı da tau'dur, ancak bu dilde "ekmek" anlamına gelir.[665] Ancak ekmek besleyici ve "yaşamın direği"[666] olduğu için, bu kelime Mısır dilindeki "hayat veren" ile eşdeğerdir. Fenike dilindeki ekmek sözcüğünün gerçek anlamı ve mecazi manası böylece hemen ortaya çıkar; mecazi anlamının yanı sıra çift anlamı da olabilir. Mısır dilinde bile bu sözcük tarımı ve ekmeğin yapıldığı tahılın yetiştirilmesini çağrıştıran bir anlama sahiptir, çünkü Kıptice "ταγρ-ος" [taur-os] sözcüğü boğa, athor "ⲁⲑⲱⲣ" fiili ise ise pulluk, saban sürmek anlamına gelir diğer bir anlamı da o dönemde Boğa burcunda olan Mart ayıdır.[667]

664 Her ne kadar Taurus'dan tau'ya geliş çarpıcı olmakla birlikte, A harfinin Fenike alfabesinde Boğa olduğudur. Yukarıdaki resmin 3 no.lu şekli Fenikelilerin wav harfini anımsatır. Fenikelilerde tav ya da tau daha ziyade artı ya da çapraz olarak gösterilir. Fenike ya da İbrani alfabesinde ki ilk ve son harfleri olan Alef ve Tav'dan yola çıkarsak ve Kutsal Kitap son bölümü olan Vahiy 1:8, 21:6 ve 22:13 deki gibi "Alfa ve Omega Benim", "Alfa ve Omega, başlangıç ve son Benim" ya da "Alfa ve Omega'yım, başlangıç ve son, ilk ve son" döngü içinde aynıdır. Not: Etimolojide u ve v harfleri geçişkendir, dolayısıyla tau ve tav aynıdır. çn.

665 T*he History of Herodotus trans. by George Rawlinson (1862) in four Volumes Vol III, Book V Chapter 58 "Greek Letters from Phoenicia", s. 215 dipnot 1 Tablo*

666 "staff of life" Kutsal Kitap (KJV) Leviler 26:26, Hezekiel 4:16 de "staff of bread" olarak geçer (ekmeğinizin kaynağı, ekmeğinizi temini)

667 athor'un plow ya da plough karşılığı bulunamadı. çn.

Boğa takımyıldızı eski zamanlarda ilkbahar ekinoksundaydı ve Mısırlılar tarafından (daha önce tam olarak açıklanan nedenlerden dolayı) hayata sürekli dönüşün simgesi olarak görülürdü; Boğa burcu ve dolayısıyla tau haçı böylece ilkbahar ekinoksunun ve ölümsüzlüğün anlamlı sembolü haline geldi. Harf ya da sembol, kendisiyle bağlantılı mitolojiyle birlikte, belki de dolaylı olarak Fenikeliler aracılığıyla Yunanlılar tarafından benimsendi, çünkü Yunanlılar harflerin bir Fenikeli olan Kadmos[668] tarafından öğretilmiş olduğunu iddia ederler. Yukarıda anlatılanlar muhtemelen tau harfinin kökeni ve ona verilen özel anlamdır.

Rawlinson'un "Herodotus"da yazdığı dipnotlarda şöyle der,[669]

Yunanlıların harflerini doğrudan Fenikelilerden almış olmaları pek çok açıdan mümkündür, neden olarak Yunan alfabesi (özellikle arkaik biçiminde) ile Fenike alfabesi arasındaki neredeyse aynıya yakın benzerlik görülür. Birinin diğerinden kopyalandığı açıktır. Sami dillerinde, başlangıçta temsil etmeleri amaçlanan nesneleri ifade eden, ancak Yunancada hiçbir anlamı olmayan harflerin isimleri, Samilerin alfabenin yaratıcısı, Yunanlıların ise onu kopyalayanlar olduğunu kanıtlar. İlk Yunan alfabesindeki

---

Plow ya da plough (saban ya da pullukla toprağı sürmek, yarmak) Kutsal Kitap'ta (KJV) Luka 9:62' de geçer. Grek. "ἄροτρον", Kıptik olarak Luka 9:62'da "ϩⲃⲃⲉ" olarak geçer. Bohairik lehçesi Kıptik : ϩⲉⲃⲓ (hebi), Sahidik lehçesi Kıptik : ϩⲃⲃⲉ (hbbe) karşılığı İngilizcede plough dur. (*Wiktionary*, hb).

Metinde geçen kelime "ⲁⲑⲱⲣ, athōr" ise, Kıptik Bohairik lehçesi (Aşağı Mısır, kuzey) ya da Kıptik Sahidic lehçesinde (Yukarı Mısır, güney) Hathor'un karşılığı "ϩⲁⲑⲱⲣ, hathōr" olarak ifade edilir; ayrıca Bohairik lehçede "ⲧⲁⲑⲱⲣ [tathōr]" bir anlamı Mısır'ın neşe, aşk ve annelik tanrıçası Hathor ve diğer anlamı da Mart ayıdır. (*Wiktionary,* ⲁⲑⲱⲣ). Hathor'un annelikten yaşam olarak ve o dönemde Boğa burcunda olan Mart ayının yaşamın uyanışından yola çıkarsak bir bağlantı kurabiliriz. çn.

668 Yunan mitolojisinde, Kadmos, Yun. Κάδμος, Kádmos, efsanevi Boeotia'daki Thebai (İstefe) şehrinin kurucusuydu ve Fenikeliydi. Perseus ve Bellerophon'la birlikte ilk Yunan kahramanıydı ve Herakles'ten önceki en büyük kahraman ve canavar avcısıydı. Yaygın olarak Fenike prensi olduğu belirtilir, kral Agenor'un ve kraliçe Sur'lu Telephassa'nın oğluydu, kardeşi Phoenix, Cilix ve Europa idi. (*Wikipedia*, Cadmus)

669 *The History of Herodotus trans. By George Rawlinson (1862) in four Volumes Vol III, Book V Chapter 58 "Greek Letters from Phoenicia", s. 215 dipnot 1, 2, 3, 4, 5*

harflerin atılması da aynı şeyi kanıtlar. Bunlar, Fenike ve İbranicede kendilerine ait olan yere sahip oldukları rakamlarda çok açık bir şekilde bulunur.

Başka bir deyişle, harflerin isimlerinin Yunanca değil Fenike diline ait olduğunu ve bu nedenle Yunanlıların harfleri doğrudan Fenikelilerden almış olmaları gerektiğini savunur. Bunu, harflerin isimleriyle birlikte verdiği tabloyla kesin olarak gösterir. Ancak bu isim listesi, Fenikelilerin harfleri kendilerinin icat etmediklerini, sadece kullanmaya başladıklarında isimlerini kendi dillerine çevirdiklerini kesin olarak kanıtlar.

Yunan harf adları ile Fenike harf adlarının karşılaştırması
The History of Herodotus trans. by George Rawlinson (1862) in four Volumes Vol III, s. 215

Çevrilen isimler aşağıdaki gibidir:

A	*bull (boğa)*	*H*	*paling (çit)*	*Ξ*	*prop (pervane)*
B	*tent (çadır)*	*Θ*	*serpent (yılan)*	*O*	*eye (göz)*
Γ	*camel (deve)*	*I*	*hand (el)*	*Π*	*mouth (ağız)*
Δ	*door (kapı)*	*K*	*hollow of a hand (avuç içi)*	*P*	*ax (balta)*
E	*window*	*Λ*	*prick-stick (sopa)*	*Q*	*head (baş)*
F	*hook (kanca)*	*M*	*water (su)*	*Σ*	*tooth (diş)*
Z	*lance (mızrak)*	*N*	*fish (balık)*	*T*	*bread (ekmek)*

Fenikelilerin denizci bir ulus olduğu kesindir. Karakterleri tamamen ticariydi ve denizcilikle uğraşmalarıyla tüm antik çağların en bilinen insanlarıydılar. Harfleri icat etmiş olsalardı, harflerin temsil edeceği nesneler kesinlikle denizcilik ve ticaretle ilgili olurdu. Gemiler, tekneler, yelkenler, halatlar, dümenler, çapalar, zincirler, kürekler ve bu tür nesneler bulmayı beklerdik. Ancak bunların hiçbiri görülmez; tam tersine, nesnelerin hepsi kırsal ya da tarımsal niteliktedir ve bu uğraşlarla uğraşan bir halkın - saban sürmek için boğa kullanan ve ticari girişimleri denizde gemilerle yürütülmeyen bir halkın - göstergesidir.

Deve hariç bu "nesnelerin" her birinin Mısırlıların hiyeroglif resimleri arasında bolca bulunması ve bugün bile anıtlarında ve heykellerinde bulduğumuz gibi, tüm yazılı yazıtlarında günlük ve yaygın olarak kullanılmış olması da bir başka önemli ve neredeyse kesin gerçektir. Bu durum başka hiçbir antik halk için geçerli değildir, ve gemileri ve ticaretleri nedeniyle Mısırlılarla sık sık temas halinde olan Fenikelilerin bu harfleri onlardan ödünç aldıkları ya da Mısır hiyerogliflerinden türettikleri sonucuna varmak kaçınılmazdır. Doğal olarak ve neredeyse tabii ki hiyerogliflerde temsil edilen çeşitli nesnelerin ve hayvanların isimlerini kendi Fenike dillerine çevirdiler. Yunanlılar Fenikelilerden ödünç aldıkları sırada bunu yapmadılar, çünkü muhtemelen hiyeroglifler onlara ulaştığında daha keyfi bir biçim almıştı ve böyle bir çeviriyi imkânsız değilse bile tamamen gereksiz kılacak kadar orijinal resimlerden uzaklaşmışlardı.

Yaratıcılıkları ve becerileriyle öne çıkan bir halk olan Fenikelilerin Mısır yöntemini büyük ölçüde geliştirdikleri ve hiyerogliflerı daha katı bir alfabetik ve keyfi biçime ve kullanıma indirgedikleri kesin olmasa da kuvvetle muhtemeldir; ancak harflerin orijinallerinin isimleriyle birlikte ilk olarak Mısır'dan geldiği de bir o kadar kesindir. Fenikelilerin harflerle yazı yazma sanatında kaydettikleri ilerlemeler, hiç kuşkusuz, Mısırlıların bu yönde ilerlemelerini engelleyen bazı dini yükümlülüklerden muaf ol-

malarından olduğu kadar, bilimsel uğraşlar için kendi karakteristik yaratıcılıkları ve ulusal yeteneklerinden de kaynaklanır.

Tau harfini oluşturmamıza bir itiraz olarak, Fenike ve İbrani alfabelerinde "𐤀 ve א" şeklinde olan "A" harfinin boğa anlamına gelen "alef" olarak adlandırıldığı ileri sürülebilir.[670] Yunanlılar da Fenikelilerin ismini benimseyerek "A" harfine alfa dediler. Bu kitabın orijinal yazarı olan R. H. Brown da, yukarıda anlatılan varsayımlar arasında kendi varsayımlarını da öne sürer ve A sesinin Mısır hiyerogliflerinde tau haçı ile nasıl temsil edildiğini açıklamaya devam eder.

Dolayısıyla, Fenike alfabesindeki A harfinin boğa olarak adlandırılması, Mısır tau haçının da benzer bir anlamı olan bir isme sahip olduğunu ve bunun sadece bir boğayı değil, özellikle Apis[671] adlı kutsal boğayı temsil ettiğini gösterir; Mısır sistemine göre, hiyeroglifin bir harf olarak kullanılması temsil edilen nesnenin adının ilk sesini takip ettiği için, ona A harfinin sesi verilir.[672]

---

670 אלף Proto-Semitik *ʔalp-'ten ("bin; sığır"). (esas olarak çoğul) belirli sayıda sığır, (10 baş sığır, 10 büyük baş gibi), sürü halinde yaşayan hayvan (*Wiktionary*, אלף) (İng. calf, Alm. Kalb)

671 Serapis (Koini Grek. Σέραπις) veya Sarapis (Σάραπις, aslen Demotik: wsjr-ḥp, "Osiris-Apis") veya Sorapis (Koini Grek. Σόραπις) bir Yunan-Mısır tanrısıdır. Serapis, Roma İmparatorluğu döneminde popülaritesini artırmaya devam etti ve genellikle Mısır dışındaki tapınaklarda İsis'in eşi olarak Osiris'in yerini aldı. (*Wikipedia,* Serapis)

672 "Champollion, karakterlerin heceleri değil harfleri temsil ettiğini ve oval çerçevelerde yani kartuşlarda olduğu gibi fonetik olarak da kullanıldığını gösterdi. Ona göre, Mısırlılar bir sesi temsil etmek istediklerinde, konuşma dilinde adı bu sesle başlayan bir nesnenin resmini örnek olarak aldılar. Hatta Clemens'in ilk yöntemi, bu ilk harflerle kastedilen ilk unsurlar aracılığıyla taklit etme olarak nitelendirdiği düşünülmüştür. Karakterler ile bu karakterlerin temsil ettiği nesnelerin Kıpti adlarının ilk harfleri arasında kuşkusuz bazı dikkat çekici tesadüfler vardır. Böylece bir kartal A anlamına gelir ve Kıpti adı Ahom'dur; bir su bitkisinin yaprağı, Coptic Achi, aynı harfi temsil eder; L için bir aslan, Kıpti Laho; M, Moulad için bir baykuş; H, Hahe için düğümlü bir kordon. Bu, tahsisin nedeni olabilir, ancak fonetik alfabenin tamamında taşınamaz. Bildiğimiz gibi Kıpti dili, A'nın bir kol, OU'nun bir tavuk, B'nin bir bacak veya K'nin bir patera ile gösterilmesi için hiçbir nedene sahip değildir. Kanıtlar bu şekilde kusurlu kalırken, sadece bunun resimsel kullanımdan fonetik kullanıma geçişi açıklamanın kolay bir yolu olduğunu söyleyebiliriz." *Kenrick, John - Ancient Egypt under the Pharaohs (1852) Vol I, s. 256-257*

	ANIMALS.		
5		——	Apis Bull, sacred bull.

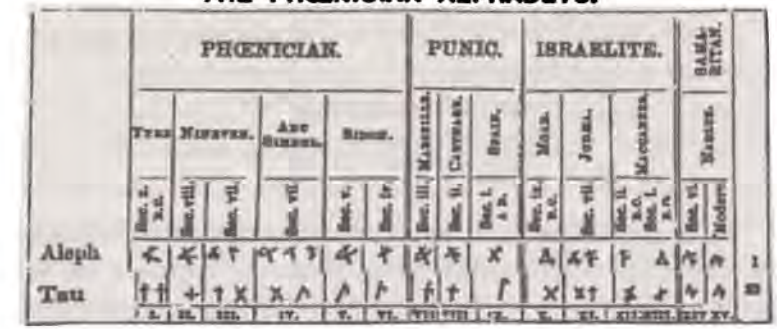
Kutsal boğanın hiyeroglif şekli
Budge, Sir E.A. Wallis - An Egyptian Hieroglyphic Dictionary (1920) in two volumes, Vol I, cviii

Bu aynı zamanda Mısır'daki tau haçının ilkbahar ekinoksuna ve üzerindeki boğa takımyıldızına gönderme yaptığını, bu nedenle de yaşamın ve yaşama dönüşün bir simgesi olduğunu gösterir. Apis, Mısırlıların Güneş-Tanrı Osiris'e tapındıkları kutsal boğanın simgesel şeklinin adıydı.

Kaldea alfabesinde T harfinin başlangıçta bir boğa tarafından temsil edildiği söylenir. Kadmus alfabesinde "T" harfi bir haçtır ve "A" harfinin Mısır'daki işaretlerinden birine benzer. Şimdi, eğer tüm bu alfabeler aslında Mısır hiyerogliflerinden türetilmişse, bu, isimleri kendi dillerine çeviren ve onları Mısır sistemine göre ve bu isimlerin ilk seslerine göre kullanmaya başlayan diğer ulusların daha önceki alfabeleri arasında "T" ve "A" harflerinin adı ve şekli konusunda var olmasını doğal olarak beklediğimiz türden bir karışıklıktır.

Hiyeroglifik ve Eski Alfabetik Karakterlerin Karşılaştırmalı Tablosu
Kaldean hiyerogliflisinde "T"harfinin boğa olarak gösterilmesi
The Encyclopaedia Britannica, or Dictionary of Arts, Sciences, and General Literature (1842) Vol II Plate XX

Fenike alfabesinde T harfinin " + " ve " × " ve A harfinin " × " olarak kullanımı

Taylor, Isaac - The Alphabet, An Account of the Origin and Development of Letters (1883) Vol I, s. 227

Bu alfabelerin bazılarında A harfi haç şeklini kaybetmesine rağmen boğa ismini korudu, çünkü diğer uluslar tarafından sadece Mısırlılar için kutsal olan Apis isimli özel boğa ile genel olarak bir boğa arasında doğal olarak bir ayrım yapılamazdı.

Diğer alfabelerde hem isim hem de biçim korunabilir, ancak isim başka bir dile çevrildiğinde, harf başka bir sesin sembolü olarak kullanılabilir. Yunanca "Ταῦρος, Tauros" ve Latince "Taurus" da ortak kök olarak tau kelimesi vardır ve bu kelime Mısır veya Kıpti dillerindeki "ⲕⲟ[673], kou", İngilizce "cow, inek" veya "bull, boğa", ya da athor[674] kelimesinden türemiş olabilir.

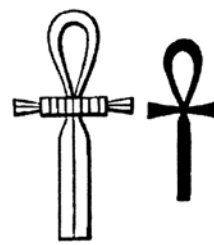
Arapça "ثور , ṯawr", olan boğa kelimesi de açıkça athor ile aynıdır, sadece "a" harfi düşer. Bu gibi değişiklikler boğa hiyeroglif işaretinin bazı dillerde A yerine T sesini temsil etmesine neden olur.

673 *Černý J. - Coptic Etymological Dictionary (1976), s. 51; gu̯ou-, (P.I.E – cow, ox, gaur) [Pokorny Etymon]; De Vartavan, Christian - Ancient Egyptian Words Cognates of Their Equivalents in Proto Indo European and Various Indo-European Languages? (2011) Armenian Egyptology Centre, Yerevan State University, Armenia, s. 29*

674 Esk.İng. "steor", Arm. "tora", İbr. "shor", Ar. "thor", Etiyopya "sor"

Crux Ansata

Bununla birlikte, Antik Mısır'a özgü "sonsuz yaşam simgesi" diğer uluslar tarafından tam haliyle, yani bir harf olarak benimsenmiş gibi görünmez. Sembolik anlamı bir dereceye kadar korunmuş olsa da, şekli kısaltıldı. Mısırlıların sonsuz yaşam sembolü kısaltılmamış haliyle aşağıdaki gibidir ve daha sonraki zamanlarda "Crux Ansata" olarak bilinirdi. Görüleceği üzere, bazen oval bir şekle bürünen bir daire ile çevrelenmiş "tau haçı"ndan başka bir şey değildir. Hiyeroglifin tamamı muhtemelen başlangıçta bir boğanın başının ve boynuzlarının resmiydi, tepesinde güneş küresi vardı, böylece Boğa burcundaki Güneş'i daha doğrudan ve spesifik bir şekilde ifade ederdi.

Crux Ansata, Sonsuz Yaşamın Simgesi (Antik Mısır)
Wilkinson, J. G., Sir - A Popular Account of the Ancient Egyptians Vol I (1854), s. 277

Apis'i bu şekilde temsil etmeye alışıktılar. Bu sembol, önce kutsal bir simge ve son olarak da bir harf ya da hiyeroglif olarak sürekli kullanıldığından, doğal olarak giderek daha gelişigüzel bir biçim alacaktı. Boğanın yüzü ve boynuzları daha önce anlatıldığı gibi yavaş yavaş bir haç şeklini alacak ve tepesindeki güneş küresi mükemmel dairesel formunu biraz kaybedecekti. Böylece tüm hiyeroglif sonunda burada gösterildiği gibi keyfi bir biçim alacaktır. Eğer bu varsayım doğruysa, bu kendine özgü sembolün Mısırlılar arasında neden sonsuz yaşamı ifade ettiğini tam olarak açıklar - hem Wilkinson[675] hem de Kendrick'e[676] göre bunun nedeni henüz belirsizliğini korumuştur.

675 *Wilkinson, J. G., Sir - A Popular Account of the Ancient Egyptians in two volumes of Vol I (1854) Chap. IV, s. 277*

676 *Kenrick, John - Ancient Egypt under the Pharaohs (1852) Vol I, s. 254*

Bu Mısır simgesi daha sonra Crux Ansata, yani "saplı haç" olarak adlandırıldı, çünkü dairenin haçı taşımak için kullanılan bir saptan başka bir şey olmadığı düşünüldü. Aslında, heykellerde sıklıkla bu şekilde taşınırken gösterilir, ancak oldukça sık olarak başka şekilde de gösterilir. Aşağıdaki kesitte, alt ucundan tutulan "yaşam işareti", çifte Hakikat ve Adalet tanrıçasının elinde görülür.

Ra ve Ma (Thmei) figürlerinin bulunduğu bir göğüs zırhı

Wilkinson, J. G., Sir - The Manners and Customs of the Ancient Egyptians in five volumes Vol V (1847) No. 458, s. 28; Wilkinson, J. G., Sir - The Egyptians in the Time of the Pharaohs (1857) W. 97, s. 131; Wilkinson, J. G., Sir - The Manners and Customs of the Ancient Egyptians in three volumes Vol III (1878) No. 547, s. 183

Bazıları tarafından ileri sürülen, bunun bir anahtar olduğu fikri, anıtlardan çok az destek alır ya da hiç destek almaz; bunun yanı sıra, masonik "anahtar" simgesi hakkındaki açıklamamıza eşlik eden çizimden de görüldüğü gibi, Mısır'daki anahtar biçimi tamamen farklıydı.

> *Tau ya da "yaşam sembolü" (Crux Ansata), haç yerine Doğu'daki bazı erken Hıristiyanlar tarafından benimsenen ve Hezekiel'de (9:4,6) sağ olarak korunması gereken "insanların alınlarına konan" "işaret" (tau) olarak bahsedilir. "Büyük Vaha"daki Hıristiyanların eski yazıtlarının başında bu sembol vardır ve Roma'daki bazı anıtlarında da bulunur.*[677]

677 *Wilkinson, J. G., Sir - The Egyptians in the Time of the Pharaohs (1857), s. 131*

Antik çağda bu "+" biçimindeki haç, göklerin dört çeyreğine işaret ettiği ve hem gökyüzü hem de yeryüzü yarımkürelerini kucakladığı için kutsal bir simge olarak kabul edilirdi. Bu nedenle evrenin bir sembolüydü ve doğanın sonsuz yaşamını ve sonsuz sürekliliğini ifade ederdi. Rosicru'cian'lar[678] arasında ışık, filozofun taşının bilgisiydi. Onlar haçın bu biçiminin ışığın sembolü olduğunu da öğrettiler, çünkü formasyonunda her birinde haç sembolünde olan eski Roma harfleri olan LVX Latince "lux", ışık ile aynıdır.[679] Bu güzel kavram onlar tarafından mı icat edildi, yoksa eski kaynaklardan mı türetildiği bilinmez.

Tau haçı, gösterildiği gibi, Mısır'ın kurtuluş ve sonsuz yaşamı ifade eden eski bir sembolüdür. Üç kez tekrarlanan tau haçının bir kombinasyonu olan üçlü tau, bize "içimizde mezardan sağ çıkacak ve asla, asla, ASLA ölmeyecek ölümsüz bir parçamız olduğunu" öğretir.[680]

Astronomik Üçlü Tau

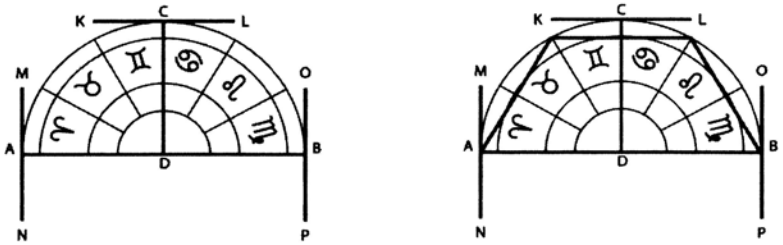
S. Üçlü tau'nun başka astronomik bir anlamı var mı?

A. Vardır, çünkü üzerine kurulduğu geometrik ilkeler analiz edildiğinde, sembolik olarak, üç ana noktası ve diğer birçok astronomik özelliğiyle birlikte Royal Arch'ı temsil ettiği görülecektir. Bunu daha iyi açıklayabilmek için, "çizim tahtası" üzerinde üçlü bir tau çizelim.

678 Rosicru'cians, ros crux, çiy haçı (Lat. ros, İng. dew). Çiy ya da şebnem (Far. شب نم gece nemi), eski kimyacılar tarafından altının en güçlü çözücüsü olarak kabul edildi ve simyada haç, ışık ile eş anlamlıdır, çünkü herhangi bir haç figürü üç LVX (ışık) harfini içerir. Rosicru'cians, asla "rose crux, rose cross" Gül çaprazı ya da gül haçı değildir. *Brewer, E. Cobham - The Dictionary of Phrase & Fable (1922), s. 1076; Hall, Manly P. - Tüm Çağların Gizli Öğretileri (2008), s. 597; Hall, Manly P. - The Secret Teachings of All Ages (1928), s. 182*

679 *Mackey, Albert G. - A Lexicon of Freemasonry (1856) Lux, s. 285*

680 *Thornburgh, G. - Masonic Monitor of the Degrees of Entered Apprentice, Fellow Craft and Master Mason (1909), s. 143-144; Moore, Cornelius - Masonic Voice Review (1855) Vol XII, s. 353; Moore, C.W. - The Freemasons Monthly Magazine Vol XXI (1862), The Acacia, s. 29*

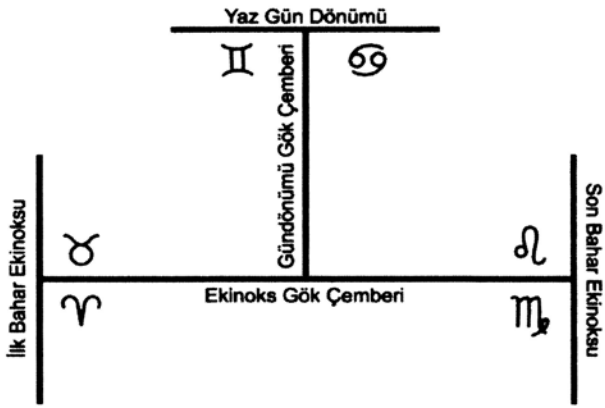

Geometrik Üçlü Tau

İlk olarak, ekinoks gök çemberini temsil eden AB çizgisi çizelim; bunun üzerine çapı AB olan bir yarım daire çizin ve bu kısma A noktasının üst tarafından başlayarak ♈,♉,♊, ♋, ♌, ♍ burçlar kuşağının simgelerini yerleştirin ve Royal Arch'ı ya da Zodyak kemerini oluşturun. Yarım dairenin merkezi D noktasından, dairenin tepe noktası yaz gündönümü noktasını ve ve yengeç dönencesini temsil eden C'ye bir dikme çizin ve CD çizgisini elde edin. C noktasına teğet ve CD çizgisine dik olan ve CD uzunluğunda KL çizgisini çizin. İki paralel çizgi arasındaki daire şeklinde olduğu gibi, ilkbahar ekinoksunu temsil eden A noktasından daireye teğet olacak ve AB çizgisine dik gelecek şekilde yukarıdan aşağı AB'nin yarısı olan AD uzunluğunda MN çizgisini çizin. Aynı işlemi sonbahar ekinoksunu temsil eden B noktasına uygulayın ve OP çizgisini elde edin. AB'nin uçlarındaki doğrular ona diktir ve düzgün çizilmiş bir üçlü tau'da MN, OP ve KL doğrularının hepsi birbirine eşittir ve içlerine çizilebilecek dairenin yarıçapına eşittir. Herhangi bir dairenin yarıçapı uzunluğu ile altı kiriş çizilir ve her bölüm 60°'lik bir yayın kirişidir. Bu nedenle, KL çizgisinin, dik CD ile her biri 30°'yi veya her biri Zodyak'ın bir işaretini temsil eden iki parçaya bölündüğü sonucu çıkar. KC İkizleri (♊) CL Yengeci (♋) temsil eder. AD uzunluğuna eşit MN çizgisini A noktasından dairenin kenarına bir kiriş çizersek bu kiriş 60° olacak ve bu da her biri 30° olan Koç (♈)ve Boğayı (♉) temsil edecek. OP çizgisini B noktasında aynı işlemi

yaparsak burada da Aslan (♌) ve Başak (♍) burçları temsil edilecek. Dolayısıyla MN çizgisi iki burcun kirişidir (♈ ve ♉) ve KL çizgisi (♊ ve ♋) burçlarının ve OP çizgisi (♌ ve ♍) burçlarının kirişleridir ve toplamı 180°'yi oluşturur ve bizi Terazi'nin (♎), sonbahar ekinoksunda ilk noktasına götürür.

Zodyak'ın ilkbahar ekinoksundan sonbahar ekinoksuna uzanan ve gökyüzünün Royal Arch'ını oluşturan ilk altı burcu, bu nedenle üçlü tau'nun dış çizgileri tarafından geometrik bir kesinlikle temsil edilirken, aynı zamanda KL çizgisi yaz gündönümünü, MN ve OP çizgileri ise ilkbahar ve sonbahar ekinokslarını temsil eder. Üçlü tau'nun bu geometrik analizi, bunun Royal Arch'ın çarpıcı bir sembolü olduğu gerçeğini ve burada Güneş'in yükseltilmesini ve diğer bazı astronomik ayrıntıları ortaya koyar. Bu çizim astronomik üçlü tau olarak adlandırılabilir.

Astronomik Üçlü Tau

Royal Arch bölümünde açıklandığı gibi, burçlar kuşağının üç ana noktası güzelliğin, kuvvetin ve bilgeliğin simgesidir; gökyüzünün tüm Zodyak kemeri bu üçlü üzerinde duruyor gibi görünür. Bu üç noktayı temsil eden üç paralel dik çizgi de güzelliğin, kuvvetin ve bilgeliğin simgesidir ve bir dik çizgi bir sütunun geomet-

rik sembolü olduğundan, üçgen şeklinde yerleştirilmiş üç büyük masonik sütunu ifade ettikleri söylenebilir. Eyüp, E.U.M'ndan hakkında konuşurken, "Göklerin sütunları O'nun azarı karşısında titrer ve şaşkına dönerler" (Eyüp 26:11)[681] derken ima ettiği bu simgesel sütunlardı. Üç masonik "Güzellik, Kuvvet, Bilgelik" sütunu, "mabedin giriş sütunları" ile karıştırılmamalıdır. İkincisi, daha önce açıklanmış olan farklı bir simgesel anlama sahiptir.

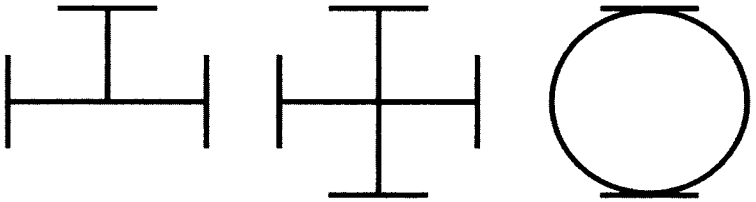

Güzellik, Kuvvet, Bilgelik Sütunları

Dörtlü Tau

Zodyak'ın yaz gündönümünü kapsayan ve ilkbahar ekinoksundan sonbahar ekinoksuna kadar uzanan kısmı, antik çağdakiler tarafından en önemli ve kutsal olarak kabul edilirdi, çünkü Güneş burada haşmetliydi ve ilkbahar ve hasat mevsimlerinin tamamını kapsardı. Bu nedenle, üçlü tau sembolünde temsil edilen yalnızca Zodyak'ın bu kısmıdır. Bununla birlikte, üçlü tau'yu ve "iki paralel çizgi arasındaki daire" simgelerini tek bir simgede birleştirirsek, tüm Zodyak'ın doğru bir geometrik temsilini elde ederiz, dört ana noktası da benzer bir şekilde belirlenir ve böylece iki simgenin aslında tam bir bütünün parçaları olduğu görülür.

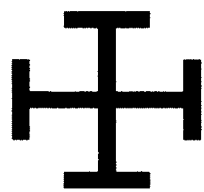
681 Eyüp 26:11 "Göklerin direkleri sarsılır, Şaşkına dönerler O azarlayınca." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 657*

Birleştirilmiş Üçlü Tau ile İki Paralel Çizgi Arasındaki Daire

Bu iki masonik simgenin birleşimi bize yukarıdaki çizimde aralarında görünen şekli verir ki bu da görüleceği üzere bazen "Kudüs Haçı"[682] olarak adlandırılan bir başka eski ve iyi bilinen simgedir.

Dört kez tekrarlanan tau haçından oluşur ve gerçekten Zodyak'ın merkezi olan ortak bir noktada birleştirilir. O merkezin etrafındaki daire bazen bu simgede gösterilir, ancak anlamını ifade etmesi gerekmediği ve güzelliğine hiçbir şey katmadığı için sıkça dışarıda bırakılır. Bu simgenin dörtlü tau diye bilinmesi daha uygun olur. Bu simgeyi Haçlılar Doğu'dan getirdiler ve gerçek anlamını bilmedikleri için Hıristiyan haçına olan sözde benzerliğinden dolayı inançlarının simgesi olarak benimsediler.

Dörtlü Tau

Dörtlü tau ilk bakışta tüm evreni temsil eder. Biri yatay, diğeri dikey olan ve böylece birbirlerini dik açılarla kesen ortadaki çizgiler, gökyüzü ve yeryüzü kürelerinin dört çeyreğini işaret eder ve kapsar. Güneş'in yıldızlar arasındaki döngüsünün hem gündönümü hem de ekinoktal noktalarındaki sınırları, orta çizginin uçlarında yer alan ve yolu kesmek için dik açılarla yerleştirilmiş doğrular tarafından

682 Kudüs haçı ("beşli Haç" veya "Haç ve küçük haçlar" olarak da bilinir), her çeyrekte bir tane olmak üzere dört küçük Yunan haçı ile çevrili büyük bir haçtan oluşan hanedanlıklarda kullanılan bir haç veya Hıristiyan haçı çeşitlemesidir. 1280'lerden itibaren Kudüs Krallığı'nın amblemi ve arması olarak kullanılmıştır. Bir büyük ve dört küçük beşli haç sembolizmi, Mesih'in Beş Yarası, Mesih ve dört İncil yazarı (Matta, Markos, Luka ve Yuhanna) veya Mesih ve dünyanın dört bölümü olarak çeşitli şekillerde verilir. (*Wikipedia*, Jerusalem cross)

belirlenir. Bunlardan ikisi gündönümü noktalarını temsil eder ve "iki paralel çizgi arasındaki daire" konusunda açıklanan simgeyle tam bir uyum içindedir. Üçlü tau'dan alınan diğer ikisi, astronomik üçlü tau hakkındaki açıklamalarımızda açıklandığı gibi, ilkbahar ve sonbahar ekinokslarını temsil eder. Dahası, tamamen "dik açılar, yataylar ve dikmelerden" oluşan dörtlü tau, Masonluğun tüm gizli işaretlerini kendi içinde barındırır; bu da daha fazla açıklamama izin verilmeyen bir gerçektir. Bununla birlikte, tamamını kendi başına inceleyebilecek her "zeki mason" bunu hemen açıkça görecektir.

S. Açıklanmayan başka masonik simgeler kaldı mı?

Çekiç[683], ham taş ve küp taş, yirmi dört inçlik katlanır marangoz cetveli, mala, şakul ya da çekül ve tesviye ya da su terazisi; ayrıca Royal Arch derecesine ait tokmak, keski ve kazma astronomik olarak açıklanmadı, çünkü bunların hepsi, (daha sonra açıklanacağı gibi) Gizem kutlamaları sona erdikten sonra, Nizamımızın tüm kontrolünü ele geçiren ve nispeten yakın bir tarihte eski ritüele zanaatlarının simgeleri olarak ekledikleri operatif masonların ve mimarların mekanik aletlerinden başka bir şey değildir. O zamanlar tüm ritüeli kendileri yapmış, tüm konuyu kendileri icat etmiş olsalardı, benzer bir özel mekanik öneme sahip olanlardan başka hiçbir simge benimsenmezdi. Bu diğer yüce astronomik alegoriler ve saf bilimsel semboller, öğrettikleri yüksek felsefe ile Masonlukta asla bulunamazdı. Preston, Webb ve Cross'a tokmağın, yirmi dört inçlik cetvelin vs. ahlaki açıdan güzel bir uygulaması için teşekkür borçluyuz. Onlar da daha fazla açıklamaya ihtiyaç duymazlar. Ancak, buna rağmen, yine de yirmi dört inçlik cetvel, demir gönye ve çekiç gibi bazı aletlerin Güneş'in döngüsüyle ilişkilendirip astronomik açıklamalarını yapmak mümkündür.[684]

683 Çekiç, tokmak (İng. gavel) - bir mahkeme yargıcı veya bir komite başkanı tarafından, mevcut olanları susturmak için veya müzayedede en yüksek teklifi kabul etmek için bir müzayedeci tarafından kullanılan alet.

684 Üçüncü derece için yapılan törenlerde H.A.B.'i öldürenlerin kullandıkları aletlere

Bunların dışında kalan diğer tüm antik çağa ait sembollerin astronomik bir kökene ve anlama sahip olduğu tespit edildi. Ayrıca, bu şekilde açıklandıklarında aralarında hiçbir çelişki olmadığı da güçlü bir şekilde doğrulanır. Her birinin ayrı astronomik açıklaması, sadece diğerleriyle değil, aynı zamanda Güneş'in Zodyak yıldızları arasındaki yıllık geçişi, kış aylarında ölümü, ilkbahar ekinoksunda hayata dönüşü ve yaz gündönümünde göklere yükselişi şeklindeki esas büyük alegori ile de mükemmel bir uyum içindedir.

Gizemler ve Masonluk

S. "Mystery, gizem" ve "masonry, masonluk" kelimeleri arasında bir bağlantı var mı?

C. Gerçekten de, Mackey[685] ve Oliver'in[686] de kabul ettiği gibi, masonluk kurumu eski "Gizemler"den geliyorsa, "gizem" ve "masonluk" kelimeleri arasında, masonluk doğrudan türetilmemiş olsa bile, yakın bir bağlantı olması gerekir. Başlangıçta özel bir anlama sahip olan "gizem" sözcüğü, zaman içinde hepsi de orijinalinden türetilmiş üç farklı anlama sahip oldu:

1. Bu, antik çağların gizli dini topluluklarına inisiye törenini oluşturan kutsal dramanın adıydı ve bu ad, giriş için "adayı" gözleri bağlı olduğu gerçeğinden dolayı böyle adlandırılırdı. "Gizem" kelimesi, İngilizce "mystery", Latince "mysterium", Yunanca "μυστήριον, mystírion" dan, inisiye anlamında "μυστής, mýstis"e oradan gözlerini kapatmak anlamında "μύειν, mýein" den türetildi.[687]

ve sırasına kardeşlerim dikkat ederlerse Güneş'in günlük, mevsimlik ve yıllık ölümü ile ilişki kurarak konuyu hemen kavrayacaklardır. (bkz. *Ragon, Jean-Marie - Orthodoxie Maçonnique (1853) s. 103)* çn.

685 *Mackey, Albert G. - A Lexicon of Freemasonry (1872) "Antiquity of Masonry", s. 34-35, 206; Mackey, Albert G. - The History of Freemasonry NY&LONDON 1898 (1906) Volume I, s. 174*

686 *Oliver, George - Antiquities Freemasonry (1843), s. 9, 11*

687 Gizem, İng. Mystery, Yun. μυστήριον [mystírion]; μύστης, mýstis - inisiye; μυεῖν

2. Orta Çağ'da, Hıristiyan dininin efsaneleri üzerine kurulu farklı bir tür "kutsal drama" için kullanılmaya başlandı. Ancak bu "Gizemler" ya da dini dramalar halka açık olarak icra edilirdi ve hiçbir gizlilik unsuru taşımazlardı.

3. "Mystery, gizem" kelimesinin bir başka kullanımı da, tüm bilimsel bilginin daha önce antik gizemlerde gizlenmiş olması ve yalnızca inisiye olanlara iletilmesi gerçeğinden kaynaklandı. Bu nedenle, bilimsel bilgi gerektiren herhangi bir sanatta büyük beceri, eskiden Gizemlere inisiyasyon anlamına gelirdi. Bu nedenle, zaman içinde ve hatta gizemler ortadan kaldırıldıktan sonra bile, "gizem" kelimesi, el becerisine ek olarak bilimsel bilgi gerektiren herhangi bir sanat için kullanıldı.[688] Mimarlık sanatı sadece geometride değil, diğer birçok bilimde de yetkinlik gerektiren bir sanattır. Daha eski zamanlarda, tapınakların kendine özgü konumu ve inşası nedeniyle, mimarın önemli ölçüde astronomi bilgisine sahip olması bile gerekiyordu. Bu nedenle, bu sanat diğerlerinden daha üstün bir şekilde "gizem" olarak adlandırıldı ve "mystery, gizem" ve "masonluk" -yani mimarlık- sözcükleri eşanlamlı hale geldi. Böylece mimarlık muhtemelen sanatlar arasında "gizem" olarak adlandırılan ilk sanat oldu; ancak bu isim zamanla, tamamen mekanik zanaatçılar da dahil olmak üzere, ayrım yapılmaksızın tüm sanatlara uygulanmaya başlandı.

Hiç şüphe yok ki, en azından Kral Süleyman'ın tapınağının inşasında çalışmaları yöneten Surlu sanatçılar gibi, tüm ilk mimarların da meslekleri için gerekli olan bilimsel bilgiyi Dionysos Gizemleri'ne inisiye olduktan sonra edindiklerine şüphe yoktur. "Masonry" kelimesinin farklı yazarlar tarafından birkaç farklı kökten türetildiği düşünülmüştür, ancak ne biçim ne de anlam olarak "mystery, gizem" kelimesinden çok uzak değildir, ancak doğrudan ya da dolaylı olarak ondan türetilmiş olmayabilir. Aslında, Hutchinson, "Spirit of Masonry" adlı eserinde, kelimenin

[myeín]- gizemlere başlamak, μύειν, mýein - gözlerini kapatmak. (*Definify*, mystery)

688 Türkçede "her işin bir sırrı vardır" deyiminde olduğu gibi. çn.

Latince mysterium'un zaman içinde bozulmasından türetildiği fikrini ileri sürer, ancak bu görüşü için tatmin edici herhangi bir neden gösteremez.[689] Bununla birlikte, yukarıdaki düşünceler, onun bu varsayımının biraz da desteksiz olmadığını gösterme eğilimindedir. "Mason" kelimesinin Fransızca "maçon" yani ev kelimesinden türemiş olması bizi gizemlere başka bir yoldan geri götürecektir, çünkü "maçon" kelimesi Latince maceria[690] yani duvar ya da çit kelimesinden türetilir ve bu da gizlilik ve girmeye hakkı olmayan herkesin dışarıda bırakılması fikrini beraberinde getirir. Bu nedenle, gizemlere inisiye edilmeyen herkese profan - yani pro-fano[691], tapınaktan olmayanlar - denirdi ve bu kişilerin hiçbir zaman girmeye hakları yoktu. "Tapınak" ve "ev" sözcükleri de eskiden eşanlamlıydı.[692] Virginia Eski Büyük Yüce Rahibi (G.H.P.)[693] olan J.H. Little Kardeş, "Hür Masonluk" kelimesini doğrudan Mısır-Kıpti dilinden türetir ve bu konuyla ilgili olarak şu dili kullanır:

> *Taşıdığımız isimden dolayı büyük bir hata ortaya çıktı ve pek çok kişi ne olduğumuzu ya da ismimizin ne anlama geldiğini anlamaz. Masonlar, kelimenin çoğu zaman kullanıldığı anlamda özgür değildirler; mutlak yasalarla kesin olarak bağlıdırlar, gerçeğin ve sözlerinin kölesidirler - görevlerine kayıtsız şartsız itaat ederler. Profan özgürdür, masonlar değil. İsmimizin kökeni bunu gösterir. Unvanımız Freemason - Hür Mason'dur ve bu ne İngilizce bir kelimedir ne de nizamımız İngiliz kökenlidir. Bu ad, ne modern Avrupa dillerinden herhangi birine aittir, ne de Yunan ve Roma'nın klasik dillerinde de bulunur; ne de Suriye,*

689 *Hutchinson, W. - The Spirit of Masonry (1855) Lecture I, s. 41*

690 màceria, tuğla veya taştan bir duvar, özellikle bahçeyi çevreleyen. *Glare P. G. W., Oxford Latin Dictionary (2016), s. 1163*

691 pro fano, kelimenin tam anlamıyla "tapınağın önünde"; fano, fanum'dan, "tapınak" (*Online Etymology Dictionary*, profane)

692 1 Krallar 6:1-38; 2 Tarih 3:1-10

693 *G.H.P. Grand High Priest, Büyük Yüce Rahip (Ayfer, Murat Özgen - Mason Sözlüğü (1992) Cilt 1, s. 194)*

Sur ya da Kaldea dillerinin bir parçasıdır, ne de İbranicedir. Hepsinden daha eski olan bu dil, İbrahim'in Şinar [694] ovalarında yıldızların parıltısını ilk kez görmesinden önce örgütlenmeye, mimariye ve edebiyata sahip olan bir ulustan gelir.[695] Eski Mısır dilindendir. Tufan öncesine ait tüm bilim ve sanatın korunduğu ve yayıldığı, dünyanın harikası olan bir rahip ve krallık yönetiminin yürüttüğü o harika ülke; sıkı ve gizli bir teşkilat halinde örgütlenmiş bilim adamlarının hükmettiği o topraklar; kendilerinden başka kimsenin bilmediği mistik bir dil yarattıkları ve bozulmamış sağlamlıkları hâlâ dünyayı hayrete düşüren ve modern mimari projelerimizi utandıran o muazzam mimari ustalık eserlerini diktikleri yer. Bu eski bilgeler arasında, yaşamın ve ışığın görünür gücü olan Güneş hayranlık duyulan, hürmet gösterilen ve belki de tapınılan bir nesneydi. Bu dilde buna "Phre" denir ve aynı dilde "Mas" çocuk anlamına gelir.[696] Bu nedenle, ışıktan, yani her türden fiziksel, ahlaki ve entelektüel bilgiden doğduklarından kendilerine "Phre-massen"- Güneşin Çocukları veya Işığın Oğulları adını verdiler. Vücudun saflığını ve mükemmelliğini, tüm tutkuların kontrolünü veya ahlaki saflığı telkin ettiler ve uyguladılar, ve kendilerini tüm entelektüel kazanımların

694 İbr. שנער Šin'ar. Yaratılış 10:10 "İlkin Şinar topraklarında, Babil, Erek, Akat, Kalne kentlerinde krallık yaptı." 11:2 "Doğuya göçerlerken Şinar bölgesinde bir ova bulup oraa ya yerleştiler." 14:1 "Bu arada Şinar Kralı Amrafel, ...", 14:9 "... Şinar Kralı Amrafel,..." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 11, 14, 15*

695 Şinar; İbr. "שִׁנְעָר" [Šin'ār], Kutsal Kitap'ta Mezopotamya'nın güney bölgesidir. Sayce, Yunan coğrafyacılar burayı, çöllerin ortasında bir vaha olan ve pınarlarla dolu izole bir dağ yolunun oluşturduğu Singara (şimdi Sincar) olarak adlandırdıklarını ve Mısır fatihi Thothmes III'ün yıllıklarında olduğundan bahseder. *Sayce, A.H. - Patriarchal Palestine (1895), s. 67-68*; Ramses, hem Asur hem de Şinar'ın üstesinden geldiğini iddia eder ve kastettiği Şinar, Mezopotamya'nın Şinar'ı olmasına rağmen, Babil kontrolünün sınırları içinde kalır. *Sayce, A.H. - Patriarchal Palestine (1895), s. 270*

696 Phre-massen, *Simons, John W. - Comparison of Egyptian Symbols With Those of the Hebrews (1904), s. 42,58,61; The Religious Tract Society - The Antiquities of Egypt with a Particiular Notice of that Illustrate and Sacred Scriptures (1841), s. 100 "Re or Phre, the Sun.", s. 102, "Phre (the god sun)"; Massey, Gerald - A Book of the Beginnings Vol 1 (1881), s. 65 - Mason - [MA, true ; SEN, brother, to fraternize, found, build, establish.]*

yoğun çalışmasına adadılar. Şimdi, bu Masonluktur - bizler de gerçek Işığın Oğullarıyız.[697]

(St. Louis "Freemason's Monthly," January, 1872)

S. Operatif mimarlar veya masonlar nasıl oldu da antik gizemlerin sırlarının son koruyucuları oldular?

C. Antik çağın mimarlarının ve tapınak yapıcılarının gizemlerle neden bu kadar yakından bağlantılı oldukları ve böylece onların temel sırlarını ve felsefi öğretilerini nesilden nesile kendilerinden sonra gelen yetenekli işçilere aktarabilecek bir konumda oldukları şüphesiz birden fazla kişi için bir bilmece olmuştur. Başka bir deyişle, nasıl oldu da operatif masonlar ya da mimarlar bu felsefi gizemlerin özel koruyucuları ve loncaları ya da birlikleri oldular? Bu soruya iyi ve yeterli bir yanıt bulunabilirse, büyük bir engel ve şüphecilik kaynağı ortadan kalkacaktır. Bu soruya sanırım cevap verebiliriz. Antik gizemlerde törenler, bilindiği gibi, tapınakların gizli ve ücra kısımlarında yapılırdı. Büyük ve etkileyici inisiyasyon dramasını sunmak için, iç kısımda birçok gizli oda, kapı ve labirent geçişi inşa edilmesi gerekirdi; ayrıca, muhteşem ve görkemli etkilerin üretildiği çok ustaca bir teknikle yapılmış mekanik düzen. Bu nedenle, bir tapınağın inşasının (yalın dış duvarlar dışında) yalnızca usulüne uygun olarak inisiye edilmiş kişilere emanet edilmesi kaçınılmaz bir şeydi. Herhangi bir boşboğaz aksi takdirde tüm sırları ifşa edebilirdi. Bu nedenle, en maharetli işçiler olarak bilinen ve seçkin olan bu tür operatif mimarlar ve sanatçılar, yaptıkları iş gereği mecburen gizemlerin tüm kollarında inisiye edildiler.

697 Ayrıca, Samuel Beswick Kardeş 26 Ağustos 1871 tarihli "The Freemason" adlı yayında Emanuel Swedenborg Kardeş'le ilgili yazışmaları ve onun mektupları da onun öğretilerini kabul edenler için değerli olduğunu, bu ritin ritüelinde "Phremason", Freemason'a tercih edildiği, çünkü antik çağlarda kardeşlerimize, Phre veya Pi-re, "Işık, ve Masonluğu aramak", iki kelime yüzünden böyle denildiğini bahseder. *The Freemason 26 Aug 1871 Vol.4, No.129, s. 533;* ayrıca bkz., *The Weekly New Era Vol V, Number 43, Atlanta, Georgia (January 07, 1872); The Christian Cynosure (Sept 24, 1885 - Sept 16, 1886) Vol. XVIII, No. 31, February 18, 1886, Whole No. 825, s. 3; The Christian Cynosure (Sept 23, 1886 - Sept 15, 1887) Vol. XIX, No. 32, April 28, 1887, Whole No. 887, s. 2-3; Ars Quatuor Coronatorum Vol 03 (1890), s. 109*

Pompeii'de ortaya çıkarılan binalar arasında, Mısır tanrısının gizemlerinin sahte olduğunu anlatan, rahiplerin mermer heykelden tanrıçasının ağızından sözde sesini taklit etmesi için geniş alan sağlayan heykel nişinin arkasından açılan ve rahiplere görünmeden yol gösteren gizli merdivenleri olan iyi korunmuş güzel küçük bir İsis tapınağı vardır. Şimdi bunlar, gün yüzüne çıkarıldı ve tüm aldatmacalar gözler önüne serildi. Artık bu pagan tapınağında rahip hokkabazlığı yoktu.[698]

> *Hindistan'ın bilgeleri, ilahiler söyleyerek ve kutsal bir yürüyüş düzenleyerek Apollonius'u tanrılarının tapınağına götürdüklerinde, değnekleriyle ritim içinde vurdukları toprak, fırtınalı bir deniz gibi çalkalandı ve neredeyse iki fit (altmış santim) yükseldi, sonra sakinleşti, sonra kendi kendine normal seviyesine geri döndü. Sopalarla vurma eylemi, altında bulunan işçileri toprakla kaplı hareketli bir sahneyi yükseltmeleri için uyarmanın gerekliliğini açıklar. Bu, açıkça bir mekanizma yardımıyla gerçekleştirilen, anlaşılması çok kolay bir işlemdir.*
>
> *Apollonius'a göre bu mucizeyi ancak Hindistan'ın bilgeleri gerçekleştirebilirdi. Bununla birlikte, diğer tapınaklarda da benzer bir sır olması muhtemeldir. Eleusis'teki Ceres tapınağının kalıntılarını ziyaret eden İngiliz gezginler, kutsal alanın döşemesinin kaba ve cilasız olduğunu ve bitişik galeriden çok daha alçak olduğunu fark ettiler. Bu nedenle, galeri ile aynı seviyedeki bir ahşap zeminin mevcut zemini kaplaması ve kutsal alanın altındaki zemini hareket ettirmek için makinelerin hareketine izin verecek şekilde tasarlanan mahzen gibi bir yerin gizlemesi muhtemeldir. Bir iç girişin zemininde derin girintili iki oluk*

698 *Starke, M. - Travellers on the Continent (1820), s. 473; Starke, M. - Information and Directions for Travellers on the Continent (1824), s. 273; Harper's New Monthly Magazine Vol. XI (1855) A Day at Pompeii, s. 737; Coghlan, F. - Coghlan's Handbook for Travellers in Southern Italy, Comprising Rome, Naples (1863), s. 230*

veya tekerlek izi gördüler ve hiçbir aracın buraya çekilmesi mümkün olmadığından, gezginler bunların gizemlerde kullanılan, ağır bir cismi kaldırmaya yarayan makaraları çekmek için kullanılan oyuklar olduğunu tahmin ettiler. "Belki de" dediler, "hareketli bir zemin içindir." Bu görüşün teyidi olarak, zemini yükseltmek için diğer olukların karşı ağırlıklarla dengelemek için olduğunu anladılar ve aynı zamanda taşınamaz kadar ağır olan cisimleri istenilen yükseklikte sabitleyen takozlar için yerler tespit ettiler.

Bunlar, mermer bloklara sabitlenmiş ve zeminden yükseltilmiş, dördü sağda ve dördü solda olmak üzere, büyük boyutlu kazıkları alacak şekilde uyarlanmış sekiz delikti.[699]

Ayrıca, Trophonius'un mağaralarına inmek için, kâhine danışmaya gelenlerin kendilerini orta boylu bir adamın giremeyeceği kadar dar görünen bir açıklığın önüne koydukları; ancak dizler içeri girer girmez, tüm vücudun görünmez bir güç tarafından hızla içeri çekildiği bilgisine sahibiz. Bu amaçla kullanılan mekanizma, aynı zamanda mağaranın girişini genişleten diğer mekanizmalarla bağlantılıydı. Bu kâhine danışmaya giden kişi, belirli kurbanlar kesmek, belirli nehirlerde yıkanmak ve vücudunu yağla mesh etmek zorundaydı. Daha sonra keten bir cüppe giydirildi ve rüşvet olarak sunmak için elinde bal çöreği[700] ile daha önce anlatılan şekilde mağaraya inerdi. Orada neler olup bittiği hiçbir zaman açığa çıkmadı, ancak dönüşünde kişi genellikle solgun ve morali bozuk görünürdü. Bu mağaranın adını taşıdığı kişi çok ye-

699 *Salverte, Eusèbe - The Occult Sciences, the Philosophy of Magic, Prodigies and Apparent Miracles (1846) from French by Thomson, A.T., in two volumes - Volume I, s. 248-250 "Cave of Trophonius"*

700 "Yunan mitolojisinde Kerberos (Yun. Κέρβερος Kérberos, Lat. Cerberus), yeraltı dünyasının girişini koruyan korkunç üç başlı köpekti. Bir kişi öldüğünde, klasik zamanlarda, Kerberos'u yatıştırmak ve böylece rahatsız edilmeden Hades'e girmek için bir ceset ile birlikte ballı çörek ya da başka bir seçenek sunmak gelenekseldi. Aeneas yeraltı dünyasına girdiğinde, Kerberos'a onu uyutan bal ve haşhaştan bir kek yedirerek geçti. Bu Kerberos'a bir rüşvetten başka bir şey değildi" *Manser, Martin H. - The Facts On File Dictionary of Classical and Biblical Allusions (2003), s. 345*

tenekli bir mimardı ve kardeşi Agamides ile birlikte Delphi'deki Apollon tapınağının mimarıydı; ve kuşkusuz, bu tapınağın tüm mekanik sırlarının tasarımcıları ve kurucuları onlardı, şüphesiz doğaları gereği az önce anlatılan kehanet mağarasındakilerden çok daha ustaca ve dehşet vericiydi. Tapınakta aynı zamanda Gizemler de kutlandığından, gizliliğe olan ihtiyaç çok fazlaydı ve rahipler Trophonius ve Agamides'in inisiyasyonlarının sessizliklerini güvence altına alamayacağından korktular.

> *Trophonius Mağarası, Yunanistan'ın en ünlü kehanet yerlerinden biriydi. Mağaranın adını taşıyan ve böylece bir Tanrı olarak onurlandırılan Trophonius, Delphi'deki Apollon tapınağının mimarı olan kardeşi Agamides ile birlikte rahipler tarafından emeğinin karşılığı yerine suikastle ödüllendirildi. Rahipler kardeşlere, Tanrı'nın onların neşeli olmalarını dilediğini ve ödüllerini almak için sekiz gün beklemeleri gerektiğini söylediler. Ancak bu süre sonunda, zehir ya da gizlice başka bir öldürme yöntemiyle yataklarında ölü bulundular.*[701]

Eski tapınakların inşasında yer alan ve yaşamalarına izin verildiği takdirde mimarların inisiye edilmesini bir zorunluluk haline getiren sırlarla ilgili örnekler çoğaltılabilir. Ancak, operatif mimarların inisiyasyonunun mutlak bir gereklilik meselesi olduğunu açıkça ortaya koymak için yeterince ilerleme kaydedilmiştir. Roma İmparatorluğu'nun devlet dini olarak Hıristiyanlığın ortaya çıkmasından sonra gizemler sona erdiğinde, tapınak inşaatçılarının artık böyle bir organizasyona ait olmaları gerekmedi, ancak o zamana kadar operatif mimarlar, gizemlere inisiyasyonun aralarında kurduğu birlik bağının yararlı ve karlı olduğunu keşfettiler. Sanatlarının yüksek sırlarını kendi aralarında saklamala-

701 *Clavier, E. - Mémoire Sur Les Oracles Anciens (1818), s. 149-150; Salverte, Eusèbe - The Occult Sciences, the Philosophy of Magic, Prodigies and Apparent Miracles (1846) from French by Thomson, A.T., in two volumes - Volume I, s. 248 dipnot*

rını sağladı ve böylece tapınak inşası işinin tamamını tekellerine aldılar. Böylece bağımsızlıklarını ve saygınlıklarını da kazanmış oldular; bu da saray ya da katedral inşa etmek için kendilerinden hizmet isteyen prenslerin ve yüksek mevkidekilerin teveccühüne mazhar olmalarını sağladı. Bu nedenle operatif mimarlar gizli örgütlenmelerini sürdürdüler ve böylece başlangıçta onları gizemlerde birleştiren okült[702] bağı korudular; gizemlerin kendileri kullanılmaz hale geldikten ve ne Atina'da ne de Roma'da kutlanmayı bıraktıktan sonra, efsanelerinin, işaretlerinin ve simgelerinin son koruyucuları oldular. Dokuzuncu ve onuncu yüzyıllar gibi erken bir dönemde "yeteneklerinin muazzam anıtlarını" bırakan orta çağın o gizemli "gezgin masonları" böylece ortaya çıktı. On beşinci, on altıncı ve on yedinci yüzyılların ünlü operatif mason loncaları da bu şekilde ortaya çıktı. Başka hiçbir hipotez, operatif mimarların bu gizli topluluklarının tuhaf karakterini ve esrarengiz doğasını tatmin edici bir şekilde açıklayamaz.

Her ne kadar gizemlerin tarihi eski Mısır günlerine kadar uzansa da, yukarıda bahsedilen topluluklarla olan bağlantıları kronolojik olarak imkânsız ya da olasılık dışı değildir, zira sekizinci ve belki de on ikinci yüzyıla kadar bir şekilde kutlanırken, gezgin masonların izi sekizinci ya da onuncu yüzyıla kadar sürülür. Gizemlerin kutlanması Konstantin'in ardından gelen Hıristiyan imparatorlar tarafından pagan tapınmasıyla bağlantılı olduğu gerekçesiyle yasaklansa da, ayinlerinin birçoğu daha sonra uzun bir süre boyunca değişik isimler altında ve sohbet toplantıları gibi gösterilerek kutlanmaya devam etti (Gibbon, Bölüm XXVII). Torino Piskoposu Maximus, beşinci yüzyılın ortalarında eski tapınmaya dair yazılar yazar ve bu tapınmanın kendi kentinin çevresinde tüm gücüyle var olduğundan söz eder.[703] Gerçekten

702 Okült, en geniş anlamıyla, genellikle din ve bilimin kapsamı dışında kalan, mistisizm, ruhanilik ve büyü gibi sonraki dünyaya ait olayları kapsayan doğaüstü inançlar ve uygulamaların bölümüdür. (*Wikipedia*)

703 *Gibbon, Edward - The History of The Decline and Fall of The Roman Empire (1887) Vol.III Chap.XXVIII, s. 422 dipnot a*

de Atina'daki Eleusinian Gizemleri özel bir muafiyete sahipmiş gibi görünür, çünkü Gibbon bize İmparator

> *Valentinianus'un, Eleusinian Gizemleri'nin paha biçilmez nimetlerinden mahrum bırakılırlarsa Yunanlıların yaşamının kasvetli ve huzursuz hale geleceğini söyleyen Achaia prokonsülü Praetextatus'un dilekçesini derhal kabul ettiğini bildirir.*[704]

Bu dilekçeye şüphesiz, gizemlerde öğretilen gizli doktrinlerin, yani Tanrı'nın birliği ve ruhani doğası ile ruhun ölümsüzlüğünün Hıristiyan diniyle tutarsız değil, aksine uyum içinde olduğuna dair bir güvence eklendi ve bu da dilekçenin bu kadar çabuk kabul edilmesini açıklar nitelikteydi. Sonuç olarak, Atina'daki gizemler askıya alınmış olsa da, hiçbir zaman tamamen bastırılmış gibi görünmez. Eleusis gizemleri, dördüncü yüzyılın sonlarına doğru Eleusis'teki tapınağın yıkılmasına ve Alarik komutasındaki Gotların Yunanistan'ı harap etmesine rağmen,[705] sekizinci yüzyılın sonlarına kadar bir şekilde kutlanmaya devam eder. Gizemlerin çeşitli biçimler altında Britanya'da ve kıta Avrupası'nda onuncu yüzyıla kadar kutlanmaya devam ettiği de kesindir. Dr. Oliver "History of Initiation" adlı kitabında şöyle der,

> *Kuşkusuz, o dönemin Bardik*[706] *yazılarından, Hıristiyanlığın on ikinci yüzyılına kadar Galler ve İskoçya'da kutlandıklarından eminiz.*[707]

---

704 *Gibbon, Edward - Roma İmparatorluğunun Gerileyişi ve Çöküş Tarihi (1987) Cilt 2, çev. Asım Baltacıgil, s. 353;*
Gibbon, Edward - The History of The Decline and Fall of The Roman Empire (1887) Vol. III Chap.XXVIII, s. 249

705 *Gibbon, Edward - The History of The Decline and Fall of The Roman Empire (1887) Vol.III Chap.XXVIII, s. 249 dipnot a*

706 Bard, Orta Çağ Kelt kültürünü anlatan ozan, halk ozanı ve şairdir. Hükümdar ve asilzadelerin bünyesinde istihdam edilir, onların ailelerini ve kendi faaliyetlerini öven methiyeler yazarlardı. (*Wikipedia,* Bard)
Bardik yazılar, Bardların okuduğu hikâyeler, şiirler veya şarkılar. çn.

707 *Oliver, George - The History of Initiation in Twelve Lectures (1841), s. 37*

Bu da bizi, bazılarının iddiasına göre kardeşliğimizin icat edildiği gezgin Masonların varlığının herkes tarafından kabul edildiği bir döneme götürür. Bununla birlikte, gizemlerin saflıkları ya da orijinal ihtişamlarıyla bu kadar yakın bir dönemde var oldukları iddia edilmez. Şüphesiz yozlaşmışlardı ve sırlarının çoğu kaybolmuştu. Kuşkusuz anlaşılmaz hale geldiler, ama yine de orijinal karakterlerinden etkilenerek var oldular. Bu nedenle, yukarıda bahsedilen operatif mason ve mimar topluluklarının gizemli gizli ritüelleri ve törenleri ile aralarında yakın bir bağlantı vardır. Zaman içinde, Antik Gizemlerin değiştirilmiş bir biçimde kutlanması, daha önce belirtilen nedenlerden dolayı sadece bu operatif mimar dernekleriyle sınırlı kaldığında, Mason teriminin inisiye olanları tarif etmeye başlaması da o zaman gerçekleşti. Bu, J. H. Little Kardeş tarafından ileri sürüldüğü gibi, "Hür-Mason" kelimesinin Mısır kökenli Phre-Massen (Işığın Çocukları) kelimesinden dahiyane bir şekilde türetilmesinden daha akılcı bir şekilde kardeşliğimizin bugünkü adını açıklayabilir.

Salverti, "Philosophy of Magic" adlı eserinde, Avrupa'daki Orta Çağ gizli topluluklarının sahip olduğu okült bilimlerin, gizemlerde öğretilen bilgilerden geldiği görüşündedir. Şöyle der:

> *Şurası kesindir ki, o cehalet çağında âlimler, bilgilerinin getirdiği sorumlulukları, Rosicrucians adı altında ya da aynı ölçüde esrarengiz başka adlar altında, neredeyse günümüzde de varlığını sürdüren gizli topluluklara sık sık aktarmışlardır. Avrupa'yı ve insan ırkını onurlandıran en parlak dahilerden biri olan Leibnitz, Nürnberg'deki bu topluluklardan birine girdi ve övgü yazarı olan Fontenelle'nin[708] açıkça belirttiğine göre, belki de başka bir yerde boş yere arayabileceği eğitimi burada aldı. Bu*

708 *Histoire de l'Académie Royale des Sciences (1716) "E'loge de M. Leibnitz", s. 104; Fontenelle, Bernard le Bovier - Eloges des Académiciens, avec L'histoire de l'Académie Royale des Sciences (1740) Tome I "Eloge de Leibnitz", s. 440-441;* Leibniz için dikkate değer olan diğer biyografi, Académie Royale des Sciences, ve oranın sekreteri Fontenelle tarafından yazılan "Eloge de Monsior Godefroy Guillaume Leibniz"dir. çn.

gizemli buluşmalar antik dönemdeki inisiasyonlardan geriye kalanlar mıydı? Her şey onların öyle olduğuna inanmamızı sağlar: sadece buralara girmeden önce katlanılması gereken çile ve sınavlar değil; ama her şeyden önce, sahip oldukları sırların mahiyeti ve bunları korumak için kullanılan araçlar.[709]

Ancak, Salverti'nin bilgelikle iddia ettiği gibi, eğer gizemlerin bilimsel sırları orta çağın gizli topluluklarına bu şekilde aktarıldıysa, sadece inisiyasyon biçiminin değil, aynı zamanda birçok efsanenin veya bilimsel alegorinin ve bunlarla bağlantılı sembollerin ve simgelerin de benzer şekilde nesilden nesile aktarıldığından emin olabiliriz ve aynı şey muhtemelen birçok işaret ve tanıma usulleri için de söylenebilir. Bu bağlamda, Masonluğun törenlerinde usulüne uygun olarak verilen kelimelerden hiçbirinin ne İngilizce, Almanca ya da Fransızca, ne de herhangi bir modern konuşma dili olmadığını belirtmek gerekir. Masonluk Almanya, İngiltere ya da Fransa'da icat edilmiş ya da kurgulanmış olsaydı, durum böyle olmazdı. Kardeşliğimiz İngiltere, Fransa ya da Almanya'da ortaya çıkmış olsaydı, Fransa, Almanya, İngiltere ya da Amerika ordularının da masonlar gibi Kıpti, Kaldea ve İbrani işaretlerini kullandığını görmeyi bekleyebilirdik.

Masonluğun Antik Çağları

S. Masonluğun muhtemel antik tarihi nedir?

C. Gördüğümüz gibi, Masonluğun direkt varisi olduğu gizemlerin ilk olarak Boğa burcunun ilkbahar ekinoksunda, Aslan burcunun yaz gündönümünde ve Akrep burcunun sonbahar ekinoksunda olduğu zamanlarda düzenlendiğine dair pek az şüphe olabilir. Bize aktarılan Güneş alegorisi bunun gerçek olduğunu

709 *Salverte, Eusèbe - The Occult Sciences, the Philosophy of Magic, Prodigies and Apparent Miracles (1846) from French by Thomson, A.T., in two volumes - Volume I, Chap. IX, s. 220 - 222*

gösterir. Ekinoksların presesyon oranı bilindiğine göre, ilkbahar ekinoksunun ne zaman Boğa burcunda olduğunu hesaplayabiliriz. Böyle bir hesaplama bizi yaklaşık dört bin iki yüz seksen yıl geriye götürecektir. Masonluğun eskiliği böylece yıldızlı göklerde yazılıdır - hiç yalan söylemeyen bir kayıt.

Masonluk Güneş Tapımı Değildir

S. Yukarıdaki sayfalardan Masonluğun putperest bir Güneş'e tapınma biçiminin bir parçasından başka bir şey olmadığını söyleyebilir miyiz?

C. Durum böyle olmaktan çok uzaktır ve yukarıdaki sayfalarda, tamamen yanlış anlaşılmadıysa, böyle bir fikre herhangi bir destek veren herhangi bir şey ileri sürülmedi. Giriş bölümde, gizemlerde, ilk ve bozulmamış haliyle, Tanrı'nın birliği ve insanın ölümsüzlüğü[710] ana doktrin olarak öğretildi ve Güneş'in O'nun bir sembolü olduğu bütünüyle gösterildi. "O'na Güneş, Ay ve yıldızlar itaat eder ve her şeyi gören gözlerinin altında kuyruklu yıldızlar bile muazzam dönüşlerini gerçekleştirir."

Giriş bölümünde, Gizemlerin ilk ve bozulmamış biçimleriyle, ana doktrinleri olarak Tanrı'nın birliğini ve insanın ölümsüzlüğünü öğrettikleri ve "Güneş, Ay ve yıldızların itaat ettiği ve kuyruklu yıldızların bile muazzam dönüşlerini onun gözetimi altında gerçekleştirdiği"[711] diyerek Güneş'in O'nun bir sembolünden başka bir şey olmadığı tam olarak gösterildi.

Her ne kadar ritüelimizin girişten altara[712] ve altardan doğuya[713] kadar tüm bölümlerinde (Masonluğun içinden çıktığı eski

710 Romalılar 2:7 "Sürekli iyilik ederek yücelik, saygınlık, ölümsüzlük arayanlara sonsuz yaşam verecek." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 1425*

711 *Webb, Thomas Smith - The Freemason's Monitor (1808) "All-Seeing Eye", s. 80; Oliver, George - The Star in the East (1825), s. 135; Cook, E. A. - Secret Societies Illustrated (1895), s. 28; Ronayne, Edmond - Ronayne's Handbook of Freemasonry (1923) (ilk baskı 1917), s. 231*

712 Yemin ya da and kürsüsü

713 Bu kısım orijinal metinde "penetralia" olarak geçer.

Gizemlerde olduğu gibi) bilimin ve gerçek dinin en derin hakikatleri astronomik alegorilerle öğretilir ve gösterilirse de, ilk dönemlerinde bile hiçbir yerde gök cisimlerinin kendilerine yöneltilmiş dualar, yakarışlar veya tapınmalar bulamayız. Güneş ve gök cisimleri sadece Tanrı'nın sembolleri olarak kullanılırlar ki bu da Kutsal Kitap'ta bolca bulunan kutsal bir sembolizmdir.

Daha eski zamanlarda, sahte ve putperest din biçimlerinin tüm uygar ulusları yönettiği zamanlarda, masonluk hakikî Tanrı'ya tapanları korudu. Bu sadece Sokrates ve Pisagor'un hakikat uğruna şehit düştüğü Roma ve Yunanistan'da değil, aynı zamanda Filistin'de de geçerliydi.

"Rab'bin gözünde kötülük yapan"[714] ve "yüksek yerlerde ve korularda"[715] Baal'a kurban kesen İbrani krallarının uzun silsilesini, hatta Süleyman'ın bile yaşlılığında suçluluğunu hatırladığımızda, bazı uygun dönemler dışında, Güneş'in, Ay'ın ve yıldızların gerçek tanrısallığını inkâr etmenin "Yahudiye'de[716] bile" güvenli olmadığını kolayca görebiliriz. Tıpkı Yunanlıların

Penetralia: Bir yapının en iç kısımları, özellikle, bir tapınak veya kutsal alanı. Roma döneminde penetralia, bir Roma tapınağının yalnızca rahiplerin erişebildiği, kutsal görüntülerin tutulduğu, kâhinlerin yanıtlarının verildiği ve kutsal gizemlerin icra edildiği bölümleriydi. Yahudi Tapınağı'nın penetralia'sı veya kutsalların kutsalı, Ahit Sandığı'nın saklandığı Süleyman tapınağındaki veya çadır tapınak Mişkan'ın en içteki odasından oluşan kutsal alandı (wordinfo.info penetralia); eskiden bu bölüme "dehbir, debir", (İbr."דְּבִיר, də-bîr, dvir", tapınağın iç odası, kutsal konut, bkz. 1 Krallar 8:6, 2 Tarihler 5, Mezmurlar 28:2), diğer asıl ana salona da "hikal, hekal" (İbr. "הֵיכָל, hê-kāl", mabed, tapınak, nef, mabedin ana gövdesi, ruhban sınıfından olmayan Hristiyanlar tarafından erişilebilen bir kilisenin bölgesi bkz. 1 Krallar 6:17, 33) denilirdi. "Mabetin şark kısmına DEHBİR diğer kısmına da HİKAL denir." *Türkiye Bü∴ Meş∴i Üçüncü derecei remziyeye mahsus malûmat Üstat (1932), s. 5, Türkiye Mason Derneği (Türkiye Yüksek Şurası) Üçüncü Derece Çalışma Usulu (1950), s. 2; Millet Meclisi Tutanak Dergisi - M.Meclisi B:142 4.8.1971 O: 1, s. 416*

714 1 Krallar 16:30 "RABbin gözünde kötü olanı yapan Omri oğlu Ahav, kendisinden önceki bütün krallardan daha çok kötülük yaptı." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 447*

715 1 Krallar 14:23 "Ayrıca kendilerine her yüksek tepenin üstüne ve bol yapraklı her ağacın altına tapınma yerleri, dikili taşlar ve Aşera putları yaptılar." *Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006), s. 443*

716 Yahudiye (İbr. יהודה) veya Yehud, İbranice Kutsal Kitap'ta bahsedilen, Filistin bölgesinin güneyinde yer alan tarihi İbrani ve İsraillin dağlık bölgesi. (*Wikipedia*, Judea)

filozoflara zulmettiği gibi, Yahudiler de peygamberleri taşladılar. Sadece dinin değil, bilimin de masonluğa olan büyük borcu tahmin edilemez.

Gördüğümüz gibi, masonluğun ritüellerinde astronomi ve geometri gerçeklerinin çoğu gösterilmiş ve kalıcı hale getirilmiştir. İster kitap ister el yazması olsun, her şey ortadan kaldırılsa bile, sözlü olarak aktarıldığı şekliyle Nizamımızın ritüelinin, gelecek nesillere gerçek Tanrı bilgisini, doğru bir ahlak kuralını ve üzerine büyük bilgi tapınağını yeniden inşa edecekleri bilimin önde gelen ilkelerini aktarmak için tek başına yeterli olacağını söylemek hayal gücünü zorlamak olmayacaktır.

9. Bölüm

Son Söz

BU ESER, tam yerinde bir kararla "Masonluğun Savunması" olarak adlandırılabilirdi.

1. Nizamın uzak bir kökenden geldiğine dair tüm iddiaları aldatıcı ve düzmece diyerek damgalayanların tüm saldırılarına karşı. Bu muhalif sınıf, Nizamın çok eski bir geçmişe sahip olmadığını, Orta Çağ'ın sonlarında, zanaatlarının pratik sanatlarını gizli tutmaya çalışan ve aynı zamanda mimarlık işini kontrol edebilmek ve günümüzün "ticaret birlikleri" ile aynı ilkelere dayanarak vasıflı işçilerin ücret oranlarını belirleyebilmek için iş birliği yapan bir taş ustaları, inşaatçılar ve marangozlar birliğinden kaynaklandığını iddia eder. Bu tür örgütler şüphesiz vardı, ancak masonik efsanenin derin, güzel ve bilimsel astronomik alegorisini asla yaratamazlardı. Bu, okuyucu için tartışmaya gerek kalmadan zaten açıklığa kavuşturuldu.

2. Aşırı heyecanlı bir grup masonik yazardan oluşan bir grubun, tam tersi bir uç noktaya giderek, masonluğun Tanrı'nın ilhamıyla Aden bahçesinde ortaya çıktığını; Adem'in ilk Büyük Üstat olduğunu, onu Enok, Şem, Ham ve Yafet'in, İbrahim'in, Musa'nın, Süleyman'ın ve Bunker's Hill[717] savaşında ölen General Warren'ın[718] izlediğini iddia eden saçma iddialarına karşı!

717 17 Haziran 1775'te Amerika'da New England askerleri (sonradan Kıta Ordusu), İngiliz ordusuyla ilk kez bir meydan savaşında karşı karşıya kaldı. Halk arasında "Bunker Tepesi Muharebesi" olarak bilinen, Boston'dan Charles Nehri'nin karşısında yer alan, çitlerle çevrili tepelik bir arazide kanlı çatışmaların yaşandığı yer. (*nps.gov - National Park Service*)

718 Joseph Warren (11 Haziran 1741 17 Haziran 1775), Amerikan Devrimi'nin ilk günlerinde Boston'daki Vatansever örgütlerinde lider rol oynayan ve sonunda devrimci Massachusetts Eyalet Kongresi Başkanı olarak görev yapan Amerikalı bir doktor. 14

Canlı bir hayal gücünün kışkırttığı bu iyi niyetli hevesliler, her şeyde masonluğu görür ve Babil Kulesi ve Piramitlerden Kral Süleyman'ın tapınağına, Roma'daki Kolezyum'a ve Londra'daki Aziz Paul Kilisesi'ne kadar inşa edilmiş her yapının, şu anda Avrupa ve Amerika, Asya ve Afrika'daki localarında Masonlar adı altında toplanan aynı Nizam tarafından inşa edildiğini iddia ederler. Bu absürt iddialar sadece masonluğu gülünç duruma düşürmeye hizmet eder ve sağduyulu kişilerin zannedilen saflığımıza gülmelerine neden olur, böylece kardeşliğe, aslında bize gerçekten sekiz ya da on asırlık bir zaman dilimi biçen eskilerden daha fazla zarar verir.

Akılcı araştırmanın önündeki en büyük engellerden biri, abartılı beklentiler ve iddia edilen eski masonik örgütler ve bunlara ait simgeler ile modern masonik yapılar, bunların dereceleri, simgeleri, sözlü ritüelleri ve eski efsanelerimizin modern versiyonları arasında çok kesin bir uyum olması yönündeki felsefi olmayan taleplerden kaynaklanır. Aralarında çok bilgili kişilerin de bulunduğu pek çok değerli kardeşimiz, antik Gizemlerin modern masonlukla her bakımdan aynı olduğunu, sadece mevcut ritüel ve loca çalışmalarımızı değil, aynı zamanda derecelerin bölünmesi ve düzenini de içerdiğini göstermedikçe, argümanlarımızın hiçbir şey ifade etmediği ve kardeşliğimizin antikliğine dair hiçbir kanıt sunmadığı fikrine kapılmış görünürler.

Korkarım ki, bu araştırmacı sınıfını, Eyaletlerinin Büyük Locası tarafından yetkilendirilen ve hiyerogliflerle yontulmuş ya da bir Mısır mezarından çıkarılan bir papirüs rulosuna Kıptice yazılmış "Nereden geldin?" sorusuyla başlayan tüm ritüel ve kateşizmin[719] keşfedilmesinden daha azı ikna edemez. Kuşkusuz,

Haziran 1775'te Eyalet Kongresi tarafından tümgeneral olarak görevlendirildi. Bunker Hill Muharebesi'nde mühimmat bitene kadar tabyada savaştı ve milislerin kaçmasına zaman vermek için İngilizler'in tepeye üçüncü ve son saldırılarını yapana kadar kaldı. Kafasına bir tüfek veya tabanca ile İngiliz bir asker tarafından öldürüldü. (*Wikipedia*, Joseph Warren)

719 Kateşizm (Grek.: κατηχέω, katēkhéō, katişeo "sözlü olarak öğretmek"; κᾰτᾰ kata-, "karşısında" + ἠχέω ēkhéō, "ses"), bir doktrinin özeti veya açıklanmasıdır ve kateşizlerde

tüm bu beklentiler mantıksız ve felsefesizdir. Eski Mısır'da tam olarak bizimkine benzeyen, bir Üstadı Muhterem ve Nazırlar tarafından yönetilen ve Çırak, Kalfa ve Üstat derecelerini veren locaların var olduğuna dair hiçbir kanıt bulamayacağımızdan emin olabilirsiniz.

Masonluk, Hıristiyan teoloji sistemi ve ibadet şekli gibi, ortaya çıktığı günden bu yana birçok değişikliğe uğradı; ancak Hıristiyanlık gibi, tüm çağlarda kimliğini, tüm hayati ilkelerini ve en yüce özelliklerini korudu. Her ne kadar masonlukta Osiris Gizemleri'nin Büyük Hiyerofant'ı ile başlayan ve New York'un şimdiki saygın Büyük Üstadı ile sona eren bir "havarisel ardıllık"[720] olmasa da, Hıristiyan dininin kimliği, Protestan kiliselerimizden ("havarisel ardıllığı" reddeden) Reform'un ötesine ve daha önceki zamanlarda yarı pagan ayinleriyle Katolik Kilisesi aracılığıyla Yahudiye ovalarına ve Mesih'in gelişine kadar izlenebildiği gibi, Nizamımızın kimliği de uzak bir antik çağdan itibaren tatmin edici bir şekilde izlenebilir. Hıristiyanlığa böyle bir bakış açısının, geçmişin farklı dönemlerinde ya da günümüzde farklı topraklarda ve farklı mezhepler arasında doktrin, uygulama, ritüel ve ibadet tarzında ortaya çıkardığı muazzam farklılık, Hıristiyan sisteminin ilanından bu yana tüm çağlardaki gerçek kimliğini hiçbir şekilde gizlemez.

Aynı şekilde, kardeşliğimizin antik çağlara dayanması ve kimliği de -bazı araştırmacıların mantıksızca aradığı gibi- şimdiki ritüel ve simgelerimizin antik çağlardakilerle olan yakın benzerliğinden değil, başka hususlardan kaynaklanır. Çok tanrıcılığın tüm uluslarda egemen devlet dini olduğu eski zamanlarda, benzer örgütlenmelere sahip olan ve Masonluk gibi, TEK EBEDİ Ruhsal Varlık olarak Tanrı'nın birliği ve insan ruhunun ölümsüz-

geleneksel olarak kullanılan Sakrament ayinlerinde veya çocukların ve yetişkinlerin Hıristiyan dini öğretiminde bir öğrenmeye giriş olarak hizmet eder. Kateşizm, dini olmayan veya laik bağlamlarda da kullanılan bir format olan - genellikle soru cevap şeklinde - doktrinel kılavuzlardır.

720 Apostolic succession

lüğü gibi iki büyük doktrini öğreten toplumları keşfedebilmemiz yeterlidir - masonluk gibi toplumlar doğaları gereği gizlidir ve kelimelere sahiptir, işaretler ve diğer okült tanıma biçimleri, aynı zamanda benzer ama aynı olmayan inisiyasyon biçimleri, törenleri benzer bir efsane, alegori veya mit üzerine kurulmuş, özünde aynı olan ve sadece adı, dönemi ve kahramanlarının milliyeti bakımından farklılık gösteren toplumlar, aynı gerçekleri benzer ve çoğu durumda aynı simgeler, işaretler ve sembollerle öğrettiler.

Bunlar, modern Masonluğun bu eski örgütlerle özdeşliğini kesinlikle ortaya koyar, tıpkı bir din sistemi olarak modern Hıristiyanlığın ilk yüzyıldaki ya da herhangi bir ara dönemdeki Hıristiyanlıkla özdeşliğinin benzer bir akıl yürütme ve yazışmalar silsilesiyle ortaya konması gibi. Eğer tam tersine, dikkatimizi masonluğun, tıpkı Hıristiyanlığın Katolikler ve Protestanlar olarak ikiye ayrılması gibi, kendi içinde bölündüğü çeşitli dereceler ve "ayinler" ile ortaya çıkan bugünkü durumuna verirsek -ayinlerimizin sözel biçiminden başka hiçbir şeyi dikkate almazsakmasonluğun çok büyük bir antik çağa ait olmadığını göstermek kolaydır. Sözlü ritüelimizin bazı bölümlerinin tarihi ve hatta yazarı takip edilebilir ve edilmiştir, ancak ne Şövalye Ramsey[721] ne de 1717'de ünlü "Appletree Tavernası[722]"nda bir araya gelenler,

721 Andrew Michael Ramsay - Chambers'ın Seçkin İskoçların Biyografik Sözlüğünde doğum tarihi 1686 olarak gösterilir. Eski bir İskoç vatansever, Roma Katoliği ve bir Jakobit'tir. Oxford'dan fahri bir derece aldı ve Royal Society'nin bir üyesi oldu. Ramsay bir teolog, bir filozof ve iyi okunan bir romancıydı. Masonluk hiçbir şekilde hayatının en önemli yönü değildi. Ancak Ramsay bugün hatırlanıyorsa, öncelikle 1737'de Fransa'nın Mason Büyük Locası'na sunulmak üzere yazdığı bir hitabettir. Bu nutuk ile, istemeden de olsa mason tarihinin akışını değiştirmiştir. Tek biyografisi George David Henderson'un yazdığı Şövalye Ramsay'dır. *Kahler, Lisa - Andrew Michael Ramsay and his Masonic Oration (1992) Thesis University of Texas at Dallas; Chambers's Biographical Dictionary (1929) ed. by Geddie Wm. and Geddie J. Liddell, s. 777; A Biographical Dictionary of Eminent Scotsmen (1855) Vol 7, s. 160*

722 Apple-Tree tavernası, 1717 Şubat'ında Londra'daki İngiltere Büyük Locası'nın oluşumunda mutabık kalan dört locanın toplandığı taverna. *Mackey,Albert G. - An Encyclopedia of Freemasonry (1884), s. 76; Gould, R.F.- The Concise History of Freemasonry (1903) Revised 1951, s. 201; Gould, R.F.- Gould's History of Freemasonary Throughout the World Vol. II (1936), s. 1*

Luther[723] ve Wesley'in[724] Hıristiyan dininin kurucuları ve yaratıcıları olmadığı gibi, masonluğun kurucuları ve yaratıcıları da değildir.

Eğer masonluğa rasyonel bir bakış açısıyla bakarsak ve mistik efsanelerini ve alegorilerini, şu anda giydirildikleri modern dili dikkate almadan, kendi özlerinde düşünürsek; törenlerinin anlamını, şu anda onları yürütürken kullanılan belirli kelimeleri dikkate almadan araştırırsak; işaretleri, sembolleri ve simgeleri incelersek, bunların çoğuna verilen hatalı, yanıltıcı modern açıklamaları göz ardı edersek, masonluğun büyük antik çağa ait olduğu hemen anlaşılır. Tüm eski gizemlerin aynı olduğu ve Mısır'dakilerle ortak bir kökene sahip olduğu artık her tarafta kabul edilir; bu sonuca da aynı mantıksal karşılaştırma yöntemiyle ulaşılmıştır. Osiris efsanesi diğerlerinin geldiği ana kaynaktır, ancak Yunanistan ve Küçük Asya'da Osiris'in adı kaybolmuş ve yerine Dionisos ve Bakkhos'un adları geçmiştir, İbrani-Sur tapınak efsanesinde ise Hiram'ın adı bulunur. Bununla birlikte, Hiram efsanesinin gerçek bir tarih olduğu ve Kral Süleyman'ın tapınağının inşası sırasında gerçekten meydana gelen olayları anlattığı iddiası, ona hâlâ körü körüne bağlı olan birkaç kişi tarafından terk edilmelidir.

Masonluk artık bu sorgulama çağında eleştirilmeden ayakta kalmayı başaramaz. Dışarıda, Antik Çağ'ı kırlaşmış sakalından yakalamaktan, kırışmış yüzüne bakmaktan ve iddialarını hangi yetkiye, doğru mantığa veya gerçek tarihe dayandırdığını sormaktan çekinmeyen bir ruh var. Masonik gelenek, kendi sırası geldiğinde sorgulanmaktan kaçmayı bekleyemez; ve sorgulandığında, tarihsel olarak doğru olduğu iddiasını test edilmeye dayanamayacaktır. O halde, sunabileceğimiz bir açıklama yoksa, bir kenara atılmalı ve geçmişin diğer birçok patlamış efsaneleri

723 Martin Luther, Alman keşiş, teolog, üniversite profesörü, Protestanlığın babası ve Lüterciliği yaratan, geliştiren ve yayan kişi. (*Wikipedia*)

724 John Wesley, İngiltere Kilisesi içinde Metodizm'in kurucusu bir İngiliz din adamı, teolog ve evangelist. (*Wikipedia*)

arasındaki yerini almalıdır. Bununla birlikte, gerçek bir tarih olarak tasarlanmadığını, gerçekten de büyük bir antik çağın yüce bir alegorisi olduğunu, astronominin en derin gerçeklerini öğrettiğini ve eski bir tip, sembol ve simge sistemiyle yüce bir ahlak kuralını telkin ettiğini göstererek, bu tür eleştirilere hemen yanıt verir ve onları ortadan kaldırırız. Böylece masonik düzen daha yüce bir düzleme yerleştirilir ve hem bilgili hem de erdemli kişilerin saygı ve hayranlığını kazanacak bir konuma gelir; bilgili kişiler bu sayede onu eski bir bilimsel bilgi sisteminin deposu olarak tanıyabileceklerdir; erdemli kişiler ise bu düzenin aynı zamanda geçmiş çağlarda gerçek inancın koruyucusu, ahlakın ve kardeşçe sevginin öğretmeni olduğunu göreceklerdir. Ritüelinin ahlaki olduğu kadar bilimsel gerçekleri de içerdiği masonluğun övünç kaynağı olmuştur. Bu, Nizamımızın ahlaki öğretileri açısından açık bir gerçek olsa da, en zeki kardeşlerimizin büyük bir kısmı için masonik bilimsel gerçek hazinesinin kilidini açabilecek anahtar kaybolmuş gibi görünüyordu. Bu anahtarın en sonunda geri getirildiğine inanıyoruz; çünkü masonik gelenekler ve efsaneler, onları açıklayan ritüel ile birlikte astronomik alegoriler olarak kabul edilirse, bilimsel gerçeğin ışığının her parçayı aydınlattığı ve nüfuz ettiği hemen görülür. Yukarıdaki sayfalarda verilen açıklama doğruysa, Nizamımızın efsanelerinin ve törenlerinin, sembollerinin ve simgelerinin anlamını ve niyetini tam olarak anlayan herhangi bir kişi, diğerlerinin temelini oluşturan astronomi ve geometri bilimleri hakkında mutlaka iyi bilgi sahibi olacaktır.

Peki bu açıklamalar neden hâlâ tam olarak gerçeği yansıtmıyor? Böyle bir konuya uygulandığında "olasılıklar hesabını" hiç düşündünüz mü? Masonluğun Güneş'e tek bir gönderme yapması hiçbir şey ifade etmeyebilir. Üç ya da dört tane olsaydı da aynı şey söylenebilirdi; Ama Nizamın adının, localarının biçiminin, boyutlarının, ışıklarının, süslerinin ve mobilyalarının ve istisnasız tüm simgelerin, sembollerin, törenlerin, sözcüklerin ve

işaretlerin Güneş'in yıllık döngüsüne gönderme yaptığını gördüğümüzde - astronomik fikirlerin ve güneş sembollerinin tüm kurumun dokusuna işlendiğini ve daha da önemlisi, tüm bu astronomik benzetmeler arasında öyle bir ilişki uyumu var ki, tüm ritüelin astronomik bir alegori olarak mükemmel ve doğal bir şekilde yorumlanmasını mümkün kılıyor, ki bu da tam ve mükemmeldir - başlangıçta böyle tasarlanmış olma olasılığı çok yüksektir ve olumlu bir kanıtlama anlamına gelir. Alegorinin tesadüfi olduğu ve tasarlanmadığı teorisine zıt milyonlarca olasılık vardır.

Herhangi bir aklı başında kişi, Bunyon "Pilgrim's Progress"i[725] yazdığında, hikâyenin bir Hıristiyan yaşamının sadece tesadüfen yaşadığı deneyimlerinin ve zaferlerin bir alegorisi olduğunu ve yazarın alegoriyi hiçbir zaman niyet etmediğini veya tasarlamadığını düşünebilir mi? Oysa masonik efsanenin astronomik alegorisi tüm bölümlerine nüfuz eder ve incelendiğinde "Pilgrim's Progress" kahramanının seyahatleri, mücadeleleri, maceraları ve baştan çıkarılmalarının alegorisi kadar tam ve mükemmeldir. Bunyan'ın kitabını alegori yapmak gibi bir niyeti olmadan yazmış olması ve kitabın tesadüfen bu hale gelmiş olması ihtimali, masonik efsanenin ve onu gösteren simgelerin başlangıçta bizim gösterdiğimiz gibi derin ve güzel bir astronomik alegori olarak tasarlanmamış olması ihtimali kadar akla yatkın bir fikirdir.

Masonluğun antik çağına gelince, gösterdiğimiz gibi, bu astronomik bir temele dayanır ve antik tarihin ve geleneğin belirsiz ve loş ışığından bağımsız olarak onun uzak kökenini matematiksel olarak göstermemizi sağlar. Kesin tarihinin tespit edilemediği doğrudur, ancak masonluğun çok eski olduğu ve derin bilgi ve

725 "Gezginin Kutsal Yolculuğu" orijinal adıyla "The Pilgrim's Progress" John Bunyan tarafından İngiliz dilinde yazılan bir alegorik bir roman. Birinci kısmı 1678'de, ikinci kısmı ise birinci kısmın devamı olarak 1684'te yayınlandı. Kitap, günahın yükünden kurtulmak için bir İngiliz ülkesi olan Bedfordshire'dan Londra'ya yapılan hayali bir yolculuğa çıkan Christian'ın hikâyesini anlatır. Yol boyunca birçok macera yaşar, renkli karakterlerle tanışır ve efendisi ve kurtarıcısı İsa Mesih'e sarsılmaz bir inanç geliştirir. Bunyan bu yolculuğu Hristiyanlığı Protestan bakış açısıyla anlatmak için kullanır. *Bunyan, John - The pilgrim's Progress (1796)*

yüce erdem sahibi insanlar tarafından kurulduğunun kanıtı kesindir: büyük bilgi sahibi insanlar, zira bilimsel bilgileri bugüne kadar eserlerinde muhafaza edilir; yüce erdem sahibi insanlar, zira ritüelimiz, Yeni Ahit'in daha sonraki zamanlarda ilan edilmesine kadar asla dengi veya daha üstün olmayan bir ahlak kuralını telkin eder.

Masonik alegori açıklamamızda Güneş'in Zodyak'taki yıllık ilerleyişinin gösterildiği yöntem, hikâyeleri aynı temel üzerine kurulmuş olan ve aynı astronomik gerçeklerin birçok farklı alegorisinden başka bir şey olmayan antik mitolojinin büyük bir kısmına da bir anahtar sağlar. Bu hikâyeler, astronominin gerçeklerini korumak ve gizlemek gibi iki yönlü bir amaç için bilginler tarafından ilk kez icat edildiğinde, paralellik elbette her birinde, tüm anlatı boyunca, bize ulaştıkları biçimlerde olduğundan daha mükemmel bir şekilde korunmuştur. Sözlü olarak aktarıldıklarından, uzun zaman dilimleri içinde önemli değişikliklere uğradılar; ve hikâyeleri gerçek insan yaşamındaki olaylarla daha uyumlu hale getirmek için orijinal alegoriyle tam bir uyum içinde olmayan ayrıntılar eklendi. Bu astronomik mesellerin gerçek anlamını anlamayan avam kalabalıklar, bu değişiklikleri yapmaya çok yatkındı. Bu nedenlerden dolayı, paralel ve alegori bazılarında her açıdan mükemmel bulunmayacaktır, ancak hepsinde, Hiram'ın masonik efsanesini açıkladığımız Zodyak diyagramında önemli bir değişiklik yapmadan, onları ve gerçek anlamlarını göstermeyi kolaylaştıracak kadar orijinal özellikler kalmıştır. Antik çağın diğer mitolojik öykülerini de bu şekilde açıklamak ve yorumlamak kuşkusuz ilginç olurdu, ancak bu çalışmanın sınırları ve özel amacı buna engeldir.

Bununla birlikte, hepsinin kilidini açacak anahtara ve böyle bir araştırmayı yürütme yöntemine işaret ettikten sonra, bu tür konulara meraklı okuyucularım, tanrıların şiirsel ve harika maceralarının astronomik bir bakış açısıyla daha kapsamlı bir incelemesinde zamanlarını boşa harcamayacaklardır.

Masonluğun kökenine dair ne kadar şüphe ya da ilk olarak kimler tarafından kurulduğuna dair ne kadar belirsizlik olursa olsun, masonluğun insanlar tarafından örgütlenmiş mevcut tüm kurumlar arasında en saygıdeğer ve en eski kurum olduğu kesindir. Geçmiş çağların loş deriliklerinde kaybolan kökenine ilişkin belirsizlik, onun gerçek eski çağlara ait olduğuna tanıklık eder, locaları tüm ülkelerde mevcuttur ve kardeşleri nizama çağıran Üstadı Muhterem'in çekicinin sesi, Güneş'in yolunu izleyerek dünyayı sarar.

İlkeleri, onun yaygınlığı kadar evrenseldir. Hiçbir ırk, renk, millet, ülke, dil, din fark etmez, hiçbir değerli ve ahlaklı insanı Nizamımızdan uzak tutmaz. Sadece ateist, deli ya da aptal, kötü huylular, embesil, ahlaksız ya da itibarsızlaşmış kişilerin saflarımıza girmesi ve eski kardeşliğimizin tüm hak, onur ve menfaatlerinden yararlanmaları yasaktır.

Toplantılarımızda Hristiyan, Yahudi, Müslüman, Budist ve Brahman, Konfüçyüs'ün taraftarları ve Zerdüşt'ün müritleri ahenk içinde buluşurlar. Masonik sunakta tüm bunlar, hepsinin inandığı aynı büyük Ulu Varlığa, Evrenin Ulu Mimarına bağlılıklarını sunarlar, böylece "Tanrı'nın Babalığı[726] ve İnsanın Kardeşliği"nin muhteşem, yüce bir görüntüsünü ortaya koyarlar.

Bu kurum geçmişte sık sık zulüm ateşinden geçti, ancak sadece harika canlılığı yenilenmiş ve ilkelerinin saflığı ve gerçekliği doğrulanmış olarak yeniden yükseldi. Günümüzde sadece en popüler olanlardan biri değil, aynı zamanda tüm örgütlerin en güçlü ve yaygın olanlarından biridir.

Kardeşlik her geçen gün her yerde en entelektüel ve erdemli kişileri saflarına çekerken, Nizamın kendi üyeleri arasında da giderek artan bir ilgi ve Nizamın kökeni ve tarihi hakkında daha

726 Matta 6:9'a atfedilerek "Göklerdeki Babamız, Adın kutsal kılınsın"; kölelik, totalitarizm, milliyetçilik, ırkçılık ve insanları üstün ve aşağı olarak ayıran herhangi bir sistem veya kurum, ifadesini Tanrı'nın Babalığı ve kardeşlik kavramında bulan İncil'deki insan doktrini tarafından altüst edilir. *Williams, E. L. - The Fatherhood of God and the Brotherhood of Man (1962) Provocative Pamphlets - Number 90, June, 1962*

fazla araştırma yapma ve kendine özgü ve güzel eski sembolik eğitim sistemini inceleme eğilimi görülür. Masonlar arasında yeni uyanan bu ilginin artacağı ve bol meyve vereceği umulur, çünkü Nizamımızın ritüel ve simgelerinde, her adımda özenle arayan kişiyi fazlasıyla ödüllendirecek yararlı bilgi ve yüce gerçek hazinesi vardır. Konu, en yüksek zekâyı ve en başarılı akademisyenleri harekete geçirecek kadar derindir. Bu araştırmalara tüm masonlar yardım etmeli ve bu araştırmalarla uğraşanlar, çalışmalarının sonuçlarını localarına getirmeleri ve tüm kardeşlerin yararına sunmaları için teşvik edilmelidir. Böylece toplantılarımız daha ilginç hale gelecek ve kardeşlik için çeşitli şekillerde büyük faydalar sağlanacaktır.

Yazarın ümidi, bu çalışmanın en azından masonlar arasında Nizamımızın tarihi ve eski harika ritüelinin gerçek anlamı konusunda daha büyük bir ilgi yaratmaya yardımcı olmasıdır. Tüm okuyucuların yazarın görüşlerini benimsemesi beklenmez; tam tersine, bazılarının bu görüşlere kesinlikle karşı çıkması ve belki de şiddetle karşı çıkması oldukça muhtemeldir.

Ancak yazarla aynı fikirde olmayanlar, konunun tamamına eskisinden daha geniş bir açıdan bakmaya teşvik edilirlerse ve yazarın ritüelimizin bazı bölümlerinin kökeni ve anlamı hakkındaki teorisinde yanıldığını düşünürlerse, kendileri de gerçek çözümü keşfetmeye çalışırlarsa, yazar emeklerinin sonuçlarından fazlasıyla memnun olacaktır; çünkü yazar gerçeği kendisi keşfetmemiş olsa da, belki de başkalarının bunu yapmasına neden olacak ve bu sayede ödülünü alacaktır.

Ek 1

Tetrahedron (Dörtyüzlü)	4 eşkenar üçgenden oluşur Üçgenin iç açıları toplamı 180°dir. (180 x 4 eşkenar üçgen= 720° dir.	1 Üçlü Tau'dur. (8 dik açı vardır.) (720°–8 dik açı = 1 Üçlü Tau)	Sembolü Ateş
Octahedron	8 eşkenar üçgenden oluşur. Üçgenin iç açıları toplamı 180° (180°x8 eşkenar üçgen –1440°)	2 Üçlü Tau'dur (1440°–8 dik açı = 2 Üçlü Tau)	Hava
Hexahedron (Küp)	6 kareden oluşur. Karenin iç açıları toplamı 360° (360°x6 kare = 2160°)	3 Üçlü Tau'dur. (2160°–8 dik açı = 3 Üçlü Tau)	Toprak
Icosahedron	20 eşkenar üçgenden oluşur. Üçgenin iç açıları toplamı 180° (180°x20 eşkenar üçgen= 3600°)	5 Üçlü Tau'dur. (3600°–8 dik açı = 5 Üçlü Tau)	Su
Dodecahedron	12 düzenli beşgenden oluşur. Beşgenin iç açıları toplamı 540° (540°x12 beşgen=6480°)	9 Üçlü Tau'dur. (6480°–8 dik açı= 9 Üçlü Tau)	Evren

Kaynakça

(Bab.la Dictionary)

(Bible Hub)

(Bilgipedia)

(Britannica)

(Definify)

(Dictionary TurEng)

(https://www.theoi.com/Khthonios/Rhadamanthys.html

(learnsanskrit.cc)

(Merriam-Webster Unabridged Dictionary)

(Nişanyan Sözlük)

(nps.gov - National Park Service)

(Online Etymology Dictionary)

(TDK)

(Vikipedi)

(Wiktionary)

(WordSense Dictionary)

A Biographical Dictionary of Eminent Scotsmen (1855) Vol 7

A Ritual of the Degrees of Mark Master, Excellent Master, and the Royal Arch (Tenth edition) (2013)

Apuleius - The Golden Ass, Being The Metamorphoses of Lucius Apuleius (1919)

Archer Hind, R.D. - The Timaeus of Plato (1888)

Arnold, Augustus C. L. - History and Philosophy of Free-Masonry and Other Secret Societies (1866)

Arnold, Augustus C. L. - The Rationale and Ethics of Freemasonry (1858)

Arnold, Augustus.C.L. - Philosophical History of Free-Masonry and Other Secret Societies (1854)

Arnold, Augustus.C.L.- Philosophical History of Freemasonry and Other Secret Societies (1858)

Ars Quatuor Coronatorum Vol 03 (1890)

Asiatic Researches or Transactions of the Society Instituted in Bengal, Vol V (1799)

Ausonius, with an English Translation by Hugh, G., Evelyn White, M.A. In two Volumes (1921) Vol II

Ayan, Tamer - EKSR ve Jüriprudans "Lektürler" TFKD (2000)

Ayan, Tamer - Royal Arch (2000)

Ayfer, Murat Özgen - Mason Sözlüğü (1992) Cilt 1

Ayfer, Murat Özgen - Mason Sözlüğü (1992) Cilt 2

Bailly, A. - Abrégé du Dictionnaire Grec-Français (1935)Charles Édouard

Baldwin, John D. - PreHistoric Nations (1874)

Bauer L. - Silius Italici Punica (1890) Vol I

Boissard, Jean Jacques - Romanae Vrbis Topographiae & Antiquitatum (1598) Tomus II Pars IIII

Brewer, E. Cobham - The Dictionary of Phrase & Fable (1922)

Brewster, David, Sir - Letters on Natural Magic (1833)

Brown, Richard - The East, Time, Eternity, the Universe and the Origin of All Things

Brugsch, H. - Die Ägyptische Gräberwelt (1868)

Bryant, Jacob - An Analysis of Ancient Mythology (1775) Vol II

Bryant, Jacob - An Analysis of Ancient Mythology (1807) Vol III

Budge, Sir E.A. Wallis - An Egyptian Hieroglyphic Dictionary (1920) in two volumes, Vol I

Budge, Wallis, E.A. - The Gods Of The Egyptians (1904) Vol II

Bunsen, C.C.J. Baron - Egypt's Place in Universal History in five books (1860) Vol IV trans. from the Germen by Charles H. Cottrell

Bunsen, C.C.J. Baron - Egypt's Place in Universal History in five books (1867) Vol V trans. from the Germen by Charles H. Cottrell

Bunyan, John - The pilgrim's Progress (1796)

Burritt, Elijah H. - The Geography of the Heavens, and Class Book of Astronomy (1849)

Bursa Büyükşehir Belediyesi İmar Yönetmeliği (2012)

Burton, Robert - The Anatomy of Melancholy (1891)

Captain Thomas Rudd - Euclides Elements of Geometry, the First VI Books (1651)

Cellini, Benvenuto - Memoirs of Benvenuto Cellini, a Florentine artist (1845) Vol II

Censorini, Liber De Die Natali (1614)

Censorini, Liber De Die Natali (1767)

Censorini, Liber De Die Natali trans. William Maude "The Great Year" (1900)

Černý J. - Coptic Etymological Dictionary (1976)

Chabas, François Joseph - Les Papyrus de Berlin, récits d'il ya quatre mille ans (1863)

Chabas, François Joseph - Mélanges Égyptologiques (1862)

Chabas, François Joseph - Mélanges Égyptologiques avec Birch et Goodwin (1873)

Chabas, François Joseph - Mélanges Égyptologiques ii, 74

Chambers's Biographical Dictionary (1929) ed. by Geddie Wm. and Geddie J. Liddell

Charles T. McClenechan - Book of the Ancient & Accepted Scottish Rite of Freemasonry (1868)

Cicero's Tusculan Disputations, by Cicero, Marcus Tullius; Peabody, Andrew P. (1886)

Clagett, Marshall - Ancient Egyptian Science A Source Book (1989)

Clarke, Adam - A Short History of the Ancient Israelites (1802)

Clausen, Henry C. - Clausen's Commentaries on Moral and Dogma (1976)

Clauson, Gerard, Sir - An Etymological Dictionary of Pre Thirteenth Century Turkish (1972)

Clavier, E. - Mémoire Sur Les Oracles Anciens (1818)

Clement of Alexandria - The writings of Clement of Alexandria Vol II (1869) trans. by William Wilson

Coghlan, F. - Coghlan's Handbook for Travellers in Southern Italy, Comprising Rome, Naples (1863)

Cook, E. A. - Secret Societies Illustrated (1895)

Cory, Alexander Turner - The Hieroglyphics of Horapollo Nilous (1840)

Cott, Jonathan - The Arabian Nights Entertainments (1811) in six Volumes, Vol I

Cross, J.L. - The True Masonic Chart or Hieroglyphic Monitor (1826)

Cross, Jeremy L. - The True Masonic Chart or Hieroglyphic Monitor (1826)

Cyclopaedia Biblical Theological Ecclesiastical Literature by McClintock and Strong Vol X Su-Z

De Mundo by Aristotle; Forster, E. S.; De Spiritu by Aristotle, Dobson, J. F. (1914)

De Vartavan, Christian - Ancient Egyptian Words Cognates of Their Equivalents in Proto Indo European and Various Indo-European Languages? (2011) Armenian Egyptology Centre, Yerevan State University, Armenia

Delff, Hugo H.K. - Grundzüege der Entwicklungsgeschichte der Religion (1883)

Derivation of the Word Mason - Masonic Token, October 16, Vol.4 No.10 (1899)

Deutsch, E. - Literary Remains of the Late Emanuel Deutsch (1874)

Dudley, John - Naology (1846)

Duncan, Malcolm C. - Duncan's Ritual Complete (1968) Revised Ed.

Dunlap, Samuel Fales - The Origin of Ancient Names of Countries, Cities, Individuals, and Gods (1856)

Dupuis, Par - Origine de Tous les Cultes (1795) Vol. 3

Edwards, Amelia B. - A Thousand Miles up the Nile (1890)

Erhat, Azra - Mitoloji Sözlüğü (1996)

Faber, G.S. - The Origin of Pagan Idolatry (1816) Vol II, Three Volumes

Fellows, John - An Exposition of the Mysteries or Religious Dogmas and Customs of the Ancient Egyptians, Pythagoreans and Druids (1835)

Fellows, John - Religious Dogmas And Customs (1835)

Fellows, John - The Mysteries of Freemasonry (1860)

Fillmore, C. - Christian Healing The Science of Being (1917)

Flavius Josephus - The Whole Genuine Works of Flavius Josephus trans. by Whiston, William (1824) Vol.1 in six Volumes

Flavius Josephus - The Whole Genuine Works of Flavius Josephus trans. by Whiston, William (1865) Vol I in four Volumes

Flavius Josephus - The Whole Genuine Works of Flavius Josephus trans. by Whiston, William (1900) revized by Shiletto, A.R. Vol II

Flavius Josephus - The Works of Flavius Josephus trans. by Whiston, William (1822) Vol I in four Volumes

Fontenelle, Bernard le Bovier - Eloges des Académiciens, avec L'histoire de l'Académie Royale des Sciences (1740) Tome I

Foster, R.V. - Some Astronomy in the Book of Job 38-31,32, The Old Testament Student, Vol. 4, No. 8, Apr., 1885

Freemason's Magazine and Masonic Mirror Vol. V. (New Series) July to December (July 6,1861)

Freemasons' Quarterly Review Second Series (1848) Vol XV- Dec. 30, 1848

Gadicke, Johann Christian - Freimaurer Lexicon (1818)

Gardiner, Sir A. Egyptian Grammar (1964) Third Edition Revised

Garnier, J. - The Worship of the Dead or The Origin and Nature of Pagan Idolatry (1909)

Germanici Caesaris Aratea; Cum Scholus edidit Alfredus Breysig (1867)

Gibbon, Edward - Roma İmparatorluğunun Gerileyişi ve Çöküş Tarihi (1987) Cilt 2, çev. Asım Baltacıgil

Gibbon, Edward - The History of The Decline and Fall of The Roman Empire (1887) Vol.III

Glare, P.G.W. - Oxford Latin Dictionary (2016)

Goldsmith, Elisabeth - Life Symbols as Related to Sex Symbolism (1924)

Goodwin, C.W. - Hieratic Papyri in Cambridge Essays (1858)

Goodwin, C.W. - The Story of Saneha, Frazer's Magazine for Town and Country Vol. LXXI Jan. to Jun. (1865)

Gould, R.F.- Gould's History of Freemasonary Throughout the World Vol. II (1936)

Gould, R.F.- The Concise History of Freemasonry (1903) Revised 1951

Gruterus, Janus - Inscriptiones Antiquae Totius Orbis Romani (1707) Vol II

Gruterus, Janus - Inscriptiones Antiquae Totius Orbis Romani (1707) Vol I

H.K.M.B.L. (Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası) Ritüelleri (1914, 1950, 1959, 1967, 1969, 1971, 1976, 1982)

Hall, Manly P. - Man, The Grand Symbol of the Mysteries (1932)

Hall, Manly P. - The Secret Teachings of All Ages (1928)

Hall, Manly P. - Tüm Çağların Gizli Öğretileri (2008)

Harper's New Monthly Magazine Vol. XI (1855)

Harper's New Monthly Magazine Volume 38 (December 1868 to May 1869)

Histoire de l'Académie Royale des Sciences (1716)

History of Herodotus by George Rawlinson Vol II (1858)

History of Herodotus by George Rawlinson Vol. II (1862)

Humboldt, Alexander von - Cosmos, A Sketch of a Physical Description of the Universe Volume 2 (1860), trans. by E.C. Otté

Hutchinson, William - The Spirit of Masonry (1855)

Hyginus - C. Ivlii Hygini, Avgvsti Liberti, Fabvlarvm Liber (1535)

Hyginus - C. Ivlii Hygini, Avgvsti Liberti, Fabvlarvm Liber (1578)

Hyginus, Gaius Julius - The Poeticon Astronomicon (1482)

Hyginus, Gaius Julius - The Poeticon Astronomicon, orj. 1482 (1985 Lewis & Dorothy Allen)

Ideler, Ludwig - Handbuch der Mathematischen und Technischen Chronologie (1825), Band I

İkinci Derece Çalışma Rehberi, (1968)

İlhan, Barış - Astroloji Dersleri 2004 Derleyen Ayşem Aksoy

İslam Ansiklopedisi M.E.B. (2001) Cilt 1

İslam Ansiklopedisi M.E.B. (2001) Cilt 10

İslam Ansiklopedisi T.D.V. (1991) Cilt 3

İslam Ansiklopedisi T.D.V. (2009) Cilt 36

James, George G. M. - Stolen Legacy, Greek Philosophy is Stolen Egyptian Philosophy (1992) (ilk basım 1954)

Jeffery, Arthur - The Foreign Vocabulary of the Qur'an (1938)

Jowett, Benjamin - Dialogues of Plato (1892) Vol III

Kadın Mason Büyük Locası I. Derece Ritüeli (2013)

Kahler, Lisa - Andrew Michael Ramsay and his Masonic Oration (1992) Thesis

Keim, Theodor - The History of Jesus of Nazara (1873) Vol II

Kenrick, John - Ancient Egypt Under the Pharaohs (1850) in two volumes Vol I

Kenrick, John - Ancient Egypt Under the Pharaohs (1850) in two volumes Vol II

Kenrick, John - Ancient Egypt under the Pharaohs (1852) Vol I

Knowles, James - The Nineteenth Century - Monthly Reviev Vol. IV Jul-Dec (1878)

Koray, Tanju - Derece Tabloları III - Kalfa Tablosu (1991), Günışığı Muh. L., No, 87

Koray, Tanju - Emulation Ritual, The Modern Ritual, Birinci Derece Ritüelleri (2006), Özveri Muhterem Locası Yayınları No. 2

Koray, Tanju - Emulation Ritual, The Modern Ritual, İkinci Derece Ritüelleri (2006), Özveri Muhterem Locası Yayınları No. 3

Kutsal Kitap, Kitabı Mukaddes Şirketi (Haziran 2006)

L'Ordre des Francs-Maçons Trahi, et le Secret des Mopses Révélé (1745)

Lane, Edward William - The Arabian Nights Entertainments (1853)

Layard, A. H. - Discoveries Among The Ruins Of Nineveh And Babylon (1853)

Leeman - Monuments du Musée des Pays-Bas

Lefébure, E. - Traduction comparée des Hymnes au Soleil Composant le XVe Chapitre du Rituel Funéraire Égyptien (1868)

Lehner, Ernst & Lehner, Johanna - Folklore and Symbolism of Flowers, Plants and Trees (1960)

Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής, Lexikó tis Koinís Neoellinikís, Ortak Modern Yunanca Sözlüğü (1998)

Lepsius, R. - Älteste Texte des Todtenbuchs (1867)

Lichtheim, Miriam - Ancient Egyptian Literature Vol I-II-III (2006) Vol II

Lilly, William - Christian Astrology (1647)

Littell's Living Age, Volume 140, Issue 1803 (1879) "From The Nineteenth Century, The Religion of the Ancient Egyptians" by Hoare, John Newenham

Lloyd, J.Y.W. - The History of the Princes, the Lords Marcher and the Ancient Nobility of Powys Fodog (1881) Vol I

Lockyer, J. Norman, Sir - The Origin of the Year I, The Nature A Weekly Illustrated Journal of Science Vol. XLV - March 24, 1892

Lossing, B.J. - Pictorial Field-Book of the War of 1812 (1869)

Mackey, Albert G. - A Lexicon of Freemasonry (1872)

Mackey, Albert G. - Masonry Defined - Revised and Enlarged by Johnston, E.R. & Monette, A.C. (1939)

Mackey, Albert G. - A Lexicon of Freemasonry (1845)

Mackey, Albert G. - A Lexicon of Freemasonry (1856)

Mackey, Albert G. - A Lexicon of Freemasonry (1872)

Mackey, Albert G. - An Encyclopaedia of Freemasonry and It's Kindred Sciences (1874)

Mackey, Albert G. - An Encyclopaedia of Freemasonry and It's Kindred Sciences Volume I (1914)

Mackey, Albert G. - An Encyclopaedia of Freemasonry and It's Kindred Sciences Volume II (1916)

Mackey, Albert G. - The Book of The Chapter (1863)

Mackey, Albert G. - The History of Freemasonry NY&LONDON 1898 (1906) Volume I

Mackey, Albert G. - The Symbolism of Freemasonry (1869)

Mackey, Albert G. - An Encyclopedia of Freemasonry (1884)

Macoy, Robert - General History, Cyclopedia and Dictionary (1872)

Macrobii - In Somnium Scipionis Lib. II , Saturnaliorum Lib. VII (1542)

Malcolm C. Duncan - Duncan's Masonic Ritual and Monitor of Freemasonry (1866)

Malcolm, Sir John - The History of Persia (1815) Vol II

Manser, Martin H. - The Facts On File Dictionary of Classical and Biblical Allusions (2003)

Marchant, J.R.V., - Cassell's Latin Dictionary (1907)

Marie Dacke et al. Dung Beetles Use the Milky Way for Orientation. Current Biology, published online January 24, 2013

Mark H. Stone, "The Cubit: A History and Measurement Commentary", Journal of Anthropology, vol. 2014, Article ID 489757

Masonic Newspaper, New York City, May 10, 1879

Maspero G. Sir. - Popular Stories of Ancient Egypt (1915) trans. Mrs. Johns C.H.W

Maspero, Gaston - Histoire ancienne des peuples de l'Orient (1876)

Maspero, Gaston - Hymne au nil publié & traduit d'après les deux textes du musée Britannique (1868)

Massey, Gerald - A Book of the Beginnings Vol 1 (1881)

Max Müller - Chips from a German Workshop (1867) Volume I

Milankovitch (Orbital) Cycles and Their Role in Earth's Climate by Alan Buis, NASA's Jet Propulsion Laboratory NEWS, February 27, 2020

Millet Meclisi Tutanak Dergisi - M.Meclisi B:142 4.8.1971 O: 1

Miscellaneous Notes and Queries, a Monthly Magazine of History, Folklore, Mathematics, Mysticism, Art, Science Vol. XI. published by S.C. and L.M. Gould, Manchester (1893)

Moore, C.W. - The Freemasons Monthly Magazine (1844) Vol III

Moore, C.W. - The Freemasons Monthly Magazine (1845) Vol IV

Moore, C.W. - The Freemasons Monthly Magazine (1850) Vol IX

Moore, C.W. - The Freemasons' Monthly Magazine (1861) Vol. XX. (Aug. 1, 1861; No.10.)

Moore, C.W. - The Freemasons Monthly Magazine Vol XXI (1862)

Moore, C.W. - The New Masonic Trestle-Board, Adapted to the Work and Lectures (1850)

Moore, Cornelius - Masonic Voice Review (1855) Vol XII

Morris, Robert - The Poetry of Freemasonry (1884)

Newton, Isaac, Sir, - The Chronology of Ancient Kingdoms Amended (1728)

Nicholson C. Sir, - Ægyptiaca Comprising a Catalogue of Egyptian Antiquities (1891)

Oliver, George - A Dictionary of Symbolical Masonry (1853)

Oliver, George - Antiquities Freemasonry (1843)

Oliver, George - Signs and Symbols Illustrated and Explained in a Course of Tweleve Lectures on Freemasonry (1826)

Oliver, George - Signs and Symbols Illustrated and Explained in a Course of Tweleve Lectures on Freemasonry (1837)

Oliver, George - The Historical Landmarks and Other Evidences of Freemasonry Vol I (1846)

Oliver, George - The Historical Landmarks and Other Evidences of Freemasonry Vol I (1867)

Oliver, George - The History of Initiation in Twelve Lectures (1841)

Oliver, George - The History of Initiation in Twelve Lectures (1855)

Oliver, George - The Star in the East (1825)

Oliver, George - Theocratic Philosophy of Freemasonry (1856)

Onaran, Alim Şerif - Binbir Gece Masalları Cilt I (1992)

Order of Mark Master Masons Ritual for Mark Master (1992)

Orme, Robert - Historical Fragments Of The Mogul Empire (1805)

Ouvaroff, M. - Essay on the Eleusinian Mysteries (1817)

Ö.M.B.L. (Özgür Masonlar Büyük Locası) Birinci Derece (2020)

Pierii, Ioannis - Hieroglyphica, Sive, De Sacris Aegy (1575)

Pierret, Paul - Dictionnaire d'archéologie égyptienne (1875)

Pike, Albert - Magnum Opus or the Great Work The Complete Ritual Work of Scottish Rite Freemasonry (2004) (ilk baskı 1857)

Pike, Albert - Morals and Dogma (1871)

Plunket, M. Emmeline - Ancient Calendars and Constellations (1903)

Plutarch - Moralia, in fifteen volumes, with an English translation by Frank Cole Babbitt Vol 05 (2003) (ilk basım 1936)

Plutarch - Moralia, in fifteen volumes, with an English translation by Frank Cole Babbitt Vol 12 (1957)

Populer Astronomy, Vol.3 No.5 (Jan. 1896), Lamaster, W. H - Growth and Magnitude of Sidereal Heavens

Preston, William - Illustrations of Masonry (1772) (Reprint 1887)

Prestonian Lectures 1925-1960 Vol 1

Prestonian Lectures 1961-1974 Vol 2

Prestonian Lectures 1975-1987 Vol 3

Proceedings of the American Philosophical Society Vol. 163, No. 2, June 2019

Proctor, Richard A. - Myths and Marvels of Astronomy (1877)

Proctor, Richard A. - The Great Pyramid, Observatory, Tomb, and Temple (1883)

Publius Vergilius Maro - Bucolica, Georgica, Aeneis (1643)

Publius Vergilius Maro - Georgica (1846)

Publius Vergilius Maro - Le Georgiche di Virgilio, Volgarizzate da Doinigi Strocchi, Prato, Presso, Fratelli Giachetti (1831)

Publius Vergilius Maro - Pvb. Virgilii Maronis, Bvcolica, Georgica, Aeneis (1643)

Publius Vergilius Maro - La Georgica di Vergilio (1749)

Publius Vergilius Maro - Le Georgiche di Virgilio (1831)

Ragon, Jean-Marie - Orthodoxie Maçonnique (1853)

Rawlinson, George - The Five Great Monarchies of the Ancient Eastern World Vol I (1862)

Records of the Past, Being English Translations of the Assyrian and Egyptian Monuments (1874) Vol II

Records of the Past, Being English Translations of the Assyrian and Egyptian Monuments (1875) Vol IV

Richard B. Spence - The Origins of Modern Freemasonry, Ph.D., University of Idaho (2020)

Ronayne, Edmond - Ronayne's Handbook of Freemasonry (1923)

Ronayne, Edmond - The Master's Carpet or Masonry and Baal-Worship Identical (1887)

Roux, George - Ancient Iraq (1992)

Salverte, Eusèbe - The Occult Sciences, the Philosophy of Magic, Prodigies and Apparent Miracles (1846) from French by Thomson, A.T., in two volumes - Volume I

Sanctorum Patrum Opera Polemica de Veritate Religionis Christianae contra Gentiles, et Judeaos. Greace et Latine Vol VI - Clementis Alexandrini, Tomo III Cont. Stromatum, Liber V, VI, VII et VIII (1779)

Sargant, T. - The Royal Arch Companion (1880)

Sayce, A.H. - Patriarchal Palestine (1895)

Schaff, Philip - Early Church Fathers, Part I: Ante-Nicene Fathers, Volume II: Fathers of the Second Century- Hermas, Tatian, Theophilus, Athenagoras, Clement of Alexandria (1885)

Schrevel, Cornelis - The Greek Lexicon of Schrevelius (1826)

Seneca, Lucius Annaei - Naturalium Quaestionum (1555), Liber VII

Sertkaya, Osman Fikri - Haftanın Gün İsimleri ve Etimolojileri Üzerine, Türk Dili Dil ve Edebiyat Dergisi, Nisan 2021 Cilt 70 Sayı 832

Shoberl, Frederic - The Language of Flowers, with Illustrative Poetry (1840)

Sibly, Ebenezer - A New and Complete Illustration of the Celestial Science of Astrology (1826)

Sickels, Daniel Edgar - Rituals of Freemasonry (1870)

Sickels, Daniel Edgar - The General Ahiman Rezon and Freemason's Guide (1867)

Sickels, Daniel Edgar - The General Ahiman Rezon and Freemason's Guide (1893)

Simons, George E. - Standard Masonic Monitor (1901)

Simons, John W. - Comparison of Egyptian Symbols With Those of the Hebrews (1904)

Smith W; Wayte, W.; Marindin, G.E. - A Dictionary of Greek and Roman Antiquities (1891) Vol.II

Smith, William - Classical Dictionary of Greek and Roman (1851)

Smith, William - Dictionary of Greek and Roman Biography and Mythology (1867) Vol I

Smith, William - Dictionary of Greek and Roman Biography and Mythology (1867) Vol III

Smith, William, Sir - Dictionary of the Bible (1883) Vol I

Smith, William, Sir - Dictionary of the Bible (1883) Vol II

Smith, William, Sir - Dictionary of the Bible (1881) Vol III

Smyth, C. Piazzi - Our inheritance in the Great Pyramid (1874)

Southey, Robert - The Doctor, (1836) in two volumes, Vol II

Spencer, Herbert - The Principles of Biology (1854), Volume 1

Starke, M. - Information and Directions for Travellers on the Continent (1824)

Starke, M. - Travellers on the Continent (1820)

Starostin, S. A.; Dybo, A. V.; Mudrak, O. A. - An Etymological Dictionary of Altaic Languages (2003)

Stevens, Maria, Mrs. - The Progressive Experience of the Heart (1832)

Supreme Council of the Order of Rameses - Book of the Dead (1916)

T.B.M.M. (Türkiye Büyük Mason Mahfili) İkinci Derece Çalışma Rehberi (1968)

Tacitus (1962) Vol II in four Volumes, Histories Books IV-V Annals Book I-III trans. Clifford H. Moore

Tacitus, Cornelius - The Annals and History of Tacitus (1839) (A New and Literal English Version, Oxford Printed by D. A. Talboys) Book IV

Tacitus, Cornelius - The Histories of Tacitus (1915) trans. by George Gilbert Ramsay

TDK Karşılaştırmalı Türk Lehçeleri Sözlüğü (1991) hazırlayan Ahmet Bican Ercilasun, I ve II Dizin

The American Cyclopaedia (1875) Vol X

The Anchor Bible Dictionary, Vol. 2 D-G (1992) editor in chief Freedman, D.N.

The Atlantis: a Register of Literature and Science by Catholic University of Ireland Vol. II Jan. - Jul. (1859)

The Authorized King James Bible (1611)

The Builder Magazine December 1915 - Volume I - Number 12

The Cambridge History of Iran Vol.2 (2007)

The Catholic Encyclopedia (1907) Vol 6

The Christian Cynosure (Sept 23, 1886 - Sept 15, 1887) Vol. XIX, No. 32, April 28, 1887, Whole No. 887

The Christian Cynosure (Sept 24, 1885 - Sept 16, 1886) Vol. XVIII, No. 31, February 18, 1886, Whole No. 825

The Dissertations of Maximus Tyrius trans.from Greek by Thomas Taylor Vol. II (1804)

The Freemason 26 Aug 1871 Vol.4, No.129

The History of Herodotus trans. by George Rawlinson (1858) in four Volumes Vol. II

The History of Herodotus trans. By George Rawlinson (1859) in four Volumes Vol I

The History of Herodotus trans. By George Rawlinson (1862) in four Volumes Vol I

The History of Herodotus trans. By George Rawlinson (1862) in four Volumes Vol II

The History of Herodotus trans. By George Rawlinson (1862) in four Volumes Vol III

The Hymns of the Rigveda trans. by Ralph T. H. Griffith (1889) Vol I

The Hymns of the Rigveda trans. by Ralph T. H. Griffith (1896) Vol II

The Hymns of the Rigveda trans. by Ralph T. H. Griffith (1892) Vol IV

The Jewish Encyclopedia Vol. IV (1903)

The Jewish Encyclopedia Vol. VI (1904)

The Jewish Encyclopedia Vol. XI (1905)

The Jewish Encyclopedia Vol. XII (1906)

The Natural History of Pliny (1855) by Bostock, John and Riley, H.T. Vol 3

The New Catholic Encyclopedia (2003) Vol 3, Gale Group, 2nd ed.

The Popular Science Monthly Suplement I-VI (1877)

The Religious Tract Society - The Antiquities of Egypt with a Particiular Notice of that Illustrate and Sacred Scriptures (1841)

The Religious Tract Society - The Antiquities of Egypt with a Particiular Notice of that Illustrate and Sacred Scriptures (1841)

The Saturday Magazine, a Journal of Choice Readind selected from Latest Foreign Literature (1879) Vol I Dec 5th,1878 to May 31st 1879

The Saturday Review 24 Nov.1860; Vol 10 Issue 265

The Spectator, Nume. CCCCLXV (465), Saturday, August 23, 1712

The Weekly New Era Vol V, Number 43, Atlanta, Georgia (January 07, 1872)

Thornburgh, G. - Masonic Monitor of the Degrees of Entered Apprentice, Fellow Craft and Master Mason (1909)

Bu inanılmaz derecede ayrıntılı ve sıra dışı eser Robert Hewitt Brown'un orijinal adıyla *Stellar Theology and Masonic Astronomy* adlı eseri ilk kez 1882'de yayınlandığında çok büyük sansasyon yaratmıştı. Çok iyi araştırılmış ve oldukça detaylı bir şekilde kaleme alınmış olan kitap, masonik ve diğer sembollerin gizli anlamlarını ortaya koyarak bunları hem pagan inançlarıyla hem de Yahudilik ve Hıristiyanlık gibi mevcut dinlerle ilişkilendirmektedir. Ayrıca Masonluğun Yahudilik, Hıristiyanlık ve Kutsal Kitap ile nasıl bağlantılı olduğunu da ortaya sermektedir. Çok saygın 32. derece bir Mason ve eski gizemler konusunda yetkin bir araştırmacı olan Brown, konuları neredeyse benzersiz tek bir otorite olarak aktarıyor.

Astroteoloji ve Kadim Masonik Astroloji, bir dizi dini, alegori ve motifler için açık, net ve şaşırtıcı astronomik açıklamalar ortaya koyuyor ve okuyucuyu anlaşılmaz ve mistik görülen sayısız gizemlerle buluşturuyor. Kitap, Masonluğun mistik ruhuna duyulan ilgiyi dönemin bilimsel titizliği ve metodolojisiyle birleştiren 19. yüzyıl Anglo-Sakson Mason literatürünün bir parçasıdır. Bu övgüye değer denemede, yazarın kardeşliğin ritüelliğinde, tüm zamanların ve bilimsel bilginin hakikatiyle uyumlu nihai ve inisiyatik hakikatleri nasıl açıklamaya çalıştığını büyüleyici bir şekilde görebiliyoruz.

Brown bizi Kadim Gizemler ile Masonluğu karşılaştırmaya ve güneşe tapınmanın önemini keşfetmeye ve anlamaya davet ediyor. Bu çalışmayla, Antik Mısır'ın masonik ritüellerle olan gerçek ilgisi bir kez ve herkes için ortaya konmaktadır. Son olarak, kadim çağlarda insanların astronomi hakkında ne bildiklerini ve bunun dünyanın çeşitli inançlarına nasıl dahil edildiğini gösteriyor.

Hem mason hem de mason olmayan herkesin okuması gereken bir kitap.

Turgut Tiftik

HERMES

9 786057 255037

Sipariş ve Danışma Hattı
0530 934 03 77
www.hermeskitap.com
instagram.com/hermeskitap